

**ДАСТУРАМАЛҲОИ
ДАР АСОСИ КОДЕКСИ
АНДОЗИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ТАҲИЯШУДА**

ДАСТУРАМАЛҲОИ ДАР АСОСИ КОДЕКСИ АНДОЗИ ЧУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ТАҲИЯШУДА

Душанбе
2024

Дастурамалҳои дар асоси Кодекси
андози Ҷумҳурии Тоҷикистон
таҳияшуда. Душанбе: 2024. – 432 с.

Кумитаи андоzi назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо
мақсади содагардонии иҷрои қонунгузори андоz аз ҷониби
гуруҳҳои гуногуни соҳибкоруни андоzсупорандагон дар як
мавод якҷанд дастурамалҳои асосиро, ки дар заминаи Кодекси
андози Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳияшудаанд ба нашр расонид.

Маводи мазкур ба доираи васеи хонандагон аз ҷумла
сармоягузон, андоzсупорандагон, устодон ва донишҷӯён
нигаронида шудааст.

© Кумитаи андоzi назди
Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

ДАСТУРАМАЛ дар бораи ҳисоб ва пардохт намудани андози иҷтимоӣ

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Дастурамал дар бораи ҳисоб ва пардохт намудани
андози иҷтимоӣ (минбаъд - Дастурамал) супорандагони
андоз, тартиби ҳисоб ва пардохт намудани андоzi
иҷтимоӣ, пешниҳоди ҳисобҳои андоz ва дигар
унсуруҳои андоzбандии андоzi иҷтимоиро муайян
менамояд.

2. АНДОЗСУПОРАНДАГОН

2. Супорандагони андоzi иҷтимоӣ шахсони зерин
мебошанд:

- шахсони ҳуқуқӣ, воҳидҳои алоҳидаи онҳо,
муассисаҳои доимии ғайрирезидентон ва соҳибкоруни
инфироӣ - корфармоён, ки ба шахсони воқеӣ
резидентони бо онҳо дар асоси шартномаҳои меҳнатӣ ё бе
шартнома ҳамчун коргарони кироя коркунанда музди
меҳнат, подошпулӣ ва манфиатҳои дигар медиҳанд;

- шахсони ҳуқуқӣ, воҳидҳои алоҳидаи онҳо,
муассисаҳои доимии ғайрирезидентон ва соҳибкоруни
инфироӣ, ки ба шахсони воқеӣ-резидентони ба сифати
соҳибкори инфироӣ ба кайд гирифташуда дар асоси
шартномаҳои дорой хусусияти граждании ҳуқуқӣ ё бе
шартнома дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳаққи хизматҳои

расонидашударо (корҳои иҷрошударо) ҷуброн менамоянд;

- шахсонн воқеи дар сархатҳои яқум ва дуҷуми банди 2 Дастурамал пешбинигардида, ки музди меҳнат, подошӯлӣ, манфиатҳои дигар ва ҷуброни ҳаққи хизматҳои расонидашударо (корҳои иҷрошударо) гирифтаанд;

- шахсонн воқеи, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба фаъолияти соҳибкории инфиродӣ машғуланд, аз ҷумла онҳое, ки ба сифати аъзои хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) бе таъсис додани шахси ҳуқуқӣ фаъолият менамоянд.

3. Агар андозсупоранда дар як вақт ба якчанд категорияҳои андозсупорандагонӣ дар банди 2 Дастурамал пешбинигардида мансуб бошад, ӯ уҳдадор аст доир ба ҳар як ҳолат андози иҷтимоиро ҳисоб ва пардохт намояд.

4. Барои мақсадҳои Дастурамал:

- андозсупорандагонӣ дар сархатҳои яқум ва дуҷуми банди 2 Дастурамал пешбинишуда суғуртақунандагон эътироф карда мешаванд;

- андозсупорандагонӣ дар сархати сеҷуми банди 2 Дастурамал пешбинишуда суғурташудагон эътироф карда мешаванд;

- андозсупорандагонӣ дар сархати ҷоруми банди 2 Дастурамал пешбинишуда ҳамзамон шахсонн суғуртақунанда ва суғурташаванда эътироф карда мешаванд.

Эзоҳ: Мисоли 1. Соҳибкорӣ инфиродӣ Ш.К. дар асоси шаходатнома фаъолиятқунанда ба муҳосиб дар асоси шартномаи меҳнатӣ дар моҳи майи соли 2022 ба маблағи 3500 сомонӣ музди меҳнат пардохт менамояд. Тибқи сархати яқуми банди 2 Дастурамал соҳибкорӣ инфиродӣ Ш.К. ҳамчун корфармо хангоми пардохти музди меҳнат

супорандаи андози иҷтимоӣ, яъне суғуртақунанда эътироф карда мешавад. Муҳосиб даромадро дар шакли музди меҳнат гирифта, мувофиқи сархати сеҷуми банди 2 Дастурамал супорандаи андози иҷтимоӣ ба ҳисоб меравад ва барои мақсадҳои Дастурамал суғурташаванда номида мешавад. Соҳибкорӣ инфиродӣ Ш.К. нисбат ба даромадҳои худ аз фаъолияти соҳибкорӣ супорандаи андози иҷтимоӣ эътироф гардида, тибқи сархати ҷоруми банди 2 Дастурамал дар як вақт ҳам суғуртақунанда ва ҳам суғурташаванда ба ҳисоб меравад.

Мисоли 2. Шаҳрванди Федератсияи Россия Л.Я. (гайррезидентӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон) дар доираи шартномаи меҳнатӣ дар ҶДММ «А» ба сифати машваратчи фаъолият намуда, барои моҳи январӣ соли 2022 ба ӯ ба андозаи 1500 сомонӣ музди меҳнат ҳисоб карда шудааст. Дар ин ҳолат ҶДММ «А» ва шаҳрванди Федератсияи Россия Л.Я. супорандаи андози иҷтимоӣ намебошанд. Зеро мутобики сархатҳои яқум, дуҷум ва сеҷуми банди 2 Дастурамал супорандагонӣ андози иҷтимоӣ ин резидентӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шахсонн мебошанд, ки ба шахсонн воқеӣ-резидентӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон даромад пардохт менамоянд.

Мисоли 3. Агар шахси воқеӣ тибқи моддаи 14 Кодекси андоз резидентӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф карда шавад, пас ҶДММ «А» уҳдадор аст, ки вобаста ба музди меҳнати ба шахси воқеӣ мазкур пардохтшаванда андози иҷтимоиро ҳисоб ва пардохт намояд.

5. Шаҳрвандонӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки муҳоҷирони меҳнатӣ мебошанд, ҳуқуқ доранд ба мақомоти андозӣ маҳалли зисти доимияшон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо аризаи ҳатти мувоҷиат карда, ихтиёран супорандаи андози иҷтимоӣ шаванд ва онро дар ҳаҷм ва бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт намоанд.

ОБЪЕКТИ АНДОЗБАНДӢ

6. Барои андозупорандагони дар сархатҳои якум ва сеюми банди 2

Дастурамал пешбинигардида объекти андозбандӣ инҳо мебошанд:

1) музди меҳнат, подошӯлӣ ва даромадҳои дигари мутобики моддаи 186 Кодекси андоз муайяншаванда, ки аз ҷониби андозупоранда ба манфиати кормандони кироя пардохт мешаванд;

2) пардохтҳо, подошӯлӣ ва даромадҳои дигари ба манфиати шахси воқеӣ пардохтшаванда, ки дар сархатҳои якум ва дуюми банди 2 Дастурамал нишон дода нашудаанд.

7. Барои андозупорандагони дар сархатҳои дуюм ва сеюми банди 2

Дастурамал пешбинигардида объекти андозбандӣ музди меҳнат, подошӯлӣ ва манфиатҳои дигари мутобики шартномаҳои меҳнатӣ ва граждании ҳуқуқӣ оид ба иҷрои корҳо, хизматрасониҳо, аз ҷумла пардохтҳо ва подошӯлӣ тибқи шартномаҳои муаллифӣ мебошанд, ки андозупорандагон ба манфиати шахсони воқеӣ мепардозанд, ки соҳибкорони инфиродӣ намебошанд.

Эзоҳ: Мисоли 1. ҶДММ «В» 10 нафар шахси воқеиро, ки соҳибкори инфиродӣ намебошанд, барои иҷрои корҳои сохтмонӣ ба муҳлати 20 рӯз ҷалб карда, ба ҳар як нафар 1000 сомонӣ маблағ пардохт менамояд. Мутобики моддаи 16 Кодекси андоз хизматрасонии шахси воқеӣ ҳамчун кори кироя, фармоишгари хизматрасонӣ (ҶДММ «В») нисбат ба шахси воқеӣ ҳамчун корфармо ва шахси воқеӣ хизматрасон корманди кироя эътироф шуда, арзиши иҷрои кори онҳо музди меҳнат ба ҳисоб меравад. Бинобар ин, пардохти маблағ ба манфиати 10 нафар шахсони воқеӣ мутобики банди 7 Дастурамал объекти андозбандии андози иҷтимоӣ барои сугуртакунанда

(ҶДММ «В») ва барои сугурташаванда (10 нафар шахси воқеӣ) мебошад. Агар ин шахсони воқеӣ ба сифати соҳибкори инфиродӣ ба қайд гирифта шуда бошанд, пас ҳангоми пардохти даромад объекти андозбандии андози иҷтимоӣ ба вучуд намеояд. Зеро тибқи талаботи Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон соҳибкорони инфиродӣ, ки аз ҳисоби хизматрасонӣ даромад ба даст меоранд, вобаста ба низоми андозбандӣ андозҳои алоҳидагӣ ҳисоб ва пардохт менамоянд. Дар ин сурат шахси даромад пардохткунанда уҳдадор аст, нусхаи ҳамаи ҳуҷҷатҳо (аз ҷумла шаҳодатнома, патент, ҳуҷҷатҳои бонкӣ доир ба пардохти маблағи патент барои давраи хизматрасонидашуда ва дигар ҳуҷҷатҳо)-и тасдиқкунандаро дошта бошад.

Мисоли 2. КВД «М» ба шахси воқеӣ, ки соҳибкори инфиродӣ намебошанд, дар асоси шартномаи муаллифӣ барои таҳияи китоби дарсӣ подошӯлӣ ба маблағи 10 000 сомонӣ пардохт менамояд. Пардохти маблағ ба манфиати ин шахси воқеӣ мутобики банди 7 Дастурамал объекти андозбандии андози иҷтимоӣ ҳамчун сугуртакунанда (КВД «М») ва ҳамчунин барои шахси сугурташаванда (шахси воқеӣ) мебошад.

8. Мутобики бандҳои 6 ва 7 Дастурамал даромадҳои зерин ба объекти андозбандӣ дохил намешаванд:

1) маблағҳо, ки дар доираи шартномаҳои граждании ҳуқуқӣ пардохташаванда, ки мавзӯи онҳо гузаштани ҳуқуқи моликият ё ҳуқуқи дигари шайъӣ ба моликият (ҳуқуқи молумулкӣ) мебошад;

2) маблағҳои дар доираи шартномаҳои марбут ба додани ҳуқуқи истифодаи молу мулк (ҳуқуқи молумулкӣ) пардохтшаванда;

3) маблағҳо, ки дар асоси шартномаҳои меҳнатӣ бо филиал ва намоёндагии шахсони ҳуқуқӣ-резидентҳои берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон қарордошта

басташуда, ки ба шахрвандони хориҷӣ ё шахсони бешахрванд пардохт карда мешаванд;

4) маблағҳое, ки ба шахрвандони хориҷӣ ё шахсони бешахрванд дар доираи шартномаҳои хусусияти граждании ҳуқуқидошта, ки мавзӯи онҳо иҷроӣ кор, расонидани хизмат берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад, пардохт карда мешаванд.

Эзоҳ: Мисоли 1. ҚДММ «О» аз шахси воқеие, ки соҳибкори инфиродӣ намебошад, моли истеҳсолкардаи ўро меҳарад. Дар мисоли мазкур пардохт намудани даромад ба шахси воқеӣ тибқи зербанди 1) банди 8 Дастурамал объекти андозбандии андозӣ иҷтимоӣ ба ҳисоб намеравад.

Мисоли 2. Шахси воқеӣ, ки соҳибкори инфиродӣ намебошад (ичорадиханда), тибқи шартномаи иҷора бинои худро ба ҚДММ «Г» (ичорагиранда) бо пардохти моҳона ба маблағи 5000 сомонӣ ба иҷора медиҳад. Дар ин ҳолат, тибқи зербанди 2) банди 8 Дастурамал пардохт намудани маблағи иҷора ба шахси воқеӣ (ичорадиханда) объекти андозбандии андозӣ иҷтимоиро ба тарафҳои шартнома ба вучуд намеорад.

Мисоли 3. Филиали ҚДММ «Р»-и Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Ҷумҳурии Қазоқистон фаъолият намуда, ба шахси воқеӣ-резиденти Ҷумҳурии Қазоқистон барои иҷроӣ кор 10000 тангаи қазоқӣ даромад пардохт менамояд. Дар ин ҳолат тибқи зербанди 3) банди 8 Дастурамал аз ҷониби филиали ҚДММ «Р» дар Ҷумҳурии Қазоқистон пардохт намудани даромад ба шахси воқеӣ мазкур объекти андозбандии андозӣ иҷтимоиро ба вучуд намеорад.

Мисоли 4. ҚДММ «З» дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба шахси воқеӣ-шахрванди Ҷумҳурии Туркманистон барои хизматрасонӣ дар Туркманистон 5000 манати туркмани баробар ба 16000 сомонӣ даромад пардохт менамояд. Тибқи зербанди 4) банди 8 Дастурамал пардохти даромад

ба манфиати ин шахси воқеӣ объекти андозбандии андозӣ иҷтимоиро ба вучуд намеорад.

9. Барои андозсупорандагони дар сарҳати ҷоруми банди 2 Дастурамал зикргардида объекти андозбандӣ даромади умумӣ аз фаъолияти соҳибкорӣ мебошад.

МАНБАИ АНДОЗ

10. Манбаи андозӣ андозсупорандагон-сугуртакунандагони дар сарҳати якуми банди 2 Дастурамал пешбинигардида, маблағи музди меҳнат, подошпулӣ ва дигар манфиатҳое мебошад, ки сугуртакунандагон барои давраи андоз ба шахсони воқеӣ пардохт менамоянд.

11. Манбаи андозӣ андозсупорандагони сарҳати дууми банди 2 Дастурамал ҳамчун маблағи пардохтҳо, подошпулҳо ва манфиатҳои дигаре мебошад, ки дар давраи андоз бе тарҳкунӣ ба шахсони воқеӣ ҷуброн карда мешаванд.

12. Манбаи андозӣ андозсупорандагон-шахсони воқеӣ дар сарҳати сеюми банди 2 Дастурамал зикргардида маблағи музди меҳнат, пардохтҳо, подошпулӣ ва манфиатҳои дигаре мебошад, ки ҷунин андозсупорандагон дар давраи андоз бе тарҳкунӣ мегиранд.

13. Ҳангоми муайян намудани манбаи андозӣ шахсони воқеӣ ҳама гуна пардохтҳо ва подошпулҳо, аз ҷумла подошпулҳои муаллифӣ, ки ҳамчун объекти андозбандӣ муайян шудаанд, ба истиснои имтиёзҳои андозӣ иҷтимоӣ банди 18 Дастурамал, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

14. Барои шахсони воқеӣ-резидентон, ки дар намоёндагиҳои дипломатӣ, консулигарии давлатҳои хориҷӣ, намоёндагиҳои созмонҳои байналмилалии дар Ҷумҳурии Тоҷикистон қарордошта дар асоси шартномаҳои меҳнатӣ ва (ё) граждании ҳуқуқӣ корхоро

ичро мекунанд ва хизмат мерасонанд, манбаи андоз маблағи музди меҳнат, пардохтҳо ва подошпулиҳои дигар мебошад, ки дар давраи андоз ба онҳо пардохт карда мешавад.

15. Маълумот дар бораи даромади шахсони воқеӣ - резидентони дар банди 14 Дастурамал зикргардида аз ҷониби Вазорати қорҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи қисми 6 моддаи 330 Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳар семоҳа то санаи 15-уми моҳи баъд аз семоҳаи сипаришуда ба Кумитаи андоз пешниҳод карда мешавад.

16. Манбаи андози соҳибкорони инфиродӣ, аз ҷумла аъзои хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ)-и бе таъсиси шахси ҳуқуқии дар сарҳати қоруми банди 2 Дастурамал зикргардида даромади умумии онҳо мебошад, ки ҷунин андозсупорандагон дар давраи андоз аз ғайриқонунӣ соҳибқорӣ, аз ҷумла дар шакли пулӣ ва (ё) асли (натуралӣ) гирифтаанд.

17. Ҳангоми дар шакли мол (қор, хизматрасонӣ) пардохт гардидани музди меҳнат, подошпулиҳо ва манфиатҳои дигар, манбаи андоз аз рӯи арзиши ҷунин мол (қор, хизматрасонӣ) дар рӯзи супоридани онҳо дар асоси нархҳои (тарифҳои) бозории онҳо, ҳангоми танзими давлатии нархҳо (тарифҳо) ба ҷунин мол (қор, хизматрасонӣ), дар асоси нархҳои ҷаканаи танзимшавандаи давлатӣ муайян карда мешавад.

ОЗОДКУНИ

18. Даромадҳои зерин аз пардохти андози иҷтимоӣ озод карда мешавад:

1) даромади шахсони воқеӣ - шаҳрвандони хориҷӣ, ки дар намояндагиҳои дипломатӣ ва (ё) консулии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар хориҷа қорҳоро иҷро мекунанд ва (ё) хизмат мерасонанд;

2) даромади шаҳрвандони хориҷӣ аз қирояқорӣ дар доираи амалисозии лоиҳаҳои давлатии сармоягузориҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон; 3) даромадҳои зерине, ки аз андоз аз даромад мутобиқи қисми 1 моддаи 189 Кодекси андоз озод карда шудаанд:

- даромад аз ғайриқонунӣ расмии дипломатӣ (қонсулӣ) ва ғайриқонунӣ ба он баробаркардашудаи шахсе, ки шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон намебошад, дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба андозае, ки дар шартномаи байналмилалӣ пешбинӣ шудааст;

- арзиши молу мулки дар шакли асли (ғайриқонунӣ) ва (ё) пулӣ, ки аз шахсони воқеӣ мерос ё тухфа гирифта шудааст, ба истиснои даромаде, ки меросгир аз қорӯш (беғона қардан) ё ба иҷора додани молу мулки ба мерос гирифташуда гирифтааст, аз ҷумла подошпулӣ (муқофотпулӣ), ки ба меросхӯрон (қорисони ҳуқуқӣ)-и муаллифони асарҳои илмӣ, адабӣ, санъат, инчунин қашф, ихтироъ ва намунаҳои саноатӣ пардохт қарда мешаванд;

3) арзиши тухфаҳои аз шахсони ҳуқуқӣ гирифташуда, инчунин қорзаҳои (қордҳои) дар озмунҳо ва мусобақаҳо гирифташуда, аз ҷумла дар шакли пулӣ, агар:

арзиши тухфаҳои аз шахсони ҳуқуқӣ гирифташуда аз 100 нишондиҳанда қорои ҳисобҳо дар як сол зиёд набошад;

- арзиши қорзаҳо (қордҳо)-и дар озмунҳо ва мусобақаҳои байналмилалӣ гирифташуда аз 500 нишондиҳанда қорои ҳисобҳо дар як сол зиёд набошад;

- арзиши қорзаҳо (қордҳо)-и дар озмунҳо ва мусобақаҳои ҷумҳуриявӣ гирифташуда аз 100 нишондиҳанда қорои ҳисобҳо дар як сол зиёд набошад; 4) нафақаҳои давлатӣ ва сугуртавӣ, қорзаҳо ва муқофотҳои

давлатӣ, стипендияҳои давлатӣ, кумакупулиҳои давлатӣ ва ҷубронпулиҳои давлатӣ;

5) маблағи алимент аз шахсоне, ки алимент мегиранд;

6) подошпулӣ ба донорҳо барои супоридани хун, барои шири модарӣ ва кумақҳои дигари донорӣ додашаванда;

7) маблағҳои пардохти якдафъаина ва кумаки моддӣ аз ҳисоби бучети давлатӣ, ки мутобики санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дода мешаванд;

8) маблағҳо, ки аз ҷониби корфармо ба шахси воқеӣ - резидент барои хароҷоти сафарҳои хизматӣ мутобики меъёрҳои муқарраршуда пардохт карда мешаванд;

9) маблағи ҷуброни хароҷоти сафарҳои хизматӣ, ки аз ҷониби ташкилотҳои байналмилалӣ ва муассисаҳои онҳо, фондҳо, ташкилотҳои ҷамъиятӣ-ғайрирезидентҳо пардохт карда мешаванд;

10) маблағҳое, ки дар шакли кумаки башардӯстона ва кумаки эҳсонкорӣ, аз ҷумла хангоми офатҳои табиӣ пардохт карда мешаванд.

11) фарқияти афзоиши арзиши молу мулки ғайриманкул хангоми фуруш ё шакли дигари бегона кардани он дар ҳолатҳои зерин:

-биноҳои (хучраҳои) истиқоматӣ, ки то лаҳзаи бегона кардан на камтар аз 2 сол қойи истиқомати асосии андозсупоранда буданд. Имтиёзи мазкур танҳо нисбат ба як қойи зисти асосии шахси воқеӣ татбиқ карда мешаванд;

-объектҳои ғайриманкули дигар (ба истиснои объектҳои ғайриманкули барои мақсадҳои соҳибкорӣ истифодашаванда), ки то санаи бегона кардан на кам аз 2 сол аз санаи бақайдгирӣ дар моликияти андозсупоранда қарор доранд.

12) фарқияти афзоиши арзиш аз фуруш ё шакли дигари бегона кардани молу мулки манкул, ба истиснои ҳолатҳои зерин:

- агар молу мулк аз ҷониби андозсупоранда барои ғайолияти соҳибкорӣ истифода бурда шавад;

- агар афзоиши арзиш аз фуруши молу мулк, ашёи киматноки таърихӣ (атика), асарҳои санъат, ҷавохирот ва ашёи дигари коллексионӣ зиёда аз 200 нишондиҳанда барои ҳисобхоро ташкил кунад. Муқаррароти мазкур дар ҳолатҳои бо ду ва зиёда амалиёт ба як шахс ва шахсони ба он алоқаманд фуруختани ашёи киматноки таърихӣ, асарҳои санъат, ҷавохирот ва ашёи дигари коллексионӣ амалӣ намегарданд. Дар ин ҳолат арзиши маҷмуии молу мулки дар сарҳати мазкур номбаршуда ба эътибор гирифта мешавад;

-фуруҳтан, додан, гузашт кардан ва шакли дигари бегонакунии сахмияҳо ва ҳиссаҳои иштирок дар сармояи оинномавии корхонаҳо;

-воситаҳои нақлиёт ва ядакҳо, ки бояд ба қайди давлатӣ гирифта шаванд ва камтар аз як сол то санаи бегона кардан дар моликияти андозсупоранда қарор дошта бошанд;

13) пардохтҳои суғуртавӣ, ки тибқи шартномаҳои дорой хусусиятҳои ҷамъшаванда ва баргاردонидашаванда дар доираи маблағҳои аз ҷониби шахси воқеӣ ба ҳисоби ҷунин шартномаҳо пардохташуда гирифта шудаанд;

14) пардохтҳои суғуртавӣ (ҷуброни суғуртавӣ) тибқи шартномаи суғуртавӣ аз рӯи шаклҳои суғурта, инчунин пардохтҳои суғуртавӣ, ки дар натиҷаи фавти шахси суғурташуда гирифта шудаанд;

15) маблағҳои маош, подошпулиҳо ва пардохтҳои дигаре, ки хизматчиёни ҳарбӣ, шахсони ҳайати қаторӣ ва роҳбарикунандаи системаи вазоратҳои мудофиа, қорҳои дохилӣ, мақомоти давлатии амнияти миллӣ, оид ба ҳолатҳои фавқулода ва мудофиаи граждонӣ, воҳидҳои ҳифзи ҳуқуқи мақомоти назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия, мақомоти гумрук, Агентии

назорати маводи нашъовар, Гвардияи миллий, системаи иҷроӣ ҷазои ҷиноятии Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста ба адои хизмат (иҷроӣ уҳдадорихои мансабӣ) гирифтаанд;

16) бурдҳо аз вомбаргҳои давлатӣ ва лотереяҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон баровардааст, ба андозаи на зиёда аз ду нишондиханда барои ҳисобҳо ба як вомбарг ё лотерея;

17) маблаги кумақҳои иҷтимоии суроғавӣ, кумақпулӣ ва ҷубронпулиҳо, ба истисноӣ пардохтҳои марбут ба музди меҳнат, ки аз ҳисоби маблағҳои бучети давлатӣ ба андоза ва бо тартиби муайяннамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дода мешавад;

18) маблаге, ки мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми вафот, расонидани зарари ҷисмонӣ ё намуди дигари зарар ба саломатии қорманд ҳангоми иҷроӣ уҳдадорихои меҳнатӣ пардохт карда шудааст;

19) арзиши либосҳои маҳсус ва (ё) либосҳои расмӣ ва пойафзол, воситаҳои ҳифзи инфиродӣ ва кумаки аввалияи тиббӣ, собун, воситаҳои безараркунанда, шир ё маҳсулоти дигари озукаворӣ баробарарзиш, ки мутобиқи меъёрҳои муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дода шудаанд;

20) пардохтҳои сугуртавии тибқи шартномаҳои сугуртаи ҳатмии масъулияти қорфармо (аз ҳисоби маблағҳои қорфармо) барои расонидан (ҳангоми расонидан)-и зарар ба ҳаёт ва саломатии қорманд ҳангоми иҷроӣ уҳдадорихои меҳнатӣ (хизматӣ);

21) маблаги ҷуброни зарари моддӣ, ки бо қарори суд муқаррар шудааст;

22) даромад аз фуруши маҳсулоти кишоварзӣ, ки дар қитъаи замини наздиҳавлигӣ бе қоркарди саноатӣ парвариш (истехсол) карда шудааст;

23) маблаги бонусҳо, кэшбэк ва механизмҳои дигари ҳавасмандгардонии муштариён ҳангоми амалиёт бо истифода аз воситаҳои электронии пардохт;

24) стипендияҳое, ки ба шахс барои таҳсили рӯзона дар муассисаҳои томактабӣ, ибтидоӣ, умумии асосӣ, миёнаи умумӣ, ибтидоии касбӣ ва миёнаи касбӣ, олии касбӣ, касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ ва маҳсус дода мешаванд;

25) даромади дар шакли музди меҳнат гирифтаи маъёбон аз овони кӯдакӣ ва маъёбони гуруҳи I;

26) ҷубронпулиҳои сугурта ва дигар пардохтҳои гирифтаи пасандоздорон, ки аз ҷониби Ҳазинаи сугуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ ё аз номи он амалӣ шудааст.

Эзоҳ: Мисоли 1. Шаҳрванди Ҷумҳурии Мардумии Чин Я.Б. дар татбиқи лоиҳаҳои давлатии сармоягузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун қорғари қироя хар мох ба маблаги 3000 сомонӣ даромад ба даст меорад. Даромади шаҳрванди Ҷумҳурии Мардумии Чин Я.Б. аз ин ҳисоб тибқи зербанди 2) банди 18 Дастурамал аз пардохти андозаи иҷтимоӣ озод мебошад.

27) Мисоли 2. Шаҳрванд Ш.Х. ба фарзанди худ молу мулкро дар шакли асли, ки маблаги 10 000 сомониро ташкил медиҳад, мерос гузоштааст. Тибқи сарҳати дуёми зербанди 3) банди 18 Дастурамал арзиши молу мулки мазкур, ки аз ҷониби шаҳрванд Ш.Х. ба фарзандаш мерос гузошта шудааст, ба истисноӣ даромаде, ки меросгир аз фуруш (бегона қардан) ё ба иҷора додани ҷунин молу мулк гирифтааст, аз ҷумла подошпулӣ (муқофотпулӣ), ки ба меросхӯрон (ворисони ҳуқуқӣ)-и муаллифони асарҳои илмӣ, адабӣ, санъат, инчунин ихтироъ ва намунаҳои саноатӣ пардохт карда мешаванд, аз пардохти андозаи иҷтимоӣ озод мебошад.

МЕЪЁРҲОИ АНДОЗ

19. Меъёри андоз иҷтимоӣ барои сугуртакунадагон ба андозаи зерин мукаррар карда мешавад:

- барои муассисаҳои бучетӣ - 25 фоиз;
- барои ташкилотҳои дигар - 20 фоиз.

20. Меъёри андоз иҷтимоӣ барои сугурташудагон ба андозаи зерин мукаррар карда мешавад:

- барои муассисаҳои бучетӣ - 1 фоиз;
- барои ташкилотҳои дигар - 2 фоиз.

21. Меъёри ҳадди ақали андоз иҷтимоӣ барои соҳибкорони инфиродии тибқи патент фаъолияткунанда ва аъзои ҳоҷагиҳои деҳқонии (фермерии) бе таъсиси шахси ҳуқуқӣ бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мукаррар карда мешавад.

22. Меъёри андоз иҷтимоӣ барои соҳибкорони инфиродии дар асоси шаҳодатнома фаъолияткунанда (ҳоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) бе таъсиси шахси ҳуқуқӣ), ки ба сифати шахсони сугурташуда доништа мешаванд, ба 1,0 фоиз аз манбаи андоз, вале на камтар аз андозаи ҳадди баландтарини андоз иҷтимоӣ (бо назардошти коэффитсиенти минтақавӣ), ки барои соҳибкори инфиродии тибқи патент фаъолияткунанда мукаррар шудааст, баробар мебошад. Дар сурате, ки ҷунин соҳибкор дар давраи ҳисоботӣ даромад надошта бошад, он уҳдадор аст андоз иҷтимоиро ба андозаи ду нишондиханда барои ҳисобҳо, бо дар назар доштани коэффитсиенти минтақавӣ, ки барои соҳибкори инфиродии тибқи патент фаъолияткунанда мукаррар шудааст, пардохт намояд.

Эзоҳ: Мисол. Соҳибкори инфиродии тибқи шаҳодатнома фаъолияткунанда дар давраи ҳисоботии моҳи апрели соли 2022 умуман даромад ба даст наовардааст. Дар ин ҳолат, соҳибкори инфиродии мазкур уҳдадор аст, ки ба андозаи ду нишондиханда барои

ҳисобҳо, бо дар назар доштани коэффитсиенти минтақавӣ, ки барои соҳибкори инфиродии тибқи патент фаъолияткунанда мукаррар шудааст, пардохт намоянд. Андозаи нишондиханда барои ҳисобҳо тибқи қонунгузори бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли дахлдор мукаррар карда мешавад.

23. Барои шахсони воқеӣ-резидентҳое, ки дар намоёндагиҳои дипломатӣ (консулигарихо)-и давлатҳои хориҷӣ ва намоёндагиҳои созмонҳои байналмилалӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон қарордошта қор мекунамд ва хизмат мерасонанд, меъёри андоз иҷтимоӣ ба сифати сугуртакунадагон ба андозаи 20 фоиз ва барои сугурташудагон 2 фоиз мукаррар карда мешавад.

ДАВРАИ АНДОЗ, ТАРТИБИ ҲИСОБ ВА ПАРДОХТ НАМУДАНИ АНДОЗ

24. Давраи андоз иҷтимоӣ моҳи тақвимӣ мебошад, агар дар Дастурамал тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад.

25. Агар дар Дастурамал тартиби дигаре мукаррар нашуда бошад, маблағи андоз иҷтимоӣ бо роҳи зарб намудани манбаи андозбандӣ ба меъёрҳои дахлдори андоз муайян карда мешавад.

Эзоҳ: Фонди музди меҳнат ин ҷамъи ҳамаи маблағҳое мебошад, ки субъекти ҳоҷагидорӣ ба қормандон ҳамчун музди меҳнат ҳисоб кардааст.

Формулаи ҳисоб қардани андоз иҷтимоӣ: $AI = FMM * MA$ Дар ин ҷо:

АИ- андоз иҷтимоӣ;

ФММ - Фонди музди меҳнат;

МА- меъёри андоз.

Мисол. Фонди музди меҳнати ҶДММ "К" дар моҳи майи соли 2022 маблағи 188 000 сомониро ташкил медиҳад. Тартиби ҳисоби андоз иҷтимоӣ-188 000 * 20% = 37600 сомонӣ. ҶДММ "К" уҳдадор аст, ки барои

мохи майи соли 2022 ба бучети давлатӣ 37600 сомонӣ андози иҷтимоӣ пардохт намояд.

26. Андози иҷтимоӣ дар ҳолатҳои дар сарҳатҳои якум-сеюми банди 2 Дастурамал пешбинишуда бо тартиби муқаррарнамудаи моддаи 236 Кодекси андоз то санаи 15-уми моҳи баъди давраи андоз, ба бучет гузаронда мешавад.

Эзоҳ: Мисоли 1. Фонди музди меҳнати муассисаи ибтидоии таълимии хусусӣ, ки дар он 40 нафар мураббӣ бо музди меҳнати миёнаи моҳона 2500 сомонӣ кор мекунанд, дар моҳи март соли 2022 100 000 сомониро ташкил медиҳад. Дар ин ҳолат муассиса ҳамаҷун сугуртакунанда андози иҷтимоиро бо тартиби зайл ҳисоб ва пардохт менамояд $100\ 000 \cdot 20\% = 20\ 000$. Инчунин муассиса ҳамаҷун агентӣ андоз андози иҷтимоӣ сугурташавандаро дар манбаи пардохти даромад бо тартиби зайл ҳисоб ва пардохт менамояд $(2500 \cdot 2\%) \cdot 40 = 2000$. Муассиса барои ҳар як сугурташаванда дар як моҳ 50 сомонӣ ва дар ҳамаҷун барои 40 корманд 2000 сомонӣ ҳисоб ва ба бучети сугуртаи иҷтимоӣ ва нафақа пардохт менамояд.

Мисоли 2. ҚСП «А» ба корманди худ ба андозаи 10 000 сомонӣ маблағи қаблан ҳамаҷун қарз додашударо бахшид. Дар ин ҳолат маблағи қарзи бахшидашуда ба шахси воқеӣ ҳамаҷун даромади қорғар дар шакли музди меҳнат ҳисоб шуда, бо андози иҷтимоӣ ва андоз аз даромади шахси воқеӣ андозбандӣ карда мешавад. Аз ин лиҳоз, ҷамъият уҳдадор аст аз ин маблағ андози иҷтимоӣ ҳамаҷун сугуртакунанда ба маблағи 2000 сомонӣ $(10\ 000 \cdot 20\%)$ ва ҳамаҷун сугурташаванда ба маблағи 200 сомонӣ $(10\ 000 \cdot 2\%)$ ҳисоб ва пардохт намояд.

27. Ба ташкилотҳои қарзии молиявӣ додани маблағҳои пулӣ барои пардохти даромад дар шакли музди меҳнат бе пешакӣ ба бучет аз ҷониби андозсупорандагон (агентҳои андоз) гузарондани

маблағи андоз аз даромад ва андози иҷтимоӣ, ки ба маблағҳои воситаҳои пулӣ дар моддаи 236 Кодекси андоз зикргардида мутобик мебошад, манъ аст.

28. Андози иҷтимоӣ шаҳравандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар созмонҳои байналмилалӣ, наомяндагҳои дипломатӣ, консулӣ ва ташкилотҳои ба онҳо баробаркардашудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳориҷа дар хизмати давлатӣ қарор доранд, бо тартиби муқаррарнамудаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳар семоҳа то санаи 15-уми баъди семоҳаи ҳисоботӣ пардохт карда мешавад.

29. Соҳибкории инфиродии дар асоси патент фаъолияткунанда андози иҷтимоиро дар як вақт бо гузаронидани маблағи пешбинишуда ба бучет пардохт менамоянд. Соҳибкории инфиродии дар асоси шаҳодатнома фаъолияткунанда, инчунин шаҳравандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар банди 22 Дастурамал зикр гардидаанд, то санаи 15-уми моҳи баъд аз давраи ҳисоботӣ эълонияи андоз пешниҳод ва маблағи андозро пардохт менамоянд.

Эзоҳ: Мисол. Даромади умумии соҳибкории инфиродӣ дар асоси шаҳодатнома фаъолияткунанда дар моҳи феврари соли 2022-ум 5000 сомониро ташкил додааст. Маҳали фаъолияти соҳибкор шахри Душанбе мебошад. Дар ин ҳолат андози иҷтимоӣ мутобики тартиби пешбиниамудаи банди 22 Дастурамал бо тартиби зерин ҳисоб карда мешавад: $(\text{ДА} \cdot \text{МА}) \cdot \text{ХБ} \cdot \text{ҚП}$

Дар ин ҷо:

ДУ – даромади умумӣ;

МА – меъёри андоз;

ХБ – халли баландтарини андози иҷтимоӣ (бо дар назар доштани коэффициентҳои минтақавӣ), ки барои соҳибкории инфиродии тибқи патент фаъолияткунанда муқаррар карда шудааст. Агар ҳалли баландтарини андози иҷтимоӣ (бо дар назар доштани коэффициентҳои

минтакавӣ дар шаҳри Душанбе) барои соҳибкори инфиродии тибқи патент фаъолияткунанда тибқи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон 160 сомонӣ (яъне, $134 \times 1,2$ коэффитсиенти минтакавӣ дар шаҳри Душанбе=160,8) бошад, андози иҷтимоӣ барои соҳибкори инфиродӣ барои моҳи март 160,8 сомониро ташиқил медиҳад, ки соҳибкор уҳдадор аст андози мазкурро то 15 апрел пардохт карда, дар ҳамин муҳлат эълومияи андози иҷтимоиро пешниҳод намояд. Зеро 1% даромади умумии соҳибкор (50 сомонӣ) аз 160,8 сомонӣ (нишондиҳандаи дар банди 22 Дастурамал пешбинигардида) кам мебошад.

30. Андозсупорандагони дар сарҳатҳои якум ва дуҷуми банди 2 Дастурамал зикргардида эълумияи ягонаи андози иҷтимоӣ ва андоз аз даромадро ба мақомоти андозии маҳалли бақайдгирии худ ҳар моҳ то санаи 15-уми моҳи баъд аз моҳи ҳисоботӣ пешниҳод ва маблағи андозхоро пардохт менамоянд.

31. Ҳоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) бе таъсис додани шахси ҳуқуқӣ ҳар нимсолаи тақвимӣ то санаи 15-уми моҳи баъд аз нимсолаи ҳисоботӣ ба мақомоти андозии маҳалли баҳисобгирии эълумияи андозии иҷтимоиро барои аъзои ҳоҷагии деҳқонӣ пешниҳод ва маблағи андозро пардохт менамоянд.

32. Шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар банди 22 Дастурамал зикр гардидаанд, ҳар семоҳа то санаи 15-уми моҳи баъд аз семоҳаи ҳисоботӣ ба мақомоти андозии маҳалли баҳисобгирии худ эълумияи ягонаи андозии иҷтимоӣ ва андоз аз даромадро пешниҳод ва пардохти маблағи андозхоро таъмин менамоянд.

33. Нигоҳ доштани андоз аз даромад ва пардохт намудани андозии иҷтимоӣ аз даромадҳои аз бучет маблағгузоришавандаи шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар созмонҳои байналмилалӣ, муассисаҳои дипломатӣ, консулӣ ва муассисаҳои дигари

ба онҳо баробаркардашуда ба ҳайси намояндагони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳориҷа фаъолият менамоянд, ба таври марказонидашуда то санаи 15 моҳе, ки пас аз семоҳаи ҳисоботӣ фаро мерасад, бо тартибе, ки Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон яқъча бо Ҳукумати Тоҷикистон муайян кардаанд, анҷом дода мешаванд.

34. Андозии иҷтимоии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар ташиқилотҳои байналмилалӣ, намояндагиҳои дипломатӣ, консулгарӣҳо ва ташиқилотҳои ба онҳо баробаркардашудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳориҷа дар хизмати давлатӣ қарор доранд, бо тартиби муқаррарнамудаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳар семоҳа то санаи 15-уми баъди семоҳаи ҳисоботӣ пардохт карда мешаванд.

35. Новобаста аз дигар муқаррароти Дастурамал андозии иҷтимоӣ нисбати шахсони ҳуқуқӣ қор мекунанд воҳидҳои махсуси шахсони ҳуқуқӣ қор мекунанд мутобики қонунгузориҳои бучети Ҷумҳурии Тоҷикистон бо дар назар доштани маблағҳои ин андозҳо байни бучетҳои ҷумҳуриявӣ ва маҳаллӣ ба бучети маҳалли ҷойгиршавии воҳидҳои махсус пардохт карда мешаванд.

36. Барои сари вақт пешниҳод накардани эълумия, инчунин саркашӣ намудан аз пардохти андоз бо роҳи ба эълумия дохил кардани маълумотҳои тахрифшуда, андозсупоранда мутобики Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кодекси ҷиноятӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешавад.

37. Андозсупорандагон уҳдадоранд талаботи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи сугуртаи иҷтимоии давлатӣ» ва «Дар бораи сугуртаи ҳафтии нафакавӣ»-ро доир ба пардохти андозии иҷтимоӣ, саҳмҳои андухти нафакавӣ ва пешниҳоди ҳисобот рӯя намоянд.

Эзоҳ: Маблағи андозии иҷтимоӣ бояд ба суратҳисоби сохтори маҳаллии Агентии сугуртаи иҷтимоӣ ва нафакавӣ

назди Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар маҳалли ҷойгиршавии андозсупоранда ворид карда мешавад, агар дар Дастурамал тартиби дигар пешбинӣ карда нашуда бошад.

БАҲИСОБИҲИИ ПАРДОҲТҲОИ ДАВЛАТӢ ВА КУМАКПУЛИҲО АЗ АНДОЗИ ИҶТИМОӢ

38. Бо мақсади назорати дурусти ҳисоб ва пардохти саривактии пардохтҳои кумақпулиҳои сугуртаи иҷтимоӣ мутобиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи сугуртаи давлатии иҷтимоӣ» аз ҷониби сугуртакунанда бевосита дар қорхона, муассиса ва дигар ташкилотҳо аз намояндагони корфармо, кумитаи иттифоқи касаба ё мақомоти дигари намояндагии кормандон комиссия таъсис дода мешавад ё барои сугуртаи иҷтимоӣ шахси ваколатдор интихоб карда мешавад.

39. Пардохти кумақпулиҳои иҷтимоӣ, ки бевосита аз тарафи ҷойи кори шахси сугурташуда пардохта шуда, ҳамчун пардохти андози иҷтимоӣ ба ҳисоб гирифта мешаванд, тибқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи сугуртаи давлатии иҷтимоӣ» сурат мегирад.

ТАРТИБИ ПУР КАРДАНИ ЭЪЛОМИЯИ ЯГОНА ОИД БА АНДОЗИ ИҶТИМОӢ ВА АНДОЗ АЗ ДАРОМАД, ИНЧУНИН ЭЪЛОМИЯҲОИ АНДОЗИ ИҶТИМОӢ БАРОИ СОҲИБКОРИ ИНФИРОДӢ (ҲОҶАГИҲОИ ДЕҲҚОНӢ)

40. Эъломияи ягона оид ба андози иҷтимоӣ ва андоз аз даромад аз қисмҳои «Маълумот дар бораи андозсупоранда (корфармо)», «Андоз аз даромад ва андози иҷтимоӣ барои ҳисобкунӣ», «Андоз аз даромад ва андози иҷтимоӣ барои ҳисобкунӣ нисбати воҳиди алоҳида» ва «Тасдиқи дурустӣ ва пуррагии маълумоти дар эъломияи мазкур зикргардида», инчунин шаклҳои 01.01. ва 01.02. иборат мебошад.

41. Дар қисми 1 эъломия маълумоти зерин дар бораи андозсупоранда (корфармо) дарч мегардад:

1) дар сатрҳои 1, 2, 3, 4 ва 5 мувофиқан рақами мушаххаси андозсупоранда, рақами ягонаи мушаххас, рамзи сабабҳои баҳисобгирӣ (ҳангоми мавҷуд будани воҳиди алоҳида), рақами инфиродии сугуртавӣ ва номи андозсупоранда дарч карда мешаванд;

2) дар сатрҳои 6, 7, 8, 9 ва 10 мувофиқан намуни эъломияи пешниҳодшаванда, шумораи коргарони қироя (аз ҷумла резидентҳо ва ғайррезидентҳо ва воҳидҳои алоҳида), фонди музди меҳнат, давраи андоз ва маълумот дар бораи тағйирёбии шумораи коргарони қироя қайд карда мешаванд.

42. Дар қисми 2 маблағи умумии андоз барои пардохт ба буҷет дарч карда мешавад:

1) дар сатри 001 маблағи андоз аз даромад бо дар назар доштани нишондиҳандаҳои шакли 01.01. (ҳисобкунии андоз аз даромади шахси воқеӣ) дарч мегардад;

2) дар сатрҳои 002 ва 003 маблағи андози иҷтимоӣ бо дар назар доштани нишондиҳандаҳои шакли 01.02. (ҳисобкунии андози иҷтимоӣ) дарч мегардад.

43. Дар қисми 3 дар сатрҳои 004, 005 ва 006 рамзҳои сабабҳои ба ҳисоб гузоштани воҳидҳои алоҳида, шумораи кормандон, маблағи андози иҷтимоӣ ва андоз аз даромад дарч мегардад.

44. Дар қисмати дурустии маълумоти дар эъломия (ҳисоб)-и андоз дарчшаванда андозсупоранда бо гузоштани имзо, муҳр (хаттӣ ё электронӣ) ва дарҷи санаи пешниҳод эъломияро бо тасдиқ менамояд.

45. Шакли 01.01 чунин пур карда мешавад:

1) дар қисми 1 сатрҳои 001 ва 002 мувофиқан маблағи даромадҳо дар шакли музди меҳнат, дигар даромадҳо ва даромадҳои аз андозбандӣ озодкардашуда, ки бояд тарҳ карда шаванд, дарч мегардад;

2) дар сатри 003 манбаи андозбандишаванда, ки аз рӯи нишондиҳандаҳои сатрҳои 001 ва 002 муайян карда шудааст, дарч мегардад (сатри 001-сатри 002);

3) дар қисми 2 сатри 004 хароҷоти иҷтимоӣ, аз ҷумла кумакупулӣ аз рӯи варақаи корношоямии муваққатӣ ва кумакупулӣ барои ҳомиладорӣ ва таваллуд, ки ҳангоми муайян намудани пардохт ба буҷет тарҳ карда мешавад, қайд мегардад;

4) дар қисми 3 сатри 005 маблағи андози иҷтимоӣ барои муассисаҳои буҷетӣ (сатри 003*25%), дар сатри 006 маблағи андози иҷтимоӣ барои ташилотҳои дигар (сатри 003*20%), дар сатри 007 маблағи хароҷоти умумии иҷтимоӣ, ки тибқи қонунгузорӣ тарҳ карда мешавад ва дар сатри 008 маблағи андози ба буҷет пардохтшаванда дарч мегардад (сатри 005 ё сатри 006-сатри 007);

5) дар қисми 4 дар сутунҳои А ва Б сатрҳои 009-036 тибқи моддаҳои 189 ва 331 Кодекси андоз манба ва маблағи имтиёзи андоз аз даромади шахсони воқеӣ дарч мегардад.

46. Шакли 01.02. чунин пур карда мешавад:

1) дар қисми 1 сатри 001 (сатрҳои 001.1+001.2+001.3) вобаста ба меъёрҳои андоз аз даромади шахсони воқеӣ маблағи ҳама гуна даромадҳо, аз ҷумла пардохтҳо ва подошҳо дарч мегардад. Яъне, дар сатри 001.1 даромадҳои бо меъёри 12 фоиз андозбандишавандаи шахсони воқеӣ резидент аз ҷойи қори асосӣ, дар сатри 001.2 даромадҳои бо меъёри 20 фоиз андозбандишавандаи шахсони воқеӣ-ғайрирезидент аз қори қироя аз манбаъҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дар сатри 001.3 ҳама гуна даромадҳои дигари бо меъёри 15 фоиз андозбандишавандаи шахсони воқеӣ дарч мегардад;

2) дар сатри 002 (сатрҳои 002.1+002.2+002.3+002.4) маблағи тарҳи шахсӣ аз даромади дар сатри 001 муайяншуда дарч мегардад. Яъне, дар сатри 002.1 андози иҷтимоӣ барои сугурташудагон ва дар сатри 002.2 ду

нишондиҳанда барои ҳисобҳо қайд карда мешавад. Дар сатри 002.3 мутобики қисмҳои 2 ва 8 моддаи 191 Кодекси андоз 10 нишондиҳанда барои ҳисобҳо ва дар сатри 002.4 бошад 10 фоиз аз даромади умумии хароҷот дар шакли ғайринақдӣ дарч мегардад;

3) дар сатри 003 (003.1, 003.2 ва 003.3) даромади шахсони воқеӣ, ки пас аз тарҳи шахсӣ боқӣ мемонад, дарч мегардад (сатри 001-сатри 002).

4) дар қисми 2 сатрҳои 004 ва 005 мувофиқан музди меҳнати ба шахсони воқеӣ пардохтшаванда ба санаи аввали давраи ҳисоботӣ ва андоз аз даромади шахсони воқеӣ, ки ба буҷет гузаронида нашудааст дарч мегардад;

5) дар сатри 006 (сатри 006.1+сатри 006.2+сатри 006.3) даромади шахсони воқеӣ дар шакли музди меҳнат

бе назардошти андозҳо дарч мегардад;

6) дар сатрҳои 007 ва 008 мувофиқан маблағи андоз аз даромади шахсони воқеӣ дар давраи ҳисоботӣ муайяншуда ва даромади дар шакли музди меҳнат пардохтшаванда қайд мегардад;

7) дар сатри 009 ҳиссаи музди меҳнати пардохтшаванда (008.1/008)x100) дарч мегардад;

8) дар сатри 010 маблағи андоз барои ҳисоб ва дар сатри 011 маблағи бақияи андоз аз даромад ба охири давраи ҳисоботӣ қайд мегардад.

9) дар қисми 3 сутунҳои А ва Б (сатрҳои 011-037) тибқи моддаи 189 Кодекси андоз манба ва маблағи имтиёзи андоз аз даромади шахсони воқеӣ дарч мегардад.

47. Эъломияи андози иҷтимоӣ барои соҳибқори инфиродӣ чунин пур карда мешавад:

1) эъломия аз қисмҳои «Маълумот дар бораи андозсупоранда», «Манбаи андоз», «Ҳисоби андоз», «Хароҷоти иҷтимоӣ, ки ҳангоми муайян намудани пардохт ба буҷет тарҳ карда мешаванд» ва «Тасдиқи дурустӣ ва пуррагии маълумоти дар эъломияи мазкур зикргардида»;

2) дар қисми 1 дар сатрҳои 1, 2, 3 ва 4 мувофиқан рақами мушаххаси андозсупоранда, рақами ягонаи мушаххас, рақами инфиродии суғуртавӣ, ном, насаб ва номи падари соҳибкори инфиродӣ нишон дода мешаванд;

3) дар сатрҳои 5, 6 ва 7 мувофиқан намудҳои эълומияи пешниҳодшаванда, давраи андоз ва коэффитсиенти минтақавӣ дарч мегарданд;

4) дар қисми 2 дар сатри 001 даромади умумӣ аз фаъолияти соҳибкорӣ, дар сатри 002 андозаи ҳадди баландтарини андози иҷтимоӣ (бо назардошти коэффитсиенти минтақавӣ), ки барои соҳибкори инфиродии тибқи патент фаъолияткунанда муқаррар шудааст, дар сатри 003 маблағ ба андозаи 2 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (дар ҳолати надоштани даромад) ва дар сатри 004 даромади андозбандинашаванда нишон дода мешаванд;

5) дар сатри 005 манбаи андозбандишаванда дарч мегардад;

6) дар қисми 3 сатри 006 маблағи андозбандишавандаи сатри 005 бо меъёри 1 фоиз зарб гардида, ҳосили он дарч мегардад;

7) дар сатри 007 хароҷоти иҷтимоие, ки тибқи қонунгузорӣ тарҳи он иҷозат дода шудааст, қайд карда мешавад;

8) агар маблағи ҳосили зарби сатри 006 аз маблағи андозаи ҳадди баландтарини андози иҷтимоӣ барои соҳибкории инфиродии дар асоси патент фаъолияткунанда (сатри 002) кам бошад, пас дар сатри 008 маблағи андозаи ҳадди баландтарини андози иҷтимоӣ барои патент қайд мегардад;

9) ҳангоми дар давраи ҳисоботӣ надоштани даромад дар сатри 009 маблағи андози иҷтимоӣ ба андозаи ду нишондиҳанда барои ҳисобҳо қайд мегардад;

10) дар сатри 010 маблағи умумии андози иҷтимоии дар давраи ҳисоботӣ ба бучет пардохтшаванда (бо дар назар доштани тарҳи хароҷотҳо ва имтиёзҳои муқарраршуда) қайд мегардад.

11) дар қисми 4 (сатрҳои 011-016) хароҷоти иҷтимоие, ки тибқи қонунгузорӣ барои мақсадҳои андози иҷтимоӣ тарҳ намудани онҳо иҷозат дода шудааст дарч карда мешаванд.

48. Эълומияи андози иҷтимоӣ барои соҳибкории инфиродӣ (ҳочагиҳои деҳқонӣ) чунин пур карда мешавад:

1) эълумия аз қисмҳои «Маълумот дар бораи андозсупоранда», «Манбаи андоз», «Ҳисоби андоз», «Хароҷоти иҷтимоии ҳангоми муайян намудани пардохт ба бучет тарҳшаванда» ва «Ҳасдики дурустӣ ва пуррагии маълумоти дар эълумияи мазкур зикргардида» иборат мебошад.

2) дар қисми 1 сатрҳои 1, 2, 3, 4 ва 5 мувофиқан рақами мушаххаси андозсупоранда, рақами ягонаи мушаххас, рақами инфиродии суғуртавӣ, насаб, ном ва номи падари соҳибкори инфиродӣ нишон дода мешаванд.

3) дар сатрҳои 6, 7 ва 8 мувофиқан намуди эълумияи пешниҳодшаванда, давраи андоз ва коэффитсиенти минтақавӣ қайд мегарданд;

4) дар қисми 2 сатри 001 шумораи умумии аъзои ҳочагии деҳқонӣ (фермерӣ) бе таъсиси шахси ҳуқуқӣ, дар сатри 002 маблағи андози ҳадди ақалли андози иҷтимоӣ барои 1 аъзои ҳочагии деҳқонӣ ва дар сатри 003 манбаи андоз, ки аъзои ҳочагии деҳқонӣ (фермерӣ) ихтиёран аз меъёри муқарраршуда бештар месупорад, дарч карда мешаванд.

5) дар қисми 3 сатри 004 шумораи аъзои ҳочагии деҳқонӣ (фермерӣ) ба меъёри ҳадди ақалли андози иҷтимоӣ зарб гардида, натиҷаи он дарч мегардад;

6) дар сатри 005 маблаги андози ихтиёран ҳисобшуда дарч мегардад; 7) дар сатри 006 хароҷоти иҷтимоие, ки тибқи қонунгузорӣ тарҳи он иҷозат дода шудааст, кайд мегардад;

8) дар сатри 007 маблаги умумии андози иҷтимоии дар давраи ҳисоботӣ ба буҷет пардохтшаванда (бо дар назар доштани тарҳи хароҷотҳо) кайд мегардад;

дар қисми 4 (сатрҳои 008-013) хароҷоти иҷтимоие, ки тибқи қонунгузорӣ барои мақсадҳои андози иҷтимоӣ тарҳ намудани онҳо иҷозат дода шудааст, нишон дода мешаванд

МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

49. Назорати пардохти андози иҷтимоӣ аз ҷониби мақомоти андоз анҷом дода мешавад.

50. Андозсупорандагон, намоёндагони онҳо ва шахсони мансабдор, инчунин кормандони мақомоти андоз барои риоя накардани талаботи қонунгузории андози Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобики Кодекси андоз ва дигар қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгар мебошанд.

Шакли 01.01

Ҳисобкунии андози иҷтимоӣ

Ҳисобкунӣ		1. Маблағи андоз	
Ҳисобкунӣ	Ҳисобкунӣ	Ҳисобкунӣ	Ҳисобкунӣ
001	001	001	001
002	002	002	002
003	003	003	003

Ҳисобкунӣ		2. Хароҷоти иҷтимоӣ, ки ҳангоми муайян намудани пардохт ба буҷет тарҳ карда мешавад	
Ҳисобкунӣ	Ҳисобкунӣ	Ҳисобкунӣ	Ҳисобкунӣ
001	001	001	001
002	002	002	002
003	003	003	003
004	004	004	004
005	005	005	005
006	006	006	006
007	007	007	007
008	008	008	008
009	009	009	009
010	010	010	010
011	011	011	011
012	012	012	012

Ҳисобкунӣ		3. Ҳисобкунӣ	
Ҳисобкунӣ	Ҳисобкунӣ	Ҳисобкунӣ	Ҳисобкунӣ
001	001	001	001
002	002	002	002
003	003	003	003
004	004	004	004
005	005	005	005
006	006	006	006
007	007	007	007
008	008	008	008
009	009	009	009
010	010	010	010
011	011	011	011
012	012	012	012

Ҳисобкунӣ		4. Озоикунии аз пардохти андоз иҷтимоӣ	
Ҳисобкунӣ	Ҳисобкунӣ	Ҳисобкунӣ	Ҳисобкунӣ
001	001	001	001
002	002	002	002
003	003	003	003
004	004	004	004
005	005	005	005
006	006	006	006
007	007	007	007
008	008	008	008
009	009	009	009
010	010	010	010
011	011	011	011
012	012	012	012

[illegible][illegible]

[illegible]

ЭЪЛОМИЯИ АНДОЗИ ИҶТИМОНИИ
СОХИБКОРИ ИНФИРОДӢ

[illegible]

5. Тести на дурност на пуритански макулатурни листи за економски макулатурни листи. Мо (како) брзо пуритански листи се користат за економски макулатурни листи. Тестирајте се на макулатурни листи.

(140)

Ако хула или корупција изабере!

Наша, која се може рећи

Наша

Сини дигитални листи

FOR THE USE OF THE NATIONAL ARCHIVES

[illegible]

ДАСТУРАМАЛ
онд ба ҳисоб ва пардохт намудани андоз
аз даромад, инчунин шаклҳои эълумияҳо
ва ҳисобҳо

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Дастурамал оид ба ҳисоб ва пардохт намудани андоз аз даромад, инчунин шаклҳои эълומияҳо ва ҳисобҳо (минбаъд - Дастурамал) супорандагон, тартиби ҳисоб ва пардохт, пешниҳоди ҳисоботи андоз аз даромад ва дигар хусусиятҳои андозбандии андоз аз даромад, инчунин шаклҳои эълумияҳо ва ҳисобҳои дахлдорро муайян менамояд.

2. АНДЗСУПРАНДАГОН

2. Супорандагони андоз аз даромад шахсони ҳукуқӣ, воқеӣ-резидентҳо ва ғайрирезидентҳо мебошанд, ки объектҳои андозбандӣ доранд, ба истиснои шахсоне, ки ҷавобгӯӣ шартҳои низомҳои махсуси андозбандӣ мебошанд.

3. Дар ҳолатҳое, ки Кодекси андоз муқаррар намулдааст, уҳдадорӣ оид ба ситонидани андоз аз даромад дар манбаи пардохт аз ҷониби агенти андоз амалӣ карда мешавад.

Эзоҳ: мутобиқ ба талаботи моддаи 14 Кодекси андоз
агенти андоз субъекти муносибатҳои андозӣ буда,
мутобиқи қисми 12 ҳамин модда агенти андоз - ташкилот
ё соҳибкори инфиродие, ки мутобиқи Кодекси андоз ба

зиммаш ухдадори хисоб намудани андоз, аз андозсупоранда ё аз манбаи пардохт нигоҳ доштан ва ба бучети дахлдор гузарондани он вогузор шудааст, ба хисоб меравад. Инчунин мутобик ба талаботи қисми 13 ҳамии моддаи агентии андоз ухдадор аст:

1) андозҳо ва дигар пардохтҳои ҳатмии дар Кодекси андоз ва қонунгузори андозӣ пешбинишударо аз андозсупоранда ё аз манбаи пардохт нигоҳдошташаванда пурра ва дар муҳлатҳои муайяншуда хисоб намоёнд, нигоҳ дорад ва ба бучет ворид намоёнд;

2) даромадҳои ба андозсупорандагон пардохтшуда, андозҳои аз андозсупорандагон (ё аз манбаи пардохт) нигоҳдошташуда ва ба бучети дахлдор гузаронидашударо ба хисоб гирад, оид ба ҳар як андозсупоранда хисоби ҷудогона барад;

3) ба мақомоти андозии маҳалли баҳисобири худ бо тартиби муқаррарнамудаи Дастурамал ва Кодекси андоз хисоботи андоз пешниҳод намоёнд.

4. Ҳама гуна субъекти хориҷе, ки шахси воқеӣ намебошад, барон мақсадҳои андоз аз даромад ба сифати андозсупоранда - қорхона баррасӣ

мегардад, агар исбот накунад, ки он мутобики моддаи 94 Кодекси андоз ба сифати иштирокдори соҳиби муштарак амал намоёнд.

Эзоҳ: Мутобик ба муқаррароти моддаи 94 Кодекси андоз (андозбандии соҳиби муштарак) дар сурати бастани шартномаи хаттӣ дар бораи соҳиби муштаракӣ молу мулк ё ёқҷоя аңҷом додани фаъолияти соҳибкорӣ ё шартномаи дигари хаттӣ, ки на қамтар аз ду соҳибро бе таъсиси шахси ҳуқуқӣ пешбинӣ мекунад, онҳо мувофиқи хиссаи иштирокашон андозбандӣ карда мешаванд. Агар муайян кардани хиссаи иштироки соҳибмулкони дар моликияти муштарак ғайримулкони бошад, чунин хисобида мешавад, ки моликон дорандагони хиссаи баробари молу мулк намебошанд. Новобаста аз шакли

ташкилию-ҳуқуқие, ки субъекти хориҷӣ дар давлати хориҷӣ ба қайд гирифта шудааст ва ё ин ки новобаста аз далели ҳамаҷун шахси ҳуқуқӣ эътироф шудан ё нашудани он дар давлати хориҷӣ, бо мақсади андоз аз даромад он субъекти хориҷӣ эътироф карда шуда нисбат ба ҳама гуна фаъолият, ё ин ки даромади аз манбаи дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон гирифтаи ин субъекти хориҷӣ ҳамаҷун андозсупоранда доништа мешавад, агар иштирокдори соҳиби муштарак намебошад.

5. Мутобики қисми 4 моддаи 180 Кодекси андоз Бонки миллии Тоҷикистон, ба истиснои муқаррароти банди 3 Дастурамал, супорандаи андоз аз даромад намебошад.

3. ОБЪЕКТИ АНДОЗБАНДИИ АНДОЗ АЗ ДАРОМАД

6. Объекти андозбандии андоз аз даромад даромади андозбандишавандаи андозсупоранда дар давраи хисоботӣ, сарфи назар аз маҳал ва усули пардохт, намебошад.

7. Объекти андозбандии андоз аз даромади андозсупоранда-резидент даромадҳои мебошанд, ки аз ҳамаи манбаҳои даромад дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва берун аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ба даст оварда шудаанд.

8. Объекти андозбандии андоз аз даромади андозсупоранда ғайрирезидент танҳо даромадҳои доништа мешаванд, ки аз манбаҳои даромад дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба даст оварда шудаанд.

Эзоҳ: Мисол. Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуд (минбаъд-ҶДММ)-и «А» (резидент) дар соли 2022 аз хисоби иҷроӣ қорхона дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон 750500 сомонӣ ва берун аз Ҷумҳурии Тоҷикистон 120500 сомонӣ даромад гирифтааст. Дар ин мисол объекти андозбандии андоз аз даромад барои давраи хисоботи соли 2022 ҳамаи манбаҳои даромад дар Ҷумҳурии

Тоҷикистон ва берун аз он бадастоварда, яъне 871000 (750500+120500) сомонӣ мебошад. Ҳамзамон ба инобат гирифта мешавад, ки бо дар назар доштани муқаррароти боби 42 Дастурамал маблағи андоз аз даромад, ки дар давраи андоз аз ҷониби ҚДММ «А» берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт карда шудааст, дар сурати пешниҳод гардидани тасдиқномаи ҷунин пардохтҳо, ҳангоми пардохти андоз, баҳисобгирии онҳо тибқи тартиби муқаррарнамудайи Кодекси андоз анҷом дода мешавад.

9. Даромади умумии андозсупоранда ба даромадҳои зерин ҷудо карда мешавад:

- даромаде, ки дар манбаи пардохт андозбандӣ мегардад;
- даромаде, ки дар манбаи пардохт андозбандӣ карда намешавад.

Эзоҳ: Тартиби нигоҳ доштани андоз дар манбаи пардохт ва даромадҳое, ки дар манбаи пардохт андозбандӣ мегарданд, дар бобҳои 58-61 Дастурамал муқаррар карда шудааст.

4. МАНБАИ АНДОЗ

10. Манбаи андоз аз даромади андозсупоранда-резидент дар давраи ҳисоботӣ ин фарқияти байни даромади умумӣ ва хароҷоти тарҳшавандае мебошад, ки мутобики Дастурамал барои ҷунин давра иҷозат дода шудааст.

Эзоҳ: Мисоли 1. ҚДММ «А» (резидент) дар соли 2022 аз тахвили мол, иҷрои қор ва хизматрасонӣ аз манбаҳои дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон воқеъбуда 750500 сомонӣ даромад гирифтааст. Дар ин давра хароҷоти тарҳшавандае, ки мутобики Дастурамал барои ҷунин давра иҷозат дода шудааст, 605000 сомонино ташкил додааст. Дар ин мисол манбаи андозбандии андоз аз

даромад барои давраи ҳисоботии соли 2022 фарқияти байни даромади умумӣ 750500 сомонӣ ва хароҷоти тарҳшаванда 605000 сомонӣ, яъне 145500 (750500-605000) сомонӣ мебошад.

Мисоли 2. Шахси воқеӣ-резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки соҳибкори инфиродӣ намебошад, нисбати нақлиёти худро, ки 6 моҳ пеш ба маблағи 125,0 ҳазор сомонӣ харида буд, ба маблағи 135,0 ҳазор сомонӣ мефурӯшад. Бо назардошти боби 11 Дастурамал манбаи андоз аз даромади шахси воқеӣ афзоиш аз фурӯши нисбати нақлиёт 10,0 ҳазор (135000 (даромади умумӣ) - 125000 (хароҷоти тарҳшаванда) сомонино ташкил медиҳад.

11. Манбаи андоз аз даромади андозсупоранда-ғайрирезидент, ки дар давраи ҳисоботӣ тавассути муассисаи доимӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ғайолияти соҳибкорино анҷом медиҳад, фарқияти даромади умумӣ аз манбаҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста ба муассисаи доимӣ ва хароҷоти тарҳшавандае мебошад, ки мутобики Дастурамал барои ҷунин давраи ҳисоботӣ иҷозат дода шудааст.

Эзоҳ: Мисол. ҚДММ «Г»-ғайрирезидент дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дорои филиал буда, дар соли 2022 филиали мазкур аз тахвили мол ба маблағи 800000 сомонӣ даромад гирифтааст. Дар ин давра филиал ба маблағи 600000 сомонӣ хароҷоти тибқи Кодекси андоз иҷозатдодашуда дорад. Вобаста ба даромади мазкур филиали ҚДММ «Г» ҳуқуқи тарҳ кардани хароҷотеро дорад, ки мутобики Дастурамал барои ҷунин давраи ҳисоботӣ иҷозат дода шудааст. Бинобар ин, манбаи андоз аз даромади андозсупоранда-ғайрирезидент, ки дар давраи ҳисоботӣ тавассути филиал дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ғайолияти соҳибкорино анҷом медиҳад, 200000 (800000-600000) сомонино ташкил медиҳад.

12. Даромади умумии аз манбаъҳои дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бадастовардаи андозсупоранда-гайрирезидент, ки муқаррароти банди 11 Дастурамал нисбат ба он татбиқ намегардад, дар манбаи пардохт бе тарҳи хароҷот мутобики боби 61 Дастурамал андозбандӣ карда мешавад.

Эзоҳ: Мисол. ҶДММ «Г»-гайрирезидент дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дорои филиал мебошад, вале хизматрасонии машваратиро тавассути филиали худ анҷом намода, онҳоро бевосита худаш ба шахси ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом медиҳад. Дар ҷунин сурат, новобаста аз он, ки ҶДММ «Г»-гайрирезидент дар Ҷумҳурии Тоҷикистон филиал дорад, вале ҳангоми тавассути худ расондани хизматрасонӣ андоз дар манбаи пардохт бе тарҳи хароҷот мутобики боби 61 Дастурамал ҳисоб карда мешавад. Бинобар ин, шахси ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон уҳдадор мебошад, ки аз даромади ҶДММ «Г»-гайрирезидент андозро дар манбаи пардохт нигоҳ дошта, ба буҷет давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронад.

13. Манбаи андоз аз даромади андозсупоранда-гайрирезидент аз фуруш ё бегона намудани молу мулк ё ҳуқуқҳои молумулқие, ки ба муассисаи доимӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолияткунандаи он алоқаманд намебошад, фарқият байни даромади умумӣ аз фуруш ё бегона намудан ва хароҷоти тарҳшавандае мебошад, ки мутобики Дастурамал барои ҷунин давра иҷозат дода шудааст. Агар андози даромад аз фуруш ё додани молу мулк ва (ё) ҳуқуқҳои молумулқии андозсупоранда-гайрирезидент пардохт нашуда бошад, шахси ҳуқуқие, ки ҷунин гайрирезидент дар он дорои ҳуқуқҳои молумулқӣ буд (мебошад) ё агенти андозе, ки ба андозсупоранда гайрирезидент маблағ пардохт менамояд, уҳдадор аст андози даромадро бе тарҳ нигоҳ дорад ва пардохт намояд.

Эзоҳ: Мисол. ҶДММ «Б»-гайрирезидент қаблан 40 дарсад ҳиссаи сахми ҶДММ «М», ки резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад, ба маблағи 5,0 млн сомонӣ харидорӣ намуда буд. Баъд аз 2 сол ҶДММ «Б»-гайрирезидент 50 дарсади ҳамин сахми худро, ки 2,5 млн сомонӣ харидорӣ намуда буд, ба маблағи 4 млн сомонӣ ба ҶДММ «Р»-гайрирезидент мефурушад, ки афзоиш аз фуруш 1,5 млн (400000-250000) сомониро ташкил менамояд. Дар ин ҳолат ҶДММ «Б»-гайрирезидент уҳдадор аст, ки андоз аз даромадро аз фарқият байни даромади умумӣ аз фуруши сахм ва хароҷоти тарҳшавандаи барои ҷунин давра иҷозат додашуда ҳисоб намуда ҳисоботи онро ба мақомоти андоз пешниҳод намуда, маблағи андози ҳисобшударо ба буҷети дахлдор дар Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт намояд. Дар акси ҳол уҳдадории ҳисоб ва пардохти андоз ба ҶДММ «М», ки сахмаш ба ҶДММ «Б»-гайрирезидент тааллуқ дошт ё ба агенти андоз-харидори сахм пардохткунандаи маблағ мегузарад. Дар ин ҳолат ҶДММ «М» ва ё агенти андоз ҶДММ «Р», ки сахмро харидааст, уҳдадор мегарданд андоз аз даромадро бе тарҳи иҷозатдодашуда ҳисоб намуда ба буҷети дахлдор пардохт намоянд.

5. МЕЪЁРҲОИ АНДОЗ

14. Даромади андозбандишавандаи шахси воқеӣ-резидент аз ҷойи кори асосӣ зиёда аз тарҳи шахсӣ бо меъёри 12 дарсад андозбандӣ карда мешавад.

15. Даромади андозбандишавандаи шахси воқеӣ-гайрирезидент аз кори кироӣ, ки аз манбаъҳои дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба даст оварда шудааст, бо меъёри 20 дарсад андозбандӣ карда мешавад.

16. Даромади андозбандишавандаи шахсони воқеӣ, ки дар бандҳои 14 ва 15 Дастурамал муқаррар нагардидааст, бе тарҳҳои дар боби 13

Дастурамал пешбинишуда, ба истисноӣ андозӣ иҷтимоӣ суғурташаванда, бо меъёри 15 дарсад андозбандӣ карда мешавад.

Эзоҳ: Даромадҳои андозбандишавандаи шахси воқеӣ, ки дар шакли музди меҳнат гирифта мешавад, дар манбаи пардохт аз ҷониби агенти андоз (корфармо) андозбандӣ карда мешавад, ба истисноӣ ҳолатҳое, ки тибқи қонунгузорӣ корфармо аз иҷрои уҳдадорӣ агенти андоз озод карда шудаанд. Дар ҳолатҳои аз иҷрои уҳдадорӣ агенти андоз озод будани пардохткунандаи даромад, даромадгиранда уҳдадор мегардад, ки андоз аз даромадро мустақилона ҳисоб намуда эъломияи андозро ба мақомоти андоз пешниҳод намуда андозро ба бучети дахлдор пардохт намояд.

Мисоли 1. Ба шахси воқеӣ-резидент дар доираи шартномаи меҳнатӣ дар ҷойи кории асосиаш ба ҳайси ҳуқуқшинос дар Ҷамъияти саҳомии кушода (минбаъд-ҶСК)-и «А» барои моҳи майи соли 2022 ба маблағи 6500 сомонӣ музди меҳнат ҳисоб карда шудааст. Даромади шахси воқеӣ ба сифати корманд ба даромади дар манбаи пардохт андозбандишаванда дохил мегардад. Бинобар ин, корфармо уҳдадор аст, ки қабл аз пардохт намудани даромад ба шахси воқеӣ андоз аз даромадро бо дар назар доштани боби 13 Дастурамал, дар манбаи пардохт нигоҳ дошта, ба бучет пардохт намояд. Маблағи андоз аз даромад бо тарзи зерин ҳисоб карда мешавад: (ДА-МАИС)-2 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (минбаъд - НБХ)*МА, дар инҷо:

- ДА-даромади андозбандишаванда;
- МАИС -маблағи андозӣ иҷтимоӣ барои суғурташудагон, ки мутобики муқаррароти қисми 2 моддаи 332 Кодекси андоз нигоҳ дошта шудааст; - НБХ-нишондиҳанда барои ҳисобҳо, ки андозбандӣ карда намешаванд; - МА-меъёри андоз.

Андоз аз даромади шахси воқеӣ мазкур 749,04 сомониро $((6500(6500*2\%)-128)*12\%)$ барои моҳи ҳисоботӣ ва агар музди меҳнат аз муассисаи бучетӣ гирифта шуда бошад андоз аз даромади шахси мазкур 756,84 сомониро $(6500-(6500*1\%)-128)*12\%$ таъкил медиҳад.

Мисоли 2. Шахси воқеӣ-резидент, ки ҷойи кории асосиаш ҳуқуқшиносии ҶСК «А» мебошад, инчунин дар муассисаи таълимӣ ба ҳайси муаллим 2500 сомонӣ ва ба ҳайси коршиноси масъалаҳои ҳуқуқӣ аз таъкилотии Ҷамъияти дигар 5000 сомонӣ ва аз ҳисоби ба иҷора додани хучраи истиқоматии худ 4000 сомонӣ даромад мегирад. Ҳама даромадҳои номбаршудаи шахси воқеӣ резидент даромад аз ҳисоби ҷойи кории ғайриасосӣ ба ҳисоб рафта, шахси воқеӣ тибқи талаботи банди 16 Дастурамал ба истисноӣ андозӣ иҷтимоӣ суғурташаванда, бо меъёри 15% $(2500-(2500*2\%)*15\%)$; $(5000-(5000*2\%)*15\%)$ ва аз ҳисоби ба иҷора додани хучраи истиқоматӣ, ки андозӣ иҷтимоӣ суғурташаванда ситонида намешавад андоз аз даромади шахси воқеӣ бе тарҳи андозӣ иҷтимоӣ суғурташаванда бо меъёри 15% $(4000*15\%)$ ҳисоб ва пардохт карда мешавад.

17. Даромади андозбандишавандаи шахси ҳуқуқӣ бо меъёрҳои зерин андозбандӣ карда мешавад:

- барои фаъолият оид ба истеҳсоли молҳо - 13 дарсад;
- барои фаъолияти таъкилотҳои қарзии молиявӣ ва ширкатҳои мобилӣ - 20 дарсад
- барои фаъолият оид ба истихроҷ ва коркарди захираҳои табиӣ, инчунин барои ҳама намуди фаъолияти дигар, ба истисноӣ сарҳатҳои яқум ва дуҷуми банди мазкур, - 18 дарсад.

Эзох: Мутобики қисми 4 моддаи 183 Кодекси андоз ва банди 17 Дастурамал, меъёрҳои андоз аз даромади шахсони ҳуқуқӣ маҳсус барои ҶДММ «А» оид ба истеҳсоли молҳо ва барои ҶДММ «А» оид ба истихроҷ ва коркарди захираҳои табиӣ ҷудогона мутаносибан бо меъёрҳои 13 дарсад ва 18 дарсад пешбинӣ карда шудааст. Бинобар ин, новобаста аз он, ки истихроҷ ва коркарди захираҳои табиӣ ба ҶДММ «А» оид ба истеҳсоли молҳо мансуб мебошанд, тибқи талаботи муқаррароти зикргардида ҶДММ «А» оид ба мазкур бо андоз аз даромади шахсони ҳуқуқӣ бо меъёри 18 дарсад андозбандӣ карда мешавад.

6. ДАРОМАДИ УМУМӢ

18. Ҳамаи намунаҳои даромадҳо ва подошпулиҳо дар шакли пулӣ, моддӣ ва ғайримоддӣ ба манфиати андозсупоранда пардохташаванда, инчунин манфиатҳои дигари гирифтаи андозсупоранда, ба истиснои даромадҳои, ки тибқи боби 11 Дастурамал аз андоз аз даромад озод карда шудаанд, даромади умумии шахсони ҳуқуқӣ ва воқеӣ доништа мешаванд, аз ҷумла:

- даромадҳо аз ҶДММ «А» соҳибдорӣ;
- даромадҳо дар шакли музди меҳнат;
- ҳама гуна даромадҳои дигар аз ҶДММ «А», ки қори қироя ғайримоддӣ соҳибдорӣ намебошад.

Эзох: Мисоли 1. ҶДММ «А» дар моҳи ҳисоботӣ 100,0 ҳазор сомонӣ аз ҳисоби ҶДММ «А» истеҳсолӣ ва 150,0 ҳазор сомонӣ аз ҳисоби хизматрасонии нақлиётӣ даромад мегирад. ҶДММ «А» оид ба талаботи боби 11 Дастурамал мувофиқ буда, даромад ба маблағи 100,0 ҳазор сомонӣ аз андоз аз даромад, аз ҷумла пардохти қорӣ озод мебошад. Дигар даромадҳои ҶДММ «А» 150,0 ҳазор сомонӣ аз ҳисоби хизматрасонии нақлиётӣ бо мақсади пардохт намуҷдани андоз аз даромад ба даромади умумии ҶДММ «А» дохил мегардад. Ҷамъамон

ҶДММ «А» уҳдадор аст, ки 100,0 ҳазор сомонӣ даромадҳои озоди худро аз ҶДММ «А» истеҳсоли дар бахисобгирии муҳосибӣ пурра ва дуруст пешбаряд, онҳоро дар ҶДММ «А» андоз нишон дода, ба мақомоти андоз пешниҳод намояд.

Мисоли 2. Даромади шахси воқеӣ дар моҳи ҳисоботӣ аз қорӣ қироя 2500 сомонӣ ва алимент 1000 сомонӣ дар маҷмӯъ 3500 сомониро ташкил медиҳад. Бо дар назар доштани он ки тибқи боби 11 Дастурамал 1000 сомонӣ ҳамаҷун даромад дар шакли алимент аз андозбандӣ озод мебошад, мутобик ба талаботи ҳамаи банд барои мақсадҳои андоз аз даромади шахси воқеӣ мазкур танҳо 2500 сомонӣ ба даромади умумии шахси воқеӣ дохил мешавад.

19. Даромади умумии андозсупоранда даромадест, ки ба назардошти тарҳҳо муайян шудааст.

Эзох: Мисол. Даромади шахси воқеӣ-резидент дар моҳи ҳисоботӣ аз қорӣ қироя 2500 сомонӣ ва аз қорӣ қироя ҶДММ «А» 1000 сомонӣ дар маҷмӯъ 3500 сомониро ташкил медиҳад. Новобаста ба он ки тибқи банди 42 Дастурамал аз даромади умумии ҷунин шахси воқеӣ ба андозаи ду НБҶ тарҳи шахси воқеӣ иҷозат дода шудааст, мутобик ба талаботи ҳамаи банд барои мақсадҳои андоз аз даромади шахси воқеӣ мазкур 3500 сомонӣ даромади умумии вай доништа мешавад.

7. ДАРОМАДИ УМУМӢ АЗ ҶАЪОЛИЯТИ СОҲИБДОРӢ

20. Даромади умумӣ аз ҶДММ «А» соҳибдорӣ ҳама гуна даромад, подошпулӣ ва манфиатҳои мебошад, ки андозсупоранда дар шакли пулӣ, моддӣ ва ғайримоддӣ аз ҶДММ «А» соҳибдорӣ гирифтааст, аз ҷумла:

- даромади аз фуруш, супоридан ғайримоддӣ дороиҳои дар ҶДММ «А» соҳибдорӣ истифодашавандаи андозсупоранда мутобики боби 35 Дастурамал;

- фарқияти қурби асъоре, ки андозеупоранда дар давраи ҳисоботӣ мутобиқи боби 34 Дастурамал гирифтааст.

Эзоҳ: Мисол. ЧСК «Б», ки ба фуруши маҳсулоти керамикӣ машғул мебошад, дар давраи ҳисоботӣ чунин даромад гирифтааст:

- аз фуруши маҳсулоти керамикӣ 250,0 ҳазор сомонӣ;

- аз фуруши дороиҳо 120,0 ҳазор сомонӣ;

- фарқияти мусбати қурби асъори хориҷӣ 15,0 ҳазор сомонӣ;

- аз ҳисоби муассиси худ қарзи бефоиз ба муҳлати як сол ба маблағи 160,0 ҳазор сомонӣ;

- инчунин муассис ба сармояи оинномавии ҷамъият 100,0 ҳазор сомонӣ ворид менамояд.

Мутобиқ ба талаботи банди мазкури Дастурамал даромади умумии ЧСК «Б» бо мақсади андоз аз даромад 385,0 ҳазор сомонӣ ва манфиат аз ҳисоби қарзи бефоиз 32,0 ҳазор (160 000*20%) сомонино дар маҷмуъ 417 ҳазор сомонино ташкил медиҳад. Маблағи 100,0 ҳазор сомоние, ки муассис ба сармояи оинномавии Ҷамъият ворид намудааст, ба даромади Ҷамъият дохил карда намешавад.

8. ДАРОМАДҲО ДАР ШАКЛИ МУЗДИ МЕҲНАТ

21. Ҳама гуна пардохтҳо, подошпулӣ, мукофотпулӣ ё манфиатҳо, аз ҷумла дар шакли пулӣ, моддӣ ва ғайримоддӣ (аз рӯи маҳдудияти молу ашё ва андозаи дар қонунгузорӣ муқарраршуда), ки корманд аз корфармо дар доираи муносибатҳои меҳнатӣ (мутобиқи шартномаи меҳнатӣ ва ё бе он) гирифтааст, новобаста ба шакл ва маҳалли пардохт, даромади дар шакли музди меҳнат гирифташуда доништа мешавад, аз ҷумла:

- даромад аз кори кироя;

- даромад аз кори кирояи пешина, ки дар шакли нафақа ё дигар шакл гирифта мешавад ё даромад аз кори кирояи минбаъда.

22. Шаклҳои зерини даромадҳо, ки ба корманд аз ҷониби корфармо дар шакли моддӣ ё ғайримоддӣ (аз рӯи маҳдудияти молу ашё ва андозаи дар қонунгузорӣ муқарраршуда) пардохт шудаанд, ҳамчун даромад аз музди меҳнат доништа мешаванд, аз ҷумла:

- арзиши молу мулки бар ивази музди меҳнат додашуда;

- арзиши мол (ичрои кор ва хизматрасонӣ)-и ба корманд бо тартиби муқаррарнамудаи зербанди 2) банди 23 Дастурамал роӣгон додашуда;

- маблағи ёрдампулӣ ё арзиши ҷуброни хароҷоти анҷомдодаи корфармо ба корманд барои ҷуброни хароҷоти неъматҳои моддӣ ва иҷтимоӣ, аз ҷумла хароҷот барои озуқа, будубош, таҳсили кӯдакон дар муассисаҳои таълимӣ, хароҷоти марбут ба истироҳат, аз ҷумла рафтуомади аъзои оилаҳои онҳо хангоми рухсатии меҳнатӣ;

- хароҷоти сафар ё ҷуброни хароҷоти сафар зиёда аз меъёрҳои дар банди 24 Дастурамал барои хароҷоти сафар муқарраргардида.

23. Барои мақсадҳои банди 21 Дастурамал ҳаҷми подошпулии корманд бо тарҳи ҳама гуна пардохтҳои корманд барои чунин подошпулӣ ба маблағи зерин баробар мебошад:

1) фарқияти маблағи фоизи қарзи аз корфармо гирифтаи корманд нисбат ба меъёри фоизи миёнавазнии муайяннамудаи Бонки миллии

Тоҷикистон вобаста ба намулҳои қарз;

2) хангоми фуруш ё роӣгон додани молҳо, иҷрои кор ё хизматрасонӣ аз ҷониби корфармо ба корманд, аз ҷумла:

- хангоми аз ҷониби корфармо ба корманд тахвил гардидан (ё ройгон додан)-и мол, иҷрои кор ё хизматрасонӣ - 75 дарсади арзиши нархи муқаррарии фуруши ҷунин мол, кор ё хизматрасонӣ ба харидорони дигар, агар корфармо истеҳсолкунандаи мол ё анҷомдиҳандаи кор ё хизматрасонӣ бошад;

- дар ҳолатҳои дигар - барои корфармо арзиши пураи молҳо, иҷрои кор ё хизматрасонии бадастовардаи корманд аз корфармо;

3) арзиши кумаки барои таҳсилгирифтаи корманд ё шахсони дар таъминоти ӯ қарордошта, ба истисноӣ барномаҳои тайёрӣ, ки бевосита ба иҷрои ухдадорихои корманд алоқаманданд;

4) арзиши ҷуброни хароҷоти бевосита ба меҳнати кироияи корманд алоқаманд набуда;

5) маблағи бахшидашудаи қарз ё ухладории корманд дар назди корфармо;

6) арзиши пардохти муқофотпулии сугурта тибки шартномаҳои сугуртаи ҳаёт ва саломатӣ ва маблағҳои дигари шабех аз ҷониби корфармо, агар полиси сугуртавӣ ба манфиати корманд ё шахсони дар таъминоти корманд қарордошта амал кунад, андозаи ҷунин муқофотпулии сугуртавӣ ё маблағ барои корфармо;

7) арзиши истифодаи воситаи нақлиёти корфармо аз ҷониби корманд бо мақсадҳои шахсӣ, ки бо формулаи $(A \times 10\%) / 12$ барои моҳи тақвимӣ муайян карда мешавад, ки дар ин ҷо: А - маблағи хароҷоте, ки корфармо барои харид ва нигоҳдории воситаи нақлиёт сарф намудааст ва ё арзиши бозории ба иҷора гирифтани воситаи нақлиёт мебошад; 8) дар дигар ҳолатҳо - арзиши бозории манфиат.

24. Даромади умумии корманд ҷуброни ҷунин хароҷотро дар бар намегирад, аз ҷумла:

- ҷуброни сафарҳои хизматӣ аз ҷониби корфармо дар доираи меёриҳои муқаррарнамудаи санадҳои меёрии ҳуқуқӣ;

- ҷуброни хароҷоти сафарҳои хизматӣ аз ҷониби ташкилотҳои байналмилалӣ ва муассисаҳои онҳо, фондҳо, ташкилотҳои ҷамъиятии ғайрирезидентҳо.

25. Даромадҳо вобаста ба пардохтҳои намоияндагӣ ва даромадҳои дигари шабех, аз ҷумла даромадҳо барои гузаронидани ҷашнҳо, ҷойгиронии меҳмонон ва ғайра, ки шахси воқеӣ гирифтааст, ба даромади умумии ӯ дохил карда намешаванд, агар арзиши ҷунин даромадҳо аз меёриҳои дар банди 52 Дастурамал муқарраргардида ғайр набояд.

Эзоҳ: Мутобик ба талаботи банди 26) моддаи 2 Кодекси андоз хароҷоти намоияндагӣ ин хароҷоти марбут ба қабул ва хизматрасонии ҳама гуна шахсон мебошад, аз ҷумла хароҷоте, ки барои мақсадҳои муқаррарсозӣ ё дастгирии ҳамкорҳои мутақобила, инчунин барои интирокдорони ба маҷлиси шӯрои директорон, комиссияи тафтишотӣ, маҷлиси саҳмдорон таширфоварда сурат гирифтааст. Ба хароҷоти намоияндагӣ хароҷоти марбут ба қабули расмӣи шахсони инқирардида, хизматрасонии буфетӣ (фуршетӣ) хангоми гуфтушунид дохил мешавад.

26. Арзиши пардохтҳои моддӣ (ғайримоддӣ), манфиатҳо ва дигар пардохтҳои дар бандҳои 22 ва 23 Дастурамал номбаршуда, ки ба манфиати шахсони воқеӣ анҷом дода шудаанд, маблағи андозии аксиз, андоз аз арзиши иловашуда ва ҳама гуна андозии дигарро, ки бояд дар робита бо шартномаи баҳододашаванда пардохт карда шавад, дар бар мегирад.

Эзоҳ: Боби мазкур даромадҳои шахси воқеиро муайян мекунад, ки дар шакли музди меҳнат аз ҷониби корфармо ба ӯ (корманд) пардохт шудааст.

Мисол. Шахси воқеъ дар ташкилоти қарзии молиявӣ ба ҳайси мутахассис фаъолият мекунад. Дар моҳи ҳисоботӣ аз корфармо даромадҳои зерин гирифтааст, ки дар шакли музди меҳнат доништа мешаванд:

№	Даромадҳое, ки ҳамчун музди меҳнат аз ҷониби корфармо пардохт шудааст	Арзиш бо сомонӣ	Манбаи андоз	Эзоҳ
1.	Музди меҳнати пардохтшуда	2000	2000	
2.	Як дона телефони мобилӣ бар ивази музди меҳнат додашаванда	500	500	
3.	Пардохти ҳаққи истифодаи қувваи барқ барои истифодаи шахсии корманд	150	150	
4.	Додани қарзи бефоиз	20000	333,3 (20000* 20 %)/12	Меъёри фоизи миёнавазнии муайяннамудаи Бонки миллии Тоҷикистон эҳтимоли гирифташуда ба 12 моҳ тақсим шудааст

5.	Пардохт таҳсил барои дар донишгоҳ, ки ба уҳдадорихоӣ ӯ алоқаманд нест	2500	2500	
6.	Пардохти мукофотпулии сугуртаи ихтиёрӣ	1000	1000	
7.	Маблағ барои сафарҳои хизматӣ бештар аз меъёрҳои муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ	100 барои як рӯз (барои сафари хизматӣ меъёр 40 сомонӣ муқаррар шудааст)	60	Айни замон меъёрҳои муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ 40 сомонӣ дар як рӯз мебошад
8.	Арзиши истифодаи воситаи нақлиёти корфармо бо мақсади шахсӣ	300 000	2500 (300000 x 10%)/12	
Ҳамагӣ даромади дар шакли музди меҳнати корманди қарзӣ дар моҳи ҳисоботӣ				9043,3

9. ДАРОМАДИ УМУМӢ АЗ ФАЪОЛИЯТИ БА КОРИ КИРОЯ Ё АЗ ФАЪОЛИЯТИ СОҲИБКОРӢ МАНСУБ НАБУДА

27. Даромади зерини андозсупоранда аз фаъолият, ки ба фаъолияти меҳнати кироя ё фаъолияти соҳибкорӣ алоқаманд нест, даромади ғайрISOҳибкории андозсупоранда доништа мешавад:

- даромад дар шакли фоизҳо;
- даромад аз амонат ва пасандозҳои бонкдорӣи ислонӣ;

- суди сахмияҳо;

- даромад аз фуруш, супоридан ё бегонакунии дороиҳои дар фаъолияти соҳибкорӣ истифодашавандаи андозсупоранда, ки мутобики боби 35

Дастурамал муайян карда шудааст;

- даромадҳо дар шакли роялти;

- маблағи қарзи ба андозсупоранда бахшидаи қарзидиҳанда, ба истиснои қарзи андозсупорандаи ғайри қобили пардохт эътирофшуда ё қарзи дар доираи шартнома дар бораи таҷдиди назари қарз бо мақсади барқарорсозии ҳолати устувори молиявии андозсупоранда бахшидашуда;

- ҳама гуна манфиат ва даромадҳо, ба истиснои даромад дар шакли музди меҳнат ва (ё) даромад аз фаъолияти соҳибкории инфиродӣ, ки шахси воқеӣ гирифтааст.

28. Муқаррароти боби мазури Дастурамал нисбат ба даромаде, ки мутобики бобҳои 6 ё 7 Дастурамал ба даромади умумии андозсупоранда дохил карда шудааст, амалӣ карда намешавад

10. ТАСҲҲҲИ ДАРОМАДИ УМУМӢ

29. Даромадҳое, ки андозсупоранда дар шакли музди меҳнат, суди сахмияҳо, фоизҳо, бурдҳо, роялти ва дигар даромадҳо дар давраи андоз гирифтааст, бо мақсади муайян намудани маблағи ниҳии андоз аз даромад тавассути тарҳкунӣ аз даромад ё замкунӣ ба даромад таҳсис карда мешаванд, агар даромадҳо аз манбаъ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон андозбандӣ шаванд.

11. ОЗОДКУНӢ АЗ АНДОЗ

30. Намудҳои зерини даромадҳои шахсони воқеӣ андозбандӣ карда намешаванд:

1) даромад аз фаъолияти расмӣ дипломатӣ (консулӣ) ва фаъолияти ба он баробаркардашудаи шахсе, ки шахраванди Ҷумҳурии Тоҷикистон намебошад, дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба андозае, ки дар шартномаи байналмилалӣ пешбинӣ шудааст;

2) аризиши молу мулки дар шаклҳои асли (ғайримоддӣ) ва (ё) пулӣ аз шахсони воқеӣ мерос ё ҳадя гирифташуда, ба истиснои даромаде, ки меросгир аз фуруш (бегона қардан) ё ба иҷора додани молу мулки ба мерос гирифташуда ба даст овардааст, аз ҷумла подошпулӣ (мукофотпулӣ), ки ба меросхӯрон (ворисони ҳуқуқӣ)-и муаллифони асарҳои илмӣ, адабӣ, санъат, инчунин кашф, ихтироъ ва намунаҳои саноатӣ пардохт карда мешаванд;

3) аризиши ҳадяҳои аз шахсони ҳуқуқӣ гирифташуда, инчунин ҷоизаҳо (бурдҳо)-и дар озмунҳо ва мусобиқаҳо гирифташуда, аз ҷумла дар шакли пулӣ, агар:

- аризиши ҳадяҳои аз шахсони ҳуқуқӣ гирифташуда аз 100 НБҲ дар як сол зиёд набошад;

- аризиши ҷоизаҳо (бурдҳо)-и дар озмунҳо ва мусобиқаҳои байналмилалӣ гирифташуда аз 500 НБҲ дар як сол зиёд набошад;

-арзиши чоизахо (бурдхо)-и дар озмунхо ва

мусобиқаҳои ҷумҳуриявӣ гирифташуда аз 100 НБХ дар як сол зиёд набояд;

4) нафақаҳои давлатӣ ва суғуртавӣ, чоизаҳо ва мукофотҳои давлатӣ, стипендияҳои давлатӣ, кумақпулиҳои давлатӣ ва ҷубронпулиҳои давлатӣ;

5) маблағи алимент аз шахсоне, ки алимент мегиранд;

6) подошпулӣ ба донорҳо барои супоридани хун, барои шири модар ва кумакҳои дигари донорӣ;

7) маблағҳои пардохти якдафъаина ва кумаки моддӣ аз ҳисоби бучети давлатӣ, ки мутобиқи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дода мешаванд;

8) маблағҳои аз ҷониби корфармо ба шахси воқеӣ - резидент барои хароҷоти сафарҳои хизматӣ мутобиқи меъёрҳои муқарраршуда пардохтшаванда;

9) маблағи ҷуброни хароҷоти сафарҳои хизматӣ, ки аз ҷониби созмонҳои байналмилалӣ ва муассисаҳои онҳо, фондҳо, ташкилотҳои ҷамъиятӣ-ғайрирезидентҳо пардохт карда мешаванд;

10) маблағҳо, ки дар шакли кумаки башардӯстона ва кумаки эҳсонкорӣ, аз ҷумла ҳангоми офатҳои табиӣ, пардохт карда мешаванд;

11) фарқияти афзоиши арзиши молу мулки ғайриманкул ҳангоми фуруш ё шакли дигари бегона кардан, агар:

-биноҳо (хучраҳо) –и истиқоматӣ то лаҳзаи бегона кардан на камтар аз 2 сол қойи истиқомати асосии андозсупоранда бошанд. Имтиёзи мазкур танҳо нисбат ба як қойи зисти асосии шахси воқеӣ татбиқ карда мешавад; -объектҳои ғайриманкули дигар (ба истисно объектҳои ғайриманкули бо мақсадҳои соҳибкорӣ истифодашаванда) то санаи бегона кардан на кам аз 2 сол аз санаи бақайдгирӣ дар моликияти андозсупоранда қарор дошта бошанд.

12) фарқияти афзоиши арзиш аз фуруш ё шакли дигари бегона кардани молу мулки манкул, ба истисноӣ ҳолатҳои зерин:

- агар молу мулк аз ҷониби андозсупоранда барои ғайриомолияти соҳибкорӣ истифода бурда шавад;

- агар афзоиши арзиш аз фуруши молу мулк, ашёи қиматноки таърихӣ (атика), асарҳои санъат, ҷавохирот ва ашёи дигари коллексионӣ зиёда аз 200 НБХ-ро ташкил кунад. Муқаррароти мазкур дар ҳолатҳои бо ду ва зиёда амалиёт ба як шахс ва шахсони ба он алоқаманд, фурухтани ашёи қиматноки таърихӣ, асарҳои санъат, ҷавохирот ва ашёи дигари коллексионӣ амалӣ намегарданд. Дар ин ҳолат арзиши маҷмуии молу мулки дар зербанди мазкур номбаршуда ба эътибор гирифта мешавад;

- фуруҳтан, додан, гузашт кардан ва шакли дигари бегонакунии саҳмиаҳо ва ҳиссаҳои иштирок дар сармояи онинномавии ташкилотҳо;

- воситаҳои нақлиёт ва ядакҳо, ки бояд ба қайди давлатӣ гирифта шаванд ва камтар аз як сол то санаи бегона кардан дар моликияти андозсупоранда қарор дошта бошанд;

13) пардохтҳои суғуртавие, ки тибқи шартномаҳои дорои хусусиятҳои ҷамъшаванда ва баргاردонидашаванда дар доираи маблағҳои аз ҷониби шахси воқеӣ ба ҳисоби ҷунин шартномаҳо пардохташуда гирифта шудаанд;

14) пардохтҳои суғуртавӣ (ҷуброни суғуртавӣ) тибқи шартномаи суғуртавӣ аз рӯи шаклҳои суғурта, инчунин пардохтҳои суғуртавие, ки дар натиҷаи фавти шахси суғурташуда гирифта шудаанд;

15) маблағҳои маош, подошпулиҳо ва пардохтҳои дигаре, ки хизматчиёни ҳарбӣ, шахсони ҳайати қаторӣ ва роҳбарикунондаи системаи вазоратҳои мудофиа, қорҳои

дохилӣ, мақомоти давлатии амнияти миллий, оид ба ҳолатҳои фавқулода ва мудодиғаи граждани, вохидҳои хифзи ҳуқуқи мақомоти назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия, мақомоти гумрук, Агентии назорати маводи нашъаовар, Гвардияи миллий, системаи иҷроӣ ҷазои ҷиноятии Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста ба адои хизмат (иҷрои уҳдадорихои мансабӣ) гирифтаанд;

16) бурдҳо аз вомбаргҳои давлатӣ ва лотереяҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи молия

баровардааст, ба андозаи на зиёда аз ду НБҲ ба як вомбарг ё лотерея;

17) маблағи кумақҳои иҷтимоии суроғавӣ, кумақпулӣ ва ҷубронпулиҳо, ба истисноӣ пардохтҳои марбут ба музди меҳнат, ки аз ҳисоби маблағҳои бучети давлатӣ ба андоза ва бо тартиби муайяннамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дода мешавад;

18) маблағе, ки мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар сурати вафот, расидани зарари ҷисмонӣ ё намуди дигари зарар ба саломатии корманд хангоми иҷрои уҳдадорихои меҳнатӣ пардохт карда шудааст;

19) арзиши либосҳои махсус ва (ё) либосҳои расмӣ ва пойафзол, воситаҳои хифзи инфиродӣ ва кумаки аввалияи тиббӣ, собун, воситаҳои безараркунанда, шир ё маҳсулоти дигари озуқаворӣ баробарарзиш, ки мутобики меъёрҳои мукаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дода шудаанд;

20) пардохтҳои сугуртавии тибқи шартномаҳои сугуртаи хатмӣ масъулияти корфармо (аз ҳисоби маблағҳои корфармо) барои расондани (хангоми расондани) зарар ба ҳаёт ва саломатии корманд хангоми иҷрои уҳдадорихои меҳнатӣ (хизматӣ);

21) маблағи ҷуброни зарари моддӣ, ки бо қарори суд мукаррар шудааст;

22) даромад аз фуруши маҳсулоти кишоварзӣ, ки дар қитъаи замини наздихавлигӣ бе қоркарди саноатӣ шавариш (истеҳсол) карда шудааст;

23) маблағи бонусҳо, кэшбэк ва механизмҳои дигари хавасмандгардонии муштарӣ хангоми амалиёт бо истифода аз воситаҳои электронии пардохт;

24) стипендияҳо, ки ба шахс барои таҳсили рӯзона дар муассисаҳои томақтабӣ, ибтидоӣ, умумии асосӣ, миёнаи умумӣ, ибтидоии касбӣ ва миёнаи касбӣ, олии касбӣ, касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ ва махсус дода мешаванд;

25) даромади дар шакли музди меҳнат гирифтаи маъҷубон аз овони кӯдакӣ ва маъҷубони гурӯҳи I;

26) ҷубронпулиҳои сугурта ва дигар пардохтҳои гирифтаи пасандоздорон, ки аз ҷониби Ҳазинаи сугуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ аз номи он амалӣ шудааст.

Эзоҳ: Мисоли 1. Шахси воқеӣ 30 ноябри соли 2021 хонаи истиқоматиро ба маблағи 150000 сомонӣ харидорӣ менамояд ва тули 24 моҳ (2 сол) дар он ҷо зиндагӣ мекунад, яъне ҷойи зисти асосиаш мебошад. Баъд аз 2 сол аз рӯзи харид, яъне 5 декабри соли 2023 хонаи истиқоматии мазкурро ба маблағи 250000 ҳазор сомонӣ мефурушад. Бинобар сабаби он, ки хонаи истиқоматии мазкур ҷойи зисти асосии шахси воқеӣ мебошад ва онро баъд аз 2 соли харидорӣ намуданаш мефурушад, шахси воқеӣ аз ҳисоб ва пардохти андоз аз даромад озод мебошад. Дар сурати камтар аз 2 сол фуруштани хонаи истиқоматии мазкур, манбаи андоз аз даромади шахси воқеӣ 100000 ҳазор (250000-150000) сомонӣ ба ҳисоб рафта, андоз аз даромад аз хамин маблағ ҳисоб ва пардохт мегардад.

Мисоли 2. Шахси воқеӣ дар давраи ҳисоботӣ аз фуруши молҳои манкули зерин даромад мегирад:

Номгуйн молхон мангул	Харид	Фурӯш (бо сомони)	Афзоиш аз фурӯш	Аз андозбандӣ озод ё андозбандишаванда
1. Компютери шахсӣ	2500	3500	1000	Аз андозбандӣ озод
2. Тилловорӣ ва чавохироти шахсӣ	5000	10000	5000	Аз андозбандӣ озод, агар афзоиш камтар аз 200 НБХ бошад
3. Воситаи наклиёт	55000 санаи харид 1.11.21	65000 санаи фурӯш 1.06.22	10000	Андозбандишаванда
4. Сахмияҳои ҶСК «А»	100000	150000	50000	Андозбандишаванда

Мисоли 3. Шахси воқеӣ дар китъаи замини наздиҳавлигии худ 25 ниҳоли лиму дорад, ки аз он 5000 кг ҳосил гирифта, онро аз хонаи худ ба маблағи 50000 сомонӣ мефурӯшад, инчунин аз ҳосили зардолуи худӣ 350 кг зардолуи хушк ба таври табиӣ тайёр карда, онро ба маблағи 6000 сомонӣ мефурӯшад. Дар ҳар ду ҳолат даромади гирифтаи шахси воқеӣ аз фурӯши маҳсулоти кишоварзӣ, ки дар китъаи замини наздиҳавлигӣ бе коркарди саноатӣ парвариш (истеҳсол) карда шудааст аз пардохти андоз аз даромади шахсони воқеӣ озод мебошад.

31. Намудҳои зерини даромадҳои шахсони ҳуқуқӣ андозбандӣ карда намешаванд:

1) муассисаҳо, иттиҳодияҳои динӣ, ташкилотҳои ғайритиҷоратии хайриявӣ, байнихукуматӣ ва байнидавлатӣ (байналмилалӣ), ба истиснои даромадҳое, ки онҳо аз ғаёлияти соҳибкорӣ мегиранд. Чунин

муассисаҳо ва ташкилотҳо уҳдадоранд ҳисоботи алоҳидаи ғаёлияти асосии худ (ғаёлияти аз андозӣ даромад озодшуда) ва ғаёлияти соҳибкориро пеш баранд;

2) маблағгузарониҳои ройгон, молу мулки ройгон ва грантҳое, ки ташкилотҳои ғайритиҷоратӣ мегиранд ва барои ғаёлияти ғайритиҷоратӣ истифода мебаранд, инчунин аъзоҳақиқо ва хайрияи гирифтаи онҳо;

3) даромадҳои Ҳазинаи суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ;

4) суди саҳмияҳое, ки корхонаҳо-резидентҳо аз корхонаҳо-резидентҳо мегиранд;

5) кумаҳои молиявие (субсидияҳое), ки муассисаҳои давлатӣ аз ҳисоби маблағҳои буҷетӣ барои нигоҳдории ғаёлияти худ мегиранд;

6) даромади корхонаҳои наваъсис аз таҳвили молҳои истеҳсолшуда, агар муассисони онҳо дар муҳлати 12 моҳи тақвимии аз санаи бақайдгирии ибтидоии давлатӣ ба сармояи оинномавии ҷунин корхонаҳо ҳаҷмҳои дар поён зикргардидаи сармоягузориҳоро ба муҳлатҳои зерин ворид намоянд:

- 2 сол, агар ҳаҷми сармоягузориҳоро бештар аз 200 ҳазор доллари ИМА то 500 ҳазор доллари ИМА-ро ташкил кунад;

- 3 сол, агар ҳаҷми сармоягузориҳоро бештар аз 500 ҳазор доллари ИМА то 2 миллион доллари ИМА-ро ташкил кунад;

- 4 сол, агар ҳаҷми сармоягузориҳоро бештар аз 2 миллион то 5 миллион доллари ИМА-ро ташкил кунад;

- 5 сол, агар ҳаҷми сармоягузориҳоро бештар аз 5 миллион доллари ИМА бошад;

7) даромадҳо аз ғаёлияти сайёҳӣ ба муҳлати 5 сол аз санаи бақайдгирии давлатӣ, дар сурати мавҷудияти нӯзатнома барои пешбурди ғаёлияти сайёҳӣ;

8) даромадҳои ғайрирезидент аз лизинги амалиётӣ (ичора)-и киштиҳои ҳавоӣ (хавопаймо, чархбол), муҳаррикҳо, агрегатҳои асосӣ ва қисмҳои эҳтиётии онҳо, инчунин аз хизматрасонӣ ва таъмири киштиҳои ҳавоӣ (хавопаймо, чархбол), муҳаррикҳо ва агрегатҳои асосии онҳо тибқи шартномаҳои дахлдор бо ширкатҳои ҳавопаймоии ватанӣ.

32. Озодкунӣ аз андоз аз даромад мутобиқи зербандҳои 6) ва 7) банди 31 Дастурамал дар ҳолати аз нав ба қайд гирифтани корхона ё азнавташкилдиҳии он, тағйирот дар шакли ташкили ҳуқуқӣ, ҳамроҳшавӣ, ба иҷора гирифтани корхонаҳои истеҳсолии амалкунанда (нисбати даромадҳое, ки аз истеҳсоли моли корхонаҳои ба иҷора гирифташуда ва ё муттаҳидшуда ба даст оварда мешаванд) амалӣ карда намешавад.

33. Ҳама гуна зарари дар давраи имтиёзи андозӣ мутобиқи банди 31 Дастурамал, хангоми ба анҷом расидани давраи имтиёзи андоз ба давраи дигари андоз гузаронида намешавад.

34. Зербанди 6) банди 31 Дастурамал нисбат ба корхонаҳое, ки дар истихроҷи маъдан ё амалиёт дар соҳаи нафту газ фаъолият менамоянд, амалӣ карда намешаванд.

Эзоҳ: Мисол. ҚДММ «Б» ҳамчун шахси ҳуқуқӣ дар мақомоти андоз дар моҳи августи соли 2022 аз бақайдгирии давлатӣ гузаштааст. Фаъолияти асосии Ҷамъият истеҳсоли маҳсулоти ниёзи мардум буда, ҳаҷми сармои оинномавии он 2,5 миллион сомони ро ташкил додааст, ки бо қурби асъори хориҷӣ (\$1=10,3 сомонӣ) ба 242718 доллари ИМА баробар аст. Бо дар назар доштани он, ки муассисони Ҷамъият дар соли 2022 маблағи эълоншудаи сармои оинномави ро пурра пардохт намуданд ва он зиёда аз 200 000 доллари ИМА мебошад, даромади Ҷамъият аз тахвили молҳои истеҳсолшуда 2 сол аз пардохти андоз аз даромади шахсони ҳуқуқӣ озод

карда мешавад. Агар сармои оинномавӣ дар давоми 12 моҳи тақвимӣ аз рӯзи бақайдгирии давлатӣ аз ҷониби муассисон ташаккул дода нашуда бошад ва ё муқаррароти бандҳои 32 ва 34 Дастурамал рӯи назардида бошанд, пас имтиёзи қаблан истифодашуда бештарибор карда мешавад ва андозсупоранда уҳдадор мегардад, ки андозҳои муқарраршударо бо дар назар доштани ҷаримаҳои ба бучети давлатӣ пардохт намояд.

12. ТАРҲИ ХАРОҶОТИ ВОБАСТА БА ГИРИФТАНИ ДАРОМАД

35. Аз даромади умумӣ тамоми хароҷоти тасдиқшудаи воқеан анҷомдодаи марбут ба давраи ҳисоботи бо гирифтани ҷунин даромад алоқаманд, ки дар Кодекси андоз ва (ё) дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ нешбинӣ гардида, ба Кодекси андоз муҳолифат намекунанд, тарҳ карда мешаванд, аз ҷумла:

- хароҷоти бо ҳуҷҷат тасдиқшудаи уҳдадориҳои индози бо дар назар доштани маҳдудиятҳои муқаррарнамуаи зербанди 13) банди 56 Дастурамал;

- хароҷоти бо ҳуҷҷат тасдиқшудаи музди меҳнат, хароҷоти сафарҳои хизмати кормандон дар доираи меъёрҳои муқарраршуда ва ба андозае, ки хароҷоти сифари хизмати зиёда аз меъёрҳои муқарраршуда мутобиқи боби 8 Дастурамал ба даромади корманд дохил карда мешавад;

- хароҷоти тасдиқшудаи барои ашёи хом, мавод, хароҷоти реклама, энергияи воқеан дар давраи андоз истифодашуда, ба истиснои хароҷоти вобаста ба сохтмон, хариди воситаҳои асосӣ ва васли онҳо (аз ҷумла хароҷоти фарқияти манфии қурби асъор, ҷаримаҳо ва фоизҳои қарз, ки хангоми сохтмон ва насб ба арзиши воситаҳои асосӣ мансуб доништа мешаванд), инчунин

харочоти дигаре, ки мутобиқи боби 36 Дастурамал хусусияти асосӣ (капиталӣ) доранд ва харочоте, ки мутобиқи мутобиқи боби 14 Дастурамал, инчунин муқаррароти бобҳои 12-19 Дастурамал бояд тарҳ нашаванд;

- даромади аз фуруш, супоридан ё хоричкунии дороиҳои дар фаъолияти соҳибкорӣ истифодашавандаи андозсупоранда, ки мутобиқи боби 35 Дастурамал муайян карда шудааст;

- фарқияти қурби асъор, ки андозсупоранда дар давраи ҳисоботӣ мутобиқи боби 34 Дастурамал гирифтааст.

36. Тарҳи харочот дар ҳолати мавҷуд будани ҳуҷҷатҳои ба таври дахлдор ба расмият даровардашуда, ки харочоти воқеии вобаста ба гирифтани чунин даромадро тасдиқ менамоянд, иҷозат дода мешавад.

37. Ҳама гуна харочот бояд бо ҳуҷҷати дахлдор дар бораи харочот бо ифодаи пулӣ, ки дар қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз ҷумла Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботи молиявӣ» пешбинӣ гардидааст, тасдиқ карда шавад. Ҳуҷҷати тасдиқкунандаи харочот, инчунин шартномаи ҳукукии маданӣ мебошад, ки хусусияти харочоти андозсупорандаро ифода мекунад ва мақсаднокии иқтисодии онро шарҳ медиҳад.

38. Дар ҳолате, ки агар ҳамаи харочот дар якҷанд моддаи харочот пешбинӣ шуда бошад, пас ҳангоми ҳисоби кардани даромади андозбандишаванда харочоти зикргардида танҳо як маротиба тарҳ карда мешаванд.

39. Ҷаримаҳо, фоизҳо (пеня), ноустуворонаҳои таъиншуда ё эътирофшудаи вобаста ба гирифтани даромади умумӣ, ки бояд аз ҳисоби андозсупоранда пардохт шаванд (шудаанд), ба истиснои онҳое, ки бояд ба буҷет ворид гарданд, тарҳ карда мешаванд.

40. Андоз аз арзиши иловашуда ва аксизҳо, ки барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда ва аксизҳо ба ҳисоб гирифтани он иҷозат дода намешавад, дар арзиши молҳо, иҷрои корҳо, хизмаграсонӣ ба эътибор гирифта мешавад.

13. ТАРҲКУНИҲОИ ШАХСИИ ШАХСОНИ ВОКЕӢ

41. Аз даромади умумии шахси воқеӣ-резиденте, ки корманди кироя мебошад, дар шакли музди меҳнат барои ҳар моҳи тақвимӣ дар ҳаҷми ду НБҲ тарҳи шахсӣ амалӣ карда мешавад.

42. Аз даромад дар шакли музди меҳнати гурӯҳҳои зерини шахсони воқеӣ-резидентон барои ҳар моҳи тақвимӣ ба андозаи 10 НБҲ тарҳи шахсӣ амалӣ карда мешавад:

- қаҳрамонҳои Иттиҳоди Шӯравӣ, қаҳрамонҳои меҳнати сотсиалистӣ, қаҳрамонҳои Тоҷикистон, иштирокдори Ҷанги бузурги ватанӣ ва шахсони ба онҳо баробаркардашуда, иштирокдори дигар амалиётҳои ҳарбӣ барои муҳофизати Иттифоқи Ҷумҳуриҳои Шӯравии Сотсиалистӣ, аз ҷумла хизматчиёни ҳарбие, ки дар қисмҳои ҳарбӣ, ситодҳо ва муассисаҳои ба ҳайати артиши амалкунанда шомилбуда хизмат кардаанд, собиқ партизанҳо, ҷанговарони интернационалист, инчунин, маъҷубони гурӯҳи II;

- шаҳрвандоне, ки дар натиҷаи садамаҳо дар объектҳои атомӣ бемор ва мубталои бемории шуоъ шудаанд, шахсони дар рафъи оқибатҳои чунин садамаҳо дар доираи минтақаи ҷудокунӣ иштирокдошта, шахсоне, ки дар давраи бартараф намудани оқибатҳои садамаҳо дар қорҳои баистифодабарӣ ё қорҳои дигар дар объектҳои атомӣ иштирок намудаанд.

43. Аз даромади шахси воқеӣ - корманди кироя дар шакли музди меҳнат яке аз маблағҳои нисбатан калонтари

тарҳи шахсӣ дар асоси ҳуҷҷатҳои тасдиқкунанда мутобиқи бандҳои 41 ва 42 Дастурамал иҷозат дода мешавад.

44. Дар ҳолате, ки агар шахси воқеӣ камтар аз шонздаҳ рӯзи таъвими дар давоми моҳ қорманди қироя бошад, пас хангоми муайян намудани даромади андозбандишавандаи қорманд тарҳи шахсӣ мутобиқи бандҳои 41 ва 42 Дастурамал анҷом дода намешавад.

45. Тарҳи шахсӣ аз даромади андозбандишаванда мутобиқи бандҳои 41 ва 42 Дастурамал аз рӯйи даромадҳои танҳо дар як ҷойи қори асосии қорманд гирифташуда роҳ дода мешавад. Дар ҳолате, ки шахси воқеӣ қорманди қироя ва соҳибқори инфиродӣ намебошад, тарҳи шахсии дар бандҳои 41 ва 42 Дастурамал муқарраргардида, танҳо дар як маҳалли пардохти даромад, ки дар асоси аризаи пешниҳодшудаи ӯ муайян карда мешавад, роҳ дода мешавад.

46. Хангоми ҳисоб қардани даромади андозбандишавандаи шахси воқеӣ аз даромади ӯ маблаги андозии иҷтимоии барои сугурташудагон, ки мутобиқи муқаррароти қисми 2 моддаи 332 Кодекси андоз нигоҳ дошта шудааст, тарҳ карда мешавад.

47. Шахсе, ки даромади шахси воқеиро пардохт менамояд, барои дуруст амалӣ намудани тарҳи шахсӣ масъул мебошад. Дар ҳолати вайрон намудани талаботи муқаррарнамудаи хамин боб, маблаги андозии бинобар нодуруст тарҳ қардан ба бучет вориднашударо хамин шахс ҷаброн менамояд.

48. Ба шахсони воқеӣ хангоми амалӣ намудани хароҷот дар шакли ғайринақдӣ, аз ҷумла тавассути сурагҳисобҳои бонкӣ ва қортҳои пардохтии бонкӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба андозаи 10 дарсади маблаги умумии даромади гирифташуда, вале на зиёда аз 150 НБХ дар як сол тарҳ намудани ҷунин хароҷот дар асоси ҳуҷҷатҳои тасдиқкунанда (расид, чек) ё ҳуҷҷати

дигари бонкӣ) бо тартиби тасдиқнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода мешавад.

Эзоҳ: Мисоли 1. ҶДММ «А» дар моҳи январӣ соли 2022 ба қорманди қирояи худ Р.М., ки маъюби гуруҳи II мебошад, ба андозаи 4800 сомонӣ даромад дар шакли музди меҳнат ҳисоб намудааст. Мутобиқи бандҳои 41 ва 42 Дастурамал шахси воқеӣ Р.М. ҳуқуқ ба тарҳи шахсӣ ба андозаи 2 НБХ, инчунин ҳуқуқ ба тарҳи шахсӣ дар ҳаҷми 10 НБХ дорад. Дар ин сурат бо дар назар доштани муқаррароти банди 42 Дастурамал, яке аз маблағҳои нисбатан қалонтарини тарҳи шахсӣ аз музди меҳнати шахси воқеӣ Р.М. дар моҳи январ иҷозат дода мешавад. Яъне бо максими ҳисоб қардани андоз аз даромади шахси воқеӣ 640 сомонӣ ($10 \text{ НБХ} > 128 \text{ сомонӣ}$ (2 НБХ), аз 4800 сомонӣ тарҳ қарда мешавад. Пас даромади андозбандишаванда бо дар назар доштани андозии иҷтимоӣ барои сугурташудагон дар тақкилотҳои ғайрибучетӣ 2 дарсад (96 сомонӣ), дар маҷмуъ 4064 (4800 - 640 - 96) сомонӣ мебошад.

Мисоли 2. Қорхонаи воҳиди давлатии «Б» ба қорманди қирояи худ, ки ҷойи қори асосиаш мебошад, 2000 сомонӣ музди меҳнат ҳисоб менамояд. Мутобиқ ба муқаррароти сарҳати дуҷуми қисми 2 моддаи 332 Кодекси андоз меъёри андозии иҷтимоӣ барои сугурташудагон дар тақкилотҳои ғайрибучетӣ 2 дарсадро тақкил медиҳад. Наҳуст андозии иҷтимоии маъкур ба маблағи 40 сомонӣ ($2000 \cdot 2\%$) ҳисоб қарда мешавад ва он тақки талаботи банди 46 Дастурамал аз даромади умумӣ (2000 сомонӣ) тарҳ қарда мешавад. Пас аз ҳосили тарҳи он 1960 (2000-40) сомонӣ маблағи тарҳи шахсӣ ду НБХ (128 сомонӣ) кам қарда шуда, 1832 (1960-128) андоз аз даромади шахсони воқеӣ бо тартиби дар Дастурамал муайяншуда ҳисоб қарда мешавад.

Мисоли 3. Шаҳрванд М.М. дар Ҷамъияти саҳомии нушидаи «А» 19 январ ба вазифаи қоршинос ба қор қабул

карда шуд. Барои давраи кории аз 20 то 31 январ ба М.М. ба андозаи 500 сомонӣ музди меҳнат ҳисоб карда шуд. Бинобар сабаби он, ки шахси мазкур дар моҳи январ дар Ҷамъияти мазкур камтар аз 16 рӯзи тақвимӣ кор кардааст, ҳукуки тарҳи шахси ро ба андозаи 2 НБХ ё 10 НБХ надорад.

14. ХАРОЧОТЕ, КИ ТАРҲ КАРДА НАМЕСАВАД

49. Тарҳ нисбат ба хароҷоте, ки ба фаъолияти соҳибкорӣ алоқаманд нест, инчунин хароҷоти вобаста ба хариди мол (кор, хизматрасонӣ) аз соҳибкорони инфиродие, ки дар асоси патент фаъолият менамоянд, иҷозат дода намешавад. Тарҳ нисбат ба хароҷоти вобаста ба сохтмон, истифодабарӣ ва нигоҳдории объектҳо, инчунин хароҷоти дигаре, ки ба фаъолияти соҳибкорӣ (истехсолоти асосӣ) алоқаманд нест, амалӣ карда намешавад.

50. Тарҳҳои пешбининамудаи бобҳои 13-19 Дастурамал иҷозат дода намешаванд, агар онҳо ҷавобгӯи талаботи боби 12 Дастурамал набошанд.

51. Тарҳ нисбат ба хароҷоти зерин иҷозат дода намешавад:

- 1) хароҷоти намояндагӣ ва хароҷоти шабеҳи дигар (гузарондани ҷашнҳо, ҷойгиркунонии меҳмонон), ки аз 1 дарсади даромади умумии андозсупоранда дар давраи ҳисоботӣ зиёд мебошад;
- 2) хароҷоти рекламавӣ (маркетингӣ), ки аз 5 дарсади даромади умумии андозсупоранда дар давраи ҳисоботӣ зиёд мебошад;
- 3) новобаста ба талаботи зербандҳои 1) ва 2) ҳамин банд андозсупорандаи наватъсис дар соли аввали фаъолият метавонад то 300

НБХ хароҷоти намояндагӣ рекламавӣ ва хароҷоти шабеҳи дигар (гузаронидани ҷашнҳо, ҷойгиркунонии

меҳмонон ва ғайра)-ро ба хароҷоти тарҳшаванда мансуб наонад, агар ҳуҷҷатҳои асосноккунанда дошта бошад.

52. Зербанди 1) банди 51 Дастурамал нисбат ба андозсупорандае, ки фаъолияти соҳибкории дорои хусусияти фароғатӣ мебошад, татбиқ намегардад, агар хароҷот дар доираи ҷунин фаъолият анҷом дода шавад.

53. Тарҳ нисбат ба ҳиссачудокуниҳо ба фондҳои инҳиравӣ танҳо мувофиқи муқаррароти Кодекси андоз инҷом дода мешавад.

54. Тарҳ нисбат ба арзиши молу мулки роғон (хайрия) додашуда, кор ва хизматрасонии роғон (ҳсонкорона), ба истиснои ҳолати пешбининамудаи боби 15 Дастурамал ва сарҳати сеюми зербанди 2) банди 105 Дастурамал анҷом дода намешавад.

55. Тарҳ нисбат ба хароҷоти марбут ба нақлиёти автотомобилии сабуқрав, ки дар ҳама давра дар ҷараёни давраи андоз дар ихтиёри кормандон ё шахмдорон (интирокдори андозсупоранда) барои истифодаи шахсӣ қарор дошт, аз ҷумла истифодаи онҳо барои қашондани кормандон ба ҷойи қор ва баръакс, ба истиснои ҳолате, ки қорманд вобаста ба арзиши даромад мутобиқи зербанди 7) банди 23 Дастурамал бо андоз аз даромад андозбандӣ қард шудааст, анҷом дода намешавад.

56. Тарҳ инчунин нисбат ба хароҷоти зерин иҷозат дода намешавад:

- 1) сахм ба сармоия оинномавӣ (шарикӣ), аъзоҳаққии сахмӣ, пардохтҳо барои аз меъёр зиёд ба ҳаво партофтани модалҳои ифлоскунанда, аъзоҳаққҳои ихтиёри ба таъкилотҳои ҷамъиятӣ;
- 2) сармоягузорӣ ба сармоия оинномавии андозсупорандаи дигар;
- 3) хароҷоти кумаки молиявие (субсидияҳое), ки муассисаҳои давлатӣ аз ҳисоби маблағҳои бучетӣ барои нигоҳдории фаъолияти худ гирифтаанд;

4) маблағи аз ҷониби андозсупоранда – эмитент аз барориши сахмия гирифташуда;

5) маблағҳои аз ҷониби андозсупоранда тибқи шартномаҳои комиссияӣ, фармоишӣ ва шартномаҳои шабехи дигар пардохтшаванда, ки ба манфиати комитент, принципал пардохта мешаванд, ба истисноӣ пардохтҳо ва хароҷот барои пушонидани маблағҳои подошпулии комиссияӣ;

6) пардохт (пушонидан)-и маблағи асосии қарз;

7) талафёбии мол зиеда аз меъёрҳои муқаррарнамудаи мақомоти ваколатдор, ки тибқи қонунгузории марбута муайян шудааст;

8) пардохти арзиши хизматрасонии коммуналӣ, ки барои истифода ба қорхонаҳои хӯроки умумӣ роғон пешниҳод шудааст;

9) хароҷоте, ки барои шахси воқеӣ тибқи бобҳои 8 ва 9 Дастурамал мантифат ҳисобида шуда, бо андоз аз даромад андозбандӣ намешавад;

10) пардохти зиеда аз меъёри барои истифодаи нақлиёти шахсӣ аз ҷониби қорманд барои мақсадҳои хизматӣ муқарраршуда, ба он андозае, ки барзиёдӣ ба даромади қорманд дохил қарда нашуда бошад;

11) зарар аз дуздӣ ва қаромад, агар шахсони гунаҳкор маълум набошанд;

12) маблағҳои зерин:

- андоз аз даромаде, ки мутобиқи Кодекси андоз ситонида шудааст ва ҳама гуна андозҳо аз даромаде, ки дар давлати хориҷӣ пардохт шудааст ё пардохт мешавад;

- қаримаҳо ё фойзхое (пеняе), ки ба бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё ба бучети давлати хориҷӣ пардохт мешаванд;

- андоз аз арзиши иловашуда ва аксиз, ки барои баҳисобгирӣ иҷозат дода шудааст;

- андозхое, ки дар натиҷаи санҷишҳои андозӣ онҳор қарда шудаанд;

13) хароҷоти марбут ба амалиётҳо оид ба таҳвили моле (ичроӣ қор ва хизматрасонӣ), ки воқеан анҷом дода нашудаанд ва бо қарори суд муайян шудаанд.

15. ТАРҲ БАРОИ ПАРДОХТҲОИ ЭҲСОНҚОРӢ

57. Ба андозсупоранда тарҳи пардохтҳо ба тақсилотҳои эҳсонқорӣ ва барои иҷроӣ фаъолияти эҳсонқорӣ дар давраи ҳисоботӣ анҷомдодашуда иҷозат дода мешавад. Маблағи ҷунин пардохтҳо наметавонад аз 10 дарсади даромади андозбандишавандаи андозсупоранда дар давраи ҳисоботӣ зиёд бошад.

58. Ҳангоми анҷом додани пардохти эҳсонқорӣ дар шакли молу мулк маблағи воқеии пардохти эҳсонқорӣ, ҳурдтарини яке аз ин ду бузургӣ – арзиши бозории молу мулк дар лаҳзаи супоридан ё арзиши аслии он ҳисобида мешавад.

59. Ба андозсупоранда тарҳкунӣ барои пардохтҳо ё қумақҳои дигар барои пешгирии оқибатҳо ё расондани қумақ дар робита бо офатҳои техногенӣ ё табиӣ ё эпидемия иҷозат дода мешавад.

Эзоҳ: Мисол. ҶСК «А» дар соли ҳисоботӣ ба маблағи 20,0 млн сомонӣ бинои муассисаи таълимиро сохта, онро ба мақомоти давлатӣ роғон месупорад, яъне фаъолияти эҳсонқорӣ менамояд. Дар ин давра даромади умумии ҶСК «А» аз фаъолияти соҳибқорӣ 350,0 млн сомонӣ, тарҳҳои бо мақсади ҳисоб намудани андоз аз даромад 180,0 млн сомонӣ ва даромади андозбандишаванда 170,0 млн сомониро тақсил медиҳад. Бо дар назар доштани талаботи банди 59 Дастурамал ҶСК «А» илова ба тарҳи пешбинишуда Ҷамъият ҳуқуқ дорад, ки аз даромади андозбандишавандаи худ (170,0 млн сомонӣ) 10% хароҷоти эҳсонқории худро тарҳ намояд. Яъне бо мақсади андоз аз даромад аз 170,0 млн сомонӣ даромади

андозбандишаванда маблаги барои сохтмони бинои муассисаи таълимӣ харочотнамудаи худ 20,0 млн сомони ро тарх накарда, хукук дорад, ки танҳо 10% он - 17,0 млн (17000000*10%) сомони ро аз даромади андозбандишаванда тарх намояд ва баъд аз тархи мазкур манбаи андоз аз даромади Ҷамъият 153,0 млн (170,0-17,0) сомони ро ташкил медиҳад.

16. МАХДУДИЯТИ ТАРҲҲО НИСБАТИ ФОИЗҲО

60. Агар дар банди 61 Дастурамал тартиби дигаре пешбини нашуда бошад, ба андозсупоранда тарх кардани фоизҳои воқеан пардохтшуда барои хар қарз дар давраи ҳисоботӣ иҷозат дода мешавад, аммо ба андозаи на бештар аз маблаги секарагаи фоизҳои бо истифодаи меъёри бозтамвилӣ Бонки миллии Тоҷикистон ҳисобшуда (ҳисобшаванда), ки дар давраи андоз амал мекунад. Ҳамин муқаррарот нисбат ба фоизҳои супоридашаванда тибқи шартномаҳои иҷораи молиявӣ (лизинг) низ татбиқ мегардад.

61. Фоизҳои қарзхое, ки дар робита ба харид ва (ё) сохтани воситаҳои асосии истеҳлоқшаванда пардохт мешаванд ё бо хароҷоте марбут мебошанд, ки ба тағйирёбии арзиши то ба истифода додани онҳо таъсир мерасонанд, аз даромади умумии солана тарх карда намешаванд, вале арзиши ҷунин воситаҳои асосиро зиёд менамоянд.

62. Махдудиятҳо нисбат ба тархи фоизҳои дар боби мазкур зикршуда, то истифодаи боби 46 Дастурамал татбиқ карда мешаванд.

Эзоҳ: Мисол. Дар моҳи январӣ соли 2022 ҶДММ «Н» ба муҳлати як сол ба маблаги 100 000 сомонӣ бо меъёри соланаи 22 дарсад қарз гирифтааст. Бо тамои шудани муҳлати қарз андозсупоранда маблаги асосии қарз (100000 сомонӣ) ва фоизҳои онро барои як сол ба маблаги 22 000 сомонӣ воқеан пардохт намудааст. Меъёри бозтамвилӣ

Бонки миллии Тоҷикистон дар соли 2022 ба 14 дарсад (шартан) баробар аст. Яъне бо дар назар доштани муқаррароти банди 60 Дастурамал маблаги секарагаи фоизҳои бо истифодаи меъёри бозтамвилӣ Бонки миллии Тоҷикистон ҳисобшуда аз меъёри фоизии қарзи гирифтаи Ҷамъият бештар мебошад $(14\% \cdot 3) \cdot 100000 = 42000 > 100000 \cdot 22\% = 22000$, ки дар ҷунин сурат ба Ҷамъият иҷозат дода мешавад, ки ҳамаи маблаги пардохти фоизи қарзии худро аз даромади умумии худ бо мақсади андоз аз даромад тарх намояд.

17. ТАРҲҲО НИСБАТ БА ҚАРЗҲОИ БЕЪЪТИМОД

63. Андозсупорандагон нисбат ба қарзҳои беъътимод нобаста ба тахвили мол (иҷрои қор ва хизмаграсонӣ) ба тарх хукук доранд, агар даромади марбут ба онҳо қаблан ба даромади умумие, ки аз фаъолияти соҳибқорӣ гирифта шудааст, дохил карда шуда бошад.

64. Тарх нисбат ба қарзи беъътимод дар лаҳзаи аз таътибор соқит намудани қарз ҳамчун арзишнодошта дар дафтарҳои муҳосибавии андозсупоранда ба шарте, ки соқитқунӣ ба стандартҳои байналмилалии баҳисобгирии молиявӣ мутобиқ мебошад, иҷозат дода мешавад.

65. Муқаррароти боби мазкур нисбат ба ташкилотҳои молиявии қарзие, ки нисбат ба онҳо муқаррароти банди 99 боби 26 Дастурамал амалӣ карда мешавад, татбиқ карда намешавад.

Эзоҳ: Мутобиқ ба муқаррароти банди 17) молдаи 2 Кодекси андоз қарзи беъътимод маблағест, ки бояд ба андозсупоранда пардохт шавад, вале бо сабаби тағйирқобили пардохт будан ё барҳам дода шудани қарздор, андозсупоранда онро пурра гирифта наметавонад ё имқонияти гирифтани он аз шахси қарздор ё шахси сеюм аз эҳтимол дур аст ва он дар ҳисоби муҳосиби андозсупоранда мувофиқи стандартҳои байналмилалии ҳисоботи молиявӣ ҳамчун аз ҳисоб

баровардашуда инъикос ёфтааст. Дар ҳар ҳолат қарзи безътимод қарзе мебошад, ки дар ҳисобҳои молиявии андозсупоранда безътимод ҳисобида мешавад ва барои ба суратҳисоби пардохтии бонкӣ ё ҳазинавии он дар давоми се сол, аз лаҳзае, ки чунин пардохт бояд анҷом дода мешуд, ягон пардохт сурат нагирифтааст ва ё новобаста ба дигар ҳолатҳо, андозсупоранда барҳам дода шудааст.

Мисол. ҚДММ «А» дар моҳи марти соли 2019 ба Чамъияти саҳомии пӯшида (минбаъд – ҚСП)-и «Б» ба маблағи 900 000 сомонӣ мол тахвил менамояд ва вобаста ба тахвили ин мол санадҳои қабул ва ҳуҷҷатҳои дигари тасдиқкунандаи тахвили мол мавҷуд мебошад. Вале бо сабаби ғайриқобили пардохт будани харидор, дар давоми се сол аз лаҳзаи дар шартнома қайд шудани вақти пардохти арзиши мол аз ҷониби ҚСП «Б» тавассути суратҳисоби бонкӣ ягон пардохт сурат нагирифтааст. ҚДММ «А» арзиши тахвили моли мазкурро қаблан дар соли 2019 ба даромади умумии худ дохил кардааст, дар ҳисобҳои молиявии худ онро қарзи безътимод ҳисобида, вобаста ба масъалаи мазкур ба суд низ мурочиат намудааст. Дар ин ҳолат, пас аз сипарӣ шудани се сол аз лаҳзаи муайяншуда пардохт нашудани арзиши хариди мол, ҚДММ «А» ҳуқуқ дорад онро қарзи безътимод эътироф карда, ҳангоми ҳисобкунии андоз аз даромади соли 2022 ин маблағро аз даромади умумӣ тарҳ намояд.

18. ТАРҲҲО НИСБАТ БА ХАРОҶОТ БАРОИ ТАДҶИКОТИ ИЛМӢ, КОРҲОИ ЛОИҲАКАШӢ ВА ТАҶРИБАВИЮ КОНСТРУКТОРӢ

66. Ба андозсупоранда тарҳ кардани хароҷот барои таҳқиқоти илмӣ, корҳои лоиҳакашӣ ва таҷрибавию конструктории вобаста ба гирифтани даромади умумӣ, ба истиснои хароҷот барои харидани воситаҳои асосӣ, васлсозии онҳо ва хароҷоти дигари хусусияти

асосидошта, иҷозат дода мешавад. Асос барои тарҳи чунин хароҷот супоришҳои техникӣ, ҳуҷҷатҳои лоиҳавию сметаӣ, санади корҳои иҷрошуда ва санадҳои қабули давраҳои иҷрошудаи чунин корҳо мебошанд.

67. Муқаррароти банди 66 Дастурамал нисбат ба хароҷот барои таҳқиқоти илмӣ, кори лоиҳакашӣ ва (ё) таҷрибавию конструкторӣ дар ташиклотҳое, ки ин намуҳҳои фаъолиятро ба сифати иҷроӣ (паймонкор ё паймонкори фаръӣ) анҷом медиханд, татбиқ намешаванд. Хароҷоти зикршуда ҳамчун хароҷот барои амалӣ намудани фаъолияти ин ташиклотҳо, ки барои гирифтани даромад равона шудааст, ҳисобида мешаванд.

68. Дар ин боби Дастурамал тахти мафҳуми таҳқиқоти илмӣ ҳама гуна фаъолияти таҷрибавӣ доништа мешавад, ки натиҷаи онро пешакӣ дар асоси дониш, иттилоот ё таҷрибаи мавҷуда маълум ё муайян кардан имконнопазир аст, вале онҳоро танҳо бо роҳи гузарондани қараёни муназами таҳқиқот дар асоси принсипҳои илмҳои муқарраршуда муайян кардан мумкин аст. Таҳқиқоти илмӣ ҷустуҷӯи захираҳои табииро дар бар намегирад. Хароҷот барои таҳқиқоти илмӣ ҳама гуна саҳми гузоштаи андозсупорандаро ба муассисаи илмӣ-таҳқиқотӣ, ки он барои гузарондани таҳқиқоти илмӣ бо мақсади рушди тиҷоратии андозсупоранда истифода бурда мешавад, дар бар намегирад.

19. БА ДАВРАИ ДИГАР ГУЗАРОНИДАНИ ЗАРАР, ЗАРАР ҲАНГОМИ ФУРУШ Ё СУПОРИДАНИ МОЛУ МУЛК

69. Барзиёии тарҳҳо ба андозсупоранда иҷозат додашуда аз даромади умумӣ (зарар аз фаъолияти соҳибкорӣ) дар давраи ҳисоботӣ ба давраи минбаъда бо давомнокии то 3 солро фарогиранда гузаронда шуда, аз

даромади то андозбандии давраи оянда пӯшонида мешавад.

70. Зараре, ки аз фуруш, супоридан ё бегонакунии молу мулк (ба истиснои молу мулке, ки барои фаъолияти соҳибкорӣ истифода мешавад ё молу мулке, ки даромад аз фуруш, супоридан ё бегонакунии он аз андоз озод карда шудааст) расонда мешавад, аз ҳисоби даромад аз фуруш, супоридан ё бегонакунии чунин молу мулки дигар ҷуброн карда мешавад.

71. Агар ҷуброни зарари дар банди 70 Дастурамал пешбинишуда дар ҳамон сол имконнопазир бошад, он ба давраи минбаъдаи то 3 солро дарбаргиранда гузаронда мешавад ва аз ҳисоби даромади аз фуруш, супоридан ё бегонакунии дигари чунин молу мулк гирифташуда ҷуброн карда мешавад. Зарарҳои дар банди 70 Дастурамамаи пешбинигардида аз даромади умумӣ тарҳ карда намешавад.

Эзоҳ: Мисол. Даромади умумии ҶДММ «А» бо натиҷаи фаъолияти хизматрасонӣ дар соли 2022 маблағи 7,5 млн сомонӣ ва тарҳи иҷозатдодашуда 8,5 млн сомониро ташкил дода, зарар аз фаъолияти соҳибкории Ҷамъият 1,0 млн сомонӣ мебошад. Инчунин дар ҳамин давра аз фуруши молу мулке, ки барои фаъолияти соҳибкорӣ истифода намешавад ва он аз андоз озод карда нашудааст, ба маблағи 500,0 ҳазор сомонӣ зарар гирифтааст. Бо натиҷаи соли 2023 ҶДММ «А» аз натиҷаи фаъолияти хизматрасонӣ даромади то андозбандӣ гирифтааш 3,0 млн сомониро ташкил медиҳад. Дар чунин ҳолат Ҷамъияти мазкур ҳуқуқ дорад тибқи талаботи банди 69 Дастурамал аз 3,0 млн сомонӣ даромади то андозбандӣ 1,0 млн сомонии зарари соли 2022-ро тарҳ намояд, аммо мутобик ба муқаррароти банди 70 Дастурамал Ҷамъият ҳуқуқи тарҳ намудани зарар аз фуруши молу мулки дар фаъолияти соҳибкорӣ истифода нагардида ро ба маблағи 500,0 ҳазор сомонӣ

надорад. Зарар аз фуруши чунин молу мулк фақат аз ҳисоби даромад аз фуруш, супоридан ё бегонакунии чунин молу мулки дигар ҷуброн карда мешавад. Бинобар ин, ба Ҷамъият аз 2,0 млн (3,0-1,0) сомонӣ бо меъёри 18% (2000000*18%) андоз аз даромади шахсони ҳуқуқиро ҳисоб намуда, ба бучети давлатӣ пардохт менамояд.

20. ТАРҲҲО АЗ РҶӢИ ВОСИТАҲОИ АСОСӢ ВА ДОРОИҲОИ ҒАЙРИМОДӢ

72. Тахти дороиҳои истеҳлоқшавада барои мақсадҳои боби мазкур воситаҳои асосӣ ва дороиҳои ғайримоддӣ дар фаъолияти соҳибкорӣ истифодашаванда доништа мешаванд.

Эзоҳ: мутобики банди 5) моддаи 2 Кодекси андоз ба воситаҳои асосӣ - дороиҳое, ки дар як вақт ба шартҳои зерин ҷавобгӯӣ мебошанд, дохил мегарданд:

- 1) муҳлати хизмати онҳо зиёда аз як сол мебошад;
- 2) ҳангоми истеҳсоли мол (ичрои кор, хизматрасонӣ) ё барои эҳтиёҷоти идоравӣ ба сифати воситаҳо (олот)-и меҳнат истифода мешаванд;
- 3) арзиши хар воҳиди чунин дороиҳо ба ҳадди муқаррарнамуаи қонунгузорӣ оид ба баҳисобгирии муҳосибӣ мутобик мебошад;
- 4) истеҳлоқшавада мебошанд.

73. Андозсупоранда ҳуқуқ дорад, ки дар давраи ҳисоботӣ аз даромади андозбандишаванда мутобики меъёрҳои дар боби мазкур муқарраршуда ҳиссаи истеҳлоқи воситаҳои асосӣ ва дороиҳои ғайримоддиро тарҳ намояд.

74. Ҳиссаҷудокунии истеҳлоқӣ ба воситаҳои асосӣ ва дороиҳои ғайримоддӣ, ки дар фаъолияти соҳибкорӣ истифода намегарданд, иҷозат дода намешавад.

75. Тарҳи ҳиссаҷудокунии истеҳлоқӣ нисбат ба дороиҳои зерин иҷозат дода намешавад:

- замин, чорво, асарҳои санъат, захираҳои молию моддӣ, аз ҷумла объектҳои сохтмонӣ нотаом ва таҷҳизоти васлашуда, инчунин молу мулк, ки арзиши он хангоми муайян намудани манбаи андозбандишавандаи соли хисоботӣ пурра тарҳ карда мешавад;

- рохҳои автомобилгард, роҳравҳо, гулгашту хиёбонҳои истифодаи умум, иншооти ободонӣ, ки дар ихтиёрдорӣ (нигоҳдорӣ)-и ҳокимияти давлатӣ қарор доранд;

- воситаҳои асосие, ки ройгон гирифта шудаанд;
- воситаҳои асосие, ки арзиши онҳо аллакай пурра тарҳ карда шудааст;

- воситаҳои асосии ташкилотҳои ғайритиҷоратӣ, ташкилотҳои давлатӣ ва иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, аз ҷумла воситаҳои асосие, ки онҳо барои гирифтани даромад истифода мебаранд.

76. Воситаҳои асосии истеҳлоқшаванда, ба истиснои дороиҳои ғайримоддӣ, ба гурӯҳҳои дорои меъёрҳои зерини истеҳлоқ тақсим мешаванд:

Гурӯҳ	Номгӯии воситаҳои асосӣ	Меъёри истеҳлоқ аз рӯи усули хаттӣ (бо фоиз)
1.	Асбобу анҷом ва лавозимоти махсус, дастгоҳҳо ва воситаҳои маҳаллии коркарди маълумот, таҷҳизоти электронӣ ва серверҳо	12,5

2.	Автомобилҳои боркаш, автобусҳо, техникаи автотрактории роҳсозӣ, автомобилҳои махсус ва ядакҳо; машинаҳо ва таҷҳизот барои тамоми соҳаҳои саноат, истеҳсолоти рехтагарӣ, таҷҳизоти оҳангарӣю прессҳо, таҷҳизоти сохтмон, машинаҳо ва таҷҳизоти кишоварзӣ; воситаҳои нақлиёти роҳи оҳан, баҳрӣ, дарёӣ ва ҳавоӣ, контейнерҳо	9
3.	Автомобилҳои сабукрав; мебели идора, компютерҳо, таҷҳизоти пайваста ва қисмҳои он	10
4.	Мошинаҳо ва таҷҳизоти қуввадиҳанда, таҷҳизоти техникӣ, таҷҳизоти турбинавӣ, муҳарриқҳои барқӣ ва генераторҳои дизелӣ, таҷҳизот барои интиқоли барқ, таҷҳизоти электронӣ ва воситаҳои алоқа, хатҳои кубур	8
5.	Биноҳо, иншоот ва конструксияҳо	7
6.	Дороиҳои истеҳлоқшавандае, ки ба гурӯҳҳои дигар мансуб нестанд	4

77. Андозепоранда бояд андозаи тарҳи ҳиссачудокунии истеҳлоқиро, ки мутобиқи банди 72 Дастурамал барои ҳамаи гурӯҳҳои дороиҳо дар асоси дороиҳои алоҳида иҷозат дода шудааст, бо усули хаттии ҳиссачудокунӣ истеҳлоқӣ муайян намояд.

78. Ҳиссачудокуниҳои истеҳлоқӣ барои ҳар як воситаи асосии гурӯҳи 5 дар алоҳидагӣ барои тамоми давраи истифодабарӣ анҷом дода мешаванд.

79. Ҳиссачудокунии истеҳлоқии воситаҳои асосӣ ва дороиҳои ғайримоддӣ дар давоми соли тақвимӣ воридшуда (хориҷшуда) аз моҳи тақвимии пас аз истифодаи воқеӣ (аз истифода баровардани воқеӣ)-и онҳо анҷом дода (қатъ карда) мешавад, аммо дар мавриди бино на пештар аз он, ки мақомоти танзимкунанда шаходатномаи ба итмом расондани сохтмони онро медиҳад.

80. Арзиши воситаҳои асосӣ, ки дар асоси шартномаи иҷораи молиявӣ (лизинг) гирифта шудаанд, дар тавозуни арзиши гурӯҳи дахлдори иҷорагирон дохил карда шуда, ҳиссачудокунии истеҳлоқӣ вобаста ба меъёрҳои барои гурӯҳҳои дахлдор муайяншуда ҳисоб карда мешавад.

81. Маблағи асосие, ки барои воситаҳои асосии ба иҷораи молиявӣ (лизинг) додашуда ба иҷорадеҳ пардохт шудааст, агар воситаҳои асосӣ ба тавозунии молиявии гурӯҳ то интиқоли онҳо ба иҷораи молиявӣ (лизинг) дохил карда шуда бошанд, ҳамчун маблағе доништа мешавад, ки хангоми фуруши чунин воситаҳои асосӣ гирифта мешавад. Барои иҷорагир маблағи асосие, ки он ба иҷорадеҳ мепардозад, ҳамчун нархи хариди воситаҳои асосӣ баррасӣ мегардад.

82. Андозеупоранда ҳуқуқ дорад илова ба тарҳи ҳиссачудокунии истеҳлоқӣ, ки мутобиқи банди 72 Дастурамал барои дороиҳои алоҳида иҷозат дода шудааст, инчунин тарҳи сармоягузорино истифода намояд.

21. ТАРҲИ ҲИССАЧУДОКУНИҲОИ ИСТЕҲЛОҚӢ БО УСУЛИ ХАТӢ

83. Боби маъзури Дастурамал дар ҳолатҳое амалӣ карда мешавад, ки андозеупоранда барои мақсадҳои банди 72 Дастурамал ҳиссачудокунии истеҳлоқиро барои воситаҳои асосӣ истеҳлоқшавандаи дороиҳои алоҳида дар асоси усули хатӣ ҳисоб кунад.

84. Андозеупоранда тарҳи истеҳлоқиро, ки барои давраи ҳисоботӣ барои воситаҳои асосии истеҳлоқшаванда иҷозат дода шудааст, бо истифода аз усули хатӣ ҳисоб карда, меъёри истеҳлоқро, ки нисбат ба воситаи асосӣ дар мавриди арзиши он (бе дар назар доштани зиядшавии арзиши дороиҳо дар натиҷаи азнавархузорӣ) амалӣ карда мешавад, тавре дар банди 76 Дастурамал зикр гардидааст, истифода менамояд.

85. Агар андозеупоранда воситаҳои асосии тибқи ҳамин боби Дастурамал истеҳлоқшавандаро қисман барои ба даст овардани даромади андозбандишаванда ва қисман барои мақсадҳои дигар истифода барад, тарҳи ҳиссачудокунии истеҳлоқӣ мутобиқи банди 76 Дастурамал танҳо нисбат ба ҳиссаи мутаносиб ба даромади андозбандишавандаи давраи ҳисоботӣ иҷозат дода мешавад.

86. Агар андозеупоранда воситаҳои асосии мутобиқи ҳамин боби Дастурамал истеҳлоқшавандаро, ки нисбат ба онҳо амали боби Дастурамал таъбиқ мегардад, дар давоми тамоми давраи ҳисоботӣ барои ба даст овардани даромади андозбандишаванда истифода набарад, ҳиссачудокуниҳои истеҳлоқӣ дар ин давра мутобиқи формулаи зерин ҳисоб карда мешаванд: $A \times \frac{B}{C}$, дар ин ҷо:

- A - тарҳкунии истеҳлоқӣ, ки мутобиқи банди 84 ҳамин боб бо дар назар доштани банди 86 ҳисоб карда мешавад;

- В - микдори рӯзҳо дар давраи ҳисоботӣ, ки дар давоми он андозсупоранда воситаҳои асосии истеҳлоқшавандаро барои ба даст овардани даромади андозбандишаванда истифода бурдааст;

- С - микдори рӯзҳои давраи ҳисоботӣ мебошад.

Эзоҳ: Мисол. ҚДММ «Н» дар фаъолияти соҳибкории худ воситаи асосии гурӯҳи якумро, ки арзиши тавозунии он 785400 сомонӣ мебошад, барои ба даст овардани даромади андозбандишаванда ҳамагӣ дар давоми 153 рӯз истифода намудааст. Меъёри истеҳлоқ аз рӯйи усули хаттӣ 12,5 дарсад ва маблағи истеҳлоқ барои 366 рӯз (соли молиявӣ) 98175 (785400x12,5%) сомонино ташкил медиҳад. Пас маблағи тарҳкунии истеҳлоқӣ барои даврае, ки воситаи асосии гурӯҳи якум барои ба даст овардани даромади андозбандишаванда истифода намудааст, бо тартиби зерин ҳисоб карда мешавад. $A = 98175 \times 153 / 366 = 98175 \times 0,418 = 41040$ сомонӣ.

Ҳамин тарик, ҚДММ «Н» аз 153 рӯзи истифода намудани воситаи асосии гурӯҳи якум, ҳуқуқи тарҳ намудани истеҳлоқро ба маблағи 41040 сомонӣ дорад. Усули хаттии ҳиссаҷудокунии истеҳлоқии воситаҳои асосӣ аз рӯйи арзиши тавозунии воситаҳои асосӣ дар қисмҳои мутаносиби баробар дар тамоми давраи истифодаи он ҳисоб карда мешавад, то ба сифр баробар шудани арзиши бақиявӣ.

22. ТАРТИБИ ҲИСОБКУНИИ ҲИССАҶУДОКУНИИ ИСТЕҲЛОҚӢ БО УСУЛИ ХАТӢ

87. Ҳиссаҷудокунии истеҳлоқии воситаҳои асосӣ бо усули хаттӣ аз рӯйи арзиши тавозунии воситаҳои асосӣ бо қисмҳои мутаносибан баробар дар тамоми давраи истифодаи онҳо ҳисоб карда мешавад.

88. Ҳангоми гузариш аз усули арзиши бақияи тавозунӣ ба усули хаттӣ ҳисобкунии ҳиссаҷудокунии

истеҳлоқӣ аз рӯйи арзиши тавозунии воситаҳои асосӣ анҷом дода мешавад.

Эзоҳ: Андозсупорандагон уҳдадор мебошанд, ки аз 1 январи соли 2022 истеҳлоқро аз арзиши тавозунӣ ҳисоб кунанд, агар арзиши бақиявӣ ба сифр баробар нашуда бошад.

Мисол. ҚДММ «Н» мутобиқи ҳисоботи муҳосибӣ дорои воситаҳои асосии зерин, бо нишон додани гурӯҳи воситаҳои асосӣ, арзиши тавозунӣ, меъёри истеҳлоқ, маблағи истеҳлоқ ва арзиши бақиявӣ мебошад:

Гурӯҳ	Арзиши тавозунӣ	Меъёри истеҳлоқ (%)	Маблағи истеҳлоқ (бо сомонӣ)	Арзиши бақиявӣ
1.	568500	12,5	71062,5	426375
2.	785400	9	70686	549780
3.	658900	10	65890	395340
4.	75420	8	6033,6	70894,8
5.	985400	7	68978	571532
6.	56400	4	2256	47376
Ҳамагӣ	3130020		284906,1	2061297,8

Аз ҷадвал дида мешавад, ки дар сутуни дуюм арзиши тавозунии воситаҳои асосӣ барои ҳар гурӯҳ алоҳида нишон дода шудааст, ки дар маҷмӯъ 3130020 сомонино ташкил медиҳад. Ҳангоми истифода намудани усули хаттии ҳиссаҷудокунии истеҳлоқии воситаҳои асосӣ истеҳлоқ аз рӯйи арзиши тавозунии воситаҳои асосӣ ҳисоб карда мешавад. То 1 январи соли 2022 истеҳлоқ бо усули арзиши бақияи тавозунии воситаҳои асосӣ, яъне истеҳлоқ аз маблағҳои дар сутуни 5 ҷадвал нишон

додашуда ҳисоб карда мешуд. Андозупорандагон уҳдадор мебошанд, ки аз 1 январи соли 2022 истеҳлокро аз арзиши тавозунӣ, ки дар сутуни 2 ҷадвал нишон дода шудааст, ҳисоб кунанд, агар арзиши бақиявии он ба сифр баробар нашуда бошад.

23. ТАРҲИ САРМОЯГУЗОРӢ

89. Андозупорандае, ки воситаҳои асосии дар банди 90 Дастурамал зикргардидаро дар давраи ҳисоботӣ ба истифода медиҳад, ҳуқуқ дорад барои ин давра бо тартиби муқаррарнамудаи банди мазкур тарҳи иловагиро анҷом диҳад.

90. Тарҳи сармоягузорӣ аз рӯи меъёрҳои зерин амалӣ карда мешавад:

1) 10 дарсад аз арзиши:

- таҷҳизоти технологияи наф – таҷҳизот, дастгоҳҳо, қисмҳо ва механизмҳо, ки андозупоранда дар раванди истеҳсоли молҳо (қор ва хизматрасонӣ) истифода мебарад, ки аз рӯзи барориши онҳо на зиёда аз се сол гузаштааст;

- азнавтаҷҳизонӣ (муосиркунӣ) – қорҳои вобаста ба тағйир додани таъиноти технологӣ ё хизмати воситаҳои асосие, ки ба баланд бардоштани ҳосилнокӣ ё беҳтаркунии дигар хусусиятҳои сифатии онҳо равонагардидааст;

- азнавтаҷҳизонии техникӣ ва (ё) технологӣ – маҷмуи қорабиниҳо ҷиҳати баланд бардоштани нишондиҳандаҳои техникӣ – иқтисодии воситаҳои асосӣ ё қисмҳои алоҳида бо роҳи қорӣ намудани техника ва (ё) технологияи пешқадам, механизатсия ва автоматикунонии истеҳсолот, иваз намудани таҷҳизоти қуҳнашуда ва (ё) фарсудашуда ба таҷҳизоти нави маҳсулноқтар, инчунин ташикл ва васеъ кардани истеҳсолоти амалкунанда;

- маблағи барои пешниҳоди таъминоти барномавии истеҳсоли ватанӣ дар доираи лоиҳаҳои сармоягузорӣ оид ба ташикли низоми иттилоотӣ; 2) 5 дарсад аз арзиши:

- азнавсозии биною иншоот, ки дар раванди истеҳсолот истифода мешавад;

- азнавкунии биною иншооти мавҷудаи дар истеҳсоли молҳо ва хизматрасонӣ истифодашаванда (зиёда аз 50 дарсад навкунии биною иншоот аз масоҳат), ки барои баланд бардоштани нишондиҳандаҳои техникӣ – иқтисодии воситаҳои асосӣ дар доираи лоиҳаи таҷдид ва азнавтаҷҳизонии иқтисодии истеҳсолӣ равона гардидаанд;

- васеъ кардани истеҳсолот дар шакли сохтмонӣ наф – сохмони биною иншооти наф бо мақсади истифодаи онҳо дар раванди истеҳсоли мол ё хизматрасонӣ.

91. Ҳиссачудокуниҳои сармоягузорӣ дар давраи ҳисоботие амалӣ карда мешавад, ки дар он таҷҳизоти технологияи наф ба истифода дода шудааст ё азнавтаҷҳизонӣ (муосиркунӣ), азнавтаҷҳизонии техникӣ ва (ё) технологияи истеҳсолоти ҳудӣ, васеъ кардани истеҳсолот дар шакли сохтмони наф, азнавсозии биною иншооте, ки дар раванди истеҳлот истифода мешаванд ва пешниҳоди таъминоти барномавии истеҳсоли ватанӣ дар доираи лоиҳаҳои сармоягузорӣ оид ба ташикли низоми иттилоотӣ сураг гирифтааст.

92. Ҳиссачудокуниҳои сармоягузорӣ нисбат ба сармоягузорихое, ки тибқи талаботи боби мазкури Дастурамал баъди 31 декабри соли 2021 амалӣ шудаанд, нӯзат дода мешавад.

Эзоҳ: Мисол. ҚДММ «А» воситаҳои асосии гуруҳи якум- таҷҳизотҳои технологияи нафро бо арзиши 987600 сомонӣ аз 1 январи соли 2022 дар раванди истеҳсоли молҳо (қор ва хизматрасонӣ) мавриди истифода қарор медиҳад, аз рӯзи барориши таҷҳизоти технологияи наф се сол нагузаштааст. Дар ин ҳолат Қамъият ҳуқуқ дорад

танхо дар соли 2023 тибки муқаррароти банди 90 Дастурамал тарҳи сармоягузорию дар ҳаҷми 10 дарсад ба маблағи 98760 сомонӣ аз даромади умуми тарҳ намояд. Тарҳи сармоягузорӣ илова ба ҳиссаҷудокунии истеҳлоқ аз рӯи арзиши тавозуни воситаҳои асосӣ анҷом дода мешавад. Дар маҷмуъ маблағи тарҳҳо аз рӯи тарҳи сармоягузорӣ 98760 сомонӣ ва ҳиссаҷудокунии истеҳлоқии гурӯҳи якум 123450 (987600x12,5%) сомонӣ, ҳамагӣ 222210 (98760+123450) сомонӣ мешавад. Маврид ба қайд аст, ки Ҷамъият чунин тарҳкунии сармоягузорию фақат як маротиба дар соли мавриди истифодадиҳии таҷҳизоти технологӣ нав (соли 2022) амалӣ карда метавонад, дар солҳои минбаъда ҳукуки тарҳи сармоягузорию нисбат ба ин таҷҳизоти дар соли 2022 ба истифода додашуда надорад.

24. ТАРҲИ АРЗИШИ ТАЪМИРИ ВОСИТАҲОИ АСОСИИ ИСТЕҲЛОҚШАВАНДА

93. Тарҳи маблағ нисбат ба ҳар як гурӯҳ оид ба хароҷоти таъмири воситаи асосии шомили гурӯҳи мазкур дар ҳаҷми воқеии маблағҳои чунин таъмир, вале на бештар аз 10 дарсади тавозуни арзишии гурӯҳ дар охири соли тақвимӣ иҷозат дода мешавад.

94. Маблағи воқеии хароҷоти таъмир зиёда аз 10 дарсади тавозуни арзишии гурӯҳ ба афзоиши тавозуни арзишии ҳамин гурӯҳ дохил карда мешавад.

Эзоҳ: Мисол. ҶДММ «А» воситаҳои асосии ба гурӯҳи 1 шомилбударо ба маблағи 50 000 сомонӣ таъмир намуд. Арзиши тавозуни гурӯҳи 1 дар охири соли 2022 бе дар назар доштани маҳдудияти банди 93 Дастурамал ба 140000 сомонӣ баробар аст. Маблағи маҳдудияти арзиши таъмири воситаҳои асосии гурӯҳи 1 барои ба хароҷот бурдан 14000 (140000x10%) сомонӣ мебошад, пас маблағи хароҷоте, ки андозсупоранда барои таъмири воситаҳои асосӣ ҳангоми ҳисоб намудани даромади

андозбандишаванда ҳукуки тарҳкуниро дорад 14000 сомонӣ мебошад. Фарқияти маблағи тарҳ карданашуда 36000 (50000-14000) сомонӣ ба арзиши тавозуни воситаҳои асосии гурӯҳи 1 зам карда мешавад. Дар ин ҳолат ба охири давраи ҳисоботи арзиши тавозуни воситаҳои асосии гурӯҳи 1 бо дар назар доштани маҳдудиятҳои бандҳои 93 ва 94 Дастурамал 176000 (140000+36000) сомониро ташкил медиҳад. Аз ин арзиши воситаҳои асосии гурӯҳи 1 маблағи ҳиссаҷудокунии истеҳлоқӣ бо меъёри 12,5 дарсад вобаста ба санаи афзоиши воситаҳои асосӣ ҳисоб карда мешавад.

25. ТАРҲИ ҲИССАҶУДОКУНИҲОИ ИСТЕҲЛОҚИ АЗ РҶҲИ ДОРОИҲОИ ҒАЙРИМОДДӢ

95. Ба арзиши дороиҳои ғайримоддӣ хароҷот барои объектҳои ғайримоддӣ (объектҳои молиягии ғайримоддӣ, ба монанди иҷозатнома, патент барои ихтироъ, тамғаи молӣ ва тамғаи хизматрасонӣ, ҳукуки муаллифӣ, шартнома оид ба истифодаи номи фирмавӣ, таъминоти барномавӣ ва объектҳои дигари молиягии техникӣ), ки дорои муҳлати маҳдуди истифода мебошанд ва дар давоми на камтар аз дувоздах моҳ истифода мегарданд, дохил мешаванд.

96. Андозсупоранда тарҳи истеҳлоқиро, ки муқаррароти боби 20 Дастурамал барои дорои ғайримоддӣ иҷозат додааст, бо дар назар доштани он ки истеҳлоқ меёраҳои зеринро ташкил медиҳад, ҳисоб менамояд:

- барои дорои ғайримоддӣ, ки муҳлати истифодаи муфиди он зиёда аз 10 сол мебошад ё муайян намудани муҳлати истифодаи муфиди он имконнопазир аст - 10 дарсад;

- барои хама гуна дороиҳои ғайримоддӣ дигар - хисса бо роҳи тақсим намудани 100 дарсад ба микдори соҳҳои муҳлати истифодаи муфиди дороиҳои ғайримоддӣ.

97. Муқаррароти боби мазкур нисбат ба дороиҳои ғайримоддӣ, ки дар боби 18 Дастурамал пешбинӣ шудаанд, таъбиқ намегардад.

Эзоҳ: Мисоли 1. ҚДММ «А» 1 январи соли 2022 тамғаи молиии тарабхонаи миллии тоҷикиро ба арзиши 9,0 млн сомонӣ харидорӣ менамояд, ки муҳлати истифодаи он бештар аз 10 солро ташкил медиҳад. Бинобар ин, тибқи талаботи боби 25 Дастурамал тарҳи истеҳлокии тамғаи молӣ ба тарзи зерин ҳисоб карда мешавад:

Р/Т	Сол	Арзиши тавозунии дороиҳои ғайримоддӣ (тамағи молӣ)	Меъёри истеҳлок (%)	Маблағи истеҳлок (бо сомонӣ)
1	2022	9 000 000	10	900000
2	2023	9 000 000	10	900000
3	2024	9 000 000	10	900000
4	2025	9 000 000	10	900000
5	2026	9 000 000	10	900000
6	2027	9 000 000	10	900000
7	2028	9 000 000	10	900000
8	2029	9 000 000	10	900000
9	2030	9 000 000	10	900000
10	2031	9 000 000	10	900000
	Ҳамагӣ			9 000 000
11	2032	000		000

Агар дар давоми 10 сол арзиши тавозунии дороиҳои ғайримоддӣ тағйир наёбад, бо дар назар доштани он ки арзиши тавозунии он дар давоми 10 сол ба сифр баробар мешавад, минбаъд нисбати ин дороиҳои ғайримоддӣ истеҳлок ҳисоб карда намешавад.

Мисоли 2. ҚСҚ «А» иҷозатнома ро барои истифодаи барномаи иттилоотӣ ба муҳлати 2 сол (24 моҳ) ба маблағи 200,0 ҳазор сомонӣ харидорӣ менамояд. Тибқи талаботи сарҳати дуюми банди 96 Дастурамал тарҳи истеҳлокии иҷозатнома барои соли ҳисоботӣ 100 000 (200 000÷2) сомониро ташкил медиҳад.

26. ХУСУСИЯТИ АНДОЗБАНДИИ ДАРОМАДИ БАХШҲОИ АЛОҲИДА. ДАРОМАД ВА ХАРОҶОТИ ТАШКИЛОТҲОИ ҚАРЗӢ

98. Объекти андозбандии андоз аз даромад барои ташкилотҳои қарзӣ фарқияти мусбати байни даромад ва хароҷоти онҳо бо дар назар доштани талаботи зерини боби мазкур мебошад:

1) даромади ташкилотҳои қарзӣ аз даромадҳои дар боби мазкур пешбинишуда, бо дар назар доштани

талаботи муқаррарнамудаи боби 4 Дастурамал иборат мебошад, аз ҷумла:

- дар шакли фоиз аз ҷойгиркунии маблағҳо ва додани қарзҳо, аз ҷумла маблағи ҷарима ва ноустуворона аз рӯи шартномаи қарзӣ;

- дар шакли ҳаққи хизматрасонӣ аз кушодан ва пешбурди сурагҳисобҳои бонкӣ, клиринг, қарздиҳӣ, ҳисоббаробаркунӣ ва интиқоли маблағҳо, аз ҷумла бо истифодаи воситаҳои электронии пардохт, барориш ва ё хизматрасонии воситаҳои пардохт, аз додани иқтибос ва ҳуҷҷатҳои дигар аз рӯи ҳисобҳо ва ҷустуҷӯи маблағҳо;

- дар шакли ҳаққи хизматрасонӣ аз рӯи амалиётҳои эквайрингӣ ва аз иштирокдорони тижорати электронӣ;

- аз гузаронидани амалиёт бо асёр бо дар назар доштани ҳақи хизматрасонӣ ҳангоми амалиёти хариду фурӯши асёр, аз ҷумла аз ҳисоб ва бо супоришҳои муштариён;

- аз гузарондани амалиёт бо металл сангҳои қиматбаҳо, сарватҳои асёрӣ, аз ҷумла амалиёти хариду фурӯши асёри хориҷӣ барои худ ё муштариён;

- аз фарқияти мусбати азнавбаҳодии асёр, металл ва сангҳои қиматбаҳо, аз ҷумла сабикаҳои ченакӣ аз металлҳои қиматбаҳо, коғазҳои қиматнок;

- аз хариду фурӯши воситаҳои бозории пулӣ (аз ҷумла чекҳо, векселҳо, уҳдадоринаҳо ва тасдиқномаҳои пасандозӣ), саҳмияҳо ва дигар коғазҳои қиматноки интиқолшаванда барои худ ё муштариён;

- аз шартномаҳои форвардӣ, созишномаҳои своп, фьючерс, опсион ва ҳосилаи дигар, ки ба асёр, саҳмияҳо, вомбаргҳо, металл сангҳои қиматбаҳо ё қурбу меъёрҳои ғоизӣ дахлдоранд, барои худ ё муштариён;

- аз додани кафолат, баҳисобгирии уҳдадориҳои шартӣ, аз ҷумла кафолатҳо ва эътиборнома (аккредитив)-ҳо барои худ ва муштариён, додани замонат, ки иҷрои уҳдадориҳои пулӣ дар назди шахси сеюм пешбинӣ менамояд;

- аз амалиёти сейфӣ, нигоҳдорӣ ва идоракунии дороиҳо (пул, коғазҳои қиматнок, металл, ҷавохирот);

- аз хизматрасонии амалиёти ба боварӣ асосёфта (идоракунии маблағҳои пулӣ, коғазҳои қиматнок ба манфиати вақилкунанда ва дар асоси супориши он);

- аз амалиёти ҳазинавӣ: қабул намудан, аз нав ҳисоб кардан, иваз намудан, бастан ва нигоҳ доштани пулҳои коғазӣ ва тангаҳо;

- аз ҳамлу нақл (инкассатсия), қабул намудан ва фиристводани пулҳои коғазӣ, тангаҳо ва ашёи қиматбаҳо;

- аз амалиётҳо вобаста ба хариду фурӯши тангаҳои қотиравӣ

(коллексионӣ) ҳамчун фарқияти нархи байни харид ва фурӯш;

- дар шакли маблағи баргардондаи дороиҳо, ки барар аз хориҷ кардани он қаблан ба таркиби хароҷоти тарғишаванда дохил шуда, манбаи андозро кам кардааст, ки аз ҳисоби захира (фонд)-и ташаккулефта хориҷ шуда, қаблан манбаи андозро кам кардааст;

- аз амалиётҳои факторинг ва форфейтинг;

- аз иҷораи молиявӣ (лизинг);

- аз хизматрасонӣ ба сифати агенти молиявӣ, хизматрасонӣ ба сифати мушовир ё маслиҳатгари молиявӣ, хизматрасонии иттилооти молиявӣ ва қарзӣ;

- дар шакли маблағи барқароршудаи захира (фонд) барои пӯшонидани талафоти имконпазир аз рӯйи дороиҳо, ки арзиши онҳо қаблан дар таркиби хароҷоте, ки манбаи андоз аз даромадро кам кардааст, дохил шуда буд;

- аз хизматрасонии фосилавӣ ва ба воситаи шабакаи интернет;

- даромадҳои дигар;

2) ба даромади андозбандишавандаи ташилотҳои қарзӣ даромадҳои зерин дохил намешаванд:

ҳангоми аз ташилотҳои қарзии дигар харидорӣ намудани қарзҳои безътимод ё шубҳанок (ғайрифаъол), ки маблағи асосии қарз ё фоизҳои қаблан ҳисобшуда, ки инда аз арзиши харид метавонанд ба даст оварда шаванд, агар ҷунин маблағи барзӣёд воқеан ба даст оварда нашуда бошад;

- фоизҳо, ҷарима ва ноустуворонаи пардохтнашудаи ҳисобшуда аз рӯйи қарзҳои безътимод ё шубҳанок (ғайрифаъол), ки ба ташилотҳои қарзӣ пардохт

нашудаанд, ба истиснои ҳолатҳои шахсони мутақобилан вобаста;

- пардохтҳои сугуртавӣ, ки аз рӯи шартномаи сугурта хангоми фавт ё аз даст додани қобилияти меҳнати шахси қарздорӣ ташкилотӣ қарзӣ, инчунин пардохтҳои сугуртавӣ аз рӯи шартномаи сугуртаи молу мулк, ки ҳамчун таъминоти қарз қабул шудааст, дар доираи маблағи қарзи баргардониданашудаи қарзгир аз рӯи қарз, фоизҳои ҳисобшуда, ҷаримаҳои аз ҷониби суд эътирофшуда, ба ташкилотӣ қарзӣ аз ҳисоби маблағҳои сугуртавӣ пардохт карда мешавад;

- даромади бадастовардашуда дар шакли афзоиши дороиҳои соф аз ҳисоби зиёдшавии сармояи оинномавии корхонаҳои фаръии ташкилотӣ қарзӣ.

99. Харочоти ташкилотҳои қарзӣ аз хароҷоти дар бобҳои 12, 14, 15, бандҳои 60 ва 61 боби 16, бобҳои 18-25, 30, 36, 37 Дастурамал ва хароҷоти дар боби мазкури Дастурамал пешбинишуда иборат буда, бо дар назар доштани хусусиятҳои талаботи ҳамин боб муайян карда мешаванд:

1) барои мақсадҳои бобҳои 26-34 Дастурамал, ба хароҷоти ташкилотҳои қарзӣ марбут ба ғайриқарзӣ, бонкӣ, хароҷоти зерин дохил мешаванд:

- фоизҳои ҳисобшуда аз рӯи воситаҳои пулии ҷалбшуда (аз ҷумла амонатҳо, пасандозҳо ва қарзҳо), маблағи суратҳисобҳои бонкӣ, қоғазҳои қиматнок ва маблағҳои депонентии дар суратҳисобҳои махсус нигоҳдорандаи муштариён;

- хидматона барои кушодан ва пешбурди суратҳисобҳои бонкӣ, клиринг, қарз, ҳисоббарбаркунӣ, нақдикунонӣ ва интиқоли маблағҳо, аз ҷумла бо истифодаи воситаҳои электронии пардохт, барориш ва ё хизматрасонии воситаҳои пардохт, барои гирифтани

интибос ва дигар ҳуҷжатҳо аз рӯи ҳисобҳо ва ҷустуҷӯи маблағҳо;

- аз гузарондани амалиётҳо бо асъори хориҷӣ бо дар назар доштани ҳаққи хидматона хангоми амалиёти хариду фурӯши асъори хориҷӣ, аз ҷумла аз ҳисоб ва бо сунориши муштариён;

- аз амалиётҳо бо металлҳои сангҳои қиматбаҳо, сарватҳои асъорӣ, аз ҷумла амалиётҳои хариду фурӯши асъори хориҷӣ барои худ ё муштариён;

- аз фарқияти манфии азнавбаҳои асъори хориҷӣ, қоғазҳои қиматнок, металлҳои қиматбаҳо, аз ҷумла субикаҳои ченакӣ аз металлҳои қиматбаҳо;

- аз хариду фурӯши воситаҳои бозорӣ пулӣ (аз ҷумла чекҳо, векселҳо, уҳдадоринаҳо ва тасдиқномаҳои пасандозӣ), сахмияҳо ва дигар қоғазҳои қиматноки интиқолшаванда барои худ ё муштариён;

- аз қарордодҳои форвардӣ, созишномаҳои своп, фьючерс, опцион ва дигар ҳосилаҳо, ки ба асъор, сахмияҳо, вомбарҳо, металлҳои қиматбаҳо ё қурбу метёрҳои фойзӣ дахлдоранд, барои худ ё муштариён;

- барои гирифтани қафолат, кушодани аккредитивҳои барои худ ва муштариён;

- барои амалиёти сейфӣ, нигоҳдорӣ ва идоракунӣ дороиҳо (пул, қоғазҳои қиматнок, металл, ҷавоҳирот);

- барои амалиёти ҳазинавӣ қабул намудан, иваз намудан, нигоҳ доштан ва экспертизаи пулҳои қоғазӣ ва тангаҳо;

- барои ҳамлу нақл (инкассатсия), қабул намудан ва фириристодани пулҳои қоғазӣ, тангаҳо ва ашёи қиматбаҳо;

- зарар аз амалиётҳои хариду фурӯши тангаҳои хотиравӣ (коллексионӣ) дар шакли фарқияти байни нархи харид ва фурӯш;

- барои амалиёт вобаста ба барориш ва хизматрасонии чекҳои сафарӣ, воситаҳои электронӣ ва воситаҳои дигари пардохт, аз ҷумла қорғҳои пардохтии бонкӣ;

- бочҳо ва пардохтҳои дигар барои ба расмӣ даровардани гарав (аз ҷумла ипотека), ворид намудани тағйирот ба феҳристҳои бақайдгирӣ ва шартномаҳои аз ҷониби нотариус тасдиқшуда;

- барои иҷораи биною иншоот, воситаҳои нақлиёт ва хароҷоти дигари вобаста ба онҳо, инчунин воситаҳои дигари марбут ба фаъолияти бонкӣ;

- зарар аз фуруш, дисконткунӣ ё аз тавозун хорич намудани қоғазҳои қиматнок, қарзҳо, қарзҳои байнибонкӣ, ҷойгиркунии муҳлатнок ва ҳосила аз онҳо;

- аз амалиётҳои факторинг ва форфейтинг;

- аз иҷораи молиявӣ (лизинг);

- барои хизматрасонии агенти молиявӣ, мушовир ё маслиҳатгари молиявӣ, хизматрасонии иттилоотии молиявӣ ва қарз;

- пардохти бонусҳо, кэшбэк ва механизмҳои дигари ҳавасмандгардонӣ ба муштариён хангоми истифодаи воситаҳои электронии пардохт;

- пардохтҳои тақвимӣ барои сугуртаи амонатҳо (пасандозҳо) ба Ҳазинаи сугуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ;

- ҳиссаҷудокуниҳо ба захира (фонд) барои пӯшонидани талафоти имконпазири дороиҳо мувофиқи дастурамали Бонки миллии Тоҷикистон, ба истиснои дороиҳои ба Ҳазинаи тарафҳои бо ҳам алоқаманд ё тибқи уҳдадорихон тарафҳои бо ҳам алоқаманд ба шахсони сеюм ва қарзҳои бегарав ба андозаи зиёда аз 2500 НБҲ дода шудаанд;

- барои хизматрасонии фосилавӣ ва ба воситаи шабакаи интернет; - хароҷоти дигар.

27. МУҚАРРАРОТИ УМУМИИ АНДОЗБАНДИИ БОНКДОРИИ ИСЛОМӢ

100. Андозбандии бонкдорӣ исломӣ нисбат ба таъкилотҳои қарзии молиявӣ, ки амалиётҳои мутобики принципҳо ва стандартҳои маблағгузории исломӣ, инчунин шартномаҳо дар доираи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фаъолияти бонкии исломӣ» анҷом медиҳанд (минбаъд - фаъолияти бонкдорӣ исломӣ), амалӣ карда мешавад.

101. Таъкилотҳои қарзии молиявӣ, ки фаъолияти бонкдорӣ исломиро амалӣ менамоянд, андоз аз даромадро мутобики муқаррароти қисмҳои 27 ва 28 Дастурамал ва дигар андозҳои мутобики муқаррароти Кодекси андоз пардохт менамоянд.

102. Маблағгузории исломии ғайрифазол маблағгузорие мебошад, ки маблағи асосӣ, даромад (барои маблағгузории ғайрифазол) тибқи талаботи шартномаи маблағгузорӣ аз рӯи дастурамали Бонки миллии Тоҷикистон пардохт карда намешавад.

103. Таъкилотҳои қарзии молиявӣ, ки фаъолияти бонкдорӣ исломиро амалӣ менамоянд, уҳдадоранд бахисобгирии даромаду хароҷоти худро мутобики Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи бахисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботи молиявӣ» ва барои даврони ҳисоботии дахлдор бо усули ҳисобу замкунӣ, инчунин барои хизматрасонии алоҳида (музораба, мушорақа ва нақола) бо усули бахисобгирии ҳазинавӣ амалӣ намоёнд.

104. Агар таъкилотҳои қарзии молиявӣ дар баробари анҷом додани амалиётҳои маъмулии бонкӣ хизматрасонӣ ба амалиётҳои бонкдорӣ исломиро амалӣ намоёнд, он уҳдадор аст бахисобгирии муҳосибии амалиётҳои бонкӣ

ва амалиётҳои бонкдорӣ исломиро дар алоҳидагӣ ба роҳ монад.

28. ДАРОМАД ВА ХАРОЧОТИ ТАШКИЛОТҲОИ ҚАРЗИИ МОЛИЯВИЁ, КИ ФАЪОЛИЯТИ БОНКДОРИИ ИСЛОМИРО АМАЛӢ МЕНАМОЯНД

105. Объекти андозбандии андоз аз даромад барои ташиклотҳои қарзии молиявие, ки фаъолияти бонкдорӣ исломиро амалӣ менамоянд, фарқияти мусбати байни даромад ва хароҷоти онҳо бо дар назар доштани талаботи муқаррарнамудаи ҳамин боби Дастурамал мебошад:

1) даромади ташиклотҳои қарзие, ки фаъолияти бонкдорӣ исломиро амалӣ менамоянд, аз даромадҳои пешбининамудаи сарҳатҳои дуҷум – бистуми зербанди 1) банди 98 Дастурамал бо дар назар доштани талаботи муқаррарнамудаи боби 4 Дастурамал ва даромадҳои зерин иборат мебошад, аз ҷумла:

- дар шакли даромад аз суратҳисобҳои муросилотӣ ё ҷорӣ дар бонкҳои дигар, ҷойгиркунии муҳлатнок, маблағгузориҳои субординарӣ, маблағгузориҳои байнибонкӣ, аз амалиёти репои исломӣ, изофабардошт (овердрафт), маблағгузориҳои қарзи ҳасана, муробаҳа, таварруқ, иҷора, вақола, иҷораи мунтаҳия биттамлиқ, музораба, мушорақа, мушоракаи мутанақиса, салам, истисно ҳисобҳои сармоягузориҳои номаҳдуд ё маҳдуд, ипотека, эътиборнома ва аз дигар маблағгузориҳо;

- дигар даромадҳо;

2) ба даромади ташиклотҳои қарзии молиявие, ки фаъолияти бонкдорӣ исломиро амалӣ менамоянд, даромадҳои зерин дохил намешаванд:

- даромад аз маблағгузориҳои исломӣ, ҷарима ва ноустуворонаи пардохтнашуда аз рӯи маблағгузориҳои

исломии ғайрифавол, ки ба ташиклоти қарзии исломӣ пардохт нашудаанд;

- ҷарима ва ноустуворонаи ҳисобшуда аз рӯи маблағгузориҳои исломӣ;

- пардохтҳои сугуртавие, ки аз рӯи шартномаи сугурта ҳангоми фавт ё аз даст додани қобилияти меҳнатии шахси қарздори ташиклоти қарзии молиявӣ, инчунин пардохтҳои сугуртавӣ аз рӯи шартномаи сугуртаи молу мулк, ки ҳамаҷун таъминоти маблағгузориҳои исломӣ қабул шудааст;

- ҷаримаҳои аз ҷониби суд эътирофшуда, ки ба ташиклоти қарзии молиявӣ аз ҳисоби маблағҳои сугуртавӣ пардохт карда мешаванд;

- арзиши молу мулк, ки ташиклоти қарзии молиявӣ ҳамаҷун мавзӯи аҳдҳои дар доираи фаъолияти бонкии исломӣ басташуда, истифода мебаранд;

- даромаде, ки дар шакли афзоиши дороиҳои соф аз ҳисоби зиёдшавии сармояи оинномавӣ ё нархи саҳмияҳои филиалҳои ташиклоти қарзии молиявӣ ба даст оварда шудааст.

106. Хароҷоти ташиклотҳои қарзии молиявие, ки фаъолияти бонкдорӣ исломиро амалӣ менамоянд, аз хароҷоти дар бобҳои 12, 14-15, бандҳои 60 ва 61 боби 16, бобҳои 18-25, 30, 36, 37 ва хароҷоти дар ҳамин боби Дастурамал пешбинишуда иборат буда, бо дар назар доштани хусусиятҳои талаботи ҳамин боб муайян карда мешавад. Хароҷоти ташиклотҳои қарзии молиявие, ки фаъолияти бонкдорӣ исломиро амалӣ менамоянд, аз хароҷоти пешбиниамудаи сарҳатҳои дуҷум – бистуми зербанди 1) банди 99 Дастурамал ва хароҷоти зерин иборат мебошад, аз ҷумла:

- хароҷоти марбут ба амонатҳои дарҳостӣ, насандозҳо, муҳлатнок, ҳисобҳои сармоягузориҳои маҳдуд ва номаҳдуд, амонатҳо ва уҳдадорӣҳои дигари шабех;

- барои иҷораи биною иншоот, нақлиёт ва хароҷоти дигар вобаста ба он, инчунин воситаҳои дигари марбут ба фаъолияти бонкии исломӣ;
- маблағи ҷаримаҳои аз рӯйи маблағгузориҳои исломӣ барои мақсадҳои эҳсонкорӣ пардохтшаванда;
- зарар аз фуруш, дисконткунӣ ё аз тавозун хориҷ намудани коғазҳои қиматнок, маблағгузориҳои исломӣ ва ҳосила аз онҳо;
- барои хизматрасонии агенти молиявӣ, мушовир ё машваратчи молиявӣ, хизматрасонии исломии молиявӣ ва маблағгузориҳои исломӣ;
- ҳиссаҷудокунӣ ба захира (фонд) барои пӯшонидани зарари имконпазир аз рӯйи дороиҳо мутобики дастурамали Бонки миллии Тоҷикистон, ба истисноӣ дороиҳои тарафҳои бо ҳам алоқаманд, ё ин ки тибқи уҳдадорӣҳои тарафҳои бо ҳам алоқаманд ба шахсони сеюм додашуда ва маблағгузориҳои бегарав - зиёда аз 2500 НБҲ;
- хароҷоти дигар.

Эзоҳ: Тартиби аз ҷониби ташкилотҳои қарзии исломӣ анҷом додани амалиётҳо мутобики принциҳои маблағгузориҳои исломӣ тибқи Дастурамали №224 «Дар бораи амалиётҳои ки мутобики принциҳои маблағгузориҳои исломӣ дар ташкилотҳои қарзии исломӣ анҷом дода мешаванд», ки бо қарори Раёсати Бонки миллии Тоҷикистон аз 2 июни соли 2017, №57 тасдиқ шудааст, муайян карда мешавад.

Мисоли 1. Мизоч меҳодад таҷҳизот барои истеҳсоли мол дошта бошад, вале имконияти молӣ надорад, ки онро харидорӣ намояд. Ба ҷойи мизоч ташкилоти қарзии исломӣ таҷҳизотро ба маблағи 10000 сомонӣ харидорӣ мекунад ва онро ба маблағи 11000 сомонӣ бо таъхир пардохт ба муҳлати як сол ба мизоч мефурушад, яъне аҳди муробаха мебандад. Аҳд (шартнома)-и муробаха аҳд

онд ба хариду фуруши моле мебошад, ки ташкилоти қарзии исломӣ бо дархости муштарӣ харидааст. Нархи фуруши моли ташкилоти қарзии исломӣ аз ҷониби тарафҳои шартнома ҳамчун ҷамъи нархи харид ва изофапулӣ, ки тарафҳо мувофиқа кардаанд, муайян карда мешавад. Изофапулӣ метавонад дар шакли маблағи тағйирнабандаи дар як вақт пардохтшаванда ё фоиз аз арзиши аслии мол муқаррар карда шавад. Мизоч дарҳол соҳиби таҷҳизот бо арзиши 10000 сомонӣ шуда, ҳамзамон уҳдадор аст, ки дар муҳлати як сол 11000 сомониро дар муҳлати муайяншуда ба ташкилоти қарзии исломӣ пардохт намояд. Ин 1000 сомонии иловагӣ, ки мизоч пардохт мекунад, даромади ташкилоти қарзии исломӣ аст.

Мисоли 2. Аҳди хариду фуруши мол (таваррук) хангоме, ки мизоч эҳтиёҷ ба пул дорад ва ташкилоти қарзии исломӣ меҳодад бе эҳоди қарзи суднок вайро бо пул таъмин намояд. Бо ин мақсад ташкилоти қарзии исломӣ молеро меҳарад, ки хело ба содагӣ бо каме даромаднокӣ фурухта мешавад. Ба мисоли хариди як минқдор алюминийи аввалия дар бозори металлҳои қиматнок. Бонк бефосила бо пардохти 1 млн сомонӣ алюминийи аввалияро меҳарад ва ҳукуки соҳибмулкиро ба мизоч бо нархи 1,2 млн сомонӣ бо таъхиргузориҳои пардохти маблағ ба муҳлати як сол медиҳад. Мизоч ҳукук дорад дарҳол алюминийро бо арзиши 1 млн сомонӣ фурушад ва ба ин восита соҳиби 1 млн сомонии нақде мешавад, ки ташкилоти қарзии исломӣ барои хариди мол харч намуда буд ва уҳдадор мешавад, ки дар давоми як сол 1,2 млн сомонӣ ба ташкилоти қарзии исломӣ пардохт намояд. Дар ин аҳд даромади умумии ташкилоти қарзии исломӣ 20000 сомониро ташкил медиҳад.

29. ТАРҲИ ХИССАЧУДОКУНИҲО БАРОИ ТАШКИЛОТҲОИ СУГУРТАВӢ. ТАРҲИ ХИССАЧУДОКУНИҲО БА ФОНДҲОИ ЗАХИРАВИИ СУГУРТА БАРОИ ТАШКИЛОТҲОИ СУГУРТАВӢ

107. Ба шахси ҳукукие, ки фаъолиятро дар соҳаи сугуртаи умумӣ анҷом медиҳад, иҷозат дода мешавад, ки дар давраи ҳисоботӣ бақияи захираи таваккалҳои дар охири давраи ҳисоботӣ тибқи шартномаи сугуртавии амалкунанда ташаккулефтаро тарҳ намояд. Маблағи тарҳ вобаста ба ташкили захира набояд аз ҳаҷми дар Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фаъолияти сугуртавӣ» муқарраршуда зиёд бошад.

108. Шахси ҳукукие, ки дар соҳаи сугуртаи умумӣ фаъолият мекунад, уҳдадор аст маблағи мутобиқи банди 107 Дастурамал дар давраи ҳисоботии гузашта тарҳшударо ба даромади шахси ҳукуқӣ дар давраи ҳисоботӣ дохил намояд.

109. Ба шахси ҳукукие, ки фаъолият оид ба сугуртаи ҳаётро анҷом медиҳад, дар давраи ҳисоботӣ тарҳ намудани маблағҳои зерин иҷозат дода мешавад:

- маблағи захираҳои аввалияе, ки дар суратҳисобҳои молиявии ташкилот барои амалӣ намудани полисҳои нави сугуртаи ҳаёти дар ин давра баровардашуда таҳия шудаанд, аммо андозаи тарҳи иҷозатдодашуда набояд аз маблағе, ки барои ташкили захираи аввалия мутобиқи қонунгузории сугурта зарур аст, зиёд бошад;

- маблағи афзоиши солонаи захираҳо нисбат ба полиси сугуртаи ҳаёт дар ҳисоботи молиявии ташкилот нишондодашуда, вале ҳаҷми тарҳи иҷозатдодашуда набояд аз маблағе, ки барои афзоиши солона тибқи қонунгузории сугуртавӣ зарур аст, зиёд бошад.

110. Агар дар давраи ҳисоботӣ шахси ҳукукие, ки фаъолияти сугуртаи ҳаётро анҷом медиҳад, амали полиси сугуртаи ҳаётро бекор кунад, маблағи тарҳи захиравӣ

вобаста ба полиси бекоршуда ба даромади шахси ҳукуқӣ барои давраи қорӣ дохил карда мешавад.

111. Шахси ҳукукие, ки фаъолияти сугуртаи ҳаётро анҷом медиҳад, пардохтҳои зерини сугуртавиرو дар давраи ҳисоботӣ пардохт мекунад:

- агар маблағи умумии пардохтҳои талаботии дар ин давра анҷомдодашуда аз маблағи умумии захираҳои тарҳшуда нисбат ба чунин пардохтҳо камтар бошад, барзиёдӣ ба даромади шахси ҳукуқӣ барои давраи қорӣ дохил карда мешавад;

- агар маблағи умумии пардохтҳои талаботии дар ин давра анҷомдодашуда аз маблағи умумии захираҳои тарҳшуда нисбат ба чунин пардохтҳо камтар бошад, ба шахси ҳукуқӣ тарҳи маблағи барзиёдӣ барои сол иҷозат дода мешавад.

112. Ҳеҷ гуна тарҳ барои ташаккул додани захираи шахси ҳукукие, ки дар сугуртаи умумӣ ё ҳаёт фаъолият мекунад, ба истиснои ҳолатҳои муқаррарнамудаи боби мақури Дастурамал, иҷозат дода намешавад.

113. Дар ин боби Дастурамал тахти маҳфуми «сугуртаи умумӣ» ва «сугуртаи ҳаёт» маҳфумҳои дар Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фаъолияти сугурта» муайянгардида дар назар дошта мешавад.

30. ТАРҲИ ХАРОҶОТ БАРОИ МУКОФОТ (ҲАҚ)-И СУГУРТА

114. Мукофот (ҳақ)-и сугурта, ки шахси ҳукуқӣ тибқи шартномаи сугуртаи умумӣ барои сугуртаи таваккали вобаста ба фаъолияти соҳибқории шахси ҳукуқӣ пардохт намудааст, барои тарҳ иҷозат дода мешавад. Тарҳ новобаста ба он ки сугурта хатмӣ ё нхтӣерист, иҷозат дода мешавад.

115. Тарҳи мукофот (ҳақ)-и суғурта, ки шахси ҳуқуқӣ тибқи шартномаи суғуртаи ҳаёт пардохт кардааст, иҷозат дода мешавад, агар:

- суғуртакунӣ ба суғуртаи шахси асосӣ мансуб буда, талаботи суғурта тибқи шартнома ба шахси ҳуқуқӣ пардохта шавад;
- суғурта ба корманди шахси ҳуқуқӣ тааллуқ дошта бошад ва пардохти суғуртаи тибқи шартнома анҷомдодашуда ба корманд ё шахси дар таъминоти ӯ қарордошта пардохта шавад, аммо танҳо дар ҳолате, ки мукофоти суғурта тибқи боби 8 Дастурамал ба даромад дар шакли музди меҳнати корманд дохил карда шавад.

31. ТАРҲИ ХАРОЧОТ БАРОИ ИСТИФОДА- БАРАНДАИ ЗАХИРАҲОИ ТАБӢЙ. ТАРҲИ ХАРОЧОТИ ИСТИФОДАБАРАНДАИ ЗАХИРАҲОИ ТАБӢЙ БАРОИ ИҚТИШОФ ВА ИСТИХРОЧ

116. Муқаррароти боби 25 Дастурамал нисбат ба хароҷоти қорҳои иқтишофӣ, ки истифодабарандаи захираҳои табиӣ дар давраи ҳисоботӣ ба амал овардааст, дар асоси он ки ин хароҷот хароҷоти ғайримоддӣ бо меъёри истехлоки 100 дарсад мебошад, татбиқ карда мешавад.

117. Мутобиқи муқаррароти боби 20 Дастурамал меъёри истехлоки мошинаҳо ва таҷҳизот, ки аз ҷониби истифодабарандаи захираҳои табиӣ танҳо ва маҳсул барои гузарондани қорҳои иқтишофӣ геологӣ ҳарида мешаванд ва барои ин мақсадҳо истифода бурда мешаванд, 100 дарсад арзиши техника ва таҷҳизотро ташкил медиҳад.

118. Муқаррароти боби 25 Дастурамал нисбати хароҷоти истифодабарандаи захираҳои табиӣ дар давраи ҳисоботӣ барои истихроҷ дар асоси он, ки ин хароҷот хароҷоти ғайримоддӣ мебошад, бо меъёри истехлоки

баробар ба андозаи калонтарини бузургҳои зерин татбиқ карда мешавад:

- фойзе, ки бо тақсим кардани 100 ба микдори микдори солҳои пешбинишуда барои истихроҷ дар асоси ҳуқуқи истифодаи захираҳои табиӣ, ки хароҷот ба он тааллуқ дорад; ё - 10 дарсади хароҷот.

119. Агар истифодабарандаи захираҳои табиӣ хароҷот барои истихроҷ ё ба даст овардани воситаҳои асосиро барои истифода дар фаъолият тибқи иҷозатномаи истихроҷ то оғози фаъолият анҷом диҳад, муқаррароти Кодекси андоз дар асоси хароҷоти аз лаҳзаи оғози фаъолияти истихроҷ татбиқ карда мешавад.

120. Маблағи тарҳҳои истехлоқӣ, ки банди 119 Дастурамал барои давраи ҳисоботӣ, ки дар он фаъолияти истихроҷ оғоз шудааст, бо истифодаи формулаи зерин ҳисоб карда мешавад: $A \times B/C$, дар ин ҷо:

- A - ҳаҷми хароҷот барои истихроҷ ё арзиши воситаҳои асосӣ;

- B - шумораи рӯзҳо дар даврае, ки аз санаи оғози фаъолияти истихроҷӣ оғоз ёфта, дар рӯзи охири давраи ҳисоботӣ, ки дар он фаъолияти истихроҷӣ оғоз ёфтааст, ба охир мерасад;

- C - микдори рӯзҳои давраи ҳисоботӣ, ки фаъолияти истихроҷӣ оғоз шудааст.

Эзоҳ: Мисол. ҚСП «М» 1 августи соли 2022 фаъолияти истихроҷи захираҳои табииро оғоз намуд, то оғози фаъолият Ҷамъият дар қорҳои иқтишофӣ, аз ҷумла иҷозатнома ва ҳуқуқи амалӣ намудани қорҳои иқтишофии китъаи «А», 21251000 сомонӣ, инчунин автомобили боркаш ва техникаи маҳсул (гурӯҳи дуум) 10545000 сомонӣ хароҷот намудааст, ки аз даромади умумӣ дар шакли ҳиссаҷудокунии истехлоқӣ бо меъёри дар боби 20 Дастурамал муайян шудааст, ҳисоб карда мешавад. Меъёри истехлоқ барои қорҳои иқтишофӣ 10

дарсад ва барои истифодаи автомобилӣ боркаш ва техникаи махсус (гурӯҳи дуюм) 5 дарсад муайян карда шудааст. Бо дар назар доштани он, ки Ҷамъият фаъолияти худро аз 1 августи соли 2022 оғоз намудааст, давраи фаъолият 153 рӯзро ташкил медиҳад. Аз ин лиҳоз барои 153 рӯз истеҳлоқ бо усули ҳаттӣ ҳисоб карда мешавад. Меёри истеҳлоқ барои 366 рӯз (соли молиявӣ) нисбат ба қорҳои иқтишофӣ, иҷозатнома ва ҳукуки амалӣ намудани қорҳои иқтишофӣ 2125100 (21251000x10%) сомонӣ ва нисбат ба автомобилӣ боркаш ва техникаи махсус (гурӯҳи дуюм) 527250 сомонӣ (10545000x5%), дар маҷмуъ маблағи умумии истеҳлоқ 2652350 сомонӣ мешавад. Пас, маблағи тарҳкунӣ истеҳлоқӣ барои даврае, ки воситаи асосии гурӯҳи дуюм ва дороиҳои ғайримоддӣ барои ба даст овардани даромади андозбандишаванда истифода намудааст, 153 рӯз бо тартиби зерин ҳисоб карда мешавад: $2652350/366=7246,857 \times 153=1108769$ сомонӣ. Ҳамин тариқ, маблағи истеҳлоқи воситаи асосии гурӯҳи дуюм ва дороиҳои ғайримоддӣ, ки 153 рӯзи истифода гардидааст, ҳукуки тарҳ намудани истеҳлоқро ба маблағи 1108769 сомонӣ дорад.

32. МУҚАРРАРОТИ АСОСИИ ТАРҲИ ХАРОЧОТИ ИСТИФОДАБАРАНДАИ ЗАХИРАҲОИ ТАБИЙ БАРОИ ИҚТИШОФ ВА ИСТИХРОЧ

121. Барои мақсадҳои бобҳои 31 ва 33 Дастурамал мафҳумҳои асосии зерин истифода мегарданд:

- оғози фаъолияти истихروح рӯзи якуми давраи якуми 30 рӯзи пайдарпайро ифода менамояд;
- хароҷоти иқтишофӣ - хароҷоти асосиро барои ҷустуҷӯ, аз ҷумла, хароҷот хангоми ба даст овардани ҳукуки истифодаи захираҳои табиӣ, ба истиснои хароҷоти хариди воситаҳои асосӣ;

- хароҷоти истихروحӣ - хароҷоти асосиро хангоми истихрочи захираҳо, аз ҷумла хароҷот хангоми ба даст овардани ҳукуки истифодаи захираҳои табиӣ, ба истиснои хароҷоти хариди воситаҳои асосӣ.

33. МАҲДУДИЯТИ ТАРҲҲО БА ИСТИФОДАБАРАНДАИ ЗАХИРАҲОИ ТАБИЙ

122. Хароҷоти тарҳшавандаи истифодабарандаи захираҳои табиӣ хангоми амалисозии шартномаи истифодаи захираҳои табиӣ вобаста ба даромади умумии аз ҷунин шартнома дар давраи ҳисоботӣ бадастомада иҷозат дода мешавад.

Эзоҳ: Мисол. ҶДММ «А» дар доираи амалӣ намудани шартномаи истифодаи захираҳои табиӣ дар давраи ҳисоботии соли 2022 ба маблағи 25,0 млн сомонӣ даромади умумӣ гирифтааст. Дар ҳамин давраи ҳисоботи даромади хангоми дар доираи амалисозии шартномаи Ҷамъият захираҳои табиӣ фаъолият намудан ба истифодаи захираҳои табиӣ иҷозат кардааст, ки аз он маблағи 24,0 млн сомонӣ хароҷот кардааст, ки аз он хароҷоти тарҳшаванда 21,5 млн сомонӣ мебошад. Бинобар ин, хароҷоти тарҳшаванда вобаста ба даромади умумии гирифтаи истифодабарандаи захираҳои табиӣ ба маблағи 21,5 млн сомонӣ иҷозат дода мешавад.

123. Агар маблағи тарҳҳои умумии иҷозатдодашудае, ки дар давраи ҳисоботӣ анҷом дода шудаанд, аз даромади умумии дар доираи шартномаи истифодаи захираҳои табиӣ бадастовардашуда зиёд бошад, ҷунин барзиёдӣ ба муҳлати зиёда аз се сол гузаронда шуда, тарҳ карда мешавад.

34. ДАРОМАД ВА ЗАРАР ҲАНГОМИ МУБОДИЛАИ АСЪОР

124. Даромади умумии андозсупоранда аз фаъолияти соҳибқорӣ дар давраи ҳисоботӣ даромадро аз фарқияти

курби асър, ки андозсупоранда дар давраи ҳисоботӣ гирифтааст, дар бар мегирад.

125. Тархҳои иҷозатдошудаи андозсупоранда дар давраи ҳисоботӣ зарар аз фарқияти мубодилаи асърро дар давраи ҳисоботӣ дар бар мегиранд.

126. Зарар аз фарқияти қурб мутобиқи банди 125 Дастурамал танҳо дар ҳолате ба ҳисоб гирифта мешавад, ки агар андозсупоранда маблағи зарарро асоснок намуда бошад.

127. Даромад ё зарари ғайррезидент аз фарқияти қурби асър танҳо дар сурате ба ҳисоб гирифта мешавад, ки агар онҳо бо ғайрирезидент соҳибдорӣ, ки тавассути муассисаи доимии ғайррезидент анҷом дода мешавад, алоқаманд бошанд.

128. Барои мақсадҳои боби 34, даромад ва зарари андозсупоранда ҳангоми мубодилаи асър мувофиқан даромад ва зараре мебошад, ки аз тағйирёбии қурби асър ба миён омадааст.

129. Амалиёт бо асър яке аз амалиётҳои зерине мебошад, ки барои ба даст овардани даромади умумӣ анҷом дода мешавад:

- амалиёт бо асър;
- уҳдадорихои қарзидҳӣ ва қарзгирӣ бо асър; - ҳама гуна амалиётҳои дигар бо асър.

130. Ҳангоми муайян намудани даромад ё зарари андозсупоранда аз фарқияти қурбӣ аз рӯи амалиёт бо асър, муқаррароти шартномаи сугуртаи хавфҳо ва ҳеджеркунӣ ба эътибор гирифта мешавад.

Эзоҳ: Мисоли. ҚСҚ «А» - ширкати ватанӣ баҳисобгирии даромад ва хароҷотро бо усули ҳисобу замкунӣ пешбурда, 1 марти соли 2022 ба маблағи 100000 доллари ИМА моли худро ба Федератсияи Россия ба ширкати «Б» содирот мекунад. Барои мақсадҳои андозбандӣ ҳама гуна амалиёт бо асър дар рӯзи анҷом

доллари амалиёт тибқи қурби расмии Бонки миллии Тоҷикистон бо пули миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисоб карда мешавад. 1 марти соли 2022 қурби расмии Бонки миллии Тоҷикистон барои 1 доллари ИМА 11,3 сомониноро ташкил медиҳад, яъне даромади ҚСҚ «А» ба санаи мазкур аз содироти мол 1130000 сомониноро ташкил медиҳад. Вале ширкати «Б» Федератсияи Россия 100000 доллари ИМА-ро 10 марти соли 2022 ба ҚСҚ «А» ширкати ватанӣ интиқол медиҳад, ки дар санаи мазкур қурби расмии Бонки миллии Тоҷикистон барои 1 доллари ИМА 13 сомониноро ташкил медиҳад. Аз ҳисоби фарқияти қурби асър даромади ҚСҚ «А» ширкати ватанӣ 170000 ҳазор (1300000-1130000) сомонӣ зиёд мешавад. Эҳтимолияти он ҷой дорад, ки ҳангоми анҷом додани амалиёт бо асър фарқияти манфии қурби асър ба вуҷуд ояд, дар ин ҳолат индозсупоранда уҳдадор мебошад, ки аввал асоснокии онро муайян намуда, дар ин асос фарқияти манфии қурби асърро ҳамчун тархҳои иҷозатдошуда ба инobat гирад.

35. ҚОИДАҲОИ ТАНЗИМИ ДОРОИҲО. ДАРОМАД ВА ЗАРАР ҲАНГОМИ ФУРӯШ Ё СУПОРИДАНИ ДОРОИҲО

131. Даромад аз фурӯш, супоридан ё дигар намууди бегонакунии дороиҳо фарқи мусбаби байни маблағҳои аз фурӯш ё супоридани дороиҳо бадастомада, ки тибқи боби 37 Дастурамал муайян карда мешавад ва арзиши дороиҳо мебошад, ки мутобиқи боби 36 Дастурамал муайян карда мешавад.

132. Зарари аз фурӯш, супоридан ё дигар намууди бегонакунии дороиҳо фарқи манфии байни маблағҳои аз фурӯш ё супоридани дороиҳо воридгардида ва арзиши дороиҳо мебошад, ки мутобиқи боби 36 Дастурамал муайян карда мешавад.

133. Мукаррароти бандҳои 131 ва 132 Дастурамал нисбат ба дороиҳои тибқи гуруҳҳо истеҳлоқшаванда, инчунин нисбат ба захираҳои молию моддӣ амалӣ намегарданд.

134. Дар Кодекси андоз истинод ба «беғонакунӣ»-и дороиҳо инхоро дар бар мегирад:

- нобудшавии дороиҳо;

- бекор кардан, пӯшонидан, ба охир расидани муҳлати амал ё даст кашидан аз дороиҳои ғайримоддӣ.

Эзоҳ: Мисол. Дар соли ҳисоботи 2022 ҶДММ «А» дороиҳои худро ба маблағи 5,6 млн сомонӣ фурухтааст. Арзиши бақиявии дороиҳои фурухташуда, ки мутобиқи боби 36 Дастурамал муайян карда шудааст, дар санаи фуруш 4,9 млн сомониро ташкил медиҳад, пас даромади Ҷамъият аз фуруши дороиҳо дар ин давра фарқияти байни маблағи фуруш ва арзиши бақиявии дороиҳо 700000 (5,6 млн - 4,9 млн) сомонӣ мебошад.

36. АРЗИШИ ДОРОИҲО

135. Ба арзиши дороиҳо хароҷот барои харид, истеҳсол, сохтмон, васл ва насби онҳо, инчунин хароҷоти дигаре, ки арзиши онҳоро зиёд мекунад, дохил карда мешаванд, ба истиснои ҳолатҳои зерин:

- азнавнархгузорию воситаҳои асосӣ; ва
- хароҷоте, ки нисбат ба онҳо андозсупоранда барои тарҳ кардан ҳуқуқ дорад.

136. Агар дороиҳо воситаҳои асосӣ, ки мутобиқи боби 21 Дастурамал дар асоси усули ҳаттӣ ё молу мулки ғайримоддӣ бошад, ки мутобиқи боби 25 Дастурамал истеҳлоқ мешаванд, арзиши дороиҳо дар лаҳзаи фуруш, супоридан ё дигар беғонакунӣ ба андозаи маблағи тибқи истеҳлоқ пешбинишуда нисбат ба чунин дорой кам карда мешавад.

137. Агар танҳо як қисми дороиҳо фурухта, супорида ё беғона карда шавад, пас арзиши дороиҳо, мутобиқи формулаи зерин ҳисоб карда мешавад: $A \times B / (B + C)$, ки дар ин ҷо:

- А - арзиши дорой;
- В - маблағи бадастомада аз қисми дороиҳои фурухташуда, супоридашуда ё беғонашуда;
- С - арзиши бозори қисми боқимондаи дорой дар лаҳзаи фуруш, супоридан ё беғонакунӣ.

138. Дар ҳолатҳои амалисозии мукаррароти банди 137 Дастурамал:

- қисми боқимондаи дорой ба сифати дороиҳои алоҳида доништа мешавад;

- арзиши қисми боқимондаи дорой ҳамчун бақияи арзиши дороиҳо баъди ба назар гирифтани арзиши дороиҳои тақсимшуда мутобиқи банди 136 Дастурамал фурухташуда, супоридашуда ё беғона кардашуда мебошад.

139. Дар ҳолате, ки ду ё зиёда дороиҳо (дориҳои аслӣ) ба як дорой (молу мулки якҷояшуда) якҷоя карда шаванд, меёриҳои зерин амалӣ мешаванд:

- 1) дороиҳои аввалия дар лаҳзаи якҷояшавии фурухташуда доништа мешаванд;
 - 2) хангоми беғонакунии дороиҳои аввалия даромад ё зарар ба эътибор гирифта намешавад;
 - 3) шахс дар лаҳзаи якҷоякунии дороиҳо харидори ин дороиҳо эътироф карда мешавад;
 - 4) арзиши дороиҳои якҷояшуда ба маблағҳои зерин баробар мебошад: - арзиши умумии дороиҳои аввалия дар лаҳзаи якҷояшавӣ;
- хароҷоте, ки шахс хангоми табиқ додани дороиҳои аввалия ба дороиҳои якҷояшуда сарф кардааст.

140. Хангоми осеб додани дорой арзиши дорой ба маблаге, ки барои зиён мутобиқи полиси суғуртави, чуброн ва созишномаи дигар ё бо қарори суд ба даст омадааст, кам карда мешавад. Агар маблаги гирифташуда аз арзиши дорой зиёд бошад, маблаги барзиёӣ ҳамаҷун даромад дар лаҳзаи гирифтани ин маблағ бадастомада доништа шуда, арзиши дорой ба сифр баробар карда мешавад.

Эзоҳ: Мисол, дар моҳи августи соли 2022 ҶДММ «А» аз хориҷи кишвар ба маблаги 4,5 млн сомонӣ таҷҳизоти нав харидорӣ карда, барои васл ва насби онҳо 850000 сомонӣ хароҷот намуд. Илова бар ин дар ҳамин давра дороии Ҷамъият, ки полиси суғуртави дошт ва арзишаш 2,3 млн сомонӣ буд, ба маблаги 1,2 млн сомонӣ осеб дидааст, ки бо ин маблағ аз ҷониби ташкилоти суғуртави чуброн карда шудааст. Дар ин ҳолат арзиши дороиҳо вобаста ба таҷҳизоти нав харидашуда 5,35 (4,5+ 0,85) млн сомонӣ ва дороии осебдида 1,1 (2,3-1,2) млн сомониро ташкил медиҳад.

37. ҚОИДАҲОИ МУАЙЯН НАМУДАНИ МАБЛАҒЕ, КИ ФУРӯШАНДА ХАНГОМИ ФУРӯШ Ё СУПОРИДАНИ ДОРОИҲО ГИРИФТААСТ

141. Нархи дороии фурухташуда ин маблаги умумии гирифташуда ё гирифташаванда барои дороиҳо аз ҷониби шахс, аз ҷумла арзиши бозории ҳама гуна дороиҳои дар шакли натуралӣ гирифташуда дар санаи фуруши ҷунин дорой мебошад.

142. Дар ҳолати нобуд гардидани дорой маблаги барои ҷунин дорой гирифташуда, аз ҷумла маблаги чуброн, барқароркунии ва ё товони гирифташуда ё гирифташавандаи шахс дар натиҷаи нобуд гардидани дорой муайян карда мешавад.

143. Агар дар як вақт ду ва ё зиёда дорой дар доираи як амалиёт хориҷ карда шаванд ва арзиши ҳар як дорой

ба таври алоҳида муайян нашуда бошад, маблаги умумии гирифташуда байни ду ва ё зиёда дороиҳо дар асоси нархи бозорӣ дар санаи хориҷшавии дорой тақсим карда мешавад.

144. Агар гавари ба соҳиби дорой додашуда пурра ё қисман дар ихтиёри соҳиби дорой боқӣ монад ва фуруши пешниҳодшуда ё супоридани дороиҳо ба вуқӯъ наояд, пас маблаги гавари дар ихтиёри соҳиби дорой боқимонда ҳамаҷун даромади гирифташуда эътироф мешавад.

145. Агар шахс ҳуҷҷати исботкунандаи маблаги барои дорой гирифташударо пешниҳод карда нагавонад, пас арзиши дорой дар асоси арзиши бозории дорой дар лаҳзаи бегонакунии муайян карда мешавад.

Эзоҳ: Мисол. ҶДММ «А» ба ҶСК «В» ба маблаги 250000 сомонӣ барои хариди воситаи нақлиёти боркаш, ки арзишаш 5 млн сомонӣ мебошад, гавар медиҳад ва тибқи шартнома ҶДММ «А» уҳдадор мешавад, ки дар давоми 3 моҳ маблаги молро пурра пардохт наояд ва баъд аз ин ҶСК «В» воситаи нақлиёти боркашро ба ҶДММ «А» интиқол медиҳад. Аммо бо сабабҳои гуногун ҶДММ «А» аз хариди ин дорой даст кашада, шартнома ро бекор менамояд. Дар ин ҳолат тибқи шартнома маблаги гавари ба соҳиби дорой - ҶСК «В» мегузарад. Пас маблаги гавари дар ихтиёри соҳиби дорой - ҶСК «В» боқимонда ҳамаҷун даромади гирифташуда он эътироф мешавад.

38. АМАЛИЁТҲО БАЙНИ ТАРАФҲОИ АЛОҚАМАНД

146. Ҳангоми бегонакунии дороиҳо байни тарафҳои алоқаманд арзиши дороиҳо ба таври зерин муайян карда мешавад:

- барои шахси интиқолдиҳанда – нархи барои супоридани дорой гирифташуда аз рӯи арзиши бозории дороиҳо дар лаҳзаи бегонакунии ҳисоб карда мешавад;

- барои шахси қабулкунанда - арзиши дороии қабулшаванда аз рӯи арзиши бозории дороиҳо дар лаҳзаи қабулкунӣ ҳисоб карда мешавад.

147. Муқаррароти боби мазкур амалӣ карда намешавад, агар нисбат ба бегонакунии дороӣ бобҳои 47-57 Дастурамал мавриди амал қарор дода шавад.

Эзоҳ: Мутобиқ ба боби мазкури Дастурамал ҳангоми бегонакунии дороиҳо байни тарафҳои бо ҳам алоқаманд, арзиши ҷунин дороиҳо барои шахси интиқолдиҳанда - нархи барои супоридани дороӣ гирифташуда аз рӯи арзиши бозории дороиҳо дар лаҳзаи бегонакунии ва барои шахси қабулкунанда - арзиши дороии қабулшаванда аз рӯи арзиши бозории дороиҳо дар лаҳзаи қабулкунӣ ҳисоб карда мешавад.

Мисол: ҚСҚ «А» ба ҚСҚ «В» дороии худро, яъне автомашинаи борқашро ба маблағи 250000 сомонӣ мефурушад, аммо арзиши бозории ин автомашинаи борқаш 380000 сомонӣ мебошад. Бо дар назар доштани он, ки 30 дарсади ҳаҷми саҳмиаи ҳар ду Ҷамъият ба як муассис тааллуқ доранд, ин ҷамъиятҳо байни ҳам алоқаманд доништа мешаванд. Бинобар ин, ҳангоми бегонакунии дороиҳо байни ин ҷамъиятҳо нархи бозории дороиҳо бо мақсадҳои андозбандӣ ба маблағи 380000 барои ҳарду ҷамъият ба инобат гирифта мешавад.

39. ЭЪТИРОФ НАКАРДАНИ ДАРОМАД Ё ЗАРАР

148. Ҳангоми муайян намудани даромади андозбандишаванда даромад ё зарар дар ҳолатҳои зерин ба эътибор гирифта намешавад:

- доду гирифти дороиҳо байни зану шавҳар, аммо танҳо дар сурате, ки ҳамсари дороиҳоро бадастоварда ҳангоми супоридани минбаъдаи онҳо мутобиқи Кодекси андоз андозбандӣ карда шавад;

- доду гирифти дороиҳо байни собиқ ҳамсарон ҳангоми бекор кардани акди никоҳ, аммо танҳо дар сурате, ки собиқ ҳамсари дороиҳоро бадастоварда ҳангоми бегонакунии минбаъдаи онҳо мутобиқи Кодекси андоз андозбандӣ карда шавад;

- додани дороиҳо ба меросгир дар ҳолати фавти андозсупоранда, аммо танҳо дар сурате, ки меросгир ҳангоми бегонакунии минбаъдаи дороиҳо мутобиқи Кодекси андоз андозбандӣ карда шавад;

- беихтиёр нобуд кардани дороӣ ё бегона кардани он бо сармоягузори тақрории даромад (масалан, ҷубронпулии сугуртавии барои беихтиёр нобуд сохтани дороӣ гирифташуда) ба дороии шабеҳи он ё дар дороии бо ҳамон хусусият (дороии ивазкунанда) то ба охир расидани соли дуҷуми баъди соли, ки дороӣ нобуд ё бегона карда шудааст.

149. Ҳангоми татбиқи муқаррароти сарҳати ҷоруми банди 148 Дастурамал агар арзиши хариди дороии ивазкунанда аз маблағи барои дороии ивазшуда гирифташуда зиёд бошад, арзиши дороиҳои ивазкунанда ба маблағи зиёдшуда арзиши дороиҳои ивазшуда зиёд карда мешавад.

150. Ҳангоми татбиқи муқаррароти сарҳати сеюми банди 148 Дастурамал, агар арзиши дороии ивазшаванда аз арзиши хариди дороии ивазкунандаи дороии ивазшаванда зиёд бошад, арзиши дороии ивазкунанда бо арзиши дороии ивазшаванда дар санаи ҳориҷкунӣ ба маблағи зиёдшуда, вале на камтар аз сифр кам карда мешавад. Ҳар қисми зиёдшавие, ки барои камкунии арзиши дороии ивазшуда истифода бурда намешавад, ба даромади умумии андозсупоранда дар даврае, ки дороии ивазкунанда хариди шудааст, дохил карда мешавад.

151. Арзиши дороии барои ҳамсар ва ё ҳамсари собиқ дар натиҷаи шартнома бадастоварда, ки ҳангоми он

даромад мувофиқи сархатҳои якум ва дуҷуми банди 148 Дастурамал барои мақсадҳои андозбандӣ ба ҳисоб гирифта намешавад, аз арзиши дорой барои ҳамсар ва ё собиқ ҳамсари супорандаи он дар санаи шартнома мебошад.

152. Арзиши молу мулк, ки меросгир тибқи сархати сеҷуми банди 148 Дастурамал ба даст овардааст, ин арзиши молу мулк и андозсупорандаи ҷавиди дар санаи вафот ӯ мебошад.

153. Муқаррароти ҳамин боб нисбат ба дороиҳое, ки аз рӯи гурӯҳҳои истеҳлоқ мешаванд, татбиқ намегарданд, ба истиснои сархатҳои якум, дуҷум ва сеҷуми банди 148 Дастурамал, ки онҳо дар ҳолатҳои татбиқ мегарданд, ки ҳамаи дороиҳои гурӯҳ дар як вақт ба ҳамсар, собиқ ҳамсар ё меросгир дода шаванд.

Эзоҳ: Мисол. Шахрванд «А» ҳангоми бекор кардани акди никоҳ як қисми дороиҳои худро ба маблағи 58500 сомонӣ ба собиқ ҳамсараш дод, дар ин ҳолат ҳангоми муайян намудани даромadi андозбандишавандаи ҳамсар аз ин амалиёт даромад ё зарар ба эътибор гирифта намешавад. Агар собиқ ҳамсари дороиҳоро бадастоварда онҳоро минбаъд бегона намояд, мутобиқи Кодекси андоз ин дороиҳо андозбандӣ карда мешаванд.

40. МУОМИЛОТИ ДОРОИҲО БАЙНИ ИШТИРОҚДОРони ГУРҲИ ШИРКАТҲО

154. Муқаррароти боби маъмур дар ҳолати риояи шартҳои зерин амалӣ карда мешавад:

- ширкати интиқолдиҳандаи воситаҳои асосӣ «тарафи интиқолдиҳанда» ва ширкати қабулкунандаи ҷунин воситаҳои асосӣ «тарафи қабулкунанда» номида шаванд;

- ҳамаи дороиҳои ширкати интиқолдиҳанда дар дохили гурӯҳи ширкатҳо бояд ба ширкати қабулкунанда

дода шаванд, агар дороиҳои интиқолдода воситаҳои асосие бошанд, ки аз ҷониби ширкати интиқолдиҳанда тибқи боби 20 Дастурамал аз рӯи гурӯҳи истеҳлоқ карда мешаванд;

- маблағи уҳдадорӣ вобаста ба воситаҳои асосии тарафи интиқолдиҳанда наметавонанд аз арзиши бақиявии воситаҳои асосии интиқолдодашуда зиёд бошад;

- ширкати қабулкунанда дар ҳолати таҳвили минбаъдаи дороиҳо вобаста ба ин дороиҳо бо андоз аз даромад андозбандӣ карда мешавад;

- ширкати интиқолдиҳанда нисбат ба қабулкунандаи ширкати гурӯҳи доништа мешавад;

- ширкати интиқолдиҳанда ва қабулкунанда то санаи интиқоли дороиҳо ба таври хаттӣ ба созиш меоянд, ки муқаррароти ҳамин боби Дастурамал нисбат ба интиқоли воситаҳои асосӣ амалӣ карда мешавад.

155. Дар ҳолатҳои зерин муомилот оид ба дороиҳо дар дохили гурӯҳи ширкатҳо андозбандӣ карда намешавад:

- ҳангоми аз тарафи интиқолдиҳанда, интиқол додани дороиҳо даромад (фоида) ё зарар ба вучуд наояд;

- арзиши дороиҳои ба қабулкунанда интиқолдодашаванда ба арзиши дороиҳои интиқолдиҳанда дар лаҳзаи интиқолдиҳӣ баробар бошад.

156. Ҳангоми амалисозии сархати дуҷуми банди 154 Дастурамал қабулкунанда ҳамчун харидори гурӯҳи воситаҳои асосӣ бо маблағи баробар ба арзиши бақиявии гурӯҳ дар лаҳзаи интиқол доништа мешавад.

157. Барои мақсадҳои Кодекси андоз ҳар ширкат ҳамчун узви гурӯҳи ширкатҳо эътироф мегардад, агар яке аз шартҳои зерин ҷой дошта бошад:

- як ширкат мустакиман ё тавассути як ё якчанд ширкати бо ҳам алоқаманд 100 дарсади сахмияхо ва ё хиссаи иштирокро дар ширкати дигар дошта бошад;

- ширкат мустакиман ё тавассути як ё якчанд ширкати бо ҳам алоқаманд 100 дарсади сахмияхо ва ё хиссаи иштирокро дар ҳар ду ширкат дошта бошад.

158. Дар банди 154 Дастурамал истинод ба «ширкат» ширкати алохидаро ифода мекунад, ки резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

Эзоҳ: Мисол. ҚСК «А» (тарафи интиқолдиҳанда) ба ҚСК «В» (тарафи қабулқунанда) ҳамаи дороиҳои истеҳлоқшавандаи худро ба маблағи 55,3 млн сомонӣ дар дохили гуруҳи ширкатҳо ба ширкати қабулқунанда додааст, дар натиҷа уҳдадорӣ қабулқунанда вобаста ба дороиҳо ба маблағи арзиши бақиявии воситаҳои асосии интиқолдодашуда 55,3 млн сомонӣ баробар доништа шудааст. ҚСК «А» ва ҚСК «В» то санаи интиқоли дороиҳо ба таври ҳаттӣ ба созиш омадаанд, ки интиқоли воситаҳои асосӣ ҳамчун муомилот оид ба дороиҳо дар дохили гуруҳи ширкатҳо доништа мешавад. Инчунин ширкати интиқолдиҳанда нисбат ба қабулқунанда ширкати гуруҳӣ доништа мешавад. Бо дар назар доштани он, ки дар ин амалиёт хангоми интиқол додани дороиҳо даромад (фоида) ё зарар ба вучуд наомадааст ва арзиши дороиҳои ба қабулқунанда додашуда ба арзиши дороиҳои интиқолдиҳанда дар лаҳзаи интиқолдиҳӣ баробар мебошад, муомилот оид ба дороиҳо дар дохили гуруҳи ширкатҳо андозбандӣ карда намешавад. Новобаста ба ин агар ширкати қабулқунанда дороиҳои интиқолшударо минбаъд фурушад, пас ҚСК «В» вобаста ба ин дороиҳо бо андоз аз даромад андозбандӣ карда мешавад.

41. ҚОИДАҲОИ УМУМИИ АНДОЗБАНДИИ БАЙНАЛМИЛАЛИ. МАНБАҲОИ ДАРОМАД

159. Даромад аз манбаҳои воқеъ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бадастомада доништа мешавад, агар даромад дар шакли пулӣ, моддӣ ё ғайримоддӣ ё (бе ҳама гуна тарҳуниҳо) аз ҳар намуди фаъолият, молу мулк (хукукҳои молумулкӣ) ва манбаҳои дигари дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бадастомада бошад, сарфи назар аз маҳалли пардохти даромад, аз ҷумла:

1) даромад аз кори кироӣ дар боби 8 Дастурамал муқарраршуда, агар яке аз шартҳои зерин амалӣ шавад:

- кор дар Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷро шавад;

- арзиши иҷрои кор аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, резидентҳо ва муассисаҳои доимии ғайрирезиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт шавад, новобаста бо он, ки кор дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ё дар хориҷа иҷро мешавад;

2) даромад аз фаъолияти соҳибкории резидент, ба истиснои даромаде, ки ба муассисаи доимии хориҷии резидент мансуб аст;

3) даромад аз фаъолияти соҳибкории ғайрирезидент, ки метавонад ба муассисаи доимии дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон қарордошта мансуб доништа шавад, аз ҷумла:

- даромад аз фуруши ҳамон навъи молҳо ё навъи шабеҳи молҳо, ки тавассути муассисаи доимӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳвил (фурухта) шудаанд;

- даромад аз ҳар фаъолияти соҳибкории дигар дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ҳамон хусусият ё хусусияти шабеҳи ҷунин фаъолияти тавассути муассисаи доимӣ анҷомшавандаро дорад;

4) даромади дар шакли суди сахмия аз пахши ҳукукӣ-резидент гирифташуда ва даромаде, ки аз фуруш

ё ба шахси дигар додани ҳиссаи иштирок дар чунин шахси ҳуқуқӣ ба даст омадааст;

5) даромадҳо дар шакли нафақа, фоиз, бурдҳо, мукофотҳо, роялти, пардохтҳои техникӣ ва дигар даромадҳои пардохташуда;

- аз ҷониби резидент, ба истиснои ҳолатҳое, ки агар пардохтҳо хароҷоти муассисаи доимии хориҷии резидент бошад;

- аз ҷониби ғайрирезидент, агар пардохтҳо хароҷоти муассисаи доимии ғайрирезидент дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бошад;

6) даромади аз ҳисоби молу мулки ғайриманкули дар Ҷумҳурии Тоҷикистон қарордошта бадастомада, аз ҷумла даромад аз фурӯш ё ба шахси дигар додани ҳиссаи иштирок дар чунин молу мулки ғайриманкул;

7) даромад аз фурӯш ё ба шахси дигар додани сахм ё ҳиссаи иштирок дар шахси ҳуқуқие, ки ҳар вақт дар давоми 365 рӯз то фурӯш ё ба шахси дигар додани арзиши сахм ё ҳиссае, ки мустакиман ё ғайримустақим асосан аз ҳисоби арзиши молу мулки ғайриманкули дар Ҷумҳурии Тоҷикистон қарордошта муайян мешавад;

8) даромадҳои дигар аз фурӯш ё ба шахси дигар додани молу мулк аз ҷониби резидент, ки ба амалӣ намудани фаъолияти соҳибкорӣ алоқаманд нест, ба истисноӣ:

- молу мулки ғайриманкули берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон қарордошта;

- сахм ё ҳиссаҳои дигари иштирок дар шахси ҳуқуқӣ-ғайрирезидент;

9) даромад, ки дар шакли мукофот бораи сугуртакунӣ ё азнавсугуртакунии хавфҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт мешавад;

10) даромад аз хизматрасонии телекоммуникатсионӣ ё нақлиётӣ хангоми амалӣ намудани алоқа ё ҳамлу нақли байналмилалӣ байни

Ҷумҳурии Тоҷикистон ва давлатҳои дигар;

11) подоши роҳбарон ва (ё) пардохтҳои дигаре, ки аз ҷои мақомоти олии идоракунии (шурои директорон, раёсат ё мақомоти дигари шабех) шахси ҳуқуқӣ-резидент, сарфи назар аз маҳалли воқеии иҷрои уҳдадорихоӣ ба зиммаи чунин шахсон гузошташуда мегиранд;

12) даромад (гонорар) - ҳо, ки ба ҳунармандони театр ва кино, кормандони радио ва телевизион, муסיқинавозон, рассомон ва варзишгарон бинобар фаъолияти онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт мешаванд, сарфи назар аз он, ки бевосита ба ҳунармандони театр ва кино, кормандони радио ва телевизион, муסיқинавозон, рассомон, варзишгарон ё ба шахсони ҳуқуқие, ки аз ҷониби онҳо назорат карда мешаванд, пардохт мешаванд;

13) даромад, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ дорад сарфи назар аз муқаррароти зербандҳои болозикри ҳамин банд тибқи созишномаҳои андозӣ андозбандӣ намояд.

Эзоҳ: Мисоли 1. ҶДММ «А» ғайрирезидентро корманди кироя қабул намудааст, барои иҷрои кор тибқи шартнома ба ғайрирезидент бояд ба маблағи 125500 сомонӣ музди меҳнат пардохт намояд. Чунин корманди кироя як қисми корро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода, қисми дигари онро дар хориҷи кишвар иҷро намудааст. Маблағи музди меҳнати ин корманд тавассути филиали ҶДММ «А» дар Гурҷистон пардохт гардида, ба хароҷоти ҶДММ «А» дохил карда шудааст. Бо дар назар доштани он, ки арзиши иҷрои кор аз ҷониби резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт шудааст, новобаста ба он ки кор дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ё дар хориҷа иҷро шудааст, даромади чунин ғайрирезидент аз манбаъҳои

воқеъ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бадастомада доништа мешавад, сарфи назар аз маҳали пардохти даромад.

Мисоли 2. ҶСК «К»- гайрирезидент аз фаъолияти соҳибкории худ дар худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба маблағи 5,2 млн сомонӣ даромад гирифтааст. ҶСК «К» дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муассисаи доимии худро дорад ва тавассути он фуруши мол ва дигар намуди фаъолияти соҳибкороиро анҷом медиҳад. Бо сабаби он, ки гайрирезидент дар худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон аз фуруши ҳамон навъи молҳое, ки тавассути муассисаи доимӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон қарордошташ таҳвил намуда, даромад гирифтааст, ҳамчун даромад тавассути муассисаи доимии ҶСК «К» дар Ҷумҳурии Тоҷикистон гирифташуда дар Ҷумҳурии Тоҷикистон андозбандӣ карда мешавад.

Мисоли 3. ҶСК «К»- гайрирезидент дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дорои молу мулки гайриманқул мебошад, хангоми фуруши чунин молу мулки гайриманқул манбаи даромади чунин гайрирезидент Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф карда шуда, дар ин ҳо андозбандӣ карда мешавад.

160. Ҳама гуна даромаде, ки аз манбаъҳои берун аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ба даст оварда мешавад, даромади хориҷӣ мебошад.

Эзоҳ. Мисол. ҚДММ «А»-резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз манбаъҳои берун аз Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соли 2022 ба маблағи 6,5 млн сомонӣ даромад ба даст овардааст. Агар чунин даромад тибқи созишномаҳои байналмилалӣ ҳуқуқӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон андозбандӣ шавад, дар ин ҳолат новобаста ба маҳалли иҷрои қор ва пардохти маблағ он ҳамчун даромади резидент дар Ҷумҳурии Тоҷикистон андозбандӣ карда мешавад. Даромади Ҷамъият ба маблағи 6,5 млн сомонӣ, ки аз манбаъҳои берун аз

Ҷумҳурии Тоҷикистон ба даст овардааст, ҳамчун даромади хориҷии Ҷамъият доништа мешавад.

42. БАҲИСОБИРИИ АНДОЗИ ХОРИҶИ

161. Даромади андозбандишавандаи берун аз худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон гирифтаи резидент даромади дар хориҷа бадастовардаи резидент мебошад, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо андоз аз даромад андозбандӣ карда мешавад.

162. Маблағи андоз аз даромад, ки дар давраи андоз аз ҷониби резидент берун аз худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт карда шудааст, дар сурати пешниҳод гардидаи тасдиқномаи чунин пардохтҳо, хангоми пардохти андозҳои дар ҳамин банд номбаршуда дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, баҳисобгирии онҳо тибқи тартиби муқаррарнамудаи Кодекси андоз анҷом дода мешавад.

163. Маблағи баҳисобгирифташавандаи дар банди 162 Дастурамал пешбинишуда набояд аз маблағи андозе, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон нисбат ба чунин даромади бо меъёрҳои дар Ҷумҳурии Тоҷикистон амалкунанда ҳисоб карда мешавад, зиёд бошад.

164. Андоз аз даромад ё фоидаи софи андозбандишавандаи берун аз худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон гирифтаи резидент, бо истифода аз меъёри миёнаи андози даромади дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои резидентон ҳисобшаванда ҳисоб карда мешавад. Бо ин мақсад:

- меъёри миёнаи андози даромади дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои резидентон ҳисобшаванда маънои меъёри андози даромади резидент дар Ҷумҳурии Тоҷикистонро, ки резидентон тибқи Кодекси андоз, ҳамчун фоидаи даромади андозбандишаванда барои давраи андозӣ мепардозанд, ифода мекунанд;

- даромад ё фоидаи софи андозбандишавандаи берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давраи андоз гирифташуда даромади умумии резидент бо тарҳи мутобики Кодекси андоз иҷозатдодашуда доништа мешавад;

- дар ҳолати дар хориҷи кишвар нигоҳ доштани андоз дар манбаи пардохт резидент ҳуҷҷати тасдиқкунандаро пешниҳод наменояд.

165. Баҳисобгирии андози хориҷии ба резидент дар давраи андоз иҷозатдодашуда барои даромаде, ки резидент дар хориҷа барои давраи андозӣ алоҳида ҳисоб карда шуда, даромад аз фаъолияти соҳибқорӣ ва даромади дигари хориҷии резидент барои давраи ҳисобшаванда мебошад.

166. Баҳисобгирии андоз аз даромади хориҷии резидент танҳо дар ҳолатҳои зерин иҷозат дода мешавад, агар:

- резидент андози хориҷиро дар давоми ду соли пас аз ба охир расидани давраи андозе, ки даромади хориҷӣ аз ҷониби резидент гирифта шудааст ё дар давоми чунин вақти иловагӣ, ки мақомоти андоз иҷозат додааст, пардохт кардааст;

- аз ҷониби резидент ҳуҷҷат дар бораи пардохти андози хориҷӣ ва ҳама гуна ҳуҷҷатҳои иловагӣ аз мақомоти андози хориҷӣ ба мақомоти андози маҳалли бақайдгирӣ пешниҳод шудаанд, ки пардохти андозро дар хориҷа тасдиқ мекунанд.

167. Агар андози дар хориҷа пардохтшудаи резидент аз андози дар дохил пардохтшуда зиёд бошад, чунин барзиёӣ мутобики муқаррароти банди 164 Дастурамал ба ҳисоб гирифта намешавад, баргардонда ва (ё) ба даври дигар гузаронда намешавад.

Эзоҳ: Мисол. Даромадҳои аз хориҷи кишвар гирифтаи ҶДММ «А» дар соли 2022 дар маҷмуъ 10,5 млн

сомониро ташкил медиҳад. Тибки ҳуҷҷатҳои пешниҳоднамудаи Ҷамъият, аз ин даромади хориҷӣ 4,3 млн сомонӣ дар хориҷи кишвар бо меъёри 12 дарсад ва 1,8 млн сомонӣ бо меъёри 25 дарсад андозбандӣ шудааст. Бо дар назар доштани маълумоти асоснок пешниҳоднамудаи андозсупоранда даромади андозбандишавандаи берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давраи андоз гирифташуда даромади умумии резидент гирифташуда бо тарҳи мутобики Кодекси андоз иҷозатдодашуда ва бо дар назар доштани андозҳои дар хориҷа пардохтнамуда уҳдадори андози Ҷамъият муайян карда мешавад. Ҳангоми муайян намудани уҳдадорӣ бояд ба назар гирифта шавад, ки Ҷамъият аз даромади хориҷӣ 1,8 млн сомонӣ андоз аз даромадро бо меъёри 25 дарсад ба маблағи 450000 сомонӣ ҳисоб ва дар хориҷа пардохт намудааст. Аммо тибки Кодекси андоз барои чунин даромад меъёри андоз аз даромад 18 дарсад пешбинӣ шудааст, дар ин асос уҳдадори Ҷамъият аз ин даромади хориҷӣ 324000 сомонӣ муайян мешавад. Мутобики муқаррароти банди 167

168. Дастурамал бо дар назар доштани он, ки андози дар хориҷа пардохтшудаи резидент аз андози дар дохил пардохтшаванда ба маблағи 126500 (450000324000) сомонӣ зиёд мебошад, чунин барзиёӣ дар ҳисоботи андозӣ ба ҳисоб гирифта, баргардонда ва (ё) ба даври дигар гузаронда намешавад.

43. БА ДАВРАИ ДИГАР ГУЗАРОНДАНИ ЗАРАР АЗ ДАРОМАДИ ХОРИҶӢ

169. Тарҳ кардани хароҷот аз маблағи даромади хориҷе, ки резидент гирифтааст, мутобики Кодекси андоз иҷозат дода мешавад, аммо бо маҳлуд кардани он, ки ин хароҷот танҳо аз даромади хориҷӣ тарҳ карда мешавад. Агар хароҷоти тарҳшавандаи резидент дар

давоми давраи андоз хангоми ба даст овардани даромади хориҷӣ аз маблағи ин даромад дар ин давра зиёд бошад, чунин барзиёд ҳамчун зарари хориҷӣ дар он давра ҳисобида мешавад.

170. Резидент метавонад зарари хориҷии худро дар давраи андоз ба давраи минбаъдаи андоз ҳамчун тарҳ аз даромади хориҷии дар давраи минбаъдаи андоз арзёбишавандаи резидент гузаронад. Чунин тарҳкунӣ то замоне иҷозат дода мешавад, ки зарар пурра тарҳ нагардад ё давраи иҷозатдодашуда гузарондани зарар ба охир нарасад. Давраи гузарондани зарар 3 давраи андозро баъд аз ба охир расидани даврае дар бар мегирад, ки дар он зарар гирифта шудааст. Агар резидент зарари хориҷӣ дошта бошад, ки мутобики боби мазкур ба зиёда аз як давраи андозӣ гузаронда шудааст дар навбати аввал бояд зарари хориҷии давраи ибтидоии андоз тарҳ карда шавад.

171. Боби мазкур нисбат ба даромади хориҷии арзёбишавандаи резидент дар даврае, ки даромад аз ғаёлияти соҳибкорӣ ҳисоб карда мешавад ва ҳама гуна даромади хориҷии андозбандишавандаи резидент барои давраи мазкур ҳисобида мешавад, амалӣ карда мешавад.

172. Эзоҳ: Мисол. ҚСП «А» дар давраи ҳисоботии соли 2022 аз ғаёлиятар дар хориҷи кишвар ба маблағи 525000 сомонӣ зарар гирифтааст ва вобаста ба ин ҳуҷҷатҳои асосноккардашударо ба мақомоти андоз пешниҳод намуд. Таҳлили ҳуҷҷатҳои пешниҳоднамуда муайян намуд, ки зарари Қамъият аз ғаёлияти хориҷии он 456000 сомониро ташкил медиҳад. Дар ин ҳолат Қамъият метавонад зарари тасдиқшудаи хориҷии худро, ки 456000 сомонӣ мебошад, ба давраи минбаъдаи андоз ҳамчун тарҳ аз даромади хориҷии дар давраи минбаъдаи андоз ба инобат гирад. Вале зарари хориҷӣ наметавонад аз даромадҳои дар ҳудуди Қумхурии Тоҷикистон гирифташуда тарҳ карда шаванд. Чунин тарҳкунӣ то

замоне иҷозат дода мешавад, ки зарар пурра тарҳ гардад, нақле на зиёда аз 3 давраи андозии минбаъдаро дар бар мегирад.

44. АНДОЗБАНДИИ ҲОИДАИ СОҒИ МУАССИСАИ ДОИМИИ ШАХСИ ҲУҚУҚИИ ХОРИҶИ

173. Муассисаи доимии шахси ҳуқуқии хориҷӣ, ки ғаёлиятаро дар Қумхурии Тоҷикистон амалӣ менамояд, илова ба андоз аз даромад бо андоз аз ғаёдаи соғи ҳамин муассисаи доимӣ дар давраи андоз бо меёри 15 дарсад андозбандӣ карда мешавад.

Эзоҳ: Мисол. Филиали ҚСК «А» дар Қумхурии Тоҷикистон дар давраи ҳисоботӣ, пас аз пардохти андоз аз даромад ба маблағи 1,5 млн сомонӣ ғаёдаи соғ ба даст овардааст. Дар ин ҳолат филиали ҚСК «А» дар Қумхурии Тоҷикистон уҳдадор мебошад, ки аз ғаёдаи соғи гирифтааш бо меёри 15 дарсад ба маблағи 225000 сомонӣ андоз аз ғаёдаи соғро ҳисоб намуда, ба бучет пардохт намояд.

45. ДАРОМАДЕ, КИ АЗ ЧОНИБИ ШАХСОНИ ХОРИҶИИ НАЗОРАТШАВАНДА ДАР МАМЛАКАТҲОИ ДОРОИ АНДОЗБАНДИИ ИМТИЁЗНОК ГИРИФТА ШУДААСТ

174. Агар ҳиссаи резидент мустақиман ё ғайримустақим дар шахси ҳуқуқии хориҷии дар ҳудуди қароргоҳи бо андозҳои меёри паст қарордошта дар давоми соли андоз зиёда аз 25 дарсадро ташкил диҳад, даромади чунин резидент аз хориҷи кишвар дар давоми сол бо формулаи зерин ҳисоб карда мешавад: $A \times B$ дар ин ҷо:

- A - ҳиссаи манфиати резидент дар шахси хориҷӣ мебошад;

- В - даромади андозбандишавандаи шахси хориҷӣ барои соли мебошад, ки нисбат ба маблағи андозҳои дар хориҷа ва ё дар Тоҷикистон аз ҷониби субъекти хориҷӣ нисбат ба даромади андозбандишаванда пардохт шудааст, кам карда шудааст.

175. Фоизи ҳиссаи шахс дар шахси ҳуқуқии хориҷӣ калонтарин аз ҳиссаҳои фоизии резидент дар дороиҳои зерин мебошад:

- ҳуқуқи овоздиҳӣ дар шахси ҳуқуқӣ;

- ҳуқуқ ба гирифтани суди саҳмия ва даромадҳои дигар, ки шахси ҳуқуқии хориҷӣ пардохт менамояд;

- ҳуқуқи сармоя дар шахси ҳуқуқии хориҷӣ.

176. Ҳангоми ҳисоб кардани ҳиссаи фоизии шахси ҳуқуқӣ дар шахси ҳуқуқии хориҷӣ ҳама гуна манфиати мустақим ё ғайримустақими шахси ҳуқуқӣ нисбат ба шахси вобаста ба назар гирифта мешавад.

177. Кишвари дорои меёрҳои пасти андозбандишаванда кишваре доништа мешавад, ки дар он яке аз омилҳои зерин ҷой дошта бошад:

- меёрҳои номиналии андоз ё як қисми он дар кишвар аз меёрҳое, ки барои резидент мутобики Кодекси андоз амалӣ карда мешаванд, аз 30 дарсад камтар аст;

- кишвар аз даромади хориҷии резидентҳо андоз намегирад ё аз даромади хориҷии резидентҳо танҳо дар сурати интиқол додани даромад ба он андоз ситонида мешавад;

- қонунгузори амалкунандаи кишвар ҳифзи махфияти маълумоти молиявӣ ё маълумотро дар бораи ширкатҳо пешбинӣ мекунад, ки он ҳифзи махфияти маълумотро дар бораи соҳиби ниҳои молу мулк ё баҳрабардории ниҳои даромад (фоида) таъмин менамояд.

178. Шахс резиденти кишвари дорои меёрҳои пасти андозбандӣ доништа мешавад, агар яке аз шартҳои зерин ҷойи шавад:

- қорхона дар кишвари дорои меёри пасти андозбандӣ таъсис ва ба қайд гирифта шудааст; ё

- назорат ва идоракунии шахси ҳуқуқӣ аз кишвари дорои меёри пасти андозбандӣ амалӣ карда мешавад.

179. Суди саҳмияе, ки ба резидент дар кишвари дорои меёри пасти андозбандӣ пардохт карда шудааст, аз андоз аз даромади резидент ба андозае озод карда мешавад, ки андоз аз даромад (ҳисобшуда) аз ҷониби резидент мутобики ҳамин банд пардохт карда шудааст. Ҳама ин мақсад суди саҳмия аз ҳисоби даромадҳои ҳисобшуда ҳамчун пардохтшуда ҳисоб карда мешавад.

Эзоҳ: Мисол. ҚСҚ «А» (резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон) муассиси шахси ҳуқуқии хориҷӣ ҚСҚ «С» мебошад, ки ҳисаи он дар сармояи оинномавии ҚСҚ «С» 55 дарсадро ташкил медиҳад. Таҳлили маълумоти дастрасгардида муайян намуд, ки меёрҳои номиналии андоз дар кишвари хориҷӣ аз меёрҳое, ки барои резидент мутобики Кодекси андоз амалӣ карда мешаванд, дар давоми соли андоз камтар аз 30 дарсадро ташкил медиҳад. Дар соли 2022 ҳиссаи резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз фоидаи шахси хориҷӣ 5,3 млн сомониро ташкил додааст, ширкати хориҷӣ аз ин маблағ андоз аз суди саҳмияро барои резиденти Тоҷикистон бо меёри 2 дарсад ба маблағи 106000 сомонӣ дар манбаи пардохт нигоҳ дошта дар кишвари хориҷӣ пардохт намулдааст. Бинобар ин, резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон уқдадор мебошад аз суди саҳмияе, ки дар кишвари хориҷии дорои меёри пасти андозбандӣ карда шудааст, ба иннобат гирифта илова бар ин аз он андоз аз даромади резидент бо дар назар доштани меёри дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобики ҳамин боби Дастурамал 12 дарсад

муайян шуда, ҳисоб ва пардохт намояд. Пас бо дар назар доштани он, ки меъёри андоз аз суди сахмия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон 12 дарсад пешбинӣ шудааст, андоз ба маблағи 636000 сомонӣ ҳисоб карда шуда, фарқияти он 530000 (530000 * 12%) - 106000) сомонӣ бояд ба бучет пардохт карда шавад.

46. САРМОЯГУЗОРИИ МОҲИРОНА

180. Бо дар назар доштани банди 181 Дастурамал, агар дар давраи ҳисоботӣ таносуби қарзи миёнаи шахс-резиденти таҳти назорати ғайрирезидент қарордошта ба сармояи оинномавии миёна аз ду маротиба зиёд бошад, тарҳи маблағи фоизҳои иҷозатдодашаванда ба ҷуниб шахс барои ин давра маҳдуд карда мешавад.

181. Нисбат ба шахс-резиденти таҳти назорати ғайрирезидент қарордошта, агар зиёда аз 25 дарсади ҳиссаи ӯ дар сармояи миёнаи оинномавӣ мустақиман ё ғайримустақиман ба ғайрирезидентҳо ё шахсонӣ ҳуқуқин аз андоз аз Ҷоида озод тааллуқ дошта бошад, аз рӯйи ҳар қарзи дар давраи андоз истифодашуда фоизҳои пардохтшуда мутобики банди 178 ҳамин Дастурамал тарҳ карда мешаванд, аммо маблағи ниҳонии фоизҳое, ки мутобики банди 178 Дастурамал метавонад тарҳ карда шавад, бо маблағи фоизҳое, ки аз меъёри ҳадди ниҳонии фоизҳо зиёд мебошад, маҳдуд мегардад.

182. Барои мақсадҳои ҳамин боб меъёри ҳадди ниҳонии фоизҳо бо роҳи тақсими намудани маблағи фоизи қарзҳо ба коэффитсиенти сармояи миёнаи оинномавӣ муайян карда мешавад. Коэффитсиенти сармояи миёнаи оинномавӣ бо роҳи тақсими маблағи миёнаи қарзи пардохтнашуда дар охири давраи ҳисоботӣ ба бузургии миёнаи ҳиссаи иштироки муассиси хориҷӣ дар сармояи оинномавӣ ва тақсими он ба 3 (се) муайян карда мешавад. Таҳти мафҳуми қарз ҳама гуна қарзҳои тичоратӣ ва

амонатҳои бонкӣ ва қарзҳои дигар, новобаста ба шакли бйрасмийтдарории онҳо, доништа мешаванд.

183. Боби мазкур нисбати ғайрирезиденте, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муассисаи доимӣ дорад, дар асосҳои зерин тағбиқ карда мешавад:

- муассисаи доимӣ ҳамаҷун шахси ҳуқуқӣ-резидент, ки таҳти назорати хориҷӣ қарор дорад, доништа мешавад;
- таносуби қарзи миёнаи муассисаи доимии ғайрирезидент ба сармояи оинномавии миёнаи он аз рӯйи уҳдадорихои қарзии муассисаи доимии ғайрирезидент ва сармояе, ки ба фаъолияти ширкате, ки тавассути муассисаи доимӣ сармоягузорӣ шудааст, ҳисоб карда мешавад.

184. Бо мақсади тағбиқи муқаррароти боби мазкур мафҳумҳои зерин истифода мешаванд:

- қарзи миёнаи шахси ҳуқуқӣ-резиденти таҳти назорати хориҷӣ қарордошта дар давраи андоз маблағест, ки бо роҳи ба 3 тақсими қардани ҳосили ҷамъи бақияи маблағи қарзи ин шахси ҳуқуқӣ дар охири рӯзҳои аввал, миёна ва охири давраи андоз ҳисоб карда мешавад;

- сармояи миёнаи шахси ҳуқуқӣ-резиденти таҳти назорати хориҷӣ қарордошта дар давраи андоз маблағест, ки бо роҳи ба 3 тақсими қардани ҳосили ҷамъи маблағи сармояи ин шахси ҳуқуқӣ дар охири рӯзҳои аввал, миёна ва охири давраи андоз ҳисоб карда мешавад;

- қарзи шахси ҳуқуқӣ-резиденти таҳти назорати хориҷӣ қарордошта, ҳама гуна уҳдадорихои қарзии шахси ҳуқуқӣ мебошад, ки мутобики стандартҳои байналмилалӣ ҳисоботи молиявӣ муайян карда шудаанд ва қарзҳои кредиториро дар бар намегиранд;

- сармояи оинномавии хусусии шахси ҳуқуқӣ-резиденти таҳти назорати хориҷӣ қарордошта, ин

сармоя оинномавӣ хусусиест, ки мутобиқи стандартҳои байналмилалии ҳисоботи молиявӣ муайян карда мешавад;

- шахси ҳуқуқӣ-резиденти тахти назорати ғайрирезидент қарордошта шахси ҳуқуқӣ-резиденте мебошад, ки дар он зиёда аз 25 дарсади сахмияҳо ё ҳиссаҳои дигари иштирок ба ғайрирезидент, танҳо ё яқҳо бо шахсони вобаста тааллуқ доранд.

Эзоҳ: Мисол. ҚСП «А» (резидент) тахти назорати ғайрирезидент ҚСП «С» қарор дорад, зеро зиёда аз 25 дарсади ҳиссаи ҚСП «А» дар сармояи миёнаи оинномавӣ мустақиман ба ҚСП «С» тааллуқ дорад. Маблағи миёнаи ҳиссаи иштироки муассиси хориҷӣ дар сармояи оинномавии резидент 5,0 млн сомонӣ, маблағи миёнаи қарз, ки аз муассис гирифтааст, дар ин давраи ҳисоботи 25,0 млн сомонӣ мебошад ва фоизи қарзии он барои як сол 12 дарсад ва маблағи 3,0 млн сомонино ташкил медиҳад. Дар ин ҳолат маблағи ниҳонии фоизҳое, ки метавонад тарҳ карда шавад, бо маблағи фоизҳое, ки аз меёри ҳадди ниҳонии фоизҳои дар банди 180 Дастурамал муайяншуда зиёд мебошад, маҳлуд мегардад. Меёри ҳадди ниҳонии фоизҳо дар ин ҳолат бо дар назар доштани маблағи фоизи қарзҳо, коэффитсиенти сармояи миёнаи оинномавӣ, маблағи миёнаи қарзи пардохтнашуда, бузургии миёнаи ҳиссаи иштироки муассиси хориҷӣ дар сармояи оинномавӣ ва тақсими он ба 3 муайян карда мешавад. Аз рӯйи нишондодҳои дар боло овардашуда коэффитсиенти сармояи миёнаи оинномавӣ бо роҳи тақсими маблағи миёнаи қарзи пардохтнашуда дар охири давраи ҳисоботӣ ба бузургии миёнаи ҳиссаи иштироки муассиси хориҷӣ дар сармояи оинномавӣ ва тақсими он ба 3 муайян карда мешавад. Яъне коэффитсиенти сармояи миёнаи оинномавӣ $(25,5 \text{ млн} / 5,0 \text{ млн}) / 3$ ба 1,67 баробар мебошад. Дар мисоли мазкур:

- бузургии миёнаи ҳиссаи иштироки муассиси хориҷӣ дар сармояи оинномавӣ - 5,0 млн сомонӣ;
- маблағи миёнаи қарзи пардохтнашуда - 25,0 млн сомонӣ;
- маблағи фоизи қарзҳо - 3,0 млн сомонӣ;
- коэффитсиенти сармояи миёнаи оинномавӣ - 1,67.

Бо истифода аз ин нишондодҳо меёри ҳадди ниҳонии фоизҳо бо роҳи тақсим намудани маблағи фоизи қарзҳо ба коэффитсиенти сармояи миёнаи оинномавӣ муайян карда мешавад. Яъне тақсими маблағи фоизи қарзҳо 3,0 млн сомонӣ ба коэффитсиенти сармояи миёнаи оинномавӣ 1,67 ҳадди ниҳонии фоизҳои тарҳшаванда $(3,0 / 1,67)$ муайян карда мешавад, ки он 1,8 млн сомонино ташкил медиҳад. Тибқи муқаррароти ҳамин боби Дастурамал фарқияти он 1,2 млн $(3,0 - 1,8)$ сомонӣ ба хароҷоти тарҳшаванда бурда намешавад.

47. НАРХҲУЗОРИИ ТРАНСФЕРТӢ. ШАРТНОМА ДАР БОРАИ НАРХҲУЗОРИИ ТРАНСФЕРТӢ

185. Шартнома дар бораи нархгузорию трансфертӣ шартномае доништа мешавад, ки амалиёт ё силсилаи амалиётҳоро бо иҷрои ҳамаи шартҳои зерин дар бар мегирад:

- агар мақсади амалиёт тахвил ё хариди молу мулк, хизматрасонӣ, муомилот бо дороиҳои моддӣ ё ғайримоддӣ ва маблағҷудокуниҳои қарзӣ бошад;

- агар амалиёт байни шахсони ба ҳам алоқаманд анҷом дода шуда бошад;

- агар амалиёт анҷомдодашуда фаромарзӣ бошад.

186. Амалиёт фаромарзӣ доништа мешавад, агар он:

- байни шахс-резидент ва шахс-ғайрирезидент анҷом дода шавад, ба истиснои ҳолатҳое, ки амалиёт пурра дар Ҷумҳурии Тоҷикистон сураат мегирад;

- байни ду резидент анчом дода шавад ва амалиёти анчомлодашуда ба фаъолияти сохибқорие, ки тавассути муассисаи доимӣ берун аз Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби як ё хар ду резидент амалӣ карда мешаванд, алоқаманд бошад;

- байни ду ғайррезидент анчом дода шавад, ба истиснои ҳолатҳое, ки амалиёт ба фаъолиятҳое, ки тавассути муассисаҳои доимӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби як ё хар ду ғайррезидент амалишаванда алоқаманд бошад.

Эзоҳ: Мисол. Дар моҳи август ҚСП «А» (резидент) бо ширкати хориҷии «В» (ғайррезидент) шартнома баста, ба хориҷи кишвар 7000 тонна консентрат мефурӯшад. Бо дар назар доштани он, ки амалиёт байни резидент ва ғайррезидент анчом дода мешавад, ин амалиёт ҳамчун амалиёти фаромарзӣ эътироф карда мешавад, инчунин бо сабаби муассисони ҚСП «А» ва ширкати хориҷии «В» бо ҳам алоқаманд ҳастанд, шартномаи байни ҚСП «А» ва ширкати хориҷии «В» ҳамчун шартнома дар бораи нархгузории трансфертӣ доништа мешавад.

48. ПРИНЦИПИ ШАРТНОМАБАНДӢ БО ШАРТҲОИ БОЗОРӢ

187. Принципи шартномабандӣ бо шартҳои бозорӣ дар ҳолате истифода карда мешавад, ки агар даромад, хароҷот, фоида ё зарари дар асоси шартнома дар бораи нархгузории трансфертӣ ташаккулффтаи шахсони ба ҳам алоқаманд аз даромад, хароҷот, фоида ё зарари шахсони ба ҳам алоқаманд набуда, ки дар шароити воқеии бозорӣ ташаккул ёфтааст, фарқ кунад.

188. Фарқияти даромад, хароҷот, фоида ё зарар байни шахсони ба ҳам алоқаманд ва шахсони ба ҳам алоқаманд набуда тавассути муқоисаи ҳолатҳо муайян карда мешавад.

189. Ҳолатҳо дар он сурат ба ҳолатҳои воқеии дар шартнома дар бораи нархгузории трансфертӣ инқирардида қиёсазир доништа мешаванд, ки агар ҷунин ҳолатҳо ба шартҳои бозорӣ мутобиқ бошанд ва ё дар сурати мавҷуд будани фарқият, яке аз шартҳои зерин амалӣ карда шавад:

- фарқият назаррас набошад, нархҳои трансфертӣ истифода карда намешаванд;

- фарқият назаррас бошад, нархҳои трансфертӣ амалӣ карда мешаванд.

190. Ҳангоми муайян намудани мутобиқати шартномаҳои басташуда бо шартҳои бозорӣ талаботи зерин ба эътибор гирифта мешавад:

- уҳдадориро ва хавфҳое, ки тарафҳо дар доираи шартномаи дар бораи нархгузории трансфертӣ барои анҷом додани амалиётҳо ба зимма мегиранд;

- хусусиятҳои молу мулк, хизматрасонӣ, муомилот бо доронҳои моддӣ ё ғайримоддӣ, ки тибқи шартномаи нархгузории трансфертӣ тахвил гардидаанд ё харидорӣ шудаанд;

- шартҳои шартнома дар доираи шартнома дар бораи нархгузории трансфертӣ;

- вазъи бозоре, ки амалиёт дар он анҷом дода шудааст, инчунин омилҳои дигари иқтисодии марбут ба механизми нархгузории трансфертӣ;

- стратегияи тичоратии тарафҳои шартнома дар бораи нархгузории трансфертӣ.

191. Принципи шартномабандӣ бо шартҳои бозорӣ бояд мутобиқ ба стандартҳои байналмилалӣ оид ба нархгузориҳои трансфертӣ ба қорхонаҳои фаромиллӣ ва мақомоти андоз истифода гардад. Дар сурати ихтилофот байни Кодекси андоз ва ҷунин стандартҳо оид ба

нархгузориҳои трансфертӣ, афзалият ба Кодекси андоз дода мешавад.

49. УСУЛҲОИ НАРХГУЗОРИИ ТРАНСФЕРТӢ

192. Усулҳои нархгузориҳои трансфертӣ аз усулҳои зерин иборат мебошанд:

- усули муқоисавии нархҳои бозорӣ;
- усули такрорфурушӣ;
- усули замкунӣ ба хароҷот;
- усули муқоисавии даромаднокии амалиёт; - усули тақсими фоида аз амалиёт.

193. Усулҳои нархгузориҳои трансфертии дар банди 190 Дастурамал муқарраргардида бояд аз рӯи таъинот дар алоҳидагӣ ё омезиши якҷоя истифода ва мутобики муқаррароти қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда шаванд.

194. Андозсупоранда метавонад усули нархгузориҳои трансфертиро, ки дар банди 190 муқаррар карда нашудааст, истифода намояд, агар ҷунин андозсупоранда мавҷудияти ду унсур зеринро асоснок карда тавонад:

- ҳеҷ яке аз усулҳои дар банди 190 зикргардида барои муайян намудани мутобикати даромад, хароҷот, фоида ва зарари тибқи шартномаи дар бораи нархгузориҳои трансфертӣ ташаққулёфта ба принсипи шартҳои бозорӣ наметавонад ба таври муносиб истифода карда шавад;
- усули аз ҷониби ҷунин андозсупоранда истифодашаванда боиси натиҷае гардад, ки бо натиҷаҳои дигаре, ки дар муносибатҳои шахсонӣ ба ҳам алоқаманднабудан дар асоси принсипи шартҳои бозорӣ амалкунанда ба даст омадаанд, муқоисашаванда мебошад.

Эзоҳ: Мисол. ҶСП «А»-резидент бо ширкати хориҷии «В»- гайрирезидент шартнома баста, ба хориҷи кишвар 7000 тонна концентратро бо арзиши 1 тоннаш 1250

доллари ИМА мефурӯшад. Бо дар назар доштани он, ки шартномаи байни ҶСП «А» ва ширкати хориҷии «В» ҳамчун шартномаи нархгузориҳои трансфертӣ дониста шудааст, бо мақсади муайян намудани нархи концентрат мақомоти андоз метавонад усулҳои нархгузориҳои трансфертиро истифода намояд. Мутобики маълумоти мақомоти андоз муайян карда шуд, ки дар биражаи нархгузориҳои ҷунин концентрат арзиши 1 тонна 1730 доллари ИМА муайян шудааст. Дар ин асос бо истифода аз усули муқоисавии нархҳои бозорӣ, нархи дар шартнома пешбинӣшуда аз нав баррасӣ гардида, бо арзиши 1730 доллари ИМА барои 1 тонна концентрат муайян карда, уҳдадориҳои андозӣ аз нав ҳисоб карда мешавад.

50. ТАСҲЕҲИ НАРХГУЗОРИИ ТРАНСФЕРТӢ

195. Андозсупорандае, ки шартнома бо дар назар доштани талаботи шартнома дар бораи нархгузориҳои трансфертӣ ба имзо мерасонад, бояд бо усули нархгузориҳои трансфертӣ ё омезиши он даромад, хароҷот, фоида ва зарари тибқи шартнома бадастовардари аз рӯи принсипи шартҳои бозорӣ муайян намояд, аз ҷумла:

- ҷанбаҳои қавӣ ва заифи хар усули нархгузориҳои трансфертӣ тибқи шартнома дар бораи нархгузориҳои трансфертӣ;

- саҳеҳияти хар усули нархгузориҳои трансфертӣ, бо дар назар доштани хусусияти шартнома дар бораи нархгузориҳои трансфертӣ, ки тавассути таҳлили амалиётҳои иҷрошуда, дороиҳои истифодашаванда ва хавфҳои, ки хар тарафи шартнома ба зимма мегирад, муайян карда мешавад;

- мавҷудияти маълумоти бозьтимод, ки барои истифодаи хар усули нархгузориҳои трансфертӣ зарур мебошад;

- дараҷаи муқоисаи шартҳои мутобики шартнома дар бораи нархгузори трансфертӣ ва принципи шартҳои бозорӣ, инчунин эътимоднокии тасхех, дар ҳолати мавҷудият, ки барои баргараф намудани фарқи зарур мебошанд.

196. Усули нархҳои муқоисашавандаи бозорӣ усули дақиқ ва бозътимоди истифодаи принципи шартҳои бозорӣ нисбат ба захирахое мебошад, ки истифодабарандагони захирахои табиӣ мефурӯшанд.

197. Агар шахс даромад, хароҷот, фоида ва зарарро, ки тибқи шартнома дар бораи нархгузори трансфертӣ ташаккул ёфтааст, мутобики принципи шартҳои бозорӣ муайян накунад, мақомоти андоз метавонад тасхехи заруриро барои мутобикати даромад, хароҷот, фоида ва зарарҳои дар доираи шартнома дар бораи нархгузори трансфертӣ бамиёномада бо принципи шартҳои бозорӣ ворид намояд.

198. Агар бо дар назардошти усулҳои дар банди 190 Дастурамал зикргардида, шахс усули дақиқ ва бозътимоди нархгузори трансфертиро истифода намояд, аз ҷониби мақомоти андоз муайян намудани мутобикати даромад, хароҷот, фоида ва зарари дар доираи шартнома дар бораи нархгузори трансфертӣ ташаккулефта бояд дар асоси принципи шартҳои бозорӣ, ки онро шахс истифода мебарад, анҷом дода шавад.

51. ХУЧЧАТҲОИ НАРХГУЗОРИИ ТРАНСФЕРТӢ

199. Андозсупоранда мутобики талаботи муқаррарнамудаи Кодекси андоз уҳдадор аст хуччатҳо (шартнома, борхати нақлиёт, эълומияи гумрукии бор, нусхаи хуччатҳои ҳамроҳикунандаи мол)-и тасдиқкунандаи мутобикати амалиёти аз ҷониби андозсупоранда тибқи шартнома дар бораи нархгузори трансфертӣ анҷомшавандаро ба принципи шартҳои бозорӣ тартиб

диҳад. Дар хуччатҳо бояд асос барои истифодаи усул ё усулҳои нархгузори трансфертӣ дарч карда шавад.

200. Андозсупоранда уҳдадор аст хуччатҳои дар банди 197 Дастурамал пешбинишударо барои соли андоз то пешниҳоди эълумияи солонаи андоз аз даромад таҳия ни ба мақомоти андоз пешниҳод намояд.

201. Андозсупорандагоне, ки талаботи хуччатгузори дар бандҳои 197 ва 198 Дастурамал муқарраршударо рӯя наменамоянд, тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

202. Ҳар уҳдадорӣ оид ба пешбурди ҳисобот, ки мутобики Кодекси андоз муқаррар гардидааст, бояд уҳдадорӣ оид ба пешбурди ҳисоботи андозсупорандаи бимзорасонидаи шартнома дар бораи нархгузори трансфертиро мукамал намояд.

203. Мақоми ваколатдори давалатӣ дар мувофиқа бо Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонад талаботро барои хуччатгузори содакардашудаи нархгузори трансфертӣ нисбат ба андозсупорандагон ва амалиётҳои алоҳидаи зерин муқаррар намояд:

- таъминкунандагон (дистрибюторҳо);
- андозсупорандагони дорои ҳаҷми хурди амалиётҳои фаромарзӣ;
- субъектҳои соҳибқорони миёна;
- хизматрасонии дохилигурӯҳии ширкатҳо;
- хизматрасонии техникӣ.

204. Талаботи содакардашуда ба хуччатҳои нархгузори трансфертӣ мутобики банди 201 Дастурамал нисбат ба роялти, пардохтҳои иҷозатномадихӣ, шартномаҳо оид ба корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ ва дороиҳои дигари ғайримоддӣ тағбиқ карда намешавад.

Эзоҳ: Мисол. ҚСП «Г»-резидент бо ширкати хориҷии «Д»- ғайррезидент шартнома баста, ба хориҷи кишвар 2000 тонна металлро бо арзиши 1 тоннаш 950 доллари

ИМА мефурӯшад. Аммо аз ҷониби андозсупоранда мутобиқи талаботи муқаррарнамудаи Кодекси андоз ҳуҷҷатҳо, аз ҷумла шартнома, борхати нақлиёти, эълומияи бори гумрукӣ, нухаи ҳуҷҷатҳои ҳамроҳикунандаи мол ва дигарҳоро, ки тасдиқкунандаи амалиёт мутобик ба шартнома дар бораи нархгузориҳои трансфертӣ анҷомшавандаро ба мақомоти андоз пураи пешниҳод накардааст. Ҳамзамон дар ҳуҷҷатҳои қисман пешниҳодшуда асос барои истифодаи усул ё усулҳои нархгузориҳои трансфертӣ дар ҷиҳати нақшадаст, бинобар ин мақомоти андоз муайян намуд, ки шартномаи байни субъектҳо басташуда ба принсипи шартҳои бозори мутобикат намекунад. Барои баргараф намудани камбудҳои ба Ҷамъият оғоинома ирсол карда шуда буд, аммо он ҳуҷҷатҳои дар банди 197 Дастурамал пешбинишударо барои соли андоз то пешниҳоди эълумияи солонии андоз аз даромад таҳия ва ба мақомоти андоз пешниҳод накард. Дар ин асос мақомоти андоз барои риоя накардани бандҳои 197 ва 199 Дастурамал тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгариро нисбати Ҷамъият татбиқ менамояд.

52. ТАРАҲҲОИ ВОБАСТА

205. Барои мақсадҳои Кодекси андоз ду тараф дар ҳолатҳои зерин ба ҳам вобаста доништа мешаванд, агар:

- яке аз тарафҳо соҳиби мустақим ё ғайримустақими на камтар аз 25 дарсади сармоя ё ҳуқуқҳои овоздиҳии тарафи дигар бошад;
- ҳар шахси сеюм соҳиби мустақим ё ғайримустақими на камтар аз 25 дарсади сармоя ё ҳуқуқҳои овоздиҳӣ дар ҳар кадоме аз ин ду ва ё зиёда тарафҳои вобаста бошад;
- зиёда аз нисфи шӯрои нозирон (директорон ё аъзои шӯрои директорон) ё як ё якчанд нафар директорони

иҷроия ё аъзои иҷроияи шӯрои директорони як тарафро тарафи дигар таъин намояд;

- зиёда аз нисфи шӯрои нозирон (директорон ё аъзои шӯрои директорон) ё як ё якчанд нафар директорони иҷроия ё аъзои иҷроияи шӯрои директорони ҳа рду тарафро ҳамон як тарафи сеюм таъин намояд;

- қарзи аз ҷониби як тараф ба тарафи дигар додашуда ё таъмингардида зиёда аз 50 дарсади арзиши тавозунии тамоми дороиҳои тарафи дигарро ташкил диҳад;

- тараф мустақиман ё ғайримустақиман на камтар аз 25 дарсади даромадро дар натиҷаи иҷрои шартномаи ҳамкорӣ байни ҳа рду тараф гирад;

- яке аз тарафҳо муассисаи доимии тарафи дигар бошад.

206. Барои мақсадҳои сарҳатҳои якум ва дуёми банди 203 шахси воқеӣ соҳиби ҳисса дар сармояи танзимшаванда ё ҳуқуқи овоздиҳӣ доништа мешавад, агар ҳисса мустақиман ё ғайримустақим ба яке аз аъзои як оила, аз ҷумла ҳамсар, ҳешовандони мустақим, бародарон ва хоҳарон, фарзандони бародарон ва хоҳарон, ҳамсарони бародарон ва хоҳарон, бародарон ва хоҳарони ҳамсар, падару модари зан ё шавҳар, васиён ва на хоҳарони падару модари зан ё шавҳар, бошад. падару модари фарзандондшуда тааллуқ дошта бошад.

207. Барои мақсадҳои Кодекси андоз ҳамаи амалиётҳои тиҷоратӣ ва молиявии анҷомдодаи резиденти кишвари дорои андозии меъёри паст, ки мутобиқи муқаррароти банди 175 Дастурамал муайян шудааст, ҳамчун амалиётҳои тарафҳои вобаста доништа мешаванд. Дар ин ҳолат, агар андозсупорандагон ба мақомоти андоз дар бораи шахсияти саҳомони тарафи дигар маълумот диҳанд ва исбот кунанд, ки бо ҳам вобастагӣ надоранд, нисбат ба онҳо муқаррароти мазкур татбиқ карда намешавад.

53. ХИСОБОТ БО ЧУДОКУНӢ АЗ РӢӢ КИШВАРҲО

208. Хисобот бо чудокунӣ аз рӯи кишварҳо, дастрасии мақомоти андозро ба маълумот дар бораи фоида ва андозҳои ҷаҳонии пардохтшаванда аз ҷониби гурӯҳҳои азими корпоративии дар Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолияткунанда фароҳам меорад. Чунин маълумот метавонад аз ҷониби мақомоти андоз барои баҳодиҳии хавфҳои нархгузори трансфертӣ истифода карда шавад.

209. Муқаррароти бобҳои 55-57 Дастурамал пешниҳоди хисобот бо чудокунӣ аз рӯи кишварҳоро барои баъзе ташкилотҳо-резидентҳо пешбинӣ менамояд.

210. Мақомоти андоз хисобот бо чудокунӣ аз рӯи кишварҳоро, ки ба мақомоти андоз кишварҳои хориҷӣ пешниҳод шудаанд, мутобики шартҳои мубодилаи иттилооти дар боби 24 Кодекси андоз муқарраршуда мегирад.

54. МУАЙЯНКУНИИ ИСТИЛОҲОТИ МАРБУТ БА ХИСОБОТ БО ЧУДОКУНӢ АЗ РӢӢ КИШВАРҲО

211. Гурӯҳи нуфузи ҷаҳонӣ шахсони ҳуқуқие мебошанд, ки ба ҳамаи меъёрҳои зерин мутобик мебошанд, аз ҷумла:

- ба гурӯҳ на камтар аз ду ва ё зиёда шахсони ҳуқуқӣ-резидентҳо дар кишварҳои гуногун ва шахси ҳуқуқӣ-резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар кишвари хориҷӣ муассисаи доимӣ дорад, шомил мебошанд;

- гурӯҳи ширкатҳо барои мақсадҳои хисоботи бахисобгирии молиявӣ мутобики стандартҳои бахисобгирии байналмилалӣ молиявии нисбат ба ширкати модарии гурӯҳ амалишаванда муттаҳид мешаванд ё гурӯҳи ширкатҳо бояд муттаҳид карда шаванд, агар саҳмиаҳо (ҳисса)-и ҳар узви гурӯҳ дар биржаи фондӣ ба фуруш бароварда шаванд;

- гардиши умумии солонаи гурӯҳ дар соли қаблӣ молиявӣ 4,7 миллиард сомони ро ташкил дод.

212. Узви гурӯҳи дорой нуфузи ҷаҳонӣ шахси ҳуқуқии ба ҳамаи меъёрҳои зерин мутобиккунанда мебошад:

1) шахси ҳуқуқие, ки ба яке аз шартҳои зерин ҷавобгӯӣ мебошад:

- шахси ҳуқуқӣ ба хисоботи молиявии муттаҳидшудаи гурӯҳи дорой нуфузи ҷаҳонӣ шомил карда шудааст ё ба хисоботи молиявии муттаҳидшудаи шомил карда мешавад, агар саҳмиаҳо (ҳисса)-и ширкат дар биржаи фондӣ ба фуруш бароварда шаванд;

- шахси ҳуқуқӣ аз хисоботи молиявии муттаҳидшудаи гурӯҳи дорой нуфузи ҷаҳонӣ танҳо бинобар сабаби андозаи он ё набудани таъсири назаррас ба фаъолияти гурӯҳ хориҷ карда шудааст;

2) муассисаи доимии шахси ҳуқуқие, ки дар сарҳати ҷуми ҳамин банд муқаррар шудааст, агар чунин шахси ҳуқуқӣ пешбурди хисоботи молиявии алоҳидаи муассисаи доимиро барои мақсадҳои молиявӣ, танзимкунӣ ва андоз ё назорати дохилӣ анҷом диҳад.

213. Созишнома оид ба мақомоти салоҳиятдори созишнома байни мақоми салоҳиятдори Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақомоти салоҳиятдори давлати хориҷӣ ё кишварҳои хориҷӣ мебошад, ки мубодилаи автоматии хисоботро бо чудокунӣ аз рӯи тақсимооти кишварҳоро талаб менамояд.

214. Шахси ҳуқуқии модарии сунӣ (ваколатдор) шахси ҳуқуқие мебошад, ки узви гурӯҳи дорой нуфузи ҷаҳонӣ мебошад ва аз ҷониби гурӯҳ барои аз номи гурӯҳ пешниҳод намудани хисобот дар кишвари резидентии худ таъин карда мешавад, дар ҳолате, ки ширкати модарӣ барои хисоботдиҳӣ дар кишвари резидентии худ уҳдадор намебошад.

215. Ширкати ниҳони модарӣ - ин узви гурӯҳи дорон нуфузи ҷаҳонӣ доништа мешавад, агар шартҳои зерин пурра иҷро карда шаванд:

- узве, ки мустақиман ё ғайримустақиман дар як ё якчанд аъзои дигари гурӯҳ ҳиссаи кофӣ дорад ва он бояд ҳисоботҳои муттаҳидкардашудаи молиявии гурӯҳи дорон нуфузи ҷаҳониро дар кишвари худ таҳия намояд ё ин амалро бояд ба анҷом расонад, агар саҳмияҳои шахси ҳуқуқӣ дар биржаи фондии кишвари он ба фуруш бароварда шаванд;

- узви дигари гурӯҳ, ки мустақиман ё ғайримустақиман дар узви дигари гурӯҳи дар сарҳати якуми банди мазкур зикргардида ҳисса дошта метавонист, мавҷуд набошад.

55. УҲДАДОРӢ БАРОИ ПЕШНИХОДИ ҲИСОБОТ БО ҶУДОКУНӢ АЗ РӢИИ КИШВАРҲО

216. Шахси ҳуқуқӣ-резидент уҳдадор аст барои давраи ҳисоботӣ ба мақомоти андоз ҳисоботро бо ҷудокунӣ аз рӯи кишварҳо пешниҳод намояд, агар:

1) шахси ҳуқуқӣ ширкати модарии гурӯҳи дорон нуфузи ҷаҳонӣ бошад;

2) шахси ҳуқуқӣ ширкати модарии сунӣ (ваколатдор)-и гурӯҳи дорон нуфузи ҷаҳонӣ дар соли ҳисоботӣ бошад;

3) узви гурӯҳи дорон нуфузи ҷаҳонӣ бошад ва ширкати модарии гурӯҳ барои пешниҳоди ҳисобот бо ҷудокунӣ аз рӯи кишварҳо дар кишвари резидентии худ барои ин давра уҳдадор набошад ва гурӯҳ узвро ба сифати ширкати модарии ваколатдор (сунӣ)-и шахси ҳуқуқӣ барои ин сол таъин карда бошад;

4) узви гурӯҳи дорон нуфузи ҷаҳонӣ, ки нисбат ба он ҳеҷ яке аз муқаррароти зербандҳои 1) -3) ҳамин банд

татбиқ карда нашуда, нисбат ба он шартҳои зерин татбиқ карда шаванд:

- байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва кишвари резидентии ширкати ниҳони модарии гурӯҳ созишномаи дахлдор оид ба мақомоти салоҳиятдор вучуд надорад;

- байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва кишвари резидентии ширкати ниҳони модарии гурӯҳ созишномаи дахлдор оид ба мақомоти салоҳиятдор вучуд дорад, аммо кишвари резидентӣ талаботи ҷунин созишнома ро мунтазам риоя намекунад.

217. Шахс-резидент бояд мақомоти андозро бо тартиби муқарраргардида оғох намояд, агар он шахси ҳуқуқие бошад, ки нисбат ба он муқаррароти зербандҳои 2) ва 3) банди 214 амалӣ карда шаванд.

218. Шахси ҳуқуқӣ-резидент бояд то охири соли молиявие, ки огоҳинома ба он дахл дорад, ба мақомоти андоз мутобиқи банди 215 огоҳинома пешниҳод намояд.

219. Мақомоти андоз то охири соли ҳисоботӣ уҳдадор аст шахси ҳуқуқӣ-резидентро дар бораи нисбат ба ҷунин шахс дар давраи ҳисоботӣ татбиқ гардидаи муқаррароти зербанди 4) банди 214 оғох намояд.

220. Агар нисбат ба зиёда аз як шахси ҳуқуқӣ-резиденти гурӯҳи дорон нуфузи ҷаҳонӣ муқаррароти зербандҳои 3) ва ё 4) банди 214 дар соли молиявӣ татбиқ гардад, гурӯҳ метавонад мақомоти андозро дар бораи шахси ҳуқуқӣ-резиденте, ки барои пешниҳоди ҳисобот бо ҷудокунӣ аз рӯи кишварҳо мутобиқи талаботи банди 214 барои ҳамин сол таъин шудааст, оғох намояд. Огоҳинома дар бораи соли молиявӣ бояд дар шакли тасдиқшуда таҳия гардида, ба мақомоти андоз то муҳлати пешниҳоди ҳисобот бо ҷудокунӣ аз рӯи кишварҳо барои ин сол пешниҳод карда шаванд. Агар шахси ҳуқуқӣ-резидент, ки аз ҷониби гурӯҳи дорон нуфузи ҷаҳонӣ барои пешниҳоди ҳисобот бо ҷудокунӣ аз рӯи кишварҳо дар соли молиявӣ

таъин шудааст, ҳисоботро пешниҳод накунад, мақомоти андоз метавонад талаб намояд, ки шахси ҳуқуқӣ-резиденти дигари ҳамин ғуруҳ, ки ба талаботи зербандҳои 3) ва 4) банди 214 мутобик аст, ҳисоботро то санаи дар талаботи шакли ҳагтии мақомоти андоз муқарраршуда пешниҳод намояд.

221. Барои мақсадҳои сарҳати дуҷуми зербанди 4) банди 214 ҷунин ҳисобида мешавад, ки давлати хориҷи муқаррароти созишномаи дахлдорро оид ба мақомоти салоҳиятдор мунтазам риоя намекунад, агар давлати хориҷӣ ба яке аз амалҳои зерин роҳ диҳад:

1) мубодилаи маълумот тибқи созишнома оид ба мақомоти салоҳиятдор бо Ҷумҳурии Тоҷикистон боздошта шудааст ташаккулёфта, шумораи кормандон ва дороиҳои моддӣ (ба истиснои пул ё эквиваленти пулӣ) барои ҳар кишваре, ки дар он ин ғуруҳ фаъолият мекунад;

2) мушаххасот оид ба ҳар як узви ғуруҳ бо маълумоти зерин:

- кишвари резидентии андозӣ барои ҳар яке аз иштирокдорон;

- кишваре, ки шахси ҳуқуқӣ тибқи қоидаҳои ин кишвар дар он таъсис дода шудааст, ба қайд гирифта шудааст, ба танзим дароварда мешавад, агар тибқи сарҳати яқуми ҳамин банд аз кишвари резидентии андозӣ фарқият мавҷуд бошад;

- хусусияти тичорати асосӣ ё тичорати иштирокдорони он.

222. Ҳисобот бо ҷудокунӣ аз рӯйи кишварҳо бояд дар шакли шабех ба шакли махсусе, ки дар стандартҳои байналмилалӣ оид ба нархгузориҳои трансфертӣ муайян шудааст, пешниҳод карда шавад ва ҳама талаботи дигари мақомоти андозро дар бар гирад.

223. Ҳисобот бо ҷудокунӣ аз рӯйи кишварҳо дар давраи ҳисоботӣ бояд аз ҷониби шахси ҳуқуқӣ-резидент ба мақомоти андоз дар муддати 12 моҳи пас аз ба охир расидани давраи ҳисоботӣ пешниҳод карда шавад. Агар ҳисоботи молиявии ғуруҳи дорои нуфузи ҷаҳонӣ, барои давраи аз давраи ҳисоботӣ фарқкунанда таҳия шуда бошад, ғуруҳ метавонад ҳисоботро барои ғуруҳ бо ишора ба соли молиявӣ пешниҳод намояд.

224. Шахси ҳуқуқӣ-резидент, ки мутобики ин боб ҳисоботро бо ҷудокунӣ аз рӯйи кишварҳо пешниҳод наменамояд, тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешавад.

56. ИСТИФОДАИ ҲИСОБОТ БО ҶУДОКУНИ АЗ РҶЙИ КИШВАРҲО

225. Мақомоти андоз метавонад ҳисобот бо ҷудокунӣ аз рӯйи кишварҳоро, ки тибқи боби 55 Дастурамал ё тибқи созишнома оид ба мақомоти салоҳиятдор пешниҳод шудааст, танҳо бо мақсадҳои зерин истифода барад:

1) арзёбии ҳавфҳои нархгузориҳои трансфертӣ, ҳавфҳои сатҳи баланд ва дигар ҳавфҳои пинҳонкунӣ ва тағйирдиҳии манбаи андозбандӣ ва азнавтаксимкунии фоида дар Ҷумҳурии Тоҷикистон;

2) арзёбии ҳавфҳои риоя накардани қоидаҳои нархгузориҳои трансфертӣ мутобики Кодекси андоз аз ҷониби ғуруҳи дорои нуфузи ҷаҳонӣ;

3) таҳлили иқтисодӣ ва оморӣ.

57. ТАРТИБИ НИГОҲ ДОШТАНИ АНДОЗ АЗ МАНБАИ ПАРДОХТ

226. Шахсон (агентҳои андоз)-и зерин уҳдадоранд, ки андозро аз манбаҳои пардохт нигоҳдоранд, ба истиснои пардохтҳои, ки даромадгирандаи онҳо аз андозбандӣ озод мебошад:

1) шахсони хукукӣ-резидентон, инчунин вохидҳои алохидаи онҳо, соҳибкорони инфиродӣ ва муассисаҳои доимии ғайрирезидентҳо, ки ба шахсони воқеии кироҷори худ пардохтро дар шакли музди меҳнати тибқи боби 8 Дастурамал муқарраршуда анҷом медиҳанд (бояд диҳанд);

2) шахсони хукукӣ-резидентон, инчунин вохидҳои алохидаи онҳо, соҳибкорони инфиродӣ ва муассисаҳои доимии ғайрирезидентҳо, ки барои хизматрасонӣ (ичрон кор) дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба шахсони воқеие, ки ба сифати соҳибкори инфиродӣ ба қайд гирифта нашудаанд, дар асоси шартномаҳои дорой хусусияти мадании ҳукукӣ ё бе чунин шартномаҳо, ба истиснои шартномаҳои ҳукукии мадание, ки мавзӯи онҳо гузашт қардани ҳукукӣ моликият ё ҳукукҳои дигари ашё (ҳукукҳои молумулкӣ)-и мебошад, даромад пардохт менамоянд;

3) шахсони хукукӣ-резидентон, инчунин вохидҳои алохидаи онҳо, соҳибкорони инфиродӣ ва муассисаҳои доимии ғайрирезидентҳо, ки ба шахсони воқеӣ нафақа, стипендия ва кумақпулӣ медиҳанд, ба истиснои нафақа, стипендия ва кумақпулӣҳои давлатӣ;

4) шахсони хукукӣ-резидентон, ки суди сахмияҳо пардохт менамоянд;

5) резидентон ва муассисаҳои доимии ғайрирезидент, ки фоизҳоро пардохт менамоянд;

6) шахсони хукукӣ-резидентоне, ки қисми сахмия (ҳиссаи иштироки)-и ба ғайрирезидентҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон тааллуқдоштаи онҳо фурухта (бегона қарда) шудааст, инчунин агентҳои ваколатдори ғайрирезидентҳо, ки молу мулк (сахмияҳо, ҳиссаи иштироки)-и дар Ҷумҳурии Тоҷикистон вучуддоштан чунин ғайрирезидентҳоро фурухтаанд (бегона қардаанд) ё додаанд, агар ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи пардохти андоз аз ҷониби ҳуди ғайрирезидентҳо пас аз фуруш (бегонакунии) ё додани молу мулки зикршуда дар давоми

8 рӯзи қорӣ баъди ба охир расидани моҳе, ки дар он пардохтҳо

(маблағҳо) супорида шуда буданд, пешниҳод нашуда бошанд;

7) ташкилотҳои қарзии молиявие, ки фаъолияти бонклории исломиро амалӣ менамоянд, хангоми пардохти подошпулиҳо аз рӯи маблағҳо дар суратҳисобҳои амонатӣ, пасандозӣ, ҷойгиркуниҳо ва суратҳисобҳои сармоягузорӣ бо меъёри муқаррарнамудаи банди 235 Дастурамал;

8) резидентон ва муассисаҳои доимии ғайрирезидент, ки пардохтҳои дар боби 61 Дастурамал пешбинишударо анҷом медиҳанд;

9) резидентон ва муассисаҳои доимии ғайрирезидентон, ки бурдхоро аз рӯи вомбаргҳо, логеряхо, аз рӯи натиҷаҳои озмунҳо, мусобикаҳо ва дигар ҷорабиниҳо мукофотҳо (бурдҳо, ҳадяҳо) медиҳанд.

227. Агенти андоз, ки даромади дар банди 227 Дастурамал пешбинишударо пардохт менамояд, барои барои ситонидан ва ба бучет гузаронидани андоз масъул мебошад. Агар маблағи андоз сари вақт ба бучет гузаронда нашавад, агенти андоз пардохткунандаи даромад уҳдадор аст маблағи андозии нигоҳдоштанишуда ва ба бучет гузарониданишуда, инчунин ҷаримаҳо ва фоизҳои дахлдорро аз ҳисоби худ ба бучет гузаронад. Агенти андоз, ки андозро аз манбаи пардохт пас аз напардохтани андоз аз ҳисоби худ пардохт менамояд, ҳукук дорад аз гирандаи даромад андоз ситонад.

228. Пардохти даромад маънои интиқоли пул дар шакли нақд ё ғайринақдӣ, коғазҳои қиматнок, молҳо ва молу мулки дигар, пешниҳоди манфиат, иҷрои қорҳо, хизматрасониҳо дорад.

229. Агенти андоз бояд андозро аз пардохти даромад дар муҳлатҳои барвақттар то фаро расидани ҳолатҳои зерин нигоҳ дорад:

- 1) даромад аз номи пардохткунанда ё бо супориши пардохткунанда ё мутобики ҳама гуна қонун истифода карда мешавад;
- 2) даромад ба манфиати гиранда аз нав сармоягузорӣ, чамъ ё сармоя қунонида шудааст;
- 3) ба суратхисоб ба манфиати гиранда хисоб карда шудааст;
- 4) амалан ба қабулкунанда пардохта карда шудааст ё ба тариқи дигар дода шудааст.

230. Шахсоне, ки мутобики банди 225 Дастурамал андозро аз манбаи пардохт нигоҳ медоранд, аз ҷумла шахсоне, ки барои пардохти музди меҳнат аз ташкилотҳои қарзии молиявӣ маблағ мегиранд, уҳдадоранд:

- 1) андозҳои нигоҳдошташуда (хисобшуда), аз ҷумла андозҳои иҷтимоиро ба бучет ҳамзамон бо гирифтани маблағҳои барои пардохти даромад дар шакли музди меҳнат, дар ҳолатҳои дигар – дар давоми 10 рӯзи қорӣ баъди ба охир расидани моҳе, ки дар он пардохтҳо (маблағҳо) супорида шуда буданд, гузаронанд;

- 2) ҳангоми пардохти даромад дар шакли музди меҳнат ба шахсони воқеие, ки даромад мегиранд, бо зикри насаб, ном ва номи падар, рақами мушаххаси андозсупоранда, маблағ ва намуни даромад ва андозҳои ситонидашуда (агар андоз нигоҳ дошта шавад) маълумотнома диҳанд;

- 3) ба шахсони воқеӣ ва ҳуқуқие, ки мутобиқи банди 225 даромад мегиранд (гирифтаанд), бо дархости онҳо дар давоми 10 рӯзи қорӣ бо зикри рақами мушаххаси андозсупоранда, ном (насаб, ном ва номи падар)-и шахс, маблағи умумии даромад ва маблағи умумии андозҳои соли хисоботӣ ситонидашуда маълумотнома фиристонанд (пешниҳод кунанд).

231. Ба ташкилотҳои қарзии молиявӣ додани маблағҳои пулӣ барои пардохти даромад дар шакли

музди меҳнат бе пешакӣ ба бучет аз ҷониби андозсупорандагон (агентҳои андоз) гузарондани маблағи андоз аз даромад ва андозҳои иҷтимоие, ки ба маблағи воситаҳои пулӣ зикргардида мутобиқ мебошад, манъ аст.

232. Нигоҳ доштани андоз аз даромад ва пардохт намунадани андозҳои иҷтимоӣ аз даромадҳои аз бучет маблағгузоришавандаи шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар соҳмонҳои байналмилалӣ, муассисаҳои дипломатӣ, консулӣ ва муассисаҳои дигари ба онҳо баробаркардашуда ба ҳайси намоёндагони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳориҷа фаъолият менамоянд, ба таъри марказонидашуда то санаи 15 моҳе, ки пас аз сомоҳаи хисоботӣ фаро мерасад, бо тартибе, ки Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон якҷоя бо мақоми нақолатдори давлатӣ муайян кардаанд, анҷом дода мешаванд.

233. Даромате, ки ташкилотҳои қарзии молиявӣ фаъолияти бонкдорӣро исломиро истифодакунанда аз ҳисоби маблағҳои сармоягузорӣ тибқи шартномаҳои шарика ва мушорақа пардохт менамоянд, аз манбаи пардохт андозбандӣ нашуда, аз ҳиссаи даромади ҳар широкдор андозбандӣ карда мешаванд.

Эзоҳ: Мисоли 1. ҚДММ «А» бо шахси воқеие, ки соҳибкори инфиродӣ намебошад шартномаи хизматрасонӣ бастааст, тибқи шартнома шахси воқеӣ бояд ҳуҷҷатҳоро аз забони англисӣ ба забони давлатӣ тарҷума намояд. Тибқи санади доду гирифт ҳаҷми хизматҳои расондашудаи шахси воқеӣ 8000 сомониро ташкил намудааст. Дар ин ҳолат, хизматрасонии шахси воқеӣ дар доираи шартномаи ҳуқуқии маданӣ, ҳамчун қори қироя баррасӣ гардида, Ҷамъият дар муносибат бо шахси воқеӣ ҳамчун корфармо, шахси воқеӣ ҳамчун норманд ва арзиши хизматрасонӣ бошад ҳамчун музди меҳнат эътироф мешавад.

Бинобар ин, андозбандии даромади шахси воқеӣ тибқи шартномаи мазкур ба андозбандии кормандони кироӣ, ки аз ҷойи кори асосинабуда даромад мегиранд, мутобиқ мебошад. Манбаи андоз аз даромад пас аз тарҳ намудани андози иҷтимоӣ барои сугурташудагон ба маблағи 800 сомонӣ муайян карда шуда, аз он андоз аз даромад бо меъёри 15 дарсад ба маблағи 1080 (8000-800x15%) сомонӣ ҳисоб карда мешавад. Агар шахси воқеӣ дар доираи шартномаи ҳукукии маданӣ хизмат расонанда ба сифати соҳибкори инфиродӣ ба қайд гирифта шуда бошад, дар ин ҳолат ҳангоми пардохти даромад уҳдадорӣ оид ба нигоҳ доштани андоз аз даромад ва андози иҷтимоӣ барои Ҷамъият дар манбаи пардохт пайдо намешавад. Ҳамзамон шахси даромад пардохткунанда уҳдадор аст нусхаи ҳуҷҷати бақайдгирии давлатӣ ба сифати шахси ҳуқуқӣ, соҳибкори инфиродӣ бо шаходатнома, шаходатнома бо шартҳои махсус, патент фаъолияткунанда (фаъолияти шахси воқеӣ бо шартҳои барои шаходатнома, шаходатнома бо шартҳои махсус ва патент мувофиқ бошад, аз ҷумла ҳуҷҷати тасдиқкунандаи пардохти маблағи патент дар давраи хизматрасонӣ) доир ба он, ки шахси хизматрасонанда ба таври расмӣ ҳамчун соҳибкор дар қайд истодааст, дошта бошад.

Мисоли 2. Шахси воқеӣ Р.М., ки соҳибкори инфиродӣ намебошад, ҳонаи истиқомати худро ба ҶДММ «А» ба иҷора ба маблағи 35000 сомонӣ барои як моҳ додааст. Дар ин ҳолат даромади шахси воқеӣ Р.М. тибқи боби 9 Дастурамал ҳамчун даромади ба фаъолияти меҳнати кироӣ ё фаъолияти соҳибкорӣ алоқаманд набуда доништи мешавад ва мутобиқи банди 16 Дастурамал дар манбаи пардохт бо андоз аз даромад тибқи меъёри 15 дарсад андозбандӣ карда шавад. Пас маблағи андоз аз даромад барои як моҳ ба маблағи 5250 (35000x15%) сомонӣ ҳисоб карда мешавад. Бинобар он, ки пардохтҳои иҷоравӣ мутобиқи муқаррароти қисми 4 моддаи 329 Кодекси

андоз объекти андозбандии андози иҷтимоӣ намебошад, тарҳкунии андози иҷтимоӣ барои сугурташудагон (1 ва 2%) анҷом дода намешаванд. Пас аз нигоҳ доштани андоз аз даромад дар манбаи пардохт яъни иҷора ба шахси воқеӣ ба маблағи 29750 (35000-5250) сомонӣ ҳар моҳ пардохт карда мешавад.

58. НИГОҲ ДОШТАНИ АНДОЗ АЗ СУДИ САҲМИЯҲО ДАР МАНБАИ ПАРДОХТ

234. Суди саҳмиёҳое, ки корхонаҳои резидентӣ пардохт менамоянд, ба истиснои суди саҳмиёҳое, ки ҳиссаи давлатии корхонаҳое, ки тибқи дигар санади меъёрии ҳуқуқӣ ҳамчун дигар пардохти хатмӣ (пардохтҳои ғайриандозии) аз ғоидаи соф ба бучети давлатӣ пардохт карда мешаванд, дар манбаи пардохт бо меъёри 12 дарсад андозбандӣ карда мешаванд, агар дар ҳамин боби Дастурамал тартиби дигаре пешбинӣ нашуда бошад. Маблағи суди саҳмиёҳое аз рӯи маълумоти баҳисобгирии муҳосибӣ муайян карда мешавад.

235. Суди саҳмиёҳое, ки мутобиқи банди 233 Дастурамал воқеан андозбандӣ гардидаанд, инчунин даромади корхонаҳое, ки тибқи дигар санади меъёрии ҳуқуқӣ ҳамчун пардохтҳои хатмӣ дигар (пардохтҳои ғайриандозӣ) воқеан андозбандӣ гардидаанд, ба даромади умумии гирандаи он дохил карда намешавад ва минбаъд андозбандӣ намегардад.

Эзоҳ: Мисоли 1. Муассисони ҶДММ «Д» инҳо намебошанд: - шахси воқеӣ А.А. - резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон - 70%; - ширкати «С» - ғайрирезидент - 30%.

Дар ҷамъбасти соли 2022 даромади софи Ҷамъият, яъне аз пардохти андоз аз даромад, 100000 сомониро ташкил медиҳад. Тибқи қарори маҷлиси муассисон 20 марти соли 2023 даромади соф дар соли 2022 дар ҳаҷми 100000 ҳазор сомонӣ байни муассисон аз рӯи ҳисса тақсим карда шудааст. Андоз аз даромад дар шакли суди

сахмия 15 апрели соли 2023 дар манбаи пардохт бо меъёри 12 дарсад ҳисоб ва он ба буҷет пардохт карда шуд. Аз маблағи суди сахмия 30000 сомонӣ, ки ба ғайррезидент-ширкати «С» пардохт мешавад, андоз аз даромад дар шакли суди сахмия ба маблағи 3600 сомонӣ нигоҳ дошта, фарқияти он 26400 сомонӣ ба ғайррезидент пардохт карда мешавад. Айнан ҳамин тавр, маблағи суди сахмия 70000 сомонӣ, ки ба резидент-А.А. пардохт мешавад, андоз аз даромад дар шакли суди сахмия ба маблағи 8400 сомонӣ нигоҳ дошта, фарқияти он 61600 сомонӣ ба резидент пардохт карда мешавад.

Бо талаби ғайррезидент мақомоти андоз бо тартиби муқаррарнамудаи мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба маблағи умумии суди сахмия, инчунин маблағи андозҳои нигоҳдошта ва ба буҷет пардохтшуда маълумотнома медиҳад.

Мисоли 2. Даромади умумии ҚДММ «А» аз тахвили мол, иҷрои қор ва хизматрасонӣ дар соли 2022 маблағи 1000000 сомониرو ташкил додааст. Илова бар он Қамъият дар шакли суди сахмияҳо ба маблағи 80000 сомонӣ даромад гирифта, аз он дар асоси талаботи Кодекси андоз бо меъёри 12 дарсад ба маблағи 9600 (8000*12%) сомонӣ дар манбаи пардохт нигоҳ дошта шуда, ба буҷети давлатӣ гузаронда шуда, фақат 70400 сомонии суди сахмия ба манфиати Қамъият пардохт гардидааст. Дар ин ҳолат, тибқи зербанди 4) банди 31 Дастурамал суди сахмияҳое, ки қорхонаҳои-резидентӣ аз қорхонаҳои-резидентӣ мегиранд, ҳангоми ҳисоб намудани андоз аз даромади шахси ҳуқуқӣ маблағи суди сахмияҳои воқеан андозбандӣ гардида, инчунин дигар даромади Қамъият, ки тибқи дигар санади меъёрии ҳуқуқӣ ҳамчун дигар пардохти ҳатмӣ (пардохтҳои ғайриандозӣ) воқеан андозбандӣ гардидаанд, ба даромади умумӣ гирифта намешаванд. Аз ин сабаб даромади умумии

андозбандишавандаи Қамъият (бе суди сахмия) 1000000 сомонӣ мебошад.

59. НИГОҲ ДОШТАНИ АНДОЗ АЗ ФОИЗҲО ДАР МАНБАИ ПАРДОХТ

236. Фоизҳое, ки резидент ё муассисаи доимии ғайррезидент пардохт мекунад ё аз номи чунин муассиса дода мешаванд, агар даромад аз манбаъҳои дар Қумхурии Тоҷикистон гирифта шуда бошад, ба истиснои ҳолатҳои пешбиниамудаи бандҳои 236 ва 239 дар манбаи пардохт бо меъёри 12 дарсад аз маблағи додешаванда андозбандӣ мегарданд.

237. Фоизҳое, ки ба ташкилотҳои қарзии молиявӣ-резидентон, мақомоти молия, Бонки миллии Тоҷикистон, ширкатҳои молиявӣ лизингӣ-резидентон, аз ҷумла тибқи шартномаи иҷораи молиявӣ (лизинг) пардохт мешаванд, дар манбаи пардохт андозбандӣ намегарданд.

238. Фоизҳое, ки мутобики банди 235 воқеан андозбандӣ шудаанд, ба даромади умумии гирандаи онҳо шахси воқеӣ дохил намешаванд ва дар оянда, баъди пардохти онҳо ба ин шахс, андозбандӣ намегарданд.

239. Шахси ҳуқуқӣ – резидент, ки даромади он бояд андозбандӣ гардад, ҳангоми гирифтани фоизҳои мутобики банди 235 андозбандишуда тамоми маблағи даромади фоизиро бе тарҳи андозӣ ситонидашуда ба даромади умумии худ дохил менамояд ва ҳуқуқ дорад ин андозӣ аз манбаи пардохт нигоҳдошташударо, ҳангоми манҷудияти ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи нигоҳдошти андоз дар манбаи пардохт, аз андозӣ даромади пардохтшаванда тарҳ намояд.

240. Фоизҳое, ки қорхонаҳои-резидентон, ба истиснои ташкилотҳои қарзии молиявӣ, ба ширкатҳои хориҷии назоратшаванда пардохт менамоянд, дар манбаи пардохт бо меъёри 18 дарсад андозбандӣ мегарданд.

Эзох: Мисоли. Даромади умумии ЧДММ «А» аз тахвили мол, иҷрои кор ва хизматрасонӣ дар соли 2022 маблағи 2850000 сомонино ташкил додааст, ғайр аз он Чамъият дар шакли ғоизхо ба маблағи 750000 сомони даромад гирифтааст. Дар асоси талаботи банди 237 Дастурамал субъекти пардохткунандаи ғоизхо дар манбаи пардохт аз ғоизхо ба маблағи 90000 (750 000*12%) сомони андоз аз даромадро нигоҳ дошта, маблағи боқимондаи 660000 сомонино ба Чамъият пардохт намудааст. Дар ин давраи хисоботи маблағи тарххое, ки тибқи қонунгузорӣ иҷозат дода шудааст, 1250000 сомони аст. Дар ин ҳолат андоз аз даромади шахси ҳуқуқӣ барои Чамъият бо тартиби зерин хисоб карда мешавад:

- даромади умумии Чамъият (2850000 + 750000) 3600000 сомони;
- тарххо - 1250000 сомони;
- даромади андозбандишаванда (3600000-1250000) 2350000 сомони;
- андоз аз даромади шахси ҳуқуқӣ (2350000*18%) 423000 сомони.

Бо дар назар доштани бахисобгирии андоз аз ғоизхо, ки дар манбаи пардохт нигоҳ дошта шудааст, андоз аз даромади шахси ҳуқуқӣ 333000 (423000-90000) сомонино ташкил медиҳад.

60. НИГОХ ДОШТАНИ АНДОЗ АЗ ДАРОМАДИ ҒАЙРИРЕЗИДЕНТҲО ДАР МАНБАИ ПАРДОХТ

241. Даромади ғайррезидент аз манбаъ дар Чумхурии Тоҷикистон, ки ба муассисаи доимии ҳамин ғайррезидент дар ҳудуди Чумхурии Тоҷикистон марбут намебошад, бояд аз манбаи пардохт ҳамчун даромади умумӣ, бе тарҳи харочот (ба истиснои тарҳи андоз аз арзиши иловашуда дар ҳолати андозбандӣ мутобики

моддаи 260 Кодекси андоз) бо меъёрҳои муайяннамудаи банди 247 андозбандӣ гардад.

242. Бо тартиби муайяннамудаи банди 240 Дастурамал инчунин даромадҳои ғайррезидент аз манбаъҳои воқеъ дар Чумхурии Тоҷикистон, ки тибқи Кодекси андоз ба муассисаи доимии он дар Чумхурии Тоҷикистон марбут буда, сари вақт андозбандӣ намешавад ва ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи пардохти андоз пешниҳод нагардидаанд, дар манбаи пардохт андозбандӣ карда мешавад. Муассисаи доимии гирандаи даромад, ки ҳамин банд нисбат ба он татбиқ карда мешавад, бояд қатъи пурраи маблағи даромадро ба даромади умумии худ бе дарназардошти андоз нигоҳдошташуда дохил намояд ва барои бахисобгирии чунин андоз дар манбаи пардохт нигоҳдошташуда ба шартӣ мавҷудияти ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи нигоҳ доштани андоз дар манбаи пардохт ҳуқуқ дорад.

243. Муқаррароти банди 240 Дастурамал бо дарназардошти талаботи созишномаҳои байналмилалӣ ғайрофнамудаи Тоҷикистон, ки муносибатҳои андозиро ба танзим медароранд, амалӣ карда мешавад.

244. Тахти мафҳуми пардохти даромад супоридани пул дар шакли нақдӣ ва (ё) ғайринақдӣ, коғазҳои қиматнок, молҳо, дигар молу мулк, додани манфиат, иҷрои кор, хизматрасонӣ фаҳмида мешаванд. Пардохт инчунин гузаронидани маблағро ба суратхисоби бонкӣ ба манфиати ғайррезидент дар бар мегирад.

245. Пардохтҳо ба манфиати ғайррезидентҳо мутобики банди 240 Дастурамал вобаста ба тахвили молҳо аз рӯи амалиётҳои савдои хориҷӣ (вобаста ба воридоти молҳо) ба ҳудуди Чумхурии Тоҷикистон дар манбаи пардохт андозбандӣ карда намешаванд.

246. Андозбандии даромадҳои ғайррезидент, ки дар Чумхурии Тоҷикистон ба даст оварда шудаанд, сарфи назар аз даромадҳои худро ба манфиати шахсони сеюм

дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва (ё) воҳидҳои алоҳидаи худ (шахсонӣ дигар) дар давлатҳои дигар ихтиёрдорӣ намудани ин ғайрирезидент, дар манбаи пардохт анҷом дода мешавад.

247. Андоз аз даромади ғайрирезидент аз манбаи воқеъ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, новобаста ба шакл ва маҳалли пардохти даромад ситонида мешавад.

248. Бо дар назар доштани муқаррароти ҳамин боб даромадҳои ғайрирезидент аз манбаҳои воқеъ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо муассисаи доимии ин ғайрирезидент дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон алоқаманд намебошанд, дар манбаи пардохт ҳамаҷун даромади умумӣ, бе тарҳи хароҷот (ба истисноӣ тарҳи андоз аз арзиши иловашуда дар ҳолати андозбандӣ мутобики моддаи 260 Кодекси андоз) тибқи меъёрҳои зайл андозбандӣ шаванд:

- 1) суди саҳмиаҳо – мутобики боби 59 Дастурамал;
- 2) фоизҳо – мутобики боби 60 Дастурамал;
- 3) подошпулиҳо аз рӯи маблағҳо дар суратҳисобҳои амонатӣ, пасандозӣ, ҷойгиркуниҳо ва суратҳисобҳои сармоягузорӣ – мутобики зербанди 7) банди 225 Дастурамал;

4) маблағҳои суғуртавие, ки мутобики шартномаҳои суғурта ва азнавсуғуртакунии таваккалҳо аз тарафи резидент ё муассисаҳои доимӣ пардохт мешаванд – бо меъёри 6 дарсади маблағҳои суғуртавӣ;

5) маблағҳое, ки барои хизматрасонии телекоммуникатсионӣ ё нақлиётӣ ҳангоми амалӣ намудани алоқаи байналмилалӣ ё ҳамаҷун накли байналмилалӣ байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва давлатҳои дигар аз тарафи резидент ё муассисаҳои доимӣ пардохт мешаванд:

-барои хизматрасонии байналмилалӣ алоқа - 3 дарсади ҳаҷми умумии барои хизматрасонӣ пардохтшуда;

-барои ҳамаҷун накли байналмилалӣ - 3 дарсад аз маблағи умумии пардохтшуда;

6) даромадҳо дар шакли музди меҳнат, ки боби 8 Дастурамал пешбинӣ намудааст ва аз манбаҳои воқеъ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, новобаста ба шакл ва маҳалли пардохти даромадҳо пардохт мешаванд, – тибқи меъёри дар банди 17 Дастурамал пешбинигардида;

7) даромадҳои дигар, ки дар зербандҳои 1) -6) ҳамаҷун банди пешбинӣ нашудаанд – тибқи меъёри 15 дарсад аз маблағи умумии даромад.

249. Ташкилотҳое, ки ба ғайрирезидентони дар амалисозии созишномаҳои қарзӣ (грантӣ) бе таъсиси муассисаи доимӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ғайрирезидентон даромад пардохт менамоянд, сарфи назар аз маҳалли пардохт, уҳдадоранд ба сифати агентҳои андоз аз манбаи пардохт андозро нигоҳ доранд ва ба бучет пардохт намоянд. Дар ҳолати риоя накардани талаботи мазкур, андоз аз ҳисоби ташкилотҳои зикршуда ситонида мешавад.

Эзоҳ: Муқаррароти бандҳои 240-241 ва 248 Дастурамал (қисмҳои 1-2 ва 9 моддаи 239 Кодекси андоз) принсипи умумии андозбандии ғайрирезидентонро муайян кардааст.

Мисоли 1. Ширкати хориҷӣ- ғайрирезидент бо ҶДММ «А»-резидент шартномаи хизматрасонии машваратӣ ба маблағи 300000 сомонӣ ба имзо расонид. Ширкати хориҷӣ- ғайрирезидент дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муассисаи доимӣ надорад, яъне филиал ё намоёндагӣ. Дар ҳолати мазкур даромади умумии ғайрирезидент, бе тарҳи хароҷот (ба истисноӣ тарҳи андоз аз арзиши иловашуда дар ҳолати андозбандӣ мутобики моддаи 260 Кодекси андоз) дар манбаи пардохт бо меъёри 15 дарсад бо тартиби зерин андозбандӣ мегардад: Андоз аз даромади ғайрирезидент, ки дар манбаи пардохт аз ҷониби ҶДММ «А»-резидент

андозбандӣ карда мешавад, 39130 (300000-39130)*15%) сомониро ташкил медиҳад.

Мисоли 2. ҶСК «Х»- гайрирезидент бо Муассисан давлатии идоракунии лоиҳаҳои қарзии грантӣ шартномаи хизматрасонии машваратӣ ба маблағи 10 млн сомонӣ ба имзо расонидааст, ки тибқи он амалиёти мазкур аз пардохти андоз аз арзиши иловашуда озод мебошад. Ширкати хориҷии гайрирезидент дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муассисаи доимӣ дорад. Ҳамзамон тибқи талаботи шартнома Муассисаи давлатӣ маблағи хизматрасониро бевосита ба ҶСК «Х» гайрирезидент ба маблағи 550000 сомонӣ пардохт намудааст. Дар ин ҳолат, Муассисаи давлатӣ тибқи талаботи бандҳои 241 ва 248 Дастурмал (қисмҳои 2 ва 9 моддаи 239 Кодекси андоз) уҳдадор мебошад, ки андози гайрирезидентро дар манбаи пардохт новобаста ба он ки вай дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муассисаи доимӣ дорад, бо меъёри 15 дарсад ба маблағи 825000 (550000*15%) сомонӣ нигоҳ дошта, ба бучети давлатӣ гузаронад.

Мисоли 3. ҶДММ «Д»- резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз хориҷӣ кишвар ба маблағи 150000 сомонӣ мол харидааст. Ҳангоми ба гайрирезидент пардохт намудани 150000 сомонӣ аз ин маблағ андоз аз даромад дар манбаи пардохт ситонида нашуда, маблағи мазкур пурра ба ҳисоби гайрирезидент гузаронда мешавад.

Мисоли 4. ҶДММ «Д»- резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба гайрирезидент ҶСК «Х» ба маблағи 450000 сомонӣ хизматрасониро фармоиш додааст. Аммо маблағи 450000 сомонӣ аз ҳисоби худӣ Ҷамъият пардохт карда нашуда, он аз ҳисоби муассисаи доимии Ҷамъият, ки дар Ҷумҳурии Мардумии Чин ба қайд гирифта шудааст, ба гайрирезидент ҶСК «Х» пардохт гардидааст. Дар ин ҳолат новобаста аз маҳалли пардохти маблағ ба гайрирезидент ҶСК «Х» андоз аз даромад аз ҷониби

ҶДММ «Д» - резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисоб ва ба бучети давлатӣ пардохт карда мешавад.

Мисоли 5. Мутобиқи иқтибос муассиси ҶСК «Д» резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон - ҶДММ «Х» мебошад. Дар ҷамъбасти соли 2022 даромади софи Ҷамъият, пас аз пардохти андоз аз даромад, 80000 сомониро ташкил медиҳад, ки бо қарори муассис аз санаи 15 июни соли 2022 даромади соф дар ҳаҷми 50000 сомонӣ тақсим карда шудааст. Андоз аз даромад дар шакли суди сахмия 25 июни соли 2023 дар манбаи пардохт бо меъёри 12 дарсад ба маблағи 6000 (50000*12%) сомонӣ нигоҳ дошта шуда, он ба бучет пардохт карда шуд. Аз маблағи суди сахмия 50000 сомонӣ, ки ба муассис бояд пардохт кунад, андоз аз даромад дар шакли суди сахмия ба маблағи 6000 сомонӣ нигоҳ дошта, фарқияти он 44000 сомонӣ ба муассис пардохт карда мешавад. Агар муассиси Ҷамъият шахси ноқеъ бошад, пас андоз аз суди сахмия низ бо ҳамин тартиб ҳисоб ва пардохт карда мешавад.

Мисоли 6. Муассисони ҶДММ «А» шахсони воқеӣ - резидент ва гайрирезиденти зерин мебошанд:

- Джон Брукс- гайрирезидент - 30%;

- Мухаммад Карим- резидент - 70%.

Бо ҷамъбасти соли 2022 даромади андозбанди- шавандаи Ҷамъият 250000 сомониро ташкил додааст ва пас аз пардохти уҳдадорихои андозӣ ва дигар уҳдадорихо даромади софи қорхона 125000 сомонӣ шудааст. Маҷлиси умумии саҳмдорон 20 марти соли 2023 қарор қабул кард, ки байни саҳмдорон қисми фоидаи соли 2022 ба андозаи 125000 сомонӣ тақсим кунанд. Ҷамъият суди сахмияро 15 апрели соли 2023 ба Джон Брукс - гайрирезидент аз рӯи ҳиссаи 30 дарсад ба маблағи 37500 сомонӣ ва ба Мухаммад Карим -резидент аз рӯи ҳиссаи 70 дарсад ба маблағи 87500 сомонӣ пардохт намудааст. Ҳамзамон дар ин сана дар манбаи пардохт андоз аз суди сахмияи бо

меъёри 12 дарсад барои ғайрирезидент ба маблағи 4500 сомонӣ ва барои резидент 10500 сомонӣ, дар маҷмӯъ 15000 сомонӣ нигоҳ дошта, ба бучет гузаронда мешавад. Пас аз нигоҳдоштани андоз аз суди сахмия дар манбаи пардохт суди сахмия ба Джон Брукс - ғайрирезидент ба маблағи 33000 (37500-4500) сомонӣ ва ба Мухаммад Карим - резидент ба маблағи 77000 (87500-10500) сомонӣ пардохт карда мешавад. Бо талаби резидент ва ғайрирезиденте, ки аз манбаъҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон даромад гирифтаанд ва андоз аз даромад дар манбаи пардохт нигоҳ дошта шудааст, мақомоти андоз аз рӯи шакл ва бо тартиби муқаррарнамудаи мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба маблағи даромад аз манбаъҳои воқеъ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохтшуда ва андозҳои дар давраи андозбандӣ ситонидашуда маълумотнома пешниҳод менамоянд.

Мисоли 7. ҶСП «Б» тибқи шартномаи қарзӣ аз шахси воқеӣ-резидент (ё ғайрирезидент) 800000 сомонӣ бо меъёри 15 дарсад солона ба муҳлати 1 сол қарз гирифтааст. Бо гузаштани муҳлати қарз Ҷамъият уҳдадор аст ба шахси воқеӣ-резидент (ё ғайрирезидент) маблағи қарзро 800000 сомонӣ ва фоизҳои ба он ҳисобшударо ба андозаи 120000 сомонӣ баргардонад. Ҷамъият ҳамчун агентӣ андоз уҳдадор аст аз маблағи фоизҳои пардохташаванда 120000 сомонӣ дар лаҳзаи пардохт андоз аз даромадро бо меъёри 12 дарсад ба маблағи 14400 сомонӣ нигоҳ дошта ба бучет гузаронад ва қисми боқимондаро ба резидент (ё ғайрирезидент) ба маблағи 105600 (120000-14400) сомонӣ пардохт намояд.

Мисоли 8. ҶДММ «Д»- резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҶСК «Х»- ғайрирезидент мутобики шартномаҳои суғурта 750000 сомонӣ ва азнавсуғуртакунии таваккалҳо 450000 сомонӣ, дар маҷмӯъ 1200000 сомонӣ пардохт намудааст. Дар ин ҳолат Ҷамъият уҳдадор мебошад аз маблағи 1200000 сомонӣ, ки

ба ҶСК «Х»- ғайрирезидент пардохт менамояд, андоз аз даромадро бо меъёри 6 дарсад дар манбаи пардохт нигоҳ дошта, онро ба бучет пардохт намояд.

Мисоли 9. ҶДММ «А»- резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҶСК «Х»- ғайрирезидент мутобики шартнома оид ба ҳамлу нақли байналмилалӣ 1250000 сомонӣ пардохт намудааст. Дар ин ҳолат Ҷамъият уҳдадор мебошад аз маблағи 1250000 сомонӣ, ки ба ҶСК «Х»- ғайрирезидент барои ҳамлу нақли байналмилалӣ пардохт менамояд, андоз аз даромадро бо меъёри 3 дарсад дар манбаи пардохт ба маблағи 37500 сомонӣ нигоҳ дошта, онро ба бучет пардохт намояд.

Мисоли 10. ҶДММ «О» тибқи шартнома барои хизматрасонии таълимӣ (гузарондани семинарҳо) ба шахси ҳуқуқӣ - ғайрирезидент уҳдадор аст 10000 сомонӣ маблағ пардохт намояд. Агар тибқи талаботи Кодекси андоз амалиёт бо андоз аз арзиши иловашуда андозбандӣ карда шавад, аввал маблағи андоз аз арзиши иловашударо ба маблағи 1304,3 (10 000*15/115) сомонӣ ҳисоб намуда, пас аз он андоз аз даромад дар манбаи пардохт нигоҳ дошта мешавад. Пас аз он, тибқи талаботи Кодекси андоз аз фарқияти даромади ғайрирезидент аз манбаъҳои воқеъ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон 8695,7 (10000-1304,3) сомонӣ андоз аз даромад бо меъёри 15 дарсад ба маблағи 1304,3 (8695,7*15%) сомонӣ нигоҳ дошта мешавад. Ҳисоби ниҳой аз 10000 сомонӣ, ки барои хизматрасонии ғайрирезидент муайян шудааст, андозҳо дар манбаи пардохт нигоҳдошта шуда, фарқияти он 7391,2 (10000-1304,3-1304,5) сомонӣ ба ғайрирезидент барои хизматрасонӣ пардохт карда мешавад.

Мисоли 11. ҶСП «Б» бо шартномаи қарзӣ аз шахси ҳуқуқӣ ғайрирезидент ба маблағи 200000 сомонӣ дар аввали соли 2022 қарз гирифтааст, ки меъёри фоизии солонаи он 15 дарсад мебошад. Бо гузаштани муҳлати солона Ҷамъият фоизҳои ҳисобшудаи қарзро ба маблағи

30000 сомонӣ бе нигоҳ доштани андоз аз даромад дар манбаи пардохт ба ғайрирезидент пардохт намудааст. Бинобар ин, бо сабаби аз ҷониби Ҷамъият андоз аз даромади ғайрирезидент дар манбаи пардохт нигоҳ надоштан даромад пурра ба он пардохт карда шудааст, дар ин ҳолат ҳуди Ҷамъият уҳдадор мегардад, ки андозҳои дахлдорро бо ғоизҳояш аз ҳисоби худ ба бучет ҳисоб ва пардохт намояд. Масъулияти андозсупоранда ҳамчун агенти андоз замоне анҷомдодашуда ҳисобида мешавад, ки маблағҳои андоз пурра нигоҳ дошта шуда, пардохт карда шавад.

61. МУҚАРРАРОТИ МАЪМУРӢ, ДАВРАИ АНДОЗ

Давраи андоз аз даромад барои даромадҳои дар шақли музди меҳнати аз ҷониби шахсони воқеӣ гирифташуда, ки андоз аз онҳо дар манбаи пардохт ситонида мешавад, моҳи тақвимиӣ мебошад, агар дар Кодекси андоз тартиби дигар пешбинӣ нагардида бошад.

Эзоҳ: Мисол. ҶСП «Б» дар қайди андозии ноҳияи Синоӣ шаҳри Душанбе буда, дар моҳи мартӣ соли 2022 дар маҷмуъ 60 нафар корманди кироя дорад, ки аз он 8 нафарашон дар намояндагиҳои Ҷамъият дар шаҳри Бохтар ва 10 нафарашон дар шаҳри Ҳисор ғайрият менамоянд. Дар ин моҳ дар маҷмуъ фонди музди меҳнат 702000 сомони ро ташкил медиҳад, ки аз он 32800 сомонӣ ба кормандони дар шаҳри Бохтар ва 41000 сомонӣ ба кормандони дар шаҳри Ҳисор ғайрияткунанда тааллуқ дорад. Пас, Ҷамъият уҳдадор мебошад, эълומияи андоз аз даромадро ҳар моҳ ба ноҳияи Сино, шаҳрҳои Бохтар ва Ҳисор пешниҳод намояд.

250. Давраи андоз аз даромад барои даромадҳои шахсони воқеӣ, ки андоз аз онҳо дар манбаи пардохт дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ситонида намешавад, соли тақвимиӣ мебошад, агар бобҳои 62-65 Дастурамал тартиби дигарро муқаррар накарда бошад.

251. Давраи андоз аз даромади шахси ҳуқуқӣ соли тақвимиӣ мебошад. Ҷамъамон пешниҳоди ҳисобҳои пардохтҳои ҷорӣ андоз аз даромад ва пардохти онҳо дар муҳлатҳои муқаррарнамудаи бобҳои 64-65 Дастурамал амалӣ карда мешавад.

62. ПЕШНИҲОДИ ЭЪЛОМИЯ

252. Эълумияи ягона оид ба андоз аз даромад ва андозии иҷтимоӣ аз даромадҳои дар шақли музди меҳнати шахсони воқеӣ, ки андоз аз онҳо дар манбаи пардохт ситонида мешавад, аз ҷумла аз ҷониби воҳиди алоҳидаи шахсони ҳуқуқӣ, то 15-уми моҳе пешниҳод карда мешавад, ки баъди моҳи ҳисоботӣ фаро мерасад.

253. Эълумияи ягона оид ба андоз аз даромад ва андозии иҷтимоӣ аз даромадҳои шахсони воқеӣ – шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар муассисаҳои дипломатӣ, консулгарии давлатҳои хориҷӣ ва намояндагиҳои ба онҳо баробаркардашудаи ташкилотҳои хориҷӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон кор мекунанд, то санаи 15-уми моҳе пешниҳод карда мешавад, ки баъди семоҳаи ҳисоботӣ фаро мерасад. Маълумот дар бораи шахсони воқеӣ дар боло зикргардида ба мақоми ваколатдори давлатӣ аз ҷониби Назорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳар семоҳа то 15-уми моҳе, ки баъди семоҳаи гузашта фаро мерасад, пешниҳод карда мешавад.

254. Ҳисоби ягона оид ба андоз аз даромад ва андозии иҷтимоӣ аз даромадҳои шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар ташкилотҳои дипломатӣ ва ташкилотҳои ба онҳо баробаркардашудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар хориҷа ғайрият менамоянд, ҳар семоҳа аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи молия то 15-уми моҳе, ки баъди семоҳаи ҳисоботӣ фаро мерасад, пешниҳод карда мешавад ва дар ҳамин муҳлат андозҳо аз рӯи онҳо ситонида мешаванд.

255. Андозсупорандагони зерин ухладоранд эълومیяро оид ба андоз аз даромадхое, ки дар манбаи пардохт андозбандӣ намешаванд ва (ё) эълومیяро оид ба андоз аз даромади шахсони ҳуқуқӣ то 1-уми апрели баъди соли ҳисоботӣ ба мақомоти андоз тибқи замимаҳои 1 ва 2 ба Дастурамал пешниҳод намоянд:

- резидентҳо ва муассисаи доимии ғайрирезидентҳо, ки супорандагони андоз аз даромад мебошанд;

- шахсони воқеӣ – резидентҳои дорои даромад, ки дар манбаи пардохти воқеъ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон андозбандӣ намешаванд, ба истиснои шахсоне, ки андозхоро мутобики бобҳои 1-65 Дастурамал пардохт менамоянд;

- шахсони воқеӣ–резидентоне, ки дар суратҳисобҳои дар бонкҳои хориҷии воқеъ берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон маблағҳои пулӣ доранд, инчунин онҳое, ки берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон даромад мегиранд;

- шахсони воқеие, ки мутобики қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба зиммаи онҳо ухладории пешниҳоди эълумия оид ба андоз аз даромад гузошта шудааст. Тибқи сарҳати қоруми қисми 4 моддаи 241 Кодекси андоз тартиб, муҳлатҳои пешниҳод, инчунин шакли эълумияро, ки ин шахсон пешниҳод мекунанд, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд;

- шахсони воқеие, ки мутобики банди 48 Дастурамал ҳуқуқи тарҳкунӣ аз даромадро доранд;

- дигар шахсони ҳуқуқӣ-ғайрирезидентон ва шахсони воқеӣ– ғайрирезидентоне, ки аз манбаҳои воқеъ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон даромаде мегиранд, ки бояд андозбандӣ карда шаванд, аммо дар манбаи пардохт андозбандӣ намешаванд.

256. Ҳангоми барҳам додани шахси ҳуқуқӣ комиссияи барҳамдиҳӣ ё андозсупоранда фавран дар ин бора ба

мақомоти андоз огохиномаи хаттӣ мефиристад. Комиссияи барҳамдиҳӣ ухладор аст, ки эълумияи андозро ба мақомоти дахлдори андоз пешниҳод намояд.

257. Шахси воқеие, ки аз ӯ пешниҳод кардани эълумияи андоз талаб карда намешавад, метавонад бо пешниҳоди ҳуҷжатҳои тасдиқкунанда бо талаби аз нав ҳисоб кардани андоз ва баргардонидани маблағи барзиёд супоридааш эълумия пешниҳод кунад.

258. Ҳисобҳо оид ба пардохти маблағҳои қорӣ аз рӯйи андоз аз даромади шахсони ҳуқуқӣ, инчунин маълумот дар бораи шахсоне, ки андозии онҳо дар манбаи пардохт интиҳол дошта шудааст, аз рӯйи шакли муқаррарнамудаи замимаи 2 Дастурамал бо дарназардошти талаботи бандҳои 260 ва 261 Дастурамал ҳар моҳ (ҳар семоҳа) то 15-уми моҳе пешниҳод карда мешаванд, ки баъди моҳ (семоҳа)-и ҳисоботӣ фаро мерасад. 259. Эълумияи андоз аз даромади шахсони ҳуқуқӣ дар шакли замимаи 3 Дастурамал ва ҳисоботи муҳосибии солона, аз ҷумла тавозуни муҳосибӣ то 1-уми апрели баъди соли ҳисоботӣ ба мақомоти андоз пешниҳод карда мешавад.

Эзоҳ: Мисоли 1. ҶСП «Б» дар ноҳияи Исмоили Сомонӣ шаҳри Душанбе аз бақайдгирии давлатӣ гузашта, намояндагҳои худро дар шаҳрҳои Бохтар ва Ҳисор кушодааст. Дар соли 2022 Ҷамъият дар маҳалли худ 25 нафар корманд дошта, фонди музди меҳнати моҳонаи онҳо 120000 сомонӣ ва дар маҳалли ҷойгиршавии намояндагҳои худ дар шаҳри Бохтар 11 нафар корманд бо фонди музди меҳнати моҳона 49500 сомонӣ ва дар шаҳри Ҳисор 9 нафар корманд бо фонди музди меҳнати моҳона 37800 сомонӣ Ҷамъият намуздааст. Дар ин ҳолат Ҷамъият ухладор мебошад, ки вобаста ба фонди музди меҳнати ба кормандон додашуда ба маҳалли ҷойгиршавии воҳиди асосӣ ва маҳалли ҷойгиршавии ҳар як филиал ё намояндагии худ барои ҳар моҳ эълумияи ғайрирезидентон ба андоз аз даромад ва андозии иҷтимоиро аз

даромадҳои дар шакли музди меҳнат гирифтаи кормандон алоҳида ғарбӣ дода, пешниҳод намояд.

Мисоли 2. Шахси воқеӣ А.А. хонаи истиқоматии худро ба шахси воқеии дигар Б.Б. ба иҷора медиҳад. Шахсони воқеии мазкур резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, соҳибқори инфиродӣ намебошад. Мутобики шартномаи иҷора пардохти хармоҳаи иҷоравӣ 3500 сомонӣ ва солонаи он 42000 сомонино ташкил мекунад. Даромади А.А. ҳамчун даромад дар шакли музди меҳнат набува, иҷорагир шахси воқеӣ Б.Б. агентии андоз эътироф намешавад, бинобар ин шахси воқеӣ Б.Б. уҳдадор намебошад, ки андоз аз даромадро дар манбаи пардохт нигоҳ дорад. Дар ин ҳолат шахси воқеӣ А.А. уҳдадор мебошад андоз аз даромадро бо меъёри 15 дарсад ба маблағи 6300 сомонӣ ҳисоб ва пардохт намуна, эълומияи онро мустақилона то 1 апрели соли минбаъдаи баъди соли ҳисоботӣ, ки ҷунин даромадхоро гирифтааст, ба мақомоти андоз пешниҳод намояд.

Мисоли 3. Хочагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) бе таъсис додани шахси ҳуқуқӣ ҳар нимсолаи тақвимӣ то 15-уми моҳе, ки баъд аз нимсолаи ҳисоботӣ фаро мерасад, ба мақомоти андозии маҳалли баҳисобгириашон нисбат ба аззои ин хочагиҳо дар шакли муқаррарнамудаи мақоми ваколатдори давлатӣ эълумияи ягонаи андоз аз даромад ва андозии иҷтимоӣ пешниҳод карда, дар ҳамин муҳлат маблағи андозхоро пардохт менамоянд.

63. ПАРДОХТҲОИ ҶОРИИ АНДОЗ

259. Шахсони ҳуқуқӣ-супорандагони андоз аз даромади шахсони ҳуқуқӣ бо дарназардошти бандҳои 264-265 Дастурамал уҳдадоранд пардохти ҷорӣ хармоҳаро ба бӯҷет на дертар аз 15-уми моҳе, ки баъд аз моҳи ҳисоботӣ фаро мерасад, анҷом диҳанд. Маблағи ҳар пардохти ҷорӣ моҳона дар давраи 12-моҳа, ки ҳар 15

апрел оғоз меёбад, наметавонад аз ҳар як маблағҳои ғарбӣ камтар бошад:

- аз дувоздаҳ як қисми маблағи андоз аз даромад барои соли гузаштаи андоз;

- 1 дарсади даромади умумии моҳи ҳисоботӣ.

260. Агар даромади андозсупоранда дар семоҳаи аввали соли ҷорӣ нисбат ба даромади дар ҳама семоҳаи соли гузашта аз 50 дарсад кам бошад, андозсупоранда метавонад бо пешниҳод намудани ҳисобот тибқи қанномаи 3 Дастурамал барои ҳар семоҳа ба мақомоти андоз, пардохтҳои ҷорӣ моҳонаро аз рӯйи ҳисоботҳои семоҳаи гузашта бо роҳи тақсим намудани онҳо ба 3, вале на камтар аз 1 дарсади даромади умумии моҳи ҳисоботӣ ҳисоб ва пардохт намояд.

261. Пардохтҳои ҷорӣ аз рӯйи андоз аз даромади шахсони ҳуқуқӣ мутобики боби мазкур ба маблағи ҷунин андозии барои соли тақвимӣ пардохтшаванда ба ҳисоб гирифта мешаванд. Пардохтҳои барзиёди ҷорӣ андоз аз даромади шахсони ҳуқуқӣ нисбат ба уҳдадорҳои андозӣ аз рӯйи ин андоз барои соли тақвимӣ уҳдадорҳои андозӣ аз рӯйи андозҳои дигар ба ҳисоб гирифта мешаванд ё ба андозсупоранда баргардониди мешаванд.

262. Пардохтҳои ҷорӣ аз рӯйи андоз аз даромади шахсони ҳуқуқӣ пардохтҳои ҳатмӣ буда, барои сари вақт напардохтани онҳо ғоизҳо ҳисоб карда мешаванд.

Эзоҳ: Мисоли 1. Дар соли 2022 ҶДММ «А» уҳдадорӣи андозии худро бо низоми умумии андозбандӣ ҳисоб ва пардохт намудааст. Дар мисоли мазкур ҳолатҳои гуногуни эълумияи андоз аз даромади шахсони ҳуқуқӣ шарҳ дода мешавад. Ҳолати 1): мутобики эълумияи андоз аз даромади шахсони ҳуқуқӣ барои соли 2022 маблағи даромади умумӣ 1195000 сомонӣ, хароҷоти тибқи қонунгузории амалкунанда тарҳшаванда 950000 сомонӣ ва даромади андозбандишаванда 245000 сомонино

ташкил медиҳад. Пас дар эълומияи соли 2022 андоз аз даромад бо меъёри 18 дарсад ба маблағи 44100 сомони пешниҳод шудааст. Дар ин давра пардохти қорӣ андоз аз даромад дар маҷмуъ маблағи 11950 сомони мебошад, пас маблағи дар варакаи ҳисоббарбаркунии Ҷамъият гузарондашаванда бо дар назар доштани пардохти қорӣ андоз аз даромад 32150 (44100 – 11950) сомони муайян карда мешавад. Ҳолати 2): мутобиқи эълумияи андоз аз даромад Ҷамъият дар соли 2023 андоз аз даромади шахсони ҳуқуқиро ба маблағи 125000 сомони ҳисоб намудааст. Тибқи эълумияи соли 2022 маблағи андоз аз даромади шахсони ҳуқуқӣ 44100 сомониро ташкил дода буд, ки аз он пардохтҳои қорӣ барои давраи аз 15 апрели соли 2023 то 30 марти соли 2024 ҳар як моҳ ба маблағи 3675 (44100/12) сомони, вале на кам аз 1 дарсади даромад бо тартиби зерин ҳисоб шудааст:

Ҳар 15 ӯми моҳҳо	Даромади умумӣ	Пардохти қорӣ андоз 44100/12	1% аз даромади умумӣ	Пардохтҳои қорӣ ҳисобшуда
апрел 23	60 000	3675	600	3675
май 23	700 000	3675	7000	7000
июн 23	70 000	3675	700	3675
июл 23	60 000	3675	600	3675
август 23	40 000	3675	400	3675
сентябр 23	10 000	3675	100	3675
октябр 23	50 000	3675	500	3675
ноябр 23	30 000	3675	300	3675

декабр 23	0	3675	0	3675
январ 24	50 000	3675	500	3675
феврал 24	45 000	3675	450	3675
март 24	30 000	3675	300	3675
	1 020 000	44 100	10 200	47 425

Барои давраи аз 15 апрели соли 2023 то 30 марти соли 2024 ба маблағи 47425 сомони ҳисоб шудани пардохтҳои қорӣ андоз аз даромади ба буҷет пардохтшаванда аз фарқи 77575 (125000-47425) сомони дар варакаи ҳисоббарбаркунии Ҷамъият гузаронда мешавад. Ҳолати 3): мутобиқи эълумияи андоз аз даромади Ҷамъият барои соли 2023 муайян гардид, ки дар ин сол даромад 1195000 сомони ва хароҷоти тарҳшаванда 1220000 сомони мебошад, пас Ҷамъият соли молиявиро ба маблағи 25000 сомони бо зарар ҷамъбаст намудааст. Дар асоси талаботи Дастурамал, маблағи андоз аз даромад барои соли 2023 сифр мебошад, аммо Ҷамъият барои давраи аз 15 апрели соли 2023 то 30 марти соли 2024 пардохтҳои қорӣ андоз аз даромадро аз рӯи эълумияи андоз аз даромади соли 2022 ҳисоб намудааст. Бо дар назар доштани он, ки дар давраи аз 15 апрели соли 2023 то 30 марти соли 2024 пардохтҳои қорӣ ба маблағи 47425 сомони ҳисоб шудаанд, дар варакаи ҳисоббарбаркунии Ҷамъият бояд 47425 (0-47425) сомони ҳамчун маблағи қамқунандаи андоз аз даромад (манфӣ) ворид карда шавад. Агар маблағҳои қорӣ пурра пардохт шуда бошанд, дар варакаи ҳисоббарбаркунии Ҷамъият ба маблағи 47425 сомони изофапардохт бавучуд меояд.

Мисоли 2. Мутобиқи эълумия барои соли 2022 андоз аз даромади шахсони ҳуқуқии ҶСП «П» 350000 сомониро ташкил додааст, ки тибқи он пардохтҳои қорӣ барои давраи аз 15 апрели соли 2023 то 30 марти соли 2024 ҳар

як мох ба маблағи 29167 (350000/12) сомони, вале на кам аз 1 дарсади даромад дар мохҳои ҳисоботӣ бояд ҳисоб шавад. Аммо дар семоҳаи аввали соли 2023 даромади умумии Ҷамъият кам гардида он ҳамагӣ 1,0 млн сомони ро ташкил додааст, ки он нисбат ба даромади умумии дар семоҳаи аввали соли 2022 (3,2 млн сомонӣ) гирифта аз 50 дарсад кам мебошад. Бинобар ин Ҷамъият тибқи талаботи банди 261 Дастурамал метавонад ба мақомоти андоз барои семоҳаи якуми соли 2023 ҳисоботи андоз аз даромади шахсони ҳуқуқи ро пешниҳод намуна, пардохтҳои ҷории андоз аз даромадро барои семоҳаи оянда аз рӯи он ҳисоб намоад. Тибқи ҳисоботи Ҷамъият дар семоҳаи аввали соли 2023 андоз аз даромади шахсони ҳуқуқӣ ба маблағи 50000 сомонӣ ҳисоб шудааст. Дар ин асос рақами калонтарро барои муайян намудани пардохтҳои ҷории андоз аз даромади шахсони ҳуқуқӣ барои хар моҳи семоҳаи оянда бо ин тартиб ҳисоб менамоад, аз ҷумла 16 667 (50 000/3) вале на камтар аз 1 дарсад даромади моҳи ҳисоботӣ. Дар ҳолати интиҳоб намудани ин усул барои ҳисобкунии пардохтҳои ҷорӣ Ҷамъият уҳдадор мегардад, ки айнан ҳамин тавр, пардохтҳои ҷории андоз аз даромадро барои хар семоҳаи оянда аз рӯи ҳисоботҳое, ки барои семоҳа, шашмоҳа, нӯҳмоҳа ва дувоздаҳмоҳа пешниҳод мешаванд, бо назардошти 1 дарсади даромади умумии моҳи ҳисоботӣ аз нав ҳисоб намоад.

64. ПАРДОХТИ АНДОЗҲО ВА МУҚАРРАРОТИ МАЪМУРИ

263. Шахсони воқеӣ, ки супорандагони андоз аз даромад мебошанд, андозро дар маҳалли баҳисобгирӣ дар муҳлатҳои барои пешниҳод намудани эълонияҳои андоз муқарраршуда пардохт менамоанд.

264. Шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз ҳисоби кор дар ташкилотҳои дипломатии консулгарии

давлатҳои хориҷӣ ва намоёндагҳои ба онҳо баробаркардашудаи созмонҳои байналмилалӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон даромад мегиранд, уҳдадоранд аз даромадҳои худ мустақилона андоzi даромадро дар муҳлатҳои барои пешниҳоди эълония муқарраршуда супоранд.

265. Тақсим кардани маблағи пардохтҳои ҷории андоз аз даромади шахсони ҳуқуқӣ, инчунин маблағҳои андозе, ки бояд ба қисми даромади бучетҳо аз рӯи ҷамъбасти соли тақвимӣ гузаронида шаванд, аз ҷониби корхона баъни бучетҳои маҳалли ҷойгиршавии воҳиди асосии корхона, инчунин маҳалли ҷойгиршавии хар воҳиди алоҳидаи он бо назардошти ҳиссаи хароҷот барои пардохти музди меҳнат, ки ба воҳиди асосии корхона ва ба хар яке аз воҳидҳои алоҳидаи корхона дар хароҷоти умумии музди меҳнат дар корхона (воҳиди асосии корхона яқоя бо ҳамаи воҳидҳои алоҳидаи корхона) тааллуқ дорад, мутобики маълумоти баҳисобгирии муҳосиби корхона сурат мегирад. Ҳиссаҳои хароҷоти барои пардохти музди меҳнати дар банди мазкур зикргардида бо дарназардошти нишондиҳандаҳои воқеии хароҷот барои музди меҳнати воҳиди асосии корхона ва воҳидҳои алоҳидаи он мутобики маълумоти баҳисобгирии муҳосиби корхона барои охири давраи ҳисоботӣ муайян карда мешаванд.

266. Ҳисоб кардани маблағи пардохтҳои ҷории андоз аз даромади шахсони ҳуқуқӣ, инчунин маблағҳои андоз, ки бояд ба қисми даромади бучетҳо аз рӯи ҷамъбасти соли тақвимӣ дар маҳалли ҷойгиршавии воҳиди асосии корхона ва хар яке аз воҳидҳои алоҳидаи он пардохт шаванд, аз ҷониби корхона мустақилона анҷом дода мешавад. Маълумотро дар бораи маблағҳои пардохтҳои ҷории андоз, инчунин дар бораи маблағҳои аз рӯи ҷамъбасти соли тақвимӣ ҳисобкардашуда корхона ба воҳидҳои алоҳидаи худ, инчунин ба мақомоти андоzi

махалли ҷойгиршавии худ ва маҳалли ҷойгиршавии вохидҳои алоҳида на дертар аз муҳлати барои амали намудани пардохтҳои ҷорӣ мутобики боби 64 Дастурамал муқарраргардида ва барои пешниҳоди эълумия аз рӯи андоз аз даромади мутобики боби 63 Дастурамал дастрас менамояд.

267. Корхона маблағи пешпардохтҳо ва маблағи андозро, ки аз рӯи ҷамъбасти соли тақвимӣ ҳисоб карда шудааст, ба бучетҳои маҳалли ҷойгиршавии вохиди асосии корхона ва вохидҳои алоҳидаи он тавассути вохиди асосии корхона ё тавассути ҳар вохиди алоҳидаи на дертар аз муҳлати муқаррарнамудаи ҳамин боб ва боби 64 Дастурамал месупорад.

268. Шахсони ҳуқуқӣ, ки супорандагони андоз аз даромади шахсони ҳуқуқӣ мебошанд, на дертар аз 10-уми апрели соли баъди соли тақвимии ҳисоботӣ фарорасанда ҳисоби ниҳоиро анҷом дода, андозро дар маҳалли баҳисобгирии худ пардохт менамоянд.

269. Назорати пардохти андоз аз даромад аз ҷониби мақомоти андоз анҷом дода мешавад.

Эзоҳ: Мисол. ҶСП «Б» дар ноҳияи Исмоили Сомонӣ шаҳри Душанбе аз бақайдгирии давлатӣ гузашта, намояндагҳои худро дар шаҳрҳои Бохтар ва Ҳисор кушодааст. Дар соли 2022 Ҷамъият дар маҳалли худ 25 нафар корманд дошта, фонди музди меҳнати моҳонаи онҳо 120000 сомонӣ ва дар маҳалли ҷойгиршавии намояндагҳои худ дар шаҳри Бохтар 11 нафар корманд бо фонди музди меҳнати моҳона 49500 сомонӣ ва дар шаҳри Ҳисор 9 нафар корманд бо фонди музди меҳнати моҳона 37800 сомонӣ ғайриҷамъбасти намудааст. Новобаста ба он ки ҶСП «Б» дар ноҳияи Исмоили Сомонӣ шаҳри Душанбе аз бақайдгирии давлатӣ гузаштааст, уҳдадор мебошад барои намояндагҳои худ дар шаҳрҳои Бохтар ва Ҳисор барои соли 2022 дар маҳалли худ ва маҳалли ҷойгиршавии намояндагҳои худ эълумияи андоз аз

даромади шахсони ҳуқуқиро пешниҳод намояд. Дар ин ҳолат Ҷамъият бо тартибе, ки дар Дастурамал муайян шудааст, ҳисоботи андозӣ ва муҳосибино барои ҳар як намояндагӣ алоҳида пеш бурда, ҳисоботро тартиб медиҳад. Ҷамъият танҳо дар маҳалли бақайдгирии давлатӣ, яъне дар ноҳияи Исмоили Сомонӣ эълумияи андоз аз даромади шахси ҳуқуқиро барои соли 2022 пешниҳод менамояд, эълумия тавассути системаи муттаҳидаи иттилооти мақомоти андоз вобаста ба фонди музди меҳнат дар варақаҳои намояндагҳои Ҷамъият дар шаҳрҳои Бохтар ва Ҳисор бо ҳиссаҳои мувофиқ мутобик бо муқаррароти Кодекси андоз гузаронда мешаванд.

65. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

270. Шахси ҳуқуқӣ, филиал ва намояндагии шахси ҳуқуқии хориҷӣ, муассисаи доимии ғайрирезидент ва соҳибкори инфиродӣ, ки дар давоми соли тақвимӣ ба маҷбурияти дигар шахсон пардохтҳо анҷом медиҳанд, уҳдадоранд иттилооти дахлдорро оид ба пардохтҳои тибқи тартиб ва дар ҳолатҳои муқаррарнамудаи мақоми мақолатдори давлатӣ дар мувофиқа бо Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба мақомоти андоз пешниҳод намоянд.

271. Андозсупорандагон, намояндагон ва шахсони мансабдори онҳо, инчунин агентҳои андоз барои риояи нақардани талаботи Дастурамал тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгар мебошанд.

ҚИСОБИ АНДОЗ АЗ ДАРОМАДИ ШАХСОНИ ҲУҚУҚИ

БАРОИ ТАШКИЛОТҲОИ ҚАРЗӢ

Решение собр.	Решение хисоб	Наименование	Материал данных	Техника (+/-)	Материал данных
	40000	ДРОМАД		0	
001	40200	ДРОМАДЫ ФОНИИ		0	
001.1	40202	Дромады фонии в БМТ			
001.2	40204	Дромады фонии в суртасобон мурасоби/хори дар дигар бонк			
001.3	40206	Дромады фонии в хойиригуни мулатик			
001.4	40208	Дромады фонии в кархон субаршавар			
001.5	40210	Дромады фонии в кархон байиновар			
001.6	40212	Дромады фонии в ташкилотхон кархон кайриновар			
001.7	40214	Дромады фонии в кархон моллаи (линии)			
001.8	40216	Дромады фонии в кархон корхонахон алаат			
001.9	40218	Дромады фонии в кархон корхонахон тиротури			
001.10	40220	Дромады фонии в кархон корхонахон кишоварз			
001.11	40221	Дромады фонии в кархон сохборон			
001.12	40222	Дромады фонии в кархон шаксони кохей			
001.13	40224	Дромады фонии в дигар кархон			
001.14	40226	Дромады фонии в диссонет аз кохонхон киматик барон савдо			
001.15	40228	Дромады фонии в диссонет аз кохонхон киматик барон фурш			
001.16	40230	Дромады фонии в диссонет аз кохонхон киматик то мулати пардохт			
001.17	40232	Дромады фонии в амалиети РЕПО			
001.18	40234	Дромады фонии в саварифурт			
001.19	40236	Дромады фонии в кархон шотей			
001.20	40238	Дигар дроматхон фонии			
002	40400	ДРОМАД АЗ ҲАҚҚИ ХИЗМАТ КОМИССИЯ-И ТАШКИЛОТ		0	0
002.1	40402	Дромада аз ҳаққи хизмат (комиссия) аз ташкилот			
002.2	40404	Дромади комиссионӣ аз хизматрасони суратгирсоби асосӣ			
002.3	40406	Дромади комиссионӣ аз ташкилот			
003	40600	ДРОМАД АЗ ХИЗМАТРАСОННИ БОНК/ПАРДОХТ БАРОН ХИЗМАТ		0	0
003.1	40602	Дромада аз хизматрасонии кархон			
003.2	40606	Дромада аз хизматрасонии хисобон кайриновар			
004	40800	ДРОМАД АЗ ҚОҲАХОН ҚИМАТНОК ВА МЕТАЛЛОИ ҚИМАТБАҲО		0	0
004.1	40802	Дромада аз афрудиши арзиши боорини кохонхон киматик барон савдо			
004.2	40804	Дромада аз афрудиши арзиши боорини кохонхон киматик барон фурш			
004.3	40806	Дромада аз афрудиши арзиши боорини кохонхон киматик то мулати пардохт			
004.4	40810	Дромада аз афрудиши арзиши боорини металлҳо ва ситонхон киматикҳо			
004.5	40812	Дромада аз фурӯши металлҳо ва ситонхон киматикҳо			
005	42200	ДРОМАД АЗ АМАЛИЕТО БО АСҲОБИ ХОРИҶИ		0	0
005.1	42202	Дромада аз амалиет бо асҳоби хориҷи			
005.2	42204	Дромада аз амалиети форвард			
005.3	42206	Дромада аз амалиети СВОП			
005.4	42208	Дромада аз амалиёти асосии хориҷи			
006	42400	ДРОМАД АЗ ИҶОРА		0	0
006.1	42402	Дромада аз иҷораи молу мулкҳои хусусӣ			

[illegible]

101.4	51107	Харочоти фонд аз амонатҳо (пасивҳо)-и мутатноқ			
101.5	51109	Харочоти фонд аз суратҳои мутатноқ			
101.6	51111	Харочоти фонд аз ҷойгирҳои мутатноқ			
101.7	51113	Харочоти фонд аз маҳсулоти бахшҳои			
101.8	51115	Харочоти фонд аз ҳисоби карҳои субординат			
101.9	51117	Харочоти фонд аз амалиёти РЕТО			
101.10	51119	Харочоти фонд аз қозаҳои қиматҳои барқарорди бахш			
101.11	51121	Харочоти фонд аз ҷиҳатҳои қиматҳои бахшҳои бахшҳои			
101.12	51123	Харочоти фонд аз қозаҳои қиматҳои бахшҳои бахшҳои			
101.13	51125	Харочоти фонд аз қозаҳои қиматҳои бахшҳои бахшҳои бахшҳои			
101.14	51127	Харочоти фонд аз қозаҳои қиматҳои бахшҳои бахшҳои бахшҳои			
101.15	51129	Харочоти фонд аз қозаҳои қиматҳои бахшҳои бахшҳои бахшҳои			
101.16	51195	Дигар харочоти фонд			
102	51900	ХАРОЧОТИ МОЛИВИ			
102.1	51901	Харочоти ҳақиқат аз ҳисоби ҳисобҳои бахшҳои бахшҳои			
102.2	51903	Харочоти ҳақиқат аз ҳисоби ҳисобҳои бахшҳои бахшҳои бахшҳои			
102.3	51905	Дигар харочоти бахшҳои бахшҳои бахшҳои бахшҳои бахшҳои			
103	51900	ХАРОЧОТИ ҚОҶАҶОИ ҚИМАТНОҚ, МЕТАЛЛО ВА САҲҶОИ			
103.1	51901	ҚИМАТНОҚ			
103.2	51903	Харочоти бахшҳои бахшҳои бахшҳои бахшҳои бахшҳои бахшҳои			
103.3	51905	Харочоти бахшҳои бахшҳои бахшҳои бахшҳои бахшҳои бахшҳои			
103.4	51907	Харочоти бахшҳои бахшҳои бахшҳои бахшҳои бахшҳои бахшҳои			
103.5	51909	Харочоти бахшҳои бахшҳои бахшҳои бахшҳои бахшҳои бахшҳои			
104	53100	ХАРОЧОТ АЗ АМАЛИЁТ БО АСБҶОИ ХОРИҶИ			
104.1	53101	Харочот аз амонатҳо ба асбҳи қозаҳои СПОТ			
104.2	53103	Харочот аз амонатҳои қозаҳои			
104.3	53105	Харочот аз амонатҳои СПОТ			
104.4	53107	Харочоти амонатҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
105	53900	ЧУБҚОНДУИ ВА ИЛОВАРАДОТ			
105.1	53901	Маши ва маҳал қоз			
105.2	53903	Парақироқот ба ҳисоби қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
105.3	53905	Харочоти ба ҳисоби қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
105.4	53907	Харочоти қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
105.5	53909	Дигар қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
106	53700	ПАРДОХТИ ҲАҚИ ҚИМАТНОҚИ КАСЕИ			
106.1	53701	Ҳақи қиматҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
106.2	53703	Ҳақи қиматҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
106.3	53705	Парақоти ҳақи қиматҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
106.4	53707	Харочоти амонатҳои ба қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
106.5	53709	Парақоти қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
107	53900	ҶАРИМА ВА ПЕНЯ			
107.1	53901	Ҷарима ва пеня - Бонки миллии Тоҷикистон			
107.2	53905	Дигар ҷарима ва пеня			
108	55100	АНДОЗО ВА ИҶОЗАТНОМА			
108.1	55101	Амонатҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
108.2	55103	Амонатҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
108.3	55105	Бақайдгирҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
108.4	55107	Харочоти қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
108.5	55109	Харочоти қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
108.6	55195	Дигар қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			

109	55900	ҲИСОБ ҚАРДАНИ ҲАРОШИИ ВА ХОРИҶИИ ИСТЕҶОИ			
109.1	55901	Ҳисоб қардани ҲАРОШИИ БИНОИ ТАШКИЛОТ			
109.2	55903	Ҳисоб қардани ҲАРОШИИ БИНОИ ТАШКИЛОТ - афшоши маҳ			
109.3	55905	Хориҷи қардани ИСТЕҶОИ - ҳукуми иҷро ва таъмина			
109.4	55907	Хориҷи қардани ИСТЕҶОИ - ҳукуми иҷро ва таъмина, дигар маҳ			
109.5	55909	Ҳисоб қардани ҲАРОШИИ - неба, асбҳ ва таъмина			
109.6	55911	Ҳисоб қардани ҲАРОШИИ - неба, асбҳ ва таъмина, дигар маҳ			
109.7	55913	Харочоти ҲАРОШИИ қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
109.8	55915	Харочоти ҲАРОШИИ қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
109.9	55917	Харочоти ҲАРОШИИ қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110	57000	ХАРОЧОТИ ТАШКИЛИ ФОНДИ МАХСУС ВА ЗАМИРАҶО			
110.1	57001	Фонди махсус аз рӯйи қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.2	57002	Фонди махсус аз рӯйи қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.3	57003	Фонди махсус аз рӯйи қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.4	57005	Фонди махсус аз рӯйи қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.5	57007	Харочоти қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.6	57008	Фонди қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.7	57009	Фонди махсус аз рӯйи қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.8	57011	Фонди махсус аз рӯйи қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.9	57013	Фонди махсус аз рӯйи қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.10	57015	Фонди махсус аз рӯйи қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.11	57017	Фонди махсус аз рӯйи қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.12	57018	Дисқоти аз қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.13	57019	Фонди махсус аз рӯйи қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.14	57020	Дисқоти аз қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.15	57021	Фонди махсус аз рӯйи қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.16	57023	Фонди махсус аз рӯйи қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.17	57025	Фонди махсус аз рӯйи қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.18	57026	Дисқоти аз қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.19	57027	Фонди махсус аз рӯйи қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.20	57028	Фонди махсус аз рӯйи қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.21	57029	Фонди махсус аз рӯйи қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.22	57030	Фонди махсус аз рӯйи қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.23	57031	Фонди махсус аз рӯйи қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.24	57033	Амонатҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.25	57034	Фонди махсус - қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.26	57035	Фонди махсус - қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.27	57039	Фонди махсус аз рӯйи қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
110.28	57041	Аз ҳисоби қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
111	57900	ХАРОЧОТИ АМАЛИЁТИ ҶАРИМАТНОҚИ			
111.1	57901	Харочоти амонатҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
112	57900	ХАРОЧОТИ ҶАРИМАТНОҚИ			
112.1	57901	Харочоти қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
112.2	57903	Харочоти қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
112.3	57905	Харочоти қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
112.4	57907	Харочоти қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
112.5	57909	Харочоти қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
112.6	57911	Харочоти қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
112.7	57913	Харочоти қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
112.8	57915	Харочоти қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
112.9	57917	Харочоти қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
112.10	57919	Харочоти қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
112.11	57921	Харочоти қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
112.12	57923	Харочоти қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			
112.13	57925	Харочоти қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои қозаҳои			

112.14	57527	Умекка Умекка	
112.15	57529	Хайрава ба ала	
112.16	57531	Хайрава ба ала	
112.17	57533	Хайрава ба ала	
112.18	57535	Хайрава ба ала	
112.19	57537	Хайрава ба ала	
112.20	57539	Хайрава ба ала	
112.21	57541	Хайрава ба ала	
112.22	57595	Ала	
113	57700	Ала	
113.1	57701	Ала	
114			
114.1			
114.2			
114.3			
114.4			
114.5			
115			
116			
117			
118			
119			
120			
121			
122			
123			
124			
125			
126			
127			
128			
129			
130			
131			
132			
133			
134			
135			
136			
137			
138			
139			
140			
141			
142			
143			
144			
145			
146			
147			
148			
149			
150			
151			
152			
153			
154			
155			
156			
157			
158			
159			
160			
161			
162			
163			
164			
165			
166			
167			
168			
169			
170			
171			
172			
173			
174			
175			
176			
177			
178			
179			
180			
181			
182			
183			
184			
185			
186			
187			
188			
189			
190			
191			
192			
193			
194			
195			
196			
197			
198			
199			
200			

Замтман 3
ба Дастурнамал онг ба хисоб ва
пардохт нэмүүдани андог аз
даромад, нэгүүни шалхон
тэломинго ва хисобдо

ХИСОБОТИ
ТАРЛОҶҶОИ ЧОРИИ АНДОЗ АЗ ДАРОМАДИ ШАХСОНИ ХУКУҚИ

Косм I. Миллатига умуий дәр бериш миллатларига			
1	PHN	2	PHN
1	Ислам дини		
2	Ислам дини		
3	Ислам дини		
4	Ислам дини		
5	Ислам дини		
6	Ислам дини		
7	Ислам дини		
8	Ислам дини		
9	Ислам дини		
10	Ислам дини		
11	Ислам дини		
12	Ислам дини		
13	Ислам дини		
14	Ислам дини		
15	Ислам дини		
16	Ислам дини		
17	Ислам дини		
18	Ислам дини		
19	Ислам дини		
20	Ислам дини		
21	Ислам дини		
22	Ислам дини		
23	Ислам дини		
24	Ислам дини		
25	Ислам дини		
26	Ислам дини		
27	Ислам дини		
28	Ислам дини		
29	Ислам дини		
30	Ислам дини		
31	Ислам дини		
32	Ислам дини		
33	Ислам дини		
34	Ислам дини		
35	Ислам дини		
36	Ислам дини		
37	Ислам дини		
38	Ислам дини		
39	Ислам дини		
40	Ислам дини		
41	Ислам дини		
42	Ислам дини		
43	Ислам дини		
44	Ислам дини		
45	Ислам дини		
46	Ислам дини		
47	Ислам дини		
48	Ислам дини		
49	Ислам дини		
50	Ислам дини		
51	Ислам дини		
52	Ислам дини		
53	Ислам дини		
54	Ислам дини		
55	Ислам дини		
56	Ислам дини		
57	Ислам дини		
58	Ислам дини		
59	Ислам дини		
60	Ислам дини		
61	Ислам дини		
62	Ислам дини		
63	Ислам дини		
64	Ислам дини		
65	Ислам дини		
66	Ислам дини		
67	Ислам дини		
68	Ислам дини		
69	Ислам дини		
70	Ислам дини		
71	Ислам дини		
72	Ислам дини		
73	Ислам дини		
74	Ислам дини		
75	Ислам дини		
76	Ислам дини		
77	Ислам дини		
78	Ислам дини		
79	Ислам дини		
80	Ислам дини		
81	Ислам дини		
82	Ислам дини		
83	Ислам дини		
84	Ислам дини		
85	Ислам дини		
86	Ислам дини		
87	Ислам дини		
88	Ислам дини		
89	Ислам дини		
90	Ислам дини		
91	Ислам дини		
92	Ислам дини		
93	Ислам дини		
94	Ислам дини		
95	Ислам дини		
96	Ислам дини		
97	Ислам дини		
98	Ислам дини		
99	Ислам дини		
100	Ислам дини		

ба Дастурмал онд ба хэсб аз партиз
намудли андо аз даромд, нигуни
нхакон "доминко аз хисоб

МЫШУМОТ

дар бораи шахсоне, ки андози онҳо дар маъбаи пардохт нигоҳ дошта шудааст

1. Мазлумоти умумӣ дар бораи андозупоранда

	1	2
PMA	☐	☐
PRM	☐	☐

РБ

[illegible]

2. Намуди эълони ва давраи ҳисоботин андоз

5	Намуни эълонии	Ибтидоӣ	Навоъӣ	Иловаъӣ (Тасдиқӣ)	Бурҳонӣ
---	----------------	---------	--------	-------------------	---------

3. Хисоби андоз

[illegible]

4. Маълумот дар бораи шахсоне, ки иллати онҳо дар маъидаи пардохт нигоҳ дошта шудааст

Үндсэн сүлжээ	Радикал мушхлын ялгуурлар	Номын индекс	Маблгийн дараал	Маблгийн адагд
001				
002				

Тасвиқи ҷуғрафӣ ва пуррагии маълумоти дар уҳомии мақсуд зикршуда

Число Гамильтона равно числу ребер (12).

1. **Character**
 2. **Character**
 3. **Character**
 4. **Character**
 5. **Character**
 6. **Character**
 7. **Character**
 8. **Character**
 9. **Character**
 10. **Character**
 11. **Character**
 12. **Character**
 13. **Character**
 14. **Character**
 15. **Character**
 16. **Character**
 17. **Character**
 18. **Character**
 19. **Character**
 20. **Character**
 21. **Character**
 22. **Character**
 23. **Character**
 24. **Character**
 25. **Character**
 26. **Character**
 27. **Character**
 28. **Character**
 29. **Character**
 30. **Character**
 31. **Character**
 32. **Character**
 33. **Character**
 34. **Character**
 35. **Character**
 36. **Character**
 37. **Character**
 38. **Character**
 39. **Character**
 40. **Character**
 41. **Character**
 42. **Character**
 43. **Character**
 44. **Character**
 45. **Character**
 46. **Character**
 47. **Character**
 48. **Character**
 49. **Character**
 50. **Character**
 51. **Character**
 52. **Character**
 53. **Character**
 54. **Character**
 55. **Character**
 56. **Character**
 57. **Character**
 58. **Character**
 59. **Character**
 60. **Character**
 61. **Character**
 62. **Character**
 63. **Character**
 64. **Character**
 65. **Character**
 66. **Character**
 67. **Character**
 68. **Character**
 69. **Character**
 70. **Character**
 71. **Character**
 72. **Character**
 73. **Character**
 74. **Character**
 75. **Character**
 76. **Character**
 77. **Character**
 78. **Character**
 79. **Character**
 80. **Character**
 81. **Character**
 82. **Character**
 83. **Character**
 84. **Character**
 85. **Character**
 86. **Character**
 87. **Character**
 88. **Character**
 89. **Character**
 90. **Character**
 91. **Character**
 92. **Character**
 93. **Character**
 94. **Character**
 95. **Character**
 96. **Character**
 97. **Character**
 98. **Character**
 99. **Character**
 100. **Character**

Имя

15000

НОВОЕ, ВОЗНИКНУВШЕЕ СЛУЖЕБНОЕ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

Имя: _____

Российской Федерации

Имя: _____

Российской Федерации

100 90 80 70 60 50 40 30 20 10 0

ДАСТУРАМАЛ
дар бораи ҳисоб ва пардохти андози
низомии содакардашуда

1 МУКАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Дастурамали мазкур (минбаъд - Дастурамал) супорандагони андоз, объекти андозбандӣ, манбаи андоз, имтиёзҳои андоз, давраи андоз, меъёри андоз, тартиби ҳисоб ва пардохт намудани андози низоми

2. Низоми содакардашудаи андозбандӣ (минбаъд - андоз) низоми содакардашуда) низоми андозе мебошад, ки мутобики он субъектҳои соҳибқарории хурд андоз аз даромадро бо тартиби содакардашуда ҳисоб ва пардохт менамоянд.

3. Субъектҳои соҳибкории хурде, ки даромади умумии онҳо дар давраи на зиёда аз дувоздах моҳи пайдарпайи тақвимии гузашта аз 1 миллион сомони зиёд намебошад, мутбиқ ба талаботи Дастурамал амлозбанӣ қарда мешаванд.

4. Андозсупорандагонс, ки бо низоми содакардашудаи андозбандӣ фаъолият менамоянд, ҳукук доранд ихтиёран андози низоми содакардашударо аз даромади умумӣ ё аз фарқияти байни даромад ва хароҷотҳои барои тарҳ иҷозатдодашуда ҳисоб ва пардохт намоянд.

5. Ҳангоми гузариш аз низоми содакардашуда ба низоми умумии андозбандӣ ва аз низоми умумии содакардашудаи андозбандӣ даромади умумии

субъекти соҳибқорӣ бо усули ҳисобу замкунӣ муайян карда мешавад.

6. Новобаста ба муқаррароти бандҳои 1-5 Дастурамал супорандаи андозӣ низоми содакардашуда ҳуқуқ дорад ихтиёран барои бақайдгирӣ ҳамчун супорандаи андоз аз арзиши иловашуда (минбаъд - ААИ) ва дар як вақт барои гузариш ба низоми умумии андозбандӣ ба мақомоти андоз ариза пешниҳод намояд.

2. АНДОЗСУПОРАНДАГОН

7. Шахсони зерин супораидагони андозӣ низоми содакардашуда доништа мешаванд:

- шахсоне, ки дар давоми соли тақвимӣ фаъолияти соҳибқориро оғоз намудаанд, новобаста ба бақайдгирин давлатии ҷунин шахс, ба истисноӣ субъектҳое, ки ҳуқуқи истифода намудани низоми содакардашудаи андозбандиро надоранд;

- шахсоне, ки даромади умумии онҳо дар давраи на зиёда аз дувоздаҳ моҳи пайдарпайи тақвимии гузашта аз 1 миллион сомонӣ зиёд намебошад ва барои гузариш ба низоми умумии андозбандӣ ариза пешниҳод накардаанд;

- агар аз рӯи натиҷаи на зиёда аз 12 моҳи пайдарпайи тақвимии гузашта даромади умумии андозсупорандаи истифодабарандаи низоми умумии андоз аз 1 миллион сомонӣ кам бошад ва агар аз муҳлати аз низоми содакардашуда ба низоми умумии андоз гузаштани ҷунин шахс 36 моҳи тақвимӣ гузашта бошад.

Эзоҳ: Мисоли 1. Шахс дар соли 2022 фаъолияти соҳибқориро худро оғоз намуда, аз бақайдгирии давлатӣ нагузаштааст ва соҳаи фаъолияти он барои бо низоми содакардашуда андозбандӣ намудан манъ карда нашудааст. Дар ин ҳолат шахси мазкур супорандаи андозӣ низоми содакардашуда ба ҳисоб меравад.

Мисоли 2. ҶДММ "Г" дар соли 2022 ба қайди давлатӣ гирифта шуда, дар давраи на зиёда аз дувоздаҳ моҳи пайдарпайи тақвимии гузашта, аз фаъолият оид ба киноматрасонӣ 840450 сомонӣ даромад гирифтааст. Аз ин рӯ, ҷамъият ҳамчун супорандаи андозӣ низоми содакардашуда фаъолияти худро идома медиҳад.

8. Нисбат ба андозсупорандагони зерин андозӣ низоми содакардашуда татбиқ карда намешавад:

- шахсони воқеие, ки ҳамчун соҳибқорони гирифтаи дар асоси патент фаъолияткунанда ба қайд гирифта шудаанд;

- фондҳои сармоягузорӣ, иштирокчиёни касбии бозори коғазҳои киматнок, ташкилотҳои сугуртавӣ ва кариш, ташкилотҳои маблағгузории хурд, ломбардҳо, истифодабарандагони захираҳои табиӣ, таҳлилкунандагони алюминийӣ аввалия, истеҳсолкунандагон ва воридкунандагони маҳсулоти ҷераксия, инҷунин шахсоне, ки дар асоси шартномаҳои комиссия, супориш ва шартномаҳои миёнаравии дигар бо фаъолияти миёнаравӣ машғуланд;

- истифодабарандагони низоми содакардашудаи андозбандии истеҳсолкунандагони маҳсулоти киноварзӣ, ба истисноӣ даромадхое, ки андозбандии онҳо дар доираи андозӣ низоми содакардашуда барои истеҳсолкунандагони маҳсулоти киноварзӣ танзим нашудааст;

- шахсони истифодабарандаи андозӣ низоми содакардашуда барои субъектҳои бизнеси бозӣ, ба истисноӣ даромадхое, ки ба бизнеси бозӣ тааллуқ надоранд.

Эзоҳ: Мисоли 1. Шахси воқеӣ Н.А. мақсад дорад, ки фаъолияти миёнаравиро оид ба қабули пардохти ҳаққи киноматрасонии алоқа ба воситаи терминалҳои худқори худкизматрасонӣ ба роҳ монанд. Бинобар сабаби он ки

тибқи сархати дуҷуми банди 8 Дастурамал нисбат ба фаъолияти миёнаравӣ андози низоми содакардашуда тағбиқ намегардад, шахси воқеӣ Н.А. наметавонад ҳамчун соҳибкори инфиродӣ ё шахси ҳуқуқӣ фаъолияти миёнаравиро тибқи низоми содакардашудаи андозбандӣ ба роҳ монанд. Дар ин ҳолат шахси воқеӣ Н.А. ихтиёран метавонад шахси ҳуқуқӣ таъсис дода, фаъолияти миёнаравии худро дар низоми умумии андозбандӣ ҳамчун супорандаи ААИ оғоз намояд.

Мисоли 2. ҚДММ «А» ба фаъолияти букмекерӣ ва ташкили бозии боулинг машғул мебошад. Дар баробари ин, ҷамъият бо воситаи нуқтаҳои фаъолияти худ аз ҳисоби фуруши маҳсулотҳои хӯрокворӣ ва молҳои ниёзи мардум даромад мегирад. Дар ин ҳолат, ҷамъият уҳдадор мебошад, ки баҳисобгирии андозӣ ва муҳосибиҳои худро барои фаъолияти бизнеси бозӣ алоҳида ба роҳ монда, аз даромадҳое, ки аз фуруши маҳсулоти хӯрокворӣ ва молҳои ниёзи мардум ба даст меорад, супорандаи андози низоми содакардашуда ба ҳисоб менамояд. Инчунин ҷамъият аз фаъолияти бизнеси бозӣ супорандаи андоз аз бизнеси бозӣ ба ҳисоб рафта, андози мазкурро вобаста ба меъёрҳои муқарраргардида ҳисоб ва пардохт менамояд.

9. Филиалҳо ва намояндагии шахси ҳуқуқӣ супорандагони мустақили андози низоми содакардашуда шуда наметавонанд. Шахси ҳуқуқӣ (воҳиди асосии корхона) мустақилона бо тартиби марказонидашуда дар маҳалли бақайдгирии шахси ҳуқуқӣ (воҳиди асосии корхона) андози низоми содакардашударо ҳам аз даромади худ ва ҳам аз даромади филиал, намояндагӣ ё дигар воҳидҳои алоҳида пардохт менамояд. Дар ин сурат ҳангоми ҳисоб намудани ҳадди даромади умумӣ бо мақсади гузариш аз низоми содакардашудаи андозбандӣ ба низоми умумии андозбандӣ ҳамаи даромадҳои шахси ҳуқуқӣ, инчунин даромадҳои филиалҳо, намояндагиҳо ва

дигар воҳидҳои алоҳидаи он дар маҷмуъ ба инobat гирифта мешаванд.

Эзоҳ. Мисол. ҚДММ «Б» дар нозироти андоз дар ноҳияи Шохмансури шаҳри Душанбе ба қайд гирифта шудааст. Ҷамъият инчунин дар ноҳияи Хуросони вилояти Хатлон ва дар ноҳияи Рудакӣ филиал дорад. Дар давраи аз 1 сентябри соли 2021 то 1 июли соли 2022 даромади умумии воҳиди асосии ҷамъият 650 000 ҳазор сомонӣ ва даромади умумии филиалҳо 400 000 сомониро ташкил медиҳад. Дар ин сурат даромади умумии ҷамъият ва инчунин даромади умумии филиалҳои он як даромад ба ҳисоб рафта, дар маҷмуъ маблағи 1 050 000 сомониро ташкил медиҳад, аз тарафи ҷамъият (воҳиди асосии корхона) андози низоми содакардашуда мутамакказ ҳисоб карда мешавад. Эъломиа андози низоми содакардашуда танҳо ба нозироти андози маҳалли бақайдгирии ҚДММ «Б» пешниҳод ва маблағи андоз низ танҳо дар ҳамин маҳал пардохт карда мешавад. Ҳамзамон бинобар сабаби он ки аз рӯи натиҷаи на зиёда аз 12 моҳи пайдарпай тақвими гузашта даромади умумии ҷамъият (ва филиалҳои он) аз 1 миллион сомонӣ зиёд шудааст, ҷамъият уҳдадор аст барои бақайдгирии ба сифати супорандаи ААИ ва гузариш ба низоми умумии андозбандӣ ба мақомоти андоз ариза пешниҳод намояд.

10. Супорандаи андози низоми содакардашуда ҳуқуқ дорад ихтиёран андози низоми содакардашударо бо усули фарқияти байни даромад ва тарҳи хароҷот ҳисоб ва пардохт намояд. Дар ин ҳолат андозсупоранда уҳдадор мегардад, ки ба мақомоти андози маҳалли баҳисобгирии тибқи шакли муқарраргардида дар муҳлатҳои зерин ариза пешниҳод намояд:

- андозсупорандаи навтасвир – дар давоми 5 рӯзи корӣ пас аз лаҳзаи бақайдгирии давлатӣ;

- андозсупорандаи амалкунанда – то 31 декабри соли тақвимӣ.

11. Барои андозсупорандагоне, ки пардохти андози низоми содакардашударо аз рӯи усули фарқияти байни даромад ва хароҷотҳои иҷозатдодашуда интиҳоб менамоянд, ҳисоб ва пардохти андоз аз санаи зерин амалӣ карда мешавад:

- барои андозсупорандаи наватъсис - аз санаи бақайдгирии давлатӣ;

- барои андозсупорандаи амалкунанда пас аз пешниҳоди ариза – аз санаи 1 январи соли минбаъдаи тақвимӣ.

12. Агар андозсупоранда яке аз усули ҳисоби андози низоми содакардашударо интиҳоб намура бошад, пас уҳдадор аст то охири соли ҷорӣ тақвимӣ бо ҳамин усул ғайолият намояд. Чунин андозсупоранда ҳуқуқ дорад аз огози соли минбаъда усули интиҳобнамудаи соли қаблӣро иваз намояд, агар то 31 декабри соли ҷорӣ ба мақомоти андози маҳалли қайди худ ариза пешниҳод карда бошад, дар акси ҳол наметавонад усули интиҳобнамудаи ҳисобро тағйир диҳад.

3. ОБЪЕКТИ АНДОЗБАНДӢ

13. Агар дар бандҳои 14, 15 ва 16 Дастурамал тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад, объекти андозбандӣ барои андози низоми содакардашуда даромади умумӣ, аз ҷумла даромад аз таҳвили молҳо, иҷрои корҳо, хизматрасониҳо, инчунин даромадҳои дигари бадастомада мебошад.

14. Барои андозсупорандагоне, ки пардохти андози низоми содакардашударо аз рӯи усули фарқияти байни даромад ва хароҷотҳои иҷозатдодашуда интиҳоб намудаанд, объекти андозбандӣ - даромади умумии онҳо бо тарҳҳои пешбининамудаи бобҳои 28 ва 29 Кодекси андоз, аз ҷумла банди мазкур мебошад. Дар ҷунин ҳолат

объекти андозбандӣ бо усули ҳисобу замкунии зерин муайян карда мешавад:

1) аз даромади умумӣ тамоми хароҷоти тасдиқшудаи воқеан анҷомдодаи марбут ба давраи ҳисоботи бо гирифтани ҷунин даромад алоқаманд тарҳ карда мешавад, аз ҷумла:

- хароҷоти бо ҳуҷжат тасдиқшудаи уҳдадорихои андозӣ, ба истинои хароҷоти марбут ба амалиётҳо оид ба таҳвили мол, иҷрои кор ва хизматрасоние, ки воқеан анҷом дода нашудаанд ва бо қарори суд муайян шудаанд;

- хароҷоти бо ҳуҷжат тасдиқшудаи музди меҳнат, хароҷоти сафарҳои хизмати кормандон дар доираи меёрҳои муқарраршуда ва ба андозае, ки хароҷоти сафари хизмати зиёда аз меёрҳои муқарраршуда мутабоқи моддаи 186 Кодекси андоз ба даромади корманд дохил карда мешавад;

- хароҷоти тасдиқшудаи барои ашёи хом, мавод, хароҷоти реклама, энергияи воқеан дар давраи андоз истифодашуда;

- андоз аз аризиши иловашуда ва аксизҳои ба аризиши мол (иҷрои кор, хизматрасонӣ) бурдашуда;

- ҷаримаҳо, ғоизҳо, ноустуворонаҳои таъиншуда ё ғайрофишудаи вобаста ба гирифтани даромади умумӣ, ки бояд аз ҳисоби андозсупоранда пардохт шаванд (шудаанд), ба истиснои онҳое, ки бояд ба бучет ворид гарданд;

- тарҳи пардохтҳо барои ташкилотҳои эҳсонкорӣ ва иҷрои ғайолияти эҳсонкорӣ дар ҳаҷми воқеии маблағҳои пардохтшуда, аммо на бештар аз 10 ғоизи даромади андозбандишаванда;

- тарҳкунии барои пардохтҳо ё кумақҳои дигар барои нешириии оқибатҳо ё расонидани кумақ дар робита бо офатҳои техногенӣ ё табиӣ ё эпидемия;

- харочот барои таҳқиқоти илмӣ, корҳои лоихаҳои ва таҷрибавию конструктории вобаста ба гирифтани даромади умумӣ, ба истисноӣ харочот барои харидани воситаҳои асосӣ, васлосии онҳо ва дигар харочоти хусусияти асосидошта;

- ҳиссачудокунии истеҳлоқӣ доир ба воситаҳои асосӣ ва дороиҳои ғайримоддӣ, ки дар фаъолияти соҳибкорӣ истифода мешаванд;

- дигар харочоте, ки тарҳи онро Кодекси андоз манъ накардааст;

2) агар ҳамагон як харочот дар якҷанд моддаи харочот пешбинӣ шуда бошад, дар ин сурат ҳамагон ҳисоби даромади андозбандишаванда ин харочот танҳо як маротиба тарҳ карда мешаванд;

3) аз даромади умумӣ чунин харочотҳо тарҳ карда намешаванд:

- тарҳ нисбат ба харочоте, ки ба фаъолияти соҳибкорӣ алоқаманд нест;

- тарҳ нисбат ба харочоти вобаста ба сохтмон, истифодабарӣ ва нигоҳдории объектҳо, инчунин дигар харочоте, ки ба фаъолияти соҳибкорӣ (истеҳсолоти асосӣ) алоқаманд нест;

- харочоти вобаста ба хариди мол (кор, хизматрасонӣ) аз соҳибкорони инфиродӣ, ки тибқи патент фаъолият менамоянд;

- харочоти намояндагӣ ва дигар харочоти шабаҳа (гузаронидани ҷашнҳо, ҷойгиронии меҳмонон ва ғайра), ки аз 1 фоизи даромади умумии андозсупоранда дар давраи ҳисоботӣ зиёд мебошад;

- харочоти рекламавӣ (маркетингӣ), ки аз 5 фоизи даромади умумии андозсупоранда дар давраи ҳисоботӣ зиёд мебошад;

- тарҳ нисбат ба харочоти марбут ба нақлиёти автомобилӣ сабуқрав, ки дар ҳама давра дар ҷараёни давраи андоз дар ихтиёри кормандон ё шахмдорон (нигирикчиёни андозсупоранда) барои истифодаи шахсӣ қарор дошт, аз ҷумла истифодаи он барои кашондани кормандон ба ҷои қор ва баръакс ба истисноӣ ҳолате, ки корманд вобаста ба арзиши даромад мутобиқи банди 7) қисми 3 моддаи 186 Кодекси андоз бо андоз аз даромад андозбандӣ карда шудааст. Тибқи муқаррароти банди 7) қисми 3 моддаи 186 Кодекси андоз арзиши истифодаи воситаи нақлиёти корфармо аз ҷониби корманд бо мақсадҳои шахсӣ, ки бо формулаи $(A \times 10\%) / 12$ барои моҳи тақвими муайян карда мешавад, дар ин ҷо: А - маблағи харочоте, ки корфармо барои харид ва нигоҳдории воситаи нақлиёт сарф намудааст ё арзиши бозории ба иҷора гирифтани воситаи нақлиёт;

- сахм ба сармоия оинномавӣ (шарикона), аъзоҳаққи сахмӣ, пардохтҳо барои аз меёр зиёд ба ҳаво партофтани моддаҳои ифлоскунанда, аъзоҳаққиҳои ихтиёрӣ ба ташкилотҳои ҷамъиятӣ;

- сармоягузорӣ ба сармоия оинномавии андозсупорандаи дигар;

- пардохт (пушонидан)-и маблағи асосӣ қарз;

- фарқияти қурби асъор, ки аз қарзҳои шахсони мутақобилан вобаста гирифта шудаанд;

- ҳиссачудокунии истеҳлоқӣ доир ба воситаҳои асосӣ ва дороиҳои ғайримоддӣ, ки дар фаъолияти соҳибкорӣ истифода намешаванд (дар фаъолияти ғайрисоҳибкорӣ истифода мешаванд);

- андоз аз даромаде, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ё дар давлатҳои дигар супорида шудааст;

- ҷаримаҳо ва ғоизҳое, ки ба бучети Ҷумҳурии Тоҷикистон ё бучети дигар давлат пардохт шудаанд (боъд

пардохт шаванд), инчунин дигар хароҷоте, ки тарҳи оиро аз даромади умумӣ Кодекси андоз манъ кардааст.

15. Ҳангоми аз ҷониби андозсупоранда интиҳоб гардидаи усули ҳисоби андозӣ низоми содакардашуда аз даромади умумӣ бе тарҳи хароҷот дар ҷунин ҳолат объектҳои андозбандии ҷунин андозсупоранда бо усули ҳазинавӣ ҳисоб карда мешавад.

16. Ба даромадҳои дигари андозсупоранда инҳо дохил мешаванд:

- вориҷоти ҷаримаҳо ва фоизҳо барои вайронкунии шартҳои шартнома;

- дороиҳои ройгон, аз он ҷумла аз иштироккунандагон (сахмдорон) ё тибқи шартномаи тухфа гирифташуда, аз ҷумла арзиши молу мулкҳои ройгон гирифташуда, ки аз рӯи нархи бозорӣ дар лаҳзаи гирифтани онҳо муайян карда мешавад;

- маблағҳои қарзҳои кредиторӣ ва депонентӣ, ки аз рӯи онҳо муҳлати даъво гузаштааст, дар лаҳзаи аз ҳисоб баровардани маблағи қарз дар баҳисобгирии муҳосиби андозсупоранда ҳамчун арзиш надошта;

- фарқияти мусбати қурбӣ ва пулӣ аз рӯи баҳодиҳии асъори хориҷӣ ва қарзҳои дебиторӣ, ки бо асъори хориҷӣ ифода ёфтаанд;

- фоизҳои тибқи шартномаҳои қарз, кредит гирифташуда;

- пардохти иҷравӣ, роялти ва дигар шаклҳои подошпулии ҳуқуқ барои истифода.

Эзоҳ: Мисол. ҶСК «Г» дар давраи ҳисоботӣ аз мағозаи хӯрокворӣ 110 000 сомонӣ даромад мегирад, инчунин дар ҳамаи давра ҷамъият аз ҳисоби подошпулии ҳуқуқ барои истифодаи маркази савдо 50 000 сомонӣ ва барои вайронкунии шартҳои шартнома аз ҳисоби ҷарима ва фоизҳо ба маблағи 25 000 сомонӣ даромад гирифтааст. Дар ҷунин ҳолат объектҳои андозбандӣ даромади умумии

ҶСК «Г» 185 000 (110 000+50 000+25 000) сомониро ташкил медиҳад. Бинобар ин, ҷамъият уҳдадор аст, аз ҷамъи ҳамаи ин даромадҳо андозӣ низоми содакардашударо бо усули интиҳобнамудааш ҳисоб ва пардохт намояд.

17. Объекти андозбандӣ барои шахси ҳуқуқӣ хориҷӣ, ки ғайолияти худро тавассути филиал ва (ё) намоёндагӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ менамояд, даромади умумии бадастовардаи он аз манбаъҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон гирифташуда мебошад.

18. Даромади умумии андозсупоранда, ки дар шакли ҷерин гирифта шудааст, объектҳои андоз эътироф карда намешавад:

- гарав, агар дар шартнома ба дорандаи гарав супоридани молу мулкҳои гузашташуда пешбинӣ шуда бошад, ба истисноӣ ҳолатҳои, ки молу мулкҳои гузашташуда ба молият (соҳибӣ)-и дорандаи гарав дода мешавад (бегона карда мешавад);

- гирифтани маблағи асосии қарзи ба қарзгиранда пешниҳодшуда;

- ҳиссаҳои аз ҷониби андозсупоранда дар сармояи онномавӣ ё захиравии ӯ аз иштирокчиён (сахомон) дар шакли пулӣ ё натуралӣ гирифташуда, инчунин ба иштирокчӣ (сахмдор) пардохт намудани маблағи ҳиссаи ӯ ҳангоми аз ҷамъият баромадани иштирокчӣ (сахмдор) ё дар сурати барҳамдиҳӣ ё қатъ намудани ғайолияти муштарақ дар доираи маблағҳои ҳиссаҳои аввалини ҷунин иштирокчӣ (сахмдор).

19. Тартиб ва шартҳои эътироф намудани баҳодиҳии андозаи даромад, ки аз ғайолияти андозсупорандагон дар асоси усули ҳазинавӣ гирифта шудааст, мутобики еҷадоти баҳисобгирии худӣ андозсупоранда, ки дар асоси санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дахлдор ва тарғибҳои методии дар соҳаи баҳисобгирии муҳосиби дар Ҷумҳурии

Тоҷикистон тартиб дода шудаанд, бо тасҳеҳҳои барои риояи шартҳои Дастурамал зарур муайян карда мешавад.

4. МАНБАИ АНДОЗ, ДАВРАИ АНДОЗ, МЕЇЁРҲОИ АНДОЗ, ТАРТИБИ ҲИСОБИ АНДОЗ ВА МУҲЛАТИ ПЕШНИҲОД НАМУДАНИ ЭЪЛОМИЯ

20. Манбаи андоз барои истифодабарандагони андозии низоми содакардашуда маблағи умумии даромади дар давраи андоз гирифтаи андозсупоранда доништа мешавад.

21. Ҳангоми истифодаи усули ҳизинавӣ лаҳзаи гирифтани даромад лаҳзаи зерин ба ҳисоб меравад:

- агар андозсупоранда воситаҳои пулӣ гирад, пас лаҳзаи гирифтани даромад лаҳзаи гирифтани воситаҳои пулӣ нақд ва ҳангоми пардохтҳои ғайринақдӣ – лаҳзаи қабул намудани воситаҳои пулӣ дар суратҳисоби ӯ дар бонк, дар дигар суратҳисобе, ки ӯ метавонад ихтиёрдорӣ кунад ё аз он, ки ӯ ҳуқуқ дорад маблағҳои зикргардидаро гирад ё дар ҳамаи электронӣ интиҳоб кунад;

- агар дар муҳлати зиёда аз 6 моҳи тақвими пардохтҳо барои мол (ичрои кори ва хизматрасонӣ)-и аз ҷониби андозсупоранда таҳвилшуда амалӣ нагардад, бо мақсадҳои андозбандӣ арзиши ҷунин мол (кор, хизматрасонӣ) пардохтшуда ҳисобида мешавад;

- дар сурати бекор кардан ё пӯшонидани уҳдадорин молиявии андозсупоранда, аз ҷумла ҳангоми баҳисобгирии байнихамдигарӣ, лаҳзаи гирифтани даромад лаҳзаи бекор кардан ё пӯшонидани уҳдадорӣ ба ҳисоб меравад.

22. Дар сурати ворид нагардидани қарзҳои дебиторин безътимод, ки қаблан ба даромади андозбандишаванда ҳамроҳ карда шудааст, аз даромади андозбандишаванда тарҳ карда мешавад.

Эюҳ: Мисоли 1. ҶСК «В» усули ҳазинавиرو истифода намуда, 15 январи соли 2021 ба ҶДММ «Б» ба маблағи 50 000 сомонӣ мол интиқол намулдааст. Агар ҶСК «В» баъд аз 6 моҳи тақвими интиқол додани мол аз ҶДММ «Б» маблағ нагирад, моли интиқолдодашуда фурухташуда ва маблағи 50 000 сомонӣ гирифташуда ба ҳисоб рафта, даромади мазкур бо андозии низоми содакардашуда андозбандӣ карда мешавад. Минбаъд ба ҶСК «В» ҳангоми аз тарафи ҶДММ «Б» барои моле, ки беш аз 6 моҳи тақвими ҳисоббаробарӣ нагардида буд, маблағе, ки қаблан бо андозии низоми содакардашуда андозбандӣ шуда буд, пардохт гардад, он объекти андозбандии андозии низоми содакардашуда эътироф карда намешавад.

Мисоли 2. ҶСК «А» усули ҳазинавиру истифода намуда, 15 март соли 2022 барои хизматрасоние, ки дар моҳи апрел ва ё моҳи минбаъдаи соли 2022 анҷом дода намешавад, ба маблағи 300 000 сомонӣ пешпардохт гирифтааст. Новобаста аз он ки хизматрасонӣ воқеан моҳи апрел ва ё моҳҳои минбаъда анҷом меёбад, барои ҶСК «А» лаҳзаи гирифтани пешпардохт ба маблағи 300 000 сомонӣ, яъне 15 март соли 2022 ба ҳисоб рафта, дар қимми давраи ҳисоботӣ амалиёти мазкур бо андозии низоми содакардашуда андозбандӣ карда мешавад.

Мисоли 3. ҶСП «Б» супорандаи андозии низоми содакардашуда буда, тибқи шартнома ба муҳлати як сол ба ҶДММ «А» ба маблағи 40 000 сомонӣ бо меъёри 15 фоизи солона қарз додааст. Бо гузаштани муҳлати қарз ҶСП «А» уҳдадор аст, ба ҶДММ «Б» маблағи асосии қарз, яъне 40 000 сомонӣ ва фоизҳои ба он ҳисобшуда 6 000 сомониро баргардонад. ҶСП «А» ҳамчун агенти андоз ҳангоми пардохти фоизҳо, андоз аз фоизҳоро бо меъёри 12 фоиз дар манбаи пардохт меситонад ва қисми боқимондаи даромади фоизиро ба ҶДММ «А» пардохт менамояд.

Маблағи қарз 40000 сомонӣ
 Фоизҳо 6000 сомонӣ
 Андоз аз фоизҳо $6000 \cdot 12\% = 720$ сомонӣ
 Ба ҶДММ «Б» пардохта мешавад $6000 - 720 = 5280$ сомонӣ

Даромадҳо дар шакли фоизҳо ба андозаи 5280 сомонӣ, ки дар манбаи пардохт андозбандӣ шудаанд, ба даромади умумии гирандаи онҳо дохил намешаванд, яъне минбаъд ин маблағи фоизҳои гирифташудаи ҶДММ «Б» бо андозии низоми содакардашуда андозбандӣ карда намешавад. Қарзи асосӣ ба андозаи 40000 сомонӣ, ки аз ҷониби ҶДММ «А» баргardonида шудааст, барои ҶДММ «Б» даромад ба ҳисоб намеравад. Бинобар ин, қарзии асосии баргardonидашуда, ҳамчун манбаи андозбандии андозии низоми содакардашуда ба ҳисоб намеравад.

23. Андозсупорандагоне, ки андозии низоми содакардашударо истифода менамоянд, бо мақсади муайян намудани манбаи андоз метавонанд, низоми содакардашудаи баҳисобгирии муҳосиби аз ҷониби Вазорати молия муқарраршударо истифода намоёнд.

24. Барои андозсупорандагоне, ки аз рӯи усули фарқияти байни даромад ва харочотҳои тарҳшавандаи иҷозатдодашуда ғаёлият менамоянд, манбаи андоз даромади умумии дар давраи андоз гирифтаи ҷунин андозсупорандагон, бо тарҳҳои пешбинишудаи банди 14 Дастурамал доништа мешавад.

25. Давраи андоз барои андозсупорандаи низоми содакардашуда соли тақвими ва давраи ҳисоботӣ ҳар як семоҳа доништа мешавад.

26. Агар андозсупоранда якчанд намуи ғаёлиятро анҷом диҳад (аз ҷумла истеҳсоли ва ғайриистеҳсоли) ва ё он асос барои андозбандӣ бо дигар низоми маҳсули андоз гардад, уҳдадор мебошад, ки пешбурди баҳисобгирии даромад ва харочотро барои ҳар як намуи ғаёлият

яноҳида пеш бурда, маблағҳои андозии дахлдорро барои онҳо ҷудогона ҳисоб намоёнд.

27. Барои андозсупорандагоне, ки ихтиёран андозии низоми содакардашударо аз фарқияти даромад ва харочот пардохт менамоянд, андозии низоми содакардашуда бо тартибе, ки дар фасли VII Кодекси андоз барои андоз аз даромад муқаррар карда шудааст, ҳисоб карда мешавад.

28. Меъёри андозии низоми содакардашуда бо дар назар доштани талаботи моддаи 380 Кодекси андоз ба андозаи зерин муқаррар карда мешавад:

1) барои амалиётҳои андозсупорандагоне, ки андозии низоми содакардашударо аз даромади умумӣ бо тарҳи харочотҳо бо истифода аз усули ҳазинавӣ ҳисоб менамоянд - 6 фоиз;

2) барои амалиётҳои андозсупорандагоне, ки ихтиёран андозии низоми содакардашударо аз фарқияти байни даромад ва харочоти иҷозатдодашуда интиҳоб намунадаанд, бо ҷунин меъёрҳо андозбандӣ карда мешаванд:

- барои ғаёлият оид ба истеҳсоли молҳо - 13 фоиз ва аз 1 январи соли 2026 ба андозаи 18 фоиз;

- барои ҳама намуи ғаёлиятҳои дигар, ба истиснои ғаёлияти ташкилотҳои қарзии молиявӣ, ширкатҳои мобилӣ, инҷунин ғаёлият оид ба истихроҷ ва коркарди захираҳои табиӣ, ки ғаёлияти онҳо ҷиҳати истифодаи низоми мазкур маҳдуд гардидааст - 18 фоиз.

29. Андозии низоми содакардашуда ҳамчун ҳосили зарби манбаи ҳамин андоз бо меъёри андозе, ки дар банди 28 Дастурамал муайян шудааст, ҳисоб карда мешавад.

30. Ёлומияи андозии низоми содакардашуда ҳар семоҳа на дертар аз санаи 15-уми моҳи баъд аз давраи ҳисоботӣ фаро мерасад, бо шакли зерин пешниҳод карда мешавад:

- андозсупорандагоне, ки андози низоми содакардашударо аз рӯи усули даромади умумӣ бе тарҳи харочотҳо ҳисоб менамоянд, Ёълomia (ҳисоб)-и андози низоми содакардашуда барои истифодабарандагони усули хазинавӣ;

- андозсупорандагоне, ки ба фаъолияти истеҳсоли молҳо машғул буда, пардохти андози низоми содакардашударо аз рӯи усули фарқияти байни даромад ва харочотҳои иҷозатдодашуда интиҳоб намудаанд, Ёълomia (ҳисоб)-и андози низоми содакардашуда аз фарқияти байни даромад ва харочот барои фаъолият онд ба истеҳсоли мол;

- андозсупорандагоне, ки ба фаъолияти ғайриистеҳсолӣ (ичрои кор, хизматрасонӣ) машғул буда, пардохти андози низоми содакардашударо аз рӯи усули фарқияти байни даромад ва харочотҳои иҷозатдодашуда интиҳоб намудаанд, Ёълomia (ҳисоб)-и андози низоми содакардашуда аз фарқияти байни даромад ва харочот барои дигар намудҳои фаъолият (ғайриистеҳсолӣ);

- андозсупорандагоне, ки ба фаъолияти истеҳсоли мол ва фаъолияти ғайриистеҳсолӣ (ичрои кор, хизматрасонӣ) машғул буда, пардохти андози низоми содакардашударо аз рӯи усули фарқияти байни даромад ва харочотҳои иҷозатдодашуда интиҳоб намудаанд, Ёълomia (ҳисоб)-и дар сарҳатҳои дуюм ва сеюми банди мазури Дастурамал қайдгардида.

31. Барои сари вақт пешниҳод накардани Ёълomiaи мазкур, инчунин саркашӣ аз пардохти андоз бо роҳи дидаю доништа ба Ёълomia дохил кардани маълумотҳои таҳрифшуда, андозсупоранда мутобики Кодекси ҳукукбайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешавад.

32. Андози низоми содакардашуда ҳар семоҳа дар маҳалли баҳисобгирии андозсупоранда то санае, ки барои пешниҳоди Ёълomia муайян шудааст, ба бучети маҳаллӣ пардохт карда мешавад.

Эзоҳ: Мисоли 1. ҶДММ «Т» асосан ба фаъолияти истеҳсол ва фуруши мебел машғул буда, андози низоми содакардашударо аз даромади умумӣ бе тарҳи харочотҳо ба усули хазинавӣ ҳисоб ва пардохт менамояд. Барои маҳсулҳои истеҳсоли мебел ҷамъият ба маблағи 700 000 сомонӣ ашё харидорӣ намуда, мебели истеҳсолнамудаашро ба маблағи 750 000 сомонӣ мефурушад. Инчунин ҷамъият аз ҳисоби додани иҷораи бино ба маблағи 50 000 сомонӣ даромад мегирад. Дар ин ҳолат андози низоми содакардашуда аз даромади умумии ҷамъият аз ҳисоби истеҳсоли мебел ва иҷораи бино, ки маблағи 800 000 сомониро ташкил медиҳад, бо меъёри 6 фоиз андозбандӣ карда мешавад. Пас аз ин аз даромади мазкур маблағи андози низоми содакардашуда 48 000 сомониро $(800000 \times 6\%)$ ташкил медиҳад, аз ҷумла:

Даромади умумӣ - 800 000 сомонӣ;

Меъёри андоз - 6%;

Маблағи андоз - $800\,000 \times 6\% = 48\,000$.

Мисоли 2. ҶДММ «В» усули аз фарқияти байни даромад ва харочоти иҷозатдодашуда ҳисоб ва пардохт намудани андози низоми содакардашударо интиҳоб намудааст. Ҷамъият дар давраи ҳисоботӣ аз фуруши молҳои истеҳсолнамудааш 325 000 сомонӣ даромад мегирад, дар ин давра харочотҳои барои тарҳ тибқи конунгузории андоз иҷозатдодашуда 250 000 сомониро ташкил медиҳад. Бо дар назар доштани он, ки фаъолияти корхона истеҳсоли мебошад, барои муайян намудани уҳдадорихон андозӣ меъёри 13 фоиз ба манбаи андоз 75 000 $(325000 - 250000)$ зарб карда мешавад. Дар ин ҳолат, маблағи андози низоми содакардашуда аз ин амалиёт 9750 сомонӣ $(75000 \times 13\%)$ ҳисоб карда мешавад. Аз ҷумла:

Даромади умумӣ: - 325000 сомонӣ;
Хароҷоти иҷозатдодашуда - 250000 сомонӣ;
Манбаи андоз - 75000 сомонӣ;

Меъёри андоз оид ба истеҳсоли молҳо - 13 фоиз;
Маблағи андози низоми содакардашуда - 9750 сомонӣ.

Мисоли 3. ҶДММ «Текстил» (фармоишгар) ва фабрикаи дӯзандагии «Дӯзанда» (пудратчӣ) шартнома ба имзо расонидаанд, ки мутобиқи он ҶДММ «Текстил» ба фабрикаи дӯзандагии «Дӯзанда» 1000 метр матоъро барои дӯхтани хилъати занона медиҳад. Арзиши корҳо оид ба дӯзандагӣ, ки бо шартнома муайян карда шудааст, 10 000 сомонино ташкил медиҳад. Фабрикаи дӯзандагии «Дӯзанда» усули аз фарқияти байни даромад ва хароҷоти иҷозатдодашуда ҳисоб ва пардохт намудани андози низоми содакардашударо истифода менамояд.

Муомилае, ки ҶДММ «Текстил» бе гузаштани ҳуқуқ ба моликият ашён хомро барои тайёр намудани мол, ки натиҷаи коркарди моли ниҳои чамъият ба ҳисоб меравад, ба фабрикаи дӯзандагии «Дӯзанда» медиҳад ва иҷрои кори мазкур барои фабрика ҳамчун ғаёолияти истеҳсолӣ эътироф карда намешавад, чунки фабрика корро оид ба тайёр намудани маҳсулот аз ашён хоми фармоишгар иҷро мекунад ва барои иҷрои кор подошпулӣ гирифта, ҳуқуқи худсарона фурухтани маҳсулоти коркардшударо (хилъатҳои занонаро) надорад. Агар ҶДММ «Текстил» ба ҳисоби пардохти корҳо ба фабрикаи дӯзандагӣ «Дӯзанда» як қисми хилъатҳои занонаро диҳад, пас фуруши хилъатҳои занонаи дар шакли подошпулӣ гирифташуда барои фабрикаи дӯзандагии «Дӯзанда» ҳамчун ғаёолияти истеҳсолӣ баҳо дода намешавад, чунки мол аз ашён фармоишгар истеҳсол шудааст.

Бинобар ин, бо сабаби мавҷуд набудани маҳаки фуруши молҳои истеҳсолнамудаи худӣ андозсупоранда ғаёолияти фабрикаи дӯзандагии «Дӯзанда» дар ин мисол

ҳамчун ғаёолияти истеҳсолӣ баҳо дода намешавад ва фабрика бояд андози низоми содакардашударо бо дар назар доштани тархҳои иҷозатдодашуда бо меъёри 18% ҳисоб ва пардохт намояд.

Мисоли 4. ҶДММ «И» санаи 1 апрели соли 2022 ҳамчун супорандаи андози низоми содакардашуда ба қайд гирифта шуда, бо усули фарқияти байни даромад ва хароҷоти иҷозатдодашуда ҳисоб ва пардохт намудани андози низоми содакардашударо интиҳоб намуда, ба ғаёолият оид ба хариду фуруши маҳсулоти ниёзи мардум ва хизматрасонӣ машғул мебошад.

Аз ҷониби чамъият дар семоҳаи дуҷоми соли 2022 амалиётҳои зерин анҷом дода шудааст:

- ба маблағи 85 000 сомонӣ ба муштариён хизмат расонида шудааст;

- тибқи шартнома, ки хизматрасониҳо дар семоҳаи сеҷоми анҷом меёбад ба маблағи 37 000 сомонӣ пешпардохт гирифтааст;

- ба маблағи 120 000 сомонӣ молро тахвил намудааст, вале пардохти воқеӣ дар семоҳаи сеҷоми соли 2022 сурат мегирад. Дар ин ҳолат бо дар назар доштани талаботи усули ҳисобу замкунӣ даромади умумии ҶДММ «И» 205000 сомонӣ мебошад. Даромади умумӣ: а) 85 000 + в) 120 000 = 205 000 сомонӣ.

Хароҷотҳои чамъият дар ин давра:

- хароҷоти музди меҳнат (а) - 50 000 сомонӣ;
- хароҷотҳои тасдиқшудаи ашён хом (б) - 80000 сомонӣ;

- хароҷоти қувваи барқ (в) - 10000 сомонӣ;
- ҳисаҷудокунии истеҳлоқӣ доир ба воситаҳои асосӣ ва дороиҳои ғайримолдӣ (г) - 10000 сомонӣ;
- хароҷот оид ба андози иҷтимоӣ (ғ) - 12500 сомонӣ.

Чамъи харочотҳо: а) 50 000 сомонӣ + б) 80000сомонӣ + в) 10000 сомонӣ + г) 10000 + г) 12500 сомонӣ=162500 сомонӣ.

Манбаи андоз вобаста ба усули бахисобгирин фарқият байни даромад ва харочот: 42500 сомонӣ (205000 сомонӣ-162500 сомонӣ).

ЧДММ «И» аз манбаи андоз (42500 сомонӣ) андози низоми содакардашударо бо меъёри 18 фоиз ҳисоб на пардохт менамояд:

Манбаи андоз	- 42500 сомонӣ
Меъёр	-18%

Маблағи пардохти андоз -7650 сомонӣ (42500*18%).

33. Андозсупорандагоне, ки яке аз усули ҳисоби андози низоми содакардашударо интихоб намудаанд, уҳдадоранд то охири соли чорӣ тақвимӣ бо ҳамин усул фаъолият намоянд. Чунин андозсупорандагон ҳуқуқ доранд аз оғози соли минбаъда усули интихобнамударо иваз намоянд, агар то 31 декабри соли чорӣ ба мақомоти андози қайди худ ариза пешниҳод карда бошанд.

5. ГУЗАРИШ АЗ НИЗОМИ УМУМИИ АНДОЗ БА НИЗОМИ СОДАКАРДАШУДАИ АНДОЗ, ИНЧУНИН ГУЗАРИШИ БАРЌАКС

34. Агар дар давоми на зиёда аз 12 моҳи пайдарпайи тақвимии гузашта даромади умумии андозсупорандаи истифодабарандаи низоми умумии андоз аз 1 миллион сомонӣ кам бошад ва агар муҳлати аз низоми содакардашуда ба низоми умумии андоз гузаштани чунин шахс 36 моҳи тақвимӣ сипарӣ шуда бошад, андозсупорандаи мазкур метавонад дар муҳлати на зиёда аз 10 рӯзи тақвимӣ аз лаҳзаи пайдо шудани чунин ҳолатҳо барои гузариш аз низоми умумии андозбандӣ ба низоми содакардашудаи андозбандӣ ба мақомоти андоз ариза пешниҳод намоянд.

Эзоҳ: Мисол. ЧДММ “А” 1 сентябри соли 2021 баъд аз даромади умумиаш аз 1 миллион сомонӣ зиёд шудан ба низоми умумии андозбандӣ гузашт. Новобаста ба он ки даромади умумии чамъият дар 12 моҳи пайдарпайи тақвимии гузашта аз 1 миллион сомонӣ кам буд, минбаъд то сипарӣ шудани 36 моҳ чамъият уҳдадор мебошад, ки дар низоми умумии андозбандӣ фаъолият намоянд. Танҳо пас аз гузаштани 36 моҳи тақвимӣ, агар дар давоми на зиёда аз 12 моҳи пайдарпайи тақвимии охир даромади умумии ӯ аз 1 миллион сомонӣ кам бошад, чунин андозсупоранда ҳуқуқ дорад ба низоми содакардашудаи андозбандӣ гузарад.

35. Гузариш аз низоми содакардашудаи андозбандӣ ба низоми умумии андозбандӣ бо тартиби зерин амалӣ карда мешавад:

- агар аз рӯйи натиҷаи на зиёда аз 12 моҳи пайдарпайи тақвимии гузашта даромади умумии андозсупорандаи истифодабарандаи низоми содакардашудаи андоз аз 1 миллион сомонӣ зиёд бошад, дар чунин ҳолат андозсупорандаи мазкур уҳдадор аст дар муҳлати на зиёда аз 10 рӯзи тақвимӣ аз лаҳзаи пайдо шудани чунин ҳолат ба мақомоти андози малли бахисобгирӣ барои гузариш ба низоми умумии андозбандӣ ариза пешниҳод намоянд;

- агар андозсупоранда барои бақайдгирӣ ҳамчун супоридани андоз аз арзиши иловашуда ихтиёран муроҷиат намуда бошад, дар чунин ҳолат андозсупорандаи мазкур уҳдадор аст дар муҳлати на зиёда аз 10 рӯзи тақвимӣ аз лаҳзаи муроҷиат ба мақомоти андози маҳалли бахисобгирӣ барои гузариш ба низоми умумии андозбандӣ ариза пешниҳод намоянд;

- дар ҳолати аз ҷониби андозсупоранда ғарбонагардидани талаботи сархати якуми банди мазкур, аз як низоми ба низоми дигар гузаштани чунин андозсупоранда

аз ҷониби мақомоти андоз анҷом дода шуда, дар ин ҳусу ба андозсупоранда огоҳинома ирсол карда мешавад.

Эзоҳ: Мисоли 1. ҶДММ “Б” 15 майи соли 2022 ба кайди давлатӣ гирифта шуда, усули тарҳи хароҷоти иҷозатдодашударо аз даромад истифода мебарад. Дар моҳи июни соли 2022 даромади умумии ҷамъият (бе дар назар доштани тарҳи иҷозатдодашуда) бештар аз 1 миллион сомони ро ташкил медиҳад. Новобаста ба он ки аз огози фаъолияти ҷамъият 12 моҳи пайдарпайи тақвими нагузаштааст, ҷамъият уҳдадор мебошад дар муҳлати на зиёда аз 10 рӯзи тақвими ба мақомоти андозии маҳалли бахисобгирӣ барои гузариш ба низоми умумии андозбандӣ ариза пешниҳод намояд.

Мисоли 2. ҶДММ “А” аз рӯйи натиҷаи на зиёда аз дувоздах моҳи пайдарпайи тақвими гузашта аз фаъолияти хизматрасонӣ 1000500 сомонӣ даромад гирифтааст, ки он аз ҳадди муайяншудаи даромад бештар мебошад. Дар ин ҳолат ҷамъият уҳдадор аст дар муҳлати на зиёда аз 10 рӯзи тақвими аз лаҳзаи пайдо шудани ҷунин ҳолат ба мақомоти андозии маҳалли бахисобгирӣ барои бақайдгирӣ ба сифати супорандаи ААИ ва гузариш ба низоми умумии андозбандӣ ариза пешниҳод намояд.

6. ХУСУСИЯТҲОИ МАҲСУС ҲАНГОМИ ГУЗАРИШ АЗ ЯК НИЗОМИ АНДОЗБАНДӢ БА НИЗОМИ ДИГАР

36. Андозсупорандагоне, ки то гузариш ба андозии низоми содакардашуда ҳангоми ҳисоб намудани андозҳо аз рӯи низоми умумии андозбандӣ усули ҳисобу замкуниро истифода мебурданд, дар вақти пардохти андозии низоми содакардашуда қоидаҳои зеринро иҷро менамоянд:

- маблағи то гузариш ба андозии низоми содакардашуда гирифташудае, ки вобаста ба он тахвили мол, иҷрои қор ва хизматрасонӣ тибқи шартнома баъд аз

гузариш ба андозии низоми содакардашуда анҷом дода мешавад, ба манбаи андозии низоми содакардашуда дохил карда мешавад;

- маблағе, ки барои тахвили мол, иҷрои қор ва хизматрасонӣ баъд аз гузариш ба андозии низоми содакардашуда гирифта шудааст, ба манбаи андоз дохил карда намешавад, агар қаблан ҷунин маблағҳои гирифташуда бо усули ҳисобу замкуни дар асоси низоми умумии андозбандӣ ба манбаи андоз дохил карда шуда бошанд.

37. Даромадҳои аз тахвили мол (иҷрои қор, хизматрасонӣ, ҳуқуқҳои молумулқӣ) дар давраи истифодаи андозии низоми содакардашуда, ки пардохт (пардохти ҷузъӣ)-и онҳо то санаи гузариш ба низоми умумии андозбандӣ амалӣ нашудааст, ба таркиби даромадҳо дар эълонияи охири андозии низоми содакардашуда ҳангоми гузариш ба низоми умумии андозбандӣ дохил карда мешавад.

38. Маблағи андозии низоми содакардашудаи то гузариш ба низоми умумии андозбандӣ гирифташудае, ки вобаста ба он тахвили мол, иҷрои қор ва хизматрасонӣ тибқи шартнома баъд аз гузариш ба низоми умумии андозбандӣ анҷом дода мешавад, аз маблағи андозии даромад дар низоми умумии андозбандӣ тарҳ карда мешавад.

39. Ҳангоми гузариш аз низоми умумии андозбандӣ ба андозии низоми содакардашуда ва аз андозии низоми содакардашуда ба низоми умумии андозбандӣ, андозсупорандагон вобаста ба андоз аз арзиши иловашуда қоидаҳои зеринро иҷро менамоянд:

- ҳангоми гузариш ба андозии низоми содакардашуда маблағҳои андоз аз арзиши иловашуда, ки то ҷунин гузариш аз маблағи ба ҳисоби тахвили минбаъдаи мол (қор, хизматрасонӣ) дар давраи пас аз гузариш ба андозии

низомии содакардашуда пардохтшуда (кисман пардохтшуда) ҳисоб ва ба бучет пардохт шудаанд, дар давраи охирини андоз аз арзиши иловашуда ба ҳисоб гирифта мешаванд;

- ҳангоми гузариш ба низомии умумии андозбандӣ маблағҳои андоз аз арзиши иловашуда, ки супорандан андозии низомии содакардашуда барои бақияи молҳои харидоришуда пардохт намудааст, аз ҷониби ин андозсупоранда дар давраи якуми андоз пас аз гузариш ба низомии умумии андозбандӣ доир ба андоз аз арзиши иловашуда ба ҳисоб гирифта мешаванд ва аз арзиши ҷунин молҳо кам карда мешаванд.

7. ИМТИЁЗҲОИ АНДОЗ

40. Тибқи муқаррароти қисми 1 моддаи 378 Кодекси андоз имтиёзҳои зерини пешбининамудаи бандҳои 6) ва 7) қисми 2 моддаи 189 Кодекси андоз барои мақсадҳои андозии низомии содакардашуда татбиқ карда намешаванд:

- даромади корхонаҳои нафтагис аз тахвили молҳои истеҳсолшуда, новобаста аз санаи бақайдгирии ибтидоии давлатӣ ва ворид кардани сармоя ба фонди оинномавии корхона;

- даромадҳо аз ғаёлияти сайёҳӣ новобаста аз мавҷудияти иҷозатнома барои пешбурди ғаёлияти сайёҳӣ.

41. Қумақҳои молиявие (субсидияҳое), ки муассисаҳои давлатӣ аз ҳисоби маблағҳои бучетӣ барои нигоҳдории ғаёлияти худ мегиранд, ба даромади умумии онҳо дохил намегарданд.

42. Имтиёзи андозии низомии содакардашуда андозсупорандаро аз пешниҳод намудани ғёлимиани андоз доир ба даромадҳои аз андозбандӣ озод барои давраи ҳисоботӣ озод намекунад.

43. Супорандаи андозии низомии содакардашуда супорандаи андозҳои зерин доништа намешаванд:

- андоз аз даромади шахси ҳуқуқӣ, ба истиснои даромадҳое, ки аз онҳо андоз дар манбаи пардохт нигоҳ дошта мешавад;

- андоз аз даромади соҳибқирони инфиродии дар асоси патент ғаёлияткунанда, ба истиснои даромадҳое, ки дар манбаи пардохт нигоҳ дошта мешаванд;

- андоз аз арзиши иловашуда, ба истиснои андоз аз арзиши иловашуда ҳангоми воридоти молҳо ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ва андоз аз арзиши иловашудаи гайрирезидент, ки дар манбаи пардохт нигоҳ дошта мешавад.

44. Супорандагони андозии низомии содакардашуда дар андозҳои муқаррарнамудаи Кодекси андозро пардохт менамоянд.

45. Супорандагони андозии низомии содакардашуда уқуддоранд вазифаи агенти андозро, ки Кодекси андоз пешбинӣ намудааст, иҷро намоянд.

8. ТАРТИБИ ТАҲИЯ ВА ПЕШНИҲОД НАМУДАНИ ҒЁЛИМИАНИ АНДОЗИ НИЗОМИ СОДАКАРДАШУДА

46. Ғёлимиани андозии низомии содакардашуда аз қисмҳои «Маълумот дар бораи андозсупоранда», «Намуди ғёлимиани ва давраи ҳисоботии андоз», «Ҳисоби андоз» ва «Тасдиқи дурустӣ ва пуррагии маълумоти дар ғёлимиани мазкур зикргардида» ва шаклҳои «Ғёлимиани (ҳисоб)-и андоз барои истифодабарандагони усули «Ғёлимиани (ҳисоб)-и андоз аз фарқияти байни даромад ва хароҷот барои ғаёлият оид ба истеҳсоли мол» ва «Ғёлимиани (ҳисоб)-и андоз аз фарқияти байни даромад ва хароҷот барои дигар намулҳои ғаёлият (гайриистеҳсоли)» иборат мебошад.

47. Маълумот дар бораи андозсупоранда чунин пур карда мешавад:

1) дар сатри 1 рақаи мушаххаси андозсупоранда (РМА) дарч карда мешавад;

2) дар сатри 2 рақаи ягонаи мушаххас (РЯМ) дарч карда мешавад; 3) дар сатри 3 номи пурраи андозсупоранда қайд карда мешавад.

48. Намуди эълумия ва давраи ҳисоботии андоз чунин аст:

1) дар сатри 4 намуди эълумияи андоз интиҳоб карда шуда, қайди дахлдор гузошта мешавад;

2) дар сатри 5 давраи андоз бо нишондоди семоҳаи дахлдори соли ҳисоботӣ ва дар мавриди доштани воҳиди алоҳида, қайди дахлдор (ишораи х) гузошта мешавад.

49. Андоз чунин ҳисоб карда мешавад:

1) дар сатри 001 маблағи даромади умумии дар давраи андоз гирифтаи андозсупоранда мутобиқ ба муқаррароти моддаи 377 Кодекси андоз дарч мегардад;

2) дар сатри 002 маблағи даромади андозсупоранда, ки тибқи банди 40 Дастурамал аз пардохти андози низомии содакардашуда озод карда шудаанд, дарч мегардад;

3) дар сатри 003 маблағи андози низомии содакардашуда, ки бо усули ҳазинавӣ ҳисоб карда шудааст, дарч карда мешавад;

4) дар сатри 004 маблағи андози низомии содакардашуда, ки аз фарқияти даромад байни хароҷот ҳисоб карда шудааст (сатри 004.1 + сатри 004.2), дарч мегардад;

5) дар сатрҳои 004.1 ва 004.2 қайди дахлдор оид ба маблағи ҳисобшудаи андози низомии содакардашуда аз Ҷаъолият оид ба истеҳсоли мол ва ё дигар намунҳои Ҷаъолият (ғайриистехсолӣ) гузошта мешавад;

6) дар сатри 005 ҳамагӣ маблағи ҳисобшудаи андози низомии содакардашуда (сатри 003 + сатри 004) дарч мегардад;

7) дар сатри 006 бақияи молу маҳсулот ба аввали давраи ҳисоботӣ ва сатри 007 бақияи молу маҳсулот ба охири давраи ҳисоботӣ дарч карда мешавад.

50. Дурустии маълумоти дар эълумия (ҳисобот)-и андоз дарчшавандаро андозсупоранда бо имзои худ ва гузоштани муҳр (хаттӣ ё электронӣ) тасдиқ менамояд. Дар қисми 4 эълумия санаи пешниҳоди эълумия ва санаи қабули он аз ҷониби мақомоти андоз қайд карда мешавад.

51. Эълумия (ҳисоб)-и андоз барои истифодабарандагони усули ҳазинавӣ чунин тартиб дода мешавад:

1) дар қисми 1 «Маълумоти умумӣ дар бораи андозсупоранда» дар сатри 1 рақаи мушаххаси андозсупоранда (РМА), дар сатри 2 рақаи ягонаи мушаххас (РЯМ) ва дар сатри 3 номи пурраи андозсупоранда қайд карда мешавад;

2) дар қисми 2 «Намуди эълумия ва давраи ҳисоботии андоз» дар сатри 4 намуди эълумияи андоз интиҳоб ва қайди дахлдор (ишораи х) гузошта шуда, дар сатри 5 давраи андоз бо нишондоди семоҳаи дахлдори соли ҳисоботӣ ва дар мавриди мавҷуд будани воҳиди алоҳида, қайди дахлдор (ишораи х) гузошта мешавад;

3) дар қисми 3 «Ҳисоби андоз» дар сатрҳои аз 001 то 006 маҷмӯи даромадҳои бадастовардаи андозсупоранда дар давраи ҳисоботӣ дарч карда мешавад;

4) дар қисми 4 «Ҳисобкунии уҳдадории андоз» дар сатри 007 меъёри андоз ва дар сатри 008 маблағи андоз дарч карда мешавад;

5) дар қисми 5 «Тасдиқи дурустӣ ва пуррагии маълумоти дар эълумияи мазкур зикргардида» дурустии маълумоти дар эълумияи (ҳисоботи) андоз

дарҷшавандаро андозсупоранда бо имзои худ ва гузоштани муҳр тасдиқ менамояд. Дар қисми 5 эълония санаи пешниҳоди эълония ва санаи қабули он аз ҷониби мақомоти андоз қайд карда мешавад.

52. Эълония (хисоб)-и андоз аз фарқияти байни даромад ва хароҷот барои ғайрифаъолият оид ба истеҳсоли мол чунин тартиб дода мешавад:

1) дар қисми 1 «Маълумоти умумӣ дар бораи андозсупоранда» дар сатри 1 рақами мушаххаси андозсупоранда (РМА), дар сатри 2 рақами ягонаи мушаххас (РЯМ) ва дар сатри 3 номи пурраи андозсупоранда қайд карда мешавад;

2) дар қисми 2 «Намуди эълония ва давраи ҳисоботии андоз» дар сатри 4 намуди эълонияи андоз интиҳоб ва қайди дахлдор гузошта шуда, дар сатри 5 давраи андоз бо нишондоди семоҳаи дахлдори соли ҳисоботӣ ва дар мавриди мавҷуд будани воҳиди алоҳида, қайди дахлдор (ишораи х) гузошта мешавад;

3) дар қисми 3 «Маҷмуи даромад дар давраи ҳисоботӣ» дар сатрҳои аз 001 то 007 маҷмуи даромадҳои бадастовардаи андозсупоранда дар давраи ҳисоботӣ дарч карда мешавад;

4) дар қисми 4 «Хароҷотҳои тарҳшаванда» дар сатрҳои аз 008 то 020 маҷмуи хароҷотҳои тарҳшавандаи андозсупоранда барои давраи ҳисоботии дахлдор дар доираи муқаррароти бобҳои 28 ва 29 Кодекси андоз дарч карда мешавад;

5) дар қисми 5 «Манбаи андозбандишаванда» дар сатри 021 ҳамагӣ даромадҳо, дар сатри 022 ҳамагӣ хароҷотҳои тарҳшаванда ва дар сатри 023 даромади андозбандишаванда дарч карда мешавад;

6) дар қисми 6 «Ҳисобкунии уҳдадории андоз» дар сатри 024 меъёри андоз ва дар сатри 025 маблағи андоз дарч карда мешавад;

7) дар қисми 7 «Тасдиқи дурустӣ ва пуррагии маълумоти дар эълонияи мазкур зикргардида» дурустии маълумоти дар эълония (хисобот)-и андоз дарҷшавандаро андозсупоранда бо имзои худ ва гузоштани муҳр тасдиқ менамояд. Дар қисми 7 эълония санаи пешниҳоди эълония ва санаи қабули он аз ҷониби мақомоти андоз қайд карда мешавад.

53. Эълония (хисоб)-и андоз аз фарқияти байни даромад ва хароҷот барои дигар намудҳои ғайрифаъолият (ғайриистеҳсоли) чунин тартиб дода мешавад:

1) дар қисми 1 «Маълумоти умумӣ дар бораи андозсупоранда» дар сатри 1 рақами мушаххаси андозсупоранда (РМА), дар сатри 2 рақами ягонаи мушаххас (РЯМ) ва дар сатри 3 номи пурраи андозсупоранда қайд карда мешавад;

2) дар қисми 2 «Намуди эълония ва давраи ҳисоботии андоз» дар сатри 4 намуди эълонияи андоз интиҳоб ва қайди дахлдор (ишораи х) гузошта шуда, дар сатри 5 давраи андоз бо нишондоди семоҳаи дахлдори соли ҳисоботӣ ва дар мавриди мавҷуд будани воҳиди алоҳида, қайди дахлдор (ишораи х) гузошта мешавад;

3) дар қисми 3 «Маҷмуи даромад дар давраи ҳисоботӣ» дар сатрҳои аз 001 то 007 маҷмуи даромадҳои бадастовардаи андозсупоранда дар давраи ҳисоботӣ дарч карда мешавад;

4) дар қисми 4 «Хароҷотҳои тарҳшаванда» дар сатрҳои аз 008 то 020 маҷмуи хароҷотҳои тарҳшавандаи андозсупоранда барои давраи ҳисоботии дахлдор дар доираи муқаррароти бобҳои 28 ва 29 Кодекси андоз дарч карда мешавад;

5) дар қисми 5 «Манбаи андозбандишаванда» дар сатри 021 ҳамагӣ даромадҳо, дар сатри 022 ҳамагӣ хароҷотҳои тарҳшаванда ва дар сатри 023 даромади андозбандишаванда дарч карда мешавад;

6) дар қисми 6 «Ҳисобкунии уҳдадории андоз» дар сатри 024 меёри андоз ва дар сатри 025 маблағи андоз дарҷ карда мешавад;

7) дар қисми 7 «Тасдиқи дурустӣ ва пуррагии маълумоти дар эълومияи мазкур зикргардида» дурустии маълумоти дар эълумия (ҳисобот)-и андоз дарҷавандаро андозсупоранда бо имзои худ ва гузоштани муҳр тасдиқ менамояд. Дар ин қисм санаи пешниҳоди эълумия ва санаи қабули он аз ҷониби мақомоти андоз қайд карда мешавад.

9. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

54. Супорандагони андозии низомии содакардашуда тибки муқаррароти конунгузорӣ оид ба баҳисобгирини муҳосибӣ ва ҳисоботи молиявӣ» усули содакардашудани ҳисобот ва баҳисобгирини муҳосибиро истифода менамоянд.

55. Супорандаи андозии низомии содакардашуда як маротиба ҳар нимсолаи ҳисоботӣ санади муқоисавиро дар шакли хаттӣ ва ё электронӣ бо мақомоти андоз тартиб медиҳад.

56. Назорати пардохти андозии низомии содакардашударо мақомоти андоз амалӣ менамояд.

ЭЪЛОМИЯИ АНДОЗИ НИЗОМИ СОДАКАРДАШУДА

1. Маълумот дар бораи андозсупоранда

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	--

ЭЪЛОМИЯ (ХИСОВ)-И
АЛЦИОИ НИЗОМИ СОДАКАРЛАШУДА АЗ ФАРҚИЯТИ БАЙНИ ДАРОМАД ВА ХАРОЧОТ
БАРОИ ФАЪОЛИЯТ ОИД БА ИСТЕЪСОЛИ МОИ

1. Маълумот дар бораи ашхосдоранда

1. РМ	2. РМ
Номи пурраи ашхосдоранда	

2. Намуди эълонии аз дарам хисоботи андоз

Истифода	Иловагӣ (Тасхис)	Барҳамда
Дарам андоз	Вохили алоҳида	Не

3. Маълумот дарамат дар дарам хисоботи

Номини маълумот

001. Дарамат умумӣ аз фарқиоти истеъсоли

002. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

003.1. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

003.2. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

003.3. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

003.4. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

004. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

005.1. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

005.2. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

005.3. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

005.4. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

005.5. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

005.6. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

005.7. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

006. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

007. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

008. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

009. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

4. Хисоботи тарҳишҳо

001. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

002. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

003. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

ЭЪЛОМИЯ (ХИСОВ)-И
АНДОЗИ НИЗОМИ СОДАКАРЛАШУДА
БАРОИ ИСТИФОДАРАНДАНИ УСУЛИ ХАЗИНАВИ

1. Маълумот дар бораи ашхосдоранда

1. РМ	2. РМ
Номи пурраи ашхосдоранда	

2. Намуди эълонии аз дарам хисоботи андоз

Истифода	Иловагӣ (Тасхис)	Барҳамда
Дарам андоз	Вохили алоҳида	Не

3. Хисоботи андоз

Номини маълумот

001. Дарамат умумӣ

002. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

002.1. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

002.2. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

002.3. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

002.4. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

002.5. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

002.6. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

003. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

004. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

005. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

006. Дарамат аз фарқиоти ҳуҷудҳои моҷуҷуӣ

4. Хисоботи тарҳишҳо

007. Маълумот

008. Маълумот

5. Тасдиқи ҳуҷудҳои аз ғайри маълумоти дар эълонии маҷуҷуӣ

Мо (ном) барои гуфтаи аз ҳуҷудҳои маълумоти дар эълонии маҷуҷуӣ ғайри маълумоти дар эълонии маҷуҷуӣ

Насиб ном ном пилари роҳбар

Насиб ном ном пилари роҳбар

Насиб ном ном пилари роҳбар

Насиб ном ном пилари роҳбар

Насиб ном ном пилари роҳбар

Насиб ном ном пилари роҳбар

Насиб ном ном пилари роҳбар

Насиб ном ном пилари роҳбар

Насиб ном ном пилари роҳбар

Насиб ном ном пилари роҳбар

Насиб ном ном пилари роҳбар

Насиб ном ном пилари роҳбар

Насиб ном ном пилари роҳбар

ДАСТУРАМАЛ

оид ба ҳисоб ва пардохти андоз аз арзиши иловашуда

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Дастурамал оид ба ҳисоб ва пардохти андоз аз арзиши иловашуда (минбаъд Дастурамал) дар асоси қисми 4 моддаи 272 Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд - Кодекси андоз) таҳия карда шуда, супорандагони андоз, объекти андозбандӣ, манбаи андоз, меъёри андоз, давраи андоз, тартиби ҳисоб кардани андоз, тартиб ва муҳлати пардохти андоз, имтиёзҳои андоз ва тартиби пешниҳод кардани ҳисоботи андоз аз арзиши иловашуда (минбаъд - ААИ)-ро муайян менамояд.

2. ААИ андози ғайримустақим буда, дар тамоми марҳилаҳои муомилоти мол (ичрои қор ва хизматрасонӣ) мутобики муқаррароти Дастурамал пардохт карда мешавад.

Эзоҳ: Мисол. ҶДММ "А" барои фуруши 100 тонна шакар ба маблагҳои умумии 1 миллион сомонӣ бо ҶДММ "Б" шартнома менамояд. Бо мақсади ҳисоб ва пардохт намудани ААИ фурушанда (ҶДММ "А") ухладор аст, ки ба арзиши моли фурушташаванда ААИ-ро бо меъёри муайяншуда илова намуда (1 000 000 + ААИ) шакарро ба ҶДММ "Б" тахвил намояд.

2. СУПОРАНДАГОНИ АНДОЗ

3. Шахсони зерин супорандагони ААИ эътироф карда мешаванд:

- шахсе, ки даромади умумии он дар давраи на зиёда аз 12 моҳи пурраи пайдарпайи тақвимӣ аз 1,0 миллион сомонӣ зиёд мешавад;

- шахсе, ки ба фаъолияти фондҳои сармоягузорӣ, интирокчиёни касбии бозори қоғазҳои қиматнок, тақсилотҳои сугуртавӣ ва қарзӣ, тақсилотҳои маблағгузории хурд, ломбардҳо, истифодабарандагони захираҳои табиӣ, таҳвилкунандагони алюминийи аналитика, истеҳсолкунандагон ва воридкунандагони маҳсулоти зераксизӣ, инчунин шахсоне, ки дар асоси шартномаҳои комиссия, супориш ва шартномаҳои миёнаравии дигар ба фаъолияти миёнаравӣ машғул мешаванд;

- шахси хориҷе, ки хизматрасонии фосилавиро мутобики боби 32 Дастурамал анҷом медиҳад;

- шахси ҳуқуқии хориҷе, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон тахвили мол ва иҷрои қорро анҷом медиҳад, агар Ҷумҳурии Тоҷикистон маҳалли тахвили ҷунин мол ва иҷрои қор эътироф карда шавад;

- шахсе, ки вориси ҳуқуқии супорандаи ААИ бошад;

- шахсе, ки тибқи муқаррароти боби 15 Дастурамал агентҳои андоз доништа шавад;

- шахсе, ки воридоти андозбандишавандаи молро ба Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом диҳад;

- шахсе, ки барои супоридани ААИ ихтиёран муруҷиат менамояд.

Эзоҳ: Барои муайян намудани даромади шахсони дар сарҳаҳои яқум ва ҳаштуми ҳамин банди Дастурамал даромади умумии шахсони мутақобилан нобаста ба эътибор гирифта мешавад.

4. Бақайдгирии ихтиёрии шахс ҳамчун супорандаи ААИ аз ҷониби мақомоти андоз танҳо дар ҳолати таъмин гардидани талаботи зерин анҷом дода мешавад:

- агар макони фаъолияти доимии соҳибқори шаҳр муайян бошад;

- агар шахс фаъолияти соҳибқорӣ дошта бошад ва бахисобгирии мухосибиро тибқи қонунгузори бахисобгирии мухосибӣ анҷом диҳад;
- агар шахс ба ширкатҳои фаъолияти аҳамияти иқтисодӣ надошта алоқаманд набошад.

5. Дар ҳолати ба миён омадани талаботи сархатҳои якум, дуюм, сеюм, панҷум, шашум ва ҳаштуми банди 3 Дастурамал бақайдгирии андозсупоранда ба сифати супорандаи ААИ дар асоси мурочиати андозсупоранда ба таври автоматӣ аз ҷониби мақомоти андоз анҷом дода шуда, дар ин ҳусус ба андозсупоранда шаҳодатнома дар шакли электронӣ пешниҳод карда мешавад.

6. Мақомоти андоз дар сурати ошкор намудани асосҳои кофӣ ҳуқуқ дорад, ки якҷанд фаъолияти субъектҳои соҳибқории ба як шахс тааллуқдоштаро ҳамчун як субъекти ҳоҷагидорӣ эътироф намояд ва аз рӯи якуми давраи ҳисоботи баъди моҳе, ки ҳолати мазкур ошкор шудааст, ҷунин шахсро ба сифати супорандаи ААИ ба қайд гирад.

7. Шахс ҳамчун супорандаи ААИ аз санаҳои зерин эътироф карда мешавад:

- мутобиқи сархати якуми банди 3 Дастурамал - аз рӯи якуми давраи ҳисоботи баъди моҳе, ки дар он даромади умумии андозсупоранда аз ҳадди бақайдгирӣ зиёд шудааст;

- мутобиқи сархати дуюми банди 3 Дастурамал - аз рӯи бақайдгирии давлатӣ;

- мутобиқи сархатҳои сеюм ва чоруми банди 3 Дастурамал - аз рӯи огози фаъолият дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- мутобиқи сархати панҷуми банди 3 Дастурамал - аз ҳаққи ба даст овардани ҳуқуқ ба ворисӣ;

- мутобиқи сархати шашуми банди 3 Дастурамал - аз ҳаққи пардохти даромад ба ғайрирезидент;

- мутобиқи сархати ҳафтуми банди 3 Дастурамал - ҳаққи воридоти андозбандишавандаи молро ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом диҳад.

Эзоҳ: Шахс дар санаи воридоти мол ба ҳудуди

Ҷумҳурии Тоҷикистон супорандаи ААИ ба ҳисоб

наринад, новобаста аз он, ки ҷунин шахс ба сифати

супорандаи ААИ дар мақомоти андоз бақайд гирифта

наудаст ё не;

- мутобиқи сархати ҳаштуми банди 3 Дастурамал - аз санаи дар шаҳодатномаи бақайдгирӣ дарҷшуда.

8. Ба истиснои ҳолатҳои дар сархати ҳафтуми банди

3 Дастурамал, шахсони зерин супорандаи ААИ доништа

намешаванд:

- 1) мақомоти маҳаллӣ ва марказии ҳокимияти давлатӣ - дар доираи иҷрои ваколатҳо;

- 2) шахсоне, ки дар низомҳои махсус фаъолият менамоянд.

9. Андозсупорандагони дар банди 3 Дастурамал муқарраршуда ҳуқуқи бекор намудани бақайдгирӣ ба сифати супорандаи ААИ-ро доранд, агар шартҳои зерин иҷро гарданд:

- даромади умумии андозсупоранда бо дар назар доштани муқаррароти сархати дуюми банди 3 Дастурамал аз ҳадди 1 миллион сомонӣ, аз рӯи ҷамбасти 12 моҳи пурраи пайдарпайи тақвимӣ кам шуда бошад;

- аз лаҳзаи гузариш ба низомии умумии андозбандӣ 36 моҳи тақвимӣ гузашта бошад.

10. Дар ҳолати бақайдгирӣ ва бекор кардани бақайдгирӣ ба сифати супорандаи ААИ андозсупорандаи уҳдадор аст, ки мувофиқан дар низоми умумии андозбандӣ ё маҳсул бақайдиғир намояд.

11. Тартиби бақайдгирӣ ва бекор намудани бақайдгирӣ ба сифати супорандаи ААИ, пешбурди Феҳрист, додани шартнома ва қатъи амали он аз ҷониби мақоми вақолатдори давлатӣ дар мувофиқа бо мақоми вақолатдори давлатӣ дар соҳаи молия таҳия ва тасдиқ карда мешавад.

Эзоҳ: Мисоли 1. ЧДММ “Ш” фаъолияти соҳибкории аз 1 январи соли 2022 оғоз намуда, даромади умумиаш то 1 майи соли 2022 бештар аз 1,1 миллион сомониро ташкил медиҳад. Дар ин маврид ЧДММ “Ш” уҳдадор аст барои бақайдгирӣ барои мақсадҳои ААИ ба мақомоти андоз мувоҷиат намояд.

Мисоли 2. ЧДММ “А” дар давраи аз 1 июни соли 2021 то 1 январи соли оғардааст, аммо Ҷамъият барои даромад ба даст овардааст, аммо Ҷамъият барои бақайдгирӣ ба мақсадҳои ААИ ба мақомоти андоз мувоҷиат накарда, фаъолияти худро дар низоми маҳсули андоз идома додааст. Ҷангоми назорати андозӣ, аз ҷумла назорати камералӣ ҳамаи мақомоти андозӣ, аз ҷумла Дар ин асос мақомоти андоз тибқи муқаррароти моддаи 42 Кодекси андоз ба Ҷамъият бо талаби дар давоми 10 рӯзи тақвимӣ ислоҳ намудани номутобиқатиҳои ошкоргардида ва Ҷамъият бақайдгирӣ ба сифати супорандаи ААИ дар шаклҳои хаттӣ ё электронӣ огоҳинома ирсол менамояд.

Мисоли 3. Дар натиҷаи азнавташкилҳои ЧДММ «С», ки супорандаи ААИ буд, ЧДММ «Ш» таъсис ёфт, ки тибқи ҳуҷҷатҳои таъсисӣ вориси ҳуқуқи ЧДММ «С» мебошад. Барои мақсадҳои ААИ ЧДММ «Ш» новобаста аз ҳаҷми амалиётҳои андозбандишавандаш (таҳвили молҳо, иҷрои корҳо ва хизматрасониҳо) уҳдадор аст пас

аз рӯи ба қайдгирии давлатӣ барои ба сифати супорандаи ААИ бақайд гирифта ба мақоми андоз мувоҷиат намояд.

Мисоли 4. Ширкати интернетии «Х» (шахси хориҷӣ) ба кузур доштан дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мустақиман ба шахсони воқеӣ, аз ҷумла соҳибкории инфиродӣ ва хизматрасонии фосилавиро анҷом медиҳад ва маҳалли ҷуғрафӣ хизматрасониҳои худро Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоб меорад. Дар ҷунин сурат, ширкати интернетии «Х» тибқи тартиби муқарраршуда, худро ҳамчун супорандаи ААИ бақайд гирифта, уҳдадор аст ААИ-ро ба бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисоб ва пардохт намояд.

Мисоли 5. Шахси воқеӣ “К.А” бо мақсади қанорагирӣ аз андозбандӣ, аз ҷумла аз пардохти ААИ фаъолияти соҳибкории худро, ки фуруши маводи сохтмонӣ мебошад, дар байни ЧДММ «К», ЧДММ “А” ва соҳибкории инфиродӣ “К.Б”, ки дар низоми содакардашудаи андозбандӣ қарор доранд, тақсим намуда, фаъолиятро ба воситаи онҳо дар бозорҳои “Сохтмон”, “Санаят” ва “Мавод” ба роҳ мондааст. Ҷуғрафӣ амалиёт ба шахси воқеӣ “К.А” имкон медиҳад, ки пайваста фаъолияти худро ба воситаи субъектҳои соҳибкории зикргардида дар низоми содакардашудаи андозбандӣ пеш бурда, бо ин восита аз андозбандии ААИ қанорагирӣ намояд.

Таҳлили маълумотҳо аз ҷониби мақомоти андоз ҳолати ба шахси воқеӣ “К.А” тааллуқ доштани ҳамаи субъектҳои соҳибкории номбаршударо ошкор месозад. Инчунин муайян карда шуд, ки дар давраи 12 мохи ҳисоботи гузашта даромади умумии ЧДММ «К» 680 000 сомонӣ, ЧДММ “А” 520 000 сомонӣ ва соҳибкории инфиродӣ “К.Б” 320 000 сомониро ташкил медиҳад, ки дар маҷмуъ ба 1 520 000 сомонӣ баробар шудааст, ки аз

хадди даромад барои низоми содакардашудани андозбандӣ бештар аст.

Дар чунин ҳолат мақомоти андоз тибқи талаботи банди 6 Дастурамал ҳар се субъекти соҳибкории зикршударо ҳамчун як субъекти хочагидорӣ эътироф намуда, аз рӯи якуми давраи ҳисоботии баъди моҳе, ки ҳолати мазкур ошкор шудааст, барои чунин шахсро ба сифати супорандаи ААИ ба қайд гирифта ба шахси воқеӣ ва субъектҳои соҳибкорӣ огоҳинома ирсол менамояд. Санаи ҳамчун супорандаи ААИ эътироф шудани чунин шахс мутобиқи сарҳати якуми банди 3 Дастурамал - аз рӯи якуми давраи ҳисоботии баъди моҳе, ки дар он даромади умумии андозсупоранда аз ҳадди бақайдгирӣ зиёд шудааст, доништа мешавад.

Мисоли 6. ҚДММ “К” барои ихтиёран ба қайд гирифта ба сифати супорандаи ААИ ба мақомоти андоз муроҷиат намудааст. Мақомоти андоз бо дар назар доштани талаботи банди 4 Дастурамал муайян мекунад, ки макони фаъолияти доимии соҳибкории Ҷамъият муайян мебошад, оё Ҷамъият воқеан фаъолияти соҳибкорӣ менамояд ва ба ҳисобгирии мухосибиро тибқи қонунгузории мухосибӣ анҷом медиҳад, Ҷамъият ва муассиси он ба ширкатҳои дорои фаъолияти аҳамияти иқтисодӣ надошта алоқаманд мебошад ё не. Бо дар назар доштани ин, мақомоти андоз муроҷиати ҚДММ “К”-ро баррасӣ намуда, барои бақайдгирӣ ба сифати супорандаи ААИ ҳулоса медиҳад.

Мисоли 7. ҚДММ “А” 1 июли соли 2021 пас аз даромади умумиаш аз 1 миллион сомонӣ зиёд шудан ба низоми умумии андозбандӣ гузаштааст. Новобаста аз он, ки даромади умумии Ҷамъият дар 12 моҳи пайдарпайи тақвими гузашта (то 1 июли соли 2022) аз 1 миллион сомонӣ камтар шудааст, минбаъд то сипарӣ шудани 36 моҳ уҳдадор мебошад дар низоми умумии андозбандӣ фаъолият намояд. Танҳо пас аз гузаштани 36

моҳи тақвими, агар дар 12 моҳи пайдарпайи тақвими гузаштаи охирин аз 1 миллион сомонӣ камтар шуда бошад, андозсупоранда ҳуқуқ дорад барои бекор намудани бақайдгирӣ ба сифати супорандаи ААИ ба мақомоти андоз муроҷиат намояд.

Шахоне, ки дар сарҳати дуҷуми қисми 2 моддаи 375 Кодекси андоз қайд шудаанд, новобаста аз камтардани даромади умумишон дар тамоми давраи фаъолият ба сифати супорандаи ААИ фаъолият менамоянд. Агар даромади умумии Ҷамъият дар 12 моҳи пайдарпайи тақвими гузашта аз 1 миллион сомонӣ камтар шуда, аз давраи гузариш ба низоми умумӣ ва бақайдгирӣ ба сифати супорандаи ААИ 36 моҳи гузашта бошад, дар асоси муроҷиати Ҷамъият бақайдгирӣ ба сифати супорандаи ААИ бекор карда мешавад. Бо ин сабаб Ҷамъият уҳдадор мебошад аз низоми умумии андозбандӣ ба низоми содакардашуда гузашта, тибқи муқаррароти зербанди в) банди 12) қисми 1 моддаи 34 Кодекси андоз ба мақомоти андоз маҳалли ба ҳисобгирии худ иттилоот диҳад. Дар ин ҳолат бекор намудани шаходатномаи супорандаи ААИ ва гузариш аз низоми умумии андозбандӣ ба низоми содакардашудаи андозбандӣ дар як вақт анҷом дода мешавад.

3. ОБЪЕКТҲОИ АНДОЗБАНДӢ

12. Объектҳои андозбандии ААИ аз инҳо иборатанд:

- тахвили мол (ичрои қор ва хизматрасонӣ) дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- иҷрои қор ва хизматрасонӣ аз ҷониби ғайрирезидент дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- воридоти мол ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон.

13. Амалиёти андозбандишаванда мутобиқи боби 13 Дастурамал хизматрасонӣ ё иҷрои корро берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бар намегирад.

14. Агар андозсупоранда молро (корро, хизматрасониро) бо дар назар доштани ААИ ҳарад ва маблағи дахлдори андозро ба ҳисоб гирифта бошад, истифодаи минбаъдаи чунин мол (кор, хизматрасонӣ) барои фаъолияти ғайрисоҳибқарӣ амалиёти андозбандишаванда доништа мешавад.

15. Тахвили моли (иҷрои кор ё хизматрасонӣ) андозсупоранда ба кормандони худ ва ба ҳар шахси дигаре, ки супорандаи ААИ намебошанд, аз ҷумла ба таври ройгон, амалиёти андозбандишаванда доништа мешавад, ба истиснои ҳолатҳое, ки хангоми хариди мол, иҷрои кор ё хизматрасонӣ баҳисобгирии ААИ иҷозат дода нашуда бошад. Дар ин ҳолат арзиши амалиёти андозбандишаванда фарқияти байни арзиши хариди мол (иҷрои кор ё хизматрасонӣ) ва арзиши бозории онҳо мебошад.

16. Сарфи назар аз муқаррароти дигари ҳамин боби Дастурамал, тахвили мол аз ҷониби супорандаи ААИ, ба истиснои истифодабарандаи меъёри пасткардашуда, амалиёти андозбандишаванда доништа намешавад, агар ин мол дар натиҷаи амалиёти андозбандишавандаи ААИ ҳарида шуда бошанд, мутобиқи боби 21 Дастурамал баҳисобгирии маблағи ААИ иҷозат дода нашуда бошад. Агар хангоми харидани мол баҳисобгирӣ қисман иҷозат нашуда бошад, пас андозаи амалиёти андозбандишаванда мутаносибан ба ҳиссаи баҳисобгирии иҷозатнашуда кам карда мешавад.

17. Агар бастаҳо (зарфҳо) тибқи шарт ва муҳлатҳои муқарраркардаи шартнома баргардонидашаванда бошанд, онҳо объекти андозбандӣ доништа намешаванд, ба истиснои ҳолатҳое, ки агар онҳо дар муҳлати

муқарраршудаи шартномавӣ баргардонида нашуда бошанд.

18. Агар андозсупоранда хангоми истеҳсоли мол (иҷрои кор ва хизматрасонӣ) аз ашёи хом ва маводи фармоишгар истифода намояд ва маҳсулоти ғайри дар соҳибии фармоишгар боқӣ монад, барои андозсупоранда иҷрои чунин кор ва хизматрасонӣ амалиёти андозбандишаванда доништа мешавад.

19. Воридоти молҳо ва воситаҳои нақлиёт ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон бояд дар эъломия дарҷ карда шаванд, ба истиснои моле, ки мутобиқи боби 6 Дастурамал аз ААИ озод мебошанд, воридоти андозбандишаванда доништа мешавад.

Эзоҳ: Мисоли 1. ҶСК "Ш" супорандаи ААИ, ки дар шаҳри Душанбе фаъолият мекунад ба ҶДММ "О" супорандаи ААИ, ки дар шаҳри Хуҷанд фаъолият менамояд ба маблағи 100,0 ҳазор сомонӣ раванг дар мефурӯшад. Дар мисоли мазкур тахвили раванг дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат гирифта, объекти андозбандии ААИ ба ҳисоб меравад.

Мисоли 2. ҶДММ "Қ" (резиденти Ҷумҳурии Қазоқистон ба ҶДММ "Т" (харидор) резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба маблағи 250,0 ҳазор сомонӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон маҳваратӣ ва маркетингӣ анҷом хизматрасониҳои маҳваратӣ ва маҳваратӣ ва маҳваратӣ. Тибқи талаботи сархати маҳваратӣ ва маҳваратӣ Дастурамал хизматрасониҳои маҳваратӣ Ҷумҳурии маҳваратӣ ҶДММ "Қ" резиденти Ҷумҳурии маҳваратӣ ҶДММ "Т" резиденти Ҷумҳурии Қазоқистон ба ҶДММ "Т" резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон объекти андозбандии ААИ ба шумор меравад. Дар ин ҳолат ҶДММ "Т" резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон уҳдадор мебошад, хангоми пардохти даромад, ААИ-ро ҳисоб намуда дар маҷбаи пардохт нигоҳ дошта, ба бучети дахлдори гузаронад.

Мисоли 3. Соҳибкори инфиродӣ аз Ҷумҳурии Халқии Чин ба худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба маблағи 150,0 ҳазор сомонӣ матоъ ворид менамояд. Новобаста аз он, ки соҳибкори инфиродӣ ба сифати супорандаи ААИ ба қайд гирифта нашудааст, он уҳдадор аст, ки хангоми барасмиятдарории гумрукии мол, ААИ-ро дар нуктаи гумрукӣ пардохт намояд.

Мисоли 4. ҶДММ «Т» резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои таъмири системаҳои барқии Ҷумҳурии Ўзбекистон бо КВД «У» резиденти Ҷумҳурии Ўзбекистон ба маблағи 2,0 миллион сомонӣ қарордод ба имзо мерасонад. Иҷрои корҳои таъмирии аз ҷониби ҶДММ «Т» дар худуди Ҷумҳурии Ўзбекистон анҷом дода шуда дар Ҷумҳурии Тоҷикистон объекти андозбандии ААИ ба ҳисоб намеравад.

Мисоли 5. ҶДММ «С», ки супорандаи ААИ ба ҳисоб меравад ба фуруши маводҳои хӯрока машғул мебошад. Дар моҳи март 20 тонна орд ва 5 тонна равған бо назардошти ААИ харидорӣ намуда, маблағи ААИ-ро ба ҳисоб гирифта, ҳамаи ҳаҷми маводҳои мазкурро ба шахсони эҳтиёҷманд роёгон тақсим мекунад. Бо дар назар доштани он, ки Ҷамъият маводҳои мазкурро бо дар назар доштани ААИ харида, маблағи ААИ-ро ба ҳисоб гирифтааст, новобаста ба роёгон тақсим намудани молҳои мазкур амалиёти мазкур объекти андозбандии ААИ ба ҳисоб меравад.

Мисоли 6. ҶСП «В», ки супорандаи ААИ мебошад ба воситаи мағозаи либосаи худ ба теъдоди 1000 дона куртаҳои мактабӣ, ки аз Ҷумҳурии Туркия ворид намудааст ба савдо мебарорад, аз он 500 дона ба шаҳрвандон, 250 донаашро ба соҳибкори инфиродӣ ва 150 донаашро ба ҶДММ «А», ки супорандаи ААИ намебошад фурухта, 50 донаи боқимондари ба кормандони худ роёгон медиҳад. Дар ҳама ҳолатҳои зикршуда, 1000 дона куртаҳои мактабии фурухташуда ва

роёгон додашуда барои ҶСП «В» объекти андозбандии ААИ ба ҳисоб меравад.

Мисоли 7. ҶДММ «З» дар моҳи январ барои таъмири бинои маъмурии худ бо дар назар доштани ААИ ба маблағи 115 000 сомонӣ масолеҳи сохтмонӣ харидорӣ мекунад. Бинобар сабаби он, ки масолеҳи сохтмонӣ барои таъмири воситаҳои асосӣ дар назар дошта шудааст, мутобик ба талаботи зербанди ё) банди 114 Дастурамал баҳисобгирии маблағи ААИ иҷозат дода намешавад. ҶДММ «З» дар моҳи август як қисми масолеҳи сохтмониро, ки дар таъмири бинои маъмурий истифода нашудааст ба маблағи 45 000 сомонӣ мефурушад. Бинобар сабаби он, ки қаблан масолеҳи сохтмонии мазкур бо дар назар доштани ААИ (меъёри сатандартӣ) харидорӣ шуда, баҳисобгирии андози мазкур иҷозат дода нашуда буд, барои ҶДММ «З» ин амалиёт объекти андозбандии ААИ ба ҳисоб намеравад. Дар сурати ҶДММ «З» масолеҳи сохтмониро аз шахсоне, ки супорандаи ААИ нестанд, барои таъмири воситаҳои асосӣ харидорӣ намояд ва баъд қисме аз онҳоро фурушад, арзиши ҷунин фуруш объекти андозбандии ААИ ба ҳисоб меравад. Инчунин, агар масолеҳи сохтмонии мазкур бештар аз нархи харидашуда, фурухта шавад (нархи харид 45 000 сомонӣ фуруш 55000 сомонӣ), дар ин сурат афзоиш аз фуруш (10000=55000-45000) барои ҶДММ «З» объекти андозбандии ААИ ба ҳисоб меравад.

Мисоли 8. КВД «Ш» барои истеҳсоли яхмос аз ҶДММ «Я» махлуи яхкунанда дар зарфҳои оҳанини махсус ба маблағи 800,0 ҳазор сомонӣ бе дар назар доштани арзиши зарфҳо харидорӣ менамояд ва тибқи шартнома КВД «Ш» зарфҳоро, ки арзишашон 100,0 ҳазор сомонӣ мебошад, бояд то 3 моҳи аз рӯзи гирифтани мол ба ҶДММ «Я» баргардонад. Вале, КВД «Ш» зарфҳои мазкурро бештар аз 6 моҳ дар фазолияти худ истифода менамояд, пас тибқи талаботи банди 17 Дастурамал дар

чунин сурат барои ҶДММ «Я» арзиши зарфҳо ба объектҳои ААИ дохил гашта бо ААИ андозбандӣ мегардад.

Мисоли 9. ҶДММ «Ш», ки корхонаи коркарди пахтаи мебошад, тибқи шартнома пахтаи фармоишгар - ҶДММ «Р»-ро қабул намуда, пас аз коркарди пахта ба ҶДММ «Р» нахи пахта, чигит, пати пахта ва дигар маҳсулотҳои коркардро медиҳад. ҶДММ «Ш» бояд аз ҶДММ «Р» барои коркард ба маблағи 150,0 ҳазор сомонӣ даромад гирад, ки тибқи талаботи банди 18 Дастурамал маблағи мазкур объектҳои андозбандии ААИ ба ҳисоб рафта, ҶДММ «Ш» уҳдадор аст, ба арзиши корҳои иҷронамудааш маблағи ААИ – ро зам намуда барои пардохт ба ҶДММ «Р» пешниҳод намояд.

4. ФУРҶИШ Ӣ ГУЗАНТ НАМУДАНИ ХУКУҚИ ФАЪОЛИЯТИ СОХИБКОРӢ

20. Дар доираи як амалиёт фуруҳтан Ӣ гузашт намудани хукук ба фаъолияти сохИБКОРӢ Ӣ воҳиди алоҳидаи он аз ҷониби як супорандаи ААИ ба супорандаи дигари ААИ амалиётҳои андозбандишаванда доништа намешавад, агар фаъолияти сохИБКОРӢ Ӣ воҳиди алоҳидаи он мунтазам амалкунанда бошад.

21. Ҳангоми мутобик ба муқаррароти банди 20 Дастурамал анҷом Ӣфтани амалиёт, хукук ва уҳдадорихои андозии фуруҳанда Ӣ шахси гузашткунандаи хукук ба фаъолияти сохИБКОРӢ ба харидор Ӣ гирандаи хукук ба фаъолияти сохИБКОРӢ мегузарад.

22. Муқаррароти ҳамин қисм ҳангоми иҷро гардидаи шартҳои зерин амалӣ карда мешаванд:

-шахсони дар банди 20 Дастурамал зикргардида дар муҳлати на дертар аз 30 рӯзи тақвими баъди фуруш Ӣ гузашт намудани хукук ба фаъолияти сохИБКОРӢ мақомоти андозро дар бораи қарор оид ба амалисозии муқаррароти боби мазкури Дастурамал ба таври ҳаттӣ огоҳ намоянд;

-фуруҳанда Ӣ шахси гузашткунандаи хукук ба фаъолияти сохИБКОРӢ то рӯзи анҷоми амалиёт фаъолият намояд;

-харидор Ӣ гирандаи хукук ба фаъолияти сохИБКОРӢ аз рӯи анҷоми амалиёт, имтїзҳои андозиро нисбат ба фаъолияти сохИБКОРӢи харидашуда анҷом надиҳад Ӣ онро ба мақсадҳои худ истифода нанамояд.

23. Фуруҳанда ва Ӣ шахси гузашткунандаи хукук ба фаъолияти сохИБКОРӢ барои ҳама гуна уҳдадорихои нобаста ба пардохти ААИ, ки то санаи бегонакунӣ ба вуҷуд омадааст, масъулият доранд.

Эзоҳ: Мисол: ҶДММ «С» ҳамаҷун супорандаи ААИ мунтазам фаъолият дошта, 20 январи соли 2022 ба маблағи 5 млн. сомонӣ ба ҶДММ «Н» дигар супорандаи ААИ фаъолияти сохИБКОРӢи худро (корхонаро) мефурушад, ки айни замон корхона фаъолият дорад. Бо дар назар доштани он, ки талаботи боби мазкури Дастурамал аз ҷониби фуруҳанда ва харидори фаъолияти сохИБКОРӢи ӯя гардидаанд, ӯяе дар муҳлати на дертар аз 30 рӯзи тақвими баъди фуруш мақомоти андозро дар ин бора ба таври ҳаттӣ огоҳ намуда, фуруҳанда то рӯзи анҷоми амалиёт фаъолият дошта, харидор аз рӯзи харид фаъолияти мазкуро идома дода, имтїзҳои андозиро нисбат ба фаъолияти сохИБКОРӢи харидашуда анҷом наодоааст, пас аҳди мазкур амалиётҳои андозбандишавандаи ААИ ба ҳисоб намеравад.

5. МАНБАИ АНДОЗ

§1. Арзиши амалиётҳои андозбандишаванда

24. Манбаи андоз арзиши амалиётҳои андозбандишаванда буда, он дар асоси маблағе (арзише, аз ҷумла дар шакли аслӣ (натуралӣ)), ки андозсупоранда аз мизоч Ӣ аз ҳар шахси дигар мегирад Ӣ хукуқи гирифтано дорад, аз ҷумла ҳама гуна боҷҳо, андозҳо ва (Ӣ) пардохтҳои дигар, вале бе дар назар доштани ААИ,

муайян карда мешавад. Маблаги тахфифҳои иҷозатдодашуда, ки аз ҷониби андозсупоранда хангоми анҷоми амалиёти андозбандишаванда ба эътибор гирифта шудааст, аз арзиши амалиёти андозбандишаванда кам карда мешавад. Тахфифи тағйирӣ нархҳо, ки баъди анҷом додани амалиёти андозбандишаванда гузаронида шудааст, мутобики муқаррароти параграфи 2 боби 5 Дастурамал таҳсиҳ карда мешавад.

25. Агар бар ивази амалиёти андозбандишаванда ба андозсупоранда тахвили мол (ичроӣ кор ё хизматрасонӣ) анҷом дода шавад ё андозсупоранда ҳуқуқи гирифтани онҳоро дошта бошад, арзиши амалиёти андозбандишаванда нархи бозории ин мол (кор ва хизматрасонӣ), аз ҷумла, ҳама гуна бочҳо, андозҳо ё дигар пардохтҳо бе дар назар доштани ААИ дар бар мегирад.

26. Агар андозсупоранда бар ивази амалиёти андозбандишаванда ягон дороиро (мол, иҷроӣ кор ё хизматрасонӣ) нагирад, арзиши амалиёти андозбандишаванда нархи бозории ин мол (кор ва хизматрасонӣ), аз ҷумла, ҳама гуна бочҳо, андозҳо ё дигар пардохтҳо бе дар назар доштани ААИ дар бар мегирад.

27. Дар сурати бо мақсадҳои ғайритиҷоратӣ истифода гардидани мол (кор ё хизматрасонӣ), инчунин, хангоми тахвили мол (ичроӣ кор ё хизматрасонӣ) ба ҳама гуна шахсон (аз ҷумла, кормандони худ), арзиши амалиёти андозбандишаванда нархи бозории ин мол (кор ва хизматрасонӣ), аз ҷумла, ҳама гуна бочҳо, андозҳо ё дигар пардохтҳо бе дар назар доштани ААИ дар бар мегирад.

28. Дар ҳолати тахвили мол бо шартҳои пардохти ба муҳлатҳо ҷудогардида, арзиши амалиёти андозбандишаванда ҳаҷми умумии маблаги

пардохтшавандаро, сарфи назар аз ҷадвали пардохтҳои дар шартнома муқарраршуда, дар бар мегирад.

29. Дар сурати фуруختани (бегона кардани) молу мулки ба ғарав гузошташуда, арзиши ҷунин амалиёти андозбандишавандаи ғаравдиҳанда арзиши бозории молу мулки ба ғарав гузошташуда (ё бегонашаванда), аз ҷумла, ҳама гуна бочҳо, андозҳо ё дигар пардохтҳо бе дар назар доштани ААИ дар бар мегирад.

30. Арзиши амалиёти андозбандишавандаи моли воридотӣ хангоми тахвили минбаъда наметавонад аз арзиши воридоти андозбандишаванда кам бошад. Дар ҳолатҳои ба миён омадани фарқияти манфии арзиши амалиёти андозбандишавандаи моли воридшуда, ҷунин фарқият барои ҳисобкунии ААИ баробари сифр қабул карда мешавад.

31. Агар андозсупоранда амалиёти бо ААИ андозбандишавандаро мутобики сархатҳои яқум, дуҷум, ва ҷоруми банди 138 Дастурамал дар алоҳидагӣ бе ҷудо намудани маблаги андоз дарҷ намояд, арзиши амалиёти андозбандишаванда ва ҳиссаи андоз ба истисноӣ ҳолатҳои, ки тартиб додани ҳисобнома-фактура хатмӣ мешавад, бо формулаҳои зерин ҳисоб карда мешаванд: 1) $A \times B / (100 + B)$, 2) $A \times B / (100 + B)$, 3) $A \times B / (100 + B)$, 4) $A \times B / (100 + B)$, 5) $A \times B / (100 + B)$, 6) $A \times B / (100 + B)$, 7) $A \times B / (100 + B)$, 8) $A \times B / (100 + B)$, 9) $A \times B / (100 + B)$, 10) $A \times B / (100 + B)$, 11) $A \times B / (100 + B)$, 12) $A \times B / (100 + B)$, 13) $A \times B / (100 + B)$, 14) $A \times B / (100 + B)$, 15) $A \times B / (100 + B)$, 16) $A \times B / (100 + B)$, 17) $A \times B / (100 + B)$, 18) $A \times B / (100 + B)$, 19) $A \times B / (100 + B)$, 20) $A \times B / (100 + B)$, 21) $A \times B / (100 + B)$, 22) $A \times B / (100 + B)$, 23) $A \times B / (100 + B)$, 24) $A \times B / (100 + B)$, 25) $A \times B / (100 + B)$, 26) $A \times B / (100 + B)$, 27) $A \times B / (100 + B)$, 28) $A \times B / (100 + B)$, 29) $A \times B / (100 + B)$, 30) $A \times B / (100 + B)$, 31) $A \times B / (100 + B)$, 32) $A \times B / (100 + B)$, 33) $A \times B / (100 + B)$, 34) $A \times B / (100 + B)$, 35) $A \times B / (100 + B)$, 36) $A \times B / (100 + B)$, 37) $A \times B / (100 + B)$, 38) $A \times B / (100 + B)$, 39) $A \times B / (100 + B)$, 40) $A \times B / (100 + B)$, 41) $A \times B / (100 + B)$, 42) $A \times B / (100 + B)$, 43) $A \times B / (100 + B)$, 44) $A \times B / (100 + B)$, 45) $A \times B / (100 + B)$, 46) $A \times B / (100 + B)$, 47) $A \times B / (100 + B)$, 48) $A \times B / (100 + B)$, 49) $A \times B / (100 + B)$, 50) $A \times B / (100 + B)$, 51) $A \times B / (100 + B)$, 52) $A \times B / (100 + B)$, 53) $A \times B / (100 + B)$, 54) $A \times B / (100 + B)$, 55) $A \times B / (100 + B)$, 56) $A \times B / (100 + B)$, 57) $A \times B / (100 + B)$, 58) $A \times B / (100 + B)$, 59) $A \times B / (100 + B)$, 60) $A \times B / (100 + B)$, 61) $A \times B / (100 + B)$, 62) $A \times B / (100 + B)$, 63) $A \times B / (100 + B)$, 64) $A \times B / (100 + B)$, 65) $A \times B / (100 + B)$, 66) $A \times B / (100 + B)$, 67) $A \times B / (100 + B)$, 68) $A \times B / (100 + B)$, 69) $A \times B / (100 + B)$, 70) $A \times B / (100 + B)$, 71) $A \times B / (100 + B)$, 72) $A \times B / (100 + B)$, 73) $A \times B / (100 + B)$, 74) $A \times B / (100 + B)$, 75) $A \times B / (100 + B)$, 76) $A \times B / (100 + B)$, 77) $A \times B / (100 + B)$, 78) $A \times B / (100 + B)$, 79) $A \times B / (100 + B)$, 80) $A \times B / (100 + B)$, 81) $A \times B / (100 + B)$, 82) $A \times B / (100 + B)$, 83) $A \times B / (100 + B)$, 84) $A \times B / (100 + B)$, 85) $A \times B / (100 + B)$, 86) $A \times B / (100 + B)$, 87) $A \times B / (100 + B)$, 88) $A \times B / (100 + B)$, 89) $A \times B / (100 + B)$, 90) $A \times B / (100 + B)$, 91) $A \times B / (100 + B)$, 92) $A \times B / (100 + B)$, 93) $A \times B / (100 + B)$, 94) $A \times B / (100 + B)$, 95) $A \times B / (100 + B)$, 96) $A \times B / (100 + B)$, 97) $A \times B / (100 + B)$, 98) $A \times B / (100 + B)$, 99) $A \times B / (100 + B)$, 100) $A \times B / (100 + B)$.

дар ин ҷо: А - маблаги умумии андозбандишаванда;

Б - меъёри ААИ барои амалиёт. 2) маблаги ААИ дар амалиёти андозбандишаванда:

$A \times B / (100 + B)$, дар ин ҷо: А - маблаги умумии андозбандишаванда; Б - меъёри ААИ барои амалиёт.

32. Агар супорандаи ААИ амалиёти андозбандишавандаро бо арзиши иловашуда ба дигар супорандаи ҷунин андоз бе ҷудо намудани маблаги андоз анҷом диҳад, маблаги ААИ бахисобгирифташаванда

мутобиқи муқаррароти банди 31 ҳамин қисм муайян карда мешавад.

Эзоҳ: Мисоли 1. ҚДММ «А» ба мизочони худ тарифи нави хизматрасониҳои мобилиро таҳия месозад, ки арзиши он бе дар назар доштани ААИ 100 сомониро ташкил медиҳад. Тибқи талаботи банди 24 Дастурамал арзиши амалиёти андозбандишавандаи ААИ, аз ҷумла бо дар назар доштани ҳама гуна бочҳо, андозҳо ва (ё) пардохтҳои дигар, вале бе дар назар доштани ААИ, муайян карда мешавад. Яъне бо мақсади муайян кардани арзиши амалиёти андозбандишавандаи ААИ ба нархи хизматрасонӣ 7% андози аксиз, ки барои соҳаи алоқавӣ барқӣ муайян карда шудааст зам карда мешавад: $107 = (100 * 7\%) + 100$. Ҳаминтавр арзиши амалиёти андозбандишавандаи ААИ дар мисоли зикршуда 107 сомониро бе дар назар доштани ААИ ташкил медиҳад.

Мисоли 2. ҚДММ «Б» (ичрочӣ) бо ҚДММ «В» (харидор) шартнома мебандад, ки тибқи шартҳо дар сурати пешпардохти пурраи ҳаққи хизматрасониҳо аз арзиши он 10% тахфиф пешбинӣ шудааст. Арзиши хизматрасонӣ бо дар назар доштани 10% тахфиф 90,0 ҳазор ташкил медиҳад. Яъне мутобиқ ба талаботи банди 24 Дастурамал маблағи тахфифҳои иҷозатдодашуда, ки аз ҷониби андозсупоранда ҳангоми анҷоми амалиёти андозбандишаванда ба эътибор гирифта шудааст, аз арзиши амалиёти андозбандишаванда кам карда мешавад.

Эзоҳ: Дар ҳар сурат ҳамагуна тахфифҳо наметавонанд тибқи моддаи 21 Кодекси андоз аз нархи бозории мол (кор, хизматрасонӣ), ки дар асоси дархосту пешниҳод дар бозори моли (кори, хизматрасонии) шабех (дар ҳолати мавҷуд набудани он – яхела) ва дар асоси шартномаҳои дар бозори дахлдор байни шахсони мутақобилан вобастабуда баста шудаанд, ташаққул ёфтааст, пастар бошад. Дар ҳолатҳои ҷудогонаи зерин

тахфифҳо метавонанд аз болонархии фурушанда камтар бошанд, агар ҳуҷҷатҳои тасдиқкунанда мавҷуд бошад:

-тағйироти мавсимӣ ва дигар тағйироти талаботи истеъмолкунандагон ба мол (кор, хизматрасонӣ);

-ғум шудани сифати маҳсулот ё дигар хусусиятҳои мол;

-ба охир расидани (наздиқшавии) муҳлати ба охир расидани мол ё фурухтани мол;

-сиёсати маркетингӣ, аз ҷумла ҳангоми пешбурди маҳсулоати нав, ки шабехашон дар бозорҳо нест, инчунин ҳангоми пешбурди молҳо (корҳо, хизматрасониҳо) ба бозорҳои нав.

Ҳамзамон ба назар гирифта шавад, ки мутобиқ ба талаботи қисми 4 моддаи 21 Кодекси андоз ҳеч гуна тахфифҳо нисбат ба фуруши мол (кор, хизматрасонӣ), ки нархҳои (тарифҳои) онҳо аз ҷониби давлат мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон танзим карда мешаванд, бо мақсади андозбандӣ ба назар гирифта намешаванд.

Мисоли 3. ҚДММ «А» ба ҚС «Б» ба маблағи 115,0 ҳазор сомонӣ бо дар назар доштани ААИ семент мефурушад. ҚС «Б» бар ивази арзиши моли мазкур ба ҚДММ «А» равған тахвил карданист. Дар ҷунин сурат тибқи талаботи банди 25 Дастурамал арзиши равған (100,0 ҳазор сомонӣ) манбаи ААИ ба ҳисоб рафта, ҚС «Б» уҳдадор мебошад, ки аз арзиши равғани бар ивази семент додашаванда ААИ ба маблағи 15,0 ҳазор сомонӣ ҳисоб ва пардохт намояд.

Мисоли 4. ҚДММ «С» ба ҚДММ «Н» 40 тонна семент бе гирифтани ягон дорой медиҳад. Арзиши аслии 40 тонна семент барои ҚДММ «С» 80,0 ҳазор сомонӣ бе дар назар доштани ААИ ташкил медиҳад. Аммо нархи бозории ин микдор семент бо дар назар доштани ААИ 100,0 ҳазор сомонӣ мебошад. Тибқи талаботи банди 26 Дастурамал барои мақсадҳои ААИ арзиши амалиёти

андозбандишаванда (манбаи андоз) нархи бозории семент бе дар назар доштани ААИ мебошад, ки он 86957 сомони (100 000/1,15) ташкил мекунад ва аз он ба маблаги 13043 сомони (86957*15%) ААИ ҳисоб карда мешавад.

Мисоли 5. ҚДММ «И» супорандаи ААИ ба истеҳсоли хишт машғул буда, дар моҳи июн 100,0 ҳазор дона хиштро тахвил мекунад, аз ҷумла:

-10,0 ҳазор дона хиштро бо мақсадҳои ғайритиҷоратӣ ба корманди худ ройгон медиҳад ва ААИ ҳисоб намекунад;

-90,0 ҳазор дона хиштро ба маблаги 63,0 ҳазор сомони (1 дона хишт ба арзиши 0,70 сомони) ба ташкилоти ҷамъиятии "Х" бе тахфиф бо дар назар доштани ААИ мефурӯшад ва ААИ ба маблаги 8218 сомони (63000/1,15)*0,15) ААИ ҳисоб мекунад.

Дар моҳи июн нархи фурӯши яклухти бозории 1 дона хишт 0,80 сомони бо дар назар доштани ААИ ташкил медиҳад. Тибқи талаботи банди 27 Дастурамал барои мақсадҳои ААИ арзиши амалиёти андозбандишаванда нархи бозории 10,0 ҳазор дона хишти тахвилшудаи ҚДММ «И» бе дар назар доштани ААИ 6956 сомони (8000,0 /1,15) ташкил медиҳад. Дар ҷунин сурат Ҷамъият новобаста аз он, ки микдори 10,0 ҳазор дона хиштро бо мақсадҳои ғайритиҷоратӣ ба корманди худ ройгон додааст, арзиши амалиёти андозбандишаванда ААИ хишти ройгон додашуда 6956 сомони ба ҳисоб рафта, Ҷамъият уҳдадор аст иловатан 1044 сомони (6956,0*0,15) ААИ ҳисоб ва пардохт намояд.

Мисоли 6. ҚСП «А» бо воситаи мағозаи худ ба шахси воқеӣ ҷиҳозҳои гуногуни хонаро ба арзиши 24,0 ҳазор сомони бо ҷадвали ҷудо кардани пардохти маблағ ба муҳлати 12 моҳ мефурӯшад. Сарфи назар аз он, ки мутобики шартҳои ҷадвал, пардохти якум дар лаҳзаи тахвил 2000 сомони ва дар ҳар як моҳи минбаъдаи 12 моҳ

маблағи пардохт 2000 сомони ро ташкил медиҳад, арзиши амалиёти андозбандишаванда ҳаҷми умумии маблағи пардохтшаванда дар лаҳзаи тахвили мол 20870 сомони (24,0 ҳазор/1,15) ба ҳисоб меравад.

Мисоли 7. ҚДММ «Н», супорандаи ААИ маҳсулоти ғайри дар анбор ҷойгиршударо, ки арзиши аслиаш 150 000 сомони мебошад ба гарав гузошта аз ташкилоти ғайри молиявӣ ба маблағи 120 000 сомони қарз мегирад. Мутобик ба он, ки ҚДММ «Н» маблағи қарз 120 000 сомони ва ғайри ҳисобшудаи қарз ба андозаи 50 000 сомони баргардонидани натавонист, тарафҳо барои ғайри намулдани қарз ва ғайри аз ҳисоби молу мулкӣ ба гарав мондашуда ба мувофиқа омаданд. Дар лаҳзаи ғайри намулдани қарз ва ғайри он нархи бозории мол багаравмондашуда 170 000 сомони ташкил мекунад. Яъне Ҷамъият уҳдадор аст аз арзиши бозории мол багаравмондаш, ки ба молиявӣ ташкилоти ғайри молиявӣ дода шудааст (беғона шудааст) ҳамчун амалиёти андозбандишаванда бе дар назар доштани ААИ 147826 сомони (170000/1,15) муайян намуда, аз он ААИ ба маблағи 22174 сомони (147826*15%) ҳисоб кунад.

Мисоли 8. ҚДММ «Р», супорандаи ААИ дар моҳи марти 10 тонна маҳсулоти ғайри 100,0 ҳазор сомони ба ғайри ҷумҳури ворид намояд ва ғайри ташкилоти ғайри пардохт мекунад. Аммо, Ҷамъият тахвил намоёндаи маҳсулоти мазкурро 10,0 ҳазор сомони пастар аз арзиши воридотӣ, яъне ба арзиши 90,0 ҳазор сомони бе дар назар доштани ААИ анҷом медиҳад. Дар ин ҳолат новобаста аз он, ки Ҷамъият моли мазкурро ба фарқиати ғайри фурухтааст ва дар ҷунин ҳолат ААИ пардохтшудаи ғайри барасмиятдорони гумрукӣ бағайри аз фуруш дар дохили кишвар мешавад, ҷунин фарқиати барои ҳисобкунии ААИ баробари сифр қабул карда мешавад. Дар ҷунин ҳолат маблағи манфии 1500

сомонӣ қаблан баҳисобгирифташуда мутобиқ ба талаботи банди 120 Дастурамал (моддаи 267 Кодекси андоз) безъгибор карда мешавад $(100000*0,15)-(90000*0,15)-100\%=0$.

Мисоли 9. ҚСҚ "Қ", сулорандаи ААИ, ки ба тахвили нерӯи барқ ба аҳоли машғул мебошад, мутобиқ ба талаботи сархати якуми банди 138 Дастурамал ҳангоми тахвили нерӯи барқ ба аҳоли ҳуқуқ дорад ҳисобнома-фактураи ААИ тартиб надиҳад ва бинобар ин арзиши хизматрасониرو бе ҷудо намудани маблағи ААИ нишон медиҳад. Дар чунин ҳолат тибқи талаботи банди 31 Дастурамал агар арзиши умумии тахвили нерӯи барқ 560 сомонино ташкил диҳад, пас:

1) бо истифода аз формулаи $A-AxБ/(100+Б)$ арзиши амалиёти андозбандишаванда ба маблағи 487 сомонӣ, $560-560*15/(100+15)$; ва

2) бо истифода аз формулаи $AxБ/(100+Б)$ маблағи ААИ дар амалиёти андозбандишаванда ба 73 сомонӣ, $560*15/(100+15)$ муайян карда мешавад.

Дар ин ҳо: 560 сомонӣ - маблағи умумии амалиёти андозбандишаванда; 15 – меъёри ААИ бо фоиз (%) барои амалиёт.

Аз рӯи ин нишондодҳо муайян карда шуд, ки арзиши амалиёти андозбандишаванда 487 сомонӣ ва маблағи ААИ-и амалиёт 73 сомонӣ мебошад.

6. ТАСҲЕҲИ АМАЛИЁТИ АНДОЗБАНДИШАВАНДА

33. Муқаррароти ҳамин параграф нисбат ба амалиёти андозбандишавандаи андозсулоранда, баъд аз анҷом додани амалиёти андозбандишаванда дар ҳолатҳои зерин амалӣ мегарданд:

- бекор гардидани амалиёт ё тағйир ёфтани шартҳои он;

- тағйир ёфтани арзиши амалиёти андозбандишаванда;

- тағйир ёфтани ҷуброни мувофиқашуда барои амалиёт бо сабаби тағйирёбии нарх ё бо ҳар сабаби дигар;

- пурра ё қисман баргاردонидани мол ба андозсулоранда;

- қабул нагардидани иҷрои қор ё хизматрасонии анҷомдодашуда.

34. Дар ҳолатҳои дар банди 33 Дастурамал пешбинишуда, андозсулоранда уҳдадор аст, ҳисобнома-фактура оид ба ААИ иловагӣ (тасҳеҳӣ) тартиб дода, тибқи талаботи бандҳои 108 ва 116 Дастурамал эълומияи тасҳеҳӣ пешниҳод намояд.

35. Тасҳеҳи амалиёти андозбандишаванда дар асоси ҳисобнома – фактураи иловагӣ оид ба ААИ ё дигар ҳуҷҷатҳо, ки фаро расидани ҳолатҳои дар боби 33 Дастурамал пешбинишударо баъд аз анҷом додани амалиёти андозбандишаванда тасдиқ менамоянд, анҷом дода мешавад.

Эзоҳ: Пеш аз ҳама бояд донист, ки тасҳеҳ вобаста ба бекор кардани амалиёт, тағйир ёфтани шартҳои он, тағйир ёфтани арзиши амалиёт, тағйир ёфтани ҷуброн, пурра ё қисман баргاردонидани мол ва қабул нагардидани иҷрои қор ё хизматрасонӣ бо роҳи тартиб додани ҳисобнома-фактураи тасҳеҳӣ (иловагии) ААИ ва тасҳеҳ намудани ҳуҷҷатҳои аввалия амалӣ карда мешавад. Ҳолатҳои дар банди 33 Дастурамал омада аввал дар ҳисобнома-фактураи тасҳеҳии ААИ дарҷ карда шуда ҳисобнома-фактураи ААИ - и ислоҳшуда ба харидор ирсол карда мешавад. Тасҳеҳи амалиёти андозбандишаванда оид ба тахфиф танҳо дар сурате иҷозат дода мешавад, ки агар он ба муқаррароти банди 33 Дастурамал мувофиқ бошад.

Асос барои тасхеҳи ҳисобнома-фактура, шартнома ё ҳуҷҷатҳои иловагии тасдиқкунандаи дигаре мебошанд, ки бо дар назар доштани муқаррароти банди 33 Дастурамал розӣ будани харидорро барои тағйир додани арзиши маҳсулоти таҳвилшуда (ичроӣ кор, хизматрасонӣ) муайян мекунад. Ин ҳуҷҷатҳо тасдиқ мекунанд, ки тағйирот пас аз интиқоли мол (ичроӣ кор, хизматрасонӣ) ба амал омадааст.

Мисол: Дар моҳи сентябри соли 2022 ҶДММ "А" ба ҶДММ "Б" ба маблағи 115 000 сомонӣ, аз ҷумла ААИ-15000 сомонӣ маҳсулот таҳвил дод. Моҳи ноябри соли 2022 ҷонибҳо ба мувофиқа расиданд, ки арзиши маҳсулоти таҳвилдодаро кам кунанд. Арзиш пас аз камшавӣ 80 000 сомонӣ, аз ҷумла ААИ-10 435 сомониро ташкил додааст. Дар моҳи ноябри соли 2022, ҶДММ "А" ба ҶДММ "Б" хисобнома-фактураи тасхеҳии ААИ-ро медиҳад, ки дар он нишон дода шудааст:

- арзиши қаблӣ (100 000 сомонӣ ААИ-и он 15000 сомонӣ);

- арзиши нав пас аз гузаронидани тасхеҳи амалиёт (69 565 сомонӣ ва ААИи он 10 435); - фарқияти камшавии арзиш (- 30 435 сомонӣ ва ААИ-и он 4565 сомонӣ).

Дар ин ҳолат, дар эъломияҳои моҳи ноябри соли 2022, ҶДММ "А" ва ҶДММ "Б" дар асоси хисобнома-фактураи тасхеҳӣ бояд маблағи 4565 сомонӣ ААИ-ро мутаносибан яке аз сатри таҳвил дуюмин аз сатри баҳисобгирӣ кам намояд.

Ҳангоми тасхеҳи ҳаҷми амалиёти андозбандишаванда хисобнома-фактураи иловагӣ тартиб дода шуда дар он маълумотҳое, ки дар боби 25 Дастурамал пешбинӣ карда шудаанд дарҷ мегарданд. Хисобнома-фактураи иловагии ААИ аз ҷониби таҳвилкунандаи мол (кор, хизматрасонӣ) тартиб дода

шуда, аз тарафи қабулкунандаи ҷунин мол (кор, хизматрасонӣ) тасдиқ карда мешавад.

7. АРЗИШИ ВОРИДОТИ АНДОЗБАНДИШАВАНДА

36. Арзиши гумрукии молҳо, ки мутобики қонунгузории гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад, бо ҷамъи андозҳо, боҷи гумрукӣ, пардохти маҳсус ва хироч, ки пардохти онҳо ҳангоми воридоти мол ба Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар гардидааст, бе дар назар доштани ААИ, арзиши воридоти андозбандишаванда доништа мешавад. Дар ҳар сурат, арзиши гумрукии мол наметавонад аз арзиши аслухти мол, ки тибқи омили расмӣ тасдиқ шудааст, зиёд бошад.

37. Агар мол аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон бо макседи таъмир, барқарорсозӣ ё тақмил содирот шуда бошад, ҳангоми воридоти дубораи он арзиши воридоти андозбандишаванда, маблағи афзоиши арзиши моли содиротшуда доништа мешавад, агар шакл ё хусусияти мол ва ҳукуқи моликият ба мол аз лаҳзаи содирот, тағйир набад.

Эзоҳ: Мисоли 1. ҶДММ "М" аз Ҷумҳурии Халқии Хитой шинаҳои автомобилӣ ворид менамояд, ки мутобики қонунгузории гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон арзиши гумрукии он 200,0 ҳазор сомониро ташкил медиҳад ва моли мазкур боҷи гумрукии воридотӣ ба маблағи 10,0 ҳазор сомонӣ, хирочи гумрукӣ 500 сомонӣ, аксиз ба маблағи 15,0 ҳазор сомонӣ ситонида мешавад. Мақомоти гумрук тибқи талаботи банди 36 Дастурамал барои ҳисоб кардани ААИ бо тарзи зерин арзиши воридоти андозбандишаванда (АВА) муайян менамояд:

АВА = АГ+БГ+ХГ+АК дар ин ҷо: АГ- арзиши гумрукӣ; БГ- боҷи гумрукӣ;

ХГ – хирочи гумрукӣ;

АК- андози аксизӣ.

Ҳамин тавр, дар мисоли мазкур арзиши воридоти андозбандишаванда барои мақсадҳои ААИ 225 500 сомони (200000+10000+500+15000) тақсил медиҳад.

Мисоли 2. ҚДММ «А» ба истеҳсоли мол машғул буда, таҷҳизоти истеҳсолии худро, ки арзиши содироти он 500,0 ҳазор сомони тақсил медиҳад, барои таъмир ба Федератсияи Россия интиқол медиҳад. Баъд аз таъмир ба навоарӣ арзиши гумрукии моли қаблан барои таъмир содирот шуда 800,0 ҳазор сомони тақсил медиҳад ва шакл ӯ хусусияти таҷҳизот ва ҳуқуқи моликият ба мол аз лаҳзаи содирот то воридот тағйир наёфтааст. Дар ин сурат арзиши воридоти андозбандишаванда маблағи афзоиши арзиши моли содиротшуда 300,0 ҳазор сомони (800,0 ҳазор - 500,0 ҳазор) мебошад.

8. ОЗОДКАРДАН АЗ ААИ

38. Агар тахвили мол (ичрои кор ва хизматрасонӣ) мутобики муқаррароти қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон аз пардохти ААИ озод карда шуда бошад, он амалиёти андозбандишаванда доништа намешавад ва арзиши онҳо аз ҷониби андозсупоранда ба амалиёти андозбандишаванда дохил карда намешавад. Инчунин воридоти моле, ки аз ААИ озод карда мешавад, ба истиснои фуруш ва тахвили минбаъдаи онҳо дар дохили кишвар, ба арзиши воридоти андозбандишаванда дохил карда намешавад.

39. Тахвили мол (ба ғайр аз содироти мол), иҷрои кор ва хизматрасонии зерин, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода шудаанд, аз ААИ озод мебошанд:

- 1) фуруш, супоридан ӯ иҷораи молу мулки ғайриманкул, ба истиснои ҳолатҳои зерин:
 - фуруш ӯ супоридани бинои меҳмонхонаҳо ӯ манзилгоҳ барои истироҳаткунандагон;

- фуруш ӯ супоридани бинои истиқоматии нави сохташуда;

- фуруш ӯ иҷораи молу мулки ғайриманкул, ки барои мақсадҳои соҳибкорӣ истифода бурда мешаванд, ба истиснои фуруш ӯ гузашт намудани ҳуқуқи мутобики боби 4 Дастурамал.

- 2) хизматрасонии молиявӣ бар ивази подошӯлӣ, ки номгӯи онҳо Бонки миллии Тоҷикистон дар мувофиқа бо Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақоми ваколатдори давлатӣ муайян намоёнд, аз ҷумла молу мулки моддии истеҳлоқшаванда тибқи амалиёти иҷораи молиявӣ, ба истиснои тахвили предмети иҷораи молиявӣ;

- 3) тахвили пули миллий ва асъор (ба ғайр аз мақсадҳои нумизматикӣ);

- 4) хизматрасонии муассисаҳои динӣ;

- 5) хизматрасонии тиббии муассисаҳои давлатӣ, ба истиснои хизматрасонии косметологӣ, дандонпизишкӣ ва санаторию курортӣ;

- 6) хизматрасонии зерини муассисаҳои давлатии аз Ҳисоби бучети давлатӣ маблағгузоришаванда дар соҳаи маориф:

- тахсилоти томақтабӣ;

- тахсилоти ибтидоӣ, умумии асосӣ ва миёнаи умумӣ;

- тахсилоти ибтидоии касбӣ ва миёнаи касбӣ;

- тахсилоти олии касбӣ;

- тахсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ;

- тахсилоти иловагӣ ва махсус;

- 7) ройгон супоридани (даст кашидан аз) мол ба манфиати давлат, тахвили мол (ичрои кор ва хизматрасонӣ) ба сифати кумаки башардӯстона;

- 8) тахвили мол (ичрои кор, хизматрасоние), ки бевосита аз ҷониби муассисаҳои иҷроӣ ҷазои ҷиноятии

Чумхурии Тоҷикистон ё корхонаҳои давлатие, ки ба системаи иҷрои ҷазои ҷиноятии Чумхурии Тоҷикистон шомиланд, истеҳсол намудаанд (ичро кардаанд, хизмат расонидаанд);

9) таҳвили маҳсулоти маҳсуси истифодаи инфиродӣ барои маъҷубон мувофиқи номгӯе, ки аз ҷониби Хукумати Чумхурии Тоҷикистон муайян карда мешавад;

10) таҳвили (фуруши) либосҳои шакли ягонаи мактабӣ ва томактабии истеҳсоли ватанӣ, ки номгӯи онҳо бо пешниҳоди Вазорати маориф ва илм дар мувофиқа бо Вазорати молияи Чумхурии Тоҷикистон, Вазорати саноат ва технологияҳои нави Чумхурии Тоҷикистон ва мақоми ваколатдори давлатӣ аз ҷониби Хукумати Чумхурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад;

11) таҳвили (фуруши) маводи дорувории истеҳсоли ватанӣ, ки номгӯи онҳо бо пешниҳоди Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли дар мувофиқа бо Вазорати молия ва мақоми ваколатдори давлатӣ аз ҷониби Хукумати Чумхурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.

40. Таҳвили металлҳои киматбаҳо ва сангҳои киматбаҳо, маснуоти заргарӣ аз металлҳои киматбаҳо ва сангҳои киматбаҳо, алюминийӣ аввалия, концентратҳои захираҳои табиӣ, маъданҳои молӣ, оҳанпораи металлҳои сиёҳу ранга ва металлҳои дигари дар Чумхурии Тоҷикистон истеҳсолшаванда, сабикаҳои ченакӣ аз металлҳои киматбаҳои Бонки миллии Тоҷикистон, пилла, нахи пахта, калобаи пахта, пахтаи коркарднашуда, аз ҷумла барои содирот, аз ААИ озод карда мешаванд.

41. Намудҳои зерини воридот аз ААИ озод карда мешаванд:

-воридоти пули милли ва ё асбӯр (ба ғайр аз мақсадҳои нумизматӣ), инчунин, коғазҳои киматнок;

-воридоти металлӣ киматбаҳо ва сангҳои киматбаҳо аз ҷониби Бонки миллии Тоҷикистон ва Вазорати молияи Чумхурии Тоҷикистон барои Хазинаи сарватҳо;

-воридоти молҳое, ки роғгон ба мақомоти давлатии Чумхурии Тоҷикистон дода мешаванд, воридоти мол ба шифати кумаки башардӯстона, воридоти моле, ки ба ташкилотҳои эҳсонкорӣ ба мақсади рафъи роғгон дода офатҳои табиӣ, садама ва фалокатҳо роғгон ва мешаванд;

-воридоти таҷҳизоти истеҳсолию технологӣ ва маҳсулоти тақмили онҳо, аз ҷумла дар асоси шартҳои иҷораи молиявӣ (лизинг) барои ташаккул ё иҷораи фонди (сармоя) оинномавии корхонаҳо, ба азнавтаҷҳизонии техникийи истеҳсолоти амалкунанда, ба шарте ки ин моду мулк мустақиман барои истеҳсоли мол (ичрои кор ва хизматрасонӣ) мутобики ҳуҷҷатҳои таъсисии корхона истифода шуда, ба категорияи зераксизӣ мансуб набояд. Дар сурати барҳамдихии ҷунин корхона ё аз ҷониби ин корхона дар давоми ду сол аз лаҳзаи воридот ба Чумхурии Тоҷикистон таҷҳизоти нашудан ё ба шахси дигар тахвил намудани тақмиле, ки ба истеҳсоли технологӣ ва маҳсулоти тақмиле, ААИ, ки Чумхурии Тоҷикистон ворид карда шудааст, ба бучет бе мутобики хамин сарҳат пардохта нашудааст, Дастурамал амалисозии бахисобгирӣ мутобики боби 26 Дастурамал ситонида мешавад, ба истиснои воридоти ҷунин таҷҳизот дар асоси шартҳои иҷораи молиявӣ (лизинг);

-воридоти маводу лавозимот барои истеҳсоли доруворӣ, таҷҳизоти тиббӣ, фармасевтӣ корхонаҳои тиббӣ, технологияҳои наватрин барои таъхису табобат, дорусозӣ ва таҷҳизоти муосири ташхиси тиббии дар доруворӣ тиббӣ ба истиснои доруворӣ ва номгӯи дохили ҷумҳурӣ истеҳсолшаванда, ки тартиб ва менамояд, онро Хукумати Чумхурии Тоҷикистон муайян менамояд.

-воридоти мол барои амалӣ намудани лоиҳаҳои сармоягузори давлатии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи маблағҳои шартномаҳои грантӣ ва қарзӣ;

-воридоти мол барои сохтмони объектҳои махсусан муҳим, ба истиснои моли дар ҷумҳури истиҳсолшаванда, ки номгӯи онхоро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд;

-воридоти таҷҳизоту техника, масолеҳи сохтмонӣ ва маводи дигар барои таъмини эҳтиёҷоти иншооти сайёҳӣ (аз ҷумла меҳмонхона, осоишгоҳ ва истироҳатгоҳҳои табобатӣ, марказҳои сайёҳӣ ва иншооти дигари сайёҳӣ), ба истиснои моли дар ҷумҳури истиҳсолшаванда. Рӯйхати иншооти сайёҳӣ, номгӯӣ ва миқдори таҷҳизоту техника ва масолеҳи сохтмонии воридшаванда ва маводи дигар аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад;

-воридоти молҳо (ба истиснои молҳои зераксизӣ) барои истиҳсоли алюминийи аввалия бевосита аз ҷониби истиҳсолкунандагон тибқи номгӯӣ ва ҳаҷми муайяннамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;

-воридоти алюминийи аввалия;

- воридоти техникаи ҳарбӣ, агрегатҳои асосӣ, силоҳ, лавозимоти ҷангӣ ва дастгоҳҳои парвозкунандаи таъиноти мудофиавӣ, инчунин қисмҳои эҳтиётӣ ба онҳо, арзиши хизматрасонӣ ва таъмир;

- воридоти моли махсуси истифодаи фардӣ барои маъюбон мутобиқи номгӯе, ки аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад;

- воридоти технологияву таҷҳизот ва мавод барои таъминоти соҳаҳои парандапарварӣ, моҳипарварӣ ва (ё) воридоти мол бевосита барои эҳтиёҷоти худии субъектҳои хочагидор дар соҳаҳои парандапарварӣ,

моҳипарварӣ ва истиҳсоли хӯроки омехтаи паранда ва ҷорво;

- воридоти ашёи хом барои коркард ва истиҳсоли маҳсулоти ниҳой, ба истиснои ашёи хоми дар дохили ҷумҳури истиҳсолшаванда ва моли зераксизӣ, ки тартиб ва номгӯи онхоро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад.

42. Воридот ва таҳвили минбаъдаи техника ва таҷҳизот, қисмҳои эҳтиётӣ ва ҷузъҳои алоҳидаи зерин аз пардохти ААИ озод карда мешаванд, ба истиснои пардохти қисмҳои эҳтиётӣ ва маҳсулоти тақмили дар воридоти қисмҳои эҳтиётӣ ва маҳсулоти тақмили дар ҷумҳури истиҳсолшаванда, ки номгӯи онҳо аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад:

- техникаҳои кишоварзӣ;

- қисмҳои эҳтиётӣ ва маҳсулоти тақмили техника ва мошинолоти кишоварзӣ аз ҷониби корхонаҳои васлу насбкунанда (истихсолкунанда) барои истиҳсол, инчунин фуруши моли (маҳсулоти) ниҳонии истиҳсолшуда;

- қисмҳои эҳтиётӣ ва маҳсулоти тақмили автомобилҳои сабукрав, боркашу борбардор аз ҷониби корхонаҳои васлу насбкунанда (истихсолкунанда) барои истиҳсоли худӣ.

43. Воридот ва таҳвили минбаъдаи автомобилҳои нав бевосита аз ҷониби шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродии дар асоси шаходатнома ғаёлияткунанда (аз санаи барориш 1 (як) сол нагузашта, масофаи тайнамудаи он то 10 (дах) ҳазор километр бошад) бо мавқеи молии 8702, 8703, 8704 ва 8705 аз пардохти 50 фоизи маблағи ААИ дар зербанди 1) банди 100 боби 19 Дастурамал ва қисми 4 моддаи 397 Кодекси андоз муқарраршуда озод карда мешаванд.

Эзоҳ: Кодекси андоз ва гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон мафҳумҳои воридоти мол ва таҳвили молро, (банди 6 моддаи 10 Кодекси гумрук, банди 34 моддаи 2 ва

моддаи 246 Кодекси андоз) муқаррар намуда, воридоти озод маънои интиқоли мол ба худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ва аз ААИ озод шуданро дорад. Дар қисмҳои 2 ва 4 моддаи 251 Кодекси андоз амалиётҳои озод аз ААИ ҳангоми таҳвили молҳо (ичрои корҳо ва хизматрасониҳо) дар алоҳидагӣ пешбинӣ карда шудааст.

Мутобик ба муқаррароти қисми 1 моддаи 246 Кодекси андоз объекти андозбандии ААИ аз таҳвили мол, иҷрои кор ва хизматрасонӣ дар худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон, иҷрои кор ва хизматрасонӣ аз ҷониби ғайрирезидент дар худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ва воридоти мол ба худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон иборат мебошад. Яъне, агар дар санади меъёрии ҳуқуқии дахлдор, аз ҷумла қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи бучети давлатӣ аз ААИ озод будани таҳвили мол муқаррар нашуда бошад, чунин амалиёт объекти ААИ ба ҳисоб меравад.

Мисоли 1. ҚДММ “Д” супорандаи ААИ ба маблағи 290,0 ҳазор сомонӣ таҷҳизоти муосири ташхису табобат ба Ҷумҳурӣ ворид менамояд ва аз пардохти ААИ озод мешавад. Баъд аз як моҳ Ҷамъият таҷҳизоти мазкурро бо арзиши 350,0 ҳазор сомонӣ мефурӯшад. Дар ин сурат новобаста аз он, ки ҳангоми воридот таҷҳизоти мазкур аз ААИ озод карда шуда буд, ҳангоми таҳвили таҷҳизот, арзиши амалиёти андозбандишавандаи он 350,0 ҳазор сомонӣ ба ҳисоб рафта бо меъёри 15 фоиз ба маблағи 52,5 ҳазор сомонӣ ААИ ҳисоб карда мешавад, зеро мутобик ба муқаррароти сархати панҷуми банди 41 Дастурамал таҳвили таҷҳизоти муосири ташхису табобат аз ААИ озод карда нашудааст.

Мисоли 2 Шахси воқеӣ ҳонаи истиқомати худро ба ҚДММ “С”- супорандаи ААИ ба маблағи 800,0 ҳазор сомонӣ мефурӯшад ва тибқи талаботи банди 39 Дастурамал аз ААИ озод мебошад. ҚДММ “С” ҳонаи мазкурро ба шахси воқеӣ дигар ба маблағи 850,0 ҳазор

сомонӣ мефурӯшад, дар ин ҳолат Ҷамъияти мазкур уҳдадор аст, ки аз арзиши умумии амалиёт, яъне аз 850,0 ҳазор сомонӣ ААИ-ро ҳисоб ва пардохт намояд.

Мисоли 3. Ташкилоти қарзӣ аз шахси воқеӣ барои хизматрасониҳои суратҳисоби бонкӣ ҳар моҳ 100 сомонӣ подошпулӣ мегирад. Агар чунин хизматрасонӣ ба номгуӣи хизматрасонии молиявӣ, ки он аз ҷониби Бонки миллии Тоҷикистон дар мувофиқа бо Вазорати молия ва Ҷумҳурии андоз муайян шудаанд, дохил шуда бошад, дар ин сурат хизматрасонии мазкур аз ААИ озод карда мешавад.

Мисоли 4. ҚСҚ “Л” ба соҳибкори инфиродӣ автомобилро бо шартӣ аз ҷониби соҳибкори инфиродӣ харидорӣ шудани автомобил дар асоси созишномаи амалиёти иҷораи молиявӣ пешниҳод мекунад. Соҳибкори инфиродӣ уҳдадор мешавад, ки ҳар моҳ 6,5 ҳазор сомонӣ иҷораи молиявӣ ба ҚСҚ “Л” пардохт намояд, аз ҷумла 5,0 ҳазор сомонӣ арзиши автомобил ва 1,5 ҳазор сомонӣ фоизи иҷрои молиявӣ мебошад. Дар чунин сурат 1,5 ҳазор сомонӣ, ки ҳаққи фоизи иҷораи молиявӣ (лизинг) мебошад аз ААИ озод буда, 5,0 ҳазор сомонӣ ҳаққи пардохт барои хариди автомобил бо ААИ андозбандӣ карда мешавад.

9. АНДОЗБАНДИИ ҲАМЛУ НАҚЛИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ ВА ТРАНЗИТӢ

44. Хизматрасонии нақлиётӣ ё хизматрасонии дигар, ё иҷрои кори марбут ба ҳамлу нақли байналмилалӣ борҳо ва мусофирон, инчунин таҳвили сӯзишворӣ, равангҳои молиданӣ ва маҳсулоти дигари ҳангоми парвозҳои байналмилалӣ дар киштиҳои ҳавоии ватанӣ ва (ё) хориҷӣ барои анҷоми ҳамлу нақли байналмилалӣ истифодашаванда аз ААИ озод мебошанд. Тахти мафҳуми ҳамлу нақли байналмилалӣ қашондани бор ва мусофирон фаҳмида мешавад, ки яке аз маҳалҳои ҳаракат

ё таъинот берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир мебошад.

45. Барои мақсадҳои ҳамин боби Дастурамал иҷрон кар ва хизматрасонии зерин ҳамлу нақли байналмилалӣ доништа мешаванд:

- кор, хизматрасонии нақлиётӣ (боркашонӣ, ҳамлу нақл), борбардорӣ, борфарорӣ, азнавборкунӣ, ирсони моле, ки аз (ба) ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон интиқол дода мешавад, инчунин моле, ки тавассути ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун транзит интиқол дода мешавад;

- кор, хизматрасонии нақлиётӣ, техникаӣ, аэронавигатсионӣ, фурудгоҳии хатсайрҳои байналмилалӣ хавой, тичоратӣ, инчунин кору хизматрасонӣ вобаста ба интиқоли почта, мусофирон, бағоч аз (ба) ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ба истиснои даромад аз хизматрасонии вобаста ба фуруши билетҳои хавопаймо дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба хатсайрҳои хавоии байналмилалӣ мутобики шартномаҳои комиссияи шартномаҳои дигари шабех.

46. Дар ҳолати иҷрои кор ва хизматрасонии тибқи сарҳати якуми банди 45 Дастурамал пешбинишуда, озод намуდან аз ААИ хангоми риояи шартҳои зерин амалӣ мегардад:

-мавҷудияти шартнома оид ба иҷрои кор, хизматрасонӣ, ки бевосита бо тахвилкунандаи мол ба имзо расонида шудааст;

-мутобик ба талаботҳои ягонаи байналмилалӣи ҳамлу нақл ба расмият даровардани ҳамлу нақли боркашонӣ ва мусофиркашонӣ;

-мавҷудияти эълонияи гумрукии бори молҳое, ки ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид карда шуда, тахти низоми гумрукии "Транзити гумрукии байналмилалӣ" ба расмият дароварда шудаанд.

47. Хангоми иҷро намудани кор ва хизматрасонии сарҳати дуёми банди 45

Дастурамал пешбинишуда, озод намудан аз ААИ дар ҳолати риояи гардишани шартҳои зерин амалӣ мегардад:

-мавҷуд будани шартнома оид ба иҷрои кор, хизматрасонӣ, ки бевосита бо қабулкунандаи (фармоишгари) кор, хизматрасонӣ ба имзо расонида шудааст;

-агар барасмиятдарории ҳамлу нақли бор ва мусофирон мутобики ҳуҷҷатҳои ягонаи боркашонӣ ва мусофиркашонӣ байналмилалӣ анҷом дода шуда бошад.

48. Ҳамлу нақл ва хизматрасонии марбут ба боркашонҳои транзитӣ, ки дар сарҳати сеюми банди 50 Дастурамал пешбинӣ шудаанд, аз ААИ озод карда мешаванд.

49. Муқаррароти ҳамин боби Дастурамал танҳо нисбат ба давлатҳое, ки низоми аз ААИ озодро нисбат ба хизматрасонии нақлиётӣ ҷи хизматрасонии дигар ҷи иҷрои кори мустақиман ба боркашонӣ ва мусофиркашонӣ байналмилалӣ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон алоқаманд, истифода менамоянд, татбиқ мегарданд.

Эзоҳ: Мисоли 1. ҶС "А" резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон хизматрасонии нақлиётӣ хавоиро марбут ба ҳамлу нақли байналмилалӣи борҳо ва мусофирон анҷом медиҳад. Вобаста ба он ҶС "А" шартнома оид ба хизматрасонӣ бевосита бо қабулкунандаи хизматрасонӣ ба имзо расонида, барасмиятдарории ҳамлу нақли мусофиронро мутобики ҳуҷҷатҳои ягонаи мусофиркашонӣ байналмилалӣ анҷом додааст. Дар моҳи апрел Ҷамъияти мазкур парвозҳои байналмилалиро дар киштиҳои хавой ба маблағи 8,5 млн. сомонӣ анҷом додааст. Дар ин давра ҶДММ "М" ба киштиҳои хавоии ҶС "А" барои анҷом додани ҳамлу нақли байналмилалӣ ба маблағи 550000 сомонӣ сӯзишвории авиасионӣ тахвил

намудааст, ки дар ин ҳолат сӯзишвориҳои авиатсионии ба ҶДММ "А" тахвилнамуда ба ҳамлу нақли байналмилалӣ марбут буда, аз пардохти ААИ озод мешавад.

Мисоли 2. ҶДММ "Б" дорои нақлиёти боркашонӣ набуда, хизматрасониҳои нақлиётӣ (боркашонӣ, ҳамлу нақл)-ро анҷом намода, танҳо ба хизматрасонии экспедитсионӣ (миёнаравӣ) машғул мебошад. Чунин фаъолият мутобик ба талаботи банди 44 Дастурамал ба ҳамлу нақли байналмилалӣ ва транзитӣ дохил нашуда, аз ААИ озод карда намешавад.

Мисоли 3. ҶДММ «П» (комиссионер) дар доираи шартномаи басташудаи комисионӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон чиптаҳои ҳавопаймоии ширкати ҳавопаймоии Туркиро (комитент), ки ҳатсайрҳои ҳавонӣ байналмилалиро анҷом медиҳад, мефурӯшад. ҶДММ «П» барои хизматҳои худ подошпулии комисионӣ дар шакли фоизҳо аз арзиши чиптаҳои ҳавопаймоӣ фурухташуда мегирад. Дар мисоли мазкур фаъолияти ҶДММ «П» фуруши билетҳои ҳавопаймо дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳатсайрҳои ҳавонӣ байналмилалӣ мутобики шартномаҳои комисионӣ буда, чунин фаъолият мутобик ба талаботи зербанди б) банди 45 Дастурамал ба хизматҳои боркашонии байналмилалӣ дохил намешаванд. Дар ин асос фаъолияти Ҷамъият аз пардохти ААИ озод набуда он уҳдадор мебошад аз подошпулӣ ААИ-ро ҳисоб ва пардохт намояд.

Мисоли 4. ҶСК "Т-Э" ба хизматрасонии ҳамлу нақли бор ва мусофиркашонии байналмилалӣ машғул мебошад. Ҷамъият дар ихтиёри худ киштии ҳавоӣ ва дигар техникаву таҷхизоте, ки бевосита барои ба амал баровардани ҳамлу нақли байналмилалӣ истифода мешаванд дорад, бинобар ин Ҷамъият метавонад дар хизматрасонии нақлиёти байналмилалӣ аз имтиёзи пешбининамудаи ҳамин боби Дастурамал истифода

намоянд. Агар талаботҳои шартҳои дар ин боби Дастурамал пешбинишуда иҷро нагарданд, имтиёзои нисбати ҳамлу нақли байналмилалӣ бор ва мусофиркашонӣ, инчунин тахвили масоҳаи сӯзишворию равангҳои молидани ва дигар маводи истеъмолӣ, ки ба дохили киштии ҳавонӣ ватанӣ ва (ё) хориҷӣ барои истеъмол ҳангоми парвозҳои байналмилалӣ бор карда мешаванд, татбиқ карда намешаванд.

10. ХУСУСИЯТҲОИ АНДОЗБАНДӢ ҲАНГОМИ ИНТИҚОЛИ МОЛ ТАВАССУТИ САРҲАДИ ГУМУРУКИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

50. Воридоти мол ба ҳудуди гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон, вобаста ба интиҳоби низоми гумрукӣ ва риояи шартҳои он, бо тартиби зерин андозбандӣ карда мешавад:

- хангоми тахти низоми гумрукии «Иҷозат барои муомилоти озод» қарор додани мол - ААИ дар ҳаҷми пурра пардохт карда мешавад;

- хангоми тахти низоми гумрукии «Реимпорт» қарор додани мол аз ҷониби андозсупоранда маблағи ААИ, ки мутобики Кодекси андоз аз пардохт озод карда шудааст ё вобаста ба содироти мол бояд аз тарафи ӯ баргардонида шавад, бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт карда мешавад;

- хангоми тахти низомҳои гумрукии «Гранзити гумрукии байналмилалӣ», «Анбори гумрукӣ», «Резкспорт», «Савдои бебӯч», «Қорқард дар ҳудуди гумрукӣ», «Минтақаи озоди гумрукӣ», «Анбори озод», «Нобудкунӣ», «Даст кашидан ба манфиати давлат», «Интиқоли захираҳо» ва тахти низомҳои гумрукии махсус қарор додани мол, ААИ пардохт карда намешавад;

- хангоми тахти низоми гумрукии «Коркард дар худуди гумрукӣ» қарор додани мол, андозсупоранда мутобиқи қонунгузории гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон шартан аз пардохти ААИ пурра озод карда мешавад;

- хангоми тахти низоми гумрукии «Воридоти муваққатӣ» қарор додани мол, андозсупоранда мутобиқи тартиби пешбининамудаи қонунгузории гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз пардохти ААИ пурра ӯ қисман озод карда мешавад;

- хангоми ворид намудани маҳсулоти коркарди моле, ки тахти низоми гумрукии «Коркард берун аз худуди гумрукӣ» берун аз худуди гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор дорад, андозсупоранда бо тартиби пешбининамудаи қонунгузории гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз пардохти ААИ пурра ӯ қисман озод карда мешавад;

- хангоми тахти низоми гумрукии «Коркард барои муомилоти озод» қарор додани мол, ААИ аз арзиши гумрукии маҳсулоти коркард пардохт карда мешавад.

51. Хангоми содироти мол аз худуди гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон андозбандӣ мутобиқи тартиби зерин амалӣ карда мешавад:

- хангоми содироти мол тахти низоми гумрукии «Содирот» берун аз худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ААИ пардохт карда намешавад ӯ маблағҳои пардохтшудаи ААИ мутобиқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кодекси андоз баргاردонида ӯ ба ҳисоб гирифта мешавад. Тартиби мазкур инчунин нисбат ба содироти мол берун аз худуди гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи низоми гумрукии «Содирот» нисбат ба он моле, ки дар лаҳзаи содирот тахти низоми гумрукии «Анбори гумрукӣ», «Анбори озод» ӯ «Минтақаи озоди гумрукӣ» қарор доранд, амалӣ карда мешавад;

- хангоми содироти моли хориҷии тахти низоми гумрукии «Реекспорт» қарордошта, маблағи ААИ, ки хангоми воридот ба Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт карда шудааст, мутобиқи тартиб ва шартҳои муқаррарнамудаи қонунгузории гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кодекси андоз ба андозсупоранда баргاردонида мешавад;

- хангоми содироти мол аз худуди гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқи дигар низомҳои гумрукӣ, ки дар сарҳатҳои яқум ва дуёми ҳамин қисм пешбинӣ нашудаанд, муқаррарот дар бораи аз пардохти ААИ озод намудан ва (ё) баргاردонидани маблағҳои пардохтшудаи чунин андоз амалӣ карда намешавад, агар қонунгузории гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигарро пешбинӣ накарда бошад.

52. Хангоми аз ҷониби шахсони воқеӣ дар доираи меёрҳои муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тавассути сарҳади гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои истифодаи шахсӣ интиқол додани мол, ААИ пардохт карда намешавад. Дар сурати аз меёрҳои муқаррарнамуда зиёд будани моли барои истифодаи шахсӣ интиқолшаванда, арзиши барзиёдии чунин мол бо тартиби умумии муқарраршуда андозбандӣ гардида, барасмиятдарории он тибқи муқаррароти Кодекси гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад. Тартиб ва меёри воридоти мол барои истифодаи шахсӣ тавассути сарҳади гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистонро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамояд.

53. Дар ҳолати ғайри нақардани шартҳои низоми гумрукии интихобгардида, андозсупоранда уҳдадор аст, ки бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон маблағи андоз ва ғайриҳои ҳисобшударо пардохт намояд.

Эзох: Мисол: ЧСК “В” бо мақсади фурӯш ба ҷумҳури ба маблағи 500,0 ҳазор сомонӣ маҳсулот ворид менамояд, яъне мақсад дорад, ки маҳсулотро бе мамоният ба маҳдудият фурӯшад ва даромад гирад. Дар ҷунин сурат мутобик ба талаботи моддаҳои 163-164 Кодекси Ғумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон мол тахти низоми Ғумрукии «Иҷозат барои муомилоти озод» бо шартҳои зерин қарор дода мешавад:

- 1) пардохти бочҳои Ғумрукӣ ва андозҳо, аз ҷумла ААИ;
- 2) риояи маҳдудиятҳои, ки хусусияти иқтисоди надоранд ва мутобики санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ муқаррар гардидаанд; 3) анҷоми барасмиятдориҳои Ғумрукӣ.

Мутобик ба талаботи қонунгузориҳои Ғумрук дар эъломияи Ғумрукӣ барои низоми Ғумрукии «Иҷозат барои муомилоти озод» коди “40” гузошта мешавад, ки маънои муомилоти озодро дорад. Барои ҳар як низомҳои Ғумрукӣ кодҳои махсус пешбинӣ карда шудааст, аз ҷумла барои содирот коди “10” воридоти муваққатӣ коди “53”.

11. АНДОЗБАНДИИ СОДИРОТИ МОЛ

54. Содироти мол, ба истиснои содироти металлҳои қиматбаҳо ва сангҳои қиматбаҳо, маснуоти заргарӣ аз металлҳои қиматбаҳо ва сангҳои қиматбаҳо, алюминийи аввалия, концентратҳои сарватҳои табиӣ, маъданҳои молӣ, оҳанпояи металлҳои сиёҳу ранга ва металлҳои дигари дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истеҳсолшаванда, сабикаҳои ченакӣ аз металлҳои қиматбаҳои Бонки миллии Тоҷикистон, пилла, нахи пахта, калобаи пахта, пахтаи коркарднашуда, молҳои дар минтақаҳои озоди иқтисодӣ истеҳсолшуда бо меъёрии сифрии ААИ андозбандӣ карда мешаванд.

55. Дар сурати дар муҳлати 90 рӯзи тақвимӣ аз санаи дар мақомоти Ғумрук тахти низоми Ғумрукии “Содирот”

ба расмият даровардани мол ё ҳангоми содироти мол тавассути хатҳои интиқоли қувваи барқ ё бо истифодаи расмиёти эъломияи нопурраи даврӣ тасдиқ нагардидаи содироти мол мутобики боби 10 Дастурамал, тахвили ҷунин мол аз рӯи меъёри мусбии дар зербандҳои 1) ва 2) банди 100 ва бандҳои 101-103 Дастурамал пешбинишуда бо ААИ андозбандӣ мегардад.

Эзох: Мисоли 1. ЧДММ «Б» дар моҳи майи соли 2022 аз ҷумҳури 200 тонна семент, 60 тонна гач ва 100 тонна концентрати сарватҳои табииро содирот мекунад. Мутобик ба талаботи банди 54 Дастурамал нисбат ба семент ва гачи содиротшуда меъёри сифрии ААИ татбиқ карда мешавад, яъне ААИ дар раванди истеҳсоли молҳои мазкур дар дохили ҷумҳури пардохт шуда ҳисобӣ ё баргاردонида мешаванд. Ҳамзамон, нисбат ба содироти концентрати сарватҳои табиӣ озод шудан аз ААИ амалӣ шуда, дар ин сурат ҳисобӣ ва (ё) баргاردонидани ААИ дар дохили кишвар пардохтшуда иҷозат дода намешавад.

Мисоли 2. ЧС “А” дар 25 майи соли 2022 ба хориҷи кишвар ба маблағи 2,5 млн. сомонӣ либосҳои мардонро содирот намуда, дар эъломия ААИ барои моҳи май ААИ-ро бо меъёри сифрӣ ҳисоб намуда ба мақомоти андоз пешниҳод мекунад. Аммо тавассути барномаи иттилоотии андоз, аз ҷумла тавассути низоми мубодилаи мақомоти андозу Ғумрук содироти мол то 28 августи соли 2022 (90 рӯз) тасдиқи худро намеёбад. Дар ҷунин сурат фурӯши либосҳои мардона бо ААИ, яъне бо меъёри мусбии 15 фоиз андозбандӣ карда шуда, Ҷамъият уҳдадор мебошад, ки дар эъломияи ААИ тағйироти дахлдорро ворид намояд.

12. ТАСДИҚИ СОДИРОТИ МОЛ

56. Ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи содироти мол инҳо мебошанд:

- эълומияи гумрукии бор, ки бо тартиби мукаррарнамудаи қонунгузории гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон барасмият дароварда шудааст;

- шартномаи тахвили мол;

- нусхаи ҳисобнома-фактура, борхат, коносамент бо қайди мақомоти гумруки дар гузаргоҳи сарҳадии Ҷумҳурии Тоҷикистон воқеъгардида. Дар ҳолати тахти низомии гумрукии «Содирот» тавассути хатҳои интиқоли қувваи барқ, инчунин санади қабул ва супоридани мол низ пешниҳод карда мешавад;

- ҳуҷҷатҳои пардохтӣ ва иқтибос аз ташкилоти карзии молиявӣ (нусхаи иқтибос), ки воридоти воқеии даромади асърро аз содироти мол ба суратҳисобҳои андозсупоранда дар Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ менамоянд.

57. Дар ҳолати анҷом додани амалиёти иқтисодии хориҷӣ оид ба мубодилаи мол (ичрои қор, хизматрасонӣ), андозсупоранда ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи воридоти мол (ичрои қор, хизматрасонӣ) ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистонро, ки аз рӯи амалиётҳои зикргардида гирифта шудаанд, инчунин ба ҳисоб гирифтани онҳоро пешниҳод мекунад.

58. Ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи содироти мол ба давлатҳои аъзои Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил ҳуҷҷатҳои дар бандҳои 56 ва 57 Дастурамал, инчунин нусхаи эълумияи гумрукии бори дар кишвари воридоти мол барасмиятдаровардашуда мебошанд. Мутобики созишномаҳои байналмилалӣ андоз метавонад тартиби дигари тасдиқи содироти мол мукаррар карда шавад.

59. Дар ҳолати амалӣ намудани содироти минбаъдаи моли қаблан берун аз сарҳади гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон тахти низомии гумрукии «Коркард берун аз ҳудуди гумруки» баровардашуда ё маҳсулоти коркарди онҳо, тасдиқи содирот мутобики бандҳои 56, 57 ва 58

Дастурамал, инчунин дар асоси ҳуҷҷатҳои зерин анҷом дода мешавад:

- эълумияи гумрукии бор, ки тахти низомии гумрукии «Коркард берун аз ҳудуди гумруки» барасмиятдаровардашудааст;

- эълумияи гумрукии бор, ки мутобики он низомии гумрукии «Коркард берун аз ҳудуди гумруки» ба низомии гумрукии «Содирот» тағйир дода шудааст;

- нусхаи эълумияи гумрукии бор, ки дар ҳудуди давлати хориҷӣ тахти низомии гумрукии «Коркард дар ҳудуди гумруки» барасмиятдаровардашудааст;

- нусхаи эълумияи гумрукии бор, ки тахти низомии гумрукии «Содирот» хангоми баровардани мол ё маҳсулоти коркарди онҳо аз ҳудуди давлати коркарди мол барасмиятдаровардашудааст ва онро мақомоти гумруки барасмиятдароварда тасдиқ кардааст.

60. Хангоми пешниҳоди ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи содироти мол ба мақомоти андозӣ маҳалли бақайдгирӣ дар давоми 120 рӯзи тақвимӣ аз санаи қайди мақомоти гумруки дар сарҳати якуми банди 56 Дастурамал зикргардида, андозсупоранда ҳуқуқ дорад андозӣ мутобики банди 55 Дастурамал пардохтшударо баргашта гирад. Дар акси ҳол, андозсупоранда барои баргашта гирифтани андозе, ки мутобики банди 55 Дастурамал пардохт шудааст, ҳуқуқ надорад.

Эзоҳ: Мисол: ҶДММ «Г» 1 январи соли 2022 аз ҷумҳурии 500 тонна сементро содирот менамояд ва дар муҳлати 30 рӯзи тақвимӣ аз санаи барасмиятдарории гумруки нусхаи эълумияи гумрукии бор, шартномаи тахвили мол, нусхаи ҳисобнома-фактура, борхат, коносамент бо қайди мақомоти гумруки дар гузаргоҳи сарҳадии Ҷумҳурии Тоҷикистон воқеъгардида, ки тасдиқкунандаи содирот мебошанд, ба мақомоти андозӣ маҳалли бақайдгирӣ пешниҳод менамояд. Маблағи дар

санаи муқоисавӣ изофапардохт, ки дар натиҷаи баҳисобгирии ААИ хангоми муомилот бо меъёри сифрӣ ба вуҷуд омадааст, дар асоси ҳуҷҷатҳое, ки дар боби 29 Дастурамал пешбинӣ шудааст, аз ҷониби мақомоти молия якҷоя бо мақомоти андоз дар давоми 30 рӯзи тақвимӣ аз лаҳзаи аз ҷониби мақомоти андоз гирифтани аризаи андозсупорандае, ки амалиётҳои он бо меъёри сифрӣ андозбандӣ мешаванд, аз бучети дахлдор баргардонида мешавад.

13. САНАИ АНЧОМ ДОДАНИ АМАЛИЁТИ АНДОЗБАНДИШАВАНДА

61. Санаи анҷом додани амалиёти андозбандишаванда лаҳзаи пешниҳод гардидани ҳисобнома - фактура оид ба ААИ ва аксизҳо доништа мешавад, агар дар боби мазкур тартиби дигаре пешбинӣ нашуда бошад.

62. Агар ҳисобнома-фактураи ААИ ва аксизҳо то ё дар лаҳзаи (рӯзи) амалӣ шудани амалиёти андозбандишаванда пешниҳод карда нашавад, муқаррароти банди 61 ҳамин қисм амалӣ намегарданд ва рӯзҳои зерин вақти анҷом додани амалиёти андозбандишаванда доништа мешаванд:

- рӯзи қабул, фуруҳтан ё супоридани мол (ичрои қор, хизматрасонӣ);

- рӯзи боркунии мол, агар тахвили мол тибқи шартнома ҳамлу накли молро дар бар гирад.

63. Агар маблағ барои тахвили мол (ичрои қор, хизматрасонӣ) то фарорасии муҳлати дар банди 62 ҳамин қисм пешбинишуда, пешпардохт гардида бошад ва дар давоми 5 рӯзи баъд аз пешпардохт аз ҷониби тахвилгар ба харидор ҳисобнома-фактура оид ба ААИ ва аксизҳо пешниҳод нагардад, муқаррароти бандҳои 61-62 ҳамин қисм нисбат ба ин амалиёт таъбиқ карда намешаванд.

Дар ин ҳолат санаи пешпардохт амалиёти андозбандишаванда доништа мешавад.

64. Барои мақсадҳои банди 63 ҳамин қисм, агар барои амалиёти андозбандишаванда ду ва ё зиёда аз он пешпардохт анҷом дода шуда бошад, ба истиснои ҳолатҳои пешбининамудаи банди 65 ҳамин қисм, ҳар як пешпардохт ҳамчун амалиёти алоҳидаи андозбандишаванда доништа мешавад.

65. Агар хизматрасонӣ мунтазам амалӣ гарданд, пас санаи амалиёти андозбандишаванда барои ҳар давраи ҳисоботӣ яке аз санаҳои зерин, ки амалиёт пештар анҷом дода шудааст, доништа мешавад:

- санаи пешниҳоди ҳисобнома-фактураи ААИ ва аксизҳо;

- санаи пешниҳоди ҳисобнома-фактураи ААИ ва аксизҳо барои пардохти арзиши мол дар асоси шартҳои лизинги молиявӣ; - санаи пардохти ҳаққи хизматрасонӣ.

66. Дар ҳама ҳолатҳо барои мақсадҳои банди 65 ҳамин қисм, новобаста аз муқаррароти боби мазкур тахвилгар уҳдадор аст, ки ҳисобнома-фактура оид ба ААИ ва аксизҳоро барои ҳар як моҳ на дертар аз рӯзи 10-уми моҳи баъд аз моҳи ҳисоботӣ, пешниҳод намояд. Агар ҳисобнома-фактура дар муҳлати муқаррарнамудаи ҳамин банд пешниҳод нагардад ва пардохт анҷом дода нашавад, пас санаи хизматрасонии анҷомлодашуда рӯзи охирини моҳи ҳисоботӣ доништа мешавад. Муқаррароти ҳамин банд нисбат ба тахвили мол тибқи шартномаҳои иҷорайи молиявӣ (лизинг) низ амалӣ мегардад.

67. Дар ҳолати таъбиқ гардидани муқаррароти банди 14 Дастурамал санаи анҷом додани амалиёти андозбандишаванда лаҳзаи истифодабарии мол (қор ва хизматрасонӣ) доништа мешавад.

68. Дар ҳолати дар банди 15 Дастурамал зикргардида санаи анҷом додани амалиёти андозбандишаванда

лаҳзаи таҳвили мол (ичрои кор ё хизматрасонӣ) ба кормандон ва шахсони дигар доништа мешавад.

69. Санаи анҷом додани амалиёти андозбандишаванда оид ба таҳвили алокаи барқӣ, кувваи барқ, гармӣ, газ, об ва хизматрасонии дигари мунтазам анҷомёбанда санаҳои дар бандҳои 64 ва 65 Дастурамал зикргардида, доништа мешавад.

70. Барои мақсадҳои бандҳои 61-99 Дастурамал, новобаста ба муқаррароти банди 63 Дастурамал, санаи муайян намудани амалиёти андозбандишаванда ҳангоми иҷрои кори сохтмонӣ васлкунӣ яке аз санаҳои зерин, ки амалиёт пештар анҷом дода шудааст, доништа мешавад:

- санаи гирифтани (ба даст овардани ҳуқуқ барои гирифтани) пардохти ҷорӣ аз фармоишгар;

- санаи қисман (пурра) иҷро намудани кори сохтмонӣ васлкунӣ, ки дар баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботҳои андозупоранда сабт шудаанд.

71. Санаи таҳвили мол (кор ва хизматрасонӣ) тавассути ҳама гуна дастгоҳи ҳудуди пардохтӣ ё таҷҳизоти дигаре, ки пардохти онҳо бо маблағҳои нақдӣ, қортҳои пластикӣ ва жетон анҷом дода мешавад, санаи гирифтани мол (кор ва хизматрасонӣ) доништа мешавад.

Эзоҳ: Мисоли 1. ҶС "А" ба харидор молро 18 март соли 2022 таҳвил карда, нисбат ба ҳамин амалиёт ҳисобнома-фактура оид ба ААИ-ро 16 март ҳамин сол пешниҳод намудааст. Дар ин маврид вақти анҷом ёфтани амалиёти андозбандишаванда барои Ҷамъият 16 март соли 2022 ба ҳисоб меравад.

Мисоли 2. ҶДММ "Ф" 29 майи соли 2022 молро ба харидор фиристонид ва дар ҳамин сана мол аз ҷониби харидор қабул карда шудааст. Ҷамъият 12 июн ҳисобнома – фактура оид ба ААИ таҳия намуда ба харидор пешниҳод намуда амалиёти мазкурро дар эълומияи ААИ ҳамин моҳ нишон додааст. Санаи 15

август харидор ба ҶДММ "Ф" арзиши молро аз рӯи ҳисобнома-фактураи ААИ пешниҳодшуда пардохт намуд. Новобаста ба он, ки Ҷамъият 12 июн ҳисобномафактура оид ба ААИ ба харидор пешниҳод намудааст, санаи амалиёти андозбандишаванда 29 май ба ҳисоб меравад.

Мисоли 3. Дар нимсолаи якуми соли ҳисоботӣ аз ҷониби ҶСК "П" (фурушанда) чунин амалҳо анҷом дода шудааст:

- 1 феврал шартнома оид ба таҳвили мол баста шуд;
- 28 феврал харидор маблағи молро пурра пешпардохт намуд;

- 2 март фурушандаи мол ҳисобнома-фактура оид ба ААИ-ро таҳия намуда ба харидор пешниҳод намуд;

- 29 апрел фурушанда ба харидор молро фиристонд ва дар ҳамин сана мол аз ҷониби харидор қабул шуд ва оид ба ин санади қабул ва супоридани мол ба имзо расид.

Дар ин мисол, бо дар назар доштани он, ки дар ҳолати пешпардохт Ҷамъият тибқи муқаррароти банди 63 Дастурамал дар давоми то 5 рӯзи баъд аз пешпардохт ба харидор ҳисобнома-фактура оид ба ААИ ва аксизҳо пешниҳод намудааст, амалиёти андозбандишаванда дар моҳи март ҷой дорад.

Мисоли 4. Аз ҷониби ҶСК "С" (фурушанда) чунин амалҳо анҷом дода шудааст:

- 10 январ шартномаи таҳвили мол баста шуд;

- 20 феврал харидор барои моли таҳвилшаванда 50% маблағро пешпардохт намуд;

- 20 март харидор боз 50%-и боқимондаи ҳаққи молро пардохт кард;

- 20 апрел фурушанда молро ба харидор интиқол дода, оид ба ин санади қабул ва супоридани мол ба имзо расидааст.

- дар чунин сурат, барои фурушанда хар як пешпардохт ҳамчун амалиёти алоҳидаи андозбандишаванда дониста мешавад. Аз ҷониби фурушанда дар давоми панҷ рӯзи баъд аз пешпардохт ба харидор бояд ҳисобнома-фактура оид ба ААИ ва аксизҳо пешниҳод гардад. Ҳангоми дар давоми панҷ рӯзи баъд аз пешпардохт ба харидор ҳисобнома-фактура оид ба ААИ ва аксизҳо пешниҳод нашудан, санаи пешпардохт (20 феврал ва 20 март) амалиёти андозбандишаванда дониста мешавад.

Мисоли 5. ҚДММ "И" тибки шартнома аз фармоишгар барои сохтмони иншоот санаи 20 март ба маблағи 600,0 ҳазор сомонӣ пешпардохт мегирад. Дар ин ҳолат, санаи пешпардохт, яъне 20 март амалиёти андозбандишаванда ба ҳисоб меравад, новобаста аз он, ки кори сохтмонӣ оғоз нашудаанд. Агар Ҷамъият тибки муқаррароти банди 63 ҳамин қисм дар давоми то 5 рӯзи баъд аз пешпардохт ба фармоишгар ҳисобнома-фактура оид ба ААИ ва аксизҳо пешниҳод намояд, санаи навишти ҳисобнома-фактура оид ба ААИ санаи амалиёти андозбандишаванда дониста мешавад, дар акси ҳол 20 март санаи амалиёти андозбандишаванда ба ҳисоб меравад.

Мисоли 6. ҚДММ "Л" 15 сентябр қисми аввали корҳои сохтмониро ба маблағи 5,5 млн. сомонӣ иҷро намудааст. ҚДММ "Л" ҷиҳати аз фармоишгар гирифтани маблағи корҳои иҷрошуда онҳоро пурра дар ҳисоботҳояш сабт мекунад. Фармоишгар маблағи мазкурро 15 ноябр ба ҚДММ "Л" пардохт менамояд. Дар ин ҳолат, новобаста аз санаи пардохти маблағ барои корҳои иҷрошуда, бо мақсадҳои ААИ 15 сентябр санаи иҷрои кори сохтмонӣ, ки арзиши он 5,5 млн. сомонӣ мебошад, амалиёти андозбандишаванда ба ҳисоб меравад.

Мисоли 7. Шахрванд тавассути дастгоҳи худкори пардохтӣ, ки ба ҚС "О" тааллуқ дорад бо истифода аз корти пластикии бонкӣ 1 март нушокии ташнашкан харидорӣ намуд. Дар ин маврид вақти содир шудани амалиёти андозбандишаванда 1 март ба ҳисоб меравад.

14. МАҲАЛЛИ ТАҲВИЛИ МОЛ

72. Маҳалли таҳвили мол макони ҷойгиршавии мол дар лаҳзаи таҳвил (супоридан) ё лаҳзаи ба ихтиёри харидор гузаштани мол эътироф мешавад. Агар мол тавассути нақлиёти харидор ё ташкилоти нақлиётӣ расонида шуда бошад, пас маҳалли таҳвили мол макони ҷойгиршавии мол дар лаҳзаи оғози интиқол дониста мешавад.

73. Ҳангоми таҳвили қувваи барқ, гармӣ ва газ макони гирифтани чунин мол маҳалли таҳвил дониста мешавад. Дар ҳолати содироти чунин мол аз Ҷумҳурии Тоҷикистон, маҳалли таҳвил Ҷумҳурии Тоҷикистон дониста мешавад.

Эзоҳ: Мисоли 1. Ду ширкати ватанӣ барои хариду фуруши биноӣ воқеъ дар шаҳри Москва шартнома бастаанд. Бо сабаби он, ки бино дар худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир нест, аз ин рӯ, худуди Тоҷикистон ҳамчун маҳалли фуруши бино дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муомила оид ба фуруши бино дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ААИ андозбандӣ карда намешавад.

Мисоли 2. ҚДММ "А" ширкати туркӣ аз ҚДММ "Т" ширкати тоҷикӣ молро харидорӣ намуда, онро тавассути воситаи нақлиёт аз ш. Душанбе ба шаҳри Турсунзода интиқол медиҳад. Дар ҳолати мазкур маҳалли таҳвили мол шаҳри Душанбе ба ҳисоб меравад, зеро макони ҷойгиршавии мол дар лаҳзаи оғози интиқол шаҳри Душанбе буд.

Мисоли 3. Ширкати тоҷикии "А" як микдор молро дар каламрави Қазоқистон харидорӣ карда, бидуни

содирот, онро дар Қазокистон ба ширкати тоҷикии "Б" мефурушад. Бо сабаби он, ки тахвили мол берун аз худуди Тоҷикистон анҷом меёбад, худуди Қазокистон ҳамчун маҳалли тахвили мол эътироф карда шуда, дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ААИ андозбандӣ карда намешавад. Дар дигар ҳолат, агар моли мазкур аз ҷониби ширкати тоҷикии "Б" ба Ҷумҳурии Тоҷикистон воридот шавад, он хангоми барасмиятдориҳои гумрукӣ дар Тоҷикистон бо ААИ андозбандӣ карда мешавад.

15. ИЧРОИ КОР Ё ХИЗМАТРАСОНИЙ ДАР ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

74. Кор ё хизматрасонӣ дар худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷомёфта доништа мешавад, агар маҳалли фаъолияти, ки иҷрои кор ё хизматрасонӣ анҷом дода мешавад, Ҷумҳурии Тоҷикистон бошад, ба истиснои ҳолатҳое, ки дар банди 75 Дастурамал муқаррар шудаанд.

75. Агар иҷрои кор ё хизматрасонӣ аз ҷониби шахси берун аз худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон қарордошта анҷом дода шавад, ки дар худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон муассисаи доимӣ надорад ва иҷрои кор ё хизматрасониро ба шахсе ки мутобики боби 15 Дастурамал агенти андоз намебошад, анҷом дода бошад, маҳалли иҷрои кор ё хизматрасонӣ дар худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷомёфта доништа мешавад, агар яке аз муқаррароти зерин нисбат ба ин шахс амалӣ карда шавад:

1) иҷрои кор ё хизматрасонӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби шахсе амалӣ карда шавад, ки хангоми иҷрои ин кор ё хизматрасонӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор дорад;

2) иҷрои кор ё хизматрасонӣ тавассути хизматрасонии фосилавӣ ба резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи муқаррароти банди 76 Дастурамал, анҷом дода шуда бошад;

3) хизматрасонӣ хизматрасонии алокаи барқиро дар бар гирад ва аз ҷониби шахси хориҷии дар Ҷумҳурии Тоҷикистон воқеан ҳузурдошта, ба номи худ ё ба номи шахси дигар оғоз намояд, ба истиснои хизматрасонии алокаи барқие, ки тавассути яке аз таҳвилпарони зерин амалӣ шудаанд:

- таҳвилкунандаи дохилии хизматрасонии алокаи барқӣ;

- шахсе, ки роуминги ҷаҳониرو дар давоми муваққатан қарор доштан дар худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода менамояд;

4) хизматрасонӣ бо молу мулки ғайриманкули Ҷумҳурии Тоҷикистон алоқаманд бошад;

5) харидори кор (хизматрасонӣ) дар худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият намояд.

76. Барои мақсадҳои зербанди 2) банди 75 Дастурамал резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон қабулкунандаи хизматрасонии фосилавӣ доништа мешавад, агар на камтар аз ду талаботи зербандҳои зерин ба худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ишора намоянд:

- суроғаи биллингӣ қабулкунандаи хизматрасонии фосилавӣ;

- суроғаи шабакавӣ ё протоколи интернетии (IP) таҷҳизоти қабулкунандаи хизматрасонии фосилавӣ ё усули дигари муайянкунандаи мавқеи ҷуғрофӣ (геолокатсионӣ) қабулкунандаи хизматрасонии фосилавӣ;

- маълумоти (реквизитҳои) бонки қабулкунанда, аз ҷумла суратҳисоби бонкӣ ё биллингӣ барои пардохт;

- рамзи мобилии рақами мушаххаси байналмилалӣ муштарии мобилӣ, ки дар харитаи модули мушаххаскунандаи муштарии аз тарафи қабулкунандаи хизматрасонии фосилавӣ истифодашаванда нигоҳ дошта мешавад;

- маҳалли ҷойгиршавии хатти статсионарии қабулқунандаи хизматрасонии фосилавӣ, ки тавассути он ба қабулқунанда хизматрасонӣ анҷом дода мешавад;

- ҳама гуна иттилооти дигари тижоратие, ки ба резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон будани қабулқунандаи ишора менамояд.

77. Агар аз рӯи ду талаботи банди 76 Дастурамал, қабулқунандаи хизматрасонии фосилавӣ резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон бошад ва ду талаботи дигар маҳалли ҷойгиршавии ҷунин резидентро дар давлати дигарро нишон диҳад, пас таҳвилқунанда бояд резиденти қабулқунандаи хизматрасонии фосилавию дар асоси нишондиҳандаҳои нисбатан бозғатимод муайян кунад.

78. Шахси ҳукукии хориҷӣ нисбат ба қабулқунандаи хизматрасонии фосилавӣ, ки резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад, набояд амалиётро мутобиқи муқаррароти боби 15 Дастурамал анҷом диҳад, агар аз ҷониби ҷунин резидент маълумотномаи тасдиққунанда дар бораи эътироф гардиани ӯ ҳамчун агенти андоз пешниҳод нагардида бошад. Дар ҳолати ба ҳисоб рафтани агенти андоз ҳамчун қабулқунандаи хизматрасонии фосилавӣ, муқаррароти боби 14 Дастурамал нисбат ба анҷом додани хизматрасонии фосилавӣ амалӣ карда мешавад.

79. Барои мақсадҳои зербанди 2) банди 75 Дастурамал шахсе, ки таҳвили хизматрасонии алоқаи барқиро анҷом медиҳад, шахсе мебошад, ки ҳамчун шахси дастрасқунандаи хизматрасонии алоқаи барқӣ муайян карда шуда, назоратқунандаи оғози таҳвили ҷунин хизматрасонӣ мебошад. Агар таҳвилқунандаи хизматрасонии алоқаи барқӣ, шахси назоратқунандаи оғози ҷунин хизматрасониро муайян карда натавонад, пас шахси таҳвилқунанда, шахсе доништа мешавад, ки аз

ҷониби таҳвилқунандаи хизматрасонии алоқаи барқӣ барои иҷрои дилхоҳ амалҳои зерин муайян гардидааст:

- шахсе, ки хизматрасониро пардохт мекунад;
- шахсе, ки барои гирифтани хизматрасонӣ шартнома менамояд;
- шахсе, ки барои пардохти ҳаққи хизматрасонӣ ба ӯ ансобнома-фактура фиристода шудааст.

80. Агар таҳвилгар ҳамчун ташаббусқори хизматрасонӣ дар зӯйе аз яке аз сарҳатҳои банди 79 Дастурамал муайян шуда бошад, пас шахсе, ки хизматрасониро таҳвил медиҳад, шахсе доништа мешавад, ки аз рӯи тартиби пайдарҳамии ин сарҳатҳо яқум ҳисобида мешавад.

81. Дар ин боб ва боби 14 Дастурамал маҳфумҳои зерин ҷунин маъно доранд:

1) хизматрасонии фосилавӣ қор ё хизматрасоние мебошад, ки дар маҳалҳои зерин иҷро ё расонида мешавад:

- маҳалли иҷрои воқеии хизматрасонӣ ё қор;
- маҳалли ҷойгиршавии қабулқунандаи хизматрасонӣ ё қор;

2) хизматрасонии алоқаи барқӣ ин интиқол, паҳн намудан ё қабули сигналҳо, сабтҳо, тасвирҳо, садоҳо ё ҳама гуна маълумотро тавассути сим, радио, оптика, ноқили наҳи оптикӣ, дигар низомҳои электромагнитӣ ё тавассути низомии дигари техникийи шабҳ дар бар мегирад ва аз инҳо иборат аст:

- гузариши дахлдори ҳуқуқ барои ҷунин гузариш, паҳнкунии ва ё қабулқунии маълумот; ё
- пешниҳоди дастрасӣ ба шабакаҳои иттилоотии ҷаҳонӣ ё маҳаллӣ, ки таҳвил, таҳияи сабт, тасвирҳо, садоҳо ё иттилоотро дар бар намегирад.

Эзоҳ: Масъалаи муайян кардани анҷом ёфтани маҳалли иҷрои қору хизматрасонӣ бештар аз он андозсупорандагоне ба миён меояд, ки бо контрагентҳои хориҷӣ қор мекунанд. Агар маҳалли фаъолияти, ки иҷрои қор ё хизматрасонӣ анҷом дода мешавад Ҷумҳурии Тоҷикистон бошад ААИ дар Тоҷикистон пардохт мегардад. Дар ҳар сурат объекти ААИ танҳо арзиши он қор (хизматрасонӣ) мебошад, ки ҷои фурӯши онҳо ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф шудааст. Агар маҳалли фурӯши қор (хизматрасонӣ) мувофиқ ба ҳамин боби Дастурамал ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф нагардад, пас объекти андозбандии ААИ ба вучуд намеояд.

Мисоли 1. ҚСК “Т” ба ҚДММ “А” дар Ҷумҳурии Тоҷикистон хизматрасониҳои рекламавино анҷом медиҳад. Дар ин сурат маҳалли хизматрасонии анҷомдодашудаи мазкур Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоб рафта, бо ААИ дар Тоҷикистон андозбандӣ карда мешавад.

Мисоли 2. Ширкати хориҷии “Б” тавассути платформаи электронии “Плеймаркет”-и ширкати хориҷӣ ба шахсе, ки суроғаи биллингӣ ва шабакавии у барои кабули хизматрасонии фосилавӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад, хизматрасонии худро анҷом медиҳад. Дар ҷунин сурат хизматрасонии мазкур дар Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷомёфта ба ҳисоб рафта, бо ААИ дар Тоҷикистон андозбандӣ карда мешавад. Зеро, ду талаботи сархатҳои банди 76 Дастурамал ба хизматрасониҳои фосилавӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ишора мекунанд.

16. ТАЪМИНИ ХИЗМАТРАСОНИҲОИ ФОСИЛАВӢ ТАВАССУТИ МАЙДОНИ ЭЛЕКТРОНИИ САВДО

82. Дар ин қисм «майдони электронии савдо» маънои вебсомона, интернетпортал, шлюз, мағозаи интернетӣ, платформаи савдо ё платформаи дигари шабехро дорад, ки идоракунии он ба таври электронӣ амалӣ гардида, тавассути он таҳвилкунандаи ибтидоӣ хизматрасонии фосилавино тавассути шахси дигар (оператори майдони савдо) ба шахси сеюм (кабулкунанда) анҷом медиҳад, вале фаъолияти коркарди пардохтҳо дар бар намегирад.

83. Муқаррароти боби мазкур дар ҳолатҳои амалӣ карда мешавад, ки агар ҳама шартҳои зерин риоя карда шаванд:

1) «таҳвилкунандаи ибтидоӣ» - хизматрасонии фосилавино тавассути майдони электронии савдо ба роҳ мемонад;

2) майдони электронии савдо аз ҷониби шахсе идора карда мешавад, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муассисаи доимӣ надорад ва амалиётҳои зеринро анҷом медиҳад:

- пардохти маблағро ба кабулкунанда иҷозат медиҳад;

- расонидани молро ба кабулкунандаи он иҷозат медиҳад; ё

- шартҳои анҷом додани таҳвилро муқаррар менамояд;

3) кабулкунандаи мол мутобиқи муқаррароти бандҳои 76 ва 77 Дастурамал шахси воқеӣ-резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

84. Мутобиқи шартҳои банди 83 ҳамин қисм, муқаррароти боби 13 Дастурамали мазкур дар ҳолати амалӣ карда мешаванд, ки агар оператори майдони электронии савдо дар раванди анҷом додани фаъолияти

андозбандишаванда, тахвилгари хизматрасонии фосилавӣ эътироф гардад.

85. Агар тахвилгари ибтидоӣ ва оператори майдони электронии савдо ба мувофика омада бошанд, ки пардохти ААИ барои чунин амалиётҳо аз ҷониби тахвилгари ибтидоӣ анҷом меёбад, мукаррароти банди 84 Дастурамал амалӣ карда намешавад.

17. АНДОЗБАНДИИ БОЗГАШТ

86. Андозбандии бозгашт – усули махсуси ҳисобкунии ААИ мебошад, ки тибқи он ҳисоб ва пардохти андоз аз ҷониби харидор анҷом дода мешавад.

87. Мукаррароти боби мазкур дар ҳолатҳои зерин амалӣ карда мешавад, агар:

1) шахси берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон қарордошта, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон маҳалли доимии фаъолият надорад (тахвилгари хориҷӣ), ба шахси ҳуқуқие, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият мекунад,

хизматрасонӣ ва ё қорро анҷом дода бошад;

2) хизматрасонӣ ва ё иҷрои қор аз ҷониби тахвилгари хориҷӣ аз маҳалли фаъолияти ӯ берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода шавад;

3) хизматрасонӣ ва ё иҷрои қор аз ҷониби тахвилгари хориҷӣ аз маҳалли фаъолияти ӯ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода шавад ва амалиётҳои мазкур амалиётҳои андозбандишаванда бошанд.

88. Дар сурати тағбиқи бандҳои 86 ва 87 Дастурамал, агенти андоз аз маблағе, ки бояд ба тахвилгари хориҷӣ пардохт карда шавад, ААИ-ро дар манбаи пардохт нигоҳ медорад. Маблағи андоз бо истифодаи меёриҳои мукаррарнамудаи зербандҳои 1) (ва) ё 2) банди 100 Дастурамал нисбат ба маблағе, ки бояд баъди нигоҳ доштани андоз ба тахвилгари хориҷӣ пардохт шавад, муайян карда мешавад.

89. Агар агенти андоз барои мақсадҳои ААИ ба қайд гирифта шуда бошад, андози нигоҳдошташуда бояд ба буҷет пардохт карда шавад ва дар эълومияи ААИ барои моҳе, ки дар он амалиёт сурат гирифтааст, чун маблағи пардохтшаванда (бе ҳуқуқи баҳисобгирии маблағи ААИ) дарҷ карда шавад.

90. Агар агенти андоз барои мақсадҳои ААИ ба қайд гирифта нашуда бошад, дар чунин ҳолат уҳдадор аст, ки дар давоми панҷ рӯз пас аз санаи пардохти маблағ ба тахвилгари хориҷӣ андози нигоҳдошташударо ба буҷет пардохт кунад, инчунин эълумияи ААИ-ро то рӯзи 15-уми моҳи пас аз моҳи ҳисоботӣ ба мақомоти андоз, пешниҳод намояд.

91. Мукаррароти бандҳои 88 ва 89 Дастурамал ҳангоми риоя шудани шартҳои банди 92 Дастурамал нисбати шахс дар он ҳолат амалӣ карда мешаванд, ки хизматрасонӣ ё қор амалиёти алоҳидае бошад, ки пардохти он бо арзиши баробар ба арзиши бозории хизматрасонӣ ва ё иҷрои қор анҷом дода шавад.

92. Мукаррароти банди 91 Дастурамал дар ҳолатҳои зерин амалӣ карда мешаванд, агар:

- шахс бо мақсадҳои ААИ ба қайд гирифта шуда бошад;

- шахс қисми фаъолияти соҳибқориро берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом диҳад (қисми хориҷии фаъолият);

- қисми хориҷии фаъолияти шахс барои хизматрасонӣ ё иҷрои қор дар доираи фаъолияти шахс дар Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода шавад;

- хизматрасонӣ ва қори қаблан байни шахсони алоҳидаи дорои маҳалли фаъолият дар Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом додашуда, амалиёти андозбандишаванда ба ҳисоб равад.

Эзоҳ: Мисоли 1. Ширкати хориҷӣ дар доираи шартномаи басташуда ба ҶДММ «А», ки резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон мешавад, ба маблағи 200,0 ҳазор сомонӣ хизматҳои маркетингиро мерасонад. Хизматҳо асосан дар кишвари ҷойгиршавии ширкати хориҷӣ анҷом дода шуда, инчунин кормандони ширкати хориҷӣ ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои омӯзиши бозор сафарбар карда мешаванд. Дар чунин сурат, маҳалли хизматрасонии мазкур Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоб рафта, ҶДММ «А» ҳамчун агенти андоз уҳдадор аст, ки аз маблағе, ки бояд ба таҳвилгари хориҷӣ пардохт карда шавад ААИ-ро ба буҷет пардохт намояд ва дар эълומияи ААИ барои моҳе, ки дар он амалиёт сурат гирифтааст, чун маблағи пардохтшаванда (бе ҳукуки баҳисобгирии маблағи ААИ) дарҷ намояд. Бахусус, бо дар назар доштани банди 88 Дастурамал ҶДММ «А», супорандаи ААИ, ҳамчун агенти андоз аз даромади ширкати хориҷӣ (200,0 ҳазор сомонӣ) ААИ-ро дар манбаи пардохт ба маблағи 26087 сомонӣ (200 000*15/115) нигоҳ дошта, онро ба буҷети Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт намомяд.

Мисоли 2. ҶДММ “М”-резиденти Тоҷикистон барои анҷоми хизматрасониҳои машваратӣ бо ширкати хориҷии фаронсавӣ шартнома мебандад. Ширкати машваратии хориҷӣ қисми хизматрасониҳои машваратиро дар Фаронса ва қисми дигарашро дар Тоҷикистон анҷом медиҳад. Бо дар назар доштани зербандҳои 1) ва 5) банди 75 Дастурамал маҳалли хизматрасонӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷомёфта дониста мешавад ва ААИ ба буҷети давлатии Тоҷикистон пардохт мегардад.

Мисоли 3. ҶДММ “К”-резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ширкати хориҷӣ барномаи иттилоотиро харидорӣ намомяд. Бо дар назар доштани зербанди 5) банди 75 Дастурамал маҳалли хизматрасонӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷомёфта дониста мешавад ва

ААИ ба буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт мегардад. Зеро, харидори мол (кор, хизматрасонӣ) фаъолияти худро дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон аҷом медиҳад.

18. САНАИ ВОРИДОТИ МОЛ ВА ВОСИТАҲОИ НАҚЛИЁТ

93. Санаи воридоти мол ва воситаҳои нақлиёт мутабиқи қонунгузории гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

19. АМАЛИЁТҲОИ ОМЕХТА

94. Тахвили мол (ичрои кор ё хизматрасонӣ), ки нисбат ба тахвили асосии мол (ичрои кор ё хизматрасонӣ) хусусияти ёрирасон доранд, ҳамчун қисми тахвили асосии мол (ичрои кор ё хизматрасонӣ) баррасӣ карда мешавад.

95. Агар амалиёт унсурҳои мустақил дошта, ду ва ё зиёда амалиёти зеринро дар бар гирад, амалиёти алоҳида ҳисобида мешавад:

- тахвили мол, ичрои кор ё хизматрасоние, ки бо меёри стандартгии ААИ андозбандӣ мешаванд;
- тахвили мол, ичрои кор ё хизматрасоние, ки бо ААИ аз рӯи меёри аз меёри стандартӣ фарқунанда (аз ҷумла меёри сифр ё пасткардашуда) андозбандӣ мешаванд;
- тахвили мол, ичрои кор ё хизматрасониҳое, ки аз ААИ озод карда шудаанд.

96. Хизматрасоние, ки ба арзиши моли воридотӣ илова мегардад, ҷузъи воридот ҳисобида мешавад, аммо танҳо дар сурате, ки арзиши моли воридотӣ арзиши ҷунин хизматрасониро дар бар гирад.

Эзоҳ: Мисол: ҶДММ “Т”-ширкати тоҷикистонӣ бо ҶДММ “Р”-ширкати росиягӣ оид ба интиқоли мол аз Москва ба Душанбе ба маблағи 10,0 млн сомонӣ ва бо ҶДММ “К”-ширкати қазақистонӣ оид ба таъмини

беҳатари моли мазкур ба маблағи 1,0 млн. сомони шартнома мewanд. Ҳангоми барасмиятдарории гумрукӣ бинобар дастрас нагаридани маълумот дар бораи хароҷоти таъмини беҳатари моли мазкур ААИ аз 10,0 млн. сомонӣ бо меъёри 15 фоиз ба маблағи 1,5 млн. сомонӣ ҳисоб карда шудааст. Дар ҷунин ҳолат ҚДММ “Т” ҳангоми пардохти ҳаққи хизматрасониҳои таъмин беҳатари моли мазкур ба ҚДММ “К” уҳдадор аст ААИ-ро ба маблағи 195,7 (1500 000x15/115) ҳазор сомонӣ нигоҳ дошта ба бучет пардохт намояд, ҷунки хангоми барасмиятдарории гумрукии моли мазкур арзиши моли воридотӣ хароҷоти таъмини беҳатариро дар бар нагирифтааст.

20. АМАЛИЁТҲОЕ, КИ ТАВАССУТИ ШАХСИ

БОВАРИНОК (АГЕНТ) АНЧОМ ДОДА МЕШАВАД

97. Тахвили мол (ичрои кор ё хизматрасоние), ки бо супориш ё аз номи шахси ваколатдиханда тавассути шахси бовариноки (агенти) ҷунин шахс, анҷом дода мешавад, амалиёти иҷронамудаи шахси ваколатдиханда доништа мешавад, агар дар бандҳои 98 ва 99 Дастурамал тартиби дигаре пешбинӣ нашуда бошад.

98. Муқаррароти банди 97 ҳамин қисм нисбат ба подошпулиҳое, ки шахси боваринок (агент) аз хизматрасонӣ ба шахси ваколатдиханда мегирад, татбиқ карда намешаванд.

99. Муқаррароти банди 97 ҳамин қисм нисбат ба интиқоли мол ба Ҷумҳурии Тоҷикистон ва аз Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби шахси бовариноки (агенти) ғайрирезидент татбиқ карда намешаванд. Дар ин ҳолат барои мақсадҳои ААИ интиқоли мол амалиёти анҷомдодаи шахси боваринок (агент) доништа мешавад. Эзоҳ: Мисол: Ширкати мобилӣ бо ширкати агентини фуруши симкорт дар хусуси додани ваколатнома барои фуруши симкортҳо ба муштариён шартнома мewanд.

Мувофиқи шартнома нархи 1 симкорт 100 сомони ро дар назар доштани ААИ ташкил медиҳад. Мутобиқ ба талаботи банди 97 Дастурамал фуруши симкортҳои мазкур аз ҷониби ширкати агентӣ амалиёти иҷронамудаи ширкати мобилӣ ба ҳисоб рафта, ААИ-ро ба маблағи 13 сомонӣ (100*15/115) барои 1 симкорт ширкати мобилӣ пардохт мекунад. Дар навбати худ, ширкати агентӣ аз хизматрасонӣ ба ширкати мобилӣ аз нархи ҳар як симкорт фурухташуда 2% подошпулӣ мегирад, ки дар ин ҳолат бо дар назар доштани ААИ аз нархи як симкорт 2 сомони ро (100*2%) ташкил медиҳад. Дар ин сурат арзиши амалиёти андозбандишаванда (2/1,15) 1,7 сомонӣ барои як симкорт ташкил дода, мутобиқ ба муқаррароти банди 98 Дастурамал ширкати агентӣ уҳдадор аст ба маблағи 0,26 сомонӣ (1,7*15%) ААИ ҳисоб ва ба бучети давлат пардохт намояд.

21. МЕЪЁРҲОИ ААИ ВА ТАРТИБИ ҲИСОБИ ОН

100. Барои амалиётҳои андозбандишаванда ва воридоти андозбандишаванда меъёрҳои зерини ААИ муқаррар карда мешаванд:

- 1) меъёри стандартӣ - 15 фоиз;
- 2) меъёри пасткардашуда, ба истиснои воридоти андозбандишаванда ва тахвили минбаъдаи моли воридшуда, нисбат ба иҷрои кори сохтмонӣ, хизматрасонии меҳмонхонавӣ ва хизматрасонии ҳуҷраи умумӣ - 7 фоиз ва барои фуруши маҳсулоти кишоварзии истеҳсоли дохилӣ, коркарди маҳсулоти кишоварзӣ, хизматрасонии таълимӣ ва фаъолияти оид ба хизматрасонии тиббӣ дар осоишгоҳҳо ва истироҳатгоҳҳо бе ҳуҷуқи баҳисобгирии ААИ - 5 фоиз; 3) меъёри сифрӣ.

101. Меъёри сифрӣ нисбат ба амалиётҳои андозбандишавандаи дар боби 9 Дастурамал (содироти мол) муқарраршуда татбиқ карда мешавад.

102. Дар ҳолати аз ҷониби супорандаи меъёри пасткардашудаи ААИ анҷом додани воридоти андозбандишаванда тахвили минбаъдаи чунин моли воридшуда бо меъёри дар зербанди 1) банди 100 Дастурамал зикргардида андозбандӣ карда мешавад. Чунин андозсупоранда ҳуқуқ дорад маблағи Ҳангоми воридот пардохтнамудаи ААИ-ро мутобики боби 21 Дастурамал ба ҳисоб гирад.

103. Ҳангоми аз ҷониби супорандаи меъёри пасткардашудаи ААИ ба моли дигар табиқ додани моли воридотӣ, андозбандии тахвили минбаъдаи ҳиссаи моли табиқёфта мутаносибан ба вазни қиёсии моли воридшуда дар ҳаҷми умумии харид бо меъёри стандартӣ ва ҳиссаи боқимондаи чунин мол (табиқёфта) бо меъёри пасткардашуда андозбандӣ карда мешавад.

104. Супорандаи меъёри пасткардашудаи ААИ уҳдадор аст, ки тибқи талаботи моддаи 91 Кодекси андоз ба ҳисобгирии ҷудогонаи объектҳои андозбандиро аз рӯи муомилоти андозбандишаванда ва воридоти андозбандишаванда амалӣ намояд.

Эзоҳ: Мутобик ба муқаррароти қисми 4 моддаи 91 Кодекси андоз нисбат ба супорандагони ААИ ва аксизҳо даромаду хароҷот бе ААИ ва аксизҳо ҳисоб карда мешавад, ба истиснои хароҷоте, ки нисбат ба он ба ҳисоб гирифтани ААИ иҷозат дода намешавад. Арзиши дороие, ки супорандаи ААИ ба даст овардааст, маблағи ААИ пардохтгардидаро дар бар намегирад, ба истиснои ҳолатҳое, ки ба ҳисоб гирифтани ин маблағи ААИ иҷозат дода намешавад.

105. Муомилоти андозбандишаванда аз арзиши умумии амалиёти андозбандишаванда дар давраи ҳисоботӣ иборат мебошад.

106. Маблағи ААИ бо роҳи зарб кардани арзиши муомилоти андозбандишаванда ба меъёри дахлдор муайян карда мешавад.

Эзоҳ: Мисоли 1. ЧСК "Д" хизматрасонии дизайнерии қонаҳои истиқоматиро анҷом медиҳад, ки барои хар як м² арзиши хизматрасонӣ 100 сомониро бе ААИ ташкил медиҳад. Ҷамъият дар моҳи ҳисоботӣ хизматрасонихои дизайнериро ба арзиши 35,0 ҳазор сомонӣ анҷом медиҳад. Мутобик ба талаботи зербанди 1) банди 100 Дастурамал меъёри ААИ барои хизматрасонии мазкур 15%-ро ташкил медиҳад. Ҷамъият уҳдадор аст, маблағи ААИ-ро бо роҳи зарб кардани арзиши муомилоти андозбандишаванда ба меъёри мазкур муайян намуда, ба бучети давлагӣ пардохт намояд, яъне 5250 сомонӣ (35000*15%).

Мисоли 2. ҚДММ "Т", ки ба хизматрасонии хӯроки умумӣ машғул аст, дар моҳи ҳисоботӣ барои тайёр кардани хӯрок ба маблағи 260,0 ҳазор сомонӣ маҳсулоти зерин меҳарад:

- гӯшт ба маблағи 25,0 ҳазор сомонӣ (бе ААИ);

- раванг аз дохили ҷумхури ба маблағи 50,0 ҳазор сомонӣ (аз ҷумла ААИ 15% - 6,5 ҳазор сомонӣ);

- сабзавот ба маблағи 10,0 ҳазор сомонӣ (бе ААИ, яъне харид аз супорандаи ААИ набуда амалӣ карда шудааст);

- биринҷ аз хориҷи кишвар ба маблағи 100,0 ҳазор сомонӣ (аз ҷумла ААИ (15%) ба маблағи 13,0 ҳазор сомонӣ хангоми воридот ба бучет пардохт шудааст);

- маҳсулоти кишоварзии коркардашудаи ватанӣ ба маблағи 75,0 ҳазор сомонӣ (ААИ 5% - 3,6 ҳазор сомонӣ).

Дар моҳи ҳисоботӣ, Ҷамъият дар маҷмуъ ба маблағи 400,0 ҳазор сомонӣ маҳсулоти хӯрока мефурушад. Бо дар назар доштани ин, андозбандии бо ААИ Ҷамъият чунин сурат мегирад:

1) новобаста аз он, ки Ҷамъият барои маҳсулотҳои аз дохили кишвар харидоришуда ААИ пардохт намудааст ё не, мутобик ба талаботи зербанди 2) банди

100 Дастурамал Ҷамъият ҳукуки ба ҳисоб гирифтани маблағи пардохтнамудай ААИ-ро надорад. Нисбати воридоти мол, ӯ ҳуқуқ дорад маблағи Ҳангоми воридот пардохтнамудай ААИ-ро ба ҳисоб гирад;

2) дар қисми ҳисобкунии ААИ аз фурӯш бошад вобаста ба вазни қиёсии молҳои воридшуда дар ҳаҷми умумии харид бо меёри 15 % ва дар қисмати боқимонда бо меёри пасткардашуда 7% ҳисоб карда мешавад. Вобаста ба ҳиссаи биринчи воридотии Ҷамъият ба маблғи 100,0 ҳазор сомонӣ, ки Ҳангоми воридот 13,0 ҳазор сомонӣ ААИ (86,7*15%) ба буҷет пардохт шудааст ва ҳамин биринч дар тайёр кардани хӯрок пурра истифода шудааст, ААИ бо меёри стандарти 15% бо формулаи зер ҳисоб карда мешавад:

(АМВ/ХҲХ)*ХҲД*МСААИ, дар инҷо:

-АМВ -арзиши моли воридотӣ; -ХҲХ- ҳаҷми умумини харид;

- ХҲД -ҳаҷми умумии даромад; -МСААИ- меёри стандартии ААИ.

Ҳамин тавр Ҷамъият дар қисмати биринчи вориднамудай ба моли дигар табишудааш ААИ-ро бо меёри стандарти 15% ба маблағи 20,0 ҳазор сомонӣ ҳисоб менамояд ((86,7/260,0)*400,0*15%). Вобаста ба ҳиссаи боқимондаи моли аз дохили кишвар харидашудан ба моли дигар табишфта меёри пасткардашудай ААИ бо Ҷунин тарз ҳисоб ва пардохт карда мешавад: ((ХҲХАМВ)/ХҲХ)*ХҲД*ААИП, дар инҷо: ААИП- меёри ААИ пасткардашуда. Ҷамъият барои ҳиссаи боқимондаи хӯрок ААИ пасткардашуда ба маблағи 18,7 ҳазор сомонӣ (173,3/260,0)*400,0*7% ҳисоб менамояд.

3. Дар ҷамъ ҶДММ "Т" дар қисми тахвили мол ААИ ба маблағи 38,7 ҳазор сомонӣ (20,0+18,7) ҳисоб намуда бо дар назар доштани баҳисобгирии маблағи ААИ дар нуқтаи гумрукӣ 13,0 ҳазор сомонӣ пардохт гардида

Ҷамъият ба буҷети давлатӣ бояд 25,7 (38,7-13) ҳазор сомонӣ ҳисоб ва пардохт менамояд.

Мисоли 3. ҶДММ "Б" шабакаи маркаҳои савдо дар ҷумхурий дорад ва дар моҳи ҳисоботӣ тавассути маркаҳои савдои худ ба маблағи 250,0 ҳазор сомонӣ молҳои хӯрока ва маҳсулоти кишоварзӣ, аз ҷумла гӯшт, сабзавот, меваҷот мефурӯшад, ки маблағи 100,0 ҳазор сомонӣ он молҳои хӯрока ва маҳсулоти кишоварзӣ аз хориҷи кишвар воридшударо ташкил додааст. Ҳангоми барасмиятдориҳои гумрукии молҳои хӯрока ва маҳсулоти кишоварзӣ аз хориҷи кишвар воридшуда ба маблағи 15,0 (100,0х.с*15%) ҳазор сомонӣ ААИ ҳисоб ва ба буҷет пардохт карда шудааст. Инчунин, Ҳангоми хариди маҳсулоти кишоварзӣ истеҳсоли дохилӣ ба молтаъминкунанда - ҶДММ "С" ба маблағи 42,0 (40,0*5%) ҳазор сомонӣ, аз ҷумла 2,0 ҳазор сомонӣ ААИ пардохт карда, аз хоҷагиҳои деҳқонӣ ба маблағи 30,0 ҳазор сомонӣ маҳсулоти кишоварзӣ харидааст. Дар ҷуни ҳолат ҶДММ "Б" ҳукуки баҳисобгирии ААИ Ҳангоми хариди маҳсулоти кишоварзӣ дохилӣ пардохташударо надорад.

Мисоли 4. ҶСК "П" дар моҳи ҳисоботӣ 100 тонна помидор ва бодирингро аз хоҷагиҳои деҳқонӣ харидорӣ намуда, онҳоро консерва намуда, ба маблағи 250,0 ҳазор сомонӣ ба фурӯш мебарорад. Инчунин дар ин давра, ҶСК "П" 70 тонна меваи ХД "А"-ро консерва менамояд ва ба ивази ин подошпулӣ ба маблағи 50,0 ҳазор сомонӣ даромад мегирад. Дар ҷунин сураг ҶСК "П" уҳдадор аст аз даромаде, ки пас аз фурӯши моли аз коркарди маҳсулоти кишоварзӣ истеҳсолнамудай худ 250,0 ҳазор сомонӣ ба даст овардааст ААИ -ро бо меёри пасткардашуда 5% ба маблағи 12,5 ҳазор сомонӣ (250,0*5%) ҳисоб намояд ва аз подошпулии барои коркарди маҳсулоти кишоварзӣ ХД "А" ба маблағи 50,0

хазор сомонӣ гирифтааст ААИ-ро бо меёри стандартӣ 15% ба маблағи 7,5 сомонӣ (50,0*15%) ҳисоб намояд.

Мисоли 5. ҶДММ “Н” корхонаи коркарди пахта буда, дар давраи ҳисоботӣ пахтаи хоми хочагиҳои деҳқониро бо подошпулии 150,0 ҳазор сомонӣ коркард менамояд. Бинобар сабаби он, ки ҶДММ “Н” ба ивази подошпулӣ пахтаи хоми хочагиҳои деҳқониро коркард мекунад, меёри пасткардашудаи ААИ-5% барои ин намуди фаъолият нисбат ба Ҷамъият истифода нашуда, ҶДММ “Н” уҳдадор аст, ки ААИ-ро барои коркарди маҳсулоти кишоварзӣ бо меёри стандартӣ -15% ба маблағи 22,5 ҳазор сомонӣ (150,0*15%) ҳисоб намояд. Инчунин, Ҷамъият пахтаро аз хочагиҳои деҳқонӣ харидорӣ намуда, онро коркард намуда, дар натиҷа 100 тонна нахи пахтаро ба маблағи 1,5 млн. сомонӣ ва 5 тонна чигити пахтаро барои истеҳсоли равған ба маблагӣ 50,0 ҳазор сомонӣ мефурушад. Дар чунин сурат Ҷамъият тибқи банди 40 Дастурамал хангоми фуруши нахи пахта аз ААИ озод буда, ҳамзамон барои 5 тонна чигити пахта барои истеҳсоли равған фурухташуда 2,5 ҳазор сомонӣ (50,0 ҳазор*5%) ААИ бо меёри пасткардашуда ҳисоб ва пардохт менамояд.

Мисоли 6. ҶСП “В” ширкати истеҳсоли равған аз хориҷ ба ҷумхури ба маблағи 300,0 ҳазор сомонӣ офтобпараст ворид менамояд ва мутобик ба муқаррароти сархати 14 банди 41 Дастурамал хангоми барасмиятдарории гумрукӣ агар офтобпараст ҳамчун ашёи хом барои коркард ва истеҳсоли маҳсулоти ниҳой аз ААИ озод карда мешавад. Дар чунин сурат, ҶСП “В” аз офтобпараст равған истеҳсол намуда, онро ба маблағи 550,0 ҳазор сомонӣ мефурушад. Бо дар назар доштани банди 102 Дастурамал ҶСП “В” уҳдадор аст, ки аз даромади умумии 550,0 ҳазор сомонӣ ААИ-ро бо меёри стандартӣ 15% ба маблағи 71,7 ҳазор сомонӣ (550,0*15/115) ҳисоб намуда, ба бучет пардохт намояд.

Мисоли 7. ҶДММ “О” - супорандаи ААИ буда, ба хизматрасониҳо дар осоишгоҳҳо ва истироҳатгоҳҳо машғул мешавад. Мутобик ба талаботи зербанди 2) банди 100 Дастурамал танҳо дар қисмати хизматрасониҳои тиббӣ дар осоишгоҳҳо ва истироҳатгоҳҳо ААИ-ро бо меёри 5% бе ҳукуки баҳисобгирии ААИ ҳисоб ва пардохт менамояд. Барои ҳама гуна дигар қору хизматрасониҳо, аз ҷумла тахвили мол уҳдадор аст ААИ-ро бо меёри 15% ҳисоб ва ба бучет пардохт намояд.

22. ААИ БА БУЧЕТ ПАРДОХТШАВАНДА

107. Маблағи ААИ-и дар давраи ҳисоботӣ ба бучет пардохтшаванда фарқи мусбаги байни маблағи андозӣ тибқи зербанди 1) банди 100 Дастурамал аз муомилоти андозбандишаванда бо дар назар доштани маблағи андозӣ тибқи боби 15 Дастурамал ҳисобшуда ва маблағи андозӣ мутобики боби 21 Дастурамал барои ба ҳисоб гирифтани иҷозат додашуда мешавад.

108. Агар маблағи ААИ-и пардохтшавандаи бо дар назар доштани ҳолатҳои банди 33 Дастурамал тахҳешшаванда нисбат ба маблағи воқеан дар эълумия нишондодашудаи андозсупоранда зиёд бошад, маблағи барзиёдӣ ҳамчун ААИ-и пардохтшавандаи дар давраи ҳисоботӣ тахҳешшаванда доништа шуда, дар ҳамин давраи ҳисоботӣ ба маблағи андозӣ тибқи банди 107 боби мазкур пардохтшаванда илова карда мешавад.

Эзоҳ: Мисоли 1. ҶДММ “А” дар давраи ҳисоботӣ ба маблағи 400,0 ҳазор сомонӣ мол бо дар назар доштани ААИ тахвил карда, ба маблағи 52,2 ҳазор сомонӣ ААИ (400,0*15/115) ҳисоб мекунад. Инчунин Ҷамъият дар ин давра ба маблағи 175,0 ҳазор сомонӣ бо дар назар доштани ААИ маҳсулот харидорӣ менамояд, ки мутобик ба ҳисобнома-фактураи ААИ ба маблағи 22,8 ҳазор

сомонӣ ААИ (175,0*15/115) ба буҷет пардохт намудааст. Бо дар назар доштани банди 107 Дастурамал маблағи ААИ-и дар давраи ҳисоботӣ ба буҷет пардохтшавандан ҶДММ “А” 29,4 ҳазор сомони (52,2-22,8) ташкил медиҳад. Формула барои маблағи ААИ-и дар давраи ҳисоботӣ ба буҷет пардохтшаванда: ААИ (буҷет) = ААИ (ҳисобшуда) – ААИ (барои ба ҳисоб гирифтани иҷозат додашуда).

Мисоли 2. ҶСК “З” дар моҳи май ба маблағи 80,0 ҳазор сомонӣ бо дар назар доштани ААИ ба ҶДММ “Р” мол тахвил мекунад ва барои ин давраи ҳисоботӣ ба буҷет ба маблағи 10,4 ҳазор сомонӣ ААИ (80,0*15/115) пардохт мекунад. Дар моҳи август маълум мешавад, ки арзиши мол тағйир ёфта будааст ва арзиши мол дар моҳи май 100,0 ҳазор сомонӣ бо ААИ ташкил меёрад. Дар ҷунин сурат ҶСК “З” тибқи бандҳои 33-35 Дастурамал ҳисобнома-фактура оид ба ААИ иловагӣ (тасҳеҳ) тартиб дода ва эълומияи тасҳеҳи пешниҳод менамояд. Ҳамзамон, ААИ бо ҷунин тарз ҳисоб шуда, маблағи барзиёдати он барои давраи август бо дар назар доштани банди 108 Дастурамал пардохт мегардад: 2,6 ҳазор сомонӣ (100,0*15/115-10,4).

23. ААИ, КИ ҲАНГОМИ МУАЙЯН НАМУДАНИ ПАРДОХТҲО БА БУҶЕТ ДАР ҲОЛАТИ ИСТИФОДАИ МЕЪЁРИ СТАНДАРТӢ БА ҲИСОБ ГИРИФТА МЕШАВАД

109. Агар дар ҳамин қисм тартиби дигаре пешбинӣ нашуда бошад, ҳангоми истифодаи меъёри стандартӣ маблағи ААИ пардохтшаванда ё пардохтшуда дар ҳолатҳои зерин ба ҳисобгирифташаванда доништа мешавад, агар:

- ба андозсупоранда ҳисобнома - фактураҳои оид ба ААИ ва аксизҳо пешниҳод шуда бошад;

- дар давраи ҳисоботӣ санаи амалиёти воридоти андозбандишавандаи мол мутобики муқаррароти боби 16 Дастурамал фаро расида, маблағи ААИ воқеан ба буҷет пардохт шуда бошад;

- амалиёҳои андозбандишаванда оид ба тахвили мол, иҷрои қор ё ҳизмаграсонӣ мутобики муқаррароти боби 11 Дастурамал дар давраи ҳисоботӣ анҷом дода шуда бошанд;

- моли (қор ё ҳизмаграсонӣ) дар ҳамин банди пешбинишуда, барои мақсадҳои фаъолияти соҳибқории андозсупоранда истифода шаванд.

110. Ба ҳисобириии маблағи ААИ нисбат ба бақияи моли харидашудаи андозсупорандае, ки аз низоми содакардашуда ба низоми умумии андозбандӣ мегузарад, иҷозат дода мешавад, агар маблағи ААИ аз даромадҳои андозбандишаванда тарҳ карда нашуда бошад.

111. Барои мақсадҳои банди 109 Дастурамал маблағҳои ААИ дар ҳолатҳои зерин ба ҳисобгирифташаванда доништа мешаванд, агар:

- маблағи ААИ пардохтшаванда дар ҳисобнома-фактураҳои тахвилкунанда дар алоҳидагӣ нишон дода шуда бошад;

- маблағи ААИ дар эълумияи гумурии ӯро нишон дода шуда, ба буҷет пардохт гардида бошад ва мутобики шартҳои низоми гумурии маблағи баргardonидана шаванда бошад;

- маблағи ААИ дар ҳуҷҷатҳои пардохтии хариди билетҳои рохирӣ воситаҳои нақлиёт, аз ҷумла роҳи оҳан, ҳавоӣ ва автомобилӣ нишон дода шуда бошад;

- маблағи ААИ дар ҳуҷҷатҳои пардохтии тахвилгарони ҳизмаграсонии коммуналӣ нишон дода шуда, ҳисоббарбаркунии он тавассути ташкилотҳои қарзии молиявӣ анҷом дода шаванд.

112. Бахисобгирии маблаги ААИ мутобиқи муқаррароти банди 111 Дастурамал дар моҳи ҳисоботиё, ки мол (кор, хизматрасонӣ) гирифта шудаанд, анҷом дода мешавад.

113. Ба ҳисоб гирифтани ААИ барои воридоти мол ва амалиёти андозбандишаванда, ки андозсупоранда қисман барои ғайриқонунии соҳибдорӣ ва қисман барои дигар мақсадҳо истифода менамояд, дар асоси вазини қиёсии истифодабарии онҳо дар ғайриқонунии соҳибдорӣ анҷом дода мешавад.

114. Бахисобгирии ААИ, ки пардохт шудааст (бома пардохт шавад), дар ҳолатҳои зерин иҷозат дода намешавад:

- ҳангоми хариди автомобилҳои сабуқрав, ба истиснои фуруштан ва ба иҷора додани онҳо аз ҷониби шахсе, ки ҷунин амалиётҳо ҳамчун намуни асосии ғайриқонунии соҳибдорӣ ё ба ҳисоб мераванд;

- агар хароҷот бо мақсади эҳсондорӣ ва ё иҷтимоӣ, инчунин хароҷоти фароғатӣ ё намоёндагӣ анҷом дода шуда бошанд;

- агар дар ҳисобнома-фактураҳо маблаги ААИ аз амалиётҳои андозбандишаванда алоҳида нишон дода нашуда бошад;

- агар ҳангоми барасмиятдориҳои гумрукии мол дар ҳуҷҷатҳои пардохтии маблаги ААИ реквизицҳои воридкунандаи молу маҳсулот (аз ҷумла ном, РМА, РЯМ) нишон дода нашуда бошанд;

- агар хароҷот барои иҷрои корҳои иқтисодии геологӣ ва омодагӣ ба истихроҷи захираҳои табиӣ анҷом дода бошанд;

- агар хароҷот барои харид, истеҳсол, сохтмон, насб ва васлкунии, инчунин барои барқарор намудани (таъмири) воситаҳои асосии истеҳлоқшаванда ва

дороиҳои ғайримодии истеҳлоқшаванда, новобаста ба маблаги хароҷот анҷом, дода шуда бошанд;

- агар хароҷоти вобаста ба хариди мол (кор, хизматрасонӣ) ба шахсоне, ки воқеан ҷунин амалиётро анҷом наводаанд, ба расмият дароварда шуда бошанд, ба истиснои ҳолатҳое, ки андозсупоранда ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи пардохти ААИ ба бучетро пешниҳод намояд;

- агар хароҷот аз рӯи меъёри пасткардани ААИ анҷом дода шуда бошад, ба истиснои хароҷоти вобаста ба воридоти андозбандишаванда барои шахсони дар банди 100 Дастурамал зикргардида;

- агар аз ҷониби шахси хориҷӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон хизматрасонии фосилавӣ бе таъсис додани муассисаи доимӣ анҷом дода шаванд.

115. Бахисобгирии маблаги ААИ андозсупорандае, ки дар ғайриқонунии худ амалиётҳои андозбандишаванда ва амалиёти аз ААИ озод дорад, мутобиқи боби 23 Дастурамал анҷом дода мешавад.

Бахисобгирии маблаги ААИ-и андозсупорандае, ки танҳо амалиёти озод дошта бошад, иҷозат дода намешавад.

116. Агар маблаги ААИ пардохташавандаи харидор вобаста ба ҳолатҳои бандҳои 33-35 Дастурамал нисбат ба маблаги воқеан дар эълония нишондодаи андозсупоранда зиёд бошад, барои давраи ҳисоботи бахисобгирии маблаги барзиёдии ААИ пешниҳодгардида иҷозат дода мешавад.

117. Бахисобгирии маблаги ААИ аз рӯи ҳисобнома-фактураҳои ААИ ва аксизҳо, ки барои амалиётҳои қаллобӣ ё амалан иҷронашуда тартиб дода шудаанд, манъ аст ва маблағҳои қаблан бахисобгирфташудаи ААИ безътибор доништа мешаванд.

118. Дар ҳолатҳо ва бо тартибе, ки моддаи 341 Кодекси андоз муқаррар кардааст, бахисобгирии маблағи андоз аз фурӯши алюминийи аввалия дар сурати пешниҳоди ҳуҷатҳои тасдиқунанда иҷозат дода мешавад.

119. Сарфи назар аз муқаррароти боби мазкур, бахисобгирии ААИ, ки барои воридоти мол аз ҷониби супорандагони ААИ-и бо ғайриқонунии савдои яклухт ва ҷақана, маҳсулоттаёркуни, таъминотию фурӯш машғулбуда пардохт гардидааст, танҳо дар давраи ҳисоботи фаро расидани амалиётҳои андозбандишаванда, иҷозат дода мешавад.

Эзоҳ: Муқаррароти банди 119 Дастурамал, ки бахисобгирии ААИ барои воридоти молро дар давраи ҳисоботи фаро расидани амалиётҳои андозбандишаванда иҷозат додааст, бо дар назар доштани бандҳои 94, 95 ва 96 Дастурамал нисбат ба хариди мол низ тааллуқ дорад. Тибқи муқаррароти боби 4 моддаи 90 Кодекси андоз бахисобгирии ҷудогонаи объектҳои андозбандиро андозсупорандагоне пеш мебаранд, ки дар як вақт намудҳои гуногуни ғайриқонуни амалӣ менамоянд ва барои онҳо дар Кодекси андоз шартҳо ва низомҳои гуногуни андозбандӣ муқаррар гардидааст. Кодекси андоз ғайриқонунии савдои яклухт ва ҷақана, маҳсулоттаёркуни, таъминотию фурӯшро ҳангоми воридот ва фурӯш ҷудо намекунад ва тибқи талаботи банди 119 Дастурамал ғайриқонунии мазкур новобаста аз воридоти мол ва хариди мол як шакли ғайриқонуни ба ҳисоб меравад, зеро мақсади ниҳони онҳо таҳвили мол ба харидорон мебошад.

Мисоли 1. ҶДММ “В” ба ҷумхури 250 тонна шакар ба маблағи 2300,0 ҳазор сомонӣ ворид намуда, дар расмиёти гумрукӣ ААИ ба маблағи 345,0 (2300,00*15%) пардохт менамояд. Ҷамъият 200 тоннаи онро ба маблағи 2400,0 ҳазор сомонӣ, аз ҷумла ААИ 313,0 ҳазор сомонӣ

(2400,0*15/115) мефурӯшад. Дар ҷунин сурат Ҷамъият ҳуқуқ дорад ААИ-ро ба маблағи 276,0 ҳазор сомонӣ ((200 тонна/250 тонна)*2300,0*15%) ба ҳисоб гирад. Дар маҷмуъ Ҷамъият аз қисмате, ки шакарро бо мақсади соҳибқорӣ истифода намудааст 37,0 (313,0276,0) ҳазор сомонӣ ААИ ҳисоб ва пардохт менамояд.

Мисоли 2. ҶДММ “А” ба ғайриқонунии савдо машғул буда, дар моҳи апрел аз ҶДММ “Б” молҳои гуногун ба арзиши 150,0 ҳазор сомонӣ харидорӣ намуда, ба маблағи 22,5 ҳазор сомонӣ (150,0*15%) ААИ пардохт менамояд. Ҷамъият дар ҳамин моҳ 50% молҳоро бо болонархӣ 20%, яъне ба маблағи 90,0 ҳазор сомонӣ (150,0*50%+20%) мефурӯшад, ки маблағи ҳисобшудаи ААИ он бо меъёри 15%, 13,5 ҳазор сомониро ташкил медиҳад. Бо дар назар доштани муқаррароти банди 119 Дастурамал Ҷамъият дар моҳи апрел ҳуқуқи ба ҳисоб гирифтани ААИ-ро дар қисмати фаро расидани амалиётҳои андозбандишаванда ба маблағи 11,25 ҳазор сомонӣ (150,0*50%*15%) дорад. Яъне дар моҳи апрел Ҷамъият уҳдадор аст, ки аз қисмати молҳои фурӯхташуда ААИ-ро ба маблағи 2,25 ҳазор сомонӣ (75,0*15%-11,25) ҳисоб ва ба бучет пардохт намояд.

Мисоли 3. ҶДММ “Д” ба фурӯши қисмҳои эҳтиёгии воситаҳои нақлиёти гуногун машғул мебошад. Ҷамъият дар моҳи июл ба ҷумхури қисмҳои эҳтиёӣ ворид менамояд ва бо мақсадҳои ААИ арзиши гумрукӣ он 140,0 ҳазор сомонӣ ташкил медиҳад ва ҳангоми барасмиятдориҳои гумрукӣ аз ҷониби Ҷамъият ААИ ба маблағи 21,0 ҳазор сомонӣ (140,0*15%) пардохт мегардад. Ҷамъият дар ҳамин моҳ 40% қисмҳои эҳтиёии мазкурро бо болонархӣ 20%, яъне ба маблағи 67,2 ҳазор сомонӣ (140,0*40%+20%) мефурӯшад, ки маблағи ҳисобшудаи ААИ он бо меъёри 15%, 10,1 ҳазор сомониро ташкил медиҳад. Бо дар назар доштани муқаррароти банди 119 Дастурамал Ҷамъият дар моҳи июл ҳуқуқи ба ҳисоб

гирифтани ААИ-ро дар қисмати фаро расидани амалиётҳои андозбандишаванда ба маблағи 8,4 ҳазор сомонӣ ($140,0 \cdot 40\% \cdot 15\%$) дорад. Яъне дар моҳи июл Ҷамъият уҳдадор аст, ки аз қисмати молҳои фуруғташуда ААИ-ро ба маблағи 1,7 ҳазор сомонӣ ($67,2 \cdot 15\% \cdot 8,4$) ҳисоб ва ба бучет пардохт намояд.

24. ТАСҲИИ МАБЛАҒҲОИ БАҲИСОБ ГИРИФТАШАВАНДАИ ААИ

120. Маблаги ААИ-е, ки қаблан ба ҳисоб гирифта шудааст, дар ҳолатҳои зерин аз маблағҳои минбаъдаи ААИ-и ба ҳисоб гирифташаванда ҳорич қарда мешавад:

- хангоми на ба мақсадҳои муомилоти андозбандишаванда истифода гардидадони мол (кор, хизматрасонӣ);

- хангоми безътибор дониستاني ҳисобнома-
фактураҳои ААИ ва аксизҳо мутобиқи муқаррароти банди
117 Дастурамал;

- хангоми тағйир ёфтани арзиши моли (кор, хизматрасонии) қабулшуда дар ҳолатҳои дар банди 33 Дастурамал зикргардида;

- хангоми бекор гардидани бақайдгирии андозсупоранда ба сифати супорандаи ААИ нисбат ба маблағи қаблан баҳисобгирифташудаи ААИ-и бақияи моли (кор. хизматрасонии) андозсупоранда;

- хангоми вайрон шудан ё талаф ёфтани мол, аз ҷумлаи воситаҳои асосӣ, ба истисноӣ ҳолатҳои вайрон шудан ё талаф ёфтани мол дар натиҷаи ҳодисаҳои ғавҷулода ва ба мақомоти андоз пешниҳод гардидани ҳулосаи мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба ҳолатҳои ғавҷулода ё ҳулосаи (санади) экспертизаи мустақил ва санади муоинаи гумруки мутобиқи мукаррароти молдаи 363. Кодекси гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон;

ҳангоми риоя нагардидани муқаррароти

121. Барои мақсадҳои Дастурамал:

- вайрон шудани мол (молу мулк) — ин пурра ё қисман қорношоям гардидани мол (молу мулк) ва ё сифати (хусусияти) ҷузъии он, ки дар натиҷа моли (молу мулки) байрон муомилоти андозбандишаванда истифода шуда наметавонад;

- талаф ёфтани мол (молу мулк) - ин рӯйодест, ки дар натиҷаи он коҳишбӣ ва (ё) нобудшавии мол (молу мулк) ба амал омадааст. Коҳишбӣ ва (ё) нобудшавии моли (молу мулк) андозсупоранда дар доираи меъёрҳои талафоти табиӣи муқаррарнамудаи санадҳои меъёрӣи ҳукуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон талаф ёфтани мол (молу мулк) намебошад.

122. Тасхеҳи маблағҳои ААИ бахисобгирфашуда дар ҳамаи мулк) намасоошад.

Эзоҳ: Мисол: Дар натиҷаи назорати камералии мақомоти андоз ошкор карда мешавад, ки шахси воқеӣ ба шахси масъули ҚДММ “А” (ширкати бемасъулят, ки амали худро танҳо бо барасмиятдарории хуччати қалбақӣ анҷом дода, бо чунин амали ғайриқонуний андозҳо ва пардохтҳои ба бӯҷет воридшавардaro кам менамояд) ғайрирасмӣ 4,0 ҳазор сомонӣ подошпулӣ дода, барасмиятдарории гумрукии молҳои аз хориҷи кишвар ворид намудаи худро ба маблағи 1,0 млн. сомонӣ ба номи ширкати мазкур анҷом медиҳад. Барасмиятдарории гумрукии ин молҳо ва пардохти бочҳои гумрукии ва ААИ аз номи Ҷамъият, вале амалан аз ҷониби соҳиби воқеии молҳо анҷом дода шуда, молҳо ба соҳиби аслиаш дода шудааст. Новобаста ба ин ҚДММ “А” минбаъд бо тартиб додани хуччати қалбақӣ молҳои дар асл вучуд надоштaro

ба расмӣят дароварда бо гирифтани 5,0 ҳазор сомонӣ ба ҶДММ “Б” мефурушад. ҶДММ “Б” бо анҷоми ҷунин амалиёти аҳамияти иқтисодӣ надошта, хароҷоти корхонаи хурро ба маблағи 1 млн. сомонӣ зиёд намуда, инчунин ба маблағи 150,0 ҳазор сомонӣ ААИ-ро бе асос ба ҳисоб мегирад. Мақомоти андоз, бо натиҷаи корҳои назоратии худ тибқи талаботи сарҳати дуёми банди 120 Дастурамал баҳисобгирии маблағи ААИ аз рӯи ҳисобнома-фактураҳои ААИ, ки дар асоси амалиётҳои каллобӣ ва амалан иҷронашуда тартиб дода шудаанд, барои ҶДММ “А” ва ҶДММ “Б” безътибор доништа, маблағҳои мазкури ААИ-и ба ҳисоб гирифташударо тасҳех менамояд.

25. ТАРТИБИ БА ҲИСОБ ГИРИФТАНИ ААИ ҲАНГОМИ АМАЛИЁТҲОИ ОЗОДШУДА

123. Агар мол (кор, хизматрасонӣ) барои амалиётҳои аз андоз озодкардашуда истифода шаванд, маблағи ААИ ба тахвилкунандагон пардохтшаванда ва ё хангоми воридот пардохткардашуда, ба ҳисоб гирифта намешавад.

124. Хангоми дар як давраи ҳисоботӣ анҷом додани амалиётҳои андозбандишаванда ва аз андоз озодкардашуда баҳисобгирии маблағи ААИ бо усули мутаносибӣ муайян карда мешавад.

125. Маблағи ААИ, ки бо усули мутаносибӣ ба ҳисоб гирифта мешавад, аз рӯи ҳиссаи амалиётҳои андозбандишаванда дар ҳаҷми умумии амалиёт муайян карда мешавад.

Эзоҳ: Мисоли 1. ҶДММ “Д”, ки дар моҳи марти соли 2022 ба ҶДММ “А” амалиёти аз андозбандии ААИ озодро анҷом дода, барои хариди ҷунин хизматрасониҳо ба ҶДММ “В” 230,0 ҳазор сомонӣ, аз ҷумла 30,0 ҳазор сомонӣ ААИ пардохт намудааст, бинабар сабаби он, ки ҶДММ “Д” барои хизматрасониҳои ба ҶДММ “А” анҷом дода аз пардохти ААИ-и озод мебошад, ӯ ҳукуки ба

ҳисоб гирифтани ААИ-и ба ҶДММ “В” пардохтнамударо ба маблагӣ 30,0 ҳазор сомонӣ надорад.

Мисоли 2. ҶДММ “А” ба ҷумхури ба маблағи 400,0 ҳазор сомонӣ компютерҳо ворид намуда, хангоми барасмиятдории гумрукӣ ба маблағи 60,0 ҳазор сомонӣ ААИ пардохт менамояд. Дар моҳи ҳисоботӣ Ҷамъият ба маблағи 115,0 ҳазор сомонӣ (аз ҷумла ААИ 15,0 ҳазор сомонӣ) компютерҳо ба шахсони воқеӣ бо ААИ ба маблағи 500,0 ҳазор сомонӣ ва ба лоиҳаи қарзӣ (грантӣ), ки аз ААИ озод мебошад мефурушад. Дар ҷунин сурат бо усули мутаносибӣ маблағи ба ҳисоб гирифташавандаи ААИ Ҷамъият 10,0 ҳазор сомониро $((100,0/600,0)*60,0)$ тақсил дода, маблағи 50,0 ҳазор сомонии ААИ-и баҳисобгирии он иҷозат дода нашуда ба арзиши компютерҳои ба лоиҳаҳои қарзӣ (грантӣ) фурухташуда зам карда шуда Ҷамъият уҳдадор аст, ки ба бучет 5,0 ҳазор сомонӣ (15,0-10,0) ААИ пардохт намояд.

26. ҲИСОБНОМА-ФАКТУРАҲО ОИД БА ААИ ВА АК СИЗҲО

126. Шахси ба сифати супорандаи ААИ бақайдгирифташуда ва ба рӯйхати андозсупорандагони бемасъулият шомилнашуда, ки амалиёти андозбандишавандаро иҷро менамояд, дар санаи анҷом додани амалиёти андозбандишаванда уҳдадор аст ба гирифтани (харидори) мол (кор ё хизматрасонӣ) ҳисобнома-фактураи ААИ ва аксизҳоро пешниҳод намояд, агар дар бандҳои 134, 136, 137, 138 ва 139 Дастурамал тартиби дигаре пешбинӣ нашуда бошад.

127. Ҳисобнома-фактураи ААИ ва аксизҳо ҳуҷҷатест, ки дар шакли муқаррарнамудаи мақомоти ваколатдори давлатӣ бо мақсади ба ҳисоб гирифтани ААИ таҳия гардида, маълумотҳои зеринро дар бар мегирад:

- номи ҳукукӣ ва ё фирмавӣ ва нишони андозсупоранда ва харидор (фармоишгар);

- рақами мушаххаси андозсупоранда ва харидор (фармоишгар);

- рақами ягонаи мушаххаси андозсупоранда ва харидор (фармоишгар);

- рақами шаҳодатнома дар хусуси бақайдгирӣ оид ба ААИ андозсупоранда (таҳвилкунанда) ва санаи бақайдгирии он;

- номгӯи моли таҳвилшуда, хамлунаклшуда, интиқолшуда (ичрои қор ва хизматрасонӣ);

- амалиёти пешардохтшуда;

- маблағи амалиёти андозбандишаванда;

- маблағи андози аксиз аз мол ва хизматрасонии зераксиз;

- маблағи ААИ;

- санаи пешниҳоди (додани) хисобнома-фактураи ААИ ва аксизҳо;

- рақами тартибии хисобнома-фактураи ААИ ва аксизҳо.

128. Хисобнома-фактураи ААИ дар шакли электронӣ тартиб дода шуда, ба супорандаи ААИ танҳо дар шакли электронӣ ва ба шахсони дигар, ки супорандаи ААИ намебошанд, нусаҳои чопии он ва ё дар шакли электронӣ ба ҳуҷраи шахсии ҷунин андозсупоранда ирсол карда мешавад.

129. Нусаҳои чопии хисобнома-фактураҳо аз ҷониби шахсоне, ки ба сифати супорандаи ААИ ба қайд гирифта шудаанд, мутобики муқаррароти Дастурамал барои баҳисобгирии маблағи ААИ ба эълумияи андоз замима карда мешаванд.

130. Хисобнома-фактураҳои ААИ ва аксизҳо дар шакли электронӣ тартиб дода шуда, дар речаи мустақим (онлайн) ба харидор дастрас гардида, дар маҳзани электронии маълумоти мақомоти андоз то ба анҷом

расидани муҳлати даъво нигоҳ дошта мешавад. Хисобнома-фактураҳои ААИ ва аксизҳо тавассути барномаи иттилоотӣ дар феҳрист дар шакли электронӣ ба қайд гирифта мешаванд.

131. Шакл ва тартиби пешбурди Феҳристи баҳисобгирии хисобномафактураҳои ААИ ва аксизҳо, ки дар банди 130 Дастурамали мазкур зикр гардидаан аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ муайян карда мешаванд.

132. Хисобнома-фактураҳои ААИ ва аксизҳо дорои силсила ва рақами дахлдор буда, аз ҷониби андозсупоранда бо тартиби муайяншуда дар шакли электронӣ тартиб дода мешавад. Шакли хисобнома-фактураи ААИ ва аксизҳо, аз ҷумла шакли иловагии он, аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ муайян карда мешавад.

133. Андозсупоранда уҳдадор аст на дертар аз санаи анҷом додани амалиёти андозбандишаванда (таҳвили мол, иҷрои қор, хизматрасонӣ) хисобномафактураи ААИ ва аксизҳоро ба харидори мол (фармоишгари қор, хизматрасонӣ) пешниҳод намояд. Хисобнома-фактураи ААИ ва аксизҳо бо имзои электронии шахси ваколатдори таҳвилдиҳанда тасдиқ карда мешавад.

134. Андозсупорандагоне, ки таҳвили қувваи барқ, об ва газ, хизматрасонии алоқа, хизматрасонии коммуналӣ, хамлу нақл тавассути роҳи оҳан, хизматрасонии нақлиётӣ-экспедиторӣ ва амалиётҳои бонкии бо ААИ андозбандишавандаро амалӣ менамоянд, ҳуқуқ доранд аз рӯи ҷамъбасти давраи андоз дар муҳлати муқаррарнамудаи банди 65 Дастурамал хисобномафактураҳои ААИ ва аксизҳоро тартиб диҳанд.

Эъзоҳ: Андозсупорандагоне, ки хизматрасонии нақлиётӣ-экспедиториро мутобики банди 46 Дастурамал амалӣ менамоянд, бо мақсади ба ҳисоб гирифтани

харочотҳои андоз аз даромад, уҳдадоранд ҳисобнома-фактураҳои ААИ ва аксизҳоро тартиб диҳанд.

135. Ҳаҷми амалиёти андозбандишаванда дар ҳисобнома-фактура оид ба ҳар номгузории мол (кор, хизматрасонӣ) алоҳида нишон дода мешавад.

136. Ҳисобнома-фактураҳои ААИ ва аксизҳо танҳо ҳангоми иҷрои амалиётҳои андозбандишаванда пешниҳод карда мешаванд. Агар тахвили мол, иҷрои кор ва (ё) хизматрасониҳо мутобиқи муқаррароти ҳамин дастурамал аз ААИ озод карда шуда бошанд, ҳисобнома-фактураҳои ААИ ва аксизҳо пешниҳод карда намешаванд. Дар ҳама ҳолат, андозсупоранда ҳисобномафактураи шақли муҳосиби барои пардохт пешбинишударо тартиб медиҳад.

137. Ҳисобнома-фактураи ААИ ва аксизҳо барои амалиётҳои содиротӣ бо дар назар доштани муқаррароти банди 127 Дастурамал маълумотҳои зеринро дар бар мегирад:

- сабти тасдиқкунандаи таъиноти амалиёти содиротӣ;
- мамлакат ва маҳалли таъиноти содирот;
- меъёри амалишавандаи ААИ аз рӯи амалиёти содиротӣ.

138. Дар ҳолатҳои зерин тартиб додани ҳисобнома-фактураҳо талаб карда намешавад:

- ҳангоми ҳисоббаробаркунии барои хизматрасонии коммуналӣ (аз ҷумла, тахвили неруи барқ, неруи гармӣ, об, газ, табиӣ), хизматрасонии алоқа, таълими ва тиббӣ ба аҳоли тавассути ташилотҳои қарзии молиявӣ, дастгоҳҳои назорати ҳазинавӣ, ва (ё) дастгоҳҳои худкори пардохтӣ, ки барои баҳисобгирии муҳосиботӣ асос мегардад;
- ҳангоми ба расмият даровардани ҳамагуна нақли мусофирон тавассути билетҳои рохкиро;
- ҳангоми тахвили моле (иҷрои қоре, хизматрасоние), ки аз пардохти ААИ озод мебошанд;

- ҳангоми мутобиқи муқаррароти боби 32 Дастурамал ба сифати супорандаи ААИ ба қайд гирифтани шахсони қоричӣ.

139. Супорандаи ААИ ҳангоми фуруши чаканаи мол на иҷрои қору хизматрасонӣ ба харидори ниҳоние, ки супорандаи ААИ намебошад, бар ивази ҳисобнома-фактураи ААИ ва аксизҳо, расиди (қвитансия) ташилотҳои қарзии молиявӣ ё чеки дастгоҳҳои назоратӣ-ҳазинавӣ ва худкори пардохтӣ пешниҳод намоянд. Барои мақсадҳои банди мазкур фуруши чакана ҳамагун тахвили мол (иҷрои қор ва хизматрасонӣ) барои истифодаи шахсӣ, манзилӣ ё истеъмоли таъин гардида ба истеъмолкунандаи ниҳонӣ бо нархи бозорӣ доништа мешавад.

Эзоҳ: Мисол: КВД «Б» дар ноҳияи Рӯдакӣ ба фарёлияти хизматрасониҳои коммуналӣ машғул буда, ҳуҷатгузории объекти молу мулки ғайриманкул ва китъаи заминро ба аҳоли мунтазам анҷом медиҳад. Қорхона аз ҳисоби хизматрасониҳои мазкур даромад мегирад ва аз рӯи ҳар як намуни хизматрасонӣ дар алоҳидагӣ расиди пардохти бонкӣ мегирад, ки дар натиҷа ба ҳисоби миёна дар як моҳ 500-600 амалиёти бонкӣ гузаронида мешавад. Тибқи муқаррароти банди 139 ҳамаи қисмҳои ҳангоми тахвили чаканаи молҳо, иҷрои қорҳо ё хизматрасониҳо ба харидорони ниҳоние, ки супорандаи ААИ намебошанд, бар ивази ҳисобнома-фактураи ААИ ва аксизҳо расид (қвитансия) (ҳангоми ҳисоббаробаркунии тавассути ташилотҳои қарзии молиявӣ, дастгоҳҳои назоратӣ-ҳазинавии дорои хотираи фискалӣ (ҳангоми ҳисоббаробаркунии бо пули нақд) дода мешавад. Илова бар ин тибқи муқаррароти банди 138 ҳамаи қисмҳои ҳисоббаробаркунии барои хизматрасонии коммуналӣ ба аҳоли тавассути ташилотҳои қарзии молиявӣ, дастгоҳҳои назорати ҳазинавӣ ва (ё) дастгоҳҳои худкори пардохтӣ, ки барои баҳисобгирии муҳосиботӣ асос мегардад, тартиб

додани ҳисобнома-фактураҳои ААИ талаб карда намешавад. Бинобар ин, КВД «Б» хангоми хизматрасонӣ ба аҳоли метавонад ба ҷои ҳисобнома-фактураҳои ААИ расидҳои бонк ё ҷиптаи дастгоҳҳои назоратӣ-ҳазинаш пешниҳод намояд.

27. ТАРТИБ ДОДАНИ ҲИСОБНОМА-ФАКТУРАҲОИ ИЛОВАӢИ ХАНГОМИ ТАСҲЕҲИ АМАЛИЁТИ АНДОЗБАНДИШАВАНДА

140. Хангоми тасхеҳи ҳаҷми амалиёти андозбандишаванда ҳисобномафактураи иловаӢи тартиб дода шуда, дар он маълумоти зерин дарҷ карда мешавад:
- рақами тартибӣ ва санаи тартиб додани ҳисобнома-фактураи иловаӢи;
 - рақами тартибӣ ва санаи тартиб додани ҳисобнома-фактурае, ки ба он тасхеҳ ворид карда мешавад;
 - ном, нишонӣ, рақами ягонаи мушаххас ва рақами мушаххаси андозсупорандаи тахвилкунанда ва қабулкунандаи мол (кор, хизматрасонӣ);
 - номи мол (кор, хизматрасонӣ), воҳиди ченак, миқдор (ҳаҷм) ва арзиши мол (кор, хизматрасонӣ) то ва баъди тасхеҳ;
 - маблағи фарқияти тасхеҳшудаи амалиёти андозбандишаванда бе дар назар доштани ААИ;
 - маблағи ААИ;
 - андоzi аксизӣ барои молҳои зераксизӣ.
141. Ҳисобнома-фактураи иловаӢи аз ҷониби тахвилкунандаи мол (кор, хизматрасонӣ) тартиб дода шуда, аз тарафи қабулкунандаи ҷунин мол (кор, хизматрасонӣ) тасдиқ карда мешавад.

28. ҚОИДАҲОИ МАҲСУС

142. Манбаи андоз ААИ ва унсурҳои дигари андозбандии хизматрасонии бонкдории исломӣ,

сугуртавӣ, фуруши комиссияӣ, фуруши моли нигоҳдошташуда (қисман истифодашуда) ва намудҳои дигари фаъолият, ки мутобики фасли мазкур мустақиман (бевосята) муайян намудани онҳо мушкул мебошад, бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешаванд.

29. ПЕШНИҲОДИ ЭЪЛОМИЯҲО ВА ПАРДОХТИ ААИ

143. Андозсупоранда, ба истиснои банди 144 Дастурамал уҳдадор аст барои ҳар як давраи ҳисоботӣ на дертар аз рӯзи 15-уми моҳи баъд аз давраи ҳисоботӣ ба мақомоти андоз тибқи замима 2 эълومия дар бораи ААИ-ро ва маълумоти дахлдорро тибқи замимаҳои 1,2,3,4,5,6,7 ва 8 Дастурамал пешниҳод намояд ва дар ҳамин муҳлат пардохти онро ба бучет анҷом диҳад.

144. Шахсони хориҷие, ки ба шахсони воқеӣ хизматрасонии фосилавино анҷом медиҳанд уҳдадоранд, эълумияи андоз, ҳуҷҷатҳо (иттилоот) ва маълумоти дигарро на дертар аз санаи 20-уми моҳе, ки баъд аз давраи ҳисоботӣ фаро мерасад, тибқи замимаи 9 Дастурамал ба мақомоти андоз пешниҳод намоянд.

145. Новобаста ба муқаррароти банди 143 Дастурамал, хангоми воридоти мол ААИ мутобики Кодекси андоз ва қонунгузории гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисоб ва ситонида мешавад.

30. ДАВРАИ АНДОЗ

146. Давраи андоз оид ба ААИ, ба истиснои банди 147 ҳамин қисм моҳи тақвимӣ мебошад.
147. Барои шахсони хориҷие, ки ба шахсони воқеӣ хизматрасонии фосилавино анҷом медиҳанд, давраи андоз семоҳаи тақвимӣ мебошад.

31. ТАРТИБИ БАРГАРДОНИДАНИ МАБЛАҒИ БАРЗИЁД БАХИСОБИРИФТАШУДАИ ААИ

148. Барзиёди маблағи ААИ бахисобгирфташаванда нисбат ба маблағи хисобкардашудаи он дар давраи андозӣ, аз ҷониби мақомоти молия якҷоя бо мақомоти андоз дар давоми 30 рӯзи тақвимӣ аз лаҳзаи аз ҷониби мақомоти андоз гирифтани аризаи андозсупорандае, ки амалиётҳои он бо меъёри сифрӣ андозбандӣ мешаванд, аз бучети дахлдор баргardonда мешавад.

149. Маблағи барзиёди ААИ дар асоси ҳуҷҷатҳои зерин баргardonда мешавад:

- эълонияи ААИ барои давраи андозӣ;
 - ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи содироти мол, ки дар боби 10 Дастурмал пешбинӣ шудаанд;
 - ҳулосаи мақоми ваколатдори давлатӣ дар бораи тасдиқи саҳеҳияти маблағи ААИ баргardonдашаванда.
150. Маблағи барзиёд бахисобгирфташудаи ААИ ба сураатҳисоби бонкии андозсупоранда пас аз иҷрои пайдарҳамии амалҳои зерин баргardonда мешавад:
- пушонидани қарзҳои андоз, аз ҷумла қарзи ААИ барои давраҳои пешинаи андоз;
 - пушонидани маблағи ААИ-е, ки хангоми воридоти молҳо пардохт карда мешавад.

151. Маблағи барзиёд бахисобгирфташудаи ААИ андозсупорандагоне, ки амалиётҳои бо меъёри сифрӣ андозбандишаванда надоранд, барои пушонидани (бахисобгирии) уҳдадорҳои андозии шаш давраи минбаъдаи ААИ гузаронида мешавад. Ҳама гуна бақияи зиёдаи дар давоми 30 рӯзи баъд аз гузаштани шаш давраи андозӣ аз бучет баргardonда мешавад.

152. Дар сурати аз ҷониби мақомоти андоз ошкор гардидани ҳолатҳое, ки маблағи ААИ ба андозсупоранда иштибоҳан барзиёд баргardonда шудааст, мақомоти

андоз ҳуқуқ дорад, бо тартиби муқарраргардида ҷунин маблағҳоро бозпас ситонад.

153. Тартиби баргardonдани маблағи барзиёд бахисобгирфташудаи ААИ нисбат ба маблағи хисобшудаи андоз дар давраи андозӣ аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.

32. ТАРТИБИ АНДОЗБАНДИИ ЛОИҲАҲОИ САРМОЯГУЗОРИИ ДАВЛАТӢ

154. Моли (кори, хизматрасонии) аз ҳисоби маблағҳои созишномаҳои қарзӣ (грантӣ) барои амалисозии лоиҳаҳои сармоягузориҳои давлатӣ (минбаъд дар ин қисм – созишномаҳо) харидашаванда дар асоси аризаи мақоми ваколатдори дахлдори соҳавии қарзгиранда (грантгиранда) ё шахси ваколатдори он дар сурати иҷро гардидани шартҳои зерин аз ААИ озод карда мешаванд, агар:

- хариди мол (кор, хизматрасонӣ) аз ҳисоби маблағҳои созишномаҳои аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон маъқул донисташуда ва (ё) аз ҷониби Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқшуда анҷом шавад;

- мол (кор, хизматрасонӣ) танҳо барои тақсадҳои дар созишномаҳои мазкур муқарраргардида харид шавад;

- тахвили мол (кор, хизматрасонӣ) мутобики шартномае амалӣ гардад, ки бевосита бо мақоми ваколатдори дахлдори қарзгиранда (грантгиранда) ё шахси ваколатдори онҳо ва ё пудратчии (тахвилгари) асосӣ ҷиҳати амалисозии лоиҳа ба имзо расонида шудааст.

155. Тартиби аз ААИ озод намудани моли (кори, хизматрасонии) аз ҳисоби маблағҳои созишномаҳои қарзӣ (грантӣ) барои амалисозии лоиҳаҳои

сармоягузори давлатӣ харидашаванда аз ҷониби Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.

Эзоҳ: Мисоли 1. Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо Бонки Ҷаҳонӣ созишномаи қарзӣ оид ба маблағгузори татқида роҳи автомобилгарди Роғун-Сангвор ба имзо мерасонад. Бо ин мақсад дар назди Вазорати нақлиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон маркази татбиқи лоиҳа таъсис дода мешавад, ки он ба сифати шахси ваколатдори қарзгиранда ба ҳисоб меравад. Бо мақсади аз ААИ озод кардани тахвили мол, иҷрои қору хизматрасонӣ маркази татбиқи лоиҳа бояд:

1) тибқи муқаррароти моддаи 19 Кодекси андоз лоиҳаи мазкурро ба феҳристи лоиҳаҳои сармоягузори Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз ҷониби Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон пеш бурда мешавад, дохил намояд.

2) тартибӣ аз ААИ озод намудани моли (қори, хизматрасонии) аз ҳисоби маблағҳои шартномаҳои қарзи (грантӣ) харидашавандаро, ки аз ҷониби Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда шудааст, риоя намояд.

Мисоли 2. Дар идомаи мисоли 74 Маркази татбиқи лоиҳа баъд аз дохил намудани лоиҳаи татқида роҳи автомобилгарди Роғун-Сангвор ба феҳристи лоиҳаҳои сармоягузори Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ҶДММ "А"- пудратчии (тахвилгари) асосӣ шартнома оиди сохтмони роҳи мазкур мебандад. Дар навбати худ ҶДММ "А"- пудратчии (тахвилгари) асосӣ барои дастрас намудани семент, битум, нокилҳо ва кубур бо ҶДММ "Б" ва ҶДММ "В" қарордод мебандад. Дар ҷунин сурат бо дар назар доштани риояи банди 154 Дастурамал, аз ҷумла сарҳати сеюми он ҶДММ "Б" ва ҶДММ "В" хангоми тахвили мол ба ҶДММ "А" аз ААИ озод шуда, ҶДММ "А" дар навбати худ хангоми иҷрои қорҳо ба маркази

татбиқи лоиҳа аз ААИ озод мешавад. Зимнан, ширкатҳое, ки бо ҶДММ "Б" ва ҶДММ "В" барои иҷрои қарордод бо ҶДММ "А" иҷрои қору хизматрасонӣ ва ё тахвили мол мекунанд, аз ААИ озод нашуда уҳдадор мебошанд, ки аз ҷунин тахвил ААИ-ро пурра ва саривақт ба бучети давлатӣ пардохт намоянд.

33. БАРГАРДОНИДАНИ МАБЛАҒИ ААИ БА НАМОЯНДАГИҲОИ ДИПЛОМАТИ, КОНСУЛҲИ ВА НАМОЯНДАГИҲОИ БА ОНҲО

БАРОБАРКАРДАШУДА, ИНЧУНИН АЪЗОИ

ХАЙАТИ КОРМАНДОНИ ОНҲО, КИ ДАР ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН АККРЕДИТАТСИЯ ШУДААНД

156. Маблағи ААИ ба намояндагиҳои дипломатӣ, консулгарӣҳо ва намояндагиҳои ба онҳо баробаркардашудае, ки номгӯӣи онҳо аз ҷониби Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад, инчунин аъзои хайати қормандони онҳо, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аккредитатсия шудаанд (минбаъд- намояндагиҳо) ба шарте баргاردонда мешавад, ки ҷунин баргاردонӣ дар асоси мутақобила дар шартномаҳои байналмилалӣе, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон иштирокчии онҳо мебошад, пешбинӣ шуда бошад.

157. Маблағи ААИ, ки намояндагиҳо ба тахвилкунандагони моли (қори, хизматрасонӣ) барои истифодаи расмӣ намояндагиҳо, инчунин истифодаи шахсии аъзои хайати қормандони дипломатӣ, маъмурию техникӣ ва хизматрасони онҳо, аз ҷумла аъзои оилаи онҳо пешбинигардидаро пардохтаанд, баргاردонда мешавад, агар ҷунин баргاردонӣ дар шартномаҳои байналмилалӣи андоз муқаррар шуда бошад.

158. Баргاردонидани маблағи ААИ ба намояндагиҳои тибқи ҳулосаи раёсатҳои андоз дар Вилояти Мухтори Қӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо ва шаҳри Душанбе дар

асоси феҳристҳои ҷамъбастиё, ки аз ҷониби ин намоёндагӣҳо тартиб дода мешаванд ва нусхаи ҳуҷҷатҳои тасдиқшуда (ҳисобнома-фактураҳо, чекҳо ва ғайра), ки супоридани ААИ-ро тасдиқ менамоянд, амалӣ карда мешавад.

159. Феҳристҳои ҷамъбастӣ дар шакли муқаррарнамудаи мақомоти ваколатдори давлатӣ тартиб дода шуда, аз ҷониби намоёндагӣҳо ба Вазорати қорҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои тасдиқи мубодилаи ёддоштҳо оид ба риоя намудани принсипи мутақобила хангоми пешниҳоди имтиёзҳо оид ба андозҳои ғайримустақим (ААИ ва аксиз) мутобики муқаррароти шартномаҳои байналмилалӣ андоз пешниҳод карда мешаванд. Баъд аз тасдиқ шудани феҳристҳои ҷамъбастӣ, он ба мақомоти андозе, ки мақоми ваколатдори давлатӣ барои баргاردондани маблағҳо муайян менамояд, пешниҳод карда мешаванд.

160. Агар дар ҳуҷҷатҳои ба феҳристҳои ҷамъбастӣ замимашаванда маблағи ААИ дар сатри алоҳида дарҷ нашуда бошад, баргاردондани маблағҳо ба намоёндагӣ танҳо хангоми аз ҷониби таҳвилгари мол (қор, хизматрасонӣ) тасдиқ гардидани воридшавии маблағи ААИ ба бучет имконпазир мегардад.

161. Маблағи ААИ аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи молия бо тартиби муқаррарнамудаи банди 159 Дастурамал дар давоми 30 рӯзи тақвими баъди аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ гирифтани феҳристҳои ҷамъбастӣ аз Вазорати қорҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба намоёндагӣҳо баргардонда мешавад. Маблағи ААИ-и баргардондашаванда аз бучети давлатӣ ба суратҳисобҳои дахлдори намоёндагӣҳо гузаронда мешавад.

162. Тартиби баргاردондани ААИ ба намоёндагӣҳо бо дар назар доштани муқаррароти моддаи 276 Кодекси

андоз аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

34. ХУСУСИЯТҲОИ АНДОЗБАНДИИ ХИЗМАТРАСОНИИ ФОСИЛАВИИ ШАХСОНИ ХОРИҶӢ

§1. Андозсупорандагон

163. Андозсупорандагон шахсони хориҷии бе макони фаъолият дар Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф карда мешаванд, ки мустақиман ба шахсони воқеӣ, аз ҷумла соҳибкорони инфиродӣ хизматрасонии фосилавиرو инҷом медиҳанд ва маҳалли ҷунин хизматрасонӣ мутобики моддаи 258 Кодекси андоз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоб меравад.

164. Агар ҷунин хизматрасонӣ ба шахсони ҳукукии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва муассисаҳои доимии шахсони ҳукукии хориҷӣ амалӣ карда шаванд, харидорони ҷунин хизматрасонӣ мутобики моддаи 260 Кодекси андоз агентҳои андоз эътироф карда мешаванд.

Эзоҳ: Мисоли 1. Шахси хориҷӣ-«G» ба шахси воқеӣ хизматрасонии электрониро дар шакли бозии электронии пулакӣ бо арзиши 1150 сомонӣ мефурушад. Шахси воқеӣ ҳаққи хизматрасонии электрониро тавассути корти бонкӣ, ки ба ташкилоти қарзии молиявии Ҷумҳурии Тоҷикистон тааллуқ дорад, пардохт менамояд. Шахси хориҷӣ-«G» уҳдадор аст, аз фуруши хизматрасонии электронӣ ААИ-ро бо меъёри 15% ба маблағи 150 сомонӣ ҳисоб намуда, маблағи онро ба бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт намояд. Дар ин ҳолат, ташкилоти қарзии молиявии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ҳаққи хизматрасонии электрониро бо фармоиши шахси воқеӣ ба шахси хориҷӣ-«G» интиқол медиҳад, супорандаи ААИ ва ё агенти андоз ҷиҳати нигоҳ доштан на ба бучет пардохт намудани ААИ ба ҳисоб намеравад.

Мисоли 2. Шахси хориҷӣ-«F» дар шабакаи иҷтимоии худ рекламаи шахси ҳукукӣ-резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистонро ҷойгир менамояд, ки аризиши хизматрасонии электронии мазкур маблағи 11500 сомониро ташкил медиҳад. Дар ин сурат, шахси ҳукукӣ-резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми пардохт намудани аризиши ҷунин хизматрасонии электронӣ (11500 сомонӣ) ба шахси хориҷӣ-«F» ҳамчун агенти андоз доништа шуда, уҳдадор аст ААИ-ро ба маблағи 1500 сомонӣ дар манбаи пардохт нигоҳ дошта, онро ба бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида, эълומияи андозро ба мақомоти андоз пешниҳод намояд. Ташкилотҳои карзии молиявии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар асоси супориши шахси ҳукукӣ-резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон интиқоли маблағи хизматрасонии электрониро иҷро менамояд, агенти андоз ба ҳисоб намеравад. Ҳамзамон, агар шахси хориҷӣ-«F» хизматрасонии электрониро ба ташкилотҳои карзии молиявии Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом диҳад, пас ташкилоти карзии молиявӣ-харидори ҷунин хизматрасониҳо ҳамчун агенти андоз эътироф карда мешавад. Дар ҷунин ҳолат ташкилоти карзии молиявӣ уҳдадор аст, ААИ-ро дар манбаи пардохт нигоҳ дошта, онро ба бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт намуда, эълумияи андозро ба мақомоти андоз пешниҳод намояд.

Мисоли 3. Шахси хориҷӣ-ширкати «Я» (миёнарав) тавассути ҳамаи электронӣ ба шахси воқеии Ҷумҳурии Тоҷикистон хизматрасониҳои электронии шахсонаи хориҷӣ-«G», «A», «F»-ро пешниҳод менамояд. Шахси воқеӣ тавассути ҳамаи электронии шахси хориҷӣ-«Я» бозии пулакии электронии «G»-ро бо нархи 1150 сомонӣ харидорӣ менамояд. Дар ҷунин сурат шахси хориҷӣ-«Я» ҳамчун миёнарав агенти андоз ба ҳисоб рафта, уҳдадор аст, ААИ-ро ба маблағи 150 сомонӣ ба бучети давлатии

Тоҷикистон пардохт намуда, эълумияи онро ба мақомоти андоз Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намояд.

Мисоли 4. Шахси хориҷӣ-ширкати «Qiwі» бо иштироки ташкилоти карзии молиявии ватании «A» ва ташкилоти карзии молиявии ватании «B» ба шахси воқеӣ фуруши китоби электронӣ аз ширкати «Amazon»-ро пешниҳод менамояд. Шахси воқеӣ тавассути ҳамаи электронии худ дар ташкилоти карзии молиявии «B» китоби пулакии электронии ширкати «Amazon»-ро бо нархи 2300 сомонӣ харидорӣ менамояд. Дар ин сурат, шахси хориҷӣ-ширкати «Qiwі» ҳамчун агенти андоз ба ҳисоб рафта, уҳдадор мешавад, ки ААИ-ро ба маблағи 300 сомонӣ ба бучети Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт намуда, эълумияи андозро ба мақомоти андоз Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намояд. Ташкилотҳои карзии молиявии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар ҳисоббаробаркуниҳои силсилаи пайдарҳамӣ барои ҷунин хизматрасониҳои электронӣ ҳамчун интиқолдиҳандаи ҳаққи хизматрасониҳои электронӣ иштирок намудаанд, барои анҷоми ҷунин амалиёт ҳамчун агенти андоз ба ҳисоб намеравад.

§2 Тартиби баҳисобгирии (аз ҳисоб баровардани) шахсонаи хориҷие, ки хизматрасонии фосилавино анҷом медиҳанд

165. Шахсонаи хориҷии анҷомдиҳандаи хизматрасонии фосилавӣ ба шахсонаи воқеӣ, ки нисбати онҳо бандҳои 163-164 Дастурамал татбиқ мегардад, дар асоси пешниҳоди ариза ва ҳуҷҷатҳои дигар аз рӯи шакли тасдиқнамудани мақоми ваколатдори давлатӣ ба таври электронӣ ба ҳисоб гузошта (аз ҳисоб бароварда) мешаванд. Ариза дар бораи баҳисобгирии (аз ҳисоб баровардани) шахсонаи хориҷӣ ба мақоми ваколатдори давлатӣ на дертар аз 30 рӯзи тақвимӣ аз рӯзи огоз (катъ)

намудани хизматрасонии фосилавӣ пешниҳод карда мешавад.

§3. Намояндаи тахвилгари хориҷии хизматрасонии фосилавӣ оид ба ААИ

166. Мақомоти андоз метавонад аз шахсе, ки хизматрасонии фосилавино анҷом медиҳад ва бояд ба қайди супорандаи ААИ гирифта шавад, вале дар Ҷумҳурии Тоҷикистон маҳалли фаъолияти доимӣ надорад, иҷроӣ як ё ҳарду аз амалҳои зеринро талаб намояд:

- намояндаи тахвилгари хориҷии хизматрасонии фосилавӣ оид ба ААИ-ро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таъин намояд;

- пардохти ААИ-ро барои хизматрасонии фосилавӣ ба бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон таъмин намояд.

167. Намояндаи тахвилгари хориҷии хизматрасонии фосилавӣ оид ба ААИ барои иҷроӣ ҳамаи корҳое, ки дар Дастурамал пешбинӣ шудаанд, аз ҷумла дархост барои бақайдгирӣ, пешниҳоди эълomiaҳои ААИ ва пардохти ААИ масъул аст.

168. Бақайдгирии намояндаи тахвилгари хориҷии хизматрасонии фосилавӣ оид ба ААИ ба номи шахсе, ки онро намояндагӣ мекунад, анҷом дода мешавад.

169. Шахс метавонад барои зиёда аз як шахс намояндаи тахвилгари хориҷии хизматрасонии фосилавӣ оид ба ААИ бошад, аммо барои ҳар шахсе, ки онро намояндагӣ мекунад, ба қайди алоҳида гирифта мешавад.

170. Намояндаи тахвилгари хориҷии хизматрасонии фосилавӣ оид ба ААИ, ки онро намояндагӣ мекунад, масъулият дорад.

171. Барои мақсадҳои боби 32 Дастурамал ба хизматрасонии электронӣ хизматрасонихое дохил

мешаванд, ки тавассути шабакаи иттилоотӣ - коммуникатсионӣ, аз ҷумла шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионии интернет (минбаъд - шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ), бо усули ба автоматӣ бо истифодаи технологияҳои иттилоотӣ амалӣ карда мешаванд.

172. Ба хизматрасонии электронӣ дохил мешаванд:

- додани ҳуқуқи истифодабарии таъминоти барномавӣ барои мошинҳои электронии ҳисоббарор (аз ҷумла бозихои компютерӣ), маҳзани электронии маълумот тавассути шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ, аз ҷумла бо роҳи пешниҳоди дастрасии фосилавӣ ба онҳо, инчунин таҷдиди онҳо ва имкониятҳои иловагии функционалӣ;

- амалӣ намудани хизматрасонии рекламавӣ дар шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ, аз ҷумла аз ҳисоби истифодаи таъминоти барномавӣ барои мошинҳои электронии ҳисоббарор ё маҳзани электронии маълумоти дар шабакаи иттилоотӣ коммуникатсионӣ истифодашаванда, инчунин пешниҳоди майдонҳои рекламавӣ дар шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ;

- анҷом додани хизматрасонӣ оид ба ҷойгиркунии пешниҳодҳо дар бораи хариди (фуруши) мол (кор, хизматрасонӣ) ва ҳуқуқҳои молумулкӣ дар шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ;

- анҷом додани хизматрасонӣ тавассути шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ вобаста ба пешниҳодҳои техникӣ, ташкилӣ, иттилоотӣ ва имкониятҳои дигар, ки бо истифода аз система ва технологияҳои иттилоотӣ барои ташкил намудани алоқа ва бастанӣ шартномаҳо (аҳдҳо) байни фурушандагон ва харидорон (тавассути майдонҳои савдои дар шабакаи интернет дар вақти воқеӣ амалкунанда, ки дар он ба харидорони воқеӣ арзиши мол (иҷрои кор, хизматрасонӣ) тавассути расмӣ

автоматикунонидашуда пешниҳод гардида, тарафҳо ҷиҳати ба савдо баровардани онҳо тариқи ташкили огоҳонии автоматӣ хабардор мешаванд;

- таъмин ва (ё) нигоҳдории фаъолияти иктисодӣ, инчунин дастгирӣ захираҳои электронии истифодабарандагон, аз ҷумла сомонҳо ва (ё) саҳифаҳои сомонҳо дар шабакаи интернет, таъмини дастрасии истифодабарандагони дигар ба шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ;

- бурдҳои интерактивӣ барои қиморбозӣ дар идораҳои букмекерӣ;

- таъмини дастрасӣ ба шабакаҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ, ҳамчунин ба истифодабарандагон фароҳам овардани имконияти тағйир додани онҳо;

- нигоҳдорӣ ва коркарди иттилоот ба шарте, ки шахси ҷунин иттилоотро пешниҳоднамуда имконияти дастрасӣ ба онро тавассути шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ дошта бошад;

- дар низоми вақти воқеӣ пешниҳод намудани иқтидорҳои ҳисобкунӣ барои дар системаи иттилоотӣ ҷойгир намудани иттилоот;

- пешниҳоди номгузории доменҳо, хизматрасонии хостингӣ;

- пешниҳоди хизматрасониҳо оид ба маъмурикунонии низоми иттилоотӣ, сомонҳо дар шабакаи интернет;

- пешниҳоди хизматрасоние, ки хангоми аз ҷониби харидори хизматрасонӣ ворид намудани маълумот ба воситаи шабакаи интернет тариқи худкор анҷом дода мешавад, хизматрасонии автоматикунонидашуда оид ба ҷустуҷӯи маълумот, интиҳоби маълумот аз рӯи дархостҳо, ба воситаи шабакаҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ ба истифодабарандагон пешниҳод

намудани маълумоти мазкур (аз ҷумла маълумотномаи биржаи коғазҳои қиёматнок дар речаи вақти воқеӣ, интиқоли худкор дар речаи-вақти воқеӣ);

- додани ҳуқуқ барои истифодаи китобҳои электронӣ (нашрияҳо) ва нашрияҳои дигари электронӣ, маводи иттилоотӣ таълимӣ, тасвирҳои графикӣ, асарҳои мусикӣ бо матн ё бе матн, асарҳои аудиовизуалӣ, аз ҷумла бо роҳи пешниҳоди дастрасии фосилавӣ ба онҳо ҷиҳати тамошо кардан ё шунҷидан тариқи шабакаи интернет;

- пешниҳоди хизматрасонӣ ба фармоишгар доир ба дарёфт ва (ё) пешниҳоди маълумот оид ба харидорони эҳтимолий;

- пешниҳоди дастрасӣ ба низоми ҷустуҷӯи дар шабакаи интернет;

- пешбурди омор дар сомонҳои шабакаи интернет.

173. Ба хизматрасонии электронӣ дохил намешаванд:

- фуруши мол (ичроӣ-кор, хизматрасонӣ), агар хангоми фармоиш тавассути шабакаи интернет анҷомлодашуда таҳлили мол (ичроӣ-кор, хизматрасонӣ) бе истифода аз шабакаи интернет амали гардад;

- фуруши (доданӣ ҳуқуқи истифодабарии) барномаҳо барои машинаҳои электронии ҳисоббарор (аз ҷумла бозиҳои компютерӣ), маҳзани иттилоотӣ дар ҳомилҳои моддӣ;

- пешниҳоди хизматрасонии машваратӣ тавассути почтаи электронӣ;

- пешниҳоди хизматрасонӣ вобаста ба додани дастрасӣ ба шабакаи интернет

174. Мақомоти ақдоз усул, тартиб ва талаботро барои таъин намудани намоияндаи таъминкунандаи хориҷии хизматрасонии фосилавӣ оид ба ААИ ва уҳдадорҳои намоияндаро-муқаррар менамояд.

Шакли хисоботи андоз аз арзини иловашуда барон амалётхое,
ки бо метёри 10% андозбанди мешаванд

Ранг саты	Ногоштан маннети	Мобилтан маннети	Мобилтан ААН
1	Мобилтан унорунан маннети		
2	Аманнети маннети, маннети, маннети		
3	Аманнети маннети, маннети, маннети		
4	Аманнети маннети, маннети, маннети		
5	Аманнети маннети, маннети, маннети		

2. Гипотезы модели

[illegible]

3. Бахисобтирш мазлиги ААН

[illegible]

4. Хисобхуниш мабзати АМУ

[illegible]

5. Гаспады дурусты ва кўрагани миллиётни дар зъломияи маззот индурганда

[illegible]

Шакли ҳисоботи андоз аз арзини иловашуда бо метёри 5% (барои НБО Роғун)

1. Амалӣ ва маълумоти асосӣ

Район	Номи маҳалла	Маълумоти асосӣ	Маълумоти асосӣ
1	Маълумоти асосӣ		
2	Маълумоти асосӣ		
3	Маълумоти асосӣ		
4	Маълумоти асосӣ		
5	Маълумоти асосӣ		

2. Ҳисоботи маълумоти

6	Маълумоти асосӣ		
7	Маълумоти асосӣ		
8	Маълумоти асосӣ		
9	Маълумоти асосӣ		
10	Маълумоти асосӣ		
11	Маълумоти асосӣ		

3. Ҳисоботи маълумоти

12	Маълумоти асосӣ		
----	-----------------	--	--

4. Ҳисоботи маълумоти

Маълумоти асосӣ	Маълумоти асосӣ
Маълумоти асосӣ	Маълумоти асосӣ
Маълумоти асосӣ	Маълумоти асосӣ
Маълумоти асосӣ	Маълумоти асосӣ

Зимани 1 ба Ҳисоботи асосӣ ба ҳисоб аз пардохти андоз аз арзини иловашуда

Ҳисоботи асосӣ ва маълумоти асосӣ

Район	Номи маҳалла	Маълумоти асосӣ	Маълумоти асосӣ
1	Маълумоти асосӣ		
2	Маълумоти асосӣ		
3	Маълумоти асосӣ		

Ҳисоботи асосӣ ва маълумоти асосӣ

Район	Номи маҳалла	Маълумоти асосӣ	Маълумоти асосӣ
1	Маълумоти асосӣ		
2	Маълумоти асосӣ		
3	Маълумоти асосӣ		

Ҳисоботи асосӣ ва маълумоти асосӣ

Район	Номи маҳалла	Маълумоти асосӣ	Маълумоти асосӣ
1	Маълумоти асосӣ		
2	Маълумоти асосӣ		
3	Маълумоти асосӣ		

Зимани 2 ба Ҳисоботи асосӣ ба ҳисоб аз пардохти андоз аз арзини иловашуда

Ҳисоботи асосӣ ва маълумоти асосӣ

Район	Номи маҳалла	Маълумоти асосӣ	Маълумоти асосӣ
1	Маълумоти асосӣ		
2	Маълумоти асосӣ		
3	Маълумоти асосӣ		

Ҳисоботи асосӣ ва маълумоти асосӣ

Район	Номи маҳалла	Маълумоти асосӣ	Маълумоти асосӣ
1	Маълумоти асосӣ		
2	Маълумоти асосӣ		
3	Маълумоти асосӣ		

Замнан 3
ба Дастурамал онд ба хисоб ва
пардохти андоз аз аргани
итовашуда

Фехрист Хисобнома - фактурахон тахвилшула

[illegible]

Замимаи 4
ба Дастурамал оид ба ҳисоб ва
пардохти андоз аз арзиши
иловануда

Таксимоти маблагӣ умумии ДНХ ба меъёрҳо

[illegible]

содержит

Ранг стаді	Назва мікробі	Місця мікробі	Мікр-ААТ	Місця ААТ	Хімей
1	Біо мікр-13%				
2	Біо мікр-10%				
3	Біо мікр-7% (спр-я проти сепсису, хеміотоксична інфекція)				
4	Біо мікр-7% (антисептичний ефект р-ну)				
5	Біо мікр-5%				
6	Біо мікр-5% (H2O2)				
7	Аналізуючи за ААТ осяга				

326

Заминман 5
ба Дастурнамал онд ба
хисоб на пардохти андох
аз арзини илгавашуда

Материалот ба економии АИ онд ба содироти моту максималот

[illegible][illegible]

Заманба 6
ба Дастурамал онд ба
хисэб ва пардохтн андоа
аз ариини илсншудн

Матбумот онд ба ифрон қор ва хизматрасонӣ дар асоси шартномаи комиссияи, супориш ва миёнари (логистикӣ) (бо маъёри 15%)

супорина ва мисирани (догостик) (до мисери 1379)

Question 1: Please indicate how you would answer the following questions in relation to your work				
How often do you participate in the work of the research group, or do you participate in the research group activities?	PAI	Costs of program development	Identify key research personnel	Identify key research personnel
			Frequency	Frequency
Always				
Often				
Sometimes				
Rarely				
Never				

327

ба Дастурамал онд ба
хисоб на пардохти андохан
арзани илкомшууд

МАНГАУМЭТ ОНД БА ИИРЭН КОРХОН СОХИОМНИ

[illegible]

Замимли 8
ба Дастурамал онд ба
хисоб на пардохти андон
аз эрдэний илэвчлүгдү

Материалот онд ба нэрэн корхон сохтмонг

[illegible]

Заман 9
ба Дастурамал онд ба хисоб ва пардохтн андос аз
аринги илованид

Эълони
андоз аз арзиши пловашуда хангоми анҷом додани
кизмағрасонҳои электрони аз ҷониби шахсони хориҷӣ

[illegible]

2. Матбумот онд ба амалиёти андозбандипаванда на маблаг андози ба бучет пардохтпавананда
Ишонидикидаҳо
Бо ақолия тав сатри ! ишонидикидаҳо

[illegible]

2. Маълумот онд ба намуноҳои хизматрасониҳои электронии инфокоммуникационӣ

Довольно часто исследователи отмечают барьер компаний электрическим приборам (за исключением компьютеров) и считают, что электрические приборы являются инструментом коммуникации, а не средством коммуникации. Однако, используя таблицу ниже, вы сможете оценить функциональность.

Анализ наличия электрических приборов в магазинах электрических магазинов.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

Рассчитайте сумму баллов, набранную вашим магазином, и сравните ее с суммой баллов, набранной другими магазинами.

Результаты исследования можно использовать для оценки эффективности работы магазина и для выявления областей, требующих улучшения.

Спасибо за участие в исследовании!

Додатки до документації зазначені в таблиці 1. Згідно з цими даними, найбільш повно розкрито питання щодо впливу електромагнітних полів на здоров'я людини, а саме: вплив електромагнітних полів на здоров'я людини, вплив електромагнітних полів на здоров'я людини, вплив електромагнітних полів на здоров'я людини.

[illegible]

Дар Вазорати адлия аз 04.07.2022
№1176 ба қайд гирифта шуд

ДАСТУРАМАЛ

оид ба ҳисоб ва пардохт намудани андози аксиз

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Дастурамал оид ба тартиби ҳисоб ва пардохт намудани андози аксиз (минбаъд - Дастурамал) супорандагони андоз, объекти андозбандӣ, манбаи андоз, меъёри андоз, тартиби ҳисоб ва муҳлати пардохти андоз, имтиёзҳои андоз, намунаҳои ғайриқонунии ҳисоботҳои номгуӣ молҳои зераксизӣ, супоридани ҳисоботҳои андозӣ ва дигар унсурҳои андозбандии андози аксизро муайян мекунад. Тибқи муқаррароти банди 33) моддаи 2 Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон (манбаъд-Кодекси андоз) андози аксиз- андози ғайримустақим мебошад, ки андозсупоранда маблағи онро барои пардохт ба бучет бо зам намудани ин андоз ба нархи фуруши мол (кор ва хизматрасонӣ)-и зераксизӣ аз истеъмолкунанда мегирад ва ӯ ҳукуки гирифтани соли 2022 ба мизбони худ ба маблағи 10000 сомонӣ 2022 ба мизбони худ ба маблағи андоз додааст. Чунин хизматрасонии мобилиро анҷом додааст. Чунин хизматрасонӣ объекти андозбандии андози аксиз ба ҳисоб рафта, бо назардошти он, ки меъёри андози аксиз барои хизматрасонии мобили 7%- ро ташкил медиҳад, Ҷамъият уҳдадор аст, ки ба нархи хизматрасонии мобили маблағи андози аксизро, ки 700 сомонӣ (10000*7%) мебошад, дохил намуда, арзиши хизматрасонии мазкурро бо дар назар доштани андози аксиз ва

1	Андоз додани хизматрасонӣ оид ба ҷойгиршави навиҳоҳо дар бораи хариди (фуруши) мол (кор, хизматрасонӣ) ва ҳукуки намунаҳои дар шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ				
2	Андоз додани хизматрасонӣ талассути шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ				
3	Андоз додани хизматрасонӣ талассути шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ				
4	Андоз додани хизматрасонӣ талассути шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ				
5	Андоз додани хизматрасонӣ талассути шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ				
6	Андоз додани хизматрасонӣ талассути шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ				
7	Андоз додани хизматрасонӣ талассути шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ				
8	Андоз додани хизматрасонӣ талассути шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ				
9	Андоз додани хизматрасонӣ талассути шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ				
10	Андоз додани хизматрасонӣ талассути шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ				
11	Андоз додани хизматрасонӣ талассути шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ				
12	Андоз додани хизматрасонӣ талассути шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ				
13	Андоз додани хизматрасонӣ талассути шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ				
14	Андоз додани хизматрасонӣ талассути шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ				
15	Андоз додани хизматрасонӣ талассути шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ				
16	Андоз додани хизматрасонӣ талассути шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ				
17	Андоз додани хизматрасонӣ талассути шабакаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ				

4. Таълиқи зурӯсти ва турратини маълумоти дар Ҷамъияти мазкур зикршуда

Мо (ма) барои турратини ва турратини маълумоти дар Ҷамъияти мазкур зикршуда тибқи қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷаъблар мебарем (ма)

Насб, ном ва номи
падарини шахси маълум
(маълумоти шахси
хориҷӣ)

беназардошти мабалғи андоз аз арзиши иловашуда (минбаъд- ААИ) ба маблағи 10700 (10000+700) муайян намояд.

2. АНДОЗСУПОРАНДАГОН

2. Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, аз ҷумла воҳидҳои алоҳидаи шахсони ҳуқуқӣ, ки амалиётҳои андозбандишавандаро дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом медиҳанд, супорандагони андозӣ аксиз доништа мешаванд.

3. Супорандагони андозӣ аксиз шахсони зерин эътироф карда мешаванд:

1) шахсони ҳуқуқӣ-резидентони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки молҳои зераксизро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истеҳсол менамоянд;

2) шахсони ҳуқуқӣ-резидентони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки хизматрасонии алоқаи барқиро анҷом медиҳанд (хизматрасонии зераксизӣ);

3) шахсони ҳуқуқӣ - ғайрирезидентони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон тавассути муассисаҳои доимӣ молҳои зераксизӣ истеҳсол мекунанд ё хизматрасонии аксизро анҷом медиҳанд;

4) субъектҳои фаъолияти иқтисодӣ хориҷӣ, ки молҳои зераксизро тавассути сарҳади гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон интиқол менамоянд.

4. Дар ҳолати аз ҳисоби ашёи хом фармоишгар дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон истеҳсол гардидани молҳои зераксизӣ, супорандаи андозӣ аксиз молистеҳсолкунанда доништа мешавад.

Эзоҳ. Мисоли 1. ҶСК "М" истеҳсолкунандаи нӯшокиҳои спиртдор мебошад ва ба мағозаҳо ва шахсони ҳуқуқӣ ҳар моҳ ба ҳисоби миёна дар ҳаҷми 50,0 ҳазор литр нӯшокиҳои спирtdоро ба маблағи 1,8 млн. сомонӣ мефурӯшад. Дар ҷунин сурат тибқи талаботи зербанди 1)

банди 3 Дастурамал ҶСК "М" супорандаи андозӣ аксиз ба ҳисоб меравад.

Мисоли 2. Намояндагии ҶДММ "Б" дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба истеҳсоли бензин машғул буда, дар моҳи тақвими ба харидорон 250 тонна бензин мефурӯшад. Дар ин ҳолат тибқи талаботи зербанди 3) банди 3 Дастурамал ҶДММ "Б" супорандаи андозӣ аксиз ба ҳисоб меравад.

Мисоли 3. Ширкати истеҳсоли воситаи нақлиёт ҶС "Н" ҳамчун фармоишгар барои истеҳсоли резиначарха "Н" ҳамчун фармоишгар барои истеҳсоли резиначарха каучукро ба ҶДММ "Р", ки ба истеҳсоли резиначарха машғул мебошад, интиқол медиҳад. Дар ин маврид новобаста аз он, ки резиначарха бо ашёи ширкати истеҳсоли воситаи нақлиёт ҶС "Н" тайёр шавад ҳам, тибқи банди 4 Дастурамал ҶДММ "Р" супорандаи андозӣ аксиз ба шумор меравад.

3. ОБЪЕКТИ АНДОЗБАНДӢ

5. Объекти андозбандӣ молҳои зераксизӣ ва амалиётҳои андозбандишаванда бо онҳо, инчунин намудҳои фаъолияти зераксизӣ мебошанд.

6. Амалиётҳои зерин бо молҳои зераксизӣ объекти андозбандӣ мебошанд:

1) аз ҳудуди корхона (макони истеҳсолот) берун баровардани молҳои зераксизие, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон истеҳсол шудаанд, аз ҷумла:

- таҳвили молҳои зераксизӣ, ба истиснои ҳолатҳое, ки андозӣ аксиз барои ин молҳо қаблан пардохт шудааст;

- барои коркард супоридани молҳои (ашёи) зераксизии фармоишгар ба шахси дигар;

- таҳвили (супоридани) молҳои зераксизие, ки маҳсули коркард аз ашёи хом ва (ё) маводи барои коркард додашуда, аз ҷумла ашёи хом ва (ё) маводи зераксизии барои коркард додашуда, мебошад;

- барои ташакул ё пурра намудани фонди (сармояи) оинномавии субъекти соҳибкорӣ ҳамаҷун ҳиссагузорӣ (саҳмгузорӣ) интиқол гардидани молҳои зераксизӣ;

- истифодаи молҳои зераксизӣ ҳангоми ҳисоббаробаркунии молӣ ва ҳангоми пардохт дар шакли асли (натуралӣ);

- фириристодани молҳои зераксизӣ аз ҷониби истеҳсолкунанда ба воҳидҳои алоҳидаи худ;

- фуруши микдори озмунии молҳои зераксизӣ ҳангоми гузаронидани расмиёти муфлисшавии андозсупоранда, агар аз рӯи молҳои мазкур дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон қаблан мутобики қонунгузориин Ҷумҳурии Тоҷикистон аксиз пардохт нашоуда бошад;

2) воридоти молҳои зераксизӣ ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ва интиқоли онҳо тавассути сарҳади Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобики қонунгузориин гумрукӣ;

3) фурийши молҳои зераксизии мусодириашуда, бесоҳиб, тибқи ҳукуки мерос ба давлат гузашта ва ройгон ба моликияти давлат дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон супоридашуда, агар аз рӯи молҳои зикргардида дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон қаблан аксиз пардохт нашоуда бошад;

4) истифодаи молҳои зераксизӣ барои эҳтиёҷоти истеҳсолии худӣ ва (ё) барои истеҳсоли молҳои дигари зераксизӣ ва (ё) истифодаи (истеъмоли) молҳои зераксизӣ дар маҳалли истеҳсолот аз ҷониби кормандон ва (ё) шахсони дигар;

5) ҷамъкунии (комплекткунии) молҳои зераксизии зербанди 7) банди 8 Дастурамали мазкур муайяншуда ва бегонакунии онҳо;

6) вайрон шудан, талаф ёфтани молҳои зераксизӣ;

7. Намудҳои фаъолияти зераксизӣ хизматрасонии алоҳида дар соҳаи алоқаи барқӣ, ки дар банди 9 Дастурамал муайян шудаанд, сарфи назар аз намууд ва

шакли дар иҷозатномаҳо барои хизматрасонии алоқаи барқӣ дарчгардида, мебошанд.

Эзоҳ. Мисоли 1. ҶДММ "С" истеҳсолкунандаи маҳсулоти нафӣ буда, дар моҳи ҳисоботӣ амалиёти зеринро бо маҳсулоти нафтии истеҳсолнамудааш анҷом медиҳад, ки объекти андозбандии андозӣ аксиз мебошад.

№	Номгуӣи амалиёт	Номгуӣи мол	Объекти андозбандӣ
1.	Фуруш	Бензини моторӣ	Ҳангоми аз ҳудуди корхона берун баровардан
2.	Коркарди нафти фармоишгар	Мазут, бензини авиатсионӣ ва сузишвориин дизелӣ	Ҳангоми аз ҳудуди корхона берун баровардани маҳсулоти коркардашуда
3.	Интиқол гардидани молҳои зераксизӣ барои ташакул ё пурра намудани фонди (сармояи) оинномавии субъекти соҳибкорӣ ҳамаҷун ҳиссагузорӣ (саҳмгузорӣ)	Бензини моторӣ ва мазут	Ҳангоми аз ҳудуди корхона берун баровардан
4.	Ҳисоббаробаркунии сузишвориин дизелӣ бо маҳсулоти нафӣ	Сузишвориин дизелӣ	Ҳангоми аз ҳудуди корхона берун баровардан

5.	Фиристодани маҳсулоти нафти ба намояндагии корхона	Бензинҳои моторӣ ва мазут	Ҳангоми худуди корхона берун баровардан
6.	Воридоти сӯзишворӣ барои муҳаррики реактивӣ	Сӯзишвории реактивӣ	Ҳангоми воридоти молҳои зераксиз ба худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон
7.	Истифодаи маҳсулоти нафти барои гузаронидани фасли замистон (эҳтиёҷоти худӣ)	Сӯзишвории дизелӣ ва мазут	Ҳангоми истифодаи молҳои зераксиз барои эҳтиёҷоти истеҳсолии худӣ
8.	Фуруши маҳсулоти нафти мусодирашуда, ки қаблан дар худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои он андоза аксиз пардохт нашудааст	Сӯзишвории дизелӣ ва мазут	Ҳангоми фуруши маҳсулоти нафти мусодирашуда
9.	Талаф ёфтани (бухоршавии) бензини моторӣ ҳангоми нигоҳдорӣ	Бензинҳои моторӣ	Бензинҳои мотории аз меъёри тибқи муқаррароти қарори дахлдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барзиёд талаф ёфта (бухоршуда)

4. НОМҶЌИ МОЛҲОИ ЗЕРАКСИЗӢ ВА НАМУДҲОИ ФАЪОЛИЯТИ ЗЕРАКСИЗӢ

8. Молҳои зераксизӣ инҳо мебошанд:

1) ҳамаи намулҳои спирт, нӯшокҳои спиртдор, ғайриспиртӣ ва нерудиханда, ба истиснои оби софи нӯшокӣ;

2) тамокуи коркардшуда, маҳсулоти саноатии ивазкунандаи тамоку ва маҳсулоти тамоку;

3) маҳсулоти дорои никотин, моеъҳои дорои никотин, маҳсулоти дорои тамокуи тафсон, сигорҳои электронӣ ва дастгоҳҳои интиқоли дуд;

4) сӯзишвории минералӣ, ҳама намулҳои нафти хом ва маҳсулоти коркарди он, моддаҳои битумдор, мумҳои минералӣ, гази моеъ;

5) резинчарха ва гирдорезинҳои ҳаводор, яклухт ё нимҳаводор, протекторҳои резинчархагӣ ва тасмаҳои хошиядори резинӣ;

6) автомобилҳои сабуқрав ва ҳама гуна воситаҳои нақлиёт, ки барои кашонидани одамон пешбинӣ шудаанд;

7) маҳсулоти тайёри қолинии ба Ҷумҳурии Тоҷикистон воридшаванда;

8) ҳама гуна обҳои воридотӣ, аз ҷумла: обҳои газдор, маснуот барои интиқол додан ё борпечонии молҳо аз пластмасса: пӯк, сарпӯш, каллапӯш ва воситаҳои дигари маҳкамкунии ба Ҷумҳурии Тоҷикистон воридшаванда;

9) маҳсулоти заргарӣ аз металлҳои киматбаҳо ва сангҳои киматбаҳо, инчунин қисмҳои онҳо аз металлҳои киматбаҳо ва (ё) бо металлҳои киматбаҳо рӯйпӯшкардашуда.

9. Намулҳои фаъолияти хизматрасонии зераксизӣ маҷмӯи хизматрасонӣ дар соҳаи алоқаи барқӣ мебошад, аз ҷумла:

1) хизматрасонии алоқаи сайёри истифодаи умумии ҳамаи стандартҳо

(хизматрасонии алокаи кандуии мобилӣ);

2) хизматрасонӣ оид ба интиқоли маълумот (аз ҷумла алокаи телеграфӣ ва IP-телефонӣ), аз ҷумла тавассути шабакаҳои операторон;

3) хизматрасонии хадамоти телематикӣ, аз ҷумла тавассути шабакаи интернетӣ;

4) хизматрасонии алоқаҳои телефонии байналмилалӣ (байнишаҳрӣ) тавассути шабакаҳои операторҳо.

5. МАНБАИ АНДОЗ

10. Манбаи андоз барои молҳои зераксизӣ инҳо мебошанд:

- ҳаҷми воқеии молҳои зераксизӣ;

- маблағи амалиёти андозбандишаванда, ки дар асоси нархи фурӯши чаканаи молҳои зераксизӣ бо тарҳи андоз аз арзиши иловашуда ва андозии аксизҳо муайян карда мешавад;

- маблағи амалиёти андозбандишаванда аз рӯи арзиши гумрукӣ ё нишондихандаи ҳаҷми воқеии моли зераксизӣ, ки мутобиқи Кодекси гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон бо тарҳи андоз аз арзиши иловашуда ва андозии аксизҳо муайян карда мешавад;

- маблағи амалиёти андозбандишавандаи молҳои зераксизӣ хангоми истифода гардидани онҳо ба сифати пардохт дар шакли аслӣ (натуралӣ), тухфа намудани молҳои зераксизӣ, ба моликияти гаравгиранда додани молҳои ба гарав мондашуда ё амалиёти мубодила, инчунин хангоми royгон додани молҳои зераксизӣ, ки аз рӯи нархи чаканаи мол бо тарҳи андоз аз арзиши иловашуда ва андозии аксизҳо муайян карда мешавад.

11. Нархҳои мутобиқи сарҳатҳои дуҷум ва ҷоруми банди 10 Дастурамал барои ҳисоб намудани уҳдадорихон

андозӣ муайяншаванда наметавонанд аз нархҳои чаканаи амалкунанда паст бошанд.

12. Агар мутобиқи муқаррароти банди 21 Дастурамал барои намудҳои гуногуни спирт, нӯшокҳои спиртдор, ғайриспиртӣ меъёрҳои гуногуни аксиз муқаррар шаванд, манбаи андоз дар алоҳидагӣ аз рӯи амалиётҳо бо меъёрҳои муқарраргардида муайян карда мешавад.

13. Хангоми муайян намудани маблағи амалиёти андозбандишаванда нархи бастаҳо, ба ғайр аз бастаҳои баргардондашаванда, ба эътибор гирифта мешавад.

14. Новобаста ба он, ки моли зераксизӣ аз ашёи хоми худӣ ё аз ашёи хоми барои коркард додашуда истеҳсол шудааст, муқаррароти бандҳои 1012 Дастурамал барои муайян намудани манбаи андоз татбиқ карда мешаванд.

15. Манбаи андоз барои намудҳои алоҳидаи хизматрасониҳо дар соҳаи алокаи барқӣ бо роҳи аз даромади умумӣ тарҳ намудани андоз аз арзиши иловашуда ва андозии аксизҳо муайян карда мешавад.

16. Хангоми вайрон шудан ва ё талаф ёфтани молҳои зераксизии истеҳсолшуда ва (ё) ба Ҷумҳурии Тоҷикистон воридшуда, андозии аксиз дар ҳаҷми пурра аз микдори молҳои зераксизии вайроншуда ва (ё) талафёфта пардохт мешавад, ба истиснои ҳолатҳои, ки вайроншавӣ ё талаф ёфтани молҳо дар натиҷаи ба амал омадани ҳолатҳои фавқулодаи бо тартиби муқаррарнамудаи сарҳати панҷуми қисми 1 моддаи 267 Кодекси андоз тасдиқшуда ба миён омада бошад. Муқаррароти мазкур нисбат ба молҳои зераксизии ба Ҷумҳурии Тоҷикистон воридшуда дар он ҳолат татбиқ карда мешаванд, ки андозупоранда тибқи талаботи моддаи 363 Кодекси гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон расмиёт ва (ё) низомҳои муқарраршудаи насупоридани пардохтҳои гумрукиро истифода намуда бошад.

17. Барои мақсадҳои ҳамин қисми Дастурамал таҳти мафҳуми вайрон шудан ва талаф ёфтани маҳсулоти зераксизӣ рӯйдодҳои зерин доништа мешавад:

- вайрон шудани мол (молу мулк) – ин пурра ё қисман корношоям гардидани мол (молу мулк) ва ё сифати (хусусияти) ҷузъии он, ки дар натиҷаи моли (молу мулки) барои муомилоти андозбандишаванда истифодаи шуда наметавонад;

- талаф ёфтани мол (молу мулк) - ин рӯйдодест, ки дар натиҷаи он коҳиш ё ва (ё) нобудшавии мол (молу мулк) ба амал омадааст. Коҳиш ё ва (ё) нобудшавии моли (молу мулки) андозсупоранда дар доираи меъёрҳои талафоти табиӣи муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон талаф ёфтани мол (молу мулк) намебошад.

Эзоҳ. Мисоли 1. ҚДММ “А” истеҳсолкунандаи оби ҷав ба микдори 2000 литр оби ҷави ғайриспиртӣ ба маблағи 60,0 ҳазор сомонӣ тахвил мекунад. Мутобиқ ба талаботи банди 8 Дастурамал оби ҷави ғайриспиртӣ моли зераксизӣ ба шумор рафта, дар асоси сарҳати якуми банди 10 Дастурамал манбаи андозии аксизии он ҳаҷми тахвилшуда, яъне 2000 литри оби ҷави ғайриспиртӣ ба шумор меравад.

Мисоли 2. ҚДММ «А» ба мизочи худ хизматрасониҳои мобилро ба маблағи 800 сомонӣ анҷом медиҳад. Мутобиқ ба талаботи банди 9 Дастурамал хизматрасониҳои мобилӣ намудҳои фаъолияти хизматрасонии зераксизӣ ба шумор рафта, дар асоси сарҳати дууми банди 10 Дастурамал манбаи андозии аксизии он 650,14 сомониро $(650,14 = (800/1,15/1,07))$ ташкил медиҳад.

Мисоли 3. ҚДММ “Р” ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳаҷми умумӣ (брутто) 50 тонна резинаҷарха бо арзиши 150 000 сомонӣ ворид менамояд,

ки вазни неттои он, яъне вазни ҳолис бе бастубанд 45 тоннаро ташкил медиҳад. Новобаста аз вазни неттои резинаҷархаҳо бо мақсади андозии аксизӣ вазни бруттои он ба назар гирифта мешавад. Яъне арзиши гумрукии моли мазкур, ки 15000 сомониро ташкил медиҳад, бо назардошти вазни неттои он кам карда намешавад.

Мисоли 4. ҚСК “Б” истеҳсолкунандаи автомобилҳои сабукрав дар моҳи ҳисоботӣ 6 воситаи нақлиётро ба мақсадҳои зерин истифода менамояд: 2 воситаи нақлиётро барои ҳаққи ашёи гирифташ пардохт намуд, 1 воситаи нақлиётро ба варзишгар тухфа намуд, 3 воситаи нақлиётро гаравмондашро ба гаравгиранда дод, ки нархи ҷаkanaи ҳар як воситаи нақлиёт 100 000 ҳазор сомонӣ ва дар ҷамъ 600 000 ҳазор сомониро ташкил медиҳад. Мутобиқ ба талаботи банди 8 Дастурамал мазкур автомобилҳои сабукрав моли зераксизӣ ба шумор рафта, дар асоси сарҳати ҷоруми банди 10 ҳамин Дастурамал манбаи андозии аксизии он барои як воситаи нақлиёт 79051,4 сомонӣ $(79051,4 = (100000/1,15/1,10))$ ва барои 6 воситаи нақлиёт 4474308 сомониро $(4474308,40 = (600000/1,15/1,10))$ ташкил медиҳад.

Мисоли 5. ҚДММ “Б” 1000 тонна бензин истеҳсол мекунад ва бо сабабҳои риоя накардани стандартҳои ингоҳдории сӯзишворӣ 100 тонна моли мазкур талаф ёфта, ҳангоми аз ҳудуди корхона берун баровардани бензин, воситаи нақлиётро боркашон дар натиҷаи ҳолатҳои фавқулода ба садамаи нақлиётӣ гирифта шуда, 100 тонна бензини дигар пурра талаф меёбад. Ҷамъият барои 100 тонна бензин ҳулосаи мақоми нақолатдори давлатӣ оид ба ҳолатҳои фавқулодaro пешниҳод намудааст. Дар ҷунин сурат, барои муайян намудани манбаи андозии аксиз аз 1000 тонна бензин истеҳсолшуда, танҳо 100 тонна, ки бо сабаби садамаи нақлиётӣ талаф ёфтанд ва вобаста ба он ҳулосаи дахлдор тартиб дода шудааст, аз ҳаҷми умумии кам карда шуда, 900

тонна бензини боқимонда ҳамчун манбаи андозии аксиз ба ҳисоб меравад.

6. ВАҚТИ АНЧОМ ДОДАНИ АМАЛИЁТИ АНДОЗБАНДИШАВАНДА

18. Вақти анҷом додани амалиёти андозбандишаванда бо молҳои зераксизии дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон истеҳсолшаванда санаи таҳвили (интиқоли) чунин молҳо доништа мешавад, аз ҷумла санаи:

-аз корхона (макони истеҳсол) берун баровардани (таҳвили, фуруши) молҳои зераксизӣ;

-ба шахси дигар барои коркард додани молҳои зераксизӣ;

-ба фармоишгар баргاردонидан ва (ё) ба шахси муайяннамудаи фармоишгар интиқол додани молҳои зераксизии аз ашёи хоми барои коркард истеҳсолшуда ва (ё) ашёи хом;

-барои истифода дар эҳтиёҷоти истеҳсолии худӣ додани молҳои зераксизӣ;

-тартиб додани санад дар бораи аз ҳисоб баровардани маҳсулоти зераксизии вайроншуда ё санаи қабули қарор дар хусуси истифодаи

молҳои зераксизии вайроншуда дар раванди истеҳсолот;

-талаф ёфтани маҳсулоти зераксизӣ;

-ба фонди (сармоя) оинномавии субъекти соҳибқарӣ ҳамчун ҳиссагузорӣ (саҳмгузорӣ) интиқол намудани молҳои зераксизӣ

-анҷом додани ҳисоббарбаркунӣ ва пардохт бо молҳои зераксизӣ;

-фуруши молҳои зераксизии мусодирашуда, бесоҳиб, тибқи ҳуқуқи мерос ба давлат гузаша ва ройгон ба моликияти давлат супоридашуда, агар андозии аксиз

барои онҳо қаблан дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт нашуда бошад;

-фуруши микдори озмунии молҳои зераксизӣ, агар аз руи молҳои зикргардида дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон қаблан андозии аксиз пардохт нашуда бошад;

-ҷамъкунии (комплекткунии) молҳои зераксизие, ки дар зербанди 6) банди 8 Дастурамал муайян шудааст;

19. Вақти анҷом додани амалиёти андозбандишаванда бо молҳои зераксизии ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон воридшаванда санаи воридоти чунин молҳо мутобики қонунгузории гумрук мебошад.

Эзоҳ. Мисол.

№	Номгӯи амалиёт	Номгӯи мол	Санаи таҳвили (интиқол) молу хизматрасониҳо объекти андозбандӣ
1.	Фуруш	Бензинҳои моторӣ	20 октябри соли 2022 аз ҳудуди корхона берун баровардан
2.	Коркарди нафти фармоишгар	Бензинҳои авиационӣ ва сӯзишвории дизелӣ	15 октябри соли 2022 аз ҳудуди корхона берун баровардан

3.	Интиқол молҳои зер ташакул намудани (сармоя) субъекти ҳамчун (саҳмгузори) ҳиссагузори	Бензинҳои моторӣ ва мазут	1 октябри соли 2022 аз ҳудуди корхона берун баровардан
4.	Ҳисоббарбаркунии бо маҳсулооти нафти	Сӯзишвории дизелӣ	5 октябри соли 2022 аз ҳудуди корхона берун баровардан
5.	Фиритодани маҳсулооти нафти ба намояндагии худ	Бензинҳои моторӣ ва мазут	8 октябри соли 2022 аз ҳудуди корхона берун баровардан
6.	Воридоти нафти	Сӯзишвории реактивӣ	3 октябри соли 2022 воридоти молҳои зераксизӣ ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон
7.	Истифодаи маҳсулооти нафти барои гузаронидани фасли заминстон (эҳтиёҷоти худӣ)	Сӯзишвории дизелӣ ва мазут	22 октябри соли 2022 молҳои зераксизӣ барои эҳтиёҷоти истехсоли худӣ шуданд

8.	Хариди маҳсулооти нафти мусодирашуда	Сӯзишвории дизелӣ ва мазут	8 октябри соли 2022 маҳсулооти нафти мусодирашуда харидорӣ шуданд
9.	Нигоҳдории бензинҳои моторӣ	Бухоршавии бензинҳои моторӣ (нобудшавӣ)	30 октябри соли 2022 бензинҳои моторӣ истехсолшуда талаф меёбанд

20. Ҳангоми анҷом додани фаъолияти хизматрасонии зераксизӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон вақти амалиёти андозбандишаванда, барои ҳар давраи ҳисоботӣ яке аз санаҳои зерин, ки амалиёт пештар анҷом дода шудааст, доништа мешавад:

- санаи пешниҳоди ҳисобнома-фактураи андоз аз арзиши иловашуда ва аксизҳо;
- санаи пешниҳоди ҳисобнома-фактураи андоз аз арзиши иловашуда ва аксизҳо барои пардохти арзиши молҳо дар асоси шартҳои лизинги молиявӣ;
- санаи пардохти ҳаққи хизматрасонӣ.

7. МЕЪЁРҲОИ АНДОЗ

21. Меъёрҳои андози аксиз барои молҳои зераксизӣ аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқи Номгуи молҳои фаъолияти иқтисодии хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешаванд.

22. Меъёрҳои андози аксиз бо фоиз (адвалорӣ) аз арзиши молҳои зераксизӣ ва (ё) бо маблағи собит

(мутлак) аз воҳиди ченаки молҳои зераксизӣ бо ифодаи натуралӣ муқаррар карда мешаванд.

23. Меёрҳои андозӣ аксиз барои маҳсулоти спиртдор аз рӯи ҳаҷми спирти дар таркиби он мавҷудбуда (садфоиза) мӯйяан карда мешаванд.

24. Меёри андозӣ аксиз барои намудҳои ғайолияти зераксизӣ дар соҳаи алоқаи барқӣ дар ҳаҷми 7 фоиз аз манбаи андоз муқаррар карда мешавад.

8. ОЗОДКУНӢ

25. Аз пардохти андозӣ аксиз амалиётҳои зерин озод мебошанд:

1) истеҳсоли нӯшокҳои спиртдор барои истеъмоли худӣ аз ҷониби шахси воқеӣ тибқи номгӯй ва дар доираи меёриҳои муқаррарнамудаи

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;

2) ворид намудани ду литр нӯшокӣ спиртӣ, ду баста (400 дона) сигор, маснуоти заргарӣ ба миқдори 4 адад (бо арзиши на зиёда аз 150 нишондиханда барои ҳисобҳо) аз тарафи шахси воқеӣ барои истеъмоли (истифодаи) худӣ, инчунин сӯзишвории автомобилӣ мувофиқи ғунҷоии стандартӣ зарфи сӯзишвории воситаи нақлиёт барои шахсоне, ки ба

Ҷумҳурии Тоҷикистон бо автомобил ворид мешаванд;

3) молҳое, ки ба тариқи транзит тавассути худуди Ҷумҳурии

Тоҷикистон интиқол дода мешаванд;

4) воридоти муваққатии молҳо ба худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ба истиснои молҳое, ки барои содироти тақрорӣ (резекспорт) пешбинӣ шудаанд;

5) молҳои зераксизӣ, ба ғайр аз маҳсулоти спиртдор ва тамоку, ки дар доираи кумақҳои башардӯстона ба худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид мешаванд, инчунин молҳои воридшаванда, ки ройгон ба ташкилотҳои

эҳсонкорӣ барои баргараф намудани оқибатҳои офатҳои табиӣ, садамаҳо, фалокатҳо ва ба мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ройгон дода мешаванд;

6) содироти молҳои зераксизӣ, агар ҷунин содирот ба талаботи муқаррарнамудаи қисми 9 Дастурамаи ҷавобгӯ бошад;

7) воридоти автомашинаҳои нав бевосита аз ҷониби шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкории инфиродӣ дар асоси шаҳодатнома ғайолияткунанда (аз санаи барориш 1 (як) сол нагузашта, масофаи тайнамуздашон то 10 (дах) ҳазор километр бошад) бо мавқеи моли 8702, 8703, 8704 ва 8705 андозаи 50 фоизи меёри муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон.

26. Озодкунӣ аз андозӣ аксизҳои дар зербандҳои 3)-7) банди 25 Дастурамаи пешбинигардида танҳо дар ҳолатҳое амалӣ мешавад, ки шартҳои озодкунӣ аз бочи гумрукӣ дар низоми ҳахлдор мубоики қонунгузории гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷро карда шаванд. Дар ин сурат, агар барои мақсади ситонидани бочи гумрукӣ воридот тахти низоми гумрукии «Баргардондани бочи гумрукӣ» қарор гирад ё супоридани бочи гумрукӣ дар ҳолати иҷро накардани шартӣ озодкунӣ талаб карда шавад, ҳамин низоми нисбат ба ситонидани аксиз татбиқ мегардад.

9. ТАСДИҚИ СОДИРОТИ МОЛҲОИ ЗЕРАКСИЗӢ

27. Ҳангоми содироти молҳои зераксизӣ барои тасдиқи асоснокии озодкунӣ мубоики боби 8 Дастурамаи мазкур андозсупоранда уҳдадор аст, ки дар давоми 120 рӯзи тақвимӣ аз санаи қайди мақомоти гумруке, ки баровардани молҳои зераксизиро бо низоми гумрукии «Содирот» амалӣ намудааст, ба мақомоти андозӣ маҳалли бақайдгирӣ ҳуҷҷатҳои зеринро пешниҳод намояд:

- эълонияи гумрукии бор ё нусхаи он, ки мақомоти гумрук тасдиқ кардааст, бо қайди мақомоти гумруке, ки молҳои зераксизро бо низоми «Содирот» баровардааст, дар мавриди баровардани молҳои зераксизӣ тахти низоми «Содирот» тавассути шабакаи хатлӯлаҳои асосӣ ё бо истифодаи расмӣ эълониякунонии нопурраи эълонияи даврагӣ бошад, эълонияи пурраи гумрукии бор бо қайди мақомоти гумруке, ки барасмиятдарории гумрукиро анҷом додааст;

- шартнома оид ба тахвили молҳои зераксизии содиршаванда;

- нусхаи хуччатҳои бо мол фиристодашаванда бо қайди мақомоти гумрукие, ки дар гузаргоҳи худуди гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир аст ва дар ҳолати содироти молҳои зераксизӣ тахти низоми гумрукии «Содирот» тавассути шабакаи хатлӯлаҳои асосӣ, санади қабули супоридани ҷунин молҳо;

- хуччатҳои пардохт аз ташкилоти қарзии молиявӣ ва нусхаи иқтибос аз он, ки воридоти воқеии даромади аъсорро аз тахвили молҳои зераксизӣ ба суратҳисобҳои андозсупоранда дар Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ менамоянд.

28. Дар ҳолати анҷом додани амалиёти иқтисодии хориҷӣ оид ба мубодилаи мол (кор, хизматрасонӣ) андозсупоранда уҳдадор аст хуччатҳои тасдиқкунандаи воридоти молро (ичрои кор, хизматрасониро) ба худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз рӯи амалиётҳои зикргардида гирифта шудаанд, пешниҳод намояд.

29. Дар ҳолати тасдиқ нашудани содироти молҳои зераксизӣ мутобики муқаррароти бандҳои 27 ва 28 Дастурамал ҷунин содирот бо тартиби муқаррарнамудаи ҳамин дастурамал барои андозбандии тахвили молҳои зераксизӣ дар худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон андозбандӣ карда мешавад.

30. Ҳангоми ба мақомоти андозӣ маҳалли бақайдгирӣ пешниҳод намудани хуччатҳои тасдиқкунандаи содироти молҳои зераксизӣ дар давоми 180 рӯзи тақвимӣ аз санаи қайди дар банди 27 Дастурамал пешбинигардида андозсупоранда барои баҳисобгирӣ ё баргардонда гирифтани андозӣ аксиз мутобики банди 29 Дастурамал пардохтшуда, ба истиснои фоизҳои хисобшуда, ҳуқуқ дорад. Дар сурати риоя нагардидаи муҳлати дар ҳамин банд муқарраршуда андозсупоранда ҳуқуқи баҳисобгирӣ ё баргардонидани андозӣ мутобики банди 29 Дастурамал пардохтшударо надорад, агар ҷунин ҳолат ба ҳолатҳои қувваи рафънопазир алоқаманд набошад.

10. БА ХИСОБ ГИРИФТАНИ АНДОЗИ АКСИЗ

31. Супорандаи андозӣ аксиз ҳангоми ба бучет пардохтани андозӣ аксиз, ҳуқуқ дорад маблағи молҳои ки ҳангоми харид (гирифтани) ё ҳангоми воридоти молҳои зераксизӣ ба худуди гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт намудааст, ба ҳисоб гирад, агар молҳои зераксизӣ ҳамчун ашёи хоми асосӣ барои зераксизӣ истифода шуда бошанд.

32. Супорандаи андозӣ аксиз, ки хизматрасонии зераксизро дар соҳаи алоқаи барқӣ анҷом медиҳад, ҳуқуқ дорад дар қисмати хизматрасонии интернетӣ (гирифтани) маблағи андозӣ аксиз ҳангоми хариди бо усули хизматрасонии интернетӣ пардохтшударо зераксизии мутаносибӣ нисбат ба маҷмӯи хизматрасонии гирад агар алоқаи барқии истифодашуда, ба ҳисоб андозсупоранда хизматрасонии зикргардида аз ҷониби андозистифода барои хизматрасонии зераксизии алоқаи барқӣ истифода шуда бошанд.

33. Мутобики банди 31 Дастурамали мазкур баҳисобгирии маблағи андозӣ аксиз ба микдори ашёи хоми воқеан дар давраи андоз барои истеҳсоли молҳои

зераксизӣ истифодашуда, иҷозат дода мешавад, агар истеҳсоли маҳсулоти зераксизӣ аз рӯи меёриҳои муқарраршуда анҷом дода шуда бошад.

34. Муқаррароти бандҳои 31 ва 33 Дастурамали мазкур хангоми супоридани молҳои зераксизие, ки аз ашёи хоми зераксизии барои қорқард додашуда истеҳсол шудаанд, ба шартӣ тасдиқи пардохти андозӣ аксиз аз ҷониби соҳиби ашёи хоми зераксизии барои қорқард додашуда, татбиқ мегардад.

35. Ба ҳисоб гирифтани (ё мутобики моддаҳои 117 ва 118 Кодекси андоз баргардондани) андозӣ аксизе, ки барои молҳои зераксизии аз ҷониби муассисаҳои тиббӣ ва дорухонаҳо бо мақсадҳои тиббӣ, инчунин аз тарафи қорхонаҳои фармасевтӣ барои истеҳсоли доруворӣ истифодашаванда пардохт шудаанд, мутобики тартиб ва меёриҳои дар мувофиқа бо мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи молия ва мақоми ваколатдори давлатӣ муқаррарнамудаи Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, иҷозат дода мешавад.

36. Ба ҳисоб гирифтани ё баргардондани андозӣ аксиз мутобики қисми 10 Дастурамал танҳо дар ҳолатҳои зерин иҷозат дода мешавад, аз ҷумла хангоми:

1) пешниҳод намудани ҳисобнома-фактура, ки пардохти андозӣ аксизро хангоми харидани молҳои зераксизӣ (ашёи хом) тасдиқ менамояд;

2) тасдиқ гардидани пардохти андозӣ аксиз аз ҷониби соҳиби молҳои (ашёи хоми) зераксизии барои қорқард додашуда;

3) пешниҳод намудани ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи воридоти ашёи хом.

37. Мутобики боби 10 Дастурамал ба ҳисоб гирифтани ё баргардондани андозӣ аксиз нисбати ҳаҷми (микдор, арзиши) молҳои (ашёи хоми) зераксизии дар давраи андоз аз ҷониби муассисаҳои тиббӣ ва дорухонаҳо барои

истеҳсоли молҳои дигари зераксизӣ бо мақсадҳои тиббӣ, инчунин аз ҷониби қорхонаҳои фармасевтӣ барои истеҳсоли дорувории тиббӣ воқеан истифодашуда иҷозат дода мешавад.

11. ДАВРАИ АНДОЗ ВА ТАРТИБИ ПАРДОХТИ АНДОЗИ АКСИЗ

38. Давраи андозии андозӣ аксиз моҳи тақвимӣ мебошад.

39. Дар сурати истеҳсоли молҳои зераксизӣ, андозӣ аксизӣ амалиётҳои андозбандишаванда на дертар аз санаи 15-уми моҳи баъди моҳи анҷом додани амалиёти андозбандишаванда пардохт карда мешавад.

40. Андозсупоранда бе пардохти андозӣ аксиз ҳуқуқ надорад молҳои зераксизиро аз ҳудуди бинои истеҳсоли берун барорад.

41. Хангоми воридоти молҳои андозӣ аксиз аз ҷониби мақомоти гумрук бо тартиби муқаррарнамудаи Кодекси андоз ва қонунгузории гумрук ситонида мешавад.

42. Пардохти андозӣ аксиз ба бучет барои хизматрасониҳо дар соҳаи алоқаи барқӣ на дертар аз санаи 15-уми моҳи баъди моҳи анҷом додани амалиёти андозбандишаванда амалӣ карда мешавад.

Мисол. ҶДММ "А" истеҳсолкунандаи маҳсулоти спиртдор мебошад. Ҷамъият санаи 14 июни соли 2022 ба микдори 2000 литр машруботи спиртдори санаи 18 июни ҳамин сол 1500 литр машруботи спиртдори "Вино" дар маҷмӯъ ба маблағи 160,0 ҳазор сомонӣ маҳсулотро тахвил намудааст. Мутобик ба талаботи банди 18 Дастурамал вақти анҷом додани амалиёти андозбандишавандаи ин молҳои мутаносибан санаҳои 14 ва 18 июн буда, давраи ҳисоботи моҳи июн мебошад. Дар ин сурат тибқи муқаррароти банди 39 Дастурамал муҳлати пардохти андозӣ аксиз на дертар аз санаи 15-уми моҳи баъди моҳи анҷом додани амалиёти

андозбандишаванда, яъне на дертар аз санаи 15 июл доништа мешавад.

12. НАЗОРАТИ АНДОЗИИ МАҲСУЛОТИ ЗЕРАКСИЗИИ СПИРТДОР, БЕСПИРТ ВА ТАМОКУ

43. Назорати андози ҳаҷми истеҳсол (ба зарфҳо рехтан), нигоҳдорӣ, ҳамлу накл ва аз худуди бинои истеҳсолӣ берун баровардани маҳсулоти зераксизии спиртдор, ғайриспиртӣ ва (ё) тамоку, ки дар худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон истеҳсол мешаванд, инчунин содироти он берун аз худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон бо назардошти талаботи банди 12 Дастурамал бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад.

44. Мақомоти гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон назорати ҳаҷм, миқдор ва тамғагузории молҳои зераксизiero, ки ба худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон бо низомии гумрукии «Иҷозат ба муомилоти озод» ворид карда мешаванд, инчунин тибқи низомҳои дигари гумрукӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба фуруш бароварда мешаванд, амалӣ менамоянд.

45. Бо мақсади пурра ба ҳисоб гирифтани гардиши молҳои зераксизӣ хангоми ба миён омадани ҳолатҳои дар моддаи 44 Кодекси андоз пешбинигардида, дар худуди (маҳалли чойгиршавии) истеҳсолкунандагони молҳои зераксизӣ дидбонгоҳи андозӣ гузошта мешавад.

46. Ба худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид намудани маҳсулоти зераксизии спиртдор ва (ё) тамоку таҳти низомии гумрукии «Иҷозат барои муомилоти озод» аз ҷониби мақомоти гумрук бо тартиби муқаррарнамудаи мақоми ваколатдори давлатӣ танҳо баъд аз гузоштани тамғаҳои аксизӣ ба ҷунин маҳсулот иҷозат дода мешаванд.

47. Гузоштани тамғаҳои аксизӣ ба маҳсулоти зераксизии спиртдор ва (ё) тамоку аз ҷониби шахси

воридкунандаи ҷунин маҳсулот анҷом дода мешавад. Барои гузоштани тамғаҳои аксизӣ маҳсулоти зераксизии спиртдор ва (ё) тамокуи ба Ҷумҳурии Тоҷикистон воридшуда мутобиқи қонунгузории гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон дар анборҳои нигоҳдории муваққатӣ чойгир карда мешаванд ва (ё) таҳти низомии гумрукии «Анбори гумрукӣ» ба расмият дароварда мешаванд.

48. Барасмиятдарории гумрукии маҳсулоти зераксизии спиртдор ва (ё) тамоку таҳти низомии гумрукии «Иҷозат барои муомилоти озод» мутаносибан ба маблағи пардохтшудаи бочи гумрукӣ ва андозҳое, ки қонунгузории андоз ва гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудааст, анҷом дода мешавад.

13. МАҲАЛЛИ ПАРДОХТИ АНДОЗИ АКСИЗ

49. Андози аксиз барои молҳои зераксизӣ, ба истиснои ҳолатҳои дар бандҳои 50 ва 51 Дастурамал зикргардида, ба бучети дахлдор дар маҳалли бақайдгирии супорандаи андози аксиз пардохт карда мешавад.

50. Супорандагони андози аксиз аз рӯи молҳои зераксизӣ, ки дорой воҳидҳои алоҳида мебошанд, андози аксизро ба бучети дахлдор дар маҳалли чойгиршавии воҳидҳои алоҳида, ки истеҳсоли молҳои зераксизиро анҷом медиҳанд, пардохт менамоянд.

51. Андози аксиз барои намудҳои алоҳидаи хизматрасонӣ дар соҳаи алоқаи барқӣ ба бучети дахлдор дар маҳалли асосии баҳисобгирии андозсупоранда (новобаста ба мавҷудияти воҳидҳои алоҳида) пардохт карда мешавад.

14. ПЕШНИҲОДИ ЭЪЛОМИЯИ АНДОЗИ АКСИЗ

52. Супорандагони андози аксиз эъломияҳои андозро на дертар аз санаи 15-уми моҳи баъд аз давраи ҳисоботии андоз, бо тартиб ва дар шакли

мукаррарнамудаи Замимаи 2 барои молҳои зераксизӣ ва Замимаи 3 барои хизматрасонии зераксизии Дастурамал пешниҳод менамоянд.

53. Супорандагони андозӣ аксиз, ки дорои воҳидҳои алоҳида мебошанд, уҳдадоранд бо эълумия ҳисобҳои андозӣ аксиз барои воҳидҳои алоҳида ро пешниҳод намоянд.

54. Эълумия оид ба пардохти андозӣ аксизҳо барои хизматрасонӣ дар соҳаи алоқаи барқӣ на дертар аз санаи 15-уми моҳи баъд аз давраи ҳисоботии андоз ба мақомоти андозӣ маҳалли баҳисобгирии (ҳисоботдиҳии) андозсупоранда (новобаста ба мавҷудияти воҳидҳои алоҳида), пешниҳод карда мешавад.

15. БАҲАҶАТНОҚИДАНИ АНДОЗИ АКСИЗ ҲАҶАТНОҚИ РЕҶАКСПОРТИ МОЛҲО

55. Дар ҳолати реҷақспорти молҳои зераксизӣ, маблағи пардохтшудаи андозӣ аксиз дар ҳаҷми воқеии реҷақспорти бо тартиби мукаррарнамудаи қонунгузории гумуруқӣ дар давоми 30 рӯзи баъд аз пешниҳоди гардидаи аризаи ҳаттии андозсупоранда ба ҳаҷағдонда мешавад, агар ҳаҷағи воридоти қунин молҳо андозӣ аксиз пардохт шуда бошад.

56. Мукаррароти банди 55 Дастурамал нисбат ба воридоти молҳои зераксизие, ки мутобиқи зербанди 5) банди 25 Дастурамал аз пардохти андозӣ аксиз озод мебошанд, тағбиқ намегағрданд.

16. ТАМҒАҲОИ АКСИЗӢ

57. Тамғаи аксизӣ ҳуҷҷати ҳисоботдиҳии қатъии дорои дараҷаи муайяни муҳофизат буда, барои баҳисобгирии ва назорати истеҳсоли молҳои алоҳидаи зераксизии воридотӣ аз қониби мақомоти пешбарандаи сиёсати молиявӣ ба муомилот бароварда мешавад.

58. Тартиби тайёр кардан (омодасозӣ) ва муомилоти тамғаҳои аксизӣ, таҳияи номгуи молҳои зераксизии истеҳсоли ватанӣ ва воридотӣ, ки бояд ҳаҷман тамғагузори карда шаванд, аз қониби Ҳукумати Қумхурии Тоҷикистон мукаррар карда мешаванд.

59. Фуруши молҳои зераксизии тамғагузоришаванда бе тамғаҳои аксизӣ манъ аст. Ҳаҷағи бе тамғаҳои аксизӣ ба фуруш баровардани молҳои зераксизии тамғагузоришаванда, қунин молҳо бо тартиби мукаррарнамудаи қонунгузории Қумхурии Тоҷикистон мусодира карда мешаванд.

60. Истеҳсолқунандагон ва воридқунандагони молҳои зераксизӣ барои тамғагузории молҳои зераксизӣ масъул мебошанд.

61. Агар дар ҳаҷин қисми Дастурамал Тартиби дигаге мукаррар нагағдида бошад, ҳаҷағи талаф, вайрон ё гуи шудани тамғаҳои аксизӣ андозӣ аксиз, дар ҳаҷми номгуи молҳои зераксизии тамғагузоришаванда пардохт карда мешавад.

62. Ҳисоби андозӣ аксиз аз рӯи тамғаҳои аксизии вайрон ё гуишуда мутобиқи меъёрҳои андозӣ аксиз барои ҳар воҳиди ҳаҷми зарф ё баста мукарраршуда (дар тамға зикрағдида) аңҷом дода мешавад.

63. Дар сурати дар тамғаи аксизӣ мавҷуд набудани ишора ба ҳаҷми воҳиди зарф (баста), ҳисоби андозӣ аксиз аз рӯи тамғаҳои аксизии вайрон ё гуишуда бо назардошти ҳаҷми нисбатан қалони воҳиди зарфи (бастаи) молҳои зераксизӣ дар давоми давраи пеш аз вайрон ё гуи шудани тамғаҳои аксизӣ муайян карда мешавад.

64. Ҳаҷағи вайрон ё гуи шудани тамғаҳои аксизӣ дар ҳолатҳои зерин андозӣ аксиз пардохт карда намешавад:

- вайрон ё гуи шудани тамғаҳои аксизӣ дар натиҷаи руҳ додани ҳолатҳои фавқулода, ки аз қониби

мақомоти дахлдор бо тартиби муқаррарнамудаи сарҳати панҷуми қисми 1 моддаи 267 Кодекси андоз тасдиқ гардидааст;

- тамғаҳои аксизии вайроншуда, ки барои баровардан аз ҳисоб ё нобудсозӣ ба мақомоти андоз дар асоси санад супорида шудаанд.

65. Дар ҳолатҳои зерин тамғагузории молҳои зераксизӣ ҳатмӣ намебошад:

- хангоми таҳти низоми гумрукии «Содирот» баровардани молҳои зераксизӣ аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- аз ҷониби субъекҳои савдои бебӯҷ ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти низоми гумрукии «Савдои бебӯҷ» ворид намудани молҳои зераксизӣ;

- тавассути ҳудуди гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти низоми гумрукии «Транзити байналмилалӣ» интиқол додани молҳои зераксизӣ;

- аз ҷониби шаҳси воқеии аз бисту яксола боло ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи меъёрҳои муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид намудани маҳсулоти спиртӣ ва тамоку.

Мисол. Корхонаи шароббарорӣ тамғаҳои аксизии нушокиҳои спиртиро ба миқдори 4000 дона гум кардааст. Дар тамғаҳои аксизии гумшуда зикри ҳаҷми воҳиди зарф вучуд надошт. Аммо дар давраи пеш аз гум шудани тамғаҳои аксизӣ нушокии спиртӣ бо консентратсияи спиртӣ 40 фоиз ба зарфҳои гунҷоинашон 0,5 литр, 1 литр ва 1,5 литр андохта шуда буд. Дар ин ҳолат корхонаи уҳдадор аст, ки ҳисоби андозии аксизро, аз рӯи тамғаҳои аксизии гумшуда бо назардошти ҳаҷми нисбатан калони воҳиди зарфи (бастаи) арақи дар давоми давраи пеш аз гум шудани тамғаҳои аксизӣ, ки 1,5 литр мебошад, муайян намояд. Манбаи андозии аксиз барои гум кардани тамғаҳои аксизӣ гунҷоини зарфҳои нисбатан аз ҳама

калон 1,5 литра ба миқдори 6000 литр (1,5x4000) нушокии спиртӣ бо консентратсияи спиртӣ 40% муайян карда мешавад. Бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои нушокии спиртӣ бо консентратсияи спиртӣ 40% меъёри андозии аксиз 4,1 евро барои 1 литри спиртӣ 100% пешбини шудааст, ки бо назардошти қурби евро маблағи андозии аксиз ҳисоб карда мешавад.

17. ҲИСОБНОМА-ФАКТУРАҲОИ АНДОЗ АЗ АРЗИШИ ИЛОВАШУДА ВА АКСИЗҲО

66. Андозсупорандае, ки таҳвил ва (ё) содироти молҳои зераксизиро амалӣ менамояд, уҳдадор аст бо тартиби муқаррарнамудаи моддаҳои 269 ва 270 Кодекси андоз ба қабулкунандагони молҳои зераксизӣ ҳисобномафактураи андоз аз аризиши иловашуда ва аксизҳоро тартиб дода, пешниҳод менамояд.

18. МУҚАРРАРОТИ МАЪМУРИ

67. Андозсупорандагон, намояндагон ва шахсони мансabdори онҳо, инчунин кормандони мақомоти андоз барои риоя накардани муқаррароти Дастурамал ҷавобгар мебошанд.

68. Мақомоти андоз барои гузаронидани назорати андоз аз болои андозсупорандагон, санҷиши дурустии ҳисобҳо, пардохти саривақтии андозҳо ва ҷамъоварии андозҳо ҷавобгарии пурра ва истисноӣ доранд.

Молҳои зераксизии мусолирашуда, тибқи тартиб барои коркарди минбаъда ба корхонаи истеҳсоли, ки бо Қумитаи андоз созишнома ҳамкорӣ ба имзо расониданд супорида шуда, аз ин ҳисоб маблағи андозии аксизӣ ба бучет ворид карда мешавад.

Ҳисоби андоз аксиз барои молҳои зерини ғуруҳи 22

Коды кв	Имя/тип объекта	Решение ФГИС	Хоча (мг/г)	Мед.гид.эксп. (мг/г)	Класс.эксп. (мг/г)	Модели экстр. (4*5*6)
1	2	3	4	5	6	7
001	Объект из списка, но данные о нем в базе данных не указаны. Проверить наличие в базе данных, если данные есть, то внести в базу данных. Если данных нет, то внести в базу данных.	2201				
002	Объект из списка, но данные о нем в базе данных не указаны. Проверить наличие в базе данных, если данные есть, то внести в базу данных. Если данных нет, то внести в базу данных.	2202				
003	Объект из списка, но данные о нем в базе данных не указаны. Проверить наличие в базе данных, если данные есть, то внести в базу данных. Если данных нет, то внести в базу данных.	2202				
004	Объект из списка, но данные о нем в базе данных не указаны. Проверить наличие в базе данных, если данные есть, то внести в базу данных. Если данных нет, то внести в базу данных.	2202				
005	Объект из списка, но данные о нем в базе данных не указаны. Проверить наличие в базе данных, если данные есть, то внести в базу данных. Если данных нет, то внести в базу данных.	2202				
006	Объект из списка, но данные о нем в базе данных не указаны. Проверить наличие в базе данных, если данные есть, то внести в базу данных. Если данных нет, то внести в базу данных.	2202/91/1001				
007	Объект из списка, но данные о нем в базе данных не указаны. Проверить наличие в базе данных, если данные есть, то внести в базу данных. Если данных нет, то внести в базу данных.	2203/00				
008	Объект из списка, но данные о нем в базе данных не указаны. Проверить наличие в базе данных, если данные есть, то внести в базу данных. Если данных нет, то внести в базу данных.	2204				
009	Объект из списка, но данные о нем в базе данных не указаны. Проверить наличие в базе данных, если данные есть, то внести в базу данных. Если данных нет, то внести в базу данных.	2205				
010	Объект из списка, но данные о нем в базе данных не указаны. Проверить наличие в базе данных, если данные есть, то внести в базу данных. Если данных нет, то внести в базу данных.	2207				
011	Объект из списка, но данные о нем в базе данных не указаны. Проверить наличие в базе данных, если данные есть, то внести в базу данных. Если данных нет, то внести в базу данных.	2208				
012	Объект из списка, но данные о нем в базе данных не указаны. Проверить наличие в базе данных, если данные есть, то внести в базу данных. Если данных нет, то внести в базу данных.					

2. Ба ҳисоб гирифтани андози аксиз

013 Амаллагд уучуун хэрэгд

014 Амьт хоши муслуулга зэрэглэл, дн барон итгэсхон
молхон зэрэглэл хэрэгд шуудалт

015 Маблагт алдзон хэсбшлалад (сатун 012)

016 Маблагт алдзон барон хэлхуний (сатун 014)

УЛЬОМІЯИ АНДІИ АКСІЗ

І. Мазлумоти ӯзӯмӣ дар боран андозсупоранда

[illegible]

3 РСБ

Номи пуран
аилоқулоқла

2. Намуди ҷълумия ва даврли хисоботин антоз

5 Намули эълонки:	Ибтилов	Навобат	Иловали (Ласхат)	Бархатмий
5 Дағри ағдо:				

3. Хисоби андоз

Рамчи сатр	Номдун молдон акслай	Рамчи шакли хисоб	Маблаг андоз
001	Маблаг андоз барон молдон эрааксини гүрүм 22	Шакли 01.01	
002	Маблаг андоз барон молдон эрааксини гүрүм 24	Шакли 01.02	
003	Маблаг андоз барон молдон эрааксини гүрүм 27	Шакли 01.03	
004	Маблаг андоз барон молдон эрааксини гүрүм 40	Шакли 01.04	
005	Маблаг андоз барон молдон эрааксини гүрүм 71	Шакли 01.05	
006	Маблаг андоз барон молдон эрааксини гүрүм 87	Шакли 01.06	
007	МАБЛАГИ ИМТИЕЗИ АНДОЗ		
008	ХАМАГИ МАБЛАГИ АНДОЗИ АКЦИЗ (сатри 001 : сатри 006)		

4. Таслиҳи дурустӣ ва ғурағии маълумоти дар ҷомангаи мазкур шикргардида

[illegible]

Қайт оңз ба кыбути уълтомши

ХИСОБИ АНДОЗИ АКЦИЗ

барон молдон зэрэгсний гурух 24

1. Хисоби андоз						
Рхш сүр	Номгуули молдон андоз	Рхш ИМ ФНХ	Хүн (аил, аг)	Мягд (аил)	Хүн (аил)	Мягд (аил)
1	2	3	4	5	6	7
001	Сүлжээ, сүлжээ ба андоз сүлжээ 001 Сүлжээ, сүлжээ ба андоз сүлжээ	2402				
002	Сүлжээ, сүлжээ ба андоз сүлжээ (06 футр)	24020				
003	Сүлжээ, сүлжээ ба андоз сүлжээ (06 футр)	24020				
004	Мягд сүлжээ ба андоз сүлжээ	240399999				
1	2	3	4	5	6	7
005	Дээр ирээдүйн сүлжээ, андоз ба молдон зэрэгсний сүлжээ, андоз ба молдон зэрэгсний сүлжээ, андоз ба молдон зэрэгсний сүлжээ, андоз ба	2403				
006	ХАМАГТ МАБЛАГТ АНДОЗ АКЦИЗ (сүр.001 : сүр.003)					

2. Ба хисоб гурвигийн андоз акциз

Рхш сүр	Амалдгийн уурчин хэргийн	Мягд (аил)	Хүн (аил)	Мягд (аил)	Хүн (аил)	Мягд (аил)
1	2	3	4	5	6	7
007	Амалдгийн уурчин хэргийн					
008	Амалдгийн уурчин хэргийн, андоз ба молдон зэрэгсний сүлжээ, андоз ба молдон зэрэгсний сүлжээ, андоз ба					
009	Мягд андоз хисобшалаа (сүр.006)					
010	Мягд андоз барон хамуули (сүр.008)					
011	Мягд андоз ба бүтэц пардохтшаалаа (сүр.009 - сүр.010)					

ХИСОБИ АНДОЗИ АКЦИЗ

барон молдон зэрэгсний гурух 27

1. Хисоби андоз						
Рхш сүр	Номгуули молдон андоз	Рхш ИМ ФНХ	Хүн (аил)	Мягд (аил)	Хүн (аил)	Мягд (аил)
1	2	3	4	5	6	7
001	Найр хамт ба андоз сүлжээ ба андоз сүлжээ ба андоз сүлжээ ба андоз	27000				
002	Найр хамт ба андоз сүлжээ ба андоз сүлжээ ба андоз сүлжээ ба андоз	2710				
003	Дистангийн сүлжээ ба андоз	271012				
004	Болонгол мууруу	271012				
005	Болонгол хамуули	271012100				
006	Болонгол хамуули					
007	Ба андоз сүлжээ ба андоз сүлжээ ба андоз	271012110				
008	Ба андоз сүлжээ ба андоз сүлжээ ба андоз	271012120				
009	Ба андоз сүлжээ ба андоз сүлжээ ба андоз	271012130				
010	Дист	271012140				
011	Ба андоз сүлжээ ба андоз сүлжээ ба андоз	271012150				
012	Ба андоз сүлжээ ба андоз сүлжээ ба андоз	271012160				
013	Ба андоз сүлжээ ба андоз сүлжээ ба андоз	271012170				
014	Ба андоз сүлжээ ба андоз сүлжээ ба андоз	271012180				
015	Ба андоз сүлжээ ба андоз сүлжээ ба андоз	271012190				
016	Ба андоз сүлжээ ба андоз сүлжээ ба андоз	271012200				
017	Ба андоз сүлжээ ба андоз сүлжээ ба андоз					
018	Ба андоз сүлжээ ба андоз сүлжээ ба андоз					
019	Ба андоз сүлжээ ба андоз сүлжээ ба андоз	271012210				
020	Дист	271012290				
021	Дист	271012300				

[illegible][illegible]

ХИСОБИ АНДОЗИ АКЦИЗ
барои молҳои ҷараёни гурӯҳи 71

1. Ҳисоби андоз					
Рисп с/р	Номи ғӯи молҳои асосӣ	Рисп НМ ФНХ	Маълумоти таҷрибуа	Маълумоти анализ	Маълумоти анализ
1	2	3	4	5	6
Ҷамъият ва ғӯи ғӯи аз метали фосфор ва метали ғӯи метали фосфор					
001	Ҷамъият ва ғӯи ғӯи аз метали фосфор ва метали ғӯи метали фосфор	7113			
Маълумоти таҷрибуа ғӯи ғӯи ғӯи аз маълумоти ғӯи аз метали ғӯи метали фосфор ва метали ғӯи метали фосфор					
002	Маълумоти таҷрибуа ғӯи ғӯи ғӯи аз маълумоти ғӯи аз метали ғӯи метали фосфор ва метали ғӯи метали фосфор	7114			
Дар ғӯи ғӯи аз метали ғӯи метали фосфор ва метали ғӯи метали фосфор					
003	Дар ғӯи ғӯи аз метали ғӯи метали фосфор ва метали ғӯи метали фосфор	7115			
Ҷамъият ва ғӯи ғӯи аз метали фосфор ва метали ғӯи метали фосфор					
004	Ҷамъият ва ғӯи ғӯи аз метали фосфор ва метали ғӯи метали фосфор				
2. Ба ҳисоб гирифтаи андозҳои асосӣ					
Маълумоти умумии ҳисоб				Маълумоти андозҳои асосӣ	
005	Амалӣ ва умумии ҳисоб				
006	Амалӣ ва умумии ҳисоб, ки барои ҳисоб маълумоти ғӯи аз метали ғӯи метали фосфор ва метали ғӯи метали фосфор				
3. Ҳисобҳои андозҳои асосӣ дар ғӯи ғӯи					
007	Маълумоти андозҳои асосӣ (стр.004)				
008	Маълумоти андозҳои асосӣ (стр.006)				
009	Маълумоти андозҳои асосӣ ба ғӯи ғӯи (стр.007 - стр.008)				

ХИСОБИ АНДОЗИ АКЦИЗ
барои молҳои ҷараёни гурӯҳи 40

1. Ҳисоби андоз					
Рисп с/р	Номи ғӯи молҳои асосӣ	Рисп НМ ФНХ	Маълумоти таҷрибуа	Маълумоти анализ	Маълумоти анализ
1	2	3	4	5	6
Ҷамъият ва ғӯи ғӯи аз метали фосфор ва метали ғӯи метали фосфор					
001	Ҷамъият ва ғӯи ғӯи аз метали фосфор ва метали ғӯи метали фосфор	401			
Маълумоти таҷрибуа ғӯи ғӯи ғӯи аз маълумоти ғӯи аз метали ғӯи метали фосфор ва метали ғӯи метали фосфор					
002	Маълумоти таҷрибуа ғӯи ғӯи ғӯи аз маълумоти ғӯи аз метали ғӯи метали фосфор ва метали ғӯи метали фосфор	4011000			
Дар ғӯи ғӯи аз метали ғӯи метали фосфор ва метали ғӯи метали фосфор					
003	Дар ғӯи ғӯи аз метали ғӯи метали фосфор ва метали ғӯи метали фосфор	4012			
Ҷамъият ва ғӯи ғӯи аз метали фосфор ва метали ғӯи метали фосфор					
004	Ҷамъият ва ғӯи ғӯи аз метали фосфор ва метали ғӯи метали фосфор				
2. Ба ҳисоб гирифтаи андозҳои асосӣ					
Маълумоти умумии ҳисоб				Маълумоти андозҳои асосӣ	
005	Амалӣ ва умумии ҳисоб				
006	Амалӣ ва умумии ҳисоб, ки барои ҳисоб маълумоти ғӯи аз метали ғӯи метали фосфор ва метали ғӯи метали фосфор				
3. Ҳисобҳои андозҳои асосӣ дар ғӯи ғӯи					
007	Маълумоти андозҳои асосӣ (стр.004)				
008	Маълумоти андозҳои асосӣ (стр.006)				
009	Маълумоти андозҳои асосӣ ба ғӯи ғӯи (стр.007 - стр.008)				

Ҳисоби андози АКСиЗ

барои молҳои зирақсимии гурӯҳи 87

1. Ҳисоби андоз					
Ранги стр	Номи мулкдор	Ранги НМ ФНХ	Арзиши баҳоабхисшида	Меъёри андоз	Маълумати андоз
1	2	3	4	5	6
Автомобилҳои субҳура ва дастаҳои дигар мақсади мушаррафӣ, асосан барои нақли ошом ва таъмино (ба ғайр аз автобусҳо мақсади мушаррафӣ нақли ошом ё ғизо), аз ҷуғай автобусҳои климатро барқарор ва автомобилҳои ғайри					
001		8703			
002 ҲАМАТИ МАБЛАҒИ АНДОЗИ АКСиЗ					
2. Ба ҳисоб гирифтагии андоз андоз					
003 Амалӣ ба умури харид					
004 Амбӣ холи маҳсулоти зирақсимӣ, ки барои истеҳсоли молҳои зирақсимӣ харид шудааст					
3. Ҳисобкунии андоз андоз андоз андоз					
005 Маълумати андоз андоз андоз (стр.002)					
006 Маълумати андоз барои қиммати (стр.004)					
007 Маълумати андоз ба бӯғет пардохтнаманд (стр.005 - стр.006)					

Ҳисоби андози АКСиЗ

барои молҳои зирақсимии гурӯҳи 39 (барои маълумот)

1. Ҳисоби андоз					
Ранги стр	Номи мулкдор	Ранги НМ ФНХ	Арзиши баҳоабхисшида	Меъёри андоз	Маълумати андоз
1	2	3	4	5	6
Маълумоти барои нақли ошом ва таъмино мақсади мушаррафӣ, асосан барои нақли ошом ва таъмино (ба ғайр аз автобусҳо мақсади мушаррафӣ нақли ошом ё ғизо), аз ҷуғай автобусҳои климатро барқарор ва автомобилҳои ғайри					
001		8923			
002 ҲАМАТИ МАБЛАҒИ АНДОЗИ АКСиЗ					
2. Ба ҳисоб гирифтагии андоз андоз					
003 Амалӣ ба умури харид					
004 Амбӣ холи маҳсулоти зирақсимӣ, ки барои истеҳсоли молҳои зирақсимӣ харид шудааст					
3. Ҳисобкунии андоз андоз андоз андоз					
005 Маълумати андоз андоз андоз (стр.002)					
006 Маълумати андоз барои қиммати (стр.004)					
007 Маълумати андоз ба бӯғет пардохтнаманд (стр.005 - стр.006)					

Ҳисоби андозии АҚСНЗ барои молҳои эришаси гурӯҳи 57 (барои маълумот)

1. Ҳисоби андоз					
Рисли сӯр	Номи ғӯи молҳои андозӣ	Рисли НМ ФНХ	Андоши воридотӣ андозбардоринаманд	Маъфр андоз	Маъфрат андоз
1	2	3	4	5	6
001	Қосимҳои корҳои ғирӯшӣ ва ғирӯш амӯшҳои боғдоринаманд	5701			
002	Қосимҳои боғдоринаманд аз ғирӯш амӯшҳои боғдоринаманди ғирӯшӣ ва ғирӯш	5702			
003	Қосимҳои аз ғирӯш амӯшҳои боғдоринаманди ғирӯшӣ ва ғирӯш	5703			
004	Қосимҳои аз ғирӯш амӯшҳои боғдоринаманд аз ғирӯш ғирӯшӣ ва ғирӯш	5704			
005	Дигар амӯшҳои қосимҳои боғдоринаманди ғирӯш	5705			
006	ҲАМАИИ МАЪФАТИ АНДОЗИИ АҚСНЗ (001-006)				

2. Ба ҳисоби ғирӯшӣ амӯшҳои андоз

007	Амӯшҳои умумии харид	Маъфрат умумии харид
008	Амӯшҳои ҳолҳои маълумоти эришаси, ғирӯш барои истеҳсоли молҳои эришаси хариди муҳим	

3. Ҳисоби андозии андозии андозии андоз

009	Маъфрат андозии ҳисобнома (сатри 006)	
010	Маъфрат андозии барои амӯшӣ (сатри 008)	
011	Маъфрат андозии ба бӯғи пардохтнома (сатри 009 - сатри 010)	

Замимаи 1

Дар Вазорати адлия аз 03.07.2022
№1173 ба қайд гирифта шуд

ба фармоиши вазири молияи
Ҷумҳурии Тоҷикистон
Аз «03» 06 соли 2022, №88

ДАСТУРАМАЛ

дар бораи татбиқи шартномаҳои
байналмилали дар самти андозбандӣ бо
мақсади пешгирии андозбандии дукарата ва
саркашӣ аз пардохти андозҳо аз даромад ва
молу мулк (сармоя)

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Дастурамал дар бораи татбиқи шартномаҳои байналмилали дар самти андозбандӣ бо мақсади пешгирии андозбандии дукарата ва саркашӣ аз пардохти андозҳо аз даромад ва молу мулк (сармоя) (минбаъд - Дастурамал) тартиби татбиқи шартномаҳои байналмилали Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои андозбандӣ ва меъёрҳои умумии ҳукукии байналмилали андозро муайян менамояд.

2. Муқаррароти шартномаҳои байналмилали танзимкунандаи масъалаҳои пешгирии андозбандии дукарата ва саркашӣ аз пардохти андозҳо (минбаъд - шартномаҳои байналмилали), ки яке аз тарафҳои онҳо Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад, нисбат ба резидентҳои андозӣ як ё ҳар ду давлат, ки чунин шартномаҳо ба имзо расондаанд, татбиқ карда мешавад. Бо ин мақсад резидентҳои андоз мутобики шартномаи байналмилали муайян карда мешаванд.

3. Муқаррароти банди 2 Дастурамал нисбат ба резидентҳои андозӣ давлате, ки бо он шартномаи

байналмилалии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба имзо расонда шудааст, татбиқ наметарданд, агар резиденти андоз муқаррароти ин шартномаи байналмилалиро ба манфиати шахси дигаре истифода намояд, ки резиденти андози ҳамон давлате, ки бо он ин шартномаи байналмилалӣ ба имзо расонда шудааст, намебошад.

4. Шахси дорои ҳуқуқи воқеӣ ба даромадхое, ки аз ҷониби шахси ҳуқуқӣ пардохт карда мешаванд, шахсе эътироф карда мешавад, ки дорои ҳуқуқи мустақилона истифода кардан ва (ё) ихтиёрдорӣ кардани даромадҳои мазкур мебошад, ё шахсе, ки ба манфиати ӯ шахси дигар ҳуқуқи ихтиёрдорӣ кардани ҷунин даромадхоро дорад. Дар баробари ин аҳамият надорад, ки ин ҳуқуқ бинобар иштироки бевосита ва (ё) бавоситаи дар ин шахси ҳуқуқӣ ё назорат аз болои он ё бинобар ҳолатҳои дигар ба вучуд омадааст.

5. Бо тартиби дар банди 4 Дастурамал муқарраршуда ҳуқуқи воқеӣ ба даромади шахсе, ки фазолиятро бе таъсиси шахси ҳуқуқӣ анҷом медиҳад, муайян карда мешавад. Ҳангоми муайянкунии шахсе, ки дорои ҳуқуқи воқеӣ ба даромадҳо мебошад, вазифахое, ки шахсони дар банди 4 Дастурамал зикршуда иҷро мекунанд, инчунин таваккалхое, ки онҳо ба зимма мегиранд, ба эътибор гирифта мешаванд.

6. Шахси хориҷӣ ҳамчун шахси дорои ҳуқуқи воқеӣ ба даромадҳо аз сарчашмаҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф карда намешавад, агар ӯ дорои вақолатҳои маҳдуди ихтиёрдорӣ ҷунин даромадҳо бошад, нисбат ба даромадҳои мазкур вазифаи миёнаравиро ба манфиати шахси дигар анҷом диҳад, ҳеч гуна таваккалҳои молиявиро ба зимма надошта, бевосита ё бавосита ҷунин даромадро (пурра ё қисман) ба шахси дигар пардохт кунад.

7. Ҳангоми пардохти даромадҳо аз сарчашмаҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба шахси хориҷе, ки ҳуқуқи

воқеии гирифтани ҷунин даромадхоро надорад, агар ба пардохткунанда шахсе, ки ҳуқуқи воқеии гирифтани ҷунин даромадхоро (қисми онҳо) дорад, маълум бошад, андозбандии даромад бо тартиби зерин амалӣ карда мешавад:

1) агар шахси дорои ҳуқуқи воқеӣ ба даромадҳои пардохтшаванда (қисми онҳо) резиденти андози Ҷумҳурии Тоҷикистон бошад, андозбандии даромади пардохтшаванда (қисми он) мувофиқи муқаррароти Дастурамал нисбат ба резидентони андози Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад. Дар ин ҳолат пардохткунанда андозро нисбат ба даромадҳои пардохтшаванда (қисми онҳо) дар манбаи пардохт нигоҳ намедорад, ба шарте, ки ӯ мақомоти андози маҳалли бахисобгириро огоҳ намояд;

2) агар шахси дорои ҳуқуқи воқеӣ ба даромадҳои пардохтшаванда (қисми онҳо) резиденти андози давлате (юрисдиксияе) бошад, ки бо Ҷумҳурии Тоҷикистон созишномаи байналмилалӣ оид ба масъалаҳои андозбандӣ дорад, дар ин ҳолат муқаррароти ҷунин шартнома нисбат ба андозбандии ин даромадҳои пардохтшаванда (қисми онҳо) амалӣ карда мешаванд;

3) агар шахси дорои ҳуқуқи воқеии гирифтани даромад (ё як қисми он) резиденти андози давлате (юрисдиксияе) бошад, ки бо Ҷумҳурии Тоҷикистон созишномаи байналмилалӣ оид ба масъалаҳои андозбандӣ надорад, андозбандии даромади (ё қисми он) гирифтаи ғайрирезидент мутобики муқаррароти Дастурамал амалӣ карда мешаванд.

8. Қоидаҳои болозикр ба шарте татбиқ карда мешаванд, ки макони ҷойгиршавии доимии шахсе, ки ба ӯ даромадҳо пардохт карда мешаванд ва ӯ ҳуқуқи воқеӣ ба ин даромадхоро надорад, давлате (юрисдиксияе) бошад, ки бо он созишномаи байналмилалӣ

амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои андозбандӣ мавҷуд мебошанд.

9. Агар ба пардохткунанда шахси дорои ҳуқуқи воқеии гирифтани чунин даромад (ё қисми он) маълум набошад, андозбандии чунин даромад (ё қисми он) мутобики муқаррароти Кодекси андоз ва Дастурамал, ки нисбат ба ғайррезидентҳо муайян шудаанд, амалӣ карда мешаванд.

10. Мақоми салоҳиятдори дар созишномаи байналмилалӣ муайяншудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ дорад, ки ба мақоми салоҳиятдори давлати хориҷӣ ҷиҳати мусоидат дар иҷрои уҳдадорӣ андозӣ аз ҷониби андозсупорандаи давлати хориҷӣ, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷро нашудааст, дархост пешниҳод намояд.

11. Муқаррароти бандҳои 4 – 11 Дастурамал барои муайян кардани шахсе татбиқ мегарданд, ки ҳуқуқи воқеии гирифтани даромадро аз манбаъҳои пардохт тибқи шартномаи байналмилалӣ андоз дорад.

2. ТАРТИБИ ТАТБИҚИ ШАРТНОМАҲОИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ ДАР САМТИ АНДОЗБАНДИИ ДАРОМАДҲОИ ҒАЙРИРЕЗИДЕНТҲО АЗ ФАЪОЛИЯТ ДАР ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН БЕ ТАЪСИСИ МУАССИСАИ ДОИМӢ

12. Андозбандии даромадҳои ғайррезидентҳо аз фаъолият дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки боиси таъсис додани муассисаи доимӣ намегардад, тибқи муқаррароти шартномаҳои байналмилалӣ амалӣ карда мешавад, ба истиснои даромадҳое, ки дар қисмҳои 3 – 7 Дастурамал муқаррар шудаанд.

13. Ғайррезидентҳое, ки аз манбаъҳои воқеъ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бе таъсиси муассисаи доимӣ даромад мегиранд, ҳуқуқ доранд пардохти андозхоро тибқи шартномаҳои байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон анҷом диҳанд.

14. Дар ҳолати амалӣ нагардидани муқаррароти ҳамин қисми Дастурамал нисбат ба ғайррезидентҳои дар банди 14 Дастурамал пешбинишуда ва нисбат ба резидентҳои давлатҳои хориҷе, ки бо Ҷумҳурии Тоҷикистон шартномаҳои байналмилалӣ ба имзо расонида нашудаанд, агентҳои андоз уҳдадоранд андозро аз манбаи пардохт нигоҳ доранд ва бо тартиби муқарраргардида пардохт намоянд.

15. Ғайррезидентҳое, ки аз манбаъҳои воқеъ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бе таъсиси муассисаи доимӣ даромад мегиранд, дар ҳолати истифода намудани шартномаи байналмилалӣ уҳдадоранд, ба мақомоти андоз ариза, нусхаи аслии ҳуҷҷати тасдиқкунандаи резидентӣ дар давлати аҳдкунандаро барои соли дахлдори тақвимӣ (бо тарҷумаи ба тариқи нотариалӣ тасдиқшуда ё апостишуда) пешниҳод намоянд. Талаботи умумӣ оид ба пешниҳоди ариза барои татбиқи муқаррароти шартномаҳои байналмилалӣ дар самти андозбандӣ дар қисмҳои 6-7 Дастурамал пешбинӣ карда шудааст.

16. Агентӣ андоз ҳангоми ба ғайррезидент пардохт намудани даромад уҳдадор аст, муқаррароти шартномаҳои байналмилалӣ дар самти андозбандиро иҷро намояд. Дар ҳолати аз ҷониби агентӣ андоз иҷро нагардидани муқаррароти қисми 2 Дастурамал, уҳдадорӣ оид ба нигоҳдории андоз дар манбаи пардохт, инчунин пардохти ҷарима ва фоизҳо барои дар муҳлатҳои муқарраршуда иҷро нагардидани уҳдадориҳои андозӣ ба зиммаи агентӣ андоз вогузор карда мешавад.

17. Мақомоти андоз дар асоси эълумияҳо ва маълумоти пешниҳоднамудаи андозсупоранда (агентӣ андоз) пешбурди бахисобгирии маблағҳои зеринро анҷом медиҳад:

- маблағи даромадҳо аз манбаъҳои воқеъ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, новобаста ба маҳалли пардохти

онҳо, ки аз ҷониби агентҳои андоз ба ғайррезидентҳо пардохт шудааст;

- маблағҳои андозҳои ба ғайррезидентҳои дорой ҳуқуқ ба таъбиқи муқаррароти шартномаҳои байналмилалӣ пардохтшуда (баргاردонидашуда);

- маблағи андозҳое, ки агентҳои андоз аз даромадҳои ғайррезидент дар Ҷумҳурии Тоҷикистон нигоҳ доштаанд ва ба бучет пардохт намудаанд.

Эзоҳ: Мисоли 1. ҚСҚ «Ч» -резиденти Ҷумҳурии Чехия дар доираи шартнома, ки муҳлати амали он 4 моҳро ташкил медиҳад ба ҚДММ «Т» – резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон хизматрасонии машваратиро анҷом медиҳад. Мутобик ба талаботи шартномаи байналмилалӣ байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Чехия агар хизматрасонии машваратӣ аз ҷониби резиденти як кишвар дар кишвари дигар бештар аз 6 моҳро ташкил диҳад, чунин ғаёлият таъсис додани муассисаи доимиро тақозо мекунад ва дар ин ҳолат талаботи созишномаи байналмилалӣ татбиқ намегардад. Бо дарназардошти он, ки хизматрасонии машваратии ҚСҚ “Ч” дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамагӣ 4 моҳро ташкил додааст, андозбандии даромадҳои ширкати мазкур дар кишвари резидентии хизматрасон, яъне дар Ҷумҳурии Чехия сурат мегирад. Дар ин ҳолат ҚСҚ «Ч» тибқи муқаррароти Дастурамал ба татбиқи шартномаи байналмилалӣ ҳуқуқ дорад ва бо ин мақсад мутобик ба тартиби дар қисми 8 Дастурамал пешбинӣ шуда бояд ба мақомоти андоз ариза барои татбиқи муқаррароти шартномаҳои байналмилалӣ дар самти андозбандӣ муроҷиат намояд.

Мисоли 2. ҚДММ «А»- резиденти Ҷумҳурии Қазоқистон бо ҚДММ «Б» – резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба бунёди иншоот шартнома мебандад, ки муҳлати иҷрои он бештар аз 6 моҳро ташкил медиҳад.

Дар мисоли мазкур новобаста аз он, ки ҚДММ «А» – резиденти Ҷумҳурии Қазоқистон буда, маълумотномаи тасдиқотии резидентӣ дорад, ғаёлияти ҷамъияти мазкур дар Ҷумҳурии Тоҷикистон боиси таъсиси муассисаи доимӣ ба ҳисоб рафта, андозбандии даромади он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегадарад. Зеро, мутобик ба талаботи шартномаи байналмилалӣ байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Қазоқистон, агар бунёди иншоот аз ҷониби резиденти як кишвар дар кишвари дигар бештар аз 6 моҳро ташкил диҳад, чунин ғаёлият таъсис додани муассисаи доимиро ба вучуд меорад ва дар ин ҳолат муқаррароти созишномаи байналмилалӣ татбиқ намегадарад. Бинобар ин, ҚДММ «А»-ро зарур аст дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муассисаи доимии худро таъсис дода, андозхоро тибқи талаботи Кодекси андоз дар Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт намояд. Дар акси ҳол ҚДММ «Б» – резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон уҳдадор аст, ҳамаҷун агенти андоз аз даромади ҚДММ «А» – резиденти Ҷумҳурии Қазоқистон андозро дар манбаи пардохт нигоҳ дошта, ба бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт намояд.

3. ТАРТИБИ ТАТБИҚИ ШАРТНОМАҲОИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ ДАР САМТИ АНДОЗБАНДИИ ДАРОМАДҲО АЗ ХИЗМАТРАСОНИИ НАҚЛИӢ ДАР ҲАМЛУ НАҚЛИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ

18. Даромадҳои шахси ҳуқуқӣ – ғайррезидент аз ғаёлияти хизматрасонии нақлиётӣ дар ҳамаҷу нақли байналмилалӣ, ки яке аз тарафҳои он Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад, бе пешниҳоди ариза дар асоси ҳуҷҷати тасдиқкунандаи резидентӣ аз андозбандӣ озод карда мешаванд, агар шартҳои зерин иҷро шаванд:

- нисбат ба шахси ҳуқуқӣ – ғайррезидент муқаррароти шартномаҳои байналмилалӣ дар самти андозбандӣ амалӣ гардад;

- шахси ҳуқуқӣ – ғайрирезидент дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои анҷом додани чунин фаъолият муассисаи доимӣ дошта бошад.

19. Бо назардоштани муқаррароти банди 19 Дастурамал шахси ҳуқуқӣ – ғайрирезидент уҳдадор аст бахисобгирии маблағи даромадҳо аз хизматрасонии нақлиётӣ дар ҳамлу нақли байналмилалӣ, ки мутобиқи шартномаҳои байналмилалӣ андозбандӣ намегарданд ва аз хизматрасонии нақлиётӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар алоҳидагӣ анҷом дода, дар эълумияи андоз аз даромади муассисаи доимӣ даромади умумиро дарҷ намояд.

20. Ҳангоми ҳисоб кардани андоз аз даромад аз маблағи умумии даромади дар банди 20 Дастурамал муайяншуда даромаде, ки мутобиқи шартномаҳои байналмилалӣ андозбандӣ намегардад, тарҳ карда мешавад.

21. Дар ҳолати рия нагардидани муқаррароти шартномаҳои байналмилалӣ дар самти андозбандӣ, ки боиси қисман ё пурра пардохт нагардидани андозҳо ба бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон мегардад, шахси ҳуқуқӣ – ғайрирезидент (муассисаи доимӣ) мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешавад.

22. Даромади шахси ҳуқуқӣ – ғайрирезидент, ки фаъолияти хизматрасонии нақлиётиро дар ҳамлу нақли байналмилалӣ, ки яке аз тарафҳои он Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад, бе таъсиси муассисаи доимӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом медиҳад ва барои иҷрои муқаррароти шартномаҳои байналмилалӣ ҳуқуқ дорад, мутобиқи муқаррароти қисми 2 Дастурамал аз андозбандӣ озод карда мешавад.

Эзоҳ: Мисол: Ширкати ҳавопаймоии “А”- резиденти Ҷумҳурии Туркия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон намояндагии худро таъсис медиҳад. Намояндагӣ дар

Тоҷикистон танҳо бо фуруши чиптаҳои Ширкати ҳавопаймоии “А” машғул буда, дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон хизматрасонии нақлиётиро анҷом намедиҳад ва даромадҳои аз фуруши чиптаҳо гирифта ба Ширкати ҳавопаймоии “А” интиқол медиҳад. Ҷумҳурии Туркия бо Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 1996 шартномаи байналмилалӣ оид ба канорагирӣ аз андозбандии дукарата бастааст ва Ширкати ҳавопаймоии “А” резиденти Ҷумҳурии Туркия мувофиқ ба талаботи банди 19 Дастурамал муассисаи доимии худро дар Тоҷикистон таъсис додааст. Бинобар ин, Ширкати ҳавопаймоии “А” резиденти Ҷумҳурии Туркия аз даромадҳои аз манбаи Тоҷикистон вобаста ба фаъолияти хизматрасонии нақлиётӣ дар ҳамлу нақли байналмилалӣ, бе пешниҳоди ариза дар асоси ҳуҷҷати тасдиқкунандаи резидентӣ аз андозбандӣ озод карда мешавад.

Дар сурати бе таъсиси муассисаи доимӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом додани фаъолияти номбаршуда, ғайрирезидент барои татбиқи муқаррароти шартномаҳои байналмилалӣ ҳуқуқ дорад, мутобиқ ба талаботи қисми 2 Дастурамал амал намояд.

4. ТАРТИБИ ТАТБИҚИ ШАРТНОМАҲОИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ ДАР САМТИ АНДОЗБАНДӢ НИСБАТ БА АНДОЗБАНДИИ СУДИ САҲМИЯҲО, ФОИЗҲО ВА РОЯЛТӢ

23. Агенти андоз ҳангоми пардохти даромад ба ғайрирезидент дар шакли суди саҳмияҳо, фоизҳо ва роялти ҳуқуқ дорад, муқаррароти шартномаҳои байналмилалиро дар самти андозбандӣ нисбат ба ғайрирезидент дар асоси ҳуҷҷатҳо ва шартҳои зерин татбиқ намояд:

- аризаи ғайрирезидент барои татбиқи муқаррароти шартномаҳои байналмилалӣ дар самти андозбандӣ;

- хуччати тасдиқкунандаи резидентӣ;
- агар ғайррезидент гирандаи охирини даромад бошад;

- агар ғайррезидент барои татбиқи муқаррароти шартномаҳои байналмилалӣ дар самти андозбандӣ ҳуқуқ дошта бошад.

Эзоҳ: Мисоли 1. ҚСҚ «А» – резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба муассисаш ҚДММ «Б» – резиденти Ҷумҳурии Ҳиндустон бо натиҷаи ҷамъбасти соли ҳисоботӣ даромад дар шакли суди саҳмия пардохт кардани мешавад. Бо мақсади татбиқ намудани шартномаи байналмилалӣ байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Ҳиндустон ҚДММ «Б» ба ҚСҚ «А» – резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон ариза, хуччати тасдиқкунандаи резиденти Ҳиндустон будани ҚДММ «Б» ва нусхаи иқтибос (маълумот) аз бақайдгирии давлатии ҚДММ «Б», ки резиденти Ҳиндустон будани муассиси ҚДММ «Б»-ро тасдиқ мекунад, пешниҳод менамояд.

ҚСҚ «А» уҳдадор аст ҷиҳати татбиқи шартномаи байналмилалӣ даромадҳои ба ҚДММ «Б» дар шакли суди саҳмия пардохтшавандаро бо дар назар доштани меъёрҳои дар шартномаи байналмилалӣ пешбинишуда дар Ҷумҳурии Тоҷикистон андозбандӣ намояд.

Мисоли 2. ҚСҚ «К» – резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба муассисаш ҚДММ «Ш» – резиденти Амороти Муттаҳидаи Араб (АМА) бо натиҷаи ҷамъбасти соли ҳисоботӣ даромад дар шакли суди саҳмия пардохт кардани мешавад ва бо мақсади амалӣ намудани шартномаи байналмилалӣ байни Тоҷикистону АМА аз ҷониби ҚДММ «Ш» ариза, хуччати тасдиқкунандаи резиденти АМА будани ҚДММ «Ш» ва нусха аз иқтибос бақайдгирии ҚДММ «Ш» пешниҳод мегардад, ки мутобиқи он муассиси ҚДММ «Ш» шахси воқеӣ –

резиденти Малта мебошад. Дар чунин сурат бо назардошти он, ки гирандаи охирини даромади ҚДММ «Ш» резиденти дигар кишвар мебошад, шартномаи байналмилалӣ байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Ҳиндустон нисбат ба пардохти чунин даромад татбиқ намешавад. Бинобар ин, даромадҳои ҚДММ «Ш» – резиденти АМА дар шакли суди саҳмия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон андозбандӣ карда мешавад.

Дар ҳар ду ҳолати дар мисолҳои дар боло овардашуда пардохткунандагони даромад ҳамчун агенти андоз уҳдадоранд ҳангоми ҳисобкунии андоз аз манбаи пардохт ба мақомоти андоз ҳисоботи дахлдори пешниҳод намуда, дар он маблағи даромади пардохтшуда (ҳисобшуда) ва (ё) андозҳои мутобиқи муқаррароти шартномаҳои байналмилалӣ ситонидашуда, инчунин меъёрҳои андоз, номи шартномаҳои байналмилалӣ ва иттилоотро аз хуччати тасдиқкунандаи резиденти ғайррезидент дарҷ намояд. Ҳамзамон, тибқи талаботи қисми 9 Дастурамал дар асоси дархости ғайррезидент мақомоти андоз дар бораи даромад ва андозҳои аз манбаҳои воқеӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохтшуда маълумотнома пешниҳод менамояд.

5. ТАРТИБИ ТАТБИҚИ ШАРТНОМАҲОИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ ДАР САМТИ АНДОЗБАНДӢ НИСБАТ БА АНДОЗБАНДИИ ФОИДАӢ СОҒ АЗ ФАӢОЛИЯТ ТАВАССУТИ МУАССИСАӢ ДОИМИ

24. Ғайррезидент ҳуқуқ дорад муқаррароти шартномаҳои байналмилалиро нисбат ба андозбандии фоидаи соғ аз фаъолият дар Ҷумҳурии Тоҷикистон тавассути муассисаи доимӣ бе пешниҳоди ариза дар асоси хуччати тасдиқкунандаи резиденти татбиқ намояд, агар чунин ғайррезидент гирандаи ниҳии фоидаи соғ ва дорои ҳуқуқи татбиқи муқаррароти шартномаҳои дахлдори байналмилалӣ дар самти андозбандӣ бошад.

25. Шахси ҳуқуқӣ – ғайррезидент уҳдадор аст дар эълумия оид ба андоз аз Ҷоиди соғи муассисаи доимӣ меёри андоз, маблағи андоз аз Ҷоиди соғи ва мушаххасоти шартномаи байналмилалӣро, ки дар асоси он меёри дахлдори андоз татбиқ шудааст, дарҷ намоад.

Эзоҳ: Мисол: Филиали ЧДММ “Н”-и Чумхурии Ўзбекистон дар Чумхурии Тоҷикистон ба истеҳсоли масолеҳи сохтмонӣ машғул шуда, бо Ҷамбасти Ҷаёлияти соли 2022 ба маблағи 1,0 млн.сомонӣ Ҷоиди ба даст оварда андоз аз даромадро бо меёри 13 Ҷоиз ба маблағи 130,0 ҳазор сомонӣ (1000,0x13%) ҳисоб ва ба Ҷуҷет пардохт намуудааст. Филиали мазкур мутобиқи моддаи 222 Кодекси андоз, ҳамчун муассисаи доимии шахси ҳуқуқии хориҷӣ, ки Ҷаёлияташро дар Чумхурии Тоҷикистон амалӣ менамоад, илова ба андоз аз даромад Ёҳдадор аст аз Ҷоиди соғ андоз аз Ҷоиди соғро бо меёри 15 Ҷоиз ба маблағи 130,5 ҳазор сомонӣ (870,0x15%) ҳисоб ва ба Ҷуҷети Чумхурии Тоҷикистон пардохт намоад. Дар Ҷунин ҳолат тибқи муқаррароти банди 25 Дастурамал ғайррезидент ҳуқуқ дорад муқаррароти шартномаҳои байналмилалӣро нисбат ба андозбандии Ҷоиди соғ аз Ҷаёлият дар Чумхурии Тоҷикистон истифода намоад.

6. ТАРТИБИ ТАТБИҚИ ШАРТНОМАҲОИ БАЙНАЛМИЛАЛӢДАР САМТИ АНДОЗБАНДӢ НИСБАТ БА АНДОЗБАНДИИ ДАРОМАДҲОИ ДИГАР АЗ МАНБАӢҲОИ ВОКЕӢ ДАР ЧУМХУРИИ ТОҶИКИСТОН

26. Ҷайррезиденте, ки аз манбаъҳои воқеъ дар Чумхурии Тоҷикистон даромад мегирад, ба истиснои ҳолатҳои дар қисмҳои 3 – 5 Дастурамал пешбинишуда, ҳуқуқ дорад то аз Ҷониби агенти андоз пардохт гардидани даромад ба мақомоти андози маҳалли бақайдгирии

агенти андоз оид ба татбиқи муқаррароти шартномаи байналмилалӣ ариза пешниҳод намоад.

27. Мақомоти андоз дар давоми 5 рӯзи тақвимӣ нисбат ба аризаи ғайррезидент оид ба татбиқ гардидани (нагардидани) муқаррароти шартномаҳои байналмилалӣ дар самти андозбандӣ, ҳулосаи асоснок пешниҳод менамоянд.

28. Бо назардоштани муқаррароти банди 28 Дастурамал, ғайррезидент ҳуқуқ дорад нисбат ба ҳулосаи мақомоти андоз ба мақоми ваколатдори давлатӣ бо Ҷалби мақомоти салоҳиятдори мамлақати резидент Ҷихати баррасии тақрорӣи ариза муроҷиат намоад.

Эзоҳ: Мисол: Мақомоти андоз дар асоси аризаи ЧДММ “А” – резиденти кишвари Герсоғии Бузурги Люксембургро оид ба татбиқи муқаррароти шартномаи байналмилалӣ дар самти андозбандӣ баррасӣ намууда, бинобар сабаби мутобиқ набудан ба талаботи созишномаи оид ба канорағирӣ аз андозбандии дукарата ҳулосаи манфӣ пешниҳод менамоад. Ҷамзамон, ЧДММ “А” ҳуқуқ дорад Ҷихати баррасии тақрорӣи ариза бо Ҷалби мақомоти салоҳиятдори мамлақати резидент ба Кумитаи андоз муроҷиат намоад.

7. ТАСДИҚИ МАҚОМИ РЕЗИДЕНТИ ЧУМХУРИИ ТОҶИКИСТОН ВА РЕЗИДЕНТИ ДАВЛАТИ ХОРИҶӢ БО МАҚСАДИ ТАТБИҚИ МУҚАРРАТОИ ШАРТНОМАҲОИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ ДАР САМТИ АНДОЗБАНДӢ

29. Бо мақсади татбиқи шартномаҳои байналмилалӣ резиденти Чумхурии Тоҷикистон, ки аз манбаи воқеъ дар давлати хориҷӣ даромад мегирад, ҳуқуқ дорад бо ариза ба мақоми ваколатдор дар соҳаи молия тибқи шакли дар замимаи 1 Дастурамал овардашуда, барои дастрас намудани ҳуҷҷати тасдиқунандаи мақоми резиденти Чумхурии Тоҷикистон муроҷиат намоад. Ба аризаи

резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон нусхаи хуччатҳои зерин замима карда мешаванд:

- барои шахси ҳуқуқӣ - шаҳодатномаи бақайдгирии давлатии таъсисбӣ (аз нав бақайдгирӣ), иқтибос аз феҳристи ягонаи давлатии шахосни ҳуқуқӣ ва хуччати муайянкунандаи манбаи даромад аз давлати хориҷӣ (шартномаи басташуда ва (ё) маълумотнома ва дигар хуччати муайянкунандаи даромад);

- барои соҳибкории инфиродӣ - шиносномаи шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳодатномаи ҳуқуқи амалӣ намудани фаъолияти соҳибкории инфиродӣ ва иқтибос аз феҳристи ягонаи давлатии соҳибкории инфиродӣ; - барои шахси воқеӣ - шиносномаи шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- барои шахсе, ки шаҳрванди давлати хориҷӣ буда, ба талаботи қонунгузории андози Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқат мекунад, барои резидент эътироф шудан - нусхаи шиносномаи шаҳрванди хориҷӣ ва хуччатҳои тасдиқкунандаи маҳалли будубоши муваққатӣ ё доимӣ ё ҷои истиқомати доимӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- барои шахси бешаҳрванд, ки ба талаботи қонунгузории андози Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқат мекунад, барои резидент эътироф шудан - хуччати тасдиқкунандаи шахсият ва хуччатҳои тасдиқкунандаи маҳалли будубоши муваққатӣ ё доимӣ ё ҷои истиқомати доимӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон.

30. Хуччати тасдиқкунандаи мақоми резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон, дар бланкӣ расмии мақоми ваколатдор дар соҳаи молия (дар ҳомили коғазӣ) ё дар шаклӣ электронии тибқи шакли дар замимаи 2 Дастурамал овардашуда, тасдиқ карда шуда, дар давоми соли тақвимӣ, ки чунин хуччат пешниҳод шудааст, эътибор дорад. Мақоми ваколатдор дар соҳаи молия дар

баробари қабули ариза уқладор аст, ки хуччати мақоми резидентиро дар давоми 10 рӯзи корӣ ба аризадиҳанда пешниҳод намояд.

8. ТАЛАБОТИ УМУМӢ ХАНГОМИ ПЕШНИХОДИ АРИЗА БАРОИ ТАТБИҚИ МУҚАРРАРОТИ ШАРТНОМАҲОИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ ДАР САМТИ АНДОЗБАНДИ

31. Гайрирезидент уқладор аст яққоя бо ариза оид ба татбиқи муқаррароти шартномаҳои байналмилалӣ дар самти андозбандӣ хуччатҳои зеринро ба мақомоти андоз пешниҳод намояд:

- хуччати тасдиқкунандаи резиденти барасмият даровардашуда ё апостил гузошташудаи гайрирезидент, агар дар санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудай Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигар пешбинӣ нагардида бошад;

- нусхаҳои хуччатҳои таъсисӣ;

- нусхаи шартномаҳо барои иҷрои корҳо (хизматрасониҳо) ё барои фаъолияти (амалҳои) дигар;

- хуччатҳои тасдиқкунандаи иҷрои корҳо (хизматрасониҳо ва фаъолияти (амалҳои) дигар аз ҷониби гайрирезидент);

- маълумот дар бораи даромадҳо аз хизматрасониҳои нақлиётӣ дар ҳамлу нақли байналмилалӣ ва дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон.

32. Агентӣ андоз ба мақомоти андоз хуччатҳои бахисобгирӣ тасдиқкунандаи маблағи ҳисобшуда ва (ё) пардохтшудаи даромад ва андозҳои нигоҳдошташударо пешниҳод намояд.

33. Хуччатҳои дар сархатҳои қорум ва панҷуми банди 30 Дастурамал пешбинишуда дар муҳлати на дертар аз 10 рӯзи корӣ баъди иҷрои корҳо ва хизматрасониҳо пешниҳод карда мешаванд.

34. Мувофиқи талаботи қисмҳои 2, 6 ва 7 Дастурамал татбиқи муқаррароти шартномаҳои байналмилалӣ дар самти андоз, ки боиси таъсиси муассисаи доимӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон наметарғад ба ду марҳила тақсим мешавад. Яқум – то пардохт ғардидани даромад ва дуҷум – пас аз ғарифтани даромад аз манбаи воқеъ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (барғардонидани андоzi нигоҳдошташуда дар манбаи пардохт).

35. Дар марҳилаи яқум шахс – ғайррезидент ва (ё) агенти андоз то пардохт ғардидани даромад ба шахс – ғайррезидент бояд ба нозироти андоzi ҷойи қайди агенти андоз мурочиат намуда, ҳуҷҷатҳои зеринро барои ғарифтани ҳулоса оид ба андозбандии даромади ғайррезидент аз ғайрирезидент дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки боиси таъсис додани муассисаи доимӣ наметарғад (ба истиснои даромадҳои, ки дар қисмҳои 3 – 5 Дастурамал номбаршуда) пешниҳод мекунанд:

- ҳуҷҷати тасдиқкунандаи резидентӣ, ки аз ҷониби мақоми салохиятдор ё ваколатдори давлатӣ ва бо тарҷумаи ба тариқи ногриалӣ тасдиқшуда ё апостишуда, ки резидентии ғайррезидентро тасдиқ намудааст; - нусхаи ҳуҷҷатҳои таъсисӣ.

36. Бо ғарифтани ҳулоса оид ба татбиқи шартномаи байналмилалӣ оид ба озод шудан аз андоз дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, агенти андоз даромади ғайррезидентро бо нигоҳ доштани андоз (бе пардохт намудани он ба бучет) пардохт менамояд.

37. Дар марҳилаи дуҷум (пас аз ғарифтани даромад аз манбаи воқеъ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон) бо мақсади барғардонидани маблағи андоzi нигоҳдошташуда, ба мақомоти андоzi маҳалли бақайдгирии агенти андоз ҳуҷҷатҳои зеринро пешниҳод менамояд:

1) ариза тибқи шакли дар замимаи 3 Дастурамал овардашуда оид ба барғардонидани андоzi

нигоҳдошташуда дар манбаи пардохт (вале ба бучет пардохт нашуда) ва дар як вақт пешниҳод намудани:

- нусхаи қарордодҳо (шартномаҳо, созишномаҳо) барои иҷрои қорҳо (хизматрасониҳо) ё барои дигар мақсадҳо;

- нусхаҳои ҳуҷҷатҳои таъсисӣ (дар инҷо иснод ба ариза ва маълумотҳои пешниҳодгашта дар марҳилаи яқум ва мақтуби мақоми андоzi маҳалли бақайдгирии агенти андоз оварда мешавад);

- санади қорҳои иҷрошуда – хангоми аз ҷониби ғайррезидент ба иҷро расидани намудҳои гуногуни қорҳо, санади қабули истифодабарии объект – хангоми иҷрои қорҳои сохтмонӣ, ҳисобнома-фактура ё дигар ҳуҷҷати пардохт, ки ғарифтани даромадро аз хизматрасонӣ тасдиқ менамояд;

2) аз ҷониби агенти андоз пешниҳод ғардидани ҳуҷҷатҳои баҳисобгирӣ, ки маблағи ҳисобшуда ва (ё) пардохтшудаи даромадҳо ва андозҳои нигоҳдошташударо тасдиқ менамоянд.

38. Вобаста ба ин мақомоти андоз, дар давоми 5 рӯзи тақвимӣ аз лаҳзаи ғарифтани ҳуҷҷатҳои пешниҳодшуда, онҳоро омӯхта, ўҳдадораст дар ҳамон мўҳлат қарори мусбӣ (манфӣ) оид ба барғардонидани андоzi аз ҷониби агенти андоз нигоҳдошташуда, ба агенти андоз хабар медиҳад.

39. Агенти андоз хангоми ғарифтани қарори мусбии мақоми андоз оид ба барғардонидани андоzi нигоҳдошташуда, маблағи андоzi нигоҳдошташудаи ғайррезидентро барметарғадонад.

40. Новобаста аз он, ки ғайрирезидент ғайррезидент дар Ҷумҳурии Тоҷикистон боиси таъсис додани муассисаи доимӣ наметарғад, хангоми риоя нашудани тартиби зикргардида, муқаррароти шартномаи

байналмилалӣ нисбат ба чунин шахсони ҳукукии ғайррезидент татбиқ намегардад.

9. МАЪЛУМОТНОМА ОИД БА МАБЛАҲҲОИ АНДОЗҲОИ ДАР ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ПАРДОХТШУДА

41. Дар асоси дархости ғайррезидент мақомоти андоз дар бораи даромад ва андозҳои аз манбаҳои воқеъ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохтшуда маълумотнома пешниҳод менамояд.

42. Мурочиати ҳаттии ғайррезидент оид ба пешниҳоди маълумотнома ба мақомоти андозии дахлдор бевосита ё ин ки ба воситаи шахсе, ки даромадро ба манфиати ғайррезидент аз манбаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт менамояд ё тавассути шахси ваколатдор, ки бояд ваколати худро ба ваколатдор тасдиқ кунад, равон карда мешавад.

43. Мурочиат тибқи шакли дар замимаи 4 Дастурамал овардашуда бояд бо забони давлатӣ ё бо забони хориҷӣ яқоя бо тарҷумаи расмӣ бо забони давлатӣ дода шавад.

10. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

44. Агенти андоз уҳдадор аст ҳангоми ҳисобкунии андоз аз манбаи пардохт, ки ба мақомоти андоз пешниҳод мешавад, маблағи даромади пардохтшуда (ҳисобшуда) ва (ё) андозҳои мутобиқи муқаррароти шартномаҳои байналмилалӣ ситонидашуда, инчунин меъёрҳои андоз, номи шартномаҳои байналмилалӣ ва иттилоотро аз ҳуҷҷати тасдиқкунандаи резидентии ғайррезидент дарҷ намояд.

45. Дар сурати риоя нагардидани муқаррароти шартномаҳои байналмилалӣ, ки боиси қисман ё пурра пардохт нагардидани андозҳо ба бучети Ҷумҳурии Тоҷикистон гардидааст, агенти андоз мутобиқи

қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешавад. Агар маблағи андоз сари вақт ба бучети гузаронида нашавад, агенти андозии пардохткунандаи даромад уҳдадор аст маблағи андозии нигоҳдоштанашуда ва ба бучети гузарониданашуда, инчунин ҷаримаҳо ва фоизҳои дахлдорро аз ҳисоби худ ба бучети гузаронад. Агенти андоз, ки андозро аз манбаи пардохт пас аз напардохтани андоз аз ҳисоби худ пардохт менамояд, ҳукук дорад аз гирандаи даромад андоз ситонад.

46. Дар ҳолати аз ҷониби ғайррезидент мақсаднок пешниҳодшудани маълумоти бардуруғ, ки боиси қисман ё пурра пардохт нагардидани андозҳо ба бучети Ҷумҳурии Тоҷикистон гардидааст, ғайррезидент ва агенти андоз мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

389

	(НМЭО)	(Ному нисаб)
1. Тогтотой		
2. Хүснэгт		
3. Төгсгөл		
4. Бусад		
5. Нэмэлт		
6. Бусад		
7. Төгсгөл		
8. Бусад		
9. Төгсгөл		
10. Бусад		
11. Төгсгөл		
12. Бусад		
13. Төгсгөл		
14. Бусад		
15. Төгсгөл		
16. Бусад		
17. Төгсгөл		
18. Бусад		
19. Төгсгөл		
20. Бусад		
21. Төгсгөл		
22. Бусад		
23. Төгсгөл		
24. Бусад		
25. Төгсгөл		
26. Бусад		
27. Төгсгөл		
28. Бусад		
29. Төгсгөл		
30. Бусад		
31. Төгсгөл		
32. Бусад		
33. Төгсгөл		
34. Бусад		
35. Төгсгөл		
36. Бусад		
37. Төгсгөл		
38. Бусад		
39. Төгсгөл		
40. Бусад		
41. Төгсгөл		
42. Бусад		
43. Төгсгөл		
44. Бусад		
45. Төгсгөл		
46. Бусад		
47. Төгсгөл		
48. Бусад		
49. Төгсгөл		
50. Бусад		
51. Төгсгөл		
52. Бусад		
53. Төгсгөл		
54. Бусад		
55. Төгсгөл		
56. Бусад		
57. Төгсгөл		
58. Бусад		
59. Төгсгөл		
60. Бусад		
61. Төгсгөл		
62. Бусад		
63. Төгсгөл		
64. Бусад		
65. Төгсгөл		
66. Бусад		
67. Төгсгөл		
68. Бусад		
69. Төгсгөл		
70. Бусад		
71. Төгсгөл		
72. Бусад		
73. Төгсгөл		
74. Бусад		
75. Төгсгөл		
76. Бусад		
77. Төгсгөл		
78. Бусад		
79. Төгсгөл		
80. Бусад		
81. Төгсгөл		
82. Бусад		
83. Төгсгөл		
84. Бусад		
85. Төгсгөл		
86. Бусад		
87. Төгсгөл		
88. Бусад		
89. Төгсгөл		
90. Бусад		
91. Төгсгөл		
92. Бусад		
93. Төгсгөл		
94. Бусад		
95. Төгсгөл		
96. Бусад		
97. Төгсгөл		
98. Бусад		
99. Төгсгөл		
100. Бусад		

M13

Нозироти андоз

дар _____

Мухр ва қайд онд ба қабул

намудан

аз " _____ соли 20 _____

Замини 3

ба Дастурамал дар бораи

таъбиқи шартномаҳои байналмилалӣ дар самти

андозбандӣ бо мақсади пешгирии

андозбандии дуқарата ва саркаши аз ғарбонҳои

андозҳо аз даромад ва молу мулк (сармоя)

АРИЗАИ

ғайррезидентӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон онд ба

таъбиқи муқаррароти шартномаи байналмилалӣ

1. Номии пурраи шахси ҳуқуқии хориҷӣ ё ғайррезидент _____

2. Мамлакате ки шахси ҳуқуқии хориҷӣ ё ғайррезидент дар қайд мебошад _____

Ҳоҳишмандам роҷеъ ба ғайрирезидентӣ ман дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррароти шартномаи байналмилалӣ байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва _____

(номи мамлакат, номи пурраи шартнома)

аз " _____ соли 20 _____ аз даромади дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ман тааллуқ дошта _____

ба маблағи _____ (намуни даромад)

_____ (маблағи даромад)

таъбиқи қарда шавад.

Санаи навиштан " _____ соли 20 _____

(имзо)

Мақоми салоҳиятдор _____

а) аризадиҳанда тибқи муқаррароти шартномаи байналмилалӣ байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва _____

(номи мамлакат, номи пурраи шартнома)

аз " _____ соли _____ муқимӣ дар ин мамлакат мебошад.

б) даромади аризадиҳанда, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон гирифтааст дар давраи номбаршуда андозбандӣ қарда мешавад.

Санаи навиштан " _____ соли 20 _____

Ҷ. М.

(имзо)

Қарори мақоми андоз

Тасдиқ қарда мешавад, ки маълумоти дар ин ариза дарҷшуда ба муқаррароти шартномаи байналмилалӣ байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва _____

(номи пурраи шартнома)

аз " _____ соли 20 _____ мутобиқ мебошад (намебошад) ва маблағи андоз аз даромади ба аризадиҳанда тааллуқдошта маблағи зеринро таъсис медиҳад. _____

(маблағ бо рақамҳо ва ҳуруф)

Сардори мақоми андоз _____

(насаб, ном ва номи падар)

(имзо)

Ҷ. М.

" _____ соли 20 _____

Замимали 4
ба Дастурамал дар бораи
татбиқи шартномаҳои байналмилалӣ
дар самти андозбандӣ бо мақсади пешгирин
андозбандии дукарата ва саркашӣ аз пардохти
андозҳо аз даромад ва молу мулк (сармоя)
Маълумотнома дар бораи андоз аз даромад, ки аз ҷониби ғайрирезидент (шахси
воқеӣ ё ҳуқуқӣ) дар Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт шудааст

1. Нозироти андоз

(номи пурраи нозироти андоз), ки пардохт гардидаи андоз аз даромадро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон
тасдиқ мекунад.

барои давран

ба маблағи

(маблағ ба рақамҳо ва ҳарфҳо)

ситонидашаванда*:

- ☐ тибқи муқаррароти Колекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- ☐ мутобиқи Созишнома (Конвенсия) онд ба пешгирин андозбандии
дукарата байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва

(номи кишвар)

бо меъёри _____ фойзҳо аз фойдае (даромаде), ки андозбандӣ мешавад

(шакл ва маблагӣ даромад нишон дола мешавад)

(номи шахси ҳуқуқӣ ё насаб, ном, номи падари (хангоми мавҷуд будан) шахси воқеӣ (ғайрирезидент)
мутобиқи ҳуҷҷате, ки дилени бақайдгириро дар давлати резидентӣ аз фойдаҳо (даромадҳо), ки аз онҳо
андоз пардохт шудааст, тасдиқ мекунад)

2. Рақами мушаххаси андозсупоранда шахси ҳуқуқӣ (воқеӣ) хоричӣ дар
давлати резидентӣ (хангоми мавҷуд будан)

* лозимиро хат кунед

3. Маҳалли ҷойгиршавии илора ё маҳалли зисти шахси воқеӣ (ҳуқуқӣ) хоричӣ
резидентӣ
дар _____

4. Номи пурраи (насаб, ном ва номи падари) резидентии Ҷумҳурии Тоҷикистон
(агенти андоз) ё намоёнани доимии ғайрирезидент, ки андозро ситонидаст

5. Рақами мушаххаси андози резидентии Тоҷикистон (агенти андоз) ё муассисаи
доимии ғайрирезидент, ки андозро ситонидаст

Ҷ.М.

3. ИМТИЁЗИ АНДОЗ

5. Нисбат ба амалиётҳои субъектҳои бозори қоғазҳои қиматнок дар бозори муташаккили қоғазҳои қиматнок имтиёзҳои андозӣ бо тартиби зерин амалӣ мегардад:

1) банди 3 Дастурамал муқарраршударо анҷом медиҳанд, аз пардохти 50 фоизи андозҳои зерин озод карда мешаванд:

- андоз аз даромади шахсони ҳуқуқӣ;

- андоз аз арзиши иловашуда (минбаъд-ААИ).

2) эмитентҳо – шахсони ҳуқуқии резидент ва ғайрирезиденте, ки қоғазҳои қиматноки онҳо дар биржаҳои фондии дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон амалкунанда дар муомилот мебошанд, вобаста ба даромади бадастоварда аз афзоиши арзиши қоғазҳои қиматнок дар санаи муомилоти онҳо аз пардохти андоз аз даромади шахсони ҳуқуқӣ (андози низоми содакардашуда) озод карда мешаванд.

3) сармоягузoron – шахсони воқеӣ ва ҳуқуқие, ки резидент ва ғайрирезидент мебошанд ва аз афзоиши арзиши қоғазҳои қиматнок (пардохти купонӣ, дисконти ва ба инҳо монанд) дар санаи муомилоти онҳо дар биржаи қоғазҳои қиматнок даромад мегиранд, вобаста ба ҷунин даромад аз пардохти андоз аз даромад аз афзоиши арзиши қоғазҳои қиматнок озод карда мешаванд.

6. Муқаррароти зербанди 3) банди 5 Дастурамал нисбати сармоягузороне, ки саҳмияҳои ба онҳо тааллуқдоштаро харидорӣ намудаанд (пардохт намудаанд), татбиқ намегардад.

7. Имтиёзҳои пешбинишудаи Дастурамали мазкур вобаста ба муомилот баровардаи қоғазҳои қиматноки давлатӣ, қоғазҳои қиматноке, ки аз тарафи Бонки миллии Тоҷикистон бароварда мешавад ё кафолат дода мешавад, сертификатҳои бонкӣ, вексел ва чек (коносамент) татбиқ

намегардад. Эзоҳ: Мисоли 1. ҶДММ “Б”, ки фаъолияти брокериро дар биржаи фондӣ амалӣ менамояд, аз рӯи амалиёт бо қоғазҳои қиматноки ҶСК “А” ба маблағи 20000 сомонӣ подоштули комиссияи (ҳаққи хизматрасонӣ) мегирад. Бо дар назар доштани меъёри ААИ дар моддаи 264 Кодекси андоз муайяншуда арзиши хизматрасонӣ тибқи талаботи зербанди 1) банди 5 Дастурамал 21500 ($20000 \times 15\% \times 50\% + 20000$) сомониро ташкил медиҳад. Дар ҷунин сурат ҶДММ “Б» дар давраи моҳи ҳисоботӣ аз амалиёти хизматрасонии брокерии худ 1500 сомонӣ ААИ ва мувофиқи моддаи 242 Кодекси андоз пешпардохти андоз аз даромади шахсони ҳуқуқиро ҳисоб ва ба бучети давлатӣ пардохт менамояд. Дар соли ҳисоботӣ ҶДММ “Б” эълумияи андоз аз даромади шахсони ҳуқуқиро бо дар назар доштани имтиёзҳои муқарраргардидаи зербанди 1) банди 5 Дастурамал таҳия ва ба мақомоти дахлдори андоз пешниҳод намуда, пардохти 50 фоизи андозии мазкурро ҳисоб ва ба бучети давлатӣ пардохт менамояд.

Мисоли 2. ҶСК “К” (эмитент) дар биржаи фондӣ 1000 дона саҳмияи худро ба нархи 100 сомонӣ барои як дона ба фуруш баровард. Дар санаи муомилот ҶСК “К” ҳар як саҳмияҳои худро ба маблағи 300 сомонӣ мефурушад, ки афзоиши арзиши саҳмияҳо барои як дона 200 (300-100) сомониро ташкил медиҳад. Дар маҷмӯъ даромад аз афзоиши фуруши саҳмияҳо ба 200000 (300000-100000) сомонӣ баробар шуд. Дар ин ҳолат ҶСК “К” вобаста ба афзоиши фуруши саҳмияҳо аз пардохти андоз аз даромади шахсони ҳуқуқӣ озод мебошад.

Мисоли 3. Сармоягузор-шахси воқеӣ саҳмияҳои харидорӣ намудаашро 16 апрели соли 2022 фурухта, аз афзоиши нархи саҳмияҳо бо назардошти хароҷотҳо дар биржаи фондӣ 50000 сомонӣ даромад гирифт. Дар ҷунин ҳолат даромади ӯ аз афзоиши қоғазҳои қиматнок аз андоз аз даромад озод карда мешавад. Ҳангоми гирифтани

даромад дар шакли суди сахмия чунин даромад дар манбаи пардохт бо андоз аз даромад андозбандӣ карда мешавад. Мисоли 4. Сармоягузор ҶДММ “А” моҳи апрели соли 2020 тавассути биржаи фондӣ сахмияҳои одии ҶСК “Г”-ро ба арзиши 100000 сомонӣ харидорӣ намуда, саҳоми ин ҷамъият гардид. Моҳи майи соли 2021 ҶДММ “А” аз сахмияҳои худ дар ҶСК “Г” ба маблағи 25000 сомонӣ даромад дар шакли суди сахмия мегирад. Моҳи июни соли 2021 ҶДММ “А” тавассути биржаи фондӣ сахмияҳоро ба маблағи 150000 сомонӣ мефурушад, ки даромад аз афзоиши коғазҳои киматнок сомониро ташкил дод. Дар чунин сурат даромади ҶДММ “А” дар шакли суди сахмия бо андоз аз даромад дар манбаи пардохт аз ҷониби ҶСК “Г” андозбандӣ карда шуда, даромад аз афзоиш аз фуруши коғазҳои киматнок аз андоз аз даромад озод мебошад.

Мисоли 5. Шахси воқеӣ-сармоягузор 1 майи соли 2022 дар биржаи фондӣ вомбаргҳои ҶСК “Д”-ро ба маблағи 50000 сомонӣ харидорӣ менамояд, ки бар ивази харидорӣ намудани вомбарг, ҶСК “Д” уҳдадор мешавад, ки ба шахси воқеӣ 14 фоизи солона даромади фоизӣ (ё пардохти купонӣ) пардохт намояд. ҶСК “Д” ба шахси воқеӣ барои моҳи майи соли 2021 ба маблағи 583,3 сомонӣ даромад дар шакли фоиз ҳисоб намуда, хангоми пардохти он бо андоз аз фоизҳо андозбандӣ мекунад (583,3*12%). Шахси воқеӣ-сармоягузор 1 июни соли 2022 дар биржаи фондӣ хамин вомбаргҳоро ба маблағи 53000 сомонӣ ба дигар сармоягузор мефурушад, ки афзоиш аз фуруши он бо андоз аз даромади шахсони воқеӣ андозбандӣ карда намешавад.

Мисоли 6. ҶСК “К”-эмитент дар биржаи фондӣ 1000 дона коғазҳои киматнок ба нархи 100 сомонӣ барои як дона ба фуруш баровард 5 июни соли 2021 ҶСК “К” ҳар як коғазҳои киматноки худро ба маблағи 95 сомонӣ ба ҶСК “Р”-сармоягузор мефурушад, яъне 5 сомонӣ камтар

аз нархи номиналӣ пардохти дисконтӣ мегирад. ҶСК “Р”-сармоягузор 20 июни соли 2021 ҳар як донаи коғазҳои киматноки мазкурро бо нархи 100 сомонӣ мефурушад. Дар чунин сурат тибқи талаботи зербанди 3) банди 5 Дастурамал пардохти дисконтӣ, ки харидорӣ намудани сахмияҳо аз нархи номиналӣ паст ва фуруши онҳо баландтар аз ин нарх анҷом дода шудааст, бо андоз аз даромад аз шахсони ҳуқуқӣ андозбандӣ намегардад.

Мисоли 7. ҶСК “Т” иштирокчи бозори муташаққили коғазҳои киматнок моҳи марти соли 2021 тавассути биржаи фондӣ сахмияҳои худро ба нархи 100000 сомонӣ ба ҶДММ “Р” мефурушад. Моҳи июли соли 2021 ҶДММ “Р” сахмияҳои ҶСК “Т”-ро ба худ ҶСК “Т” ба маблағи 200000 сомонӣ мефурушад. Дар чунин сурат озодкунии пардохти андоз аз даромад аз шахсони ҳуқуқӣ аз афзоиши коғазҳои киматнок нисбат ба ҶДММ “Р” амалӣ намегардад, бинобар ин, ҶСК “Т” уҳдадор аст, ки дар манбаи пардохт андозии мазкуро нигоҳ дошта, ба бучети давлатӣ пардохт намояд.

4. ҚАЙДИ МАХСУСИ СУБЪЕКТҲОИ БОЗОРИ МУТАШАҚҚИЛИ КОҒАЗҲОИ КИМАТНОК

8. Бо мақсади назорати имтиёзҳои андозии додашаванда ворид намулдани шахсони дар банди 5 Дастурамал зикргардида ба қайди махсуси Кумитаи андоз ва асосҳои соҳиб шудан ба имтиёзҳои андозӣ аз ҷониби онҳо, биржаи фондӣ уҳдадор аст, ки ба Кумитаи андоз барои бақайдгирӣ саривақт маълумоти асоснокро дар шакли коғазӣ ва ё электронӣ пешниҳод намояд.

9. Имтиёзҳои дар Дастурамал номбаршуда танҳо пас аз қайди махсуси Кумитаи андоз ва пешниҳоди шаҳодатнома оид ба қайди махсуси иштирокчи касбии бозори муташаққили коғазҳои киматнок, шаҳодатнома оид ба қайди махсуси эмитент, ки коғазҳои киматноки он дар бозори муташаққили коғазҳои киматноки дар ҳудуди

Ҷумҳурии Тоҷикистон амалкунанда дар муомилот мебошанд ва шаҳодатнома оид ба қайди маҳсули сармоягузор - шахси воқеӣ ва ҳуқуқие (резидент ва ғайрирезидент), ки коғазҳои қиматноки онҳо дар биржаҳои фондии дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон амалкунанда дар муомилот мебошанд, дар шакли коғазӣ ва ё электронӣ, истифода мегарданд.

10. Шаҳодатномаи субъекти бозори муташаққили коғазҳои қиматнок (минбаъд-шаҳодатнома) дар муҳлати 20 рӯз аз санаи ворид гардидани эълумия (ҳисобот)-и иштирокчиҳои касбии бозори муташаққили коғазҳои қиматнок ба Кумитаи андоз ба тариқи коғазӣ ва ё электронӣ дода мешавад.

11. Шаҳодатнома дорои рақами тартибӣ, силсила, санаи дода шудан, рақами бақайдгирӣ, рақами мушаххаси андозсупоранда, санаи бақайдгирии маҳсус ва суроғаи андозсупоранда мебошад.

12. Асос барои бақайдгирии маҳсули субъектҳои бозори муташаққили коғазҳои қиматнок эълумия (ҳисобот)-и биржаи фондӣ ба ҳисоб меравад.

13. Кумитаи андоз бо дар назар доштани талаботи Кодекси андоз хангоми мавҷуд будани маълумоти эътимоднок оид ба канорагирӣ аз андоз ба воситаи амалиёти биржаи фондӣ гузоштани қайд маҳсус ва додани шаҳодатномаро ба эмитентҳо ва сармоягузoron рад менамояд.

5. АМАЛИСОЗИИ ИМТИЁЗҲОИ АНДОЗӢ

14. Субъектҳои бозори муташаққили коғазҳои қиматнок шаҳодатнома оид ба гузоштан ба қайди маҳсус, ки аз тарафи Кумитаи андоз дода мешавад, бояд дошта бошанд.

15. Бо мақсади баҳисобгирии имтиёзҳои андозӣ субъектҳои бозори муташаққили коғазҳои қиматнок уҳдадоранд, аз рӯи муомилот (амалиётҳо, қарордодҳо,

шартномаҳо ва созишномаҳо)-и ба ғайриқимат дар бозори муташаққили коғазҳои қиматнок алоқаманд ва аз рӯи амалиётҳои андозбандишаванда вобаста ба дигар намууди ғайриқимат баҳисобгирии алоҳида баранд.

16. Барои таъбиқи имтиёзҳои андозии дар Дастурамал пешбинигардида субъектҳои бозори муташаққили коғазҳои қиматнок уҳдадоранд, ки дар эълумияҳои дахлдори андозҳо, ки ба мақомоти андоз пешниҳод карда мешавад, маблағи даромад ва амалиёти ба ҷунин ғайриқиматнон алоқаманди аз андозбандӣ озодро қайд намојанд.

17. Аз ҷониби субъектҳои бозори муташаққили коғазҳои қиматнок, ҳисоботи андоз ва тартиби пардохти он ба мақомоти дахлдори андоз вобаста ба низоми андозбандӣ ва намулҳои андоз тибқи тартиб ва муҳлатҳои муқаррарнамудай Кодекси андоз ба роҳ монда мешавад.

6. ЭЪЛОМИЯ (ҲИСОБОТ)-И БИРЖАИ ФОНДӢ

18. Бо мақсади таъбиқи имтиёзҳои андозӣ биржаи фондӣ бояд нисбат ба ҳар як имтиёзгиранда-субъектҳои бозори муташаққили коғазҳои қиматнок ва ҳар муомила (амалиёт)-и ба ғайриқиматнон алоқаманд, ки дар биржаи фондӣ сурат мегирад, ҳар моҳ на дертар аз сачаи 15-уми моҳе, ки баъди моҳи ҳисоботӣ фаро мерасад, ба Кумитаи андоз эълумияҳо (ҳисоботҳо) оид ба ғайриқиматнон иштирокчиҳои касбӣ дар бозори муташаққили коғазҳои қиматнок, оид ба ғайриқиматнон эмитентҳо-шахсони ҳуқуқие, ки (резидентҳо ва ғайрирезидентҳо) коғазҳои қиматноки онҳо дар бозори муташаққили коғазҳои қиматноки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон амаликунанда дар муомилот мебошанд ва оид ба ғайриқиматнон сармоягузoron-шахсони воқеӣ ва ҳуқуқие (резидент ва ғайрирезидент), ки аз муомилот бо коғазҳои қиматнок дар бозори

муташаккили коғазҳои киматноки Ҷумҳурии Тоҷикистон
даромад мегиранд, пешниҳод намояд.

19. Ҳамаи муомилот (амалиётҳо, қарордодҳо, шартномаҳо, ва созишномаҳо), ки ба фаъолияти субъектҳои бозори муташакили коғазҳои қиматнок алоқаманд мебошад, бояд аз ҷониби биржаи фонди тасдиқ, ба қайд ва ба ҳисоб гирифта шавад.

7. МУКАРРАРОТИ ХОТИМАВЇ

20. Пешниҳоди саривақтии эълония (хисобот)-и биржаи фонди оид ба муомилот (амалиётҳо, қарордодҳо, шартномаҳо, созишномаҳо)-и басташуда ва дурустии он, ки ба Кумитаи андоз тибқи муқаррароти Дастурамал пешниҳод карда мешавад, ба зиммаи биржаи фонди гузошта мешавад.

21. Субъектҳои бозори муташаккили қоғазҳои қиматнок, намоёндагони онҳо ва шахсони мансабдор, инчунин агентҳои андоз барои байрон кардани мукаррароти Дастурамал ва ғайриқонуӣ мавриди истифода додани имтиёзҳои пешбининамудаи он тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгар мебошанд.

22. Назорати таъбики муқаррароти Дастурамал аз ҷониби мақомоти андоз амалӣ карда мешавад.

Заминди 2
ба фармони вақри молни
Чуқури Тоҷикистон
аз «01» феврал соли 2022, №18

Экземпляр (число) _____

под ко факсимильн ипироксичен касси дур бозори муштариҳои колхозон кредитон

барои _____ соли 20 _____

(ном иншии ҳуқуқон ҳисобот, диласи)

[illegible]

Робота _____ (дата сукупної заборгованості) _____ (місяць) _____

Користачка майбутня _____ (дата сукупної заборгованості) _____ (місяць) _____

Ч.М. _____

"_____ " _____ 20__

Замимаи 6
ба фармониши вазирӣ молияи
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз «01» феврал соли 2022, №18

Қумитан андозии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

ШАҲОДАТНОМА

№ _____ Силсилаи _____
(санаи додашуда)

Онд ба қайди махсуси эмитент, ки қозаҳон қиматноки он дар бозори
мутаҷаккили қозаҳон қиматноки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон
амалқунанда дар муомилот мебошанд

Рақами бақайдгирӣ № _____

Тасдиқ қарда мешавад, ки _____
(номи эмитент)

Рақами мушаххаси андозсупоранда _____

Мақомоти бақайдгиранда _____

Суроған ҳуқуқии эмитент дар ҳолати фавқолият таваассути агент, суроған агент ва
РМА _____
(шахси ҳуқуқӣ)

Мутобик ба қисми 7 моддаи 366 Кодекси андозии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба
дорандаи шаҳодатномаи мақкур ҳамчун субъекти бозори мутаҷаккили
қозаҳон қиматнок дар асоси бақайдгирини махсус дар Қумитан андозии назди
Ҳумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз « _____ » соли 20 _____ ҳуқуқ барои
истиқфодаи имтиёзҳои андозии дода мешавад.

ҚМ. _____ (имзо) _____ (ному насаб)

Замимаи 7
ба фармониши вазирӣ молияи
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз «01» феврал соли 2022, №18

Қумитан андозии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

ШАҲОДАТНОМА

№ _____ Силсилаи _____
(санаи додашуда)

Онд ба қайди махсуси сармоёгузор - шахси воқеӣ ва ҳуқуқие (резидент ва
ғайрирезидент), ки қозаҳон қиматноки онҳо дар биржаҳои фондии дар ҳудуди
Ҷумҳурии Тоҷикистон амалқунанда дар муомилот мебошанд

Рақами бақайдгирӣ № _____

Тасдиқ қарда мешавад, ки _____
(номи сармоёгузор, дар ҳолати шахси воқеӣ-шахраванди мансубият ба кишвар)

Рақами мушаххаси андозсупоранда _____

Мақомоти бақайдгиранда _____

Суроған ҳуқуқии сармоёгузор _____
(шахси ҳуқуқӣ)

Суроған маҳалли зист _____
(шахси воқеӣ)

Мутобик ба қисми 7 моддаи 366 Кодекси андозии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба
дорандаи шаҳодатномаи мақкур ҳамчун субъекти бозори мутаҷаккили қозаҳон
қиматнок дар асоси бақайдгирини махсус дар Қумитан андозии назди Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз « _____ » соли 20 _____ ҳуқуқ барои истиқфодаи
имтиёзҳои андозии дода мешавад.

ҚМ. _____ (имзо) _____ (ному насаб)

ДАСТУРАМАЛ

дар бораи ҳисоб ва пардохт намудани андози ягонаи кишоварзӣ

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Дастурамаи дар бораи ҳисоб ва пардохт намудани андоzi ягонаи кишоварзӣ (минбаъд - Дастурамаи), андозсупорандагон, объекти андозбандӣ, манбаи андоз, меъёри андоз, имтиёзҳои андоз, давраи андоз, тартиби ҳисоб ва пардохти андоз, пешниҳод кардани ҳисоботро муайян менамояд.

2. Низомии содакардашудаи андозбандӣ барои истеҳсолкунандагони маҳсулоти кишоварзӣ (минбаъд - андоzi ягонаи кишоварзӣ) низомии махсус барои андозбандии фаъолияти субъектҳои мебошад, ки истеҳсоли маҳсулоти кишоварзиро бе коркарди саноатӣ анҷом медиҳанд.

3. Андоzi ягонаи кишоварзӣ нисбат ба хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) ва шахсони ҳуқуқи дигар - истеҳсолкунандагони маҳсулоти кишоварзӣ (минбаъд - истеҳсолкунандагони маҳсулоти кишоварзӣ) истифода карда мешавад.

4. Супорандаи андоzi ягонаи кишоварзӣ, ки истеҳсоли маҳсулоти кишоварзиро бе коркарди саноатӣ анҷом медиҳад, аз пардохти андозҳои зерин озод мебошад:

- андоз аз даромад (андоzi низомии содакардашуда барои субъектҳои соҳибкории хурд), ба истиснои

даромадҳои, ки дар манбаи пардохт андозбандӣ карда мешаванд;

- андоз аз арзиши иловашуда, ба истиснои андоз аз арзиши иловашудае, ки хангоми воридоти мол ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт карда мешавад ва (ё) дар ҳолати анҷом ёфтани амалиётҳои дар манбаи пардохт андозбандишаванда;

- андоzi замин.

5. Даромадҳои аз фаъолияти кишоварзӣ бадастовардаи аъзои хоҷагии деҳқоние (фермерие), ки ба таъсиси шахси ҳуқуқӣ фаъолият менамоянд, аз пардохти андоз аз даромад барои шахсони воқеӣ озод карда мешаванд.

Эзоҳ: Мисол. Хоҷагии деҳқонӣ (фермерӣ)-и «А» дар соли ҳисоботӣ аз фаъолияти кишоварзӣ ба андозаи 50 000 сомонӣ даромади соф ба даст оварда, даромади мазкур байни 7 нафар аъзо тақсим намудааст. Дар мисоли мазкур даромадҳои аз фаъолияти кишоварзӣ бадастовардаи аъзои хоҷагии деҳқонӣ (фермерӣ)-и «А» аз пардохти андоз аз даромад барои шахсони воқеӣ озод мебошад.

6. Хангоми дар як вақт анҷом додани фаъолияти гайрикишоварзӣ супорандагони андоzi ягонаи кишоварзӣ иловатан супорандаи андоzi низомии содакардашуда ё низомии умумии андозбандӣ мебошанд. Чунин андозсупорандаи уҳдадор аст, ки пешбурди бахисобгирии даромад ва хароҷоти фаъолияти кишоварзӣ ва гайрикишоварзии худро дар алоҳидагӣ анҷом диҳад.

Эзоҳ: Мисоли 1. Кооперативи тичорати «Б» фаъолияти хоҷагидориро анҷом дода, дорои 20 гектар қитъаи замини таъиноти кишоварзӣ ва корхонаи коркарди нахи пахта мебошад. Дар мисоли мазкур кооперативи номбаршуда уҳдадор аст пешбурди бахисобгирии даромад ва хароҷоти фаъолияти кишоварзӣ ва гайрикишоварзии худро вобаста ба

корхонаи коркарди нахи пахта дар алохидагӣ анҷом диҳад.

Мисоли 2. Хочагии деҳқонӣ (фермерӣ)-и «В» дар ноҳияи Хуросон 5 гектар боғи ангур дошта, дар соли ҳисоботӣ аз он 15 тонна ҳосили ангур ҷамъоварӣ намуд. Аз ҷониби ҳочагии деҳқонӣ (фермерӣ)-и «В» 10 тонна ангур мавриди коркарди саноатӣ қарор дода шудааст. Хочагии деҳқонӣ (фермерӣ)-и «В» аз ҳисоби фуруши маҳсулоти коркардшуда ба маблағи 200000 сомонӣ даромад ба даст овард. Боқимонда 5 тонна ангур аз ҷониби ҳочагии деҳқонӣ (фермерӣ)-и «В» ба коркарди саноатӣ ҳамчун маҳсулоти кишоварзӣ ба маблағи 50000 сомонӣ фурухта шудааст. Дар баробари ин, ҳочагии деҳқонӣ (фермерӣ)-и «В» аз ҳисоби ба иҷора додани техникаи кишоварзӣ дар соли 2021 ба маблағи 5000 сомонӣ даромад гирифтааст. Дар маҷмӯъ ҳочагии деҳқонӣ (фермерӣ)-и «В» аз истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ ба маблағи 50000 сомонӣ ва аз ҳисоби коркарди саноатии ангур ва ба иҷора додани техникаи кишоварзӣ ба маблағи 205000 (200000+5000) сомонӣ даромад ба даст овардааст. Хочагии деҳқонӣ (фермерӣ)-и «В» аз масоҳати замини ҷудошуда андозии ягонаи кишоварзӣ ва аз ҳисоби даромадҳои фаъолияти ғайрикишоварзӣ, аз ҷумла коркарди ангур ва фуруши маҳсулоти коркардшуда, инчунин аз ҳисоби маблағи аз иҷора бадастоварда иловатан андозии низоми содакардашудаи андозбандӣ барои субъектҳои соҳибқори хурдро бо дар назар доштани муқаррароти боби 54 Кодекси андоз ва банди 7 Дастурамал ҳисоб ва пардохт менамояд. Агар даромади умумии ғайрикишоварзии ҳочагии деҳқонӣ (фермерӣ)-и «В» аз ҳадди даромад барои гузариш ба низоми умумии андозбандӣ муайяншуда зиёд бошад, пас ин ҳочагии деҳқонӣ уҳдадор аст дар қисмати фаъолияти

ғайрикишоварзӣ тибқи низоми умумии андозбандӣ андозхоро пардохт намояд.

7. Супорандагони андозии ягонаи кишоварзӣ андозҳои дигарро бо тартиби муқаррарнамудаи Кодекси андоз пардохт намуда, уҳдадорҳои агенти андозро иҷро менамоянд.

8. Супорандагони андозии ягонаи кишоварзӣ ҳуқуқ доранд ба низоми умумии андозбандӣ гузаранд.

9. Барои мақсадҳои Дастурамал мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

1) маҳсулоти кишоварзӣ - натиҷа (маҳсул)-и ҷиғдиҳои парвариши растаниҳои кишоварзӣ, ҷорво ва доройҳои дигари биологӣ, ки таҳти коркарди саноатии минбаъда қарор нагирифтааст;

2) коркарди саноатӣ - амалиёти технологияе, ки бо истеҳсоли маҳсулоти тайёр аз ашёи хоми кишоварзӣ аз коркарди аввалия гузашта алоқаманд мебошад. Барои супорандагони андозии ягона амалҳои зерин коркарди саноатии маҳсулоти кишоварзӣ маҳсуб намеёбанд:

- амалиёт оид ба тайёр намудани маҳсулоти кишоварзӣ барои фуруш (ба навъҳо ҷудо намудан ва бандубаст);

- якҷоянамии маҳсулоти гуногуни кишоварзӣ, ки рамзи молии он тағйир намеёбад;

- забхи ҷорво ва ҷудонамоии он;

- тозакунии ва хушконидаи ғалла, ғалладонагиҳо ва зироатҳои техникӣ (ба истиснои пахта) дар вазни аввалияи қабулшуда;

- омода намудани тухмии маҳсулоти кишоварзӣ дар шароити табиӣ;

хушконидаи зироатҳои сабзавотӣ ва мевагиҳо, сулфурдиҳӣ (дуднамоӣ) дар шароити табиӣ.

2.АНДОЗСУПОРАНДАГОН

10.Супорандагони андози ягонаи кишоварзӣ истеҳсолкунандагони маҳсулооти кишоварзие эътироф карда мешаванд, ки ба мукаррароти боби 1 Дастурамал мутобикат менамояд.

11.Андозсупорандагони зерин наметавонанд супорандаи андози ягонаи кишоварзӣ бошанд:

- муассисаҳои давлатӣ;
- андозсупорандагоне, ки ба истеҳсоли молҳои зераксӣ машғуланд;
- заминистифодабарандагоне, ки қитъаи заминро аз хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) ва шахсони ҳуқуқии дигар-истеҳсолкунандагони маҳсулооти кишоварзӣ барои ғайолияти кишоварзӣ ба иҷора гирифтаанд;
- андозсупорандагоне, ки низоми содакардашудаи андозбандии бизнеси бозиро истифода менамоянд.

Эзоҳ: Мисоли 1. Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Б» бо мақсади истеҳсоли маҳсулооти кишоварзӣ 10 гектар қитъаи заминӣ кишоварзиро аз хоҷагии деҳқонӣ (фермерӣ)-и «В» ба иҷора гирифтааст. Дар мисоли мазкур хоҷагии деҳқонӣ (фермерӣ)-и «В» уҳдадор аст, мутобики мукаррароти банди 3 Дастурамал аз 10 га қитъаи заминӣ кишоварзӣ дар тавозуни хоҷагии деҳқонӣ қарордошта, ки ба иҷора дода шудааст, андози ягонаи кишоварзиро ҳисоб ва ба бучет пардохт намояд. Ҳамзамон хоҷагии деҳқонӣ (фермерӣ)-и «В» вобаста ба даромади ба иҷора додани замин иловатан супорандаи андози низоми содакардашудаи барои субъектҳои соҳибқори хурд ба ҳисоб рафта, аз ин ҳисоб андози мазкурро ҳисоб ва ба бучет пардохт менамояд. Дар ин ҳолат ҶДММ «Б» тибқи мукаррароти сарҳати сеюми банди 11 Дастурамал вобаста ба қитъаи замин, ки аз хоҷагии деҳқонӣ (фермерӣ)-и «В» барои ғайолияти кишоварзӣ ба иҷора гирифтааст, супорандаи андози ягонаи кишоварзӣ намебошад. Даромаде, ки ҷамъият аз

ин заминӣ кишоварзӣ ба иҷорагирифтааш ба даст меоварад, андозҳои дахлдорро вобаста ба низоми андозбандӣ (низоми содакардашуда ва (ё) низоми умумии андозбандӣ) иҷрои уҳдадориҳои андозиро тибқи мукаррароти Кодекси андоз таъмин менамояд.

Мисоли 2. Тибқи қарори раиси ноҳияи Восеъ аз 10 майи соли 2021 ба хоҷагии деҳқонӣ (фермерӣ)-и «А», ки дорои 15 гектар боғи зардолу мебошад, бар илова аз ҳисоби заминҳои захираҳои озоди давлатӣ 2 гектар заминӣ кишти обёрии мошинӣ ва 3 гектар заминӣ ҷароғох ҷудо карда шудааст. Хоҷагии деҳқонӣ (фермерӣ)-и «А» аз 15 гектар боғи зардолу 200 тонна зардолуи тару тоза гирифта, аз он 50 тоннаро ба маблағи 150,0 ҳазор сомонӣ ба фуруш бароварда, даромад гирифт. Зардолуи боқимонда дар ҳаҷми 150 тонна дар шароити табиӣ хушконида, аз он 25,71 тонна маҳсулоти хушк ҳосил гардид, ки ба маблағи 180,0 ҳазор сомонӣ фурухт. Дар ин ҳолат тибқи банди 9 Дастурамал барои супорандагони андози ягона хушконидаи зардолу ба қарқарди саноатии маҳсулоти кишоварзӣ дохил намегардад. Бинобар ин, фуруши 50 тонна зардолуи тару тоза ва 25,71 тонна зардолуи хушконидашуда ҳамчун фуруши маҳсулоти кишоварзӣ доништа шуда, хоҷагии деҳқонӣ мазкур аз 15 гектар заминӣ кишоварзӣ андози ягонаи кишоварзиро пардохт менамояд. Бо дар назар доштани он ки 2 гектар заминӣ кишти обёрии мошинӣ ва 3 гектар заминӣ ҷароғох ба хоҷагии деҳқонӣ (фермерӣ)-и «А» моҳи майи соли 2021 ҷудо гардидааст, уҳдадориҳои ҳисоб ва пардохти андози ягонаи кишоварзӣ аз лаҳзаи ҷудо гардидани замин ба хоҷагии деҳқонӣ мазкур, яъне аз моҳи май ва барои 8 моҳи тахти истифода қарор додашудаи соли 2021 ба миён меояд.

Мисоли 3. Хоҷагии деҳқонӣ (фермерӣ)-и «А-2022» дорои 15 гектар заминӣ таъиноти кишоварзӣ буда, дар 10 гектари он 1000 сар чорво парвариш менамояд. ХД «А-

2022» аз ҳисоби фурӯши гӯшт ва шири истеҳсоли худӣ бидуни нуқтаи савдо ба маблағи 50 000 сомонӣ даромад ба даст овард. Дар ин ҳолат, тибки банди 9 Дастурамали мазкур забхи чорво ва ҷудонамоии он коркарди саноатӣ маҳсуб наёфта, аз пардохти андозӣ низоми содакардашуда озод буда, ХД «А- 2022» андозӣ ягонаи кишоварзиро ҳисоб ва ба бӯҷет пардохт менамояд.

3. ОБЪЕКТИ АНДОЗБАНДӢ ВА МАНБАИ АНДОЗ

12. Объекти андозбандии андозӣ ягонаи кишоварзӣ китъаи замини истеҳсолкунандаи маҳсулооти кишоварзӣ мебошад, ба истиснои заминҳое, ки тибки боби 4 Дастурамал аз пардохти андозӣ ягонаи кишоварзӣ озод карда шудаанд.

13. Манбаи андоз масоҳати китъаи замин мебошад, ки дар ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи ҳукуки истифодабарии он муқаррар шудааст ё амалан (бе ҳуҷҷат) истифода мешавад.

Эзоҳ: Мисоли 1. Ба Кооперативи тичоратии «А» тибки ҳуҷҷатҳои тасдиқкунанда 10 гектар замини ба таври табиӣ обёришаванда ва 50 гектар заминҳои кишти лалмӣ ҷудо карда шудааст. Дар соли 2021 кооперативии тичоратӣ аз 10 гектар замини обӣ 8 гектар ва аз 50 гектар замини лалмӣ 45 гектари онро барои истеҳсол (парвариш)-и маҳсулооти кишоварзӣ истифода намудааст. Дар ин ҳолат манбаи андоз барои ҳисоб намудани андозӣ ягонаи кишоварзӣ ин китъаи заминҳои обёрӣ табиӣ ва кишти лалмӣ дар ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи ҳукуки истифодабарии он муқарраршуда, яъне 10 гектар замини обӣ ва 50 гектар замини кишти лалмӣ ҳисобида мешавад.

Мисоли 2. Ба ҳочагии деҳқонӣ (фермерӣ)-и «С» дар ноҳияи Бобочон Ғафуров 8 гектар замини обӣ ва 40 гектар замини кишти лалмӣ ҷудо карда шудааст. Аммо дар соли ҳисоботӣ ҳочагии деҳқонӣ (фермерӣ)-и «С» барои истеҳсол ва парвариши маҳсулооти кишоварзӣ

амалан 12 гектар замини обӣ ва 55 гектар замини лалмиро истифода намудааст. Дар ин ҳолат, новобаста ба андозаи китъаи замини тибки ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи ҳукуки истифодабарӣ ҷудошуда (8 гектар замини обӣ ва 40 гектар замини кишти лалмӣ), манбаи андозӣ ягонаи кишоварзӣ аз рӯи масоҳати китъаи замини воқеан истифодашуда, яъне 12 гектар замини обӣ ва 55 гектар замини кишти лалмӣ ҳисобида мешавад.

14. Тибки моддаи 64 Кодекси замини Ҷумҳурии Тоҷикистон заминҳои таъиноти кишоварзӣ заминҳое ба ҳисоб мераванд, ки барои эҳтиёҷоти кишоварзӣ истифода мешаванд. Заминҳои таъиноти кишоварзӣ аз заминҳои қорам, дарахтони бисёрсола, заминҳои партов, заминҳои алафдарав ва ҷароғохҳо, заминҳое, ки дар онҳо рохҳои дохилиҳочагӣ, коммуникатсияҳо, обанборҳо, иншоотҳои гидротехникӣ ва бинои иморатҳо воқеъ буда, барои истеҳсол, нигоҳдорӣ ва коркарди аввалияи маҳсулооти кишоварзӣ истифода мешаванд, инчунин дигар заминҳои ғайрикишоварзӣ дар дохили гурӯҳи мазкури заминҳо ҷойгиршуда иборат мебошанд. Аз ин лиҳоз, на ҳамаи заминҳои ба андозсупоранда ҷудошуда барои истеҳсоли маҳсулооти кишоварзӣ қоршоям мебошанд. Бинобар ин, китъаи замини бо мақсади истеҳсоли маҳсулооти кишоварзӣ истифодашаванда тибқи меъёрҳои муқаррарнамудаи банди 19 Дастурамал ва заминҳое, ки барои истеҳсоли маҳсулооти кишоварзӣ қорношоям мебошанд, бо меъёрҳои пешбиниамудаи банди 20 Дастурамал андозбандӣ карда мешаванд.

15. Маблағи андозӣ ягонаи кишоварзӣ аз натиҷаҳои фаъолияти кишоварзӣ андозсупоранда вобастагӣ надошта, дар шакли пардохти устувор барои воҳиди масоҳати замин ба ҳисоби як сол муқаррар карда мешавад.

Эзоҳ: Мисол. Ҳочагии деҳқонӣ (фермерӣ)-и «Б», ки дорои 36 га замини обӣ мебошад, дар соли 2021 аз ҳисоби

истеҳсол ва фурӯши намудҳои гуногуни маҳсулоти кишоварзӣ ба маблағи 800 ҳазор сомонӣ даромад ба даст овардааст. Новобаста ба даромади бадастоварда хоҷагии деҳқонии мазкур андозии ягонаи кишоварзиро вобаста ба масоҳати қитъаи замин бо меъёрҳои аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқгардида ҳисоб ва пардохт менамояд.

16. Даромади умумии супорандаи андозии ягонаи кишоварзӣ барои соли тақвимии гузашта дар асоси усули ҳисобу замкунӣ, ки барои супорандагони низомии умумии андозбандӣ муқаррар шудааст, муайян карда мешавад.

17. Супорандагони андозии ягонаи кишоварзӣ уҳдадоранд пешбурди баҳисобгирии муҳосибиро, ки шакли онро Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мувофиқа бо мақоми ваколатдори давлатӣ тасдиқ менамояд, анҷом диҳанд.

4. ИМТИЁЗҲОИ АНДОЗ

18. Аз пардохти андозии ягонаи кишоварзӣ қитъаҳои заминии зерин озод мебошанд:

- қитъаҳои заминии худуди мамнуъгоҳҳо, боғҳои ботаникӣ, миллӣ ва дендрологӣ, ки номгӯи ташиқилотҳо ва масоҳати худуди онҳоро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамояд, агар қитъаҳои заминҳои ҷудогардида барои анҷоми фаъолияти соҳибкорӣ истифода карда нашавад;

- қитъаҳои замин, ки мутобики қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон вайроншуда эътироф шудаанд, инчунин заминҳои, ки тибқи ҳулосаи расмӣ мақоми ваколатдори давлатии бағанзимдарории муносибатҳои вобаста ба замин ва мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи кишоварзӣ дар зинаи азхудкунии кишоварзӣ қарор доранд, ба муҳлати 5 сол баъд аз огози азхудкунии;

- заминҳои, ки тахти хаги мушоҳидаи сарҳади давлатӣ қарор доранд, агар чунин заминҳо барои анҷом додани

фаъолияти соҳибкорӣ истифода карда нашавад;
- заминҳои захираи давлатӣ, агар чунин заминҳо барои анҷом додани фаъолияти соҳибкорӣ истифода карда нашавад;

- заминҳои ҷарогоҳҳо, алафзорҳо, бешазорҳо ва заминҳои дигаре, ки барои бунёди боғҳо ва тоқзорҳо ҷудо карда мешаванд, агар чунин заминҳо қаблан барои истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ истифода нашуда бошанд - ба муҳлати 5 сол аз санаи ҷудо гардидани қитъаи замин. Андозсупоранда уҳдадор аст, ки дар давоми 45 рӯзи тақвимӣ пас аз бунёди боғҳо ва тоқзорҳо ба мақомоти андозии маҳалли ҷойгиравӣ доир ба масоҳати воқеии боғҳо ва тоқзорҳои бунёдшуда расман маълумот пешниҳод намояд. Дар ҳолати дар муҳлати муқарраршуда пешниҳод нагардидани маълумоти зикргардида чунин заминҳо ҳамчун заминҳои бо дарахтони бисёрсола бандбуда андозбандӣ карда мешаванд.

Замини 2
ба фармони вазири молияи
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз «01» феврал соли 2022, №20

ЭЪЛОМИЯИ
АНЛОЗИ ЯГОНАИ КИШОВАРЗӢ

1. Матлумот дар бораи интосурианди

2. Ушбод намунаи зиндон ғура ба истиқсои ҷамънон парвариши пахта

Рисунки	Масштаб (см)	Масштаб	Масштаб
001	Замковый замок обороты тайлы		
002	Замковый замок обороты лопаты		
003	Замковый замок тайлы		
004	Замковый замок из лопаток		
005	Замковый замок из лопаток		
006	Замковый замок из лопаток		
007	Замковый замок из лопаток		
008	Замковый замок из лопаток		
009	Замковый замок из лопаток		
010	Замковый замок из лопаток		
011	Замковый замок из лопаток		
012	Замковый замок из лопаток		
013	Замковый замок из лопаток		

Ҳисоб намудани эндог барон замони парварини пахта

[illegible]

4. Параллелизм

[illegible]

5. Интеграция

[illegible]

6. Тестирование на предмет наличия инородных тел в полости рта.

[illegible]

МУНДАРИҶА

ДАСТУРАМАЛ ДАР БОРАИ ҲИСОБ ВА ПАРДОХТ НАМУДАНИ АНДОЗИ ИҶТИМОӢ

Мукаррароти умумӣ	3
Андозсупорандагон	3
Объекти андозбандӣ	6
Манбаи андоз	9
Озодкунӣ	10
Меъёрҳои андоз	16
Давраи андоз, тартиби ҳисоб ва пардохт намудани андоз	17
Баҳисобгирии пардохтҳои давлатӣ ва кӯмакпулиҳо аз андозҳои иҷтимоӣ	22
Тартиби пур кардани эълומияи ягона оид ба андозҳои иҷтимоӣ ва андоз аз даромад. Инчунин эълумияҳои андозҳои иҷтимоӣ барои соҳибкори инфиродӣ (ҳочагиҳои деҳқонӣ)	22
Мукаррароти хотимаӣ	28
Замимаҳо	29

ДАСТУРАМАЛ ОИД БА ҲИСОБ ВА ПАРДОХТ НАМУДАНИ АНДОЗ АЗ ДАРОМАД, ИНЧУНИН ШАКЛҲОӢ ЭЪЛОМИЯӢ ВА ҲИСОБӢ

Мукаррароти умумӣ	37
Андозсупорандагон	37
Объекти андозбандии андоз аз даромад	39
Манбаи андоз	40
Меъёрҳои андоз	43
Даромади умумӣ	46
Даромади умумӣ аз фаъолияти соҳибкорӣ	47
Даромадҳо дар шакли музди меҳнат	48
Даромади умумӣ аз фаъолияти ба кори кироя ё аз фаъолияти соҳибкорӣ мансуб набуда	54
Тасхеҳи даромади умумӣ	55
Озодкунӣ аз андоз	55
Тарҳи хароҷоти вобаста ба гирифтани даромад	63
Тарҳкунии шахсии шахсони воқеӣ	65
Хароҷоте, ки тарҳ карда намешавад	68
Тарҳ барои пардохти эҳсонкорӣ	71
Маҳдудияти тарҳҳо нисбати фоизҳо	72
Тарҳҳо нисбат ба қарзҳои безъимод	73

Тарҳи хароҷот барои истифодабарандаи захираҳои табиӣ. Тарҳи хароҷоти истифодабарандаи захираҳои табиӣ барои инкишоф ва истихроҷ	102
Муқаррароти асосии тарҳи хароҷоти истифодабарандаи захираҳои табиӣ барои инкишоф ва истихроҷ	104
Маҳдудияти тарҳҳо ба истифодабарандаи захираҳои табиӣ	105
Даромад ва зарар ҳангоми мубодилаи асъор	105
Қоидаҳои танзими дороиҳо. Даромад ва зарар ҳангоми фуруш ё супоридани дороиҳо	107
Қоидаҳои муайян намудани маблағе, ки фурушанда ҳангоми фуруш ё супоридани дороиҳо гирифтааст	110
Амалиётҳо байни тарафҳои алоқаманд	111
Эътироф накардани даромад ё зарар	112
Муомилоти дороиҳо байни иштирокдорони гуруҳи ширкатҳо	114
Қоидаҳои умумии андозбандии байналмиллалӣ. Манбаъҳои даромад	117
Баҳисобгирии андози хориҷӣ	121
Ба давраи дигар гузаронидани зарар аз даромади хориҷӣ	123
Андозбандии фоидаи софи муассисаи доимии шахси ҳуқуқии хориҷӣ	125
Даромаде, ки аз ҷониби шахсони хориҷии назоратшаванда дар мамлакатҳои дорои андозбандии имтиёзнок гирифта шудааст	125

Тарҳҳо нисбат ба хароҷот барои тадқиқоти илмӣ, корҳои лоиҳакашӣ ва таҷрибавию конструкторӣ	74
Ба давраи дигар гузаронидани зарар, зарар ҳангоми фуруш ё супоридани молу мулк	75
Тарҳҳо аз рӯи воситаҳои асосӣ ва дороиҳои ғайримоддӣ	77
Тарҳи ҳиссачудокунӣҳои истеҳлоқӣ бо усули хаттӣ	81
Тартиби ҳисобкунии ҳиссачудокунии истеҳлоқӣ бо усули хаттӣ	82
Тарҳи сармоягузорӣ	84
Тарҳи арзиши таъмири воситаҳои асосии истеҳлоқшаванда	86
Тарҳи ҳиссачудокунии истеҳлоқӣ аз рӯи дороиҳои ғайримоддӣ	87
Хусусиятҳои андозбандии даромади бахшҳои алоҳида. Даромад ва хароҷоти ташкилотҳои қарзӣ	89
Муқаррароти умумии андозбандии бонкдорӣ	95
Даромад ва хароҷоти ташкилотҳои қарзии молиявӣ, ки ғайрифаъолиятӣ бонкдорӣ исломиро амалӣ менамоянд	96
Тарҳи ҳиссачудокунӣҳои барои ташкилотҳои сугуртавӣ. Тарҳи ҳиссачудокунӣҳои ба фондҳои захиравӣ сугурта барои ташкилотҳои сугуртавӣ	100
Тарҳи хароҷот барои мукофот (ҳақ)-и сугурта	101

Сармоягузори мохирона	128
Нархгузори трансфертӣ. Шартнома дар бораи наرخгузори трансфертӣ	131
Принсипи шартномабандӣ бо шартҳои бозорӣ	132
Усулҳои нарахгузори трансфертӣ	134
Тахсеҳи нарахгузори трансфертӣ	135
Ҳуҷҷатҳои нарахгузори трансфертӣ	136
Тарафҳои вобаста	138
Ҳисобот бо ҷудокунӣ аз рӯйи кишварҳо	140
Муайянкунии истилоҳоти марбут ба ҳисобот бо ҷудокунӣ аз рӯйи кишварҳо	140
Ўҳдадорӣ барои пешниҳоди ҳисобот бо ҷудокунӣ аз рӯйи кишварҳо	142
Истифодаи ҳисобот бо ҷудокунӣ аз рӯйи кишварҳо	145
Тартиби нигоҳ доштани андоз аз манбаи пардохт	145
Нигоҳ доштани андоз аз суди саҳмияҳо дар манбаи пардохт	151
Нигоҳ доштани андоз аз ғойзҳо дар манбаи пардохт	153
Нигоҳ доштани андоз аз даромади ғайррезидентҳо дар манбаи пардохт	154
Муқаррароти маъмурӣ. Давраи андоз	162
Пешниҳоди эълומия	163
Пардохтҳои ҷорӣ андоз	166

Пардохти андозҳо ва муқаррароти маъмурӣ	170
Муқаррароти хотимаӣ	173
Замимаҳо	174

ДАСТУРАМАЛ ДАР БОРАИ ҲИСОБ ВА ПАРДОХТИ АНДОЗИ НИЗОМИ СОДДАКАРДАШУДА

Муқаррароти умумӣ	185
Андозупорандагон	186
Объекти андозбандӣ	190
Манбаи андоз, давраи андоз, меъёрҳои андоз, тартиби ҳисоби андоз ва муҳлати пешниҳод намудани эълумия	196
Гузариш аз низоми умумии андоз ба низоми содакардашудаи андоз, инчунин гузариши баръакс	204
Ҳусусиятҳои махсус ҳангоми гузариш аз як низоми андозбандӣ ба низоми дигар	206
Имтиёзҳои андоз	208
Тартиби таҳия ва пешниҳод намудани эълумияи андози низоми содакардашуда	209
Муқаррароти хотимаӣ	214
Замимаҳо	215

ДАСТУРАМАЛ ОИД БА ҲИСОБ ВА ПАРДОХТИ АНДОЗ АЗ АРЗИШИ ИЛОВАШУДА

Мукаррароти умумӣ	222
Супорандагони андоз	223
Объекти андозбандӣ	229
Фуруш ё гузашт намудани ҳукуки фаъолияти соҳибкорӣ	234
Манбаи андоз	235
Арзиши воридоти андозбандашаванда	245
Озод кардан аз ААИ	246
Андозбандии ҳамлу накли байналмилалӣ ва транзитӣ	253
Хусусиятҳои андозбандӣ ҳангоми интиқоли мол тавассути сарҳади гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон	257
Андозбандии содироти мол	260
Тасдиқи содироти мол	261
Санади анҷом додани амалиёти андозбандашаванда	264
Мӯҳлати таҳвили мол 269	
Иҷрои қор ё хизматрасонӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон	270
Таъмини хизматрасониҳои фосилавӣ тавассути майдони электронии савдо	275
Андозбандии бозгашт	276

Санаи воридоти мол ва воситаҳои нақлиёт	279
Амалиётҳои омеҳта. Амалиётҳои, ки тавассути шаҳси боваринок (агент) анҷом дода мешавад	280
Меъёрҳои ААИ ва тартиби ҳисоби он	281
ААИ ба бюджет пардохтшаванда	287
ААИ, ки ҳангоми муайян намудани пардохтҳо ба бюджет дар ҳолати истифодаи меъёри стандартӣ ба ҳисоб гирифта мешавад	288
Тасхеҳи маблағҳои ба ҳисоб гирифташавандаи ААИ 294	
Тартиби ба ҳисоб гирифтани ААИ ҳангоми амалиётҳои озодшуда	296
Ҳисобнома фактураҳо оид ба ААИ ва аксизҳо	297
Тартиб додани Ҳисобнома-фактураҳои иловагӣ ҳангоми тасхеҳи амалиёти андозбандашаванда	302
Қоидаҳои маҳсус	302
Пешниҳоди эълומияҳо ва пардохти ААИ	303
Давраи андоз	303
Тартиби баргardonидани маблағи барзиёди ба ҳисобгирифташудаи ААИ	304
Тартиби андозбандии Лоихаҳои сармоягузори давлатӣ	305
Баргardonидани маблағи ААИ ба намояндагҳои дипломатӣ, консулӣ ва намояндагҳои ба онҳо баробаркардашуда, инчунин аз ҷои ҳайати	

Маҳалли пардохти андози аксиз	353
Пешниҳоди эълומияи андози аксиз	353
Баргардонидани андози аксиз ҳангоми реэкспорти молҳо	354
Тамғаи аксизӣ	354
Ҳисобнома-фактураҳои андоз аз арзиши иловашуда ва аксизҳо	357
Муқаррароти хотимаӣ	357
Замимаҳо 358	

ДАСТУРАМАЛ ДАР БОРАИ ТАТБИҚИ ШАРТНОМАҲОИ БАЙНАЛМИЛЛАЛӢ ДАР САМТИ АНДОЗБАНДИ БО МАҚСАДИ ПЕШГИРИИ ДУКАРАТА ВА САРКАШӢ АЗ ПАРДОХТИ АНДОЗҲО АЗ ДАРОМАД ВА МОЛУ МУЛК (САРМОЯ)

Муқаррароти умумӣ	369
Тартиби татбиқи шартномаҳои байналмиллалӣ дар самти андозбандии даромадҳои ғайрирезидентҳо аз фаъолият дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бе таъсиси муассисаи доимӣ	372
Тартиби татбиқи шартномаҳои байналмиллалӣ дар самти андозбандии даромадҳо аз хизматрасонии нақлиёти дар ҳамлу нақли байналмиллалӣ	375

кормандони онҳое, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аккредитатсия шудаанд	307
Хусусиятҳои андозбандии хизматрасониҳои фосилавии шахсони хориҷӣ	309
Замимаҳо	316

ДАСТУРАМАЛ ДАР БОРАИ ҲИСОБ ВА ПАРДОХТ НАМУДАНИ АНДОЗИ АКСИЗ

Муқаррароти умумӣ	331
Андозсупорандагон	332
Объекти андозбандӣ	333
Номгуи молҳои зераксизӣ ва намудҳои фаъолияти зераксизӣ	337
Манбаи андоз	338
Вақти анҷом додани амалиёти андозбандишаванда	342
Меъёрҳои андоз	345
Озодкунӣ	346
Тасдиқи содироти молҳои зераксизӣ	347
Ба ҳисоб гирифтани андози аксиз	349
Давраи андоз ва тартиби пардохти андози аксиз	351
Назорати андозии маҳсулоати зераксизии спиртдор, беспирт ва тамоку	352

Тартиби татбиқи шартномаҳои байналмиллалӣ дар самти андозбандӣ нисбат ба андозбандии суди саҳмияҳо, Ғойзо ва Ғойзӣ	377
--	-----

Тартиби татбиқи шартномаҳои байналмиллалӣ дар самти андозбандӣ нисбат ба андозбандии Ғойдаҳои соф аз Ғойлият тавассути муассисаҳои доимӣ	379
--	-----

Тартиби татбиқи шартномаҳои байналмиллалӣ дар самти андозбандӣ нисбат ба андозбандии даромадҳои дигар аз манбаъҳои воқеъ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон	380
--	-----

Тасдиқи мақоми резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва резиденти давлати хориҷӣ бо мақсади татбиқи муқаррароти шартномаҳои байналмиллалӣ дар самти андозбандӣ	381
--	-----

Талаботи умумӣ ҳангоми пешниҳоди ариза барои татбиқи муқаррароти шартномаҳои байналмиллалӣ дар самти андозбандӣ	383
---	-----

Маълумотнома оид ба маблағҳои андозҳои дар Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохтшуда	386
--	-----

Муқаррароти хотимаӣ	386
Замимаҳо	388

ДАСТУРАМАЛ ОИД БА АНДОЗБАНДИИ СУБЪЕКТҲОИ БОЗОРИ ҚОҒАЗҲОИ ҚИММАТНОК

Муқаррароти умумӣ	394
Шахсоне, ки нисбат ба онҳо муқаррароти дастурамал татбиқ мегардад	395

Имтиёзҳои андоз	396
Қайди махсуси субъёктҳои бозори муташаққили қоғазҳои қимматнок	399
Амалисозии имтиёзҳои андозӣ	400
Эъломиа (ҳисобот)-и биржаи Ғойдӣ	401
Муқаррароти хотимаӣ	402
Замимаҳо	403

ДАСТУРАМАЛ ДАР БОРАИ ҲИСОБ ВА ПАРДОХТ НАМУДАНИ АНДОЗИ ЯҒОНАИ КИШОВАРЗӢ

Муқаррароти умумӣ	408
Андозсупорандагон	412
Объекти андозбандӣ ва манбаи андоз	414
Имтиёзҳои андоз	416
Замимаҳо	418

Тарбия ва таълимнинг асосий қисми	1
Сўз ва алоқа	2
Сўз ва алоқа	3
Сўз ва алоқа	4
Сўз ва алоқа	5
Сўз ва алоқа	6
Сўз ва алоқа	7
Сўз ва алоқа	8
Сўз ва алоқа	9
Сўз ва алоқа	10
Сўз ва алоқа	11
Сўз ва алоқа	12
Сўз ва алоқа	13
Сўз ва алоқа	14
Сўз ва алоқа	15
Сўз ва алоқа	16
Сўз ва алоқа	17
Сўз ва алоқа	18
Сўз ва алоқа	19
Сўз ва алоқа	20
Сўз ва алоқа	21
Сўз ва алоқа	22
Сўз ва алоқа	23
Сўз ва алоқа	24
Сўз ва алоқа	25
Сўз ва алоқа	26
Сўз ва алоқа	27
Сўз ва алоқа	28
Сўз ва алоқа	29
Сўз ва алоқа	30
Сўз ва алоқа	31
Сўз ва алоқа	32
Сўз ва алоқа	33
Сўз ва алоқа	34
Сўз ва алоқа	35
Сўз ва алоқа	36
Сўз ва алоқа	37
Сўз ва алоқа	38
Сўз ва алоқа	39
Сўз ва алоқа	40
Сўз ва алоқа	41
Сўз ва алоқа	42
Сўз ва алоқа	43
Сўз ва алоқа	44
Сўз ва алоқа	45
Сўз ва алоқа	46
Сўз ва алоқа	47
Сўз ва алоқа	48
Сўз ва алоқа	49
Сўз ва алоқа	50
Сўз ва алоқа	51
Сўз ва алоқа	52
Сўз ва алоқа	53
Сўз ва алоқа	54
Сўз ва алоқа	55
Сўз ва алоқа	56
Сўз ва алоқа	57
Сўз ва алоқа	58
Сўз ва алоқа	59
Сўз ва алоқа	60
Сўз ва алоқа	61
Сўз ва алоқа	62
Сўз ва алоқа	63
Сўз ва алоқа	64
Сўз ва алоқа	65
Сўз ва алоқа	66
Сўз ва алоқа	67
Сўз ва алоқа	68
Сўз ва алоқа	69
Сўз ва алоқа	70
Сўз ва алоқа	71
Сўз ва алоқа	72
Сўз ва алоқа	73
Сўз ва алоқа	74
Сўз ва алоқа	75
Сўз ва алоқа	76
Сўз ва алоқа	77
Сўз ва алоқа	78
Сўз ва алоқа	79
Сўз ва алоқа	80
Сўз ва алоқа	81
Сўз ва алоқа	82
Сўз ва алоқа	83
Сўз ва алоқа	84
Сўз ва алоқа	85
Сўз ва алоқа	86
Сўз ва алоқа	87
Сўз ва алоқа	88
Сўз ва алоқа	89
Сўз ва алоқа	90
Сўз ва алоқа	91
Сўз ва алоқа	92
Сўз ва алоқа	93
Сўз ва алоқа	94
Сўз ва алоқа	95
Сўз ва алоқа	96
Сўз ва алоқа	97
Сўз ва алоқа	98
Сўз ва алоқа	99
Сўз ва алоқа	100

Андоза 60x84 1/16 қоғози офсет.
Хуруфи адаби. Чопи офсет. Ҷузи чопи 27.
Душанбе - 2024

